Mötesbok: Kommunstyrelsen (2026-03-18)

Kommunstyrelsen

Datum: 2026-03-18

Plats:

Kommentar:

Dagordning

Kallelse

KallelseKommunstyrelsen2026-03-18 4

Val av justerare

Tillkommande och utgående ärenden

Information

52/26 Redovisning av delegationsbeslut 9
53/26 Kommundirektörens rapport 12
54/26 Månadsrapport 13
55/26 Personalstatistik 2025 14

Ärenden till kommunfullmäktige

56/26 Habiliteringsersättning i daglig verksamhet: hel- och halvtidsersättning efter återremiss 15
57/26 Hälso- och sjukvårdsavtal och överenskommelser, GRFS-2025-00226 18
58/26 Förslag program Trygghet och Sociala Hållbarhet 2027-2030 110
59/26 Sektor Trygghet och stöds Kvalitets- och patientsäkerhetsberättelse 2025 136
60/26 Redovisning av Lex Sarah kvartal fyra 2025 165
61/26 Avgift för kylda matportioner - 2026 170
62/26 Startbeslut för byggnation av isanläggningar 173

Ärenden som stannar i kommunstyrelsen

63/26 Svar på uppdrag till kommundirektören att visualisera Kungälv som Nordens centrum 202
64/26 Svar på granskning av kommunens underhåll och förnyelse av VA-infrastrukturen 206
65/26 Svar på remiss - Naturvårdsverkets delredovisning om genomförandet av EU:s förordning om förpackningar och förpackningsavfall 234
66/26 Remissvar - Granskning FÖP Älvängen, Ale kommun 240
67/26 Kommunstyrelsens synpunkter på underrättelse om brister i miljöbalkstillsynen 252
68/26 Svar på remiss om samverkansavtal för gymnasieskolan i GR 288
69/26 Svar på remiss -Samverkansavtal för anpassad gymnasieskola i GR 27/28 – 30/31 336
70/26 Svar på remiss - samverkansavtal för yrkesutbildningar för vuxna i GR 27-30 370
71/26 Patientsäkerhetsberättelse - Elevhälsans medicinska insats 2025 388
72/26 Riktlinjer för Sociala fonder 414
73/26 Revidering av kommunstyrelsens delegationsordning 435
74/26 Remiss - Synpunkter på förslag på länsgemensam riktlinje Samtycke till informationsdelning 528
75/26 Riktlinje för rekrytering av röstmottagare 535

76/26 Riktlinje för värdeneutrala val- och röstningslokaler 544
77/26 Ansökan om bidrag för resa till Hiddenhausen 555
78/26 Uppdrag till kommundirektören om barn- och ungdomsplan 558

Granskningsrapporter

79/26 Missivbrev - Uppföljande granskning av revisionsrapporter från 2023 559

Rapporter

80/26 Rapport från utskottet för samhälle och utveckling 579
81/26 Rapport från utskottet för bildning och lärande 580
82/26 Rapport från utskottet för trygghet och stöd 581
83/26 Rapporter från ledamöter med uppdrag i bolag/och eller region 582

KUNGÄLVS KOMMUN

Kallelse
2026-03-18

Kallelse

Instans	Kommunstyrelsen
Plats	Stadshuset, plan 2, Sessionssalen
Tid	Onsdagen den 18 mars kl 09:00-16:00

Ledamöter	Jesper Eneroth (S)	Ordförande
	Anders Holmensköld (M)	1:e vice ordförande
	Gun-Marie Daun (KD)	2:e vice ordförande
	Ove Wiktorsson (C)	
	Pia Gillerstedt (S)	
	Patrik Ryberg (SD)	
	Anna Vedin (M)	
	Elisabeth Mattsson (L)	
	Jonas Andersson (S)	
	Mikael Wintell (UP)	
	Marcus Adiels (M)	
	Greger Plannthin (SD)	
	William Hult (S)	
	Erik Martinsson (-)	
	Michael Karlsson (L)	
	Erik Andreasson (V)	
	Charlotta Windeman (M)	

Ersättare	Carin Gerefalk (S)
	Ilona Waern (KD)
	Helena Lindgren Karlsson (S)
	Maria Pehrson (UP)
	Rose-Mari Larsdotter (M)
	Gustav Meuller (M)
	Peter Skoglund Ferrari (SD)

Jesper Eneroth (S)	Oskar Engdahl
Ordförande	Sekreterare

Kallelse

Kommunstyrelsen
2026-03-18

Dagordning

			Förslag till beslut
1		Upprop	
2		Val av justerare	Utses
3		Tillkommande och utgående ärenden	Fastställs
		Information	
4		Redovisning av delegationsbeslut *09:00 – 09:20*	Antecknas
5		Kommundirektörens rapport - Kungälv Arena - Delredovisning av senarelagd skoldag och frukost *Föredragande: Förvaltningsledningen* *09:20 – 10:00*	Antecknas
6		Månadsrapport - Ekonomi - Investeringsprojekt *Föredragande Pia Jakobsson, Christian Solander och Sandra Vokstrup* *10:00 – 10:30*	Antecknas
7		Personalstatistik 2025 *Föredragande: Isabelle Sjöman* *10:40 – 10:50*	Antecknas
		Ärenden till kommunfullmäktige	
8	KS2025/0870-6	Habiliteringsersättning i daglig verksamhet: hel- och halvtidsersättning - efter återremiss *Föredragande: Simon Gullsby* *10:50 – 11:00*	Förslag till kommunfullmäktige

Kallelse

Kommunstyrelsen
2026-03-18

9	KS2025/1932-3	Hälso- och sjukvårdsavtal och överenskommelser, GRFS-2025-00226 *Föredragande: Anna Mårtén* *11:00 – 11:20*	Förslag till kommunfullmäktige
10	KS2025/2213-5	Förslag program trygghet och social hållbarhet 2027-2030 *Föredragande: Johan Sjöholm* *11:20 – 11:30*	Förslag till kommunfullmäktige
11	KS2026/0314-1	Sektor Trygghet och stöds Kvalitets- och patientsäkerhetsberättelse 2025 *Föredragande: Kristna Borg* *11:30 – 11:45*	Beslut och Förslag till kommunfullmäktige
12	KS2025/2202-3	Redovisning av Lex Sarah kvartal fyra 2025 *Föredragande: Kristina Borg* *11:45 – 11:55*	Förslag till kommunfullmäktige
13	KS2025/2665-1	Avgift för kylda matportioner – 2026 *Föredragande: Jennie Engqvist* *11:55 – 12:00*	Förslag till kommunfullmäktige
14	KAAB2026/0001-3	Startbeslut för byggnation av isanläggningar *Föredragande: Rickard Holmgren* *13:00 – 13:30*	Förslag till kommunfullmäktige
		Ärenden som stannar i kommunstyrelsen	
15	KS2025/2411-2	Svar på uppdrag till kommundirektören att visualisera Kungälv som Nordens centrum *Föredragande Tomas Gustavsson* *13:30 – 13:35*	Beslut
16	KS2025/2667-5	Svar på granskning av kommunens underhåll och förnyelse av VA-infrastrukturen *13:35 – 13:55*	Beslut

Kallelse

Kommunstyrelsen
2026-03-18

		Föredragande Katarina Bjelke	
17	KS2025/2711-2	Svar på remiss - Naturvårdsverkets delredovisning om genomförandet av EU:s förordning om förpackningar och förpackningsavfall *Föredragande Dan Gorga* *13:55 – 14:00*	Beslut
18	KS2026/0078-2	Remissvar - Granskning FÖP Älvängen, Ale kommun *14:00 – 14:05*	Beslut
19	KS2026/0450-1	Kommunstyrelsens synpunkter på underrättelse om brister i miljöbalkstillsynen *Föredragande Kristina Franzén* *14:05 – 14:10*	Beslut
20	KS2026/0082-3	Svar på remiss om samverkansavtal för gymnasieskolan i GR *Närvarande Kajsa Danesjö* *Ärende 20 – 22 14:10 – 14:15*	Beslut
21	KS2026/0083-3	Svar på remiss - Samverkansavtal för anpassad gymnasieskola i GR 27/28 – 30/31 *Närvarande Kajsa Danesjö*	Beslut
22	KS2026/0084-3	Svar på remiss – samverkansavtal för yrkesutbildningar för vuxna i GR 27-30 *Närvarande Kajsa Danesjö*	Beslut
23	KS2026/0360-1	Patientsäkerhetsberättelse - Elevhälsans medicinska insats 2025 *Närvarande Charlie Larsson* *14:15 – 14:20*	Beslut
24	KS2025/2698-1	Riktlinjer för Sociala fonder	Beslut

Kallelse

Kommunstyrelsen
2026-03-18

Föredragande: Pia Ranås

14:20 – 14:25

25	KS2026/0440-1	Revidering av kommunstyrelsens delegationsordning *Föredragande Oskar Engdahl* *14:25 – 14:30*	Beslut
26	KS2026/0240-2	Remiss - Synpunkter på förslag på länsgemensam riktlinje Samtycke till informationsdelning	Beslut
27	KS2026/0571-1	Riktlinje för rekrytering av röstmottagare	Beslut
28	KS2026/0572-1	Riktlinje för värdeneutrala val- och röstningslokaler	Beslut
29	KS2026/0542-1	Ansökan om bidrag för resa till Hiddenhausen	Beslut
30		Uppdrag till kommundirektören om barn- och ungdomsplan	Beslut *Handlingar tillkommer*
		Granskningsrapporter	
31	KS2026/0329-2	Missivbrev - Uppföljande granskning av revisionsrapporter från 2023	Antecknas
		Rapporter	
32		Rapport från utskottet för samhälle och utveckling	Antecknas
33		Rapport från utskottet för bildning och lärande	Antecknas
34		Rapport från utskottet för trygghet och stöd	Antecknas
35		Rapporter från ledamöter med uppdrag i bolag/och eller region	Antecknas

KUNGÄLVS KOMMUN

Delegationsbeslut
2026-03-18

Delegerade ärenden

Instansnr	Ärende	Titel
108/26	KS2023/1913-18	Delegationsbeslut – Beslut om betydande miljöpåverkan
109/26	KS2026/0268-1	Avtal – digitala utbildningar för chef- och ledarutveckling
110/26	KS2025/2276-3	Protokollsutdrag - Verksamhetsstöd för Ung företagsamhet 2026 - Utskottet för bildning och lärande
111/26	KS2023/1862-77	Delegationsbeslut – Beslut om betydande miljöpåverkan
112/26	KS2025/0207-6	Ändring i gymnasieorganisation 26/27- Minskning i antal platser i Försäljning och Serviceprogrammet
113/26	KS2025/0827-3	Revidering av sluttid för höstterminen 2026
114/26	KS2025/2544-3	KS2025_2544 Tilläggsavtal nr 2 Gullbroget samf.förening. Ansökan om anslutning till det kommunala- vatten och avloppsnätet
115/26	KS2026/0021-3	Protokollsutdrag - Idéburet offentligt partnerskap (IoP) år 2026-2028 - Solrosen Medborgarskolan Region Väst - Utskottet för Bildning och lärande
116/26	KS-VR2025/0579-2	Delegationsbeslut, beviljat uppehåll i hämtning av hushållsavfall för fastigheten Torsby-Tofta 2:7
117/26	KS-VR2026/0029-2	Delegeringsbeslut – beviljas - Upplåtelse av allmän platsmark - GKSS Match Cup 2026, etablering för evenemang, Marstrand
118/26	KS-VR2026/0045-2	Delegationsbeslut, beviljat uppehåll i hämtning av hushållsavfall för fastigheten Norrmannebo 2:25
119/26	KS-VR2026/0047-2	Delegationsbeslut beviljat uppehåll för hämtning av hushållsavfall för fastigheten Åseby 1:38
120/26	KS-VR2026/0052-2	Delegationsbeslut, beviljat uppehåll för fastigheten Runneröd 1:10
121/26	KS2016/1091-17	Avtalsförlängning Axiell Sverige AB avtalsperiod: 2026-01-19 - 2027-05-31
122/26	KS2025/0207-7	Ändring i Gymnasieorganisation 26/27-Ytterligare minskning i Försäljnings och serviceprogrammet
123/26	KS2025/1552-5	Delegationsbeslut - Samråd Ändring av detaljplan för del av Vena 1:3
124/26	KS2025/2527-15	Beslut - Utlämnande av allmän handling
125/26	KS2026/0021-2	Undertecknat IoP Solrosen 2026-2028
126/26	KS2026/0024-1	Delegationsbeslut januari 2026 för färdtjänst och riksfärdtjänst.
127/26	KS2026/0024-2	Delegationsbeslut januari 2026 för parkeringstillstånd för rörelsehindrade.

Delegationsbeslut

Delegationsbeslut kommunstyrelsen
2026-03-18

128/26	KS2026/0047-2	Avtal - föreställning Teckensäcken med Big Wind 8 april 2026
129/26	KS2026/0047-1	Avtal - föreställning Grand Hotell Spök med föreningen Teater Jaguar 15-16 april 2026
130/26	KS2026/0426-1	Deltagande i SSA Rikskonferens 2026 (samverkan skola-arbetsliv) för Studie- och yrkesvägledare
131/26	KS2026/0429-1	Deltagande för Kulturskola vid Flöjtfestival 2026 i Sollentuna
132/26	KS2026/0478-2	Avtal med Svenska Artisters och Musikers Intresseorganisation (SAMI) och IFPI Svenska gruppen (Ifpi) avseende offentligt framförande av ljudupptagningar
133/26	KS-VR2026/0039-2	Delegationsbeslut beviljat uppehåll i hämtning av hushållsavfall för Arntorp 1:14
134/26	KS-VR2026/0049-2	Delegationsbeslut, beviljat uppehåll i hämtning av hushållsavfall och slam för fastigheten Lökeberg 1:11
135/26	KS-VR2026/0050-2	Delegeringsbeslut – beviljas - Upplåtelse av allmän platsmark - Byggetablering byggsäck, manskapsbod Västra Gatan 6-10, Kungälv
136/26	KS-VR2026/0053-2	Delegeringsbeslut – beviljas - Upplåtelse av allmän platsmark - Marknad Ytterbyvägen
137/26	KS-VR2026/0054-2	Delegeringsbeslut – beviljas - Upplåtelse av allmän platsmark - Byggetablering upplag Y-bommar, Mjölkekilens parkeringsplan, Marstrand
138/26	KS-VR2026/0055-2	Delegeringsbeslut – beviljas - Upplåtelse av allmän platsmark - Uteservering O´Learys, Kungälv
139/26	KS-VR2026/0058-2	Delegeringsbeslut – beviljas - Upplåtelse av allmän platsmark - affischering i samband med cirkusföreställning Brazil Jack
140/26	KS-VR2026/0063-2	Delegeringsbeslut – beviljas - Upplåtelse av allmän platsmark - Fiskvagn vid Willys, Vikingagatan 1, Kungälv
141/26	KS-VR2026/0064-2	Delegationsbeslut beviljat uppehåll i hämtning av hushållsavfall för Ranneberg 1:20
142/26	KS-VR2026/0065-2	Delegeringsbeslut – beviljas Upplåtelse av allmän platsmark - Foodtruck, Hamngatan, Marstrand
143/26	KS-VR2026/0069-2	Delegeringsbeslut – beviljas - Upplåtelse av allmän platsmark - Uppställning av containrar och arbetsbodar, Kungälv
144/26	KS-VR2026/0076-2	[TRV 2026_9821] Remisskopia för remissomgång 1
145/26	KS-VR2026/0079-3	Delegeringsbeslut – beviljas - Upplåtelse av allmän platsmark - Loppisbord försäljning, Kärna torg
146/26	KS-VR2026/0081-2	Delegeringsbeslut - delvis avslag - Upplåtelse av allmän platsmark - Byggetablering byggställning, Marstrands Rådhus
147/26	KS-VR2026/0085-2	[TRV 2026_10127] Remisskopia för remissomgång 1 - Transportdispens

Delegationsbeslut

Delegationsbeslut kommunstyrelsen
2026-03-18

148/26	KS2026/0508-1	Anstånd med faktura
149/26	KS2025/2468-1	Särskilt samverkansavtal för nationellt godkänd idrottsutbildning (NIU) med Trollhättans Stad
150/26	KS2025/0095-1	Marieberg 1:1, Avtalsservitut för elektrisk starkströmsledning/fiberoptisk ledning i mark, KEAB, undertecknat avtal
151/26	KS2025/0096-1	Marieberg 1:6, avtalsservitut för elektrisk starkströmsledning/fiberoptisk ledning i mark, Kungälvs Energi, undertecknat avtal
152/26	KS2025/0097-1	Trankärr 2:1, avtalsservitut för elektrisk starkströmsledning/fiberoptisk ledning i mark, KEAB, undertecknat avtal
153/26	KS2024/1181-5	Undertecknat avtal om anläggningsarrende Hembygdsgård inom Gamla Staden 1:11.
154/26	KS2025/2681-1	Nyttjanderättsavtal avseende ledningar, byggnader och fotbollsplan inom Olseröd 1:3
155/26	KS-VR2026/0089-1	[TRV 2026_13858] Remisskopia för remissomgång 1 - Transportdispens

Denna behandling '53/26 Kommundirektörens rapport' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '54/26 Månadsrapport' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '55/26 Personalstatistik 2025' har inget tjänsteutlåtande.

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Simon Gullsby

2026-02-13

Habiliteringsersättning i daglig verksamhet: hel- och halvtidsersättning efter återremiss (Dnr KS2025/0870-6)

Sammanfattning

Habiliteringsersättning är en ekonomisk ersättning som ges till personer som deltar i daglig verksamhet enligt LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Habiliteringsersättningen betalas idag ut som en heltidsersättning om 80 kr per dag för den som arbetat i minst 3 timmar per dag. Detta innebär att personer som deltar färre än tre timmar per dag inte erhåller någon ersättning, samtidigt som personer som deltar betydligt längre än tre timmar per dag inte får någon högre ersättning.

Ärendet har varit föremål för återremiss med uppdrag att bland annat tydligare beakta deltagarnas olika förutsättningar, fördjupa jämförelsen med Göteborgs stad samt analysera konsekvenser av tidsgränser och nollnivåer för ersättning.

Utifrån återremissens synpunkter föreslår förvaltningen nu en förändrad modell, mer lik Göteborgs stads, där brytpunkten för heldagsersättning sätts från deltagande från fyra timmars deltagande och uppåt per dag. Deltagande upp till fyra timmar ersätts med halvdagsersättning.

Förvaltningen föreslår att habiliteringsersättningen från och med 2026-05-01 ges som halv- eller heldagsersättning till deltagare med beslut om daglig verksamhet enligt LSS, där:

- halvdagsersättning utgår med 80 kr per dag vid deltagande upp till 4 timmar
- heldagsersättning utgår med 120 kr per dag vid deltagande om 4 timmar eller mer

Den föreslagna modellen bedöms bättre ta hänsyn till individers olika förutsättningar, öka rättvisan i ersättningssystemet samt minska risken för exkludering av personer med begränsad uthållighet.

Juridisk bedömning

Habiliteringsersättningen är inte reglerad i lag, förordning eller föreskrift och innebär ingen skyldighet för kommunen att betala ut. I förarbetena till LSS-lagen framgår att kommunerna rekommenderas att lämna viss ersättning till deltagare i daglig verksamhet (habiliteringsersättning). Kommunerna har möjlighet att själva bestämma storleken på ersättningen.

Förvaltningens bedömning

Habiliteringsersättning är en ekonomisk ersättning som ges till personer som deltar i daglig verksamhet enligt LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Daglig verksamhet är en lagstadgad insats enligt LSS-lagen. Daglig verksamhet ska vara en stimulerande, utvecklande och personligt anpassad sysselsättning. Personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sin kan få en daglig verksamhet. Insatsen omfattar personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd sam personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom. Kommunen bedömer varje enskild ansökan och avgör vem som får insatsen daglig verksamhet. Målgruppen utgörs av personer med mycket varierande funktionsförmågor, ork, hälsa och livssituation.

Förvaltningen bedömer att ett ersättningssystem med en låg brytpunkt för heldag riskerar att missgynna personer med begränsad uthållighet eller behov av kortare vistelser, trots regelbundet deltagande. Samtidigt kan ett system med hög brytpunkt skapa orealistiska krav på vissa deltagare. Genom att införa heldagsersättning vid fyra timmars deltagande – likt Göteborgs stad – skapas en rimligare balans mellan att uppmuntra längre deltagande och att ta hänsyn till individens faktiska förutsättningar.

År 2010 återinfördes habiliteringsersättningen i Kungälvs kommun, då med en kostnad på 40 kr/dag för arbete i minst 3 timmar (Dnr KS 2010/66-722). År 2023 höjdes habiliteringsersättningen till 80 kr/dag (Dnr KS2023/0502-1). I de styrande partiernas programförklaring 2030 anges att ”Det är vare sig rimligt eller rättvist att den habiliteringsersättning som medborgare i Kungälv har genom arbete eller deltagande i daglig verksamhet är lägre jämfört med exempelvis Göteborg, därför vill vi anpassa ersättningen till den nivå som gäller i andra kommuner utifrån att vi vill vara en föregångskommun på området.” Idag finns ingen möjlighet till hel- respektive halvdagsersättning i Kungälv. Ersättningen betalas ut till den som arbetat i minst 3 timmar per dag, oavsett hur många timmar denne har deltagit utöver de 3 timmarna, vidare får personer som inte har förutsättningarna att delta upp till 3 timmar någon rätt till ersättning, ett mått som inte går i linje med enskilda deltagares olika förutsättningar.

Göteborgs stad tillämpar ett system med halv- och heldagsersättning där:

- halvdagsersättning uppgår till cirka 115 kr per dag
- heldagsersättning uppgår till cirka 164 kr per dag
- heldagsersättning utgår vid deltagande om minst 5 timmar per dag

Ersättningsnivåerna i Göteborg har under en period förstärkts av statliga stimulansbidrag, vilket även Kungälv gör, dock så kan det statliga stimulansbidraget fluktuera i ersättningsnivå, och är därför exkluderat i båda beräkningar. Utan statsbidrag ligger nivåerna närmare, men fortfarande högre än, många jämförbara kommuners ersättningar. Göteborgs stad arbetar också med indexering av ersättningen över tid, vilket Kungälvs kommun för närvarande inte gör. Vid stängda dagar (t.ex. verksamhetsstängning på arbetsgivarens initiativ) tillämpar Göteborg i vissa fall ersättning, Kungälv gör densamma.

Kungälvs förslag innebär lägre ersättningsnivåer än Göteborgs, men följer samma grundprincip gällande tidsgräns för heldag, vilket stärker jämförbarheten och legitimiteten i modellen.

Ett system där brytpunkten för heldagsersättning sätts vid fyra timmar per dag bedöms bättre spegla deltagarnas faktiska möjlighet att delta i daglig verksamhet. För många brukare är fyra timmars närvaro en realistisk övre gräns för sammanhängande eller schemalagt deltagande. En högre tidsgräns riskerar att exkludera personer med kognitiv eller fysisk trötthet, psykisk ohälsa eller behov av omfattande återhämtning. Samtidigt innebär förslaget att deltagare som har förutsättningar att delta längre tid ges ytterligare ekonomisk motivation jämfört med dagens system, utan att kraven blir höga.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Ärendet har koppling till kommunfullmäktiges strategiska mål om en trygg omsorg med valmöjligheter genom hela livet.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet är i linje med mål 3 om att säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar och mål 8 som handlar om att verka för full och produktiv sysselsättning.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Ärendet har koppling till Program för social hållbarhet, den underliggande planen Plan för ökad delaktighet, samt Policy för daglig verksamhet. I majoritetens budgetdirektiv för 2026 anges bland annat att daglig verksamhet ska utvecklas så den blir mer meningsfull och individanpassad samt att en förutsättning för ökad 3 (4) jämlikhet är att personer med en funktionsvariation har samma möjligheter att som andra leva ett gott och meningsfullt liv. Att införa halvdagsersättning är i linje med önskemålet.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Genom att erbjuda möjlighet till både halv- och heldagsersättning kan det skapa större motivation hos de brukare som har kapacitet att delta på daglig verksamhet under fler timmar än 3 per dag att vara där längre, då det leder till en högre ersättning.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Förslag till beslut bedöms inte påverka arbetsbelastning, arbetsmiljö eller personella resurser.

Ekonomisk bedömning

Incitamentet för att arbeta heldag minskar till 60%, vilket leder till att halvdag landar på 40%.
0,6*2,3*1,5= 2,07 MSEK
0,4*2,3*1,0= 0,92 MSEK

Total kostnad blir då 2,99 MSEK

Budgetram: 3.0 MSEK.

Förslaget ligger inom budgetram

Förslag till beslut i Kommunfullmäktige

> Habiliteringsersättningen ges som en halv- eller heltidsersättning från och med 2026-05-01 till deltagare som har ett LSS beslut (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) om daglig verksamhet och deltar i verksamheten. Halvdagsersättning utgår om 80 kr per dag för deltagande i upp till 4 timmar per dag, och heldagsersättning om 120 kr per dag för deltagande i 4 timmar eller mer per dag.

Simon Gullsby
Enhetschef

Lena Arnfelt
Sektorchef

Expedieras till:

För kännedom till:

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Anna Mårtén

20260202

Hälso- och sjukvårdsavtal och överenskommelser, GRFS-2025-00226 (Dnr KS2025/1932-3)

Sammanfattning

Hälso- och sjukvårdsavtalet i Västra Götaland reglerar ansvarsfördelning avseende primärvård och hur samverkan inom hälso- och sjukvård kan ske. Samtliga kommuner i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen har fått förslag till nytt hälso- och sjukvårdsavtal och tillhörande överenskommelser för undertecknande.

Nytt avtal och tillhörande överenskommelser kommer, om samtliga 49 kommuner och regionen säger ja, att börja gälla 2027-01-01.

Under framtagningsprocessen för nytt Hälso- och sjukvårdsavtal, har Västra Götalandsregionen samt de 49 kommunerna fått yttra sig över förslag genom ett remissförfarande som pågick mellan 2025-02-03 och 2025-06-19. Kungälvs kommun framhöll vid remissrundan att vissa delar inte tillräckligt säkerställde en god och patientsäker vårdsamverkan inom hälso- och sjukvården. Kungälvs kommuns synpunkter gällde framför allt ansvarsfördelning mellan parter samt avsnittet om hälso- och sjukvård i hemmet. Kungälvs kommun bedömer att remissinstansen har åhörsammat dessa synpunkter och bedömer att slutversionen är tydligare.

Utifrån att det övergripande hälso- och sjukvårdsavtalet har tagit fasta på flera av de synpunkter som Kungälvs kommun lämnade in och att det har omarbetats och öppnar upp för en mer jämlik samverkan bedömer förvaltningen att avtalet håller en tillräckligt god nivå så att avtal mellan Kungälvs kommun och Västra Götalandsregionen kan tecknas.

Förvaltningen föreslår att kommunstyrelsen ingår i nytt hälso- och sjukvårdsavtal och tillhörande överenskommelser.

Juridisk bedömning

I hälso- och sjukvårdslagen (2017:30, HSL) definieras vad kommunen respektive regionen har för ansvar för hälso- och sjukvård. Utgångspunkten i HSL är att regionen har ett ansvar att erbjuda god hälso- och sjukvård till sina medlemmar och att kommunen svara för den hälso- och sjukvård som faller inom ramen för den kommunala uppdraget att erbjuda sådan hälso- och sjukvård. möjligheter att samverka i dessa frågor.

I 14 kap. HSL beskrivs förutsättningarna för när det är möjligt för regioner att överlåta ansvaret för hälso- och sjukvård till en kommun inom regionen. Av 14 kap. 1 § HSL framgår bl.a. att regionen får till en kommun inom regionen överlåta skyldigheten att erbjuda hälso- och sjukvård i hemmet (hemsjukvård) i ordinärt boende och i sådant särskilt boende som avses i 5 kap. 5 § tredje stycket socialtjänstlagen (2001:453), om regionen och kommunen kommer överens om det. Överenskommelsen får inte avse ansvar för hälso- och sjukvård som ges av läkare.

Förvaltningens bedömning

Kungälvs kommun har bjudits in att ta ställning till ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal. Hälso- och sjukvårdsavtalet i Västra Götaland reglerar ansvarsfördelningen inom primärvården och beskriver hur samverkan mellan olika aktörer i hälso- och sjukvården ska ske. Parter i avtalet är alla kommuner i Västra Götaland samt Västra Götalandsregionen. Avtalet består av ett huvudavtal och fyra överenskommelser. Samtliga kommuner i Västra Götaland samt Västra Götalandsregionen har fått förslaget för undertecknande. Beslut ska fattas före utgången av maj 2026.
Västra Götalandsregionen ställde sig bakom föreslaget avtal med tillhörande överenskommelser den 4 november 2025 och har med anledning av det sagt upp nuvarande avtal. Det innebär att nuvarande avtal upphör att gälla vid 2026 års slut.
Om alla 49 kommuner och regionen godkänner förslaget, börjar avtalet gälla den 1 januari 2027.

Under arbetet med det nya avtalet har regionen och kommunerna haft möjlighet att lämna synpunkter genom ett remissförfarande som pågick mellan 3 februari och 19 juni 2025.
I Kungälvs kommuns remissvar framhölls att vissa delar inte tillräckligt säkerställde en god och patientsäker vårdsamverkan inom hälso- och sjukvården. Kungälvs kommuns synpunkter gällde framför allt ansvarsfördelning mellan parter samt avsnittet om hälso- och sjukvård i hemmet. Kungälvs kommun bedömer att remissinstansen har åhörsammat dessa synpunkter och bedömer att slutversionen är tydligare. Således menar Kungälvs kommun att efter omarbetning utifrån remissvaren har avtalsförslaget förtydligat ansvarsfördelningen kring vård i hemmet. Detta skapar bättre förutsättningar för samverkansöverenskommelser om hälso- och sjukvårdsuppgifter på både primärvårds- och specialistnivå.

Avtalet innehåller även en tydligare formulering som fastställer att bedömningen av vilka insatser som kan utföras på primärvårdsnivå ska göras inom ramen för en mer jämbördig och strukturerad samverkan mellan parterna.
Utifrån att det övergripande hälso- och sjukvårdsavtalet har tagit fasta på flera av de synpunkter som Kungälvs kommun lämnade in och att det har omarbetats och öppnar upp för en mer jämlik samverkan bedömer förvaltningen att avtalet håller en tillräckligt god nivå så att avtal mellan Kungälvs kommun och Västra Götalandsregionen kan tecknas.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Ärendet är i linje med kommunfullmäktiges strategiska mål om en trygg omsorg med valmöjligheter genom livet. I målet betonas att Kungälv kommun ska kunna stå för en trygg omsorg, medborgarna skall kunna lita på välfärden och de mest utsatta ska ha den bästa omsorgen.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet har viss koppling till mål tre om god hälsa och välbefinnande. Avtalet är särskilt relevant utifrån underliggande delmål ”Tillgängliggör sjukvård för alla”.

Avtalet bedöms dock ha ingen eller liten betydelse för klimat och miljö.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Kommunens program för social hållbarhet samt underliggande planer Social översiktsplan samt Äldreplan har till viss del koppling till ärendet.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Målgruppen är alla som behöver hälso- och sjukvårdsinsatser och samordning från både region och kommun, oavsett ålder, diagnos eller funktionsnedsättning, förutsatt att de ingår i kommunernas hälso- och sjukvårdsansvar enligt 12 kap 1 § och 2 § HSL (2017:30).

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Avtalet har efter bearbetning förtydligat gränsdragningen mellan region och kommun som är av största vikt för den enskilde medarbetaren som är den som dagligen arbetar i vårdsamverkan. Avtalet har även förtydligat avsnittet om hälso- och sjukvård i hemmet vilket gör att avtalet kan vara ett stöd för medarbetaren.

Ekonomisk bedömning

Avtalsförslaget har nu utformats så att bedömningen av vilka insatser som kan utföras på primärvårdsnivå sker i en mer jämbördig samverkan mellan parterna. Detta skapar förbättrade förutsättningar för långsiktig planering av verksamheten, minskar risken för kostnadsdrivande och kortsiktiga lösningar samt bidrar till en mer hållbar och förutsägbar vårdstruktur.
I avtalsförslaget finns det dock möjlighet att sluta lokala överenskommelser kring insatser som sker under patienters permission eller insatser som utförs under jourtid där kommunen kan få vissa kostnader ersatta.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att ingå Hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande överenskommelser.

Lena Arnfelt
Sektorschef

Anna Mårtén
Verksamhetschef

Expedieras till:

För kännedom till:

From: diarium@goteborgsregionen.se
Sent: 30 Sep 2025 10:22:11 +0200
To: info@kungsbacka.se; kommun@stenungsund.se; kommun@tjorn.se; kommun@ockero.se; kundcenter@partille.se; stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se; kontakt@molndal.se; kommun@lerum.se; kommunstyrelsen@alingsas.se; kommunen@lillaedet.se; kommun@ale.se; kommun@harryda.se; Kungälvs Kommun
Cc: regionstyrelsen@vgregion.se
Subject: Handlingar för ärende GRFS-2025-00226, Hälso- och sjukvårdsavtal och överenskommelser
Attachments: Beslut - 202500226 - GRFS - § 79.pdf, Tjänsteskrivelse Hälso- och sjukvårdsavtal och överenskommelser.pdf, 2025-09-01 Mötesanteckning SRO .pdf, Informationsbrev om beslutsprocess för hälso- och sjukvårdsavtal.pdf, Överenskommelse - Regionens läkaransvar i kommunal primärvård.pdf, Överenskommelse Kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård.pdf, Överenskommelse Ansvar för samverkan om munhälsa uppsökande och nödvändig tandvård.pdf, ÖK Samverkan kring personer psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende.pdf, Hälso- och sjukvårdsavtal - avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvar mellan Västra Götalandsreg.pdf, 25 09 04 Bilaga VästKoms protokoll_Skrivelse beslutsförslag Hälso- och sjukvårdsavtal.pdf, Tjänsteutlåtande VästKom 2025-08-15 Hälso- och sjukvårdsavtal med överenskommelser.pdf, Missivbrev SRO Hälso-och sjukvårdsavtal med tillhörande överenskommelser .pdf
Categories: Maria

Varsam: Detta är ett meddelande från en extern avsändare. Öppna inte länkar eller bilagor om du är osäker på avsändaren eller innehållet.

Hej,

Bifogar förbundsstyrelsens beslut avseende hälso- och sjukvårdsavtal.

Notera att medlemskommuners beslut ska skickas till Västra Götalandsregionen och Västkom, GR behöver inte få kopia på beslutet.

Hälsningar
Jennifer Lohman

- -

Jennifer Lohaman
Göteborgsregionen (GR)

Registrator och arkivsamordnare
Stab och konferens
Anders Personsgatan 8 * Box 5073 * 402 22 Göteborg
Tel direkt: 031-335 50 88
Sms:0768-724722
www.goteborgsregionen.se

Aktuella handlingar för ärende GRFS-2025-00226, Hälso- och sjukvårdsavtal och överenskommelser bifogas detta e-postmeddelande

Bifogat material kommer från följande handlingar:
Protokollsutdrag 2025-09-26 § 79 Nytt hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande överenskommelser | Dokumentidentitet:21094
Tjänsteskrivelse Hälso- och sjukvårdsavtal och överenskommelser | Dokumentidentitet:21048
2025-09-01 Mötesanteckning SRO | Dokumentidentitet:21011
Informationsbrev om beslutsprocess för hälso- och sjukvårdsavtal | Dokumentidentitet:21010
Överenskommelse - Regionens läkaransvar i kommunal primärvård | Dokumentidentitet:21009
Överenskommelse Kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård | Dokumentidentitet:21008
Överenskommelse Ansvar för samverkan om munhälsa uppsökande och nödvändig tandvård | Dokumentidentitet:21007
Överenskommelse Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende | Dokumentidentitet:21006
Hälso-och sjukvårdsavtal som reglerar hälso-och sjukvårdsansvar mellan VGR och kommuner | Dokumentidentitet:21005
Bilaga Västkoms protokoll 2025-09-04 Beslutsförslag avtal | Dokumentidentitet:21004
Tjänsteutlåtande VästKom 2025-08-15 Hälso- och sjukvårdsavtal med överenskommelser | Dokumentidentitet:21003
Missivbrev 2025-09-01 SRO Hälso-och sjukvårdsavtal med tillhörande överenskommelser | Dokumentidentitet:20991

GÖTEBORGS REGIONEN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sida
1(4)

Sammanträdesdatum
2025-09-26

Förbundsstyrelsen

§ 79

Dnr GRFS-2025-00226

Nytt hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande överenskommelser

Förbundsstyrelsens beslut

1. Förbundsstyrelsen ställer sig bakom nytt Hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande fyra överenskommelser i form av underavtal, att gälla från och med 1 januari 2027.
    - Hälso- och sjukvårdsavtal
    - Överenskommelse - Kommunernas betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård
    - Överenskommelse - Regionens läkaransvar i kommunal primärvård
    - Överenskommelse - Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende
    - Överenskommelse - Ansvar för samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård

2. Förbundsstyrelsen beslutar att rekommendera medlemskommunerna att anta nytt Hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande fyra överenskommelser i form av underavtal.

3. Förbundsstyrelsen rekommenderar kommunerna använda den av VästKom framtagna likalydande beslutsformulering vid antagande av Hälso- och sjukvårdsavtal och dess fyra överenskommelser i form av underavtal.

Sammanfattning av ärendet

SRO är ett politiskt samrådsorgan mellan Västra Götalandsregionen och Västra Götalands 49 kommuner genom de fyra kommunalförbunden. SRO är en samrådsgrupp som avhandlar och rekommenderar huvudmännen att fatta beslut i frågor som rör samtliga 49 kommuner och Västra Götalandsregionen.

Under 2024 ställde sig det politiska samrådsorganet, (SRO) bakom att ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal tas fram med tillhörande lagreglerade överenskommelser. Parterna, Västra Götalandsregionen och 49 kommuner, bemannade därefter den arbetsgrupp som tagit fram förslagen som under våren 2025 varit ute på remiss. Utifrån inkomna remissvar har slutförslag bearbetats fram.

2025-09-01 ställde sig SRO bakom slutförslag samt att rekommendera samtliga huvudmännen att anta slutförslag på nytt hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande fyra överenskommelser i form av underavtal.

VästKom är en sammanslutning av de delregionala kommunalförbunden i Västra Götalands län och ska ha till ändamål att på regional nivå företräda och samordna kommunernas intressen inom hälso- och sjukvård inklusive dess gemensamma digitalisering med ett tydligt 49-kommunernas perspektiv. Styrelsen för VästKom, som består av ledamöter från varje kommunalförbund, beslutade 2025-09-04 att föreslå kommunalförbunden att rekommendera medlemskommunerna att anta ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande fyra överenskommelser i form av underavtal, giltigt från 2027-01-01.

Det nya hälso- och sjukvårdsavtalet syftar till att skapa en modern och hållbar samverkan mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna, med fokus på primärvårdens gemensamma ansvar och patientsäkerhet. Hälso- och sjukvårdsavtalet reglerar ansvarsfördelningen, betonar primärvårdens gemensamma ansvar och stärker patientsäkerhetsarbetet inklusive hantering av oenighet och tvister.

En partsammansatt politisk referensgrupp och tjänstemannaarbetsgrupp har arbetat sedan 2024 med att ta fram nytt hälso- och sjukvårdsavtal och tillhörande fyra överenskommelser. Remissrunda och länsgemensamma dialogkonferenser genomfördes under våren 2025 där samtliga 49 kommuner deltog. Vardera part har haft en styrgrupp på tjänstemannanivå kopplat till arbetet med nytt hälso- och sjukvårdsavtal.

Remissvaren visade behov av förtydliganden, särskilt kring ansvarsfördelning, samverkan och patientsäkerhet, vilket lett till justeringar i hälso- och sjukvårdsavtalet och kommer att föranleda fortsatt arbete efter

att avtalsförslagen gått för beslut. Samsyn mellan parterna om avsnitt för ombearbetning av remissversioner har funnits.

Medlemskommunerna i Göteborgsregionens kommunalförbund (GR) har fått ta del av regelbunden information och dialog i den politiska beredningsgruppen för social välfärd samt i strategiska nätverk. En tjänstemannagrupp, med deltagare från samtliga medlemskommuner, har gett inspel vid framtagande av remissversioner samt arbetat fram textunderlag som stöd till remissvar för GR:s medlemskommuner.

Det nya hälso- och sjukvårdsavtalet bygger på tidigare Regionbildningsavtal och Primärvårdsavtal från 1998 och ersätter det nuvarande avtalet som gäller till slutet av 2026. Hälso- och sjukvårdsavtalet stödjer länsgemensam strategi för god och nära vård, förbättrar förutsättningar för vård i hemmet och tar höjd för framtida behov. Uppsägning av hälso- och sjukvårdsavtal påverkar även överenskommelser i form av underavtalen, som kan sägas upp eller revideras individuellt utan att avtalet påverkas. Hälso- och sjukvårdsavtalet innehåller nio avsnitt och ska läsas tillsammans med fyra överenskommelser -i form av underavtal- som är beroende av avtalets giltighet.

Varje part för sig ska fatta beslut före 2026-05-31. Hälso- och sjukvårdsavtalet med tillhörande överenskommelser- i form av underavtal - träder i kraft 2027-01-01

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-09-11
Hälso- och sjukvårdsavtal
Överenskommelse - Kommunernas betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård.
Överenskommelse - Regionens läkaransvar i kommunal primärvård
Överenskommelse - Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende,
Överenskommelse - Ansvar för samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård
Mötesanteckning SRO 2025-09-01
Missivbrev, avtal med tillhörande överenskommelser SRO 2025-09-01
TU VästKoms styrelse 2025-09-04
VästKoms protokoll 2025-09-04

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Skickas till

Västra Götalandsregionen
Medlemskommunerna

Förbundsstyrelse

GÖTEBORGS REGIONEN

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Maria Ljung, Planeringsledare Hälso- och sjukvård
Datum: 2025-09-11 Diarienummer: FS2025-00226

Hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande fyra överenskommelser

Förslag till beslut

1. Förbundsstyrelsen ställer sig bakom nytt Hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande fyra överenskommelser i form av underavtal, att gälla från och med 1 januari 2027.
    - Hälso- och sjukvårdsavtal
    - Överenskommelse - Kommunernas betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård
    - Överenskommelse - Regionens läkaransvar i kommunal primärvård
    - Överenskommelse - Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende
    - Överenskommelse - Ansvar för samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård

2. Förbundsstyrelsen beslutar att rekommendera medlemskommunerna att anta nytt Hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande fyra överenskommelser i form av underavtal.

3. Förbundsstyrelsen rekommenderar kommunerna använda den av VästKom framtagna likalydande beslutsformulering vid antagande av Hälso- och sjukvårdsavtal och dess fyra överenskommelser i form av underavtal.

Sammanfattning av ärendet

SRO är ett politiskt samrådsorgan mellan Västra Götalandsregionen och Västra Götalands 49 kommuner genom de fyra kommunalförbunden. SRO är en samrådsgrupp som avhandlar och rekommenderar huvudmännen att fatta beslut i frågor som rör samtliga 49 kommuner och Västra Götalandsregionen.

Under 2024 ställde sig det politiska samrådsorganet, (SRO) bakom att ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal tas fram med tillhörande lagreglerade överenskommelser. Parterna, Västra Götalandsregionen och 49 kommuner, bemannade därefter den arbetsgrupp som tagit fram förslagen som under våren 2025 varit ute på remiss. Utifrån inkomna remissvar har slutförslag bearbetats fram.

2025-09-01 ställde sig SRO bakom slutförslag samt att rekommendera samtliga huvudmännen att anta slutförslag på nytt hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande fyra överenskommelser i form av underavtal.

VästKom är en sammanslutning av de delregionala kommunalförbunden i Västra Götalands län och ska ha till ändamål att på regional nivå företräda och samordna kommunernas intressen inom hälso- och sjukvård inklusive dess gemensamma digitalisering med ett tydligt 49-kommunernas perspektiv. Styrelsen för VästKom, som består av ledamöter från varje kommunalförbund, beslutade 2025-09-04 att föreslå kommunalförbunden att rekommendera medlemskommunerna att anta ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande fyra överenskommelser i form av underavtal, giltigt från 2027-01-01.

Det nya hälso- och sjukvårdsavtalet syftar till att skapa en modern och hållbar samverkan mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna, med fokus på primärvårdens gemensamma ansvar och patientsäkerhet. Hälso- och sjukvårdsavtalet reglerar ansvarsfördelningen, betonar primärvårdens gemensamma ansvar och stärker patientsäkerhetsarbetet inklusive hantering av oenighet och tvister.

En partsammansatt politisk referensgrupp och tjänstemannaarbetsgrupp har arbetat sedan 2024 med att ta fram nytt hälso- och sjukvårdsavtal och tillhörande fyra överenskommelser. Remissrunda och länsgemensamma dialogkonferenser genomfördes under våren 2025 där samtliga 49 kommuner deltog. Vardera part har haft en styrgrupp på tjänstemannanivå kopplat till arbetet med nytt hälso- och sjukvårdsavtal.

Remissvaren visade behov av förtydliganden, särskilt kring ansvarsfördelning, samverkan och patientsäkerhet, vilket lett till justeringar i hälso- och sjukvårdsavtalet och kommer att föranleda fortsatt arbete efter

att avtalsförslagen gått för beslut. Samsyn mellan parterna om avsnitt för ombearbetning av remissversioner har funnits.

Medlemskommunerna i Göteborgsregionens kommunalförbund (GR) har fått ta del av regelbunden information och dialog i den politiska beredningsgruppen för social välfärd samt i strategiska nätverk. En tjänstemannagrupp, med deltagare från samtliga medlemskommuner, har gett inspel vid framtagande av remissversioner samt arbetat fram textunderlag som stöd till remissvar för GR:s medlemskommuner.

Det nya hälso- och sjukvårdsavtalet bygger på tidigare Regionbildningsavtal och Primärvårdsavtal från 1998 och ersätter det nuvarande avtalet som gäller till slutet av 2026. Hälso- och sjukvårdsavtalet stödjer länsgemensam strategi för god och nära vård, förbättrar förutsättningar för vård i hemmet och tar höjd för framtida behov. Uppsägning av hälso- och sjukvårdsavtal påverkar även överenskommelser i form av underavtalen, som kan sägas upp eller revideras individuellt utan att avtalet påverkas. Hälso- och sjukvårdsavtalet innehåller nio avsnitt och ska läsas tillsammans med fyra överenskommelser -i form av underavtal- som är beroende av avtalets giltighet.

Varje part för sig ska fatta beslut före 2026-05-31. Hälso- och sjukvårdsavtalet med tillhörande överenskommelser- i form av underavtal - träder i kraft 2027-01-01

Beslutsunderlag

Slutförslag:

- Hälso- och sjukvårdsavtal
- Överenskommelse - Kommunernas betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård.
- Överenskommelse - Regionens läkaransvar i kommunal primärvård
- Överenskommelse - Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende,
- Överenskommelse - Ansvar för samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Maria Ljung, Planeringsledare Hälso- och sjukvård
Datum: 2025-09-02, Diarienummer: FS2025-00226

Underlag från SRO och VästKoms styrelse

- Mötesanteckning SRO 2025-09-01
- Missivbrev, avtal med tillhörande överenskommelser SRO 2025-09-01
- TU VästKoms styrelse 2025-09-04
- 2025-09-04 Bilaga Västkoms Protokoll_ skrivelse beslutsförslag Avtal

BESKRIVNING AV ÄRENDET

Bakgrund och Syfte

SRO är politiskt samrådsorgan mellan Västra Götalandsregionen och Västra Götalands 49 kommuner, genom de fyra kommunalförbunden. SRO är en samrådsgrupp som avhandlar och rekommenderar huvudmännen att fatta beslut i frågor som rör samtliga 49 kommuner och Västra Götalandsregionen.

Det politiska samrådsorganet (SRO) tog 2024-05-23 ställning till att ett nytt Hälso- och sjukvårdsavtal (avtal) ska tas fram mellan Västra Götalandsregionen (VGR) och de 49 kommunerna i regionen. Ställningstagandet avsåg även de fyra tillhörande så kallade lagreglerade överenskommelserna:

- Ramavtal om läkarinsatser inom kommunernas hälso- och sjukvård
- Överenskommelse om samverkan vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård
- Överenskommelse kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med missbruk av alkohol, droger och spel om pengar.
- Överenskommelse om samverkan Munhälsa

SRO tog samtidigt ställning till att en arbetsgrupp skulle bemannas som på uppdrag av parterna skulle ta fram förslag på nytt avtal.

Syftet har varit att få ett avtal som är modernt och framåtsyftande. Avtal och överenskommelser ska vara hållbara över tid, och ta höjd för intentionerna i Färdplan - länsgemensam strategi för god och nära vård.

Färdplanen – den länsgemensamma strategin för god och nära vård är en övergripande strategi som ska bidra till Västra Götalands utveckling inom hälsa, vård och omsorg fram till 2030. Samtliga parter i Västra Götaland har ställt sig bakom den länsgemensamma Färdplanen.

Beredning och process i Västra Götalands län

På uppdrag av SRO tillsattes en partsgemensam politisk referensgrupp under hösten 2024, med det övergripande syftet att skapa så goda förutsättningar som möjligt att nå ambitionen att samtliga parter ska kunna fatta beslut om nytt avtal under mandatperioden. Vardera part har också haft varsin styrgrupp av tjänstemän. De båda styrgrupperna har träffats enskilt och tillsammans i länet. Styrgrupp för kommunerna hölls samman av VästKom och representanterna valdes av strategiska nätverk i de fyra kommunalförbunden.

2025-01-30 sändes framtagna förslag på avtal och överenskommelser på remiss till länets 49 kommuner. Avtalsparter, liksom remissinstanser, var samtliga 49 kommuner i Västra Götaland och VGR. Fem dialogkonferenser hölls i länet under februari 2025 för såväl politiker som tjänstepersoner, för att ge en god förståelse för avtalet och de ingångna överenskommelserna, samt stimulera till samtal och diskussioner inför remisshanteringen. Samtliga 49 kommuner i länet har inkommit med remissvar.

Under sommaren 2025 har länets arbetsgrupp, tjänstemannaorganisationernas respektive styrgrupper samt den politiska referensgruppen arbetat vidare med att bearbeta och jämka samman samtliga inkomna remissvar. Det fanns en samstämmighet mellan parterna om vilka områden som behövde bearbetas om. Detta har lett till flera förtydliganden i avtalet, bland annat:

- Tydligare ansvarsfördelning
- Begränsning av texter om samverkan som inte regleras av avtalet
- Större fokus på patientsäkerhet, oenighet och tvist

Mest utmanande har varit att nå samsyn i frågan om kompetensnivåer hos respektive huvudman. Nu liggande slutförslag innebär att avtalet öppnar upp för dialog och samverkan kring kompetenser som ligger utanför kommunens ansvar för grundkompetenserna sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut. Parterna har ett gemensamt ansvar att komma överens om att tillhandahålla övriga kompetenser.

Slutförslaget på avtal innehåller nio avsnitt och ska läsas i sin helhet. De fyra överenskommelserna– i form av underavtal – ska vart och ett läsas tillsammans med avtalet. Varje överenskommelse är beroende av ett gällande avtal.

Beredning och process inom Göteborgsregionens kommunalförbund

Medlemskommunerna i Göteborgsregionens kommunalförbund (GR) har fått regelbunden information och dialog i den politiska beredningsgruppen för social välfärd samt i de strategiska nätverken.

Ordförande i den politiska beredningsgruppen för social välfärd har varit representant i den länsgemensamma politiska referensgruppen. Efter beslut i SRO fortsätter uppdraget för den politiska referensgruppen till 2026-12-31. Socialchefsnätverket har utsett representanter till kommunernas styrgrupp.

GR har bistått medlemskommunerna med en representant i arbetsgruppen i länet. En del i arbetet har varit att samla en referensgrupp med minst en

tjänsteperson per medlemskommun under hösten 2024. Gruppen hade möjligheter att ge inspel till länsarbetet med remissförslagen.

På uppdrag av Socialchefsnätverket har GR och referensgruppen under våren 2025 gemensamt tagit fram textförslag för avsnitten" *hälso- och sjukvård i hemmet"* och "*uppföljning*" till kommunernas remissvar.

Beslutsprocess

Efter att ställningstagande i SRO om att rekommendera samtliga parter att, var för sig, besluta om avtal med tillhörande fyra överenskommelser påbörjas beslutsprocessen på kommunsidan. Kommunernas beslutsprocess inkluderar ställningstagande i styrelsen för VästKom samt styrelse/direktion i Kommunalförbunden, därefter beslut i kommunernas nämnd/er, kommunstyrelse och kommunfullmäktige.

Det nu liggande slutförslaget på avtal och tillhörande fyra överenskommelser presenterades på SRO 2025-08-21 inför slutligt ställningstagande som gjordes 2025-09-01.
2025-09-04 ställde sig VästKoms styrelse bakom att rekommendera kommunalförbunden att rekommendera medlemskommunerna att var för sig anta nytt förslag till avtal med tillhörande överenskommelser - i form av underavtal. Under arbetsprocessen har det betonats vikten av att de 49 kommunerna i länet enhälligt ställer sig bakom avtalet. Därför rekommenderas kommunerna använda nedan likalydande beslutsformulering vid antagande av avtalet och dess fyra överenskommelser.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande:

1. Kommunfullmäktige beslutar att, för X kommuns del, ingå Avtal – avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvaret mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland.
2. Kommunfullmäktige beslutar att, för X kommuns del, ingå underavtalet Överenskommelse - Kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård
3. Kommunfullmäktige beslutar att, för X kommuns del, ingå underavtalet Överenskommelse - Regionens läkaransvar i kommunal primärvård
4. Kommunfullmäktige beslutar att, för X kommuns del, ingå underavtalet Överenskommelse - Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende
5. Kommunfullmäktige beslutar att, för X kommuns del, ingå underavtalet Överenskommelse - Ansvar för samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård

Vardera part för sig ska fatta beslut före 2026-05-31.

Avtalet och överenskommelser

Avtalet syftar till att skapa en modern och hållbar samverkan mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna, med fokus på primärvårdens gemensamma ansvar och patientsäkerhet.

- Avtalets innehåll och fokus: Avtalet förtydligar ansvarsfördelningen, betonar primärvårdens gemensamma ansvar och stärker patientsäkerhetsarbetet inklusive hantering av oenighet och tvister.
- Relation till tidigare avtal: Det nya avtalet bygger på tidigare Regionbildningsavtal och Primärvårdsavtal från 1998 och ersätter det nuvarande avtalet som gäller till slutet av 2026.
- Modern och hållbar samverkan: Avtalet stödjer länsgemensam strategi för god och nära vård, förbättrar förutsättningar för vård i hemmet och tar höjd för framtida behov.
- Villkor för avtalets giltighet: Uppsägning av avtalet påverkar även underavtalen, som kan sägas upp eller revideras individuellt utan att huvudavtalet påverkas.
- Struktur och läsning: Avtalet innehåller nio avsnitt och ska läsas tillsammans med fyra överenskommelser - i form av underavtal - som är beroende av huvudavtalets giltighet.
- Remissynpunkter och förändringar: Remissvaren visade behov av förtydliganden, särskilt kring ansvarsfördelning, samverkan och patientsäkerhet, vilket lett till justeringar i avtalet och kommer att föranleda fortsatt arbete efter att avtalsförslagen gått för beslut.

Viktiga förändringar jämfört med remissförslagen

- Avtalets förhållande till regionbildningsavtalet och det första primärvårdsavtalet, liksom gällande avtal har förtydligats.
- Avtalet tydliggör det gemensamma ansvaret för primärvården
- Förtydligande kring ansvar för kompetens inom kommunal primärvård.
- Kortvarigt och långvarigt behov har kompletterats med grundprincip för regionen och kommunens ansvar med utgångspunkt personcentrerad vård och vad som är bäst för den enskilda patientens trygghet och kontinuitet.
- Texter om samverkan som inte regleras i avtalet har begränsats i avtalstexten.
- Större fokus på gemensamt patientsäkerhetsarbete.
- Hantering av oenighet och tvist är reglerat i avtalet.

GÖTEBORGS REGIONEN

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Maria Ljung, Planeringsledare Hälso- och sjukvård
Datum: 2025-09-02, Diarienummer: FS2025-00226

Uppsägning av Hälso- och sjukvårdsavtal

Det senast överenskomna och ingångna avtalet har gällt sedan 2017, och gäller för närvarande till och med 2026-12-31. Det kan sägas upp före december månads utgång 2025. Annars blir det automatiskt förlängt till och med 31 december 2028, med möjlighet att sägas upp före december månads utgång 2027. Regionen har för avsikt att säga upp nuvarande avtal daterat 2017-01-01

Det nu framtagna förslaget om avtalet och tillhörande överenskommelser utgår från Regionbildningsavtalet inklusive Primärvårdsavtalet. Uppsägning av avtalet påverkar även överenskommelser- i form av underavtal. Överenskommelserna kan sägas upp eller revideras individuellt utan att avtalet påverkas.

Bedömning

Göteborgsregionen bedömer att slutförslaget på avtal och tillhörande fyra överenskommelser tar höjd för intentionerna i Färdplan - länsgemensam strategi för god och nära vård, samt är modernt och framåtsyftande.

Göteborgsregionen bedömer att processen för att ta fram ett nytt modernt framåtsyftande avtal har präglats av god samverkan, delaktighet och transparens på tjänstemannanivå och politisk nivå.

Gitte Caous
Förbundsdirektör

Ritva Gonzalez
Avdelningschef Arbetsmarknad och Social välfärd

Skickas till

Medlemskommuner i Göteborgsregionen.
Västra götalandsregionen (VGR)

Mötesanteckning SRO – extrainsatt möte

Politiskt samrådsorgan mellan Västra Götalandsregionen och Västra Götalands 49 kommuner genom de fyra kommunalförbunden

Datum: 1 september 2025
Tid: 09.00 – 10.00
Mötesform: Teams
Kallade: Se lista
Inbjudna:

För Västra Götalands fyra kommunalförbund (VGK)

Kommunpolitiker
Miguel Odhner (S), Göteborgsregionen
Marina Johansson (S), Göteborgsregionen, **vice ordförande**
Theres Sahlström (M), Skaraborg
Ulf Olsson (S), Boråsregionen
Peter Eriksson (M), Fyrbodal
Adam Johansson (M) Skaraborg
Bengt Hilmersson (C), Boråsregionen
Dan Nyberg (S), Fyrbodal

Tjänstepersoner
Kristina Lännergren, direktör VästKom
Malin Swärd Davidsson, beredning VästKom
Tobias Hellström beredning VästKom
Gitte Caous, förbundsdirektör Göteborgsregionen
Ritva Gonzalez, representant Göteborgsregionen
Anna Lärk Ståhlberg, förbundsdirektör Fyrbodal
Magnus Haggren, förbundsdirektör Boråsregionen
Kristofer Svensson, förbundsdirektör Skaraborg

För Västra Götalandsregionen (VGR)

Regionpolitiker
Helen Eliasson (S), ordförande Regionstyrelsen, **ordförande**
Lars Holmin (M), vice ordförande Regionstyrelsen
Janette Olsson (S), ordförande strategiska Hälso- och sjukvårdsnämnden (SSN)
Carina Örgård (V), vice ordförande SSN
Monika Beiring (M), andre vice ordförande SSN

Tjänstepersoner
Karin Looström Muth, hälso- och sjukvårdsutvecklingsdirektör
Ann-Sofie Rundberg, beredning VGR
Åsa Jackson, beredning VGR
Jenny Nilsson, processledare för nytt Hälso- och sjukvårdsavtal
Administration
Rebecca Bretvold, Mötessekreterare VGR

Dagordning

1. Mötets öppnande

a) närvaro/frånvaro

Frånvaro: Kristina Lännergren, Lars Holmin och Miguel Odhner.

b) övriga frågor

Inga övriga frågor.

2. Nytt Hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande överenskommelser

Ställningstagande

(5 minuter, kl. 09.00 – 09.05)

Föredragande: *Marina Johansson, Göteborgsregionen, Janette Olsson, ordförande strategiska Hälso- och sjukvårdsnämnden, Ann-Sofie Rundberg, VGR, och Kristina Lännergren, VästKom*

- *Hälso- och sjukvårdsavtal – avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvar mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland, SRO 2025-09-01*
- *Överenskommelse - Kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård, SRO 2025-09-01*
- *Överenskommelse - Regionens läkaransvar i kommunal primärvård, SRO 2025-09-01*
- *Överenskommelse - Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende, SRO 2025-09-01*
- *Överenskommelse - Ansvar för samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård SRO, 2025-09-01*
- *Missivbrev, Hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande överenskommelser, SRO 2025-09-01.pdf*
- *Beslutsunderlag - Slutförslag hälso- och sjukvårdsavtal, SRO 2025-09-01*

Ställningstagande: *Det politiska samrådsorganet, SRO:*

1. *Ställer sig bakom förslagen till nytt hälso- och sjukvårdsavtal med fyra överenskommelser i form av underavtal, och rekommenderar samtliga Parter att var för sig besluta om att anta dessa att gälla från och med 1 januari 2027:*

- *Hälso- och sjukvårdsavtal, SRO 2025-09-01*
- *Överenskommelse - Kommunernas betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård, SRO 2025-09-01*
- *Överenskommelse - Regionens läkaransvar i kommunal primärvård, SRO 2025-09-01*
- *Överenskommelse - Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende, SRO 2025-09-01*
- *Överenskommelse - Ansvar för samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård SRO, 2025-09-01*

2. *Ställer sig bakom Missivbrev, Hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande överenskommelser, SRO, 2025-09-01 för utskick tillsammans med förslagen på hälso- och sjukvårdsavtal och överenskommelser.*
3. *Noterar informationen.*

Samtliga närvarande ställde sig bakom ovanstående ställningstaganden utan invändningar. Inga ytterligare frågor togs upp.

3. Beslutsunderlag - Redaktionella ändringar till Slutförslag Hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande överenskommelser.

Information
(5 minuter, kl. 09.05 – 09.10)
Föredragande: *Ann-Sofie Rundberg, VGR*

- Beslutsunderlag - Redaktionella ändringar till Slutförslag Hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande överenskommelser, SRO 2025-09-01

Ställningstagande: *Det politiska samrådsorganet, SRO, noterar informationen.*

Efter publicering och utskick till SRO har språkliga och layoutmässiga justeringar gjorts i avtalet och överenskommelserna (jämfört med slutförslag 2025-09-01).

En ändring som kan uppfattas som förändring av innehåll redovisas i beslutsunderlaget.

Beslutsunderlaget med information om de redaktionella justeringarna skickades ut strax före mötet till samtliga deltagare på SRO.

Jennifer Lohman

Från:	Info VästKom <info@vastkom.se>
Skickat:	den 16 september 2025 17:17
Till:	info@borasregionen.se; GR; info@skaraborg.se; Kansliet Fyrbodals Kommunalförbund
Kopia:	Kristina Lännergren; Tobias Hellström; Johanna Hansson; Maria Olsson; Isaac Keren; Info VästKom; Malin Swärd Davidsson
Ämne:	Informationsbrev om beslutsprocess för hälso- och sjukvårdsavtal och tillhörande överenskommelser
Bifogade filer:	Hälso- och sjukvårdsavtal – avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvar mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland.pdf; Ök - Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende, barn och unga.pdf; Överenskommelse - Ansvar för samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård.pdf; Överenskommelse - Kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård.pdf; Överenskommelse - Regionens läkaransvar i kommunal primärvård.pdf; Missivbrev, HoSavtal med tillhörande överenskommelser.pdf; 25 08 21 TU Hälso- och sjukvårdsavtal med överenskommelser.pdf; 25 09 04 Bilaga VästKoms protokoll_Skrivelse beslutsförslag Hälso- och sjukvårdsavtal.pdf; Protokoll Styrelse VästKom 2025-09-04_v2.docx - signerat.pdf
Kategorier:	Jennifer; Diariefört

Informationsbrev om beslutsprocess för hälso- och sjukvårdsavtal och tillhörande överenskommelser

Vid VästKoms styrelse den 4 september beslutades att rekommendera de fyra kommunalförbunden att rekommendera sina respektive medlemskommuner att var för sig besluta anta förslag till nytt hälso- och sjukvårdsavtal och tillhörande överenskommelser i form av underavtal, att gälla från 1 januari 2027.
I bifogat missiv, framtaget i samverkan med VGR, återges en sammanfattning av ärendet och en beskrivning av viktiga förändringar efter remissbearbetningen.

Avtalens förhållande till varandra

För att tydliggöra vilka avtal som är gällande har den politiska referensgruppen haft dialog och kommit fram till att en formell uppsägning av nuvarande avtal är viktig för tydligheten. Jurister från både kommun och VGR har gjort samma bedömning. VGR har med anledning av detta för avsikt att säga upp nuvarande avtal innan årets utgång. Det innebär att det upphör att gälla vid 2026 års slut.

Beslutsgång

Varje Part för sig ska fatta beslut före utgången av maj 2026. När beslut har fattats av respektive Part skickas information om detta *både* till VGR och VästKom, enligt nedan. Diarienummer ska anges.
VGR, diarienummer **RS 2025-04142**: regionstyrelsen@vgregion.se
VästKom, diarienummer **2025_017**: info@vastkom.se

Beslutsformulering

VästKoms styrelser beslutade den 4 september att ge kommunerna stöd i beslutsformulering. Jurist har varit behjälplig med framtagandet. Förslag på beslutsformulering bifogas.

Kontaktuppgifter

Finns behov av dialog eller information under beslutsprocessen finns både VästKoms direktör Kristina Lännergren och processledare för hälso- och sjukvårdsavtalet Malin Swärd Davidsson tillgängliga.
kristina.lannergren@vastkom.se
malin.sward@vastkom.se

Det går även bra att kontakta de kommunala representanterna i den politiska referensgruppen.
Marina Johansson, Göteborgsregionen, marina.johansson@stadshuset.goteborg.se
Bengt Hilmersson, Boråsregionen, bengt.hilmersson@vargarda.se
Dan Nyberg, Fyrbodals kommunalförbund, dan.nyberg@vanersborg.se
Adam Johansson, Skaraborgs kommunalförbund, adam.johansson@falkoping.se

Bilagor/länkar

- Hälso- och sjukvårdsavtal – avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvar mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland
- Överenskommelse Kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård
- Överenskommelse Regionens läkaransvar i kommunal primärvård
- Överenskommelse Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende
- Överenskommelse Samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård
- Missiv
- Protokoll VästKoms styrelse 2025-09-04
- Tjänsteutlåtande VästKoms styrelse
- Beslutsformulering

Med vänliga hälsningar

Malin Swärd Davidsson
Strateg hälso- och sjukvård

Telefon: 0730-65 33 57
E-post: malin.sward@vastkom.se

VästKom

Västsvenska kommunalförbundens samorganisation

Avtal & överenskommelse

Riktlinje

Rutin

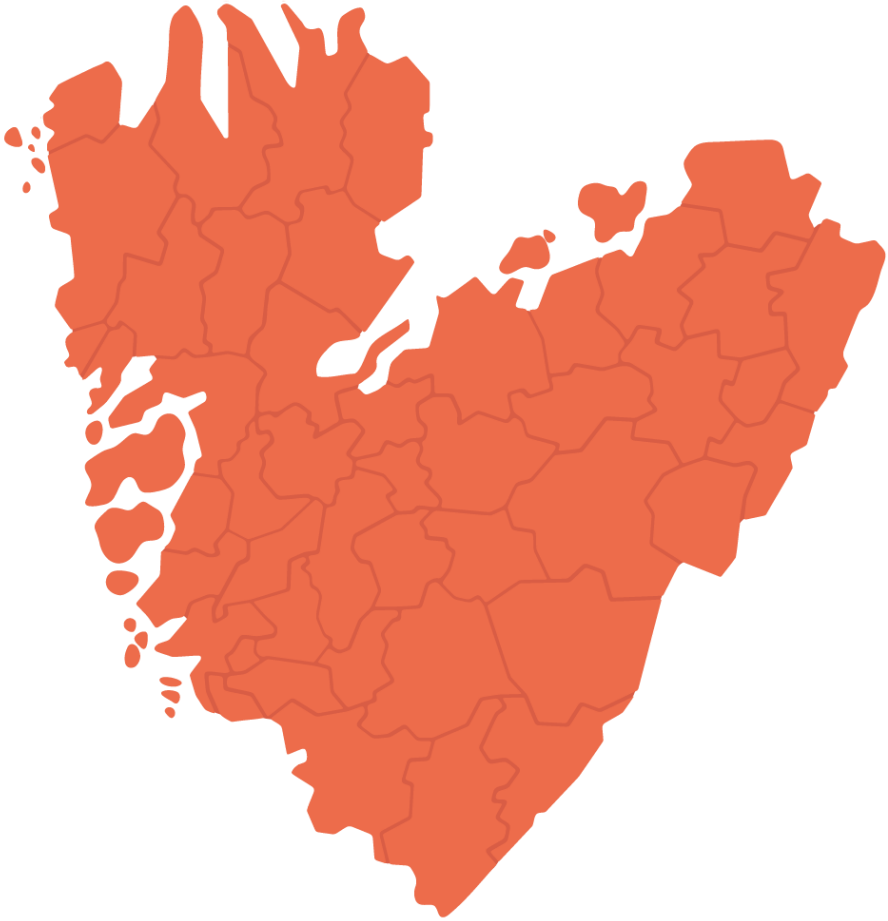

Överenskommelse

Västra Götalandsregionens läkaransvar i kommunal primärvård

Upprättad mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland
Underavtal till Hälso- och sjukvårdsavtalet

LÄNSGEMENSAM SAMVERKAN MELLAN VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN
OCH KOMMUNERNA I VÄSTRA GÖTALAND

Innehåll

1. Inledning 3

2. Parter 3

3. Avtalstid 3

4. Syfte 4

5. Målgrupp 4

6. Gemensamt ansvar 4

7. Parternas ansvar 5

7.1 VGR:s läkaransvar 5

Läkarens patientansvar 5

7.2 Kommunens ansvar 6

8. Uppföljning 6

1. Inledning

Denna överenskommelse är ett underavtal till Hälso- och sjukvårdsavtalet (Avtalet) mellan Västra Götalandsregionen (VGR) och kommunerna i Västra Götaland (Kommunerna). Uppföljning, avvikelser och tvistehantering ska hanteras i enlighet med vad som är reglerat i Avtalet.

Överenskommelsen bygger på en lagstadgad skyldighet att samverka mellan region och kommun, både när det gäller målgrupper och på individnivå. Överenskommelsen baseras på 16 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), HSL, som reglerar samverkansformerna och omfattningen mellan VGR och Kommun.

I överenskommelsen regleras VGR:s läkaransvar för patienter med kommunal primärvård. Formerna för hur hälso- och sjukvården ska samordnas lokalt regleras mellan Parterna i gemensam närområdesplan.

2. Parter

Avtalsparter i denna överenskommelse är VGR och var och en av Kommunerna, vilka fortsättningsvis i överenskommelsen även benämns Parterna.

3. Avtalstid

Överenskommelsen gäller under förutsättning att den godkänns av regionfullmäktige och kommunfullmäktige i samtliga kommuner i Västra Götaland, genom beslut som vinner laga kraft.

Överenskommelsen gäller under perioden 2027-01-01 – 2030-12-31. Senast arton (18) månader innan giltighetstiden löper ut har Parterna möjlighet att säga upp överenskommelsen. Om ingen Part skriftligen sagt upp överenskommelsen förlängs den med tre år i taget med arton (18) månaders uppsägningstid.

Vid uppsägning av överenskommelsen upphör den att gälla när den aktuella perioden om fyra år löper ut alternativt när förlängningstiden om tre år löper ut. Det räcker att en Part säger upp överenskommelsen för att den ska upphöra att gälla för samtliga

Parter enligt ovan. En uppsägning av denna överenskommelse påverkar inte Avtalet eller övriga överenskommelser.

En uppsägning av Avtalet omfattar även denna överenskommelse då den är ett underavtal till Avtalet.

Vid väsentliga förändringar av förutsättningarna för överenskommelsen kan initiativ till en översyn tas av länsgemensamt, politiskt forum.

4. Syfte

Syftet med överenskommelsen är att reglera omfattningen av och formerna för VGR:s läkaransvar i kommunal primärvård.

5. Målgrupp

VGR ansvarar för läkare till de patienter som ingår i Kommunens hälso- och sjukvårdsansvar.

- Personer i särskilda boendeformer samt bostäder med särskild service som avses i 8 kap. 4 § första stycket, 8 kap 11 § eller 26 kap 1 § första stycket 2 socialtjänstlagen (2025:400), SoL.
- Personer som bor i bostad med särskild service enligt 9 kap. 8 § och 9 kap. 9 § lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS.
- Personer under vistelsetiden vid biståndsbedömd dag-verksamhet 8 kap. 1 § SoL, samt daglig verksamhet enligt LSS.
- I Västra Götaland har Kommunerna ansvaret för hälso- och sjukvård i hemmet (hemsjukvård) sedan regionbildningen 1999, 14 kap. 1 § HSL.

Överenskommelsen ska tillämpas av alla medarbetare i hälso- och sjukvård och omsorg, inom VGR och Kommunerna, som arbetar med målgruppen.

6. Gemensamt ansvar

Samarbete mellan professioner, verksamheter och huvudmän är en förutsättning för att kunna bedriva en patientsäker, proaktiv och personcentrerad vård.

Huvudmännen samverkar genom att:

- årligen upprätta gemensam närområdesplan med syftet att tydliggöra omfattning och former kring ansvarsfördelning för gemensamma åtaganden samt för samverkan på lokal nivå
- varje patient ska ha en utsedd fast läkarkontakt
- utifrån medicinsk bedömning upprätta, revidera och följa upp patientens individuella plan, enligt HSL
- säkerställa informationsöverföring mellan berörda verksamheter, och använda avsett IT-system för kommunikation och informationsöverföring
- Parterna ansvarar för att bemanna och avsätta tid för uppdraget
- utbyta information vid personal-, verksamhets- eller organisationsförändringar som kan påverka det lokala samarbetet.

7. Parternas ansvar

7.1 VGR:s läkaransvar

VGR tillhandahåller fast läkarkontakt. Utifrån patientens behov utformas hälso- och sjukvården i samverkan mellan primärvård och specialiserad vård.

Läkare ska finnas tillgänglig dygnet runt, veckans alla dagar, för kommunal primärvård.

Läkarens patientansvar

I läkaransvar ingår bland annat att:

- fast läkarkontakt inom primärvård ska utses enligt 6 kap. 3 § patientlag (2014:821)
- fast läkarkontakt i primärvård samordnar patientens medicinska vård, läkemedelsbehandling och dialog mellan vårdnivåer, samt vid behov vara delaktig vid vårdövergångar
- utföra medicinsk bedömning, dokumentation, utredning, behandling och uppföljning, planerat och oplanerat, hela dygnet
- upprätta långsiktig, medicinsk plan
- ha läkemedelsansvar, genomföra läkemedelsgenomgång och upprätta läkemedelsberättelse

- genomföra samtal vid allvarlig sjukdom, liksom brytpunktssamtal vid övergång till palliativ vård och vid vård i livets slutskede
- ta ställning till vårdbegränsningar
- ge medicinsk konsultation och kompetensöverföring i det enskilda ärendet till Kommunens legitimerade personal
- dokumentera överlåtelse om att utföra klinisk undersökning vid förväntat dödsfall, fastställa dödsfall, samt upprätta dödsbevis och dödsorsaksintyg.

7.2 Kommunens ansvar

Sjuksköterska ska finnas tillgänglig dygnet runt, veckans alla dagar. Arbetsterapeut och fysioterapeut ingår i Kommunens ansvar.

I hälso- och sjukvårdsansvar för legitimerad personal ingår bland annat att:

- bedöma, utreda, åtgärda och följa upp och dokumentera hälso- och sjukvård utifrån arbetsterapi-, fysioterapi- samt omvårdnadsprocessen
- kontakta fast läkarkontakt vid förändringar i patientens hälsotillstånd
- utföra ordinationer, samt utvärdera och återrapportera resultat
- kontakta berörda mottagningar vid beslut om och avslut av kommunal primärvård
- följa den långsiktiga medicinska planen upprättad av läkare
- tillgodose behov av palliativ hälso- och sjukvård
- sjuksköterska kan, efter dokumenterad överlåtelse från ansvarig läkare, utföra klinisk undersökning vid förväntat dödsfall.

8. Uppföljning

Parterna har både ett gemensamt och ett eget ansvar att årligen följa upp efterlevnaden av överenskommelsen. Det gemensamma ansvaret utgår från länsgemensamt, politiskt forum.

Uppföljning ska ske i samverkan, både lokalt, delregionalt och på länsnivå. Uppföljningen ska identifiera och belysa brister i följsamheten till avtalet och överenskommelsen. Uppföljning av följsamhet sker på både individ- och systemnivå.

Uppföljning av gemensam närområdesplan för hälso- och sjukvård och angränsande socialtjänst ska göras regelbundet av Parterna, minst en gång per år.

Avtal & överenskommelse

Riktlinje

Rutin

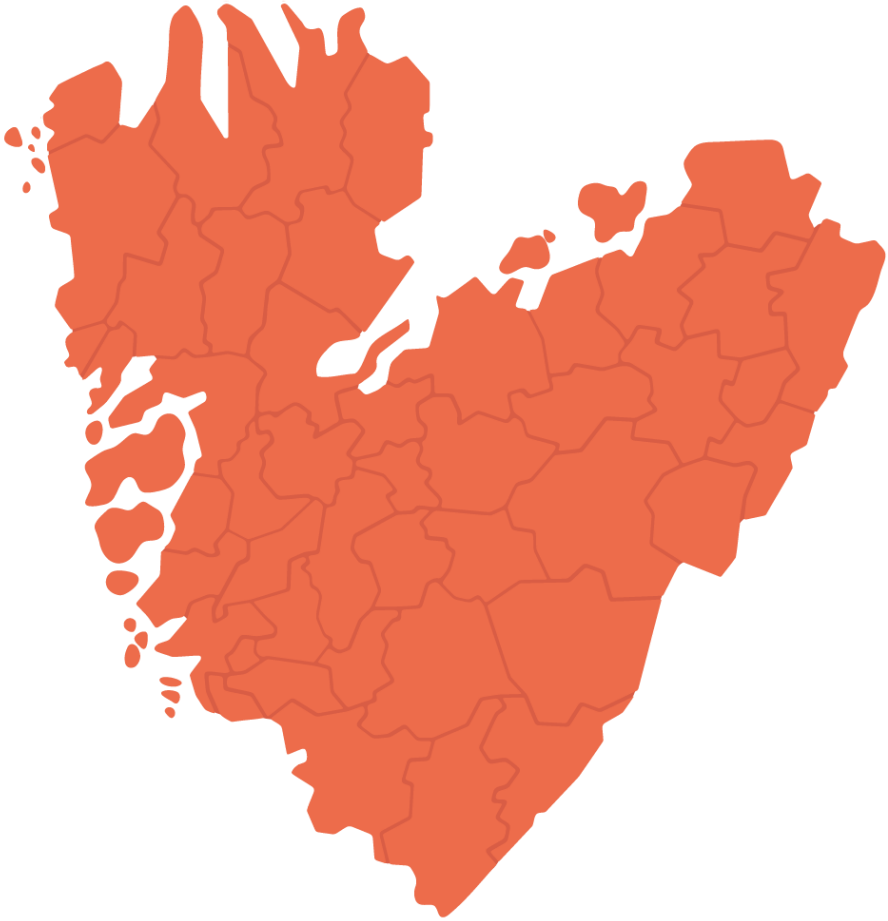

Överenskommelse

Kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård

Upprättad mellan Västra Götalandsregionen
och kommunerna i Västra Götaland
Underavtal till Hälso- och sjukvårdsavtalet

Innehåll

1. Inledning 3

2. Parter 3

3. Avtalstid 3

4. Syfte 4

5. Målgrupp 4

6. Villkor för Kommunens betalningsansvar 4

7. Ekonomisk modell för att beräkna betalningsansvar 5

8. Uppföljning 6

1. Inledning

Denna överenskommelse är ett underavtal till Hälso- och sjukvårdsavtalet (Avtalet) mellan Västra Götalandsregionen (VGR) och kommunerna i Västra Götaland (Kommunerna). Uppföljning, avvikelser och tvistehantering ska hanteras i enlighet med vad som är reglerat i Avtalet.

Överenskommelsen reglerar hur betalningsansvar ska beräknas för en patient som vårdas inom den slutna vården, efter det att den behandlande läkaren har bedömt att patienten är utskrivningsklar. Detta i enlighet med 4 kap. 5 § lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård.

Formerna för samverkansprocessen vid in- och utskrivning beskrivs i länsgemensamt styrdokument.

2. Parter

Avtalsparter i denna överenskommelse är VGR och var och en av Kommunerna, vilka fortsättningsvis i överenskommelsen även benämns Parterna.

3. Avtalstid

Överenskommelsen gäller under förutsättning att den godkänns av regionfullmäktige och kommunfullmäktige i samtliga kommuner i Västra Götaland, genom beslut som vinner laga kraft.

Överenskommelsen gäller under perioden 2027-01-01 – 2030-12-31. Senast arton (18) månader innan giltighetstiden löper ut har Parterna möjlighet att säga upp överenskommelsen. Om ingen Part skriftligen sagt upp överenskommelsen förlängs den med tre år i taget med arton (18) månaders uppsägningstid.

Vid uppsägning av överenskommelsen upphör den att gälla när den aktuella perioden om fyra år löper ut alternativt när förlängningstiden om tre år löper ut. Det räcker att en Part säger upp överenskommelsen för att den ska upphöra att gälla för samtliga Parter enligt ovan. En uppsägning av denna överenskommelse påverkar inte Avtalet eller övriga överenskommelser.

En uppsägning av Avtalet omfattar även denna överenskommelse då den är ett underavtal till Avtalet.

Vid väsentliga förändringar av förutsättningarna för överenskommelsen kan initiativ till en översyn tas av länsgemensamt, politiskt forum.

4. Syfte

Överenskommelsen reglerar Kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning.

5. Målgrupp

Målgruppen är patienter i alla åldrar som vårdas inom den slutna vården efter det att behandlande läkare har bedömt att patienten är utskrivningsklar, och där samordnade insatser från både VGR och Kommunen kan komma att behövas efter utskrivning från sluten hälso- och sjukvård.

Överenskommelsen ska tillämpas av alla medarbetare i hälso- och sjukvård och omsorg, inom VGR och Kommunerna, som arbetar med målgruppen.

6. Villkor för Kommunens betalningsansvar

Kommunens betalningsansvar inträder som huvudregel när det genomsnittliga antalet dagar i sluten vård, efter att patienten är utskrivningsklar, överskrider 3,0 kalenderdagar per Kommun under en kalendermånad. Villkoren enligt lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård och länsgemensamt styrdokument för in- och utskrivningsprocessen ska vara uppfyllda.

Dessa villkor är:

- sluten vård ska ha skickat inskrivningsmeddelande (2 kap. 1–3 §§)
- sluten vård ska ha meddelat att patienten är utskrivningsklar (3 kap. 1 §)

- sluten vård ska, senast samma dag som utskrivning sker, överföra information som är nödvändig för att ge patienten socialtjänst eller hälso- och sjukvård (3 kap. 2 §)
- När en enhet i den regionfinansierade öppna vården har tagit emot ett inskrivningsmeddelande i fråga om en patient, ska verksamhetschefen vid den enheten utse en fast vårdkontakt för patienten. (2 kap. 5 §)
- patienten ska ha erbjudits en samordnad individuell plan (SIP) vid behov av insatser från både VGR och Kommun i form av hälso- och sjukvård eller socialtjänst (4 kap. 1–3 §§)
- vid behov av SIP ska den fasta vårdkontakten i regionfinansierad öppen vård skicka kallelse senast tre dagar efter att en underrättelse har lämnats om att patienten är utskrivningsklar (4 kap. 3 §)
- för patient som behöver insatser i samband med öppen psykiatrisk tvångsvård eller öppen rättspsykiatrisk vård ska planeringen genomföras enligt bestämmelserna om en samordnad vårdplan 7a § lag (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård respektive 12 a § lag (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, lag (2019:979)
- planering och insatser från den regionfinansierade öppna vården är tillgängliga för en patientsäker vård i hemmet (5 kap. 5 § 2017:612)
- användning av avsett IT-stöd.

7. Ekonomisk modell för att beräkna betalningsansvar

Villkor för Kommunens betalningsansvar ska vara uppfyllda innan betalningsansvar träder in.

- Kommunens betalningsansvar inträder om Kommunen har ett genomsnitt över 3,0 kalenderdagar under en kalendermånad.
- Kommunen betalar retroaktivt för mellanskillnaden mellan genomsnittligt antal kalenderdagar och 3,0 (mellanskillnaden * antal utskrivna patienter som omfattas av denna överenskommelse * fastställt belopp).
- Genomsnittet summeras efter varje månad.
- För patienter, inskrivna inom sluten vård längre än 7 kalenderdagar efter bedömning om utskrivningsklar, övergår genomsnittsberäkningen till individuell beräkning från dag 8. Kommunen betalar då för de dagar som överskrider 3

kalenderdagar per patient. Dessa patienter ska inte räknas med i månadens genomsnitt.

Beloppet per dygn fastställs årligen av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, och motsvarar genomsnittskostnaden i riket för ett vårddygn i den slutna vården.

8. Uppföljning

Parterna har både ett gemensamt och ett eget ansvar att årligen följa upp efterlevnaden av överenskommelsen. Det gemensamma ansvaret utgår från länsgemensamt, politiskt forum.

Uppföljning ska ske i samverkan, både lokalt, delregionalt och på länsnivå. Uppföljningen ska identifiera och belysa brister i följsamheten till avtalet och överenskommelsen. Uppföljning av följsamhet sker på både individ- och systemnivå.

Avtal & överenskommelse

Riktlinje

Rutin

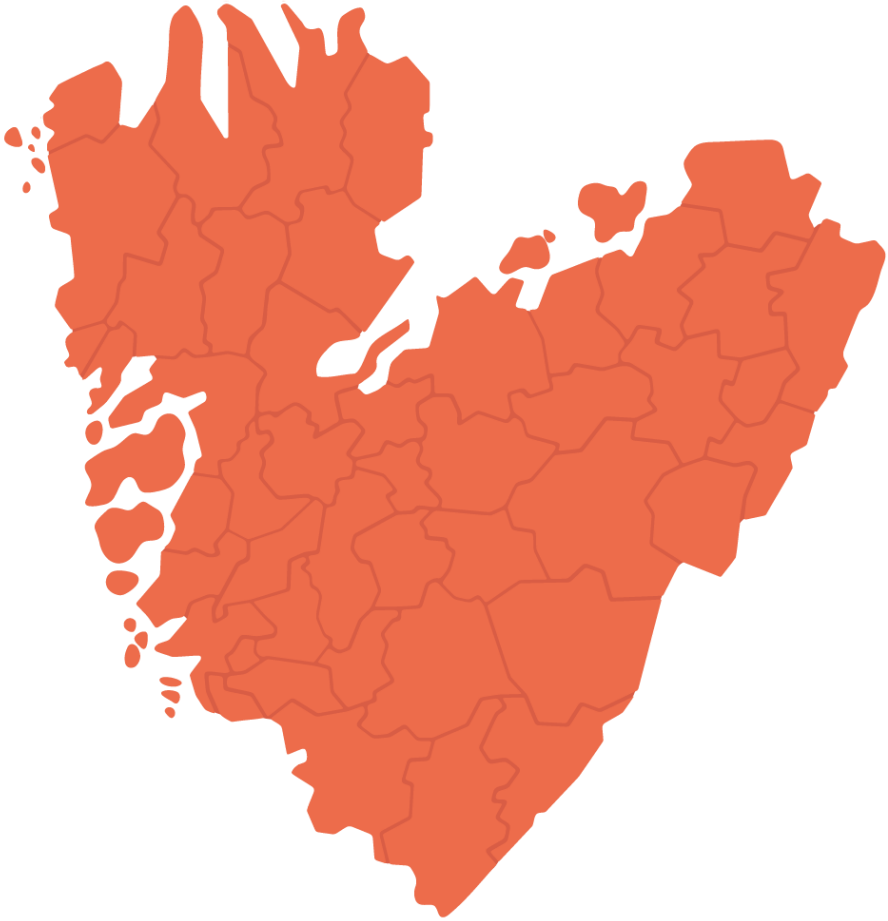

Överenskommelse

Ansvar för samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård

Upprättad mellan Västra Götalandsregionen
och kommunerna i Västra Götaland
Underavtal till Hälso- och sjukvårdsavtalet

Innehåll

1. Inledning 3

2. Parter 3

3. Avtalstid 3

4. Syfte 4

5. Målgrupp 4

6. Gemensamt ansvar 5

7. Parternas ansvar 5

7.1 VGR:s ansvar 5

7.2 Kommunens ansvar 6

8. Utbildning 7

9. Uppföljning 7

1. Inledning

Denna överenskommelse är ett underavtal till Hälso- och sjukvårdsavtalet (Avtalet) mellan Västra Götalandsregionen (VGR) och kommunerna i Västra Götaland (Kommunerna). Uppföljning, avvikelser och tvistehantering ska hanteras i enlighet med vad som är reglerat i Avtalet.

Överenskommelsen reglerar ansvar för samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård enligt 5 §, 8 – 8a §§ tandvårdslagen (1985:125), TvL.

I överenskommelsen används begreppet person, vilket i denna överenskommelse innefattar patient, brukare och den enskilde.

2. Parter

Avtalsparter i denna överenskommelse är VGR och var och en av Kommunerna, vilka fortsättningsvis i överenskommelsen även benämns Parterna.

3. Avtalstid

Överenskommelsen gäller under förutsättning att den godkänns av regionfullmäktige och kommunfullmäktige i samtliga kommuner i Västra Götaland, genom beslut som vinner laga kraft.

Överenskommelsen gäller under perioden 2027-01-01 – 2030-12-31. Senast arton (18) månader innan giltighetstiden löper ut har parterna möjlighet att säga upp överenskommelsen. Om ingen Part skriftligen sagt upp överenskommelsen förlängs den med tre år i taget med arton (18) månaders uppsägningstid.

Vid uppsägning av överenskommelsen upphör den att gälla när den aktuella perioden om fyra år löper ut alternativt när förlängningstiden om tre år löper ut. Det räcker att en Part säger upp överenskommelsen för att den ska upphöra att gälla för samtliga Parter enligt ovan. En uppsägning av denna överenskommelse påverkar inte Avtalet eller övriga överenskommelser.

En uppsägning av Avtalet omfattar även denna överenskommelse då den är ett underavtal till Avtalet.

Vid väsentliga förändringar av förutsättningarna för överenskommelsen kan initiativ till en översyn tas av länsgemensamt, politiskt forum.

4. Syfte

Syftet med överenskommelsen är att upprätta och bibehålla en god munhälsa hos målgruppen, samt att skapa bästa möjliga förutsättningar för personen att klara den dagliga munvården.

Målet är att identifiera och förskriva N-tandvårdsintyg (intyg om nödvändig tandvård) till alla personer inom målgruppen. De som har rätt till N-intyg ska erbjudas munhälsobedömning.

Målsättningen är att de som har behov av N-tandvård även ska ha N-tandvårdsintyg.

5. Målgrupp

Målgruppen är personer i alla åldrar med särskilda behov av tandvårdsinsatser, och med behov av särskilt stöd enligt TvL. Vid tillämpningen av 8 § ska regionen särskilt se till att uppsökande verksamhet bedrivs bland dem som:

1. omfattas av lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, eller
2. har ett varaktigt behov av omfattande vård- och omsorgsinsatser och som:
    a) omfattas av en kommuns ansvar för hälso- och sjukvård enligt 12 kap 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30),
    b) får hälso- och sjukvård i hemmet (hemsjukvård), eller
    c) är bosatta i egen bostad och har motsvarande behov av vård eller omsorg som personer som omfattas av 2 a eller 2 b ovan.

Målgruppen beskrivs utförligt i VGR:s regler för särskilt tandvårdsstöd i Västra Götaland.

Överenskommelsen ska tillämpas av alla medarbetare i hälso- och sjukvård och omsorg, inom VGR och Kommunerna, som arbetar med målgruppen.

6. Gemensamt ansvar

Parterna har ett gemensamt ansvar för att implementera och säkerställa att innehållet i överenskommelsen är känt i samtliga berörda verksamheter. Parterna ska även i övrigt samverka beträffande målgruppen.

7. Parternas ansvar

7.1 VGR:s ansvar

VGR har enligt tandvårdslagen ansvar för uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård för personer som har rätt till denna insats.

VGR tillhandahåller tandvårdsleverantör som ska ansvara för den uppsökande verksamheten i samverkan med Kommunen.

VGR ansvarar för att:

- vägleda kommunens intygsutfärdare med bedömning av underlaget för intyg om N-tandvård
- årligen tillhandahålla utbildning, digitalt eller fysiskt, och aktuellt informationsmaterial för Kommunens intygsutfärdare
- ge Kommunen information om förändringar inom N-tandvård och uppsökande verksamhet
- tillhandahålla informationsmaterial om N-tandvård och munhälsobedömning. Informationsmaterialet ska rikta sig till personer med intyg om N-tandvård, deras anhöriga och närstående, patientföreningar, vårdpersonal med flera
- tillhandahålla ett IT-stöd för Kommunerna, för all administration som krävs gällande intyg om N-tandvård och munhälsobedömningar
- uppgifter från Intygsbeställningen förs över till tandvårdsleverantörens IT-system

Tandvårdsleverantören ansvarar för att:

- tillhandahålla årliga munhälsobedömningar till personer med intyg om N-tandvård som tackat ja till munhälsobedömning

- behovet av hjälp med daglig munvård beskrivs av tandhygienist i ett individuellt dokument. I dokumentet beskrivs förutsättningen att klara daglig munvård utifrån ett individuellt perspektiv
- återrapportera till personal/närstående om eventuellt vårdbehov vid munhälsobedömning.

7.2 Kommunens ansvar

Kommunen tillhandahåller den personal, så kallade intygsutfärdare, som ska identifiera personer med insatser från Kommunens socialtjänst och/eller kommunal primärvård som är berättigade till nödvändig tandvård och munhälsobedömning.

Kommunernas intygsutfärdare ansvarar för att utfärda N-tandvårdsintyg och erbjuda munhälsobedömning.

Intyg om nödvändig tandvård – Kommunen ansvarar för att:

- utse kontaktperson för kommunikation och informationsutbyte med VGR
- utse intygsutfärdare med kompetens att identifiera målgruppen för N-tandvårdsintyg
- bevaka aktuell information och vid behov delta i utbildningar som VGR tillhandahåller
- registrera och upprätthålla uppgifter om N-tandvårdsintyg och munhälsobedömning i det IT-stöd som tillhandahålls av VGR

Munhälsobedömning – Kommunen ansvarar för att:

- uppgift om personens vårdgivare av tandvård (folktandvård eller privat) finns dokumenterad och tillgänglig för berörd personal
- erbjuda en årlig munhälsobedömning till avsedd målgrupp, även till dem som tackat nej tidigare
- berörd personal deltar vid munhälsobedömningen
- personen ges daglig munvård enligt tandvårdens ordination och instruktioner. Tid för daglig munvård ska ingå i personlig hygien.

8. Utbildning

I den uppsökande verksamheten ingår utbildning i allmän munhälsovård till berörd personal i kommunen. Den tandvårdsleverantör som VGR tillhandahåller ansvarar för utbildningarna.

Genom rätt utbildning ges förutsättning för ett gott omhändertagande av daglig munvård. Kommunen ansvarar för att berörd personal deltar i de utbildningar i allmän munhälsovård som VGR genom tandvårdsleverantör erbjuder.

9. Uppföljning

Parterna har både ett gemensamt och ett eget ansvar att årligen följa upp efterlevnaden av överenskommelsen. Det gemensamma ansvaret utgår från länsgemensamt, politiskt forum.

Uppföljning ska ske i samverkan, både lokalt, delregionalt och på länsnivå. Uppföljningen ska identifiera och belysa brister i följsamheten till avtalet och överenskommelsen. Uppföljning av följsamhet sker på både individ- och systemnivå.

Kommunen ansvarar för att registrera uppgifter till VGR utifrån indikatorer för tandvård enligt nationella riktlinjer. VGR ansvarar för att regelbundet, minst en gång per år, sammanställa statistik om munhälsa till Sveriges kommuner och regioner (SKR).

Avtal & överenskommelse

Riktlinje

Rutin

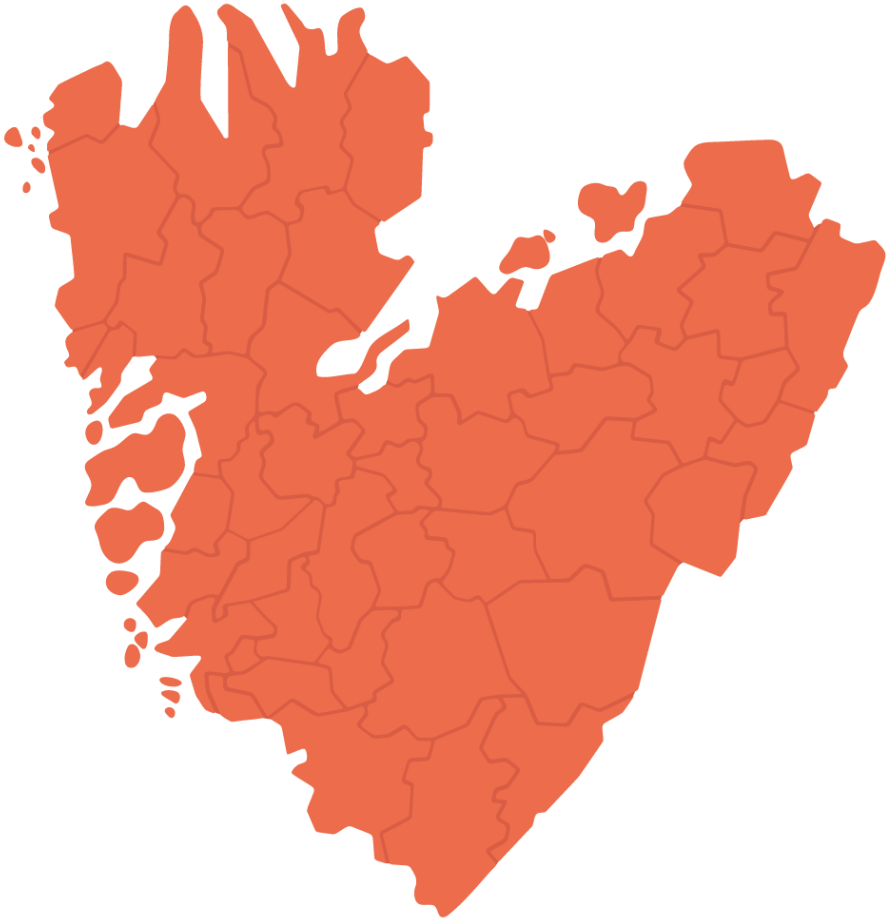

Överenskommelse

Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning, personer med skadligt bruk och beroende, samt barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet

Upprättad mellan Västra Götalandsregionen
och kommunerna i Västra Götaland
Underavtal till Hälso- och sjukvårdsavtalet

Innehåll

1. Inledning 3

2. Parter 3

3. Avtalstid 3

4. Syfte 4

5. Målgrupp 4

6. Gemensamt ansvar 5

7. Personer med psykisk funktionsnedsättning 5

7.1 VGR:s ansvar 5

7.2 Kommunens ansvar 6

8. Personer med skadligt bruk och/eller beroende samt samsjuklighet 6

8.1 VGR:s ansvar 7

8.2 Kommunens ansvar 7

9. Barn och unga med placering utanför det egna hemmet 7

9.1 VGR:s ansvar 8

9.2 Kommunens ansvar 8

9.3 Gemensam planering 9

9.4 Kostnadsansvar 9

9.5 Uppföljning av placering 10

10. Personer med psykiatrisk tvångsvård eller rättspsykiatrisk vård 10

10.1 VGR:s ansvar 11

10.2 Kommunens ansvar 12

11. Uppföljning 12

1. Inledning

Denna överenskommelse är ett underavtal till Hälso- och sjukvårdsavtalet (Avtalet) mellan Västra Götalandsregionen (VGR) och kommunerna i Västra Götaland (Kommunerna). Uppföljning, avvikelser och tvistehantering ska hanteras i enlighet med vad som är reglerat i Avtalet.

Överenskommelsen reglerar samarbete kring personer med psykisk funktionsnedsättning, personer med skadligt bruk och/eller beroende samt samsjuklighet. Överenskommelsen reglerar samarbetet kring barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet. Samverkan i överenskommelsen regleras i 16 kap. 3 § hälso- och sjukvårdslagen, HSL, samt 8 kap. 2 § socialtjänstlagen (2025:400), SoL.

Överenskommelsen reglerar även samarbete kring personer med tvångsvård. Huvudsakliga rättsregler återfinns i lag (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård, LPT, och i lag (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, LRV.

I överenskommelsen används begreppet person, vilket i denna överenskommelse innefattar patient, brukare och den enskilde.

För barn och unga till och med 20 år, som behöver samordnade insatser och tvärprofessionell kompetens, ska även länsgemensamt styrdokument beaktas.

2. Parter

Avtalsparter i denna överenskommelse är VGR och var och en av Kommunerna, vilka fortsättningsvis i överenskommelsen även benämns Parterna.

3. Avtalstid

Överenskommelsen gäller under förutsättning att den godkänns av regionfullmäktige och kommunfullmäktige i samtliga kommuner i Västra Götaland, genom beslut som vinner laga kraft.

Överenskommelsen gäller under perioden 2027-01-01 – 2030-12-31. Senast arton (18) månader innan giltighetstiden löper ut har Parterna

möjlighet att säga upp överenskommelsen. Om ingen Part skriftligen sagt upp överenskommelsen förlängs den med tre år i taget med arton (18) månaders uppsägningstid.

Vid uppsägning av överenskommelsen upphör den att gälla när den aktuella perioden om fyra år löper ut alternativt när förlängningstiden om tre år löper ut. Det räcker att en Part säger upp överenskommelsen för att den ska upphöra att gälla för samtliga Parter enligt ovan. En uppsägning av denna överenskommelse påverkar inte Avtalet eller övriga överenskommelser.

En uppsägning av Avtalet omfattar även denna överenskommelse då den är ett underavtal till Avtalet.

Vid väsentliga förändringar av förutsättningarna för överenskommelsen kan initiativ till en översyn tas av länsgemensamt, politiskt forum.

4. Syfte

Syftet med överenskommelsen är att ge personer inom målgrupperna möjlighet till behandling, återhämtning och delaktighet i samhällslivet. Vård, stöd och insatser ska bidra till att personen behåller och/eller förbättrar sin hälsa samt sina funktioner inom livsområden som boende, sysselsättning och mellanmänskliga relationer.

5. Målgrupp

Överenskommelsen omfattar nedanstående målgrupper, oavsett ålder:

- personer med psykisk funktionsnedsättning
- personer med skadligt bruk av alkohol, narkotika, andra beroendeframkallande medel, läkemedel, dopningsmedel eller spelberoende
- barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet eller är placerade i ett skyddat boende
- personer inom psykiatrisk tvångsvård eller rättspsykiatrisk vård

Överenskommelsen ska tillämpas av alla medarbetare i hälso- och sjukvård och omsorg, inom VGR och Kommunerna, som arbetar med målgruppen.

6. Gemensamt ansvar

Parterna har ett gemensamt ansvar att samarbeta kring målgrupperna. Samarbetet ska ligga till grund för att öka den enskilda personens möjlighet att ta ansvar för sitt eget liv. Parternas hälso- och sjukvårdsansvar utgår från Avtalet.

Brister uppstår ofta i övergångar när inget tydligt huvudansvar är fastställt, vilket gör det extra viktigt att Parterna gemensamt klargör ansvar och roller. Samverkan ska ske om ansvarsfördelning avseende återfallsprevention, boende och stöd i vardagen.

Gemensamt ansvar för målgrupperna är att:

- arbeta hälsofrämjande och förebyggande
- identifiera somatisk ohälsa och ohälsa i munnen
- underlätta och stödja återhämtning och rehabilitering
- göra personen, närstående och socialt nätverk delaktiga i vård, stöd och behandling
- minimera risken att personens rättighet att få vård och stöd av respektive huvudman uteblir på grund av oenighet
- erbjuda stöd till anhöriga och närstående
- särskilt uppmärksamma barnets rätt till information, stöd och delaktighet i sin egen vård, och när barnet är närstående

7. Personer med psykisk funktionsnedsättning

Personer med psykisk funktionsnedsättning kan ha svårighet att utföra eller delta i aktiviteter inom viktiga livsområden.

7.1 VGR:s ansvar

VGR:s ansvar är att:

- årligen erbjuda hälsosamtal och somatisk kontroll för personer med långvarig psykisk funktionsnedsättning
- ansvara för hälso- och sjukvård enligt HSL, för personer som vistas i hem för vård och boende (HVB) eller hem för viss annan heldygnsvård
- bistå med intyg och bedömning av individens funktion, förutsättningar och behov av anpassning.

7.2 Kommunens ansvar

Kommunens ansvar är att:

- bedriva uppsökande arbete och informera om kommunens verksamheter
- inventera behov, informera om samhällets insatser, erbjuda insatser, samt anvisa vägar att söka den vård och det stöd som personen behöver
- utreda, fatta beslut och verkställa insatser enligt SoL och LSS, samt utreda, ansöka om och verkställa vård enligt LVU och LVM
- erbjuda stöd till boende och sysselsättning
- ge stöd till barn som har förälder eller annan närstående med riskbruk, skadligt bruk och beroende.

8. Personer med skadligt bruk och/eller beroende samt samsjuklighet

Skadligt bruk och beroende påverkar personen eller dennes omgivning negativt, och går ut över hens sociala liv, såsom hem, familj, arbete och skola, men leder också till ökad risk för fysisk skada.

Samsjuklighet är vanligt vid psykisk sjukdom och skadligt bruk. Det innebär större risk för allvarliga skador, sjukdomar och förtida död, samt fördröjer och försvårar många gånger behandling och återhämtning.

VGR:s och Kommunens verksamheter har ansvar för att tidigt identifiera samsjuklighet och att uppmärksamma denna problematik hos målgruppen. Ungdomar ska uppmärksammas särskilt. Parterna ska säkerställa att behandling och stöd vid skadligt bruk och samtidig psykisk sjukdom sker parallellt och integrerat. Samsjuklighet får aldrig vara ett skäl till att inte ge vård, eller till att vård och behandling försenas. Uthållighet och kontinuitet ska prägla hälso- och sjukvård. Parterna har ett gemensamt ansvar att initiera samverkan om säker tillnyktring.

8.1 VGR:s ansvar

VGR:s ansvar är att:

- ansvara för hälso- och sjukvård för personer som vistas i HVB, eller hem för viss annan heldygnsvård
- ansvara för avgiftning
- bistå med intyg/bedömning av individens funktion, behov och förutsättningar
- fullfölja anmälningsskyldighet enligt gällande lagar
- ge tvärprofessionella behandlingsinsatser.

8.2 Kommunens ansvar

Kommunens ansvar är att:

- inventera behov, informera om samhällets insatser, erbjuda insatser, samt anvisa vägar att söka den vård och det stöd som personen behöver
- utreda, fatta beslut och verkställa insatser enligt SoL och LSS, samt utreda, ansöka om och verkställa vård enligt LVU och LVM
- bedriva uppsökande arbete och informera om kommunens verksamheter
- erbjuda stöd till boende och sysselsättning
- arbeta med återfallsprevention
- ge motiverande och familjeorienterade insatser.

9. Barn och unga med placering utanför det egna hemmet

Varje Part ansvarar för bedömning, utredning, insatser och uppföljning utifrån sitt uppdrag. Båda Parterna ska sträva efter att minska behovet av placeringar genom att tillhandahålla individanpassade vård- och stödinsatser.

Vid behov av placering av barn och unga utanför hemmet krävs ett strukturerat samarbete mellan VGR och Kommun, med samordnade och långsiktiga insatser, i syfte att möjliggöra en trygg och säker återgång till samhället för barnet eller ungdomen.

Vid placering ska berörda Parter ha bedömt att tillgängliga resurser i närmiljön är uttömda och att personens behov inte kan tillgodoses på annat sätt än genom placering utanför hemmet. Resurser inom Västra Götaland ska övervägas i första hand, för att säkerställa att personen får adekvata insatser och för att främja kontinuitet.

HVB, familjehem och hem för viss annan heldygnsvård

HVB är en verksamhet som bedriver behandling, omvårdnad och stöd till barn, ungdomar, vuxna eller familjer med behov inom Kommunens ansvarsområde. Hem för viss annan heldygnsvård är ett tillfälligt boende som ger möjlighet till avlastning för närstående, eller till rehabilitering för individen. Placering utanför hemmet kan ske i familjehem, HVB eller Statens institutionsstyrelses (SIS) institutioner.

En placering utanför hemmet görs då det bedöms vara nödvändigt utifrån personens behov efter:

- ansökan från personen, inom ramen för SoL eller LSS
- bedömning av socialnämnden utifrån SoL eller LSS
- bedömning av socialnämnden utifrån LVU eller LVM.

Insatserna ska präglas av ett helhetsperspektiv och av att flera insatser kan göras samtidigt. Behovet kan omfatta ett brett spektrum av vård och stödinsatser, inom både det sociala och det medicinska området.

9.1 VGR:s ansvar

VGR:s ansvar är:

- hälso- och sjukvård för personer som vistas i familjehem eller hem för viss annan heldygnsvård
- personer, som placeras i boenden utanför Västra Götaland och som har behov av fortsatt hälso- och sjukvård, ska inte avslutas hos aktuell verksamhet inom regional hälso- och sjukvård utan att remittering och övertag skett till psykiatri inom den specialiserade vården där personen placeras. Personen ska i dessa fall erbjudas fortsatt behandling i VGR när denne återkommer till hemkommunen.

9.2 Kommunens ansvar

Kommunens ansvar är:

- samordning för placering utanför hemmet i sin helhet

- att vid placering ta särskild hänsyn till barnets hälsa och skolgång, som är de enskilt viktigaste faktorerna.

9.3 Gemensam planering

Inför placering av person utanför hemmet, där båda Parter i denna överenskommelse är delaktiga, ska en samordnad individuell plan (SIP) så tidigt som möjligt erbjudas och upprättas, där ansvarsfördelning tydliggörs.

Vid placering utanför hemmet ska särskilt beskrivas:

- målsättning med placeringen och planerad placeringstid
- personens behov och önskemål
- respektive Parts ansvar för de insatser som ska utföras och på vilket sätt detta tillförsäkras personen
- hur skola/förskola och/eller sysselsättning tillgodoses

Vid akut placering utanför hemmet har Parterna ett gemensamt ansvar att skyndsamt genomföra planering och komma överens om en tillfällig ansvarsfördelning. Personens behov av insatser ska alltid säkerställas.

9.4 Kostnadsansvar

Kostnadsansvaret följer respektive Parts ansvarsområde, oavsett om insatserna utförs av Parten själv eller om avtal med annan utförare upprättats.

Avtal och insatser som även omfattar den andra Partens ansvarsområde ska föregås av ett godkännande från denne, för att kostnadsansvar ska uppstå.

Varje placering ska föregås av en skriftlig överenskommelse om kostnadsansvar mellan Parterna, oavsett vilken Part som gör placeringen.

I den skriftliga kostnadsfördelningen ska det framgå:

- respektive Parts ansvar för de insatser som ska utföras
- hur hälso- och sjukvård ska tillgodoses
- fördelning av kostnader i kronor eller procent
- tidsperiod

Vid akut placering utanför hemmet ska kostnadsfördelning vara klarlagd senast 30 dagar efter påbörjad placering. Kostnaden för akut placering kvarstår hos placerande Part tills att ansvars- och kostnadsfördelning fastställts.

Chefer i respektive verksamhet/organisation ska i samverkan fördela kostnaderna. Om samsyn inte nås ska en tillfällig kostnadsfördelning göras i väntan på en slutlig överenskommelse. Justering kan ske i efterhand.

När personen är i behov av både Kommunens socialtjänst och VGR:s hälso- och sjukvård ska Parterna komma överens om, och dela på, kostnaden. Om inget annat är överenskommet ska kostnadsdelning ske utifrån schablon. Det innebär att VGR betalar en tredjedel och Kommunen två tredjedelar av placeringskostnaden (33% VGR, 67% Kommun). Schablonen ska användas restriktivt och enbart i de fall då kostnadsfördelningen är oklar, och inte på annat sätt har kunnat definieras.

9.5 Uppföljning av placering

Uppföljning av personens placering ska ske gemensamt och regelbundet av Parternas berörda verksamheter.

När personens behov förändras ska Parterna göra nya bedömningar om, och hur, kostnadsfördelningen ska justeras.

Inför avslut av placering ska gemensam planering för vidare insatser göras.

10. Personer med psykiatrisk tvångsvård eller rättspsykiatrisk vård

En person som lider av en allvarlig psykisk störning, och som motsätter sig nödvändig vård, kan bli föremål för psykiatrisk tvångsvård. Även en person som lider av en allvarlig psykisk störning och som begått brott kan, i stället för att dömas till kriminalvårdspåföljd, överlämnas till rättspsykiatrisk vård enligt Lag (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård.

Vården påbörjas alltid i sluten vård, men kan omvandlas till öppen psykiatrisk tvångsvård (ÖPT) respektive öppen rättspsykiatrisk vård (ÖRV) via beslut i förvaltningsrätt. Förvaltningsrätten fastställer de särskilda villkor som personen ska följa utanför sjukhuset. En samordnad vårdplan som beskriver olika parters insatser ska justeras av VGR och Kommun.

Om personen har behov av hälso- och sjukvård från den regionala eller kommunala primärvården, den psykiatriska öppenvården eller insatser från socialtjänsten, ska vårdplanen upprättas i samråd med dessa.

En samordnad vårdplan beskriver olika parters åtgärder respektive insatser. Planen ska göras i samverkan mellan sluten vård, den fasta vårdkontakten i specialiserad psykiatrisk öppenvård, Kommunens socialtjänst och i förekommande fall regional och kommunal primärvård. En förutsättning är att personen bedöms vara utskrivningsklar av ansvarig läkare, samt att förvaltningsrätt fattat beslut om ÖPT respektive ÖRV, vilka inte är valfria för personen. Det ska även vara klarlagt att den regionfinansierade öppna vården är tillgänglig för personen.

10.1 VGR:s ansvar

VGR:s ansvar är att:

- utföra specialiserad psykiatrisk hälso- och sjukvård, oavsett vårdform, inklusive permission, ÖPT eller ÖRV
- upprätta samordnad vårdplan vid utskrivning från sluten vård, samt vid behov med socialtjänst, regional fast vårdkontakt och andra berörda
- ansöka hos förvaltningsrätt om övergång till ÖPT eller ÖRV, och då föreslå vilka särskilda villkor rätten ska besluta
- i förekommande fall stå för utförande av särskilda villkor, fastställda av förvaltningsrätt
- följa upp åtgärder vid permission, ÖPT eller ÖRV, med socialtjänst och andra berörda
- vidta åtgärder för återintagning i sluten vård, om det inte längre finns förutsättningar för ÖPT eller ÖRV
- erbjuda SIP vid utskrivning från ÖPT eller ÖRV till frivillig vård, om det finns behov finns av insatser från båda Parter.

10.2 Kommunens ansvar

Kommunens ansvar är att:

- verka för att målgruppen i sin livsföring får möjlighet att delta i samhällets gemenskap
- utreda och fatta beslut om, samt verkställa och följa upp insatser enligt relevant lagstiftning, SOL och LSS vid permissioner, samt LPT eller ÖRV
- medverka i upprättande av samordnad vårdplan inför utskrivning från slutenvård, eller vid behov
- bidra med information om socialtjänstens planering och beslut, vid upprättande av vårdplan i slutenvård och öppenvård med innehåll enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om psykiatrisk tvångsvård och rättspsykiatrisk vård (HSLF-FS 2022:62).

11. Uppföljning

Parterna har både ett gemensamt och ett eget ansvar att årligen följa upp efterlevnaden av överenskommelsen. Det gemensamma ansvaret utgår från länsgemensamt, politiskt forum.

Uppföljning ska ske i samverkan, både lokalt, delregionalt och på länsnivå. Uppföljningen ska identifiera och belysa brister i följsamheten till Avtalet och överenskommelsen. Uppföljning av följsamhet sker på både individ- och systemnivå.

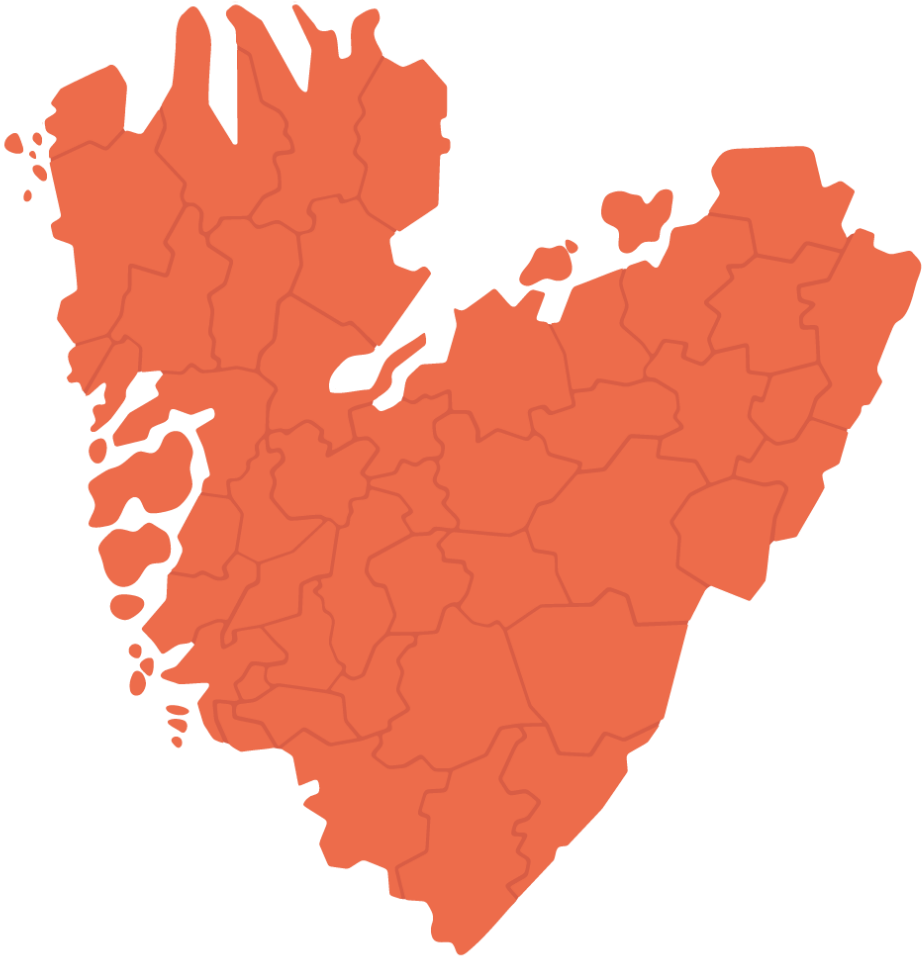

Hälso- och sjukvårdsavtal

Avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvar mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland

LÄNSGEMENSAM SAMVERKAN MELLAN VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN
OCH KOMMUNERNA I VÄSTRA GÖTALAND

Innehåll

1. Inledning 3

1.1 Syfte och mål 3
1.2 Läsanvisning 4
1.3 Målgrupp 4
1.4 Omfattning 4
1.5 Avtalsparter 4
1.6 Avtalstid 5

2. Ansvar 6

2.1 Gemensamt ansvar 6
2.2 Västra Götalandsregionens ansvar 7
2.3 Kommunens ansvar 8
2.4 Läkemedel 8
2.5 Personliga hjälpmedel inklusive förbruknings-artiklar och nutritionsprodukter samt andra medicintekniska produkter 9

3. Hälso- och sjukvård i hemmet 11

3.3 Egenvård 12
3.4 Förutsättningar för samverkan 12

4. Samverkan utanför avtalet 14

5. Patientsäkerhet 15

5.1 Avvikelser mellan vårdgivare 15

6. Oenighet och tvist 16

7. Grundläggande förutsättningar 18

7.1 Kunskapsstyrning och kompetensutveckling i samverkan 18
7.2 Informationsskyldighet vid förändring 18
7.3 Vårdsamverkan – vår gemensamma stödstruktur 18
7.4 Länsgemensamma styrdokument 19
7.5 Lagstiftning 19
7.6 Överenskommelser 20

8. Uppföljning 21

9. Definitioner 22

1. Inledning

Sedan regionbildningen år 1999 har Västra Götalandsregionen (VGR) och kommunerna i Västra Götaland (Kommunerna) reglerat ansvarsfördelning avseende primärvård och samverkan inom hälso- och sjukvård mellan VGR och Kommun genom avtal.

Grunden för ett hälso- och sjukvårdsavtal mellan Västra Götalandsregionen och de 49 kommunerna i Västra Götaland lades genom de avtal som tecknades i samband med regionbildningen 1999.

I *Huvudavtal om reglering av ansvar och finansiellt gränssnitt mellan landsting och kommuner i Västra Götalandsregionen* (Regionbildningsavtalet), daterat 3 september 1998, regleras skatteväxlingen. *Avtal med anledning av förslag till gränsdragning mellan kommunerna och regionen i Västra Götaland avseende primärvård* (Primärvårdsavtalet), daterat 1 september 1998, är en del av Regionbildningsavtalet.

Detta hälso- och sjukvårdsavtal (Avtalet) utgår från Regionbildningsavtalet inklusive Primärvårdsavtalet. Avtalet reglerar ansvarsfördelning och samverkan i de delar där VGR och Kommunerna har ett delat hälso- och sjukvårdsansvar enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), HSL. Avtalet och tillhörande överenskommelser beskriver även i viss mån samverkan mellan hälso- och sjukvård och socialtjänst.

Avtalets tillhörande överenskommelser är underavtal till Avtalet. Underavtalens giltighet är direkt kopplade till Avtalets giltighet.

Parterna ska tillämpa lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter, även kallad barnkonventionen. Barns behov av stöd, information och trygghet ska beaktas, både som patient och närstående.

1.1 Syfte och mål

Avtalet ska bidra till att parterna ger en god och säker vård till dem som har behov av hälso- och sjukvård från både VGR och Kommun. Avtalet ska tydliggöra ansvarsfördelning och stärka samverkan. Patienten ska möta en samordnad och sammanhållen vård som utgår från samarbete, oavsett huvudmannaskap. Målet är att erbjuda varje patient en god och nära vård utifrån individuella förutsättningar och behov. Patienten är en självklar medskapare i sin hälso- och sjukvård.

VGR och Kommunerna har en gemensamt framtagen strategi, *Färdplan - länsgemensam strategi för god och nära vård,* och enligt den ska vården:

- utgå från individuella förutsättningar och behov
- bygga på relationer och vara hälsofrämjande, förebyggande och proaktiv
- bidra till jämlik hälsa, trygghet och självständighet, samt grundas i gemensamt ansvarstagande och tillit.

Ett personcentrerat arbetssätt ska tillämpas, där patienten får stöd i att ta ansvar för sin hälsa, och förutsättningar att använda sina egna resurser. I första hand ska egenvård och digitala lösningar erbjudas, om det är ändamålsenligt utifrån patientens behov och förutsättningar. Fysiska vårdkontakter ska erbjudas när de behövs.

1.2 Läsanvisning

Avtalet ska läsas i sin helhet för att förstås korrekt. Överenskommelser i form av underavtal ska läsas tillsammans med avtalet.

1.3 Målgrupp

Målgrupper som berörs i Avtalet är alla som behöver hälso- och sjukvård från både VGR och Kommun, oavsett ålder, diagnos eller funktionsnedsättning, förutsatt att de ingår i kommunernas hälso- och sjukvårdsansvar enligt 12 kap 1 - 2 §§ och 14 kap 1 § HSL.

Avtalet ska tillämpas av alla medarbetare i hälso- och sjukvård och omsorg, inom VGR och Kommun som arbetar med målgruppen.

1.4 Omfattning

Avtalet reglerar ansvarsfördelning och samverkan mellan VGR och Kommun inom områden där Parterna har gemensamt hälso- och sjukvårdsansvar. Kommunen har ansvar på primärvårdsnivå, VGR har ansvar på primärvårdsnivå och specialiserad nivå.

Avtalet reglerar inte hur respektive Part organiserar sitt åtagande. Avtalet reglerar inte elevhälsa, vilken styrs av skollagen (2010:800).

1.5 Avtalsparter

Avtalsparter är VGR och var och en av Kommunerna. Avtalsparterna benämns även Parterna.

Part som överlåter utförandet av en uppgift till en annan aktör är även efter överlämnandet ansvarig för att uppgiften fullgörs enligt Avtalet.

1.6 Avtalstid

Avtalet, inklusive överenskommelser i form av underavtal till Avtalet, gäller under förutsättning att de godkänns av regionfullmäktige och kommunfullmäktige i samtliga kommuner i Västra Götaland, genom beslut som vinner laga kraft.

Avtalet gäller under perioden 2027-01-01 – 2030-12-31. Senast arton (18) månader innan avtalstiden löper ut har Parterna möjlighet att säga upp Avtalet. Om ingen Part skriftligen har sagt upp Avtalet förlängs det med tre år i taget, med arton (18) månaders uppsägningstid.

Vid uppsägning av Avtalet upphör Avtalet att gälla när den aktuella perioden om fyra år löper ut alternativt när förlängningstiden om tre år löper ut. Det räcker att en Part säger upp Avtalet för att det ska upphöra att gälla för samtliga Parter. En uppsägning av Avtalet får till följd att även överenskommelserna sägs upp, eftersom de i egenskap av underavtal är direkt kopplade till Avtalets giltighet.

Det räcker att en Part säger upp en överenskommelse i form av underavtal, för att den ska upphöra att gälla för samtliga Parter. Avtalet och övriga överenskommelser kvarstår om någon av överenskommelserna sägs upp.

Vid väsentliga förändringar av förutsättningarna för Avtalet kan initiativ till en översyn tas av länsgemensamt, politiskt forum, där samverkan sker mellan VGR och Kommunerna.

Förutsättning för samverkan utan Avtal

Om inget Avtal finns tecknat mellan VGR och Kommunerna regleras ansvarsfördelning och samverkan enbart av Regionbildningsavtalet, inklusive Primärvårdsavtalet, samt av gällande lagstiftning.

2. Ansvar

2.1 Gemensamt ansvar

VGR och Kommunerna ansvarar för att planera och organisera sin hälso- och sjukvård. I detta ingår att skapa förutsättningar för personcentrerad hälso- och sjukvård, så att patientens behov tillgodoses samordnat.

I den kommunala primärvården har Parterna ansvar för olika grundkompetenser:

- VGR ansvarar för läkare
- Kommunen ansvarar för sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut

Utöver detta har Parterna ansvar att identifiera behov av och komma överens om att tillhandahålla övrig kompetens och förmåga som krävs för att utföra uppdraget utifrån ansvarsfördelning i Avtalet. Parterna ansvarar för att på länsövergripande nivå följa tillgången till kompetens i hela länet.

Omvårdnad, rehabilitering och habilitering följer hälso- och sjukvårdsansvaret, och bedrivs av både VGR och Kommun i enlighet med detta Avtal.

Patienter som har behov av hälso- och sjukvård i hemmet kan samtidigt få viss hälso- och sjukvård utförd på regional mottagning, baserat på upprättad plan eller samordnad individuell planering (SIP).

Grundprincipen är att VGR ansvarar för tillfälliga behov av hembesök under kortare perioder, eller sällan förekommande behov över längre tid. Kommunen ansvarar för hembesök när behovet bedöms kvarstå över längre tid, och/eller när insatserna behöver ges mer regelbundet. Om behovet från början bedöms bli långvarigt, och/eller har en högre frekvens, bör det redan från start hanteras inom kommunal primärvård.
Utgångspunkten är alltid personcentrerad hälso- och sjukvård, och vad som är bäst för den enskilda patientens trygghet och kontinuitet. En helhetsbedömning ska göras utifrån en kombination av behovets varaktighet, frekvens och en resurseffektiv användning av Parternas

sammanlagda resurser.

Gränsen mellan primärvård och specialiserad vård bestäms utifrån om det krävs särskilda medicinska eller tekniska resurser eller någon annan särskild kompetens. Utveckling inom medicin, teknik och kompetens leder till att gränsen mellan specialiserad vård och primärvård förändras. Det påverkar både den regionala och kommunala primärvården, och förutsätter därför en kontinuerlig dialog mellan Parterna för att säkerställa patientsäkerheten.

Ansvar för omhändertagande av avliden följer hälso- och sjukvårdsansvaret, enligt HSL.

2.2 Västra Götalandsregionens ansvar

VGR ansvarar för hälso- och sjukvård till dem som är bosatta eller vistas i Västra Götaland. Hälso- och sjukvårdsansvaret omfattar både primärvård och specialiserad vård, akut och planerad, i hemmet, på mottagning och på sjukhus.

Läkare inom regional primärvård har samordningsansvar och övergripande medicinskt ansvar för hälso- och sjukvård. Utifrån patientens behov kan läkare inom specialiserad vård ha medicinskt ansvar för viss hälso- och sjukvård.

VGR har ansvar för specialiserad vård, vilken kräver särskilda medicinska eller tekniska resurser eller annan särskild kompetens, även om insatsen kan utföras av regional eller kommunal primärvård.

VGR:s hälso- och sjukvårdsansvar på primärvårdsnivå:

- hälso- och sjukvård till patienter som utan större svårighet, i form av somatisk, psykisk eller kognitiv funktionsnedsättning, kan ta sig till VGR:s mottagning
- hembesök vid tillfälliga och övergående behov, där insatsen kan hanteras med ett fåtal hembesök under en kort period, samt vid hembesök med låg frekvens över tid
- hälso- och sjukvård som utförs av läkare
- hälso- och sjukvård för personer som vistas i hem för vård och boende (HVB) eller hem för viss annan heldygnsvård, samt i samband med korttidsvistelse enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS
- habilitering och rehabilitering på primärvårdsnivå och specialiserad nivå

- medicinsk konsultation och kompetensöverföring i enskilda ärenden till Kommunens personal i hälso- och sjukvård och omsorg
- hälso- och sjukvård för asylsökande och personer som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd (papperslösa), oavsett boendeform
- bistå Kommunen med specialistkompetens inom vårdhygien och smittskydd
- förvaring och transport av avliden patienten inskriven i sluten vård eller som enbart omfattas av regional primärvård
- transport till och från sjukhus för obduktion eller för att ta bort implantat, även om patienten ingår i Kommunens hälso- och sjukvårdsansvar.

2.3 Kommunens ansvar

Kommunen ansvarar för hälso- och sjukvård till patienter som ingår i kommunernas hälso- och sjukvårdsansvar, enligt 12 kap 1 - 2 §§ HSL. Vidare ansvarar Kommunen enligt 14 kap 1 § HSL, samt Regionbildningsavtalet inklusive Primärvårdsavtalet och den däri gjorda skatteväxlingen, även för att erbjuda primärvård i ordinärt boende. Kommunens ansvar är på primärvårdsnivå. Kommunen beslutar om och ansvarar för kommunal primärvård.

Kommunens hälso- och sjukvårdsansvar på primärvårdsnivå:

- hälso- och sjukvård till patienter som på grund av somatisk, psykisk eller kognitiv funktionsnedsättning inte kan ta sig till VGR:s mottagningar utan större svårighet, liksom när behov bedöms kvarstå över längre tid, och/eller där det finns ett behov av mer regelbundna insatser i hemmet
- habilitering och rehabilitering på primärvårdsnivå
- förvaring och transport av avliden patient som omfattas av Kommunens hälso- och sjukvårdsansvar, och som vid tillfället inte är inskriven i sluten vård.

2.4 Läkemedel

Läkemedelsbehandlingar är en integrerad del i hälso- och sjukvården och samverkan ska ske mellan VGR och Kommun.

Läkemedelsgenomgång ska utföras enligt Socialstyrelsens föreskrifter

och allmänna råd (HSLF-FS 2017:37) om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården. För patienter med kommunal primärvård med övertaget läkemedelsansvar ska ansvarig sjuksköterska i kommunen medverka vid läkemedelsgenomgång.

VGR ansvarar för kostnader, exklusive patientens egenavgift, avseende läkemedel som omfattas av läkemedelsförmånen, och som är förskrivna enligt lagen om läkemedelsförmåner till enskild patient.

VGR har ett samordningsansvar för genomförande av vaccinationsinsatser i Västra Götaland. Målet är att på ett patientsäkert sätt uppnå en hög vaccinationstäckning för gemensamma patienter. Samverkan om ansvarsfördelning ska ske lokalt inför varje vaccinationsinsats.

VGR tillhandahåller akutläkemedelsförråd avsedda för patienter inskrivna i kommunal primärvård. Läkemedlen i förrådet kan användas för akut ordination eller för behandling under en begränsad tidsperiod. Kommunala akutläkemedelsförråd (KAF) och dess sortiment beslutas av VGR, som också ansvarar för läkemedels- och transportkostnaderna till förråden, samt kassation. Kommunen tillhandahåller och ansvarar för lämpligt, låsbart förråd.

Öppenvårdsdos beslutas av läkare som tar ställning till att gällande kriterier, enligt regional medicinsk riktlinje för öppenvårdsdos, är uppfyllda. Gemensamma läkemedelsfrågor avseende KAF och öppenvårdsdos hanteras i partsgemensamt forum.

2.5 Personliga hjälpmedel inklusive förbrukningsartiklar och nutritionsprodukter samt andra medicintekniska produkter

Personliga hjälpmedel som är avsedda att användas i hemmet och dess närmiljö, av patient och brukare i Västra Götaland, regleras i aktuell handbok för personliga hjälpmedel inom hälso- och sjukvård, samt i Parternas samarbetsavtal.

Förskrivning av personliga hjälpmedel är en del av vård och behandling, och kan inte frikopplas från andra vård- och behandlingsinsatser.

Förskrivningsrätten kan inte delegeras, utan förskrivaren har ett helhetsansvar som inte kan överlåtas.

Generellt gäller att den vårdgivare som har hälso- och sjukvårdsansvar för aktuellt behov är kostnadsansvarig för förskrivna hjälpmedel.
Det finns undantag då kostnadsansvaret för hjälpmedel inte följer hälso- och sjukvårdsansvaret, vilket framgår i aktuell handbok för personliga hjälpmedel. VGR har kostnadsansvar för personliga hjälpmedel för barn och ungdomar fram till artonårsdagen.

Principer för och utbud av personliga hjälpmedel hanteras i partsgemensamt forum, där alla beslut ska fattas i enighet.

Medicintekniska produkter som inte regleras i aktuell handbok för förskrivning av hjälpmedel inom hälso- och sjukvård

Den huvudman som lämnar eller lånar ut medicintekniska produkter har motsvarande ansvar gällande uppföljning och kostnader som vid förskrivning.

För sårläkningsartiklar och kompressionsförband finns en förteckning där det framgår för vilka produkter Parterna har kostnadsansvar.

3. Hälso- och sjukvård i hemmet

Hälso- och sjukvård i hemmet är en vårdform som kan utföras av regional och kommunal primärvård och av den specialiserade vården.

Hälso- och sjukvården ska samordnas utifrån patientens behov, förmåga och självbestämmande. Patienten ska ges förutsättningar att vara kvar i hemmet.

Samverkan mellan huvudmän är en förutsättning för en personcentrerad hälso- och sjukvård.

3.1 Primärvård

Primärvården är navet i öppen hälso- och sjukvård och ska ges utan avgränsning när det gäller sjukdomar, ålder eller patientgrupper, och avser vanligt förekommande vårdbehov, både enkla och komplexa.

Primärvården ska enligt HSL vara lätt tillgänglig och tillgodose invånarnas behov av grundläggande medicinska insatser. Insatserna kan även vara hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande, och ska anpassas efter patientens individuella behov.

Både VGR och Kommun är huvudmän för primärvård och ansvarar för att genomföra primärvårdens grunduppdrag.

3.2 Specialiserad vård i hemmet

VGR har ansvar för specialiserad vård. Specialiserad vård i hemmet innebär hälso- och sjukvård, som kräver särskild medicinsk kompetens, medicinska eller tekniska resurser, eller utrustning som inte ryms inom primärvårdens ordinarie uppdrag. Det kan inkludera avancerad läkemedelsbehandling, medicintekniska insatser, eller vård som kräver regelbunden uppföljning av specialistläkare eller specialistutbildad personal inom den specialiserade vården.

Regional och kommunal primärvård kan medverka i, och delvis utföra, hälso- och sjukvård som den specialiserade vården ansvarar för. Detta förutsätter att:

- berörda verksamheter gemensamt har bedömt att åtgärderna kan genomföras på ett patientsäkert sätt inom primärvården
- berörda verksamheter har fört dialog och enats om förutsättningarna

- det finns en fast läkarkontakt och fast vårdkontakt på primärvårdsnivå
- insatserna kräver inte någon särskild organisation.

Specialiserad vård i hemmet kan pågå parallellt med andra insatser från regional och kommunal primärvård, vilket förutsätter god samordning och tydliga kontaktvägar mellan Parterna.

3.3 Egenvård

Att ta ansvar för sin hälsa stärker möjligheten till ett självständigt och meningsfullt liv.

Egenvård är i första hand det som personen själv, eventuellt med stöd från närstående eller personal, kan utföra för att främja sin hälsa eller hantera sin sjukdom. När det är möjligt och lämpligt, prioriteras egenvård före åtgärder från hälso- och sjukvården.

Parterna ska ta ställning till och möjliggöra egenvård, enligt lag (2022:1250) om egenvård. Den egenvård som är bedömd och ordinerad av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal ska inte sammanblandas med det ansvar som personen har för sin hälsa.

3.4 Förutsättningar för samverkan

Samverkan är en förutsättning för att skapa trygg, samordnad och personcentrerad hälso- och sjukvård. Fast vårdkontakt och fast läkarkontakt är viktiga funktioner för att bidra till samverkan och kontinuitet mellan regional och kommunal primärvård.

3.4.1 Informationsöverföring

Vårdgivare ska dela dokumenterad, tillgänglig och aktuell information om patienten. Information ska lämnas i samband med in- och utskrivning från den slutna hälso- och sjukvården, samt i öppenvårdsprocessen. Innehållet ska ge förutsättningar för berörd Part att ge trygg, effektiv och patientsäker vård.

3.4.2 Teambaserat arbetssätt mellan regional och kommunal primärvård

Teambaserat arbetssätt mellan regional och kommunal primärvård ska finnas för gemensamma patienter. Det innebär att hälso- och sjukvård planeras, koordineras och utförs i nära dialog med patienten och, vid behov, med närstående. Arbetssättet ska präglas av

kontinuitet och personcentrering, där patientens individuella behov och livssituation avgör teamets sammansättning och insatser. Teamet ska arbeta proaktivt och samordnat, för att skapa en trygg och sammanhållen hälso- och sjukvård över tid.

3.4.3 Samordnad individuell plan, SIP

En samordnad individuell plan (SIP) ska erbjudas patienter som är i behov av insatser från VGR och Kommun. SIP är patientens plan och ska tas fram tillsammans med den som har behov av insatserna.

Planen ska tydliggöra ansvar, vem som gör vad, samt hur och när uppföljning ska ske. SIP är en viktig del i samverkan mellan huvudmännen, och ska användas för att skapa kontinuitet, överblick och trygghet för den enskilde – oavsett ålder och behov.

4. Samverkan utanför avtalet

Enligt 15 kap. 1 § HSL får regioner och kommuner sluta avtal med någon annan om att utföra de uppgifter som de ansvarar för. I avtalet ska de särskilda villkor som gäller för överlämnandet framgå.

Hälso- och sjukvård som ska ges i patientens hem kan således i vissa fall utföras av annan huvudman än den som har det formella ansvaret. Det förutsätter att Parterna har kommit överens om detta genom dialog, att insatsen kan utföras på primärvårdsnivå, och att informationsöverföringen är dokumenterad, tillgänglig och aktuell.

5. Patientsäkerhet

Parterna har gemensamt och eget ansvar för att vården ska vara god, säker och personcentrerad. Patientsäkerhet är en grundläggande del av all hälso- och sjukvård. Den bygger på ett systematiskt och förebyggande arbete, där alla vårdgivare, oavsett huvudman, aktivt bidrar till att minimera risker och främja en trygg och säker vård.

5.1 Avvikelser mellan vårdgivare

Händelser, där gemensamt framtagna avtal, överenskommelser, riktlinjer eller rutiner inom vård och omsorg inte följs, betraktas som ***avvikelser mellan vårdgivare***. Det kan handla om enskilda patientärenden och om organisatoriska eller systematiska brister hos vårdgivare.

Avvikelser mellan vårdgivare identifieras, registreras och hanteras i avsedd IT-tjänst. Avvikelser ska hanteras skyndsamt, och återkoppling ges så snart händelsen är analyserad och det finns en plan för åtgärder.

Parterna ansvarar för analys, åtgärder och uppföljning samt för att regelbundet sammanställa registrerade avvikelser mellan vårdgivare. Resultatet används för ett systematiskt förbättringsarbete. Det bidrar till att i samverkan öka patientsäkerhet, kunskapsutveckling och lärande på alla nivåer. Avvikelser mellan vårdgivare, som inte kan lösas mellan berörda Parter, går vidare till hantering av oenighet och tvist.

6. Oenighet och tvist

Parterna har skyldighet att följa Avtalet, överenskommelserna och andra länsgemensamma styrdokument. Det är ett gemensamt ansvar för Parterna att den enskildes situation löses utan onödigt dröjsmål, och att komma överens om vem som har ansvar för hälso- och sjukvården.

Oenighet innebär att Parterna inte är överens om hur en eller flera bestämmelser ska tolkas eller tillämpas, och kan uppstå på både individ- och organisationsnivå. Oenighet om tolkning eller tillämpning ska i första hand lösas på lokal nivå. När oenighet inte går att lösa kan den eskaleras till en tvist.

Brister i uppfyllelse av åtagande, oenighet eller tvister om tolkning och innebörd av Avtal, överenskommelser och andra länsgemensamma styrdokument ska hanteras enligt nedanstående eskaleringstrappa. Patientens behov av god och säker vård ska alltid tillgodoses utan onödigt dröjsmål. Patienten ska inte påverkas av oenighet eller tvist, vilket kräver en tillfällig lösning under pågående eskaleringsprocess.

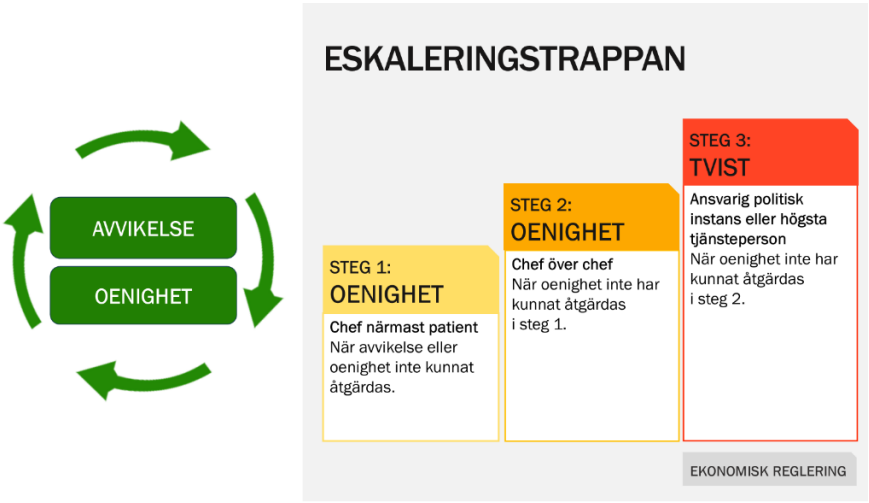

Grundprincipen är att avvikelser och oenigheter ska lösas så nära verksamheten som möjligt, som en del av det systematiska förbättringsarbetet, och leda till lärande och förbättring. Om avvikelser och oenigheter inte löses går ärendet vidare till eskaleringstrappan.

Oenighet innebär att samsyn saknas i en viss fråga mellan Parter. Det kan vara en eller flera avvikelser som ligger till grund för oenighet. Oenighet kan även uppstå utan att det föregåtts av avvikelse mellan vårdgivare.

Tvist är en oenighet som inte blivit löst på chefsnivå. Att oenighet leder till tvist är mycket allvarligt och ska hanteras i politisk instans eller på högsta tjänstepersonsnivå hos respektive Part.

Steg 1 – Oenighet
Om oenighet konstateras gällande respektive Parts åtagande, eller om tolkning av avtalets innebörd, ska detta skriftligt rapporteras till berörd Part. Den chef, som är ansvarig för verksamheten närmast patienten hos ansvarig Part, ska utan dröjsmål utreda och åtgärda ärendet.

Steg 2 – Oenighet
Om enighet inte nås i steg 1 åligger det den chef som är ansvarig för verksamheten närmast patienten att eskalera till sin chef för fortsatt hantering. Denne är ansvarig för att utan dröjsmål fortsatt utreda och åtgärda ärendet.

Steg 3 – Tvist
Om enighet inte kan nås i steg 2 ska tvisten eskaleras till politisk instans eller högsta tjänsteperson hos respektive Part. Det gäller även återkommande avvikelser som trots åtgärder på alla nivåer inte når en lösning. Parterna ska gemensamt komma fram till en lösning. Beslut om lösning fattas av ansvarig politisk instans eller högsta tjänsteperson. Lösningen är vägledande för framtida liknande situationer, och ska spridas för gemensamt lärande.

Ansvar vid oenighet och tvist
Varje Part har ansvar att säkerställa och tydliggöra sin organisation för styrning och ledning, samt för att omhänderta oenigheter och tvister mellan Parterna. Det innebär att det ska finnas utsedda roller med beslutsmandat, som är ansvariga för steg 1, 2 och 3 i eskaleringstrappan.

Ekonomisk reglering och allmän domstol
Steg 3 i eskaleringstrappan kan innefatta ekonomisk reglering eller vidare hantering i allmän domstol.

Uppföljning av oenighet och tvist
Resultatet av oenighet och tvist mellan Parter ska följas upp inom den egna organisationen, samt inom länsgemensam vårdsamverkan för spridning av lärdomar och erfarenheter i länet.

7. Grundläggande förutsättningar

7.1 Kunskapsstyrning och kompetensutveckling i samverkan

Kunskapsstyrning handlar om att utveckla, sprida och använda bästa möjliga kunskap inom hälsa, hälso- och sjukvård, samt omsorg.

Parterna har ett gemensamt ansvar för att stödja ett kunskapsbaserat arbetssätt, och ska samverka i dessa frågor, exempelvis genom den vårdsamverkansstruktur som finns i länet.

Respektive Part ansvarar för att det finns personal i tillräcklig omfattning och med kompetens utifrån de åtaganden som beskrivs i respektive Parts uppdrag i Avtalet.

Parterna har också ansvar för att identifiera och kommunicera behov av kompetenshöjande åtgärder. Frikostighet ska råda avseende att tillåta deltagande i utbildningar och kompetenshöjande insatser mellan Parterna.

7.2 Informationsskyldighet vid förändring

Parterna har ett åtagande och en skyldighet att samverka för att kunna utföra vården på ett patientsäkert sätt. Huvudmännen ska omgående informera varandra om planerade och akuta förändringar i den egna verksamheten, som påverkar samverkan, samverkanspartens verksamhet och/eller patienten. Informationen ska ske mellan Parterna på lokal nivå. Vid förändringar som påverkar fler än två Parter ska information även ges på delregional nivå, och vid behov på länsnivå.

7.3 Vårdsamverkan – vår gemensamma stödstruktur

Vårdsamverkan i Västra Götaland är en gemensam stödstruktur, med uppdrag att förvalta och utveckla intentionerna med det gemensamma hälso- och sjukvårdsavtalet. Vårdsamverkan finns på lokal nivå, delregional nivå och på länsnivå.

7.4 Länsgemensamma styrdokument

Samverkan regleras i lagstiftning och i länsgemensamma styrdokument som avtal, överenskommelser och riktlinjer. Parterna ansvarar för att avtal, överenskommelser, samt länsgemensamma styrdokument fastställs, implementeras och följs upp i respektive huvudmans ledningssystem. Parterna ansvarar för att det som är reglerat i länsgemensamma styrdokument är känt och efterföljs.

7.5 Lagstiftning

Följande lagstiftning ska särskilt beaktas:
Hälso- och sjukvårdslagen, HSL (2017:30), är den lag som reglerar grundläggande skyldigheter för region och kommuner.

Hälso- och sjukvårdsansvaret för VGR och Kommunen regleras huvudsakligen i 8 kap. och 12 kap. samt 14 kap. 1 § HSL (2017:30), och ansvaret omfattar även rehabilitering, habilitering och hjälpmedel, samt sjuktransporter och omhändertagande av avlidna. För tandvård finns särskilda bestämmelser i tandvårdslagen (1985:125), TvL, och tandvårdsförordningen (1998:1338).

Med primärvård avses hälso- och sjukvårdsverksamhet där öppen vård ges utan avgränsning när det gäller sjukdomar, ålder eller patientgrupper. Primärvården svarar för behovet av sådana åtgärder i form av medicinsk bedömning och behandling, omvårdnad, förebyggande arbete och rehabilitering, som inte kräver särskilda medicinska eller tekniska resurser eller någon annan särskild kompetens, 2 kap 6 § HSL.

Primärvårdens grunduppdrag framgår av 13 a kap. 1 § HSL.

Bestämmelser om hälso- och sjukvårdsåtgärder som utförs i form av egenvård regleras i lag (2022:1250) om egenvård.

Rätten till vård för asylsökande och personer som vistas i Sverige utan nödvändigt tillstånd regleras i lag (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande med flera, samt lag (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd.

Patientgrupper som ingår i kommunernas hälso- och sjukvårdsansvar enligt 12 kap. 1 § HSL:

- Personer i särskilda boendeformer samt bostäder med särskild service som avses i 8 kap. 4 § första stycket, 8 kap. 11 § eller motsvarande tillståndspliktig boendeform eller bostad som

avses i 26 kap. 1 § första stycket punkt 2 socialtjänstlagen (2025:400)
- Personer som bor i bostad med särskild service enligt 9 § punkt 8 och 9 § punkt 9 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS
- Personer under vistelsetiden vid biståndsbedömd dagverksamhet 8 kap. 1 § SoL, samt daglig verksamhet enligt 9 § punkt 10 LSS
- Sedan regionbildningen 1999 har Kommunen även ansvar för hemsjukvård i ordinärt boende enligt 14 kap. 1 § HSL och enligt detta Avtal.

Enligt lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter, även kallad barnkonventionen, ska barnets rättigheter beaktas vid avvägningar och bedömningar som rör barn.

Samordnad individuell planering (SIP) ska enligt 4 kap. 1–3 §§ lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård erbjudas den enskilde, om hen efter utskrivningen behöver insatser från både VGR och Kommun, i form av hälso- och sjukvård eller socialtjänst.

Vid SIP ska enheterna upprätta en individuell plan i enlighet med bestämmelserna i 16 kap. 4 § tredje och fjärde styckena HSL och 10 kap. 8 och 9 §§ SoL.

För att stärka individens integritet, självbestämmande och delaktighet kompletterar patientlagen (2014:821) regelverket för hälso- och sjukvård.

7.6 Överenskommelser

Till Avtalet finns fyra överenskommelser som är underavtal till Avtalet:

- Överenskommelse - Kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård
- Överenskommelse - Västra Götalandsregionens läkaransvar i kommunal primärvård
- Överenskommelse – Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning, personer med skadligt bruk och beroende, samt barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet
- Överenskommelse – Ansvar för samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård

8. Uppföljning

Parterna har både ett gemensamt och ett eget ansvar att årligen följa upp efterlevnaden av Avtalet samt tillhörande överenskommelser.

Huvudmännen samverkar i länsgemensamt, politiskt forum, som har övergripande ansvar för att följa upp Avtalet med dess överenskommelser. Partsgemensamma forum i Västra Götaland ansvarar för genomförande av uppföljningen och att den sker på såväl lokal, delregional som länsnivå.

Resultatet av den gemensamma uppföljningen är en nödvändig grund för att Parterna ska kunna driva utvecklingen framåt i samsyn och i takt med varandra.

9. Definitioner

Definitionerna beskriver en länsgemensam tolkning av begrepp som används i Avtalet. Ingen huvudman har tolkningsföreträde.

Barn och unga
Personer 0–17 år, det vill säga fram till den dag personen fyller 18 år.

Bedömning av patientsäkerhet
Riskbedömning inom patientsäkerhet är en systematisk process för att identifiera, analysera och värdera potentiella händelser eller situationer som kan leda till vårdskador eller brister i vårdens kvalitet och säkerhet. Syftet är att förebygga dessa genom att uppskatta sannolikheten för att de inträffar, bedöma deras konsekvenser och vidta åtgärder för att minska eller eliminera riskerna.

Egenvård
Hälso- och sjukvårdsåtgärd som legitimerad personal har bedömt att en patient kan utföra själv, eller med hjälp av annan. Vad som räknas som egenvård bedöms individuellt i varje fall. Syftet är att öka patientens självständighet och minska beroendet av hälso- och sjukvården.

Själva bedömningen om en åtgärd kan utföras som egenvård är hälso- och sjukvård enligt HSL, vilket innebär att övriga regler inom vården gäller.

Den egenvård som är bedömd och ordinerad av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal enligt lag om egenvård ska inte sammanblandas med personens egenansvar för sin hälsa.

Fast läkarkontakt
Namngiven läkare inom primärvård. Samordnar patientens medicinska vård och skapar trygghet och kontinuitet för patienten. Det finns möjlighet för patienten att ha fast läkarkontakt i specialiserad vård.

Fast vårdkontakt
Utses av en verksamhetschef om en patient begär det eller om det är nödvändigt för att tillgodose behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet. Fast vårdkontakt ska skapa trygghet och kontinuitet, och kan utses i all hälso- och sjukvård.

Regional fast vårdkontakt ska alltid utses vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård.

Fast vårdkontakt inom kommunal primärvård ska alltid utses för gemensamma patienter.

I de fall det finns flera fasta vårdkontakter behöver en av dem utses till samordnande vårdkontakt.

Frekvens
Hur ofta något inträffar eller upprepas under en viss tid.

Det kan innebära att:
På primärvårdsnivå ansvarar VGR för åtgärder i hemmet med låg frekvens. Kommunen ansvarar för åtgärder i hemmet som behöver ges mer regelbundet.

Förmåga
I organisatorisk kontext avser förmåga kapaciteten att utföra uppgifter och uppnå mål, genom tillgång till rätt kompetens, resurser, processer och struktur.

Habilitering
Insatser som ska bidra till att en person med medfödd eller tidigt förvärvad funktionsnedsättning, utifrån sina behov och förutsättningar, utvecklar och bibehåller bästa möjliga funktionsförmåga, samt skapar goda villkor för ett självständigt liv och ett aktivt deltagande i samhällslivet.

Det kan innebära att:
En habiliterings-/rehabiliteringsprocess har en början och ett slut över en viss tidsperiod, men kan vara återkommande. Den kan omfatta olika vårdnivåer och huvudmän.

Hembesök
Öppenvårdsbesök i patientens bostad eller motsvarande.

Hem för vård och boende, HVB
Boende med platser för heldygnsvistelse tillsammans med insatser i form av vård eller behandling.

Hemmet
Hemmet är den plats där patienten normalt bor och har sin dagliga tillvaro, sina personliga tillhörigheter och sin sociala omgivning. Med

hemmet avses ordinärt boende, särskilt boende, bostad med särskild service, såsom gruppbostad, och korttidsplats.

Huvudman
Den region eller den kommun, som enligt lagen ansvarar för att erbjuda hälso- och sjukvård, benämns i HSL som huvudman.

Händelseanalys
En strukturerad metod för att klarlägga händelseförlopp och identifiera bakomliggande orsaker. Den kan ge underlag för förbättringsåtgärder som minskar risken för att liknande händelser inträffar igen, samt bidra till lärande och utveckling inom vårdverksamheten.

Kortvarigt behov
Innebär tillfälliga och övergående behov, där insatsen kan hanteras med ett fåtal hembesök under en begränsad tid.

Långvarigt behov
Innebär att behovet kvarstår över tid.
Det kan innebära att:
Ett långvarigt behov med låg frekvens eller enstaka hembesök är VGR:s ansvar, liksom när patienten kan besöka mottagningen.
Ett långvarigt behov med hög frekvens eller behov av regelbundna hembesök är kommunens ansvar.

Länsgemensamt, politiskt forum
Politisk gruppering för avtals-, ansvars- och samverkansfrågor mellan VGR och Kommunerna.

Negativ händelse
Händelse som medfört något oönskat.

Oenighet
Oenighet innebär att parter eller vårdgivare inte når lösning i en viss fråga.

Parter
Parter är var och en av kommunerna i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen.

Partsgemensamt forum
Grupperingar mellan parterna på politisk och tjänstepersonsnivå.

Personcentrerad vård
Begreppet personcentrerad vård bygger på tre nyckelbegrepp - berättelse, partnerskap och dokumentation. En patient är mer än sin sjukdom. Inom personcentrerad vård är patienten en person med behov men också resurser och förmågor. Personcentrerad vård innebär att patienten ska få vara en aktiv part i den gemensamt planerade vården.

Psykisk funktionsnedsättning
Påverkan på förmågan att ta hand om sin hälsa och skapa en fungerande vardag. En nedsättning av förmågor som att till exempel minnas, planera, ta initiativ, förstå information, passa tider och/eller ta sociala kontakter.

Till skillnad från psykisk ohälsa som kan vara kortvarig, är en psykisk funktionsnedsättning ofta mer varaktig och kan uppstå till följd av svåra psykiatriska tillstånd eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, såsom ADHD, autism eller schizofreni.

Rehabilitering
Insatser som ska bidra till att en person med förvärvad funktionsnedsättning, utifrån sina behov och förutsättningar, återvinner eller bibehåller bästa möjliga funktionsförmåga samt skapar goda villkor för ett självständigt liv och ett aktivt deltagande i samhällslivet.
Det kan innebära att:
En habiliterings- eller rehabiliteringsprocess har en början och ett slut över en viss tidsperiod, men kan vara återkommande. Den kan omfatta olika vårdnivåer och huvudmän.

Samordningsansvar kring vaccinationer
Samordningsansvaret omfattar beställning av vaccin, ordination, och registrering inklusive överföring till Nationellt vaccinationsregister för vaccinationer som säsongsinfluensa och Covid-19 för patienter med kommunal primärvård. Kommunen ansvarar för administrering till patienter i kommunal hälso- och sjukvård.

Samsjuklighet
Personen har två eller flera sjukdomsdiagnoser, psykiatriska och/eller somatiska, samtidigt.

SIP
Samordnad individuell plan (SIP) används för att samordna insatser från olika huvudmän och aktörer på individnivå. SIP utgår från vad den enskilde tycker är viktigt och är den enskildes plan. Arbetssättet är personcentrerat.

Skadligt bruk
Bruk av alkohol, narkotika, läkemedel eller andra beroendeframkallande substanser som skadar hälsan, fysiskt eller psykiskt, men där personen inte uppfyller kriterierna för beroende.

Tillbud
Händelse som hade kunnat medföra något oönskat.

Tvist
En tvist är en eskalerad oenighet där lösning inte kunnat uppnås.

Utan större svårighet
Patienten klarar på ett säkert sätt att ta sig till regionens mottagningar på egen hand eller med stöd, såsom färdtjänst eller sjukresa.

Vårdgivare
Statlig myndighet, region, kommun, annan juridisk person eller enskild näringsidkare som bedriver hälso- och sjukvårdsverksamhet.

Vårdskada
Lidande, kroppslig eller psykisk skada eller sjukdom samt dödsfall som hade kunnat undvikas om adekvata åtgärder hade vidtagits vid patientens kontakt med hälso- och sjukvården, enligt 1 kap 5 § (2010:659) Patientsäkerhetslagen.

Öppenvårdsdos
Öppenvårdsdos är ett hjälpmedel för patienter som behöver stöd i sin läkemedelshantering. Systemet innebär att patienten får sina läkemedel uppdelade i små påsar, en för varje dostillfälle, vanligen för två veckor i taget. Läkemedel som inte kan delas i dospåsar levereras i stället som hel förpackning, efter beställning. Öppenvårdsdos kan användas av patienter både i ordinärt och i särskilt boende.

Öppenvårdsprocess
Informationsöverföring och samverkan kring personer som är i behov av samordning i öppenvård.

VästKom

Göteborg 2025-09-04

Bilaga till styrelseprotokoll VästKom 2025 09 04

Kommungemensam skrivning i beslutsförslag Hälso- och sjukvårdsavtal med överenskommelser i form av underavtal

Den 4 september 2025 beslutade VästKoms styrelse att rekommendera kommunalförbundens medlemskommuner att var för sig anta nytt förslag till Hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande överenskommelser i form av underavtal. Under arbetsprocessen har det betonats vikten av att de 49 kommunerna i länet enhälligt ställer sig bakom avtalet. Därför rekommenderas kommunerna använda nedan likalydande beslutsformulering vid antagande av avtalet och dess överenskommelser.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande:

1 Kommunfullmäktige beslutar att, för X kommuns del, ingå *Hälso- och sjukvårdsavtal – avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvaret mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland*.

2 Kommunfullmäktige beslutar att, för X kommuns del, ingå underavtalet *Överenskommelse - Kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård*

3 Kommunfullmäktige beslutar att, för X kommuns del, ingå underavtalet *Överenskommelse - Regionens läkaransvar i kommunal primärvård*

4 Kommunfullmäktige beslutar att, för X kommuns del, ingå underavtalet *Överenskommelse - Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende*

5 Kommunfullmäktige beslutar att, för X kommuns del, ingå underavtalet *Överenskommelse - Ansvar för samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård*

Ansvarig chef

Kristina Lännergren
Direktör VästKom

Handläggare

Malin Swärd Davidsson
Strateg hälso- och sjukvård, VästKom

VästKom

Göteborg 2025-08-15

Tjänsteutlåtande

Förslag till nytt hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande överenskommelser

Mottagare

VästKoms styrelse

Förslag till ställningstagande

1. VästKoms styrelse rekommenderar de fyra kommunalförbunden att rekommendera sina respektive medlemskommuner att för sig besluta om att anta förslag till nytt hälso- och sjukvårdsavtal, med tillhörande överenskommelser i form av underavtal, att gälla från och med 1 januari 2027.

    - Hälso- och sjukvårdsavtal, SRO 2025-09-01
    - Överenskommelse - Kommunernas betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård. SRO 2025-09-01
    - Överenskommelse - Regionens läkaransvar i kommunal primärvård, SRO 2025-09-01
    - Överenskommelse - Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende, SRO 2025-09-01
    - Överenskommelse - Ansvar för samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård SRO 2025-09-01

2. Ställer sig bakom länsgemensamt missiv för utskick tillsammans med förslaget på hälso- och sjukvårdsavtal och tillhörande överenskommelser.

Ärendet

VästKoms styrelse föreslår att kommunalförbunden rekommenderar medlemskommunerna att anta ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal (Avtal) med tillhörande överenskommelser, giltigt från 1 januari 2027. Avtalet syftar till att skapa en modern och hållbar samverkan mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna, med fokus på primärvårdens gemensamma ansvar och patientsäkerhet.

- Avtalets innehåll och fokus: Avtalet förtydligar ansvarsfördelningen, betonar primärvårdens gemensamma ansvar och stärker patientsäkerhetsarbetet inklusive hantering av oenighet och tvister.
- Process och bakgrund: Ett politiskt samråd och arbetsgrupper har arbetat sedan 2024 med att ta fram avtalet, med remissrunda och dialogkonferenser under våren 2025 där samtliga 49 kommuner deltagit.

Västsvenska kommunalförbundens samorganisation

Box 5073, 402 22 GÖTEBORG
E-post: info@vastkom.se
Org.nr: 858501–2084

Besök: Anders Personsgatan 8 GÖTEBORG
www.vastkom.se

VästKom

- Relation till tidigare avtal: Det nya avtalet bygger på tidigare Regionbildningsavtal och Primärvårdsavtal från 1998 och ersätter det nuvarande avtalet som gäller till slutet av 2026.
- Modern och hållbar samverkan: Avtalet stödjer länsgemensam strategi för god och nära vård, förbättrar förutsättningar för vård i hemmet och tar höjd för framtida behov.
- Villkor för avtalets giltighet: Uppsägning av avtalet påverkar även underavtalen, som kan sägas upp eller revideras individuellt utan att huvudavtalet påverkas.
- Struktur och läsning: Huvudavtalet innehåller nio avsnitt och ska läsas tillsammans med fyra underavtal som är beroende av huvudavtalets giltighet.
- Remissynpunkter och förändringar: Remissvaren visade behov av förtydliganden, särskilt kring ansvarsfördelning, samverkan och patientsäkerhet, vilket lett till justeringar i avtalet och kommer att föranleda fortsatt arbete efter att avtalsförslagen gått för beslut.

Viktiga förändringar jämfört med remissförslagen

- Avtalets förhållande till regionbildningsavtalet och det första primärvårdsavtalet, liksom gällande hälso- och sjukvårdsavtal har förtydligats
- Avtalet tydliggör det gemensamma ansvaret för primärvården
- Förtydligande kring ansvar för kompetens inom kommunal primärvård
- Kortvarigt och långvarigt behov har kompletterats med grundprincip för regionen och kommunens ansvar med utgångspunkt personcentrerad vård och vad som är bäst för den enskilda patientens trygghet och kontinuitet.
- Texter om samverkan som inte regleras i avtalet har begränsats i avtalstexten
- Större fokus på gemensamt patientsäkerhetsarbete
- Hantering av oenighet och tvist är reglerat i avtalet

Bakgrund

Process för nytt avtal

Det politiska samrådsorganet (SRO) tog den 23 maj 2024 ställning till att ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal ska tas fram mellan Västra Götalandsregionen (VGR) och de 49 kommunerna i regionen. Ställningstagandet avsåg även de fyra tillhörande så kallade lagreglerade överenskommelserna:

- Ramavtal om läkarinsatser inom kommunernas hälso- och sjukvård
- Överenskommelse om samverkan vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård
- Överenskommelse kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med missbruk av alkohol, droger och spel om pengar.
- Överenskommelse om samverkan Munhälsa

SRO tog även ställning till att en arbetsgrupp skulle bemannas som på uppdrag av parterna skulle ta fram förslag på nytt avtal. En partsgemensam politisk referensgrupp tillsattes under hösten 2024, med det övergripande syftet att skapa så goda förutsättningar som möjligt att nå ambitionen att samtliga parter ska kunna fatta beslut om nytt hälso- och sjukvårdsavtal under mandatperioden. Vardera huvudmannasida har också haft varsin styrgrupp.

Syftet har varit att få ett avtal som är modernt och framåtsyftande. Avtal och överenskommelser ska vara hållbara över tid, och ta höjd för intentionerna i Färdplan - länsgemensam strategi för god och nära vård.

SRO ställde sig den 30 januari 2025 bakom att VGR och VästKom gavs i uppdrag att inleda ett partsgemensamt utvecklingsarbete med fokus på patientsäkerhet. Uppdraget syftar till att förstärka det länsgemensamma arbetet kring avvikelser i samverkan, tvistehantering, samt relaterad ekonomisk reglering, i linje med remissförslaget till nytt hälso- och sjukvårdsavtal.

VästKom

Den 31 januari 2025 sändes framtagna förslag på hälso- och sjukvårdsavtal och överenskommelser på remiss till länets 49 kommuner. Avtalsparter, liksom remissinstanser, var samtliga 49 kommuner i Västra Götaland och VGR.

Fem välbesökta dialogkonferenser hölls under februari 2025 för såväl politiker som tjänstepersoner, för att ge en god förståelse för avtalet och de ingångna överenskommelserna, samt stimulera till samtal och diskussioner inför remisshanteringen.

Remissen hade sista svarsdatum 19 juni kl. 12.00. Samtliga 49 kommuner i länet har inkommit med remissvar.

Under sommaren har såväl arbetsgrupp, tjänstemannaorganisationernas respektive styrgrupper samt den politiska referensgruppen arbetat vidare med att bearbeta och jämka samman samtliga inkomna remissvar.

Mest utmanande har varit att nå samsyn i frågan om kompetensnivåer hos respektive huvudman. Nu liggande förslag innebär att avtalet öppnar upp för dialog och samverkan kring kompetenser som ligger utanför kommunens ansvar för grundkompetenserna sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut. Parterna har ett gemensamt ansvar att komma överens om att tillhandahålla övriga kompetenser.

Det nu framtagna förslaget kommer att presenteras för SRO den 21/8 2025 för slutligt ställningstagande den 1/9 2025.

Avtalets relation och förutsättningar

Ansvarsfördelningen gällande hälso- och sjukvård mellan Västra Götalandsregionen (VGR) och de 49 kommunerna i Västra Götaland (Kommunerna) nedtecknades ursprungligen i Huvudavtal om reglering av ansvar och finansiellt gränssnitt mellan landsting och kommuner i Västra Götalandsregionen, daterat 3 september 1998, samt däri reglerad skatteväxling (Regionbildningsavtalet) och Avtal med anledning av förslag till gränsdragning mellan kommunerna och regionen i Västra Götaland avseende primärvård, daterat 1 september 1998 (Primärvårdsavtalet).

Primärvårdsavtalet utgör en del av Regionbildningsavtalet. Kommunerna har genom Regionbildningsavtalet med tillhörande Primärvårdsavtal övertagit ansvaret för hälso- och sjukvård, utöver läkaransvaret, i ordinärt boende efter skatteväxling.

Som tillägg till Regionbildningsavtalet med tillhörande Primärvårdsavtal har parterna sedan dess också reglerat samverkan i avtal sedermera även överenskommelser, i de delar där VGR och Kommunerna har ett delat hälso- och sjukvårdsansvar enligt bland annat hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), HSL. Avtalet och tillhörande överenskommelser beskriver även i viss mån samverkan mellan hälso- och sjukvård och socialtjänst.

Det senast överenskomna och ingångna hälso- och sjukvårdsavtalet har gällt sedan 2017, och gäller för närvarande till och med 31 december 2026. Det kan sägas upp före december månads utgång 2025. Annars blir det automatiskt förlängt till och med 31 december 2028, med möjlighet att sägas upp före december månads utgång 2027.

Det nu framtagna förslaget om Hälso- och sjukvårdsavtal (Avtal) och tillhörande överenskommelser utgår således från Regionbildningsavtalet inklusive Primärvårdsavtalet.

Ett modernt och framåtsyftande avtal

De förslag på Avtal och överenskommelser som har tagits fram ska vara hållbara över tid, och tar höjd för intentionerna i Färdplan - länsgemensam strategi för god och nära vård.

Avtal och överenskommelser bedöms ge goda förutsättningar för den nära vården, och förbättrade förutsättningar för vård i hemmet. Avtalet tydliggör primärvårdens gemensamma ansvar, samt sätter större fokus på gemensamt patientsäkerhetsarbete. Särskilt viktigt har varit att ta fram en modell för att vid behov

VästKom

kunna eskalera ärenden där avvikelse och oenighet inte har kunnat lösas. Detta har också lett till ett parallellt uppdrag om att ta fram en riktlinje avseende patientsäkerhet och eskalering av ärenden (Eskaleringstrappan).

Villkor för avtalets ingående och fortsatta giltighet

I avtalsförslaget framgår att vid uppsägning av avtalet upphör avtalet att gälla när den aktuella perioden på fyra år löper ut alternativt när förlängningstiden på tre år löper ut. Det räcker att en part säger upp avtalet för att det ska upphöra att gälla för samtliga avtalsparter.

En uppsägning av Avtalet får till följd att även överenskommelserna sägs upp, eftersom de i egenskap av underavtal är direkt kopplade till Avtalets giltighet.

Överenskommelserna kan var och en för sig sägas upp eller revideras, utan att huvudavtalet påverkas. Sägs avtalet upp sägs även överenskommelserna upp.

Uppbyggnad av avtal och överenskommelser

Remissversionen av hälso- och sjukvårdsavtalet innehåller nio avsnitt. Hälso- och sjukvårdsavtalet ska läsas i sin helhet.

De fyra underavtalen – i form av överenskommelser – ska vart och ett läsas tillsammans med hälso- och sjukvårdsavtalet. Varje överenskommelse är beroende av ett gällande hälso- och sjukvårdsavtal.

Inkomna synpunkter och gjorda förändringar

Graderingar

I remissvaren skulle respondenterna ange hur de graderade avsnitten utifrån om de uppfattas stämma helt, delvis eller inte alls.

Analysen för Kommunernas del visade att de till övervägande del valt graderingen stämmer delvis, graderingen stämmer inte alls har valts i mindre än 8 procent. De avsnitt där flest synpunkter finns och där valet stämmer inte alls valts i större utsträckning är hälso- och sjukvård i hemmet, och då främst specialiserad hälso- och sjukvård i hemmet, utökad omfattning av primärvård samt överenskommelsen Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende.

Remissvar och graderingar har grupperats, vilket lett till att vissa områden identifierats som särskilt utmanande och därmed särskilt viktiga att omhänderta tidigt. I remissbearbetningen under sommaren har arbetsgrupper, tjänstemannaorganisationernas styrgrupper och den politiska referensgruppen arbetat med att jämka samman remissvaren. Detta har lett till flera förtydliganden i avtalet, bland annat:

- Tydligare ansvarsfördelning
- Begränsning av texter om samverkan som inte regleras av avtalet
- Större fokus på patientsäkerhet, oenighet och tvist

Övergripande synpunkter

Enighet har funnits mellan VGR och kommunerna i flera delar. Strukturen i avtal och överenskommelser behöver vara liknande sinsemellan. Uppföljningarna ska i mesta möjliga mån vara lika mellan de olika överenskommelserna. Avsnittet om utökad primärvård behövde arbetas om, och stora delar behövde där tas bort. Avsnittet om hälso- och sjukvård i hemmet behövde bearbetas och förtydligas.

VästKom

Avtalens förhållande till varandra behövde också klargöras. Denna del har juristerna granskat, och samstämmigt kommit fram till att Regionbildningsavtalet med skatteväxlingen gäller, tillsammans med det så kallade Primärvårdsavtalet.

En del synpunkter har handlat om att värdegrund och resonemang om omställningen borde finnas med. Eftersom detta beskrivs i Färdplan – länsgemensam strategi för god och nära vård, som ger inramningen och intentionen för avtalet, så ska detta inte också stå i Avtalet.

De fyra överenskommelser som är underordnade Avtalet utgör underavtal till detsamma. Synpunkter har framförts att överenskommelserna hellre skulle benämnas just underavtal. Arbetsgruppen har kommit fram till att de fortsatt ska benämnas överenskommelser, men att det ska tydliggöras genom underrubrik och även i övriga skrivningar att de är underavtal till Avtalet.

I Avtalet används generiska begrepp i stället för gruppnamn, för att det inte ska upplevas föråldrat om en struktur eller grupp skulle ändras. Därför används begreppet länsgemensamt politiskt forum i stället för SRO, medan partsgemensamt forum används i stället för Vårdsamverkan Västra Götaland (VVG) och för exempelvis olika delregionala forum.

När det gäller uppföljning anges inga specifika uppföljningsområden eller indikatorer i avtal och överenskommelser. Däremot hänvisas till parternas eget och gemensamma ansvar för årlig uppföljning samt för att följa relevanta indikatorer. Vårdsamverkan ges ingen roll i uppföljningen då vårdsamverkan är en stödstruktur, med uppdrag att förvalta och utveckla intentionerna med det gemensamma Avtalet.

Frågan om vilken kompetensnivå som ingår i kommunernas ansvar har varit en viktig fråga för parterna. Frågan eskalerades redan i tidigt skede till den politiska referensgruppen. Formulering har omarbetats och beskriver nu parternas ansvar för olika grundkompetenser men även ansvaret att identifiera behov och komma överens om att tillhandahålla övrig kompetens och förmåga som krävs för att utföra uppdraget utifrån ansvarsfördelning i Avtalet.

Konsekvenser

- Modernt avtal – förutsättningar för den nära vården
- Möter intentionen i Färdplanen
- Bättre förutsättningar för vård i hemmet
- Tydliggör primärvårdens gemensamma ansvar
- Större fokus på gemensamt patientsäkerhetsarbete,
- Framtagande av ny riktlinje kring patientsäkerhet
- Tydlig reglering av oenighet och tvist med stöd av en eskaleringstrappa

Ansvarig chef

Kristina Lännergren
Direktör VästKom

Handläggare

Malin Swärd Davidsson
Befattning, VästKom

Slutförslag

Hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande överenskommelser

Denna skrivelse är partsgemensamt framtagen, och syftar till att rama in de slutliga förslagen på nytt hälso- och sjukvårdsavtal (Avtal) med tillhörande fyra överenskommelser. Slutförslagen ställs till samtliga 50 parter för ställningstagande och beslut.

Skrivelsen återger den sammanfattning som framställts för politiskt samrådsorgan, SRO. På hemsidan för vårdsamverkan finns den mer fördjupade information som SRO också fick inför sitt ställningstagande den 1 september 2025.

Nedan återges även villkor för avtalets ingående och fortsatta giltighet, samt fortsatt beslutsgång.

SRO har den 1 september 2025 ställt sig bakom slutförslag till nytt hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande fyra överenskommelser i form av underavtal, och rekommenderar samtliga Parter att var för sig besluta om att anta dessa att gälla från och med den 1 januari 2027.

Slutförslag

- Hälso- och sjukvårdsavtal – avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvar mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland
- Överenskommelse Kommunens betalningsansvar vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård
- Överenskommelse Regionens läkaransvar i kommunal primärvård
- Överenskommelse Samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med skadligt bruk och beroende
- Överenskommelse Samverkan om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård

Sammanfattning av ärendet

SRO föreslås ställa sig bakom förslagen till nytt hälso- och sjukvårdsavtal (Avtal) med tillhörande fyra överenskommelser i form av underavtal, och rekommendera samtliga Parter att var för sig besluta om att anta dessa att gälla från och med 1 januari 2027.

Avtal och överenskommelser har tagits fram i partssamverkan, av en arbetsgrupp om tio personer, under ledning av en processledare för VGR och en för Kommunerna. Vardera huvudmannasida har haft en styrgrupp, och frågor har också kunnat eskaleras till en gemensam politisk referensgrupp.

Avtalet syftar till att skapa en modern och hållbar samverkan mellan Västra Götalandsregionen (VGR) och de 49 kommunerna (Kommunerna), med fokus på primärvårdens gemensamma ansvar och patientsäkerhet.

Ledord i det gemensamma arbetet har varit dialog, transparens, inlyssnande, trygghet – och tillsammans. Strävan har varit att alla Parter ska kunna känna sig hörda, känna tillit till processen och känna sig nöjda med resultatet.

- Relation till tidigare avtal:
  Det nya Avtalet bygger på Regionbildningsavtalet och Primärvårdsavtalet från 1998 och kommer att ersätta det nuvarande avtalet som gäller till slutet av 2026.
- Process och bakgrund:
  En politisk referensgrupp, styrgrupper och arbetsgrupper har arbetat sedan 2024 med att ta fram Avtalet och överenskommelserna, med remissrunda och dialogkonferenser under våren 2025 där region- och kommunrepresentanter deltagit.
- Remissynpunkter och förändringar:
  Remissvaren visade behov av förtydliganden, särskilt kring ansvarsfördelning, samverkan och patientsäkerhet, vilket lett till justeringar jämfört med remissversionen av Avtalet.
- Modern och hållbar samverkan:
  Avtalet stödjer Färdplan – länsgemensam strategi för god och nära vård, förbättrar förutsättningar för vård i hemmet och tar höjd för framtida behov.

- Avtalets innehåll och fokus:
  Avtalet förtydligar ansvarsfördelningen, betonar primärvårdens gemensamma ansvar och stärker patientsäkerhetsarbetet, inklusive hantering av oenighet och tvister.

- Villkor för avtalets ingående och giltighet:
  Avtalet gäller under förutsättning att det godkänns av regionfullmäktige och av kommunfullmäktige i samtliga kommuner i Västra Götaland, genom beslut som vinner laga kraft. Det räcker att en Part säger upp Avtalet för att det ska upphöra att gälla för samtliga Parter. Uppsägning av Avtalet medför att även överenskommelserna i form av underavtal sägs upp. Överenskommelserna kan sägas upp eller revideras individuellt, utan att Avtalet påverkas.

- Struktur och läsning:
  Avtalet innehåller nio avsnitt och ska läsas tillsammans med de fyra överenskommelser som är beroende av Avtalets giltighet.

Viktiga förändringar efter remissbearbetning

- Avtalets förhållande till Regionbildningsavtalet och det tillhörande Primärvårdsavtalet, liksom nu gällande hälso- och sjukvårdsavtal, har förtydligats.
- Avtalet tydliggör det gemensamma ansvaret för primärvården.
- VGR och Kommun har ansvar för olika grundkompetenser, vilket har förtydligats i Avtalet.
- Ett förtydligande har lagts till om att Parterna har ett gemensamt ansvar för att komma överens om, och följa tillgången till, övriga kompetenser.
- Begreppen frekvens, samt kortvarigt och långvarigt behov har kompletterats med en grundprincip för VGR:s och Kommunens ansvar, med utgångspunkt i personcentrerad vård.
- Texter om sådan samverkan som inte regleras i Avtalet har begränsats.
- Större fokus på gemensamt patientsäkerhetsarbete.
- Hantering av oenighet och tvist regleras i Avtalet.
- Förtydligande kring att hälso- och sjukvård i hemmet är en arena där både VGR och Kommun har ansvar.

Villkor för avtalets ingående och fortsatta giltighet

Avtalet, inklusive överenskommelser i form av underavtal, gäller under förutsättning att de godkänns av regionfullmäktige och kommunfullmäktige i samtliga kommuner i Västra Götaland, genom beslut som vinner laga kraft.

Avtalet gäller under perioden 2027-01-01 – 2030-12-31. Senast arton (18) månader innan avtalstiden löper ut har Parterna möjlighet att säga upp Avtalet. Om ingen Part skriftligen har sagt upp avtalet förlängs det med tre år i taget, med arton (18) månaders uppsägningstid.

Vid uppsägning av Avtalet upphör Avtalet att gälla när den aktuella perioden på fyra år löper ut, alternativt när förlängningstiden på tre år löper ut. Det räcker att en Part säger upp Avtalet för att det ska upphöra att gälla för samtliga Parter.

En uppsägning av Avtalet får till följd att även överenskommelserna sägs upp, eftersom de i egenskap av underavtal är direkt kopplade till Avtalets giltighet. Avtalet och övriga överenskommelser kvarstår om någon av överenskommelserna sägs upp.

Vid väsentliga förändringar av förutsättningarna för Avtalet kan initiativ till en översyn tas av det länsgemensamma, politiska forum där samverkan sker mellan VGR och Kommunerna.

Förutsättning för samverkan utan Avtal

Om inget Avtal finns tecknat mellan VGR och Kommunerna regleras ansvarsfördelning och samverkan enbart av Regionbildningsavtalet, inklusive Primärvårdsavtalet, samt av gällande lagstiftning.

Fortsatt beslutsgång

Samtliga Parter behöver var för sig ta ställning till föreslaget Avtal med fyra tillhörande överenskommelser i form av underavtal, med giltighetstid från och med den 1 januari 2027.

Varje Part för sig ska fatta beslut före utgången av maj 2026. När beslut har fattats av respektive Part skickas information om detta till både VGR och VästKom, enligt nedan. Diarienummer ska anges.

VGR, diarienummer RS 2025-04142:

regionstyrelsen@vgregion.se

Missivbrev SRO, 2025-09-01

VästKom, diarienummer 2025_017:

info@vastkom.se

Helen Eliasson	Marina Olsson
Ordförande SRO	Vice ordförande SRO

KUNGÄLVS KOMMUN

Beredningsskrivelse

Instans:
Beredning Trygghet och Stöd

Datum:
2026-01-29

Förslag program för trygghet och social hållbarhet 2027-2030 (Dnr KS2025/2213-5)

Sammanfattning

Programmet Social hållbarhet – ökat innanförskap antogs av kommunfullmäktige den 19 december 2019 (Dnr KS2019/0202). Vid kommunfullmäktige 2 november 2023 antogs en reviderad version av programmet (Dnr KS2023/1562).

Under 2024 fick beredningen för Trygghet och Stöd i uppdrag revidera befintligt program för social hållbarhet. Vid framtagandet av programmet har beredningen inhämtat kunskap på olika sätt. Beredningen har bland annat tagit del av förvaltningens analyser. Utifrån olika teman har förvaltningen gett beredningen verksamhetsnära information om pågående arbete och om vilka behov som förvaltningen har identifierat i mötet med kommuninvånarna.

Beredningen har även gjort en genomlysning av kommunens befintliga styrdokument som berör trygghet och social hållbarhet. Programmet utgår även från kommunens översiktsplan och bostadsförsörjningsprogram, vilka är under framtagande. Programmet har även beaktat Vision 2040.

Programmet utgår kommunfullmäktiges strategiska mål och kommunstyrelsens resultatmål samt aktuell lagstiftning som berör trygghet och social hållbarhet. Programmet finansieras utifrån befintliga resurser och budgetram.

Programmet syftar till att skapa en verksamhetsövergripande styrning och uppföljning inom området trygghet och social hållbarhet. Programmet ska sätta en gemensam inriktning för kommunens arbete samt tydliggöra vilka insatser som krävs för ett tryggt och mer socialt hållbart Kungälv. Programmet ska konkretiseras genom planer kring olika områden, dessa antas av kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktige har det övergripande ansvaret för programmet och ska tillse att det är ändamålsenligt. Om det under perioden visar sig att programmet behöver uppdateras ska behovet initieras till berörd instans. Uppföljning och ansvarsfördelning av programmets mål integreras i Kungälvs kommuns ordinarie system för uppföljning. Uppföljning av program Trygghet och Social hållbarhet görs årligen, där program samt aktiviteter i planer följs upp årligen.

Beredningen föreslår kommunfullmäktige att anta program för trygghet och social hållbarhet 2027 - 2030

Förslag till beslut kommunfullmäktige

Program för trygghet och social hållbarhet 2027 - 2030 antas enligt förslag.

Emelie Gillberg (S)
Ordförande

Ronita Larsson (SD)
Vice ordförande

Expedieras till:

För kännedom till:

KUNGÄLVS KOMMUN

Program för Trygghet och Social hållbarhet

Program

Diarie-/dokumentnummer:	KS2025/2213
Beslut:	<Datum-…Instans §…/År>
Beredande politiskt organ:	Beredning Trygghet och Stöd
Ersätter tidigare beslut:	KF § 180/2023, 2023-11-02
Giltighetstid:	2027-01-01 t.o.m. 2030-12-31
Dokumentansvarig:	Sektorchef Trygghet och stöd
Senast uppdaterad av:	Utvecklingsledare folkhälsa

KUNGÄLVS KOMMUN

Innehållsförteckning

1. Inledning 3
2. Relation till andra styrdokument och kommunens strategiska mål 4
3. Syfte 5
4. Viljeinriktning och mål 5
5. Prioriterade områden 6
Brottsförebyggande arbete 6
Tidiga insatser för alla 7
Psykisk ohälsa och ofrivillig ensamhet 8
Hälsa och goda levnadsvanor 8
Integration och inkludering 8
Boende 9
Utbildning 9
Arbete och sysselsättning 9
Demokrati och civilsamhälle 10
6. Levandegöra 10
7. Uppföljning 10
Bilaga 1. Kommunfullmäktiges strategiska mål som berör trygghet och social hållbarhet 11
Bilaga 2. Trygghet och Social hållbarhet i Kungälvs kommun 12

KUNGÄLVS KOMMUN

1. Inledning

Detta program anger långsiktiga mål och grundläggande inriktningar inom kommunens arbete med att främja trygghet och social hållbarhet. Programmet syftar till att skapa en verksamhetsövergripande styrning och uppföljning inom området trygghet och social hållbarhet.

För Beredningen för trygghet och stöd handlar social hållbarhet om att höra till, att min röst är viktig, att jag tillåts bidra. Trygghet är en upplevelse av frihet från hot och bekymmer, såväl ekonomiska som sociala, fysiska och psykologiska. Den långsiktiga visionen är ett jämställt och jämlikt Kungälv, där invånare lever ett gott liv med god hälsa och trygghet utan orättfärdiga skillnader.

Ska vi nå dit måste vi tillsammans bygga ett samhälle som tål påfrestningar, är anpassningsbart och förändringsbenäget samt vilar på en demokratisk grund. Samverkan med civilsamhälle, hälso- och sjukvård, näringsliv och myndigheter är direkt avgörande. Sedan den 23 juni 2016 har Kungälvs kommun upparbetat nätverket Samhällskontraktet, med över 120 representanter från dessa aktörer. En långsiktig samverkan som nu börjar ge resultat när det gäller att lösa de utmaningar som Kungälvs kommun står inför.

För att öka innanförskapet och minska utanförskapet är Samhällskontraktets värdeord:

- Ta gemensamt **ansvar** för de utmaningar vårt samhälle står inför kring att öka innanförskapet.
- **Tillsammans** utveckla innovativa lösningar.
- **Samverka** med andra och varandra samt utveckla arbetsmetoderna.
- Genom **mod** skapa ett samarbete som ökar effektivitet och hållbarhet i våra organisationer, företag och myndigheter.
- **Inkludera** hela Kungälv och öka innanförskapet där medborgarna bidrar till ett gemensamt Kungälv.

Programmets utmaning men även dess styrka är att det berör flera perspektiv och många olika områden. Programmet fyller en särskilt viktig funktion för att samla kommunens arbete, där perspektiv såsom främjande av folkhälsa, brottsförebyggande och tidiga insatser tillsammans skapar ett tryggt och socialt hållbart Kungälv. Med programmet vill vi sätta en gemensam inriktning och tydliggöra en långsiktig väg framåt.

Vid framtagandet av programmet har Beredningen för trygghet och stöd inhämtat kunskap på olika sätt. Beredningen har bland annat tagit del av förvaltningens analyser. Utifrån olika teman har förvaltningen gett Beredningen verksamhetsnära information om pågående arbete och om vilka behov som förvaltningen har identifierat i mötet med kommuninvånarna.

Inom området sker mycket på den nationella nivån. Beredningen för trygghet och stöd har fått särskild fördjupning om *Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete*, med målet att kommunernas brottsförebyggande arbete är prioriterat, effektivt och kunskapsbaserat. Fördjupning har även skett utifrån den nya socialtjänstlagen, *Socialtjänstlag (2025:400)*, som innebär den största politiska omställningen av socialpolitiken på 40 år och som medför mer av förebyggande och tidiga insatser. I *Bilaga 2. Trygghet och Social hållbarhet i Kungälvs kommun* har vi sammanställt en översiktlig analys kring tryggheten och den sociala hållbarheten i Kungälvs kommun, med särskilda fördjupningar utifrån respektive målområden.

KUNGÄLVS KOMMUN

Fördjupningarna kan sammanfattas enligt följande:

- Kraftsamla kring kommunens brottsförebyggande arbete.
- I enlighet med omställning till ny socialtjänstlag åstadkomma en förflyttning mot mer förebyggande och tidiga insatser.
- Mobilisera kring fullföljande av grundskola och gymnasium.
- I ett växande Kungälv möjliggöra boende för alla i trygga miljöer.
- Integrera och inkludera nyanlända Kungälvsbor till vårt gemensamma samhälle.
- Fokusera på den psykiska ohälsan och den ofrivilliga ensamheten, särskilt prioriterat är unga, äldre och kommuninvånare med olika former av funktionsnedsättningar.
- Stötta föräldrar och andra viktiga vuxna i deras uppdrag att vägleda nästa generations samhällsbärare – våra barn och ungdomar.

2. Relation till andra styrdokument och kommunens strategiska mål

Programmet Social hållbarhet – ökat innanförskap antogs av kommunfullmäktige den 19 december 2019 (Dnr KS2019/0202). Den 11 november 2023 antog kommunfullmäktige revidering av programmet med underliggande planer (Dnr KS2023/1562). *Program för Trygghet och Social hållbarhet* ersätter detta dokument.

Vid framtagande av programmet har Beredningen för trygghet och stöd gjort en genomlysning av kommunens befintliga styrdokument som berör trygghet och social hållbarhet. Programmet utgår även från kommunens översiktsplan och bostadsförsörjningsprogram, vilka är under framtagande. Programmet har även beaktat Vision 2040.

Program för Trygghet och Social hållbarhet ska ses som ett paraply för ett socialt hållbart Kungälv. Programmet ska konkretiseras genom planer kring olika områden såsom Social översiktsplan, Plan Trygg i Kungälv, Äldreplan, Plan Ökad delaktighet, Plan Barn- och unga.

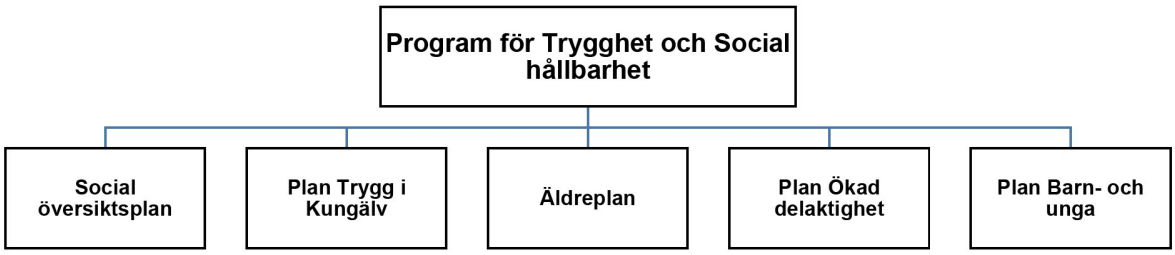

Bild 1. Översikt Program social hållbarhet med underliggande planer

Programmet och det samlade arbetet kring trygghet och social hållbarhet är en plattform för att förverkliga kommunfullmäktiges strategiska mål som berör trygghet och social hållbarhet. Se kommunfullmäktiges strategiska mål med förklaringar i *Bilaga 1 Kommunfullmäktiges strategiska mål som berör trygghet och social hållbarhet*.

.

KUNGÄLVS KOMMUN

I majoritetens budgetdirektiv för 2026 betonas att kommunens förebyggande arbete med Program för social hållbarhet med fyra följande planer: Äldreplan, Plan för ökad delaktighet, Plan för social hållbarhet samt Trygg i Kungälv ligger fast, men kan i delar komma att justeras utifrån införandet av barn och ungdomsplan.

3. Syfte

Programmet syftar till att skapa en verksamhetsövergripande styrning och uppföljning inom området trygghet och social hållbarhet. Programmet ska sätta en gemensam inriktning för kommunens arbete samt tydliggöra vilka insatser som krävs för ett tryggt och mer socialt hållbart Kungälv. Program Trygghet och Social hållbarhet utgår från kommunfullmäktiges strategiska mål och kommunstyrelsens resultatmål. Programmet utgår även från aktuell lagstiftning som berör trygghet och social hållbarhet. Programmet finansieras utifrån befintliga resurser och budgetram.

4. Viljeinriktning och mål

Kungälvs kommun verkar i ett sammanhang präglat av stark befolkningstillväxt, ökade förväntningar på välfärden och samtidigt stora utmaningar i kompetensförsörjningen. Förmågan att attrahera, behålla och utveckla rätt kompetens är en avgörande förutsättning för att nå programmets mål. Kommunens organisation ska präglas av ansvar, delaktighet och tillit. En kultur där medarbetare upplever handlingsutrymme, psykologisk trygghet och ges möjlighet att lyfta risker, brister och förbättringsförslag är central för ett effektivt förebyggande och samordnat arbete.

För att lyckas med programmets omställning mot mer förebyggande och tidiga insatser krävs:

- ett tydligt ledarskap som främjar samarbete över organisatoriska gränser
- strukturer som möjliggör kunskapsdelning och gemensamt lärande
- arbetsformer som säkerställer ett effektivt nyttjande av befintliga resurser i ett läge med begränsad tillgång på kompetens
- ett långsiktigt och systematiskt arbete med kompetensförsörjning.

Trygghet och social hållbarhet förutsätter en robust och välfungerande kommunal organisation. Kommunens interna arbetssätt är därmed inte ett sidospår, utan en grundläggande del av lösningen. Program för Trygghet och Social hållbarhet har följande viljeinriktning och mål:

Viljeinriktning trygghet och minskad brottslighet: Genom strukturerade brottsförebyggande insatser och åtgärder mot organiserad brottslighet, våld i nära relationer och våldsbejakande extremism.
Mål: Den upplevda tryggheten ska öka.

Viljeinriktning förbättrad hälsa och välbefinnande: Genom tidiga insatser, samordnat stöd, främjande av psykisk hälsa och hälsosamma levnadsvanor för alla invånare.
Mål: Andelen upplevt ofrivilligt ensamma ska minska.

KUNGÄLVS KOMMUN

Viljeinriktning Ökad inkludering och integration: Genom att främja självförsörjning, förbättra språkkunskaper, och skapa möjligheter för utrikesfödda att leva ett självständigt och värdigt liv.
Mål: Ökad självförsörjning bland utrikesfödda.

Viljeinriktning Främjad utbildning och sysselsättning: Genom att skapa en trygg och utvecklande lärmiljö, öka ungdomars möjlighet till arbete och studier och säkerställa en rättvis arbetsmiljö.
Mål: Behörighet till yrkesprogram vid gymnasiet ska öka.

Viljeinriktning Boende: Fokus är på blandande upplåtelseformer, bra bostäder och ungdomars inträde på bostadsmarknaden.
Mål: Trivsel och trygghet ska öka i kommunens olika bostadsområden. I ett växande kommun kombinera samhällsutveckling med ökad inkludering och främjande av fysisk miljö.

5. Prioriterade områden

Arbete med trygghet och social hållbarhet förutsätter insatser inom nedanstående områden:

- Brottsförebyggande arbete
- Tidiga insatser för alla
- Psykisk ohälsa och ofrivillig ensamhet
- Hälsa och goda levnadsvanor
- Integration och inkludering
- Boende
- Utbildning
- Arbete och sysselsättning
- Demokrati och civilsamhälle

Brottsförebyggande arbete

Insatser:

- Intensifiera ett strukturerat och effektivt brottsförebyggande arbete på olika arenor inom kommunen, exempelvis skolan.
- Utifrån aktuell lägesbild initiera brottsförebyggande insatser i lokalsamhället.
- Vidta åtgärder mot organiserad brottslighet i hela kommunen.
- Motverka psykiskt och fysiskt våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck.
- Motverka våldsbejakande extremism och religiös fundamentalism
- Bedriva ett utvecklat samlat drogförebyggande arbete med särskilt fokus på att förmedla kunskap om skadlighet, förebygga drogproblematik samt begränsa tillgängligheten.

KUNGÄLVS KOMMUN

Tidiga insatser för alla

Insatser:

- Utveckla ett mer samordnat och sammanhållet stöd mellan socialtjänst, hälso- och sjukvård, förskola och skola.
- Socialtjänsten ska vara synlig och tillgänglig på olika arenor utifrån invånares behov, för att öka tilliten, nå svåråtkomliga målgrupper och erbjuda insatser i ett tidigare skede.
- Det ska vara enkelt för invånare att få information om vilket stöd socialtjänsten erbjuder.
- Genom utvecklandet av digitala tjänster göra det lättare för invånare att ta kontakt med och upprätthålla kontakten med socialtjänsten.
- Socialtjänstens metoder, insatser och arbetssätt ska baseras på evidens och bästa tillgängliga kunskap.
- Utveckla en individbaserad systematisk uppföljning för att få kunskap om insatsernas resultat.
- Skapa strukturer för brukarinflytande.

KUNGÄLVS KOMMUN

Psykisk ohälsa och ofrivillig ensamhet

Insatser:

- Tillvarata föräldraengagemang och befintliga nätverk med fokus på fler viktiga vuxna kring barn och unga.
- Fortsatta integrerade satsningar kring barn och ungdomars psykiska ohälsa och familjecentrerat arbetssätt.
- Stimulera till mötesplatser med fokus att motverka ofrivillig ensamhet och psykisk ohälsa för olika målgrupper i Kungälvs kommun.
- Stärkt, närvarande och tillgänglig elevhälsa under hela skoldagen.
- Främja seniorhälsa med fokus på ett aktivt liv utan ofrivillig ensamhet.
- Intensifiera ett strukturerat och effektivt suicidpreventivt arbete.

Hälsa och goda levnadsvanor

Insatser:

- Främja trygga och hälsosamma digitala vanor särskilt bland barn och ungdomar.
- Stimulera hälsosamma val och eget ansvar.
- Skapa förutsättningar för att främja fysisk aktivitet i samverkan med samhällsplaneringen.
- I samverkan med det lokala föreningslivet nå nya målgrupper med fokus på ökad fysisk aktivitet.
- Samverka med målgruppen och brukarorganisationer stärka hälsan för personer med funktionsnedsättning.

Integration och inkludering

Insatser:

- Målet för kommunens insatser ska vara självförsörjning.
- Kunskaperna i svenska språket ska öka hos utrikesfödda.
- Utrikesfödda barn och unga fullföljer studier i grundskolan och gymnasiet.
- Utrikesfödda barn och unga lever ett fritt, värdigt och självständigt liv inom samhällsgemenskapen.
- Kommunens sektorer och bolag ska arbeta samlat med integration och inkludering.
- Ökad tillgänglighet till information och vägledning.
- Samverka kring nyanländas integration och inkludering i föreningslivet i Kungälvs kommun.

KUNGÄLVS KOMMUN

Boende

- Blandad bebyggelse för ökad inkludering, trygghet, folkhälsa och gemenskap.
- Insatser för en tillgänglig allmännytta, där alla har möjlighet till ett förstahandskontrakt.
- Underlätta ungdomars inträde på bostadsmarknaden.
- Underlätta äldres möjligheter till boende utifrån livssituation.
- Närvarande samhällsservice i områden med socioekonomiska utmaningar.
- Utökad samverkan mellan kommunala bostadsbolag och kommun kring hållbart boende för alla.

Utbildning

Insatser:

- Tillgodose en trygg och utvecklande lärmiljö.
- Ökad måluppfyllelse och tydliggörande av förskolans och skolans kompensatoriska uppdrag.
- Biblioteket ska vara en neutral mötesplats och bidra till likvärdiga förutsättningar inför skolstart och fortsatta studier.
- Skapa möjligheter för vuxna att utbilda sig för en etablering på arbetsmarknaden utifrån faktiska behov.
- Främja studiero och trygghet i skolmiljön.
- Genom samverkan i förvaltningen arbeta för ökad trygghet i skolmiljön.

Arbete och sysselsättning

Insatser:

- Stimulera till att öka ungas möjlighet till arbete och studier, där inga ungdomar i Kungälvs kommun går sysslolösa.
- Koppla försörjningsstöd till motkrav på arbete, sysselsättning och utbildning.
- Personer ska komma i arbete, utbildning eller sysselsättning genom att effektivisera kommunens ärendehantering.
- Effektiva insatser kring boende, sysselsättning och självförsörjning.
- Utifrån Samhällskontraktet med näringsliv och civilsamhället stimulera till fler lösningar för att skapa förutsättningar för arbete och sysselsättning för särskilt utsatta grupper.
- Förebygga långtidsarbetslöshet genom att matcha den arbetslöse mot arbete/praktik efter behov i näringsliv och i kommunens egna verksamheter.
- Fortsatt arbete med trygg och rättvis arbetsmiljö för anställda i Kungälvs kommun.

KUNGÄLVS KOMMUN

Demokrati och civilsamhälle

Insatser:

- Insatser för att öka valdeltagande i områden med särskilt lågt valdeltagande.
- Förstärka barns och ungdomars inflytande och delaktighet.
- Ökad inkludering i befintligt föreningsliv och kulturskola för en meningsfull fritid för alla barn i Kungälvs kommun.
- Stärka kulturens och bibliotekens roll som främjare av demokratisk delaktighet i alla åldrar.
- Utveckla nya ersättningsmodeller för att stimulera ett inkluderande föreningsliv för alla.
- Genom partnerskap och överenskommelser skapa förutsättningar för föreningslivet i Kungälvs kommun.
- Med Samhällskontraktet som plattform tillsammans med näringsliv och föreningsliv utveckla sociala samt innovativa finansieringslösningar för att stimulera olika insatser som ökar innanförskapet.
- Strukturerat nätverksarbete med civilsamhället kring olika främjande och förebyggande insatser för olika målgrupper som barn och unga, seniorer och funktionsnedsatta.
- I nära dialog med förvaltningen och civilsamhället skapa ökade förutsättningar för frivilligt arbete.

6. Levandegöra

Syfte, mål och inriktning är långsiktiga. Arbetet sker gemensamt i alla kommunens verksamheter och bolag samt stiftelse. Arbetet sker även med civilsamhället och samhällskontraktets olika aktörer, där Kungälvs kommun är sammankallande. Framtida utmaningar möts under resans gång.

Programmet ska publiceras på kommunens hemsida tillsammans med övriga styrdokument. Programmet ska uppmärksammas i samband med olika utåtriktade aktiviteter.

7. Uppföljning

Kommunfullmäktige har det övergripande ansvaret för programmet och ska tillse att det är ändamålsenligt. Om det under perioden visar sig att programmet behöver uppdateras ska behovet initieras till berörd instans.

Uppföljning och ansvarsfördelning av programmets mål integreras i Kungälvs kommuns ordinarie system för uppföljning. Uppföljning av program Trygghet och Social hållbarhet görs årligen, där program samt aktiviteter i planer följs upp årligen.

Utgångspunkt vid uppföljning av programmet är befintliga Agenda 2030-indikatorer, som tagits fram av Rådet för främjande av kommunala analyser (Kolada). Vid behov kompletteras med annan relevant data.

KUNGÄLVS KOMMUN

Bilaga 1. Kommunfullmäktiges strategiska mål som berör trygghet och social hållbarhet

- Att ge goda förutsättningar för livslångt lärande och ett tryggare samhälle.
  Kommunen ska prioritera bra skolledare, välutbildade lärare, läromedel och lokaler mm. och utveckla resurssättningen genom bättre analyser av nationella prov och att de faktiska studieresultaten. Alla barn har en rätt till en trygg skolgång och genom riktade satsningar ska kommunen stötta föräldrarna till att bli goda förebilder. Det är i grundskolan vi skapar morgondagens trygga samhälle med hjälp av stöd, tidiga insatser och ett inkluderande och jämlikt synsätt.

- En trygg omsorg med valmöjligheter genom hela livet.
  Vi ser hur behoven av vård och funktionshinderomsorgen ökar, därmed ökar omsorgsinsatser i kommunen. Kungälv ska kunna stå för en trygg omsorg, medborgarna skall kunna lita på välfärden och de mest utsatta ska ha den bästa omsorgen. Den personliga integriteten ska värnas och möjligheter att välja och påverka behöver utvecklas.

- Att alla medborgare ska ha möjlighet att delta i ett rikt och aktivt fritid- och kulturliv
  Tillsammans med civilsamhället, föreningar och företag, ska kommunen skapa förutsättningar till en mer aktiv, inkluderande och värdeskapande tillvaro för alla medborgare. Syftet är att stärka en god jämlik hälsa, öka den sociala tryggheten och integrationen, samt att främja inkludering och motverka ensamhet. Kultur och fritid är viktiga delar för att skapa ett välmående samhälle, bevara yttrandefriheten och stärka den demokratiska grunden. Barn från resurssvaga hem ska garanteras möjligheter och stöttas i processen att bli mer inkluderade för att i framtiden skapa ett tryggare samhälle.

- Att medborgare och näringsliv ska känna ökat förtroende för kommunen.
  Kommunen ska kontinuerligt utveckla sina interna processer så att medborgarna, organisationer och företag känner ett ökat förtroende för kommunen och dess verksamheter. Det är ett stort arbete som måste involvera hela politiken och alla kommunens anställda.

- Hållbar samhällsutveckling genom ökad samordning mellan infrastruktur och byggnation i hela kommunen
  Kommunen ska förbättra sitt strategiska tillväxtarbete genom ökad samordning mellan infrastruktur och planerad nybyggnation. Det gäller verksamheter, VA-utbyggnad, samordning inom kommunen och dess bolag och samordning mellan kommunen och externa investerare. Samhällets utveckling och utformning skall ha tryggheten i fokus för att minska otryggheten i hela kommunen.

- Robust och uthållig kommun med höjd beredskap.
  Kungälvs kommun ska vara en robust kommun som har hög uthållighet i kris, höjd beredskap, förändrat klimat och i krig.

KUNGÄLVS KOMMUN

Bilaga 2. Trygghet och Social hållbarhet i Kungälvs kommun

Baserat på de senast tillgängliga nyckeltalen för Agenda 2030 i Kolada är den övergripande bedömningen att Kungälvs kommun håller samma nivå som andra svenska kommuner, och i många fall presterar bättre. Av de 67 nyckeltal där Kungälv jämförs med andra svenska kommuner är 31 gröna (bland de bästa 25 procent), 27 gula (bland de mittersta 50 procent) och 9 röda (bland de sämsta 25 procent).

Ett exempel på ett område där Kungälvs kommun presterar särskilt väl är mål 8 "anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt", där nyckeltalen visar att sysselsättningen är bland de 25 procent högsta svenska kommunerna och arbetslösheten är bland de 25 procent lägsta svenska kommunerna. Det finns även förbättringsområden inom Kungälvs kommun, ett sådan är mål 4 "god utbildning". Utbildning är ett utav kommunens grunduppdrag, och nyckeltalen visar bland annat att den upplevda tryggheten bland elever i årskurs 8 har gått från att vara bland de 25 procent högsta till de 25 procent lägsta bland svenska kommuner mellan 2023 och 2024.

Varje indikator utgår från Koladas färgkodning, som tilldelas utifrån position på rankingen, oavsett hur stor spridningen är mellan kommunerna. Några av nyckeltalen saknar färg och då har ingen jämförelse gjorts mellan kommuner.

Bästa 25 %
Mittersta 50 %
Sämsta 25 %

Befolkningsprognos

Ett viktigt perspektiv utifrån de utmaningar Kungälvs kommun står inför kommande år är demografin. Med stöd av Sweco har Kungälvs kommuns befolkningsprognos tagits fram för perioden 2024 till 2028 med utblick mot 2033. Nedan sker en kort sammanfattning.

Kungälv har under många år haft en ökande folkmängd och denna folkökning förväntas fortsätta fram till 2033. Kungälv nådde 50 000 invånare under första halvåret 2024 och vid prognosperiodens slut 2028 förväntas folkmängden öka till närmare 52 500 personer. Folkökningen förväntas öka mer under utblicksåren 2029–2033 vilket ger kommunen en folkmängd på nästan 56 800 invånare 2033. Att folkmängden förväntas öka mer under utblicksåren beror på att majoriteten av de planerade bostäderna i kommunen förväntas bli tillgängliga på bostadsmarknaden under dessa år.

Mellan den 31 december 2023 och 31 december 2028 väntas folkmängden minska mest för de yngsta förskolebarnen, 1–2 år, med cirka 130 barn färre. Minskningen beror dels på låga födelsetal, dels på relativt låg nettoinflyttning av barnfamiljer. Även äldre förskolebarn, 3–5 år, och barn i högstadieåldrarna, 13–15 år, förväntas bli färre under de första fem prognosåren. Övriga åldersgrupper förväntas bli större. Mest ökar personerna i åldersgruppen 40–64 år, med 880 personer. Den relativt största ökningen sker i åldersgruppen 80 år eller äldre som förväntas öka med 24 procent eller 770 personer.

KUNGÄLVS KOMMUN

Under utblicksåren 2029–2033 förväntas samtliga åldersgrupper förutom 6-åringarna öka. Minskningen av 6-åringarna förväntas dock bli marginell. Mest ökar antalet personer i åldersgrupperna 40–64 år och 65–79 år som båda förväntas bli drygt 1 000 personer fler under utblicksåren. Det motsvarar en procentuell ökning på 8 respektive 14 procent. Den relativt största ökningen förväntas för 0-åringarna genom att både födelsetalen och nettoinflyttningen ökar. Men då det endast är personer som är födda under ett år så blir ökningen endast 90 personer. Det motsvarar en relativ ökning på 18 procent mellan 2029 och 2033.

Störst ökning mellan 2023 och 2033 förväntas för personer i åldersgruppen 40–64 år. De beräknas bli drygt 2 200 personer fler vilket motsvarar en ökning med 15 procent. Den relativt största ökningen förväntas i den äldsta åldersgruppen, 80 år eller äldre, som väntas öka med nästan 1 100 personer eller 35 procent.

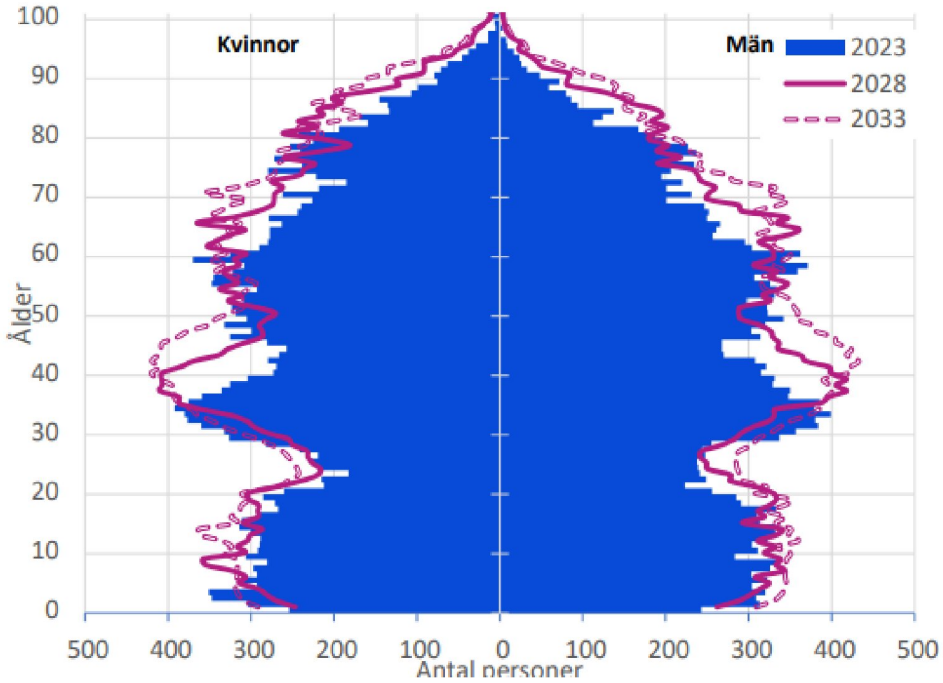

Diagram 1. Folkmängd ålder och år i Kungälvs kommun. Källa: SCB 2024

Befolkningen förväntas öka i samtliga kommundelar under prognosperioden fram till 2028. Störst ökning i absoluta tal får ”Kungälv – Ytterby”. Där förväntas folkmängden vid utgången av 2028 bli drygt 32 700 invånare vilket är en ökning med cirka 1 250 personer eller 4 procent jämfört med halvårsskiftet 2024. I förhållande till folkmängden vid halvårsskiftet 2024 förväntas ”Marstrand – stråk 168” öka mest. I slutet av 2028 förväntas kommundelen ha 4 640 invånare vilket är 8 procent fler än den 30 juni 2024. Lägst folkökning förväntas i Kode där folkmängden förväntas öka med cirka 220 personer eller 5 procent.[1]

[1] Befolkningsprognos 2023 - 2027 med utblick mot 2032.

KUNGÄLVS KOMMUN

Brottsförebyggande

Människors trygghet är viktig ur flera aspekter, inte minst för hur vi upplever varandra. Otrygghet begränsar människors liv och lämnar den offentliga miljön till destruktiva krafter. Ökad trygghet och minskad brottslighet är nödvändigt i områden med socioekonomiska utmaningar, men också för att samhället i stort ska vara tryggt. Utifrån målsättningarna om ökad trygghet och minskad brottslighet så är kommunens fokus på ett brett samarbete på alla nivåer mellan myndigheter, näringsliv och civilsamhället. Antalet anmälda brott och nationella trygghetsstatistiken visar på att Kungälvs kommun är en relativt trygg och säker kommun.

Nationella trygghetsundersökningens resultat från 2024 påvisar en positiv utveckling, där kommuninvånarna upplever sig tryggare i kommunen jämfört med tidigare år. Det finns en utmaning i att mäta trygghet, då utomstående faktorer i omvärlden såsom krig, terror och våldsbejakande extremism påverkar lokala resultat. Diagrammet visar resultatet från svaranden i Kungälvs kommun mellan 16–84 år. Svaren som redovisas är de som svarat att de som upplever sig mycket/ganska otrygga vid utevistelse eller helt avstår från att gå ut sent på kvällen i det egna bostadsområdet. Statistiken påverkas av en mängd faktorer som bland annat anmälningsbenägenhet, mörkertal och polisens arbete.

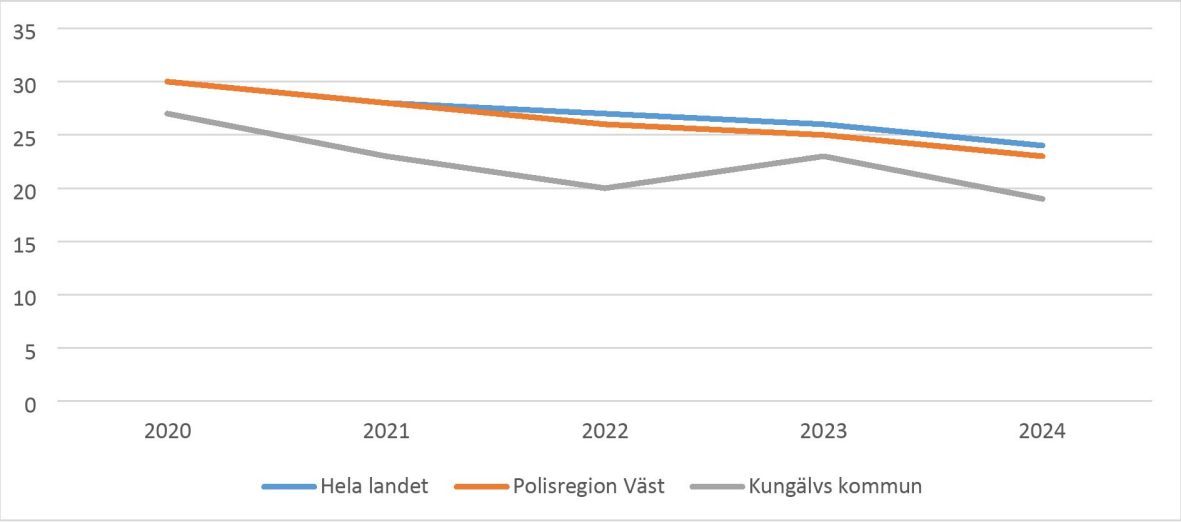

Diagram 1. Trygghetssiffror för Kungälvs kommun, Polisregion Väst och Hela landet 2020 – 2024 (Källa: Nationella trygghetsundersökningen, NTU, 2024).

Enligt den preliminära brottsstatistiken som Brottsförebyggande rådet tagit fram för år 2024 har Kungälvs kommun en mindre ökning av det totala antalet anmälda brott, från 4034 anmälda brott år 2023 till 4084 anmälda brott år 2024. Beträffande statiken gällande anmälda brott per 100 000 invånare är den på samma nivå, som tidigare. Detta förklaras av att Kungälvs kommun fortsätter växa från föregående år. Kommunen har även betydligt lägre antal anmälda brott per 100 000 invånare jämfört med den nationella statistiken (se diagram 2 nedan). Sedan 2020 är det en sjunkande trend i anmälningsstatistiken i Kungälv per 100 000 invånare.

KUNGÄLVS KOMMUN

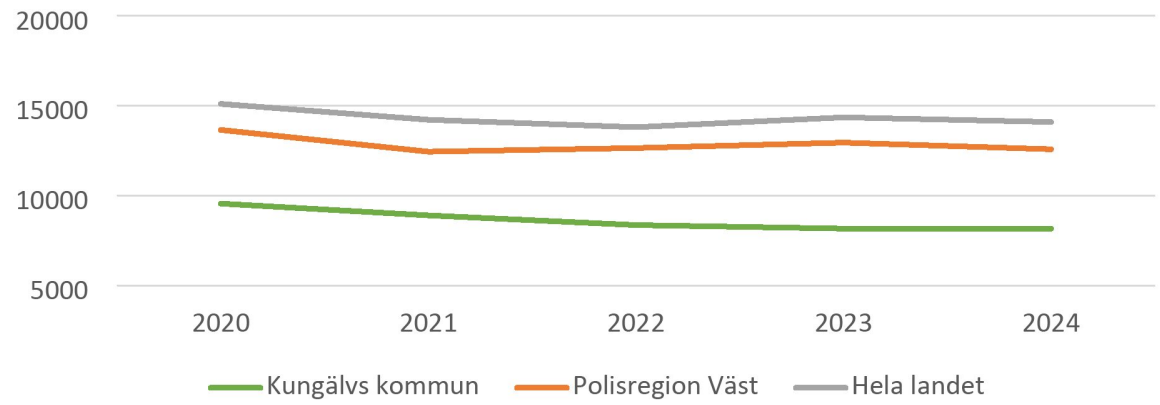

Diagram 2. Antal anmälda brott per 100 000 invånare i Kungälvs kommun, Polisregion väst och Hela landet 2020–2024 (Källa: Brottsförebyggande rådets statistikdatabas, 2024).

Anmälningsstatistiken i Kungälv visar även att antalet anmälda stöld- och tillgreppsbrott har minskat med över en fjärdedel mellan 2020 och 2024. Antal anmälda brott mot person har minskat jämfört med 2023 medan antal anmälda bedrägerier, brott mot narkotikastrafflagen samt skadegörelsebrott har ökat något det senaste året jämfört med 2023.

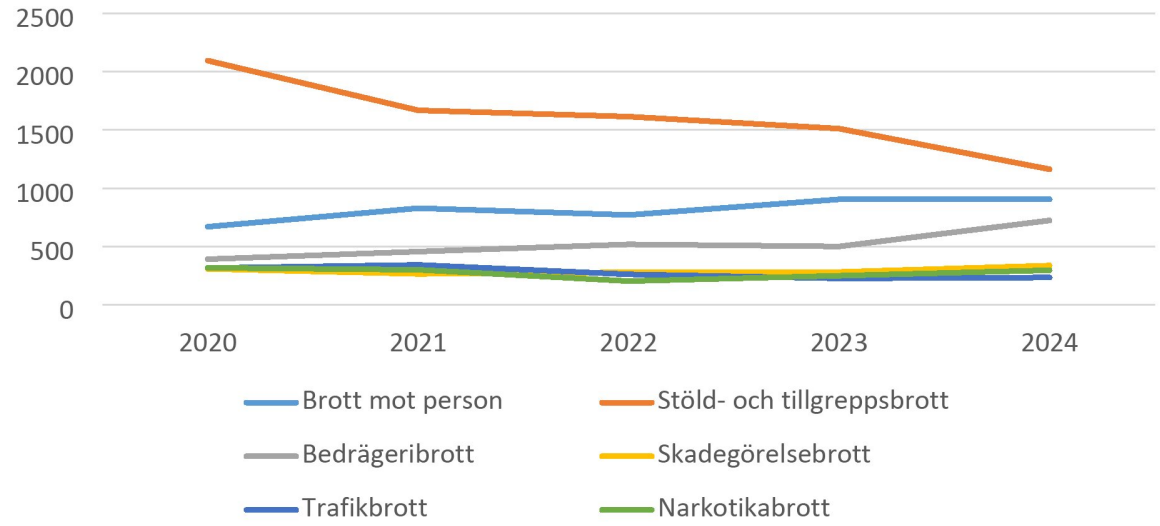

Diagram 3. Antal anmälda brott i Kungälvs kommun per brottskategori 2020–2024 (Källa: Brottsförebyggande rådets statistikdatabas, 2024).

KUNGÄLVS KOMMUN

Antalet bedrägeribrott har ökat markant sedan 2023 med strax över 200 fler anmälda bedrägeribrott. Bedrägeribrott brukar beskrivas som så kallade upptäcktsbrott, vilket innebär att ju mer man arbetar med det, desto mer brukar man upptäcka. Det är också ett brott som frammanar känslor av skam hos den som blivit utsatt.

Våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck är ett allvarligt samhällsproblem som kännetecknas av stor komplexitet, många aktörer behöver samverka. Våld i nära relation och även dödligt våld i nära relation är brott som oftast sker i hemmet. Detta synliggörs inte alltid som strukturella problem, till skillnad mot brott som sker på gator och torg.

För att fortsatt motverka våld och normalisering av våld så behöver kunskapsnivån bland kommunens anställda underhållas. Under 2024 fick ca 700 anställda (majoriteten från vård- och omsorgspersonal inom äldreomsorg och funktionsstöd) inom sektor Trygghet och stöd en basutbildning om våld i nära relation. En effekt kopplat till denna insats är att Kungälvs kommun under år 2025 haft ett ökat inflöde av både orosanmälningar och rådgörande samtal från professionella gällande oro om våldsutsatthet i äldres nära relationer. En ökad kunskap hos yrkesverksamma gör att utsatta synliggörs och får rätt stöd och hjälp.

Mäns våld mot kvinnor börjar med pojkars våld mot flickor, vilket Kungälvs kommun särskilt prioriterat utifrån strategin *Jämställt Västra Götaland 2024–2027*. Antalet misshandelsbrott mot kvinnor har legat konstant sedan 2021 (se tabell nedan),

Indikator Trygghet – Agenda 2030 Kolada	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Anmälda våldsbrott, antal/100 000 invånare	701	536	667	609	743	604
Invånare 16 - 84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)	27.0	27.0	26.6		26.4	
Anmälda misshandelsbrott mot kvinna, inomhus, bekant med offret, antal/100 000 invånare	110.1	82.9	122.2	116.2	118.5	113.3

Tidiga insatser för alla

Det pågår flera nationella processer för att ställa om den svenska välfärden genom en förflyttning från reaktiva arbetssätt till att arbeta mer hälsofrämjande, förebyggande och med tidig samverkan. Exempel på omfattande nationella utvecklingsarbeten är bland annat hälso- och sjukvårdens pågående omställning till *Nära vård, Tidiga och samordnade insatser (TSI)* som möjliggör en bättre samverkan mellan förskola/skola, hälso- och sjukvård och socialtjänst, arbetet med psykisk hälsa som syftar till ett mer enhetligt arbete inom området psykisk hälsa samt suicidprevention och statens stöd för kommunernas brottsförebyggande arbete.

Den nya socialtjänstlagen syftar till att stärka det sociala arbetet. En hållbar socialtjänst ska främja möjligheter till ett självständigt liv, ett värdigt liv och känsla av välbefinnande. Den enskilde ska kunna vara delaktig och uttrycka sina önskemål. Precis som i tidigare lagstiftning ska det finnas respekt för människors självbestämmande och integritet.

KUNGÄLVS KOMMUN

Lagen bygger på fem viktiga områden som skapar förutsättningar för en hållbar socialtjänst. De fem områdena är förebyggande, lätt tillgänglig, övergripande planering, kunskapsbaserad socialtjänst och insatser till enskilda. De fem områdena bildar en helhet, är beroende av och förutsätter varandra.

Kungälvs kommun inlett arbetet med omställning ny socialtjänstlag och i samband med det genomfört en nuläges- och behovsanalys. Utifrån den nya socialtjänstlagens intentioner är några behovsområde identifierade:

- Behov av utveckling av systematiskt uppföljning- och utvärderingsverktyg i socialtjänsten.
- Behov av att utveckla uppföljning i våra insatser för att kunna se hur vi arbetar med att vara en jämlik och jämställd socialtjänst och motverka omotiverade skillnader.
- Behov av utvecklat uppsökande och relationsskapande arbete för att nå svåråtkomliga målgrupper.
- Behov av att underlätta kontakten med socialtjänsten och förbättra kommunikationen om socialtjänstens insatser.
- Behov av bättre samordning mellan aktörer inom kommunen och med regionen för att möta komplexa behov.

Psykisk ohälsa och ofrivillig ensamhet

Flertalet barn och vuxna i Sverige svarar att de har en god allmän hälsa och ett gott psykiskt välbefinnande. Samtidigt är det vanligt att ha olika typer av psykiska besvär, såsom oro, stress och sömnbesvär. Det är också fler idag än tidigare som får psykiatrisk vård. Psykisk ohälsa varierar mellan olika åldersgrupper. Ungdomar och unga vuxna upplever generellt högre nivåer av psykiska besvär och suicidtankar jämfört med äldre åldersgrupper, där äldre personer i åldern 65–84 år oftare rapporterar ett gott psykiskt välbefinnande. Dock är det viktigt att komma ihåg att psykisk ohälsa är vanligare bland kvinnor i yrkesverksam ålder och bland äldre än bland män i samma åldersgrupper.[2]

I årskurs 8 och årskurs 2 vid gymnasiet har Kungälvs kommun genomfört ungdomsenkäten LUPP sedan 2013. Flickornas självskattade hälsa har successivt försämrats sedan första mätningen. Stress är ett av de vanligare hälsobesvären. LUPP synliggör även behovet av ett samlat arbete kring främjande och trygg digital uppväxt. Det är en större andel unga som anger att sociala medier är en orsak till sina hälsobesvär år 2023 jämfört med 2020, i synnerhet bland flickor. Ungefär tre av tio ungdomar uppger att de har utsatts för brott eller hot det senaste halvåret – fler killar än tjejer. En stor andel av hoten har skett online.

Ofrivillig ensamhet är ett samhällsproblem med allvarliga konsekvenser. Ensamhet kan leda till såväl psykiska som fysiska sjukdomar och kosta både mänskligt lidande och stora vårdresurser. Äldre personer över 75 år är en av de grupper som oftast upplever ofrivillig ensamhet. Nationella studier visar

[2] Folkhälsomyndigheten: Statistik om psykisk hälsa i Sverige.

KUNGÄLVS KOMMUN

att tionde person i målgruppen känner att ensamheten påverkar deras mående negativt. Nationellt lider cirka 20 procent av alla äldre personer av psykisk ohälsa. Inom en snar framtid är 25 procent av alla svenskar 65 år och äldre, vilket gör psykisk ohälsa till en av våra största folksjukdomar.[3]

Som stor arbetsgivare har kommunen stort ansvar att bryta den negativa utvecklingen, när det gäller det höga sjukpenningtalet bland befolkningen Kungälvs kommun. Sjukpenningtalet innefattar antalet utbetalda dagar med sjukpenning, arbetsskadesjukpenning eller rehabiliteringspenning. Kungälvs kommun har senaste femårsperioden haft ett högre sjukpenningtal jämfört med andra kommuner. Likt regionen och i riket är skillnaden tydlig mellan mäns och kvinnors sjukpenningtal i Kungälvs kommun.[4] I en enkät om folkhälsa till vårdnadshavare med barn som har svår funktionsnedsättning framgår lägre värden vad gäller livsvillkor, levnadsvanor och hälsa, jämfört med andra vårdnadshavare. Det framgår också att vårdnadshavare till barn med funktionsnedsättning lider oftare av psykisk ohälsa och löper också risk att bli långtidssjukskrivna.

Indikator Psykisk ohälsa och ofrivillig ensamhet – Agenda 2030 Kolada	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Invånare 16 - 84 år som känner sig stressade, andel (%)		16.0	16.0	16.5		14.8
Invånare 16 - 84 år som besväras av ängslan, oro och/eller ångest, andel (%)		40.0	40.0	40.4		40.6
Sjukpenningtalet, 16–64 år, dagar/registrerad försäkrad	12.1	12.5	12.5	13.1	13.0	13.0

Hälsa och goda levnadsvanor

Hälsan hos en befolkning beror på många olika faktorer och kan ses som resultatet av ett samspel mellan individ och samhälle. Fokus är att skapa förutsättningar för en god jämlik och jämställd hälsa i hela Kungälvs kommun och minska de påverkbara hälsoklyftorna.

Kungälvs kommun är en jämförelsevis välmående kommun med förhållandevis hög medellivslängd och relativt gott självskattat hälsotillstånd. Bakom medelvärdet finns det stora skillnader, till exempel mellan olika grupper i samhället och mellan olika delar av kommunen.[5] Personer med funktionsnedsättning uppger att de har en sämre hälsa än övrig befolkning. Att ha en funktionsnedsättning innebär inte i sig en försämrad hälsa, men är en hälsorisk som hör ihop med de livsvillkor som personerna har. Enligt myndigheten för delaktighet har några stora svenska urvalsundersökningar frågor om funktionsnedsättning. Andelen personer med funktionsnedsättning varierar från cirka 10 procent till över 30 procent. Variationen beror på hur frågan är formulerad i undersökningen, hur gruppen definieras och hur undersökningen genomförs.

Nationella riktlinjer *Vård vid ohälsosamma levnadsvanor* har prioriterat de fyra ohälsosamma levnadsvanor som bidrar mest till den samlade sjukdomsbördan i Sverige:

[3] Socialstyrelsen: Så kan äldres ensamhet brytas.
[4] Agenda 2030 Uppföljningsrapport 2024.
[5] Agenda 2030 Uppföljningsrapport 2024.

KUNGÄLVS KOMMUN

- tobaks- och nikotinbruk
- riskbruk av alkohol
- ohälsosamma matvanor
- otillräcklig fysisk aktivitet.

Särskilt prioriterat är barn- och ungdomars levnadsvanor. Resultaten från LUPP visar att rökning av traditionella cigaretter börjar höra till undantagen, men särskilt i årskurs två gymnasiet röker lite fler e-cigaretter och snusandet har blivit mycket vanligare.

Sett till fysisk aktivitet uppger 78 procent av ungdomarna i årkurs 8 att de är fysiskt aktiva, ”så att du blir andfådd eller svettas”, flera gånger i veckan medan det bara gäller 58 procent av ungdomarna i gy2. Den långsiktiga trenden är att andelen invånare med fetma ökar (16–64 år), även i Kungälv och ligger nu strax över riksgenomsnittet.

Indikator Hälsa och goda levnadsvanor – Agenda 2030 Kolada	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Invånare med övervikt eller fetma, andel (%)		51.3	50.2	52.2		53.7
Invånare 16–84 år som är stillasittande mer än 7 timmar per dag, andel (%)		45.0	45.0	48.8		49.2

Integration och inkludering

Inkludering och integration är en viktig del för utvecklingen av ett socialt hållbart samhälle. Inkludering innebär att varje individ oavsett vem hen är ska ha lika möjlighet att vara delaktig i samhällets olika delar på lika villkor. Integration handlar om inkludering och etablering av människor i samhället. Integrationspolitiken bygger på såväl plikt som rätt – lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund.

Under flyktingkrisen 2017 hade Kungälvs kommun likt många svenska kommuner ett högt mottagande.[6] Etableringsuppdraget omfattar nyanlända flyktingar i arbetsför ålder (20–65 år) samt nyanlända i åldern 18–19 år utan föräldrar i Sverige. Uppdraget omfattar aktiviteter under högst 24 månader där Svenska för invandrare (SFI), samhällsorientering och arbetsförberedande aktiviteter utgör olika delar. Arbetsförmedlingen är ansvariga för etableringsuppdraget. Indikator nedan redovisar status efter 90 dagar bland de som lämnat etableringsuppdraget.

Likt övriga riket har Kungälvs kommun en högre andel arbetslöshet bland utrikesfödda. Notera att Kungälvs kommun har en lägre andel jämfört med övriga Västra Götalandsregionen (10,2 procent).

[6] Statistiken visar endast de som första gången tagits emot i Kungälvs kommun. Vidareflyttade, med eller utan Arbetsförmedlingens hjälp, inkluderas ej. Som kommunmottagen räknas de utländska medborgare som beviljats uppehållstillstånd i Sverige som flyktingar, skyddsbehövande, efter synnerligen ömmande omständigheter eller som anhöriga.

KUNGÄLVS KOMMUN

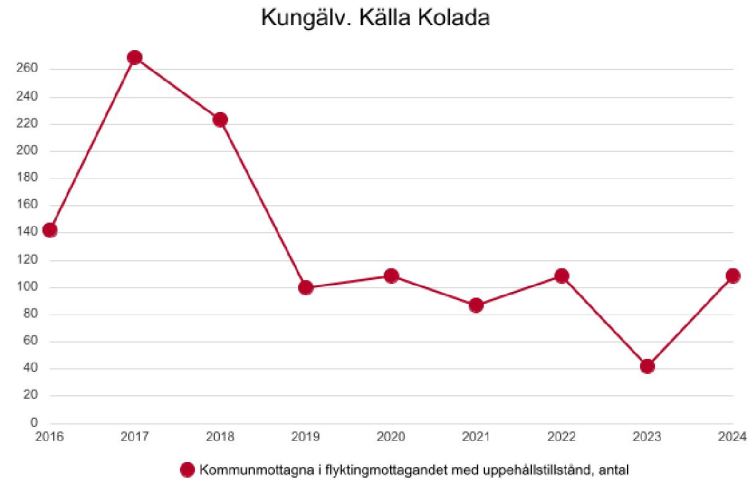

Diagram 1. Kungälvs kommuns mottagande av flyktingar 2016–2024

Indikator Integration och inkludering Agenda 2030 Kolada	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Arbetslöshet bland inrikes födda, 20–64 år, befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS), andel (%)		2.4	1.8	1.5	1.8	1.9
Arbetslöshet bland utrikes födda, 20–64 år, befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS), andel (%)		12.0	10.0	9.0	8.0	8.1
Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%)	45	44	36	31	62	53

Boende

Samhällsplaneringsprocesserna är avgörande för att utveckla Kungälv, och säkerställa en socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar kommun för alla.

Enligt Boverkets verktyg *Segregationsbarometern* består Kungälv av elva regionala statistikområden (RegSO), som graderats utifrån fem olika områdestyper. Nio av dessa kategoriseras som områden med goda socioekonomiska förutsättningar (områdestyp 4). Ytterby krans tillhör område med mycket goda socioekonomiska förutsättningar (områdestyp 5). Norra Komarken kategoriseras som socioekonomiskt blandat område (områdestyp 3). Jämfört med övriga Kungälv är andelen med låg ekonomisk standard samt andel barn 0–17 år i familjer med låg inkomstandard betydligt högre i Norra Komarken. Även andelförvärvsarbetande är lägre i Norra Komarken.

KUNGÄLVS KOMMUN

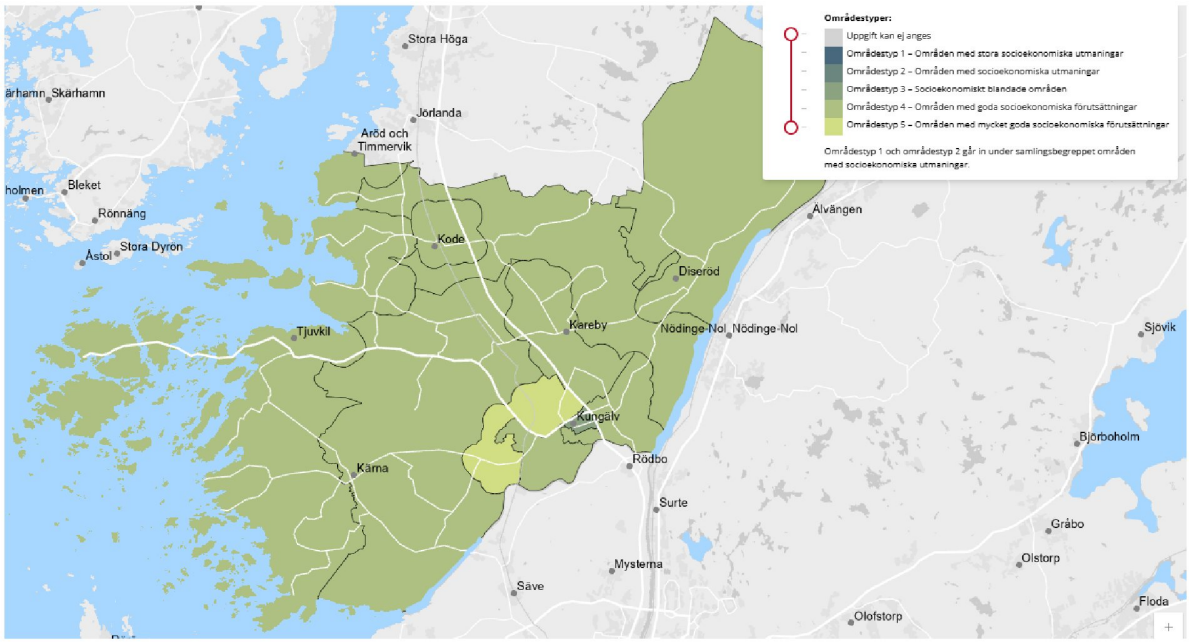

Karta 1. Fördelning av kommunens befolkning efter områdestyp (Källa: Boverket).

Kartläggningar visar att äldre i Kungälvs kommun till viss del bor utspritt. En utmaning är att få medelålders och äldre att flytta till en ändamålsenlig bostad. Flyttfrekvensen bland äldre är generellt låg och har varit så under en längre tid. Det finns en förhoppning om att flyttkedjor ska starta genom att äldre lämnar sina bostäder för att flytta till mera ändamålsenliga bostäder

Trångboddheten i flerbostadshus i Kungälv har minskat under 2023, och är lägre än genomsnittet i riket. Ett hushåll räknas som trångbott om det bor mer än två personer per rum (kök och vardagsrum oräknade). Utvecklingen är positiv i Kungälvs kommun.

Indikator Boende 2030 Kolada	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)	13.3	12.2	11.8	11.7	10.2	9.4

Utbildning

Fullständig skolgång är nyckelfaktorer för att barn och unga ska lyckas i framtiden.

Sett till indikatorn invånare mellan 25–64 år med eftergymnasial utbildning tillhör Kungälvs kommun över tid de 25 procent bästa kommunerna. Jämfört med 2024 minskade andelen gymnasieelever med examen inom 4 år. Utvecklingen under 2025 var däremot positiv när det gäller andelen elever i årskurs 9 med behörighet till yrkesprogram.

Genom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) är kommunerna skyldiga att hålla sig informerade om och erbjuda individuella åtgärder till ungdomar under 20 år som inte studerar i gymnasieskolan eller genomför någon motsvarande utbildning. Notera att Kungälvs kommun i jämförelse med andra

KUNGÄLVS KOMMUN

kommuner har en förhållandevis hög andel som inte studerar i gymnasieskolan eller genomför någon motsvarande utbildning.[7]

Skolinspektionens elevenkät och analyser inom förvaltningen har synliggjort betydelsen av att arbeta trygghetsskapande vid kommunens skolor. Bilden bekräftas LUPP:en, där jämfört med 2020 färre i åk 8 uppgav att de trivdes med stämningen i skolan och kände sig trygga. I undersökningen från 2023 uttryckte bara var fjärde flicka att hon alltid var trygg i skolan och 39 procent av pojkarna.

Indikator Utbildning Agenda 2030 Kolada	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	87.6	86.5	90.2	86.9	82.9	83.7
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	73.1	76.2	76.3	74.6	77.5	76.1
Invånare 25 - 64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)	43.2	44.0	45.4	46.5	47.5	
Elever i åk 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)			83.1	83.1	71.2	71.2
Personer i kommunens Aktivitetsansvar, andel (%) av invånare 16–19 år	16.2	13.8	14.4	15.0	15.2	16.6

Arbete och sysselsättning

Klyftorna stora mellan de som har arbete och de som inte har arbete. Många människor med funktionsnedsättning saknar arbete trots att de både vill och kan arbeta. Det skapar svårigheter för de enskilda som får stora problem med sin försörjning. Det är också en samhällsekonomisk förlust att arbetsmarknaden inte bättre kan ta tillvara allas arbetsförmåga.

Kungälvs kommuns utmaningar arbete och sysselsättning är främst den ökade psykisk ohälsan samt unga som står utanför skola och arbetsmarknad. Vid jämförelse står Kungälvs kommun står sig väl. Andel sysselsatta invånare 20–65 år ökar långsamt över tid och ligger år 2023 på 87,3 procent. Invånare 16–24 år som varken arbetar eller studerar minskar över tid och ligger på 2023 på 4,2 procent. Andelen långtidsarbetslösa 25–65 år ligger på låga 1,7 procent.

Ur ett kompetensförsörjningsperspektiv är det viktigt att erbjuda möjligheter till praktik och anställning med stöd. För att Kungälvs kommun ska åstadkomma förflyttning från bidrag till egen försörjning, är prioriterat riktade utbildningsinsatser och samverkan mellan kommunens olika verksamheter.

Indikator Arbete och sysselsättning Agenda 2030 Kolada	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Sysselsatta invånare 20 - 65 år, andel (%)		85.4	86.6	87.3	88.0	87.3
Invånare 16 - 24 år som varken arbetar eller studerar, ande	4.6	4.6	4.4	4.2	4.2	
Långtidsarbetslösa i befolkningen, 25 - 65 år, andel (%)	1.5	2.0	2.4	1.8	1.7	1.7

[7] Agenda 2030 Uppföljningsrapport 2024.

KUNGÄLVS KOMMUN

Demokrati och civilsamhälle

Upplevelsen delaktighet och tillit är grundläggande för att ett lokalsamhälle ska fungera och utvecklas på ett hållbart sätt. Det är en stor utmaning för demokratin när delar av befolkningen varken deltar eller känner sig delaktiga.[8] I LUPP från 2023 uppger 28 procent i åk 8 uppger 28 procent att de vill vara med och påverka i frågor som rör kommunen. I gy2 gäller det något fler, en knapp tredjedel (32 procent). Likt övriga GR är andelen betydligt mindre än tidigare år.

Kungälvs kommun har vid jämförelse hög andel valdeltagande och hög andel deltagartillfällen i idrottsföreningar. Notera att en fjärde del uppge avsaknad av tillit till andra.

Indikator Demokrati och civilsamhälle – Agenda 2030 Kolada	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Valdeltagande i senaste kommunalvalet, andel (%)	89.0	89.0	89.0	86.0	86.0	86.
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv. 7–20 år	37.2	33.9	33.4	35.0	37.6	
Invånare 16–84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)		27.0	27.0	26.6		26.4

[8] Regeringens långsiktiga strategi för att minska och motverka segregation Diarienummer: Ku2018/01462/D.

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteutlåtande

Handläggarens namn
Johan Sjöholm

2026-02-02

Förvaltningens bedömning program Trygghet och Social hållbarhet 2027 - 2030 (Dnr KS2025/2213-6)

Juridisk bedömning

Förvaltningens bedömning är att förslag till program trygghet och social hållbarhet är förenliga med gällande lagstiftning.

I samband med framtagande av program har beredning Trygghet och Stöd via förvaltningen fått särskild fördjupning om Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete. Fördjupning har även skett utifrån den nya socialtjänstlagen, Socialtjänstlag (2025:400).

Ekonomisk bedömning

Programmet finansieras utifrån befintliga resurser och budgetram.

Håkan Sandahl
Kommundirektör

Lena Arnfelt
Sektorchef Trygghet och Stöd

Expedieras till:

För kännedom till:

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteutlåtande

Handläggarens namn
Kristina Borg

2026-02-09

Sektor Trygghet och stöds Kvalitets- och patientsäkerhetsberättelse 2025 (Dnr KS2026/0314-1)

Sammanfattning

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) ska verksamheten systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten. Syftet med kvalitets- och patientsäkerhetsberättelsen är att ge en samlad bild av kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet i verksamheten under året som gått. Det blir också ett underlag till planeringen av fortsatt systematiskt kvalitetsarbete under kommande år.

Kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet följer ett årshjul där planering och genomförande av åtgärder, analys av avvikelser och egenkontroller, identifiering av risker och riskbedömning systematiskt utförs. Arbetet bedrivs parallellt med analyser och utvärdering för innevarande år, samtidigt med planering och riskbedömning för kommande år.

Kvalitets- och patientsäkerhetsberättelsen finns tillgänglig (efter beslut) på kommunens hemsida för den som önskar ta del av den.

Sektor Trygghet och stöd föreslår att den upprättade Kvalitets- och patientsäkerhetsberättelsen för 2025 godkänns.

Juridisk bedömning

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) ska verksamheten systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten. Enligt Patientsäkerhetslagen ska vårdgivare senast den 1 mars varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse av vilken det ska framgå hur patientsäkerhetsarbetet har bedrivits, vilka åtgärder som vidtagit för att öka patientsäkerheten och vilka resultat som har uppnåtts.

Förvaltningens bedömning

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) ska verksamheten systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten. Syftet med kvalitets- och patientsäkerhetsberättelsen är att ge en samlad bild av kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet i verksamheten under året som gått. Det blir också ett underlag till planeringen av fortsatt systematiskt kvalitetsarbete under kommande år.

Kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet följer ett årshjul där planering och genomförande av åtgärder, analys av avvikelser och egenkontroller, identifiering av risker och riskbedömning systematiskt utförs. Arbetet bedrivs parallellt med analyser och utvärdering för innevarande år, samtidigt med planering och riskbedömning för kommande år.

Utifrån den nya socialtjänstlagen som trädde i kraft 2025 fortlöper arbetet för omställning till

en långsiktigt hållbar, mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst. Den nya socialtjänstlagen och omställning av Nära vård samspelar i många delar gällande kompetens, kvalitet och individen i centrum.
För att ytterligare kvalitetssäkra arbetet med avvikelser och evidensbaserade metoder fick MAS, SAS och MAR under 2025 i uppdrag från sektorledningen att planera utbildning för samtliga enhetschefer och all legitimerad personal avseende avvikelsehantering. Utbildningen är planerad till våren 2026.
En av de stora utmaningarna för sektor Trygghet och stöd är att kompetensförsörja verksamheterna. Under 2025 arbetade sektorn vidare med att praktiskt omsätta den kompetensförsörjningsplan som togs fram 2024.
Under 2025 har Trygghet och stöd fortsatt sitt arbete med att beredskapsanpassa sektorn. Flera beredskapssamordnare har anställts i kommunen varav en specifikt för sektor Trygghet och stöd.

Kvalitets- och patientsäkerhetsberättelsen finns tillgänglig på kommunens hemsida för den som önskar ta del av den.

Förvaltningen föreslår att den upprättade Kvalitets- och patientsäkerhetsberättelsen för 2025 godkänns.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Ärendet är i linje med kommunfullmäktiges strategiska mål om en trygg omsorg med valmöjligheter genom hela livet.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet har koppling till globala mål i Agenda 2030 för hållbar utveckling genom mål 3 ”God hälsa och välbefinnande”.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Det arbete som görs inom socialtjänst och hälso- och sjukvård riktas direkt till brukare och medborgare och ska vara av god kvalitet och ge en trygg och säker vård och omsorg.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Kvalitets- och patientsäkerhetsberättelsen utgår främst från ett medborgar- och brukarperspektiv. Medarbetare berörs främst genom utförande av kvalitativ vård och omsorg.

Ekonomisk bedömning

Kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet medför inte ökade kostnader då arbetet bedrivs inom ram.

Förslag till kommunstyrelsen

1. Kvalitets- och patientsäkerhetsberättelse för 2025 godkänns.

Förslag till kommunfullmäktige

1. Informationen antecknas till protokollet.

Lena Arnfelt
Sektorchef

Kristina Borg
Socialt ansvarig samordnare

Expedieras till: Anna Mårtén, Sofia Eliasson. Linda Hjelm, Kristina Borg

För kännedom till:

Kvalitet- och patientsäkerhetsberättelse 2025

Innehållsförteckning

1 Inledning 4
1.1 Kvalitet 4
1.2 Patientsäkerhet 4
1.3 Syfte 4
2 Sammanfattning 5
3 Grundläggande förutsättningar för god kvalitet och säker vård 6
3.1 Engagerad ledning och tydlig styrning 6
3.1.1 Övergripande mål och strategier för kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet 6
3.1.2 Organisation och ansvar i kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet 7
3.1.2.1 Samverkan 8
3.1.2.2 Samverkan för att förebygga vårdskador och kvalitetsbrister 8
3.1.2.3 Informationssäkerhet 9
3.2 Adekvat kunskap och kompetens 9
4 Agera för god kvalitet och säker vård 11
4.1 Egenkontroll 11
4.2 Öka kunskap om inträffade vårdskador och missförhållanden 12
4.2.1 Vårdskada/Lex Maria 12
4.2.2 Lex Sarah 12
4.3 Säker vård och omsorg 13
4.3.1 Riskhantering 14
4.4 Stärka analys, lärande och utveckling 15
4.4.1 Avvikelser 16
4.4.2 Klagomål och synpunkter 18
4.4.3 Brukarundersökningar 19
4.4.4 Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK) 19
4.4.5 Öppna jämförelser 21
4.4.5.1 Äldreomsorg 21
4.4.5.2 Ekonomiskt bistånd 21
4.4.5.3 Social barn- och ungdomsvård 22
4.4.5.4 Missbruks- och beroendevård 22
4.4.5.5 Motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden 22
4.4.5.6 Våld i nära relationer 23
4.4.5.7 Krisberedskap inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård 23

4.4.5.8 Kommunal hälso- och sjukvård 23

4.4.6 Ej verkställda beslut 24

5 Mål, strategier och utmaningar för kommande år 25

1 Inledning

1.1 Kvalitet

I Socialtjänstlagen (SoL) 3 kap § 3 framgår att insatser inom socialtjänsten ska vara av god kvalitet. För utförande av socialnämndens uppgifter ska det finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet. Kvalitet i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras. Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) § 6 innehåller motsvarande bestämmelse. Även hälso- och sjukvårdslagen (HSL) lyfter fram kraven på god vård och god kvalitet (HSL 2 a §).

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, SOSFS 2011:9 menas med kvalitet att en verksamhet uppfyller de krav och mål som gäller för verksamheten enligt lagar och andra föreskrifter om hälso- och sjukvård, socialtjänst och stöd och service till vissa funktionshindrade och beslut som har meddelats med stöd av sådana föreskrifter.

Utifrån ovanstående lagstiftning och föreskrifter ska verksamheten systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten. Arbetet med detta ska dokumenteras.

1.2 Patientsäkerhet

Enligt 3 kap Patientsäkerhetslagen (2010:659) har vårdgivaren skyldighet att bedriva ett systematiskt patientsäkerhetsarbete. Detta innebär att vårdgivaren ska planera, leda och kontrollera verksamheten på ett sätt som leder till att kravet på god vård i hälso- och sjukvårdslagen och tandvårdslagen upprätthålls. Enligt 3 kap. 10 § samma lag ska vårdgivaren senast den 1 mars varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse av vilken det ska framgå hur patientsäkerhetsarbetet har bedrivits under föregående kalenderår, vilka åtgärder som har vidtagits för att öka patientsäkerheten och vilka resultat som har uppnåtts. Berättelsen ska hållas tillgänglig för den som önskar ta del av den.

1.3 Syfte

Syftet med kvalitets- och patientsäkerhetsberättelsen är att ge en samlad bild av kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet i verksamheten under året som gått. Detta blir också ett underlag till planeringen av fortsatt systematiskt kvalitetsarbete under kommande år.

Vårdgivaren (enligt HSL) eller den som bedriver socialtjänst bör med dokumentationen som utgångspunkt varje år upprätta en sammanhållen kvalitetsberättelse av vilken det bör framgå hur det systematiska arbetet har bedrivits under föregående kalenderår, vilka åtgärder som har vidtagits för att säkra verksamhetens kvalitet samt vilka resultat som har uppnåtts.

2 Sammanfattning

Kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet inom Sektor Trygghet och stöd har under 2025 bedrivits i enlighet med gällande lagkrav och föreskrifter. Arbetet har fokuserat på att systematiskt utveckla, följa upp och säkra kvalitet och säker vård inom socialtjänst, funktionsstöd, äldreomsorg och kommunal primärvård.

Året har präglats av omfattande förändringsarbete inför implementeringen av den nya socialtjänstlagen, vilket inneburit nulägesanalyser, etablering av projektorganisation och utveckling av nya arbetssätt, rutiner och kontaktvägar. Parallellt har sektorn fortsatt arbetet med kompetensförsörjning, Nära vård-omställning samt implementering av nationella kvalitetsregister såsom Senior Alert, beteendemässiga och psykiska symtom vid demens (BPSD) och Palliativregistret.

Egenkontroller, avvikelsehantering och lex-rapportering visar att verksamheterna arbetar systematiskt med att identifiera risker, vidta åtgärder och stärka följsamhet till rutiner. Läkemedelshantering, dokumentation, informationsöverföring och vårdhygien är fortsatt prioriterade områden. Antalet avvikelser relaterade till läkemedel och fall är högt, delvis som en följd av ökad vårdtyngd och fler dokumenterade insatser.

Brukarundersökningarna 2025 visar överlag god nöjdhet, särskilt i hemtjänst och på vård- och omsorgsboenden, men identifierar också tydliga riskområden såsom tillgänglighet, kommunikation, psykisk hälsa och ensamhet. Inom funktionsstöd framkommer behov av stärkt brukarfokus, tydligare uppföljningsstrukturer och mer systematiska kompetenshöjande insatser.

Samverkan, både internt och externt, är fortsatt en central förutsättning för kvalitet och säkerhet. Arbetet omfattar vårdsamverkansområdet Samverkan i mellersta Bohuslän och Ale (SIMBA), Skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF)-strukturer och regionalt nätverkssamarbete inom Göteborgsregionen. Informationssäkerhet och krisberedskap har stärkts genom uppdaterade klassningar och kontinuitetsplaner.

Enheterna inom individ- och familjeomsorg har arbetat med att utveckla rutiner, möta ökande komplexitet i ärenden och förstärka rättssäkerheten i handläggningen. Socialtjänstens utmaningar omfattar ökad samsjuklighet, våldsutsatthet, kriminalitet, hemlöshet och hög arbetsbelastning. Arbetet med förebyggande insatser, metodutveckling och samverkan har därför fortsatt att byggas ut.

Äldreomsorgen står inför betydande demografiska och kompetensrelaterade utmaningar. Förberedelser inför öppnandet av Ängegärde vård- och omsorgsboende 2026 har varit en viktig utvecklingsinsats. Inom funktionsstöd är fokus riktat mot att möta mer komplexa behov och stärka det systematiska kvalitetsarbetet, inklusive implementering av Individens behov i centrum (IBIC) och stödbehovsmätningar.

Sammanfattningsvis visar årets arbete att verksamheterna tar steg framåt i att stärka struktur, kompetens och uppföljning, men står inför fortsatt stora krav på utveckling av samverkan, arbetsprocesser, digitalisering, riskhantering och systematik i kvalitetsarbetet. Implementeringen av ny socialtjänstlag och omställningen till Nära vård kommer att vara centrala fokusområden under 2026.

3 Grundläggande förutsättningar för god kvalitet och säker vård

3.1 Engagerad ledning och tydlig styrning

En engagerad ledning och tydlig styrning av socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård är avgörande för kvalitet och säker vård på alla nivåer. Det gäller från den nationella nivån till operativa chefer och ledare i den brukar- och patientnära verksamheten.

3.1.1 Övergripande mål och strategier för kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet

Ny socialtjänstlag

Som ett led i arbetet med implementeringen av ny socialtjänstlag gjordes i början av 2025 en nulägesanalys för sektor Trygghet och Stöd samt för kompetenscentrum. Analysgrupper skapades utifrån olika områden så som socialpsykiatri, barn- och unga, skadligt bruk och beroende, äldre, funktionsstöd, våld i nära och försörjningsstöd.

Utifrån nulägesanalysen har sex prioriterade övergripande områden tagits fram:

- Förbättra information om socialtjänsten på kommunens hemsida.
- Utveckla förenklade kontaktvägar till socialtjänsten.
- Ta fram en process för hur man gör vid insatser utan behovsprövning som är en ny möjlighet i socialtjänstlagen.
- Förbättra uppföljningen av socialtjänstens insatser.
- Öka kunskapen om vilka behov som finns hos invånare och socialtjänstens målgrupp genom brukarinvolvering.
- Förbättra förutsättningarna för samverkan i individärenden som berör flera verksamhetsområden.

Genomförda aktiviteter under 2025

Inför att lagen trädde i kraft 1 juli 2025 behövde vissa saker vara på plats. Bland annat behövde alla verksamhetssystem, dokument och mallar bli uppdaterade med de nya paragraferna i lagen. Alla insatser som varit sedan tidigare i Kungälvs kommun inom socialtjänsten som inte krävde ett myndighetsbeslut behövde beslutas av kommunstyrelsen för att de skulle kunna erbjudas vidare utan behovsprövning. Sektorn behövde kartlägga alla insatserna och ge förslag till beslut om vilka som skulle fortsätta, vilken målgrupp de riktades till, vilka villkor som krävdes för att ta del av insatsen samt vilket dokumentationskrav som gällde för varje insats i enlighet med ny socialtjänstlag. Beslut om dessa insatser fattades i maj av kommunstyrelsen.

Under hösten kom en till projektledare på plats så nu är det två projektledare i sektorn som arbetar med genomförandet av omställningen. Under hösten har projektplan och projektorganisation tagits fram och beslutats om, vision är framtagen för sektorns omställningsarbete och tre projektgrupper startade med inriktning barn, vuxen och äldre. Varje projektgrupp har sedan prioriterat områden att fördjupa sig i och vid behov fattat beslut om arbetsgrupper som startats. Nya arbetsgrupper kommer starta under början av 2026 inom exempelvis mötesplats Komarken och kommunikation.

Kungälvs kommun har deltagit i forskningsprojektet Nationell uppföljning av socialtjänstens omställning (NUSO), med inriktning barn och unga. Syftet med NUSO är att undersöka nuläget och förstå hur socialtjänstens arbete förändras över tid. NUSO är ett samarbete mellan Karlstads universitet och Sveriges kommuner och regioner (SKR) samt stöds av Föreningen Sveriges socialchefer.

Under hösten har det anordnats en föreläsning om kunskapsbaserad socialtjänst för medarbetare,

utbildning i förändringsledning för chefer och en samverkansdag med fokus på yngre barn för professionella inom socialtjänst, skola och regionen.

Arbete har även påbörjats med att ta fram struktur för uppföljning av insatser utan behovsprövning för att uppfylla nya dokumentationskrav enligt nya socialtjänstlagen.

Information har getts om ny socialtjänstlag både internt och externt vid behov.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen fortsätter att vara en av välfärdens mest centrala och långsiktiga utmaningar. Under 2025 arbetade sektorn vidare med att omsätta den framtagna kompetensförsörjningsplanen i praktiken. Flertalet strategiska processer pågår parallellt då ingen enskild åtgärd är tillräcklig. Fokus ligger på att säkerställa rätt kompetens över tid, stärka attraktiviteten som arbetsgivare och möta både dagens och framtidens behov inom verksamheterna.

Rekryteringsenheten har under 2025 lyckats att rekrytera enligt verksamheternas behov samt genomfört justeringar i rekryteringsprocessen. Vidare har rekryteringsenheten arbetat såväl internt som externt med både digital och fysisk marknadsföring .

Omställning Nära vård

Omställningen till Nära vård utgör en pågående förändringsprocess inom hälso- och sjukvården med målsättningen att skapa en mer tillgänglig, sammanhållen och personcentrerad vård. Under 2025 har erfarenheterna från arbetet med vardagsrehabilitering vidareutvecklats till ett nytt projekt, där arbetsterapeut och biståndshandläggare samverkar i samband med utskrivning från sjukhus. Syftet är att i förebyggande syfte stödja den enskilde i att bibehålla sina funktioner. Under 2025 har en projektplan tagits fram, och projektet planeras att starta 2026.

Kvalitets- och kunskapsbaserad verksamhet

Socialstyrelsens handlingsplan *Agera för säker vård* syftar till att minska vårdskador och stärka patientsäkerheten genom ett systematiskt och långsiktigt förbättringsarbete. I Kungälv har arbetet med den lokala handlingsplanen fortsatt inom tre prioriterade områden: det dagliga patientsäkerhetsarbetet, förebyggande insatser samt ökad patientdelaktighet i den egna vården.

Under 2025 har implementeringen av kvalitetsregistren Senior Alert, Svenskt Palliativt Register och BPSD-registret vidareutvecklats och fördjupats inom både äldreomsorg och hälso- och sjukvård.

3.1.2 Organisation och ansvar i kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet

Medarbetare
Alla medarbetare har ansvar för att kontinuerligt medverka i det systematiska kvalitetsarbetet. De ska känna till och arbeta efter gällande processer och styrdokument, delta i framtagande, tillämpning och vidareutveckling av processer, styrdokument och arbetsmetoder. De ska aktivt bidra i kvalitetsarbetet på enheten. De ska känna till och följa rapporteringsskyldigheten.

Hälso- och sjukvårdspersonal
Har ett särskilt yrkesansvar som bland annat innebär att arbetet ska utföras i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet. Vidare har de en skyldighet att rapportera risker för vårdskador samt händelser som medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada i syfte att bibehålla en hög patientsäkerhet.

Enhetschef
Ansvarar för att verksamhetens rutiner och riktlinjer är kända inom sin enhet samt att ny personal får adekvat introduktion för att utföra uppdragen och har den kompetens som behövs med hänsyn till de krav som ställs på verksamheten. Enhetschefen är också ansvarig för avvikelsehanteringen på sin enhet samt för teamsamverkan. Båda dessa ansvarsområden är centrala för en säker vård.

Verksamhetschef Hälso- och sjukvård
Enligt 4 kap. 2 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) ska verksamheten säkerställa att patientens behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet i vården tillgodoses. Verksamhetschefen har det övergripande ansvaret för att vård och omsorg bedrivs utifrån lagar, föreskrifter, riktlinjer och för verksamhetens fastställda rutiner. I ansvaret ingår att säkerställa att resursanvändning och bemanning ger förutsättningar för en god och säker vård samt för att kunna bedriva ett systematiskt patientsäkerhetsarbete.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR)
MAS och MAR ska ansvara för att patienter får en säker och ändamålsenligt hälso- och sjukvård av god kvalitet inom kommunens område. MAS och MAR har delegation från nämnden att anmäla händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en allvarlig vårdskada till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Verksamhetschef
Har ett helhetsansvar för sina respektive områden. De ansvarar bland annat för att den personal och utrustning som krävs finns och att personalen känner till och följer gällande riktlinjer och rutiner. Vidare ingår ansvar för att adekvat introduktion och kompetensutveckling ges samt för att riskanalyser genomförs inför större förändringar i verksamheten. Verksamhetschefen ansvarar för att med stöd av ledningssystemet planera, leda, kontrollera och följa upp sin verksamhet.

Socialt ansvarig samordnare (SAS)
Ansvarar för att brukaren får en säker och ändamålsenlig vård och omsorg av god kvalitet inom kommunens ansvarsområde. Ansvarar för att kvalitetsgranska och utreda missförhållanden samt att kvalitetsutveckla socialtjänsten.

Sektorchef
Ska inom ramen för ledningssystemet och sociala myndighetsnämndens ansvar ta fram, fastställa och dokumentera processer och rutiner för hur det systematiska kvalitetsarbetet kontinuerligt ska bedrivas, följas upp och förbättras. Sektorchef har ett övergripande ansvar för att det i ledningssystemet för kvalitet finns rutiner för egenkontroll och riskanalys.

Kommunstyrelsen (KS)
I Kungälv är kommunstyrelsen (KS) vårdgivare enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL, 2017:30) och har det övergripande ansvaret för att den hälso- och sjukvård som erbjuds inom ansvarsområdet uppfyller hälso- och sjukvårdslagens krav på god vård. KS ska planera, leda och kontrollera verksamheten på ett sätt som leder till att kravet på god vård och omsorg upprätthålls. KS ska fastställa övergripande mål för det systematiska kvalitetsarbetet samt kontinuerligt följa upp och utvärdera målen.

3.1.2.1 Samverkan

I Västra Götaland finns sex delregionala vårdsamverkansområden med representanter från kommun och region. Kungälv ingår i vårdsamverkan SIMBA med Ale, Stenungssund och Tjörn. Varje kommun samverkar även lokalt i närområdet.

Regelbundet under året samlas representanter för de olika verksamheterna för att arbeta för en god vård och omsorg. Samverkan sker på politisk- och förvaltningsnivå likväl som på verksamhetsnivå.

Kungälv är en del av Göteborgsregionen (GR) och samverkar med 12 andra kommuner för att utveckla verksamheten. Göteborgsregionen erbjuder deltagande i nätverk för olika områden som äldreomsorg, individ- och familjeomsorg, funktionsstöd och hälso- och sjukvård.

3.1.2.2 Samverkan för att förebygga vårdskador och kvalitetsbrister

Samverkan är en stor del av den kommunala verksamheten. Genom teammöten sker den interna samverkan med fokus på patient/brukare för att förbygga vårdskador och kvalitetsbrister. I det

ständiga förbättringsarbetet sker samverkan på alla nivåer i kommunen.

Den externa samverkan med regionen, så som Kungälvs sjukhus, vårdcentraler och annan öppenvård, för att förebygga vårdskador och kvalitetsbrister sker på Närområdesmöten.

Samverkansarbetet som är riktat mot skolverksamheten och polisen sker via samverkansformen SSPF.

3.1.2.3 Informationssäkerhet

Under året har sektorn arbetat systematiskt med informationssäkerhet genom uppdatering av klassning för 13 verksamhetssystem samt löpande digitala informationssäkerhetsutbildningar. Säkerhetsgranskningar har genomförts med deltagande av enhetschefer, medarbetare, systemförvaltare, SAS, MAS, dataskyddssamordnare och digitaliseringsledare. Risker har identifierats och åtgärder har tagits fram i samverkan med ansvariga tjänstemän. Sexton kontinuitetsplaner har reviderats och integrerats i kvalitetsledningssystemet.

Inför den kommande cybersäkerhetslagens införande har sektorledning fått utbildning kring det systematiska informationssäkerhetsarbetet och innebörden av lagen. Det grundläggande arbetet med kartläggning, klassning, riskanalys och uppföljning omformas för att passa de kommande föreskrifterna ifrån tillsynsmyndigheter och själva lagen i sig. Ett byte av stödsystem för det systematiska informationssäkerhetsarbetet har skett under året vilket gjort att stöddokument för förvaltningen även behövts uppdaterats.

Krisberedskap

Under 2025 har Sektor "Trygghet och stöd" fortsatt sitt arbete med att beredskapsanpassa sektorn. Flera beredskapssamordnare har anställts i kommunen, varav en specifikt för sektor "Trygghet och stöd". Verksamhetens olika kontinuitetsplaner är under vidare utveckling för de olika verksamhetsområdena och enheterna. Beredskapslager byggs upp på enhetsnivåer och krislådor planeras utifrån verksamheternas behov. Övningar har genomförts och planläggs, informationsutbyte och utbildningar är pågående stöd till personalen för att stärka kommunens robusthet i händelse av fredstida kris eller krig.

Sektorn har även anpassat sig till rådande nya lagar och pågående SOU -utredningar som får påverkan på sektorns olika verksamheter.

3.2 Adekvat kunskap och kompetens

De utbildningar som gjorts är utifrån de områden verksamheterna identifierat genom bland annat avvikelsehantering, egenkontroller samt nationella riktlinjer och syftar till ökad kvalitet och säkerhet inom vård och omsorg.

Utbildningar som ges inom flera verksamhetsområden är: lågaffektivt bemötande (Durewall), hjärt-lungräddning, läkemedelsutbildning inför delegering, förflyttningteknik, valideringsutbildning, social dokumentation samt utbildning inom kost. Förutom ovan nämnda utbildningar har verksamheterna utifrån sina egna behov prioriterat ytterligare utbildningar enligt följande:

Funktionsstöd

Inom funktionsstöd har yrkesresan steg 2 och 3 samt KOMBO (kommunikationstöd i boende och daglig verksamhet) genomförts i vissa verksamheter.

Sammantaget ser verksamhetsområde funktionsstöd att det finns ett behov av att se över hur internutbildningar fördelas inom området. Idag finns det utmaningar i att olika verksamheter har behov av olika kompetensprofiler.

Äldreomsorgen

Utbildningar inom psykisk ohälsa, suicidprevention och låg affektivt bemötande är prioriterade för att ge personalen verktyg att hantera komplexa situationer och förebygga konflikter, vilket ökar tryggheten för både brukare och personal.

Andra utbildningar som har utförts är: Senior alert och BPSD, fast omsorgskontakt och IBIC, värdegrundsutbildning, våld i nära relationer, basala hygienrutiner, språkutvecklande arbetssätt samt externa utbildningar som mentorsutbildning, brandkunskap, och handledarutbildning.

Kommunal primärvård, korttidsenhet, hälsofrämjande- och förebyggande

I början av året fick all personal inom Kommunal primärvård genomgå utbildning i strukturerad dokumentation då nytt journalsystem, PMO, infördes.

För att bättre möta personer med demens och deras behov har fyra medarbetare, varav två sjuksköterskor, en arbetsterapeut samt en fysioterapeut, slutfört magisterexamen 60 Hp i vård för personer vid kognitiv sjukdom samt Sylviacertifiering.

Övriga utbildningar för rehabenheten som genomförts har främst riktat sig mot att stärka baskompetensen kring grunduppdraget. Utbildningarna har bland annat berört hjälpmedel av olika slag.

Gällande sjuksköterskeenheten har några medarbetare gått sårvårdsutbildning 7,5 hp samt inkontinensutbildning 7,5 hp. Även utbildning i förskrivning av hjälpmedel vid inkontinens och diabetes har genomförts av några medarbetare.

Medarbetare i anhörigstödet har haft utbildning kring sorgbearbetning, Acceptance and Commitment Therapy (ACT)

4 Agera för god kvalitet och säker vård

4.1 Egenkontroll

Egenkontroll	Bedömning	Kommentar
Händelselogg Treserva	Godkänd	Händelselogg Treserva genomförs av samtliga av sektorns enheter. Utförda händelseloggar är godkända.
Checklista för vårdhygienisk egenkontroll (VoB och Funktionsstöd)	Delvis godkänd	Checklistan har skickats ut till totalt 47 enheter inom vård- och omsorgsboende samt Funktionsstöd. Samtliga har svarat. Bedömningen sammanvägt är att resultatet är delvis godkänt.
Checklista för vårdhygienisk egenkontroll (sio)	Delvis godkänd	Checklistan har skickats ut till totalt 10 enheter. Samtliga har svarat. Bedömningen sammanvägt för verksamhetsområdet är att resultatet är delvis godkänt.
Frågeformulär - Kost	Delvis godkänd	Frågeformuläret har skickats ut till enheter inom verksamhetsområdena Äldreomsorg samt Funktionsstöd. Samtliga enheter har svarat. Sammantaget bedöms resultatet var delvis godkänt.
Frågeformulär - Kvalitet	Delvis godkänd	Frågeformuläret har skickats ut till enheter inom sektorns samtliga verksamhetsområden. Sammantaget bedöms resultatet vara delvis godkänt.
Frågeformulär - Patientsäkerhet	Delvis godkänd	Frågeformuläret patientsäkerhet har skickats ut till enheter inom verksamhetsområdena Funktionsstöd, Äldreomsorgs och Hälso- och sjukvård. Samtliga har svarat. Sammantaget bedöms resultatet vara delvis godkänt.

I egenkontrollerna kontrolleras och utvärderas verksamheternas systematiska arbete inom prioriterade områden och att arbetet bedrivs enligt de processer och rutiner som fastställts inom verksamhetens ledningssystem. Det är en del av förvaltningens ständiga förbättringsarbete.

Följande egenkontroller är genomförda:

Händelselogg Treserva och PMO - Stickprov för att kontrollera vem som varit inne i socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens ärenden utförs tertialsvis.

Checklista för vårdhygienisk egenkontroll - utförs en gång per år. Att förebygga vårdrelaterade infektioner och smittspridning i vård och omsorg är en viktig del i kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet. Detta är ett prioriterat område för flera verksamheter att fortsätta arbeta med under 2026 där vi också ser behov kring att skapa ytterligare stöd och struktur för att kunna

säkra kunskap och kompetens samt följsamhet till vårdhygienska rutiner.

Frågeformulär gällande kost utförs en gång per år och syftar till att säkerställa det systematiska arbetet och medarbetarnas kunskap om kost.

Frågeformulären för patientsäkerhet och kvalitet utförs en gång per år. Här kontrolleras om verksamheterna säkerställt att rutiner och riktlinjer gällande bland annat dokumentation, informationsöverföring och läkemedelshantering är kända och efterlevs av personalen.

Sammanfattningsvis har sektorn en god svarsfrekvens samt visar också på att verksamheterna jobbar systematiskt med förbättringar samt prioriterar och planerar relevanta åtgärder för 2026 för att uppnå förflyttningar i positiv riktning.

4.2 Öka kunskap om inträffade vårdskador och missförhållanden

Lex Sarah reglerar anställdas med fleras skyldighet att rapportera missförhållanden och påtagliga risker för missförhållanden i ärenden enligt SoL och LSS. Lex Sarah innebär skyldighet att utreda, dokumentera och avhjälpa/undanröja missförhållandet eller den påtagliga risken för ett missförhållande som rapporterats. Skyldigheten gäller för den som driver verksamheten.

Lex Maria är anmälningsskyldigheten som följer av Patientsäkerhetslagen. Anmälningsskyldigheten innebär att en vårdgivare har skyldighet att till Inspektionen för vård och omsorg anmäla om en patient i samband med hälso- och sjukvård drabbats av eller utsatts för risk att drabbas av en allvarlig skada eller sjukdom.

Vidare ingår en skyldighet för den som bedriver verksamheten att efter utredning anmäla allvarliga missförhållanden till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Syftet med Lex Sarah och Lex Maria är att komma till rätta med brister i den egna verksamheten och förhindra att liknande missförhållanden uppkommer igen.

Varje utredning av Lex Sarah och Lex Maria återkopplas till berörd arbetsgrupp och varje kvartal redovisas Lex Sarah och Lex Maria till ledningsgrupper, sektorledning, utskottet för trygghet och stöd samt sociala myndighetsnämnden för att lära av det som har inträffat, ge goda exempel på åtgärder samt för att förhindra att något liknande inträffar igen.

Avvikelser i vårdsamverkan diskuteras mellan region och kommun på närområdesmöten.

4.2.1 Vårdskada/Lex Maria

Medicinsk ansvarig sjuksköterska och medicinskt ansvarig för rehabilitering utreder under året avvikelser i samverkan med enhetschefer. Under 2025 har en avvikelse anmälts enligt Lex Maria till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

4.2.2 Lex Sarah

Antalet utredningar om missförhållanden enligt Lex Sarah är lägre under 2025 (40) jämfört med 2024 (70). Antalet inrapporterade Lex Sarah som sedan av SAS bedömts vara av ej Lex Sarah karaktär är fortsatt högt vilket indikerar att enhetscheferna och SAS behöver fortsätta utbilda medarbetarna i vad som är skillnaden mellan ett missförhållande enligt Lex Sarah och en avvikelse.

Nio utredningar enligt Lex Sarah har anmälts till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) under året. IVO granskar om huvudmannen har fullgjort sin utrednings- och anmälningsskyldighet. Om IVO bedömer att huvudmannens utredning följer gällande bestämmelser och att åtgärder vidtagits avslutar IVO ärendet. Av de nio är sex avslutade av IVO, övriga tre handläggs fortfarande av IVO

på grund av långa handläggningstider.

4.3 Säker vård och omsorg

Äldreomsorg

Allt fler äldre med ökade och komplexa vårdbehov flyttar in på vård- och omsorgsboende, vilket ökar behovet av dubbelbemanning vid förflyttningar och omvårdnad. Precis som på vård- och omsorgsboende ökar kunskapskravet i Stöd i ordinärt boende för att kunna säkerställa god vård och omsorg. Eftersom efterfrågan på kompetens kring demenssjukdokdomar ökar expanderar demensteamet.

Verksamheten har också utökats med en biträdande verksamhetschef för att skapa bättre förutsättningar för närvarande ledarskap och systematisk uppföljning.

Kommunal primärvård (hemsjukvård)

Den kommunala primärvården står inför ökande utmaningar till följd av ett större och mer vårdkrävande patientunderlag samt ett växande behov av samordning mellan olika vårdaktörer. Varje inskriven patient kräver i allt högre utsträckning omfattande vårdinsatser och fler kontakter med olika vårdinrättningar. Det välfungerande samarbetet mellan kommunal primärvården och regional primärvård och slutenvård utgör dock en viktig förutsättning för en trygg och säker vård.

Förkortade vårdtider på sjukhus innebär att patienter i många fall har ett omfattande vårdbehov vid hemgång, ibland med behov av specialistkompetens under den första tiden i hemmet. Samtidigt ökar kraven på den kommunala primärvårdens förebyggande arbete för att minska behovet av slutenvård. Under 2025 har samarbetet med Kungälvs sjukhus mobila team intensifierats. Arbetsgrupper har arbetat med att revidera befintliga överenskommelser med det mobila palliativa teamet samt förbättra informationsöverföringen mellan berörda parter.

Under 2025 har även ett nytt verksamhetssystem implementerats inom den kommunala primärvården, vilket utgör ett viktigt steg för att stärka kvalitet, dokumentation och effektivitet i det fortsatta arbetet.

Korttid

Under 2025 har korttidsverksamheten varit förlagd till två enheter: Ytterbyhemmet och Lasarettsgatan. Avtalet med Lasarettsgatan upphörde vid årets slut. Det fortsatt höga behovet av korttidsplatser samt växelvård innebär att korttidsverksamheten från och med 2026 kommer att lokaliseras till Ängegärde vård- och omsorgsboende, medan växelvården fortsatt kommer att bedrivas vid Ytterbyhemmet. Denna förändring skapar förbättrade förutsättningar för ett mer omfattande socialt innehåll i växelvårdens vistelser.

Anhörigstöd

Anhörigstödet vänder sig till vuxna anhöriga som stödjer närstående. Verksamheten erbjuder individuella samtal, anhöriggrupper, föreläsningar och aktiviteter. Under året har efterfrågan av anhörigstöd ökat och verksamheten ser att behovet är stort. Utöver de befintliga stödformerna har anhörigstödet fortsatt arbetet med samtalsgrupper utifrån identifierade behov.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen har under året haft utmaningar kopplade till återkommande rekryteringar av socialsekreterare, framförallt inom myndighet barn- och unga. Personalomsättningen har påverkat arbetsbelastning, och kontinuitet, vilket är centralt för både kvalitet och rättssäkerhet. Konsulter har anlitats där behov funnits för att överbrygga glappen som följer av återkommande rekryteringsprocesser.

För att möta dessa utmaningar har en organisationsförändring initierats med syfte att stärka ledning, struktur och långsiktig hållbarhet. Antalet chefer har utökats och verksamheten har

organiserats i fler enheter med tydligare uppdrag och ansvarsfördelning. Detta skapar bättre förutsättningar för närvarande ledarskap, metodstöd och systematisk uppföljning, vilket bidrar till ökad kvalitet i handläggning och genomförande av insatser. Förändringen syftar ytterst till att säkerställa att individer och familjer möter en mer stabil, tillgänglig och rättssäker verksamhet.

En resurschef har även tillsatts för att förstärka arbetet med kvalitetssäkring, kompetensstöd och utveckling av gemensamma arbetssätt. Sammantaget bedöms åtgärderna bidra till ökad kontinuitet, förbättrad arbetsmiljö och stärkt förmåga att möta målgruppens behov med god kvalitet.

Funktionsstöd

Funktionsstöd står inför utmaningar kopplade till delvis nya målgrupper som kräver mer specialiserad kompetens, nya metoder och anpassade arbetssätt samt ett ett ökat behov av målgruppsanpassade boenden. För att möta dessa krav har verksamheten under 2025 genomfört kompetenshöjande insatser genom utbildning av personal samt ett breddat utbud av interna utbildningar.

Funktionsstöd har identifierat behov av att anpassa sina boenden till de nya målgrupperna. För att möta detta har verksamheten arbetat proaktivt genom att öppna en ny Bostad med särskild service (BMSS) dit personer från korttidsverksamheten har kunnat flytta. De har även genomfört interna omflyttningar mellan befintliga boenden för att bättre målgruppsanpassa och matcha brukarnas individuella behov.

Under 2025 har verksamhet funktionsstöd utökat och omfördelat resurserna på ledningsnivå för att utveckla arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet och övergripande strukturer.

4.3.1 Riskhantering

Process	Aktivitet	Risk
Synliggöra kvalitetsledningssystemet	Information/kommunikation om kvalitetsledningssystemet	**Rutiner följs inte, är ej uppdaterade eller saknas**
Introduktion av vikarier och nyanställda	Introduktion av vikarier och nyanställda	**Brister i introduktion av vikarier och nyanställda.**
Utreda	Planera utredning och inhämta samtycke(n)	**Insatser ges inte i rätt tid**
Påbörja och planera genomförandet	Upprätta genomförande-plan	**Brukaren får inte rätt stöd**
		Sömlös vårdkedja
		Brister i introduktion av vikarier och nyanställda
Åtgärda	Genomföra åtgärd	**Vårdskada**
		Patienten får inte rätt stöd
		Risk för smittspridning kopplat till att vi ej lever upp till

Process	Aktivitet	Risk
		Socialstyrelsens föreskrifter basala hygienrutiner
Genomföra och kontinuerligt följa upp	Utföra uppdrag enligt genomförande-plan	**Brister i samverkan mellan verksamhetsområden eller externa aktörer**

I det systematiska kvalitetsarbetet ingår att identifiera risker och därefter bedöma allvarlighets - och sannolikhetsgrad av dessa. Detta görs på enhetsnivå. I tabellen ovan visas vilka processer, aktiviteter samt risker som valts ut för riskbedömning under året.

4.4 Stärka analys, lärande och utveckling

BPSD

BPSD-registret är ett nationellt kvalitetsregister i Sverige som används inom äldreomsorg och hälso- och sjukvård för personer med demenssjukdom.

Målet är att öka livskvaliteten för personer med demens, minska lidande genom strukturerad kartläggning och åtgärder, stödja personal i att arbeta systematiskt, personcentrerat och att följa upp samt förbättra vården över tid..

Kvalitetsregistret är ett stöd för att identifierar försämringar – liksom förbättringar – hos personer med demenssjukdom vilket gör att vården snabbare än tidigare kan sätta in korrekta åtgärder. Arbetssättet har även medfört positiva effekter för teamsamverkan och bidragit till en mer sammanhållen vård kring den enskilde. Bilden ned visar att de registreringar som görs i Kungälvs genomförs i multiprofessionella team.

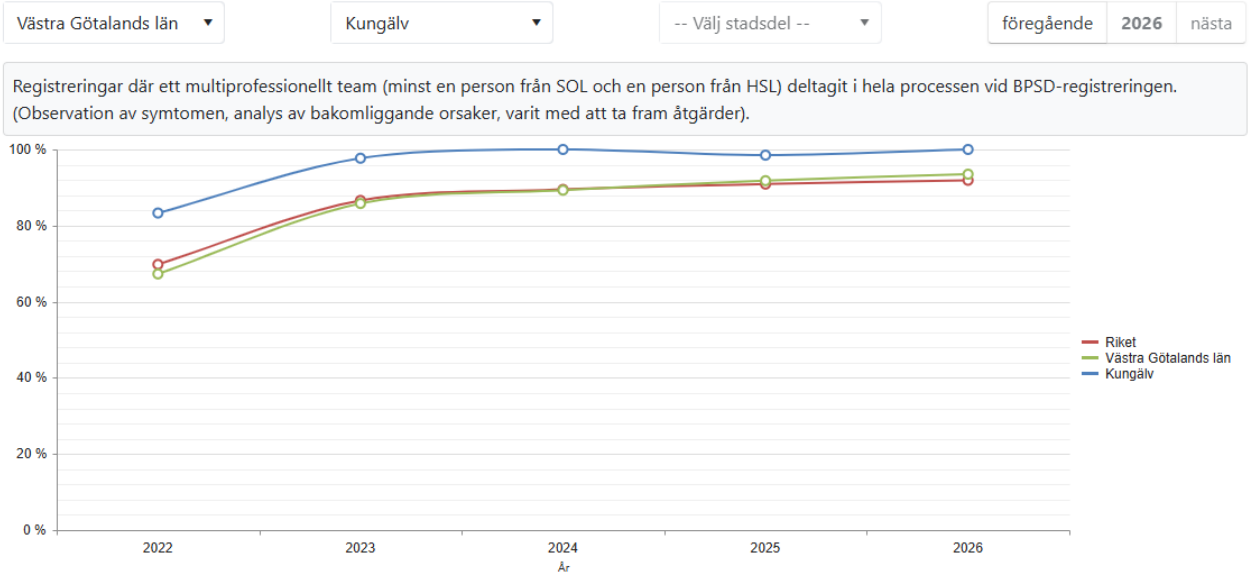

Senior alert

Senior Alert är ett nationellt kvalitetsregister som används inom kommuner och regioner för att stödja ett strukturerat arbetssätt där personal tidigt kan identifiera risker och vidta relevanta åtgärder. Under 2025 har ett omfattande implementeringsarbete genomförts, och personal inom både äldreomsorg och hälso- och sjukvård har utbildats i användningen av registret. Samtliga enheter inom äldreomsorgen är nu anslutna till systemet, vilket innebär att verksamheterna arbetar

mer systematiskt med riskbedömningar av fall, trycksår, undernäring, inkontinens samt oral hälsa.

Palliativ registret

Palliativregistret är ett nationellt kvalitetsregister i Sverige som används för att följa upp och förbättra vården i livets slutskede – oavsett diagnos, ålder eller vårdform.

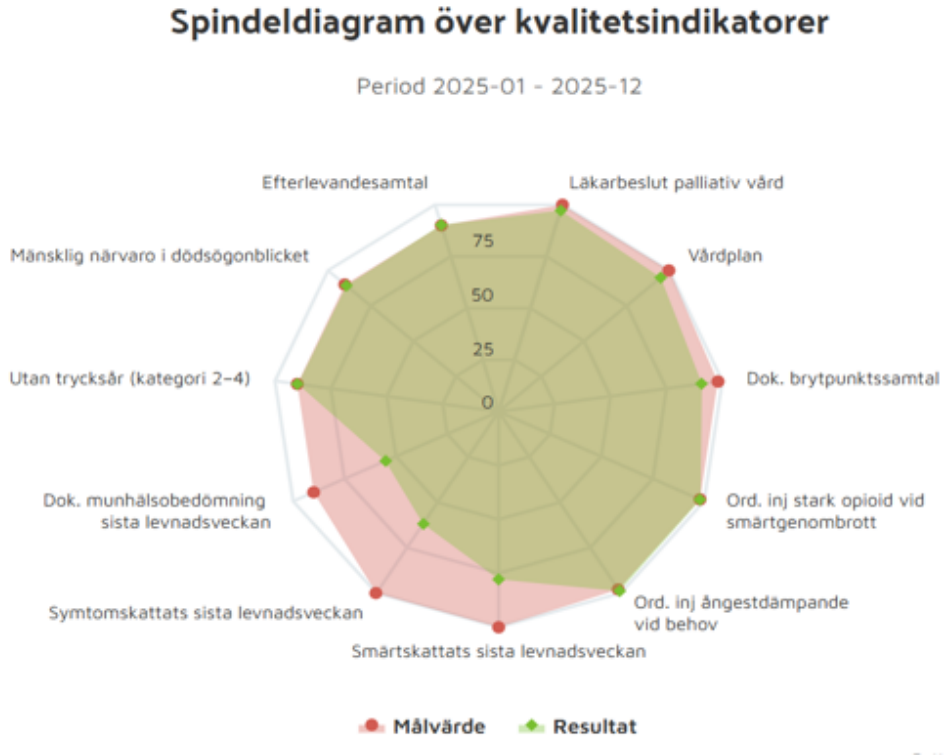

Spindeldiagrammet ovan visar nationella målvärdet som rött spindelnät och det gröna är Kungälvs kommuns resultat.

Resultaten för 2025 ligger i stort sett på samma nivå som 2024 för samtliga kvalitetsindikatorer, med undantag för smärtskattning där en förbättring har skett. Andelen genomförda smärtskattningar uppgår till 77 procent jämfört med 71 procent år 2024.

Under senare del av 2025 färdigställdes nya nationella riktlinjer för palliativ vård som kommer att implementeras under 2026. Där framhåller man precis som tidigare år brist på utbildning i palliativ vård och förhållningssätt. Verksamheten har säkerställt att det finns tillgängliga utbildningar för samtliga som arbetat med eller fattar beslut om palliativvård i kommunens utbildningsportal.

4.4.1 Avvikelser

Avvikelser rapporteras in av den som upptäcker händelsen och ska hanteras i verksamheten av ansvarig enhetschef. Enhetschef ansvarar för att arbeta med att vidta åtgärder så avvikelser inte händer igen. Enhetschef skickar allvarliga avvikelser till MAS/MAR eller SAS för kännedom och eventuellt vidare hantering.

Samlad analys per verksamhetsområde har utförts:

Äldreomsorg

Avvikelser inom läkemedelshantering har främst rört utebliven signering i signeringssystemet MCSS. Dokumentation, stress och bristande följsamhet till rutiner är identifierade orsaker. Åtgärder har inkluderat samtal med personal, genomgång av rutiner, skriftliga instruktioner, förstärkt samverkan med sjuksköterskor samt planerad utbildning.

Avvikelser rörande fall beror främst på nedsatt balans hos den enskilde, bristande användning av hjälpmedel och försvårande omständigheter i hemmiljön. Förebyggande arbete sker genom teammöten, hembesök och samverkan med rehab för riskbedömning och anpassning.

Rapporterade omsorgsavvikelser har ökat på vissa enheter, vilket kan tyda på en förbättrad rapporteringskultur. Minskning på andra enheter kopplas till förbättrad samverkan emellan äldreomsorgen och legitimerad personal inom kommunala primärvården. Utbildning och tydliga rutiner har haft positiv effekt på följsamhet och minskat risk för fel.

Sammantaget visar året att förbättrad struktur, tydligare rutiner och stärkt samverkan mellan yrkesgrupper är avgörande för att minska avvikelser och höja kvaliteten.

Individ och familjeomsorg

Under året har antalet avvikelser minskat inom enheten för barn och unga, de inrapporterade avvikelserna rör främst brister kopplade till avsaknad av vissa rutiner. Åtgärder har vidtagits genom reviderade rutiner, förstärkt bemanning och kompetensutveckling, särskilt med fokus på den nya socialtjänstlagen. Utmaningar kvarstår kring sena utredningar och ökat behov av samverkan vid placeringar, samtidigt som verksamheten präglas av ökad professionalisering och stärkt rapporteringskultur.

Inom tidiga och förebyggande insatser har avvikelser främst rört hot och otillåten påverkan mot personal, vilket har krävt riskbedömningar, larmrutiner och samverkan med polis. Utvecklingsarbetet har omfattat införande av skolsociala team, nya insatser och brottsförebyggande arbete enligt lagkrav. Kompetenshöjning inom risk- och skyddsfrågor har varit central.

Verksamheten för andra linjens familjebehandling har sett en ökning av avvikelser kopplade till dokumentation och bemötande, vilket speglar både förbättrad rapportering och kvarstående utmaningar. Fokus har legat på metodutveckling, strukturerade processer och datadriven styrning, men kapacitetsbrist och behov av systematisering kvarstår.

Sammanfattningsvis präglas året av stärkt struktur, kompetensutveckling och metodstöd, samtidigt som ökande ärendekomplexitet och resursutmaningar ställer höga krav på samverkan och effektivisering.

Hälso- och sjukvård samt hälsofrämjande

Inom sjuksköterskeenheten utgör avvikelser kopplade till läkemedelshantering den största andelen. Det är tydligt att processen är komplex och innehåller flera kritiska moment. Hela kedjan, från ordination till administrering, kräver korrekta och samstämmiga åtgärder. Detta innefattar att rätt ordinationsunderlag från läkare finns tillgängligt, att rätt mängd läkemedel hanteras, att signering sker korrekt i de digitala systemen samt att fullständig och ändamålsenlig dokumentation förs i patientjournalen. Att flera verksamheter är involverade i processen bidrar ytterligare till dess sårbarhet.

Funktionsstöd

Analysen visar att det totala antalet avvikelser är stabilt jämfört med föregående år, men att fördelningen mellan kategorierna har förändrats. Den största ökningen återfinns inom bristande instruktion eller information till personal, vilket främst kopplas till osäkerhet kring journalföring, svåröverskådlig informationsstruktur samt varierande kvalitet i introduktioner. Detta påverkar både dokumentation och informationsöverföring negativt.

Samtidigt har avvikelser inom allmän omvårdnad minskat tydligt. Minskningen bedöms bero på organisatoriska förbättringar, ökad kompetens och riktade insatser från metodutvecklare i samarbete med enhetschefer.

Avvikelser kopplade till psykiskt våld har minskat, vilket bedöms bero på förbättrade arbetssätt och mer individanpassat bemötande, där metodutvecklarnas insatser haft stor betydelse.

Sammanfattningsvis visar analysen positiva resultat inom flera områden, men också tydliga utvecklingsbehov kopplade till informationshantering, dokumentation och utbildning samt introduktion av ny personal.

Avvikelser	Utfall år 2025	Utfall år 2024
Antal rapporteringar gällande brister i bemötande	98	66
Antal rapporteringar gällande brister i handläggning	137	122
Antal rapporteringar gällande brister i dokumentation	89	23
Antal rapporteringar gällande brister i kommunikation och information	165	228
Antal rapporteringar gällande brister i omsorg	480	589
Antal rapporteringar gällande våld och övergrepp	29	74
Antal rapporteringar gällande utebliven eller fördröjd insats	469	494
Antal rapporteringar gällande brister i vård och behandling	72	76
Antal rapporteringar gällande brottslig handling	9	15

Avvikelsetyp	Utfall år 2025	Utfall år 2024
Avvikelse från annan vårdgivare	40	60
Avvikelse skickad till annan vårdgivare	91	152
Avvikelse där läkemedel varit inblandade	2376	1832
Fallolycka som leder till ingen eller mindre kroppsskada	2154	2020
Fallolycka som leder till allvarlig kroppsskada	41	24
Utebliven behandling eller felaktig behandling	72	76
Infektioner som har uppkommit under vårdtiden	5	7
Munhälsa/tandvård	8	8
Måltider/ nutrition	58	78

Antalet rapporterade läkemedelsavvikelser har ökat något, även antalet administrerade läkemedelsinsatser har ökat i ungefär samma omfattning.

Antalet fallavvikelser ligger på ungefär samma nivå som året innan men vi ser en ökning av inrapporterade allvarliga kroppsskador vilket behöver analyseras närmare för att rätt åtgärder ska kunna vidtas. Det fallförebyggande arbetet behöver och kommer fortsatt utvecklas och implementeras fullt ut i verksamheterna både för brukare/patienter som har insatser från både socialtjänsten och kommunal primärvården, men även för de som endast har sociala insatser.

Avvikelser (externt)
Avvikelser i vårdsamverkan skrivs i systemet Medcontrol PRO. Framförallt berör avvikelserna in- och utskrivningsprocessen kring informationsöverföring och planering.

På sektornivå har det identifierats ett behov av att öka kunskapsnivån och kvalitetssäkra arbetet med avvikelsehantering. Arbetet är påbörjat och utbildning för enhetschefer och legitimerad personal kommer att utföras under första halvåret 2026.

4.4.2 Klagomål och synpunkter

Den enskildes engagemang utgör en viktig resurs i arbetet med att utveckla och kvalitetssäkra

verksamheten. Under året har totalt 103 synpunkter och klagomål inkommit. Dessa fördelas till ansvariga chefer vars ansvar är att hantera ärendet, återrapportera vidtagna åtgärder och genomförda förbättringar.

4.4.3 Brukarundersökningar

Brukarundersökningar görs inom socialtjänsten (hemtjänst, särskilt boende, funktionsstöd etc.) och ger värdefulla insikter direkt från dem som tar emot stöd inom äldreomsorg, funktionsstöd och socialtjänst. Resultatet av brukarundersökningarna är en viktig del i det systematiska kvalitet- och förbättringsarbetet.

Funktionsstöd

Brukarundersökningen inom funktionsstöd 2025 visar att bättre förberedda och tryggare frågeassistenter har bidragit till ökad trygghet hos brukarna och därmed mer tillförlitliga svar.

Brukarundersökningen har synliggjort ett ytterligare ökat behov av brukarfokus i verksamheten.

Resultaten pekar också på att utbildningar och kompetenshöjande insatser inte tas om hand eller följs upp systematiskt, delvis på grund av att det saknas en tydlig organisatorisk linje för hur sådana insatser ska implementeras. Som ett exempel kan nämnas att det område som prioriterades efter resultatet av föregående undersökning, främst utbildning inom kommunikation för all personal, inte har resulterat i de förbättringar som förväntades. Resultatet visar att tidigare mål inte har följts upp i tillräcklig omfattning och dokumentation kring vad som gjorts/inte gjorts delvis saknas, vilket försvårar utvärdering.

För att skapa effekt behöver verksamheten utveckla strukturer för att förankra, prioritera och följa upp kompetenshöjande insatser, särskilt i en tid med många parallella införanden.

Äldreomsorg

Årets brukarundersökning inom äldreomsorgen visar att hemtjänsten i Kungälv har en hög sammantagen nöjdhet på 85 %, med särskilt goda omdömen kring bemötande (96 %) samt personalens kompetens och språkkunskaper (88–94 %). Dessa styrkor bidrar till trygghet och kvalitet i omsorgen. Samtidigt framträder riskområden som påverkar patientsäkerheten, främst tillgänglighet och psykisk hälsa. Endast 62–63 % upplever att det är lätt att nå hemtjänsten och att få besked vid förändringar, vilket tyder på brister i kommunikation och planering som kan leda till försenad eller utebliven hjälp. Dessutom har andelen brukare som besväras av oro eller ångest ökat jämfört med föregående år, medan ensamhet ligger kvar på samma nivå.

För vård- och omsorgsboenden visar resultaten en sammantagen nöjdhet på 78 %, med mycket goda omdömen kring bemötande (94 %) och hög nöjdhet med att personalen tar hänsyn till den enskildes önskemål (85 %). Även här finns riskområden kopplade till psykisk hälsa, då 64 % av hyresgästerna upplever ensamhet och 62 % har besvär av oro, ångest eller ängslan.

För att möta dessa utmaningar prioriteras två områden: kontinuitet och kommunikation samt psykisk hälsa och ensamhet. Arbetet med fast omsorgskontakt ska förstärkas, med planerade uppföljningar minst en gång per halvår och tätare kontakt vid nya eller förändrade insatser. För att förebygga oro, ångest och ensamhet kommer verksamheten att fokusera på att identifiera och erbjuda sociala aktiviteter.

4.4.4 Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK)

KKiK är ett styrverktyg som hjälper kommuner att följa upp och förbättra verksamhet med fokus på kvalitet, ekonomi och medborgarnytta. Data samlas in årligen och publiceras i Kolada, vilket ger öppen tillgång till kommunens resultat över tid och mot andra kommuner.

De höga siffrorna för väntetid beror främst på tillgång och efterfrågan. Under 2025 ökade behovet av särskilt boende (SÄBO), vilket kommunen har tagit ställning till och 2026 kommer ett nytt

särskilt boende öppna, Ängegärde vård och omsorgsboende.

De röda värdena för äldreomsorgen gällande undersköterska vardagar bör tolkas med försiktighet. Under den period då statistiken samlades in (vecka 10–11, mars 2025) påverkades verksamheten av en omfattande influensa, vilket ledde till hög sjukfrånvaro och avvikelser från ordinarie bemanning. Resultaten speglar därför inte den normala bemanningssituationen.

Nyckeltal	2021	2022	2023	2024	2025
Handläggare med socionomutbildning och minst ett års erfarenhet av barnutredningar, andel (%)	77,8	82,9	73,5	87,7	
Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av biståndsmottagare 18+ år	42,1	43,2	45,1	39,9	
Brukarbedömning boende LSS totalt - Brukaren känner sig trygg med alla i personalen, lägeskommun, andel (%)		87	70		71
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Verksamheten är viktig för brukaren, lägeskommun, andel (%)		85	82		83
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	50	65	77	62	122
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)		71	74	75	74

Nyckeltal	2021	2022	2023	2024	2025
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)		89	87	83	85
Enhetsundersökningen, äldreomsorg - Platser i särskilt boende/sjuksköterska, äldreomsorg, vardagar, antal		11,1	14,1	26,3	23,0
Enhetsundersökningen, äldreomsorg - Omsorgspersonal som är undersköterska, vardagar i särskilt boende, äldreomsorg, andel (%)				74	59
Fallskador bland personer 80+, 3-årsm, antal vårdtillfällen/100 000 inv	9 817	10 000	10 769	10 341	

4.4.5 Öppna jämförelser

Socialstyrelsen publicerar årligen öppna jämförelser utifrån en mängd indikatorer som visar på kvalitet inom socialtjänst och hälso-och sjukvård i hela Sverige. Öppna jämförelser ger insyn och kan användas för analys, uppföljning och utveckling inom verksamheterna.

4.4.5.1 Äldreomsorg

Årets resultat visar att vård och omsorgsboendena i Kungälv har en hög sammantagen nöjdhet (78 %) och mycket goda omdömen kring bemötande (94 %) samt hög nöjdhet i att personalen tar hänsyn till den enskildes åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras (85%). Dessa är viktiga styrkor som bidrar till trygghet och kvalitet. Vidare visar brukarenkäten att det fortsatt är en relativt stor del andel hyresgäster som upplever ensamhet (64%) samt hyresgäster som har besvär av oro/ångest/ängslan (62%).

4.4.5.2 Ekonomiskt bistånd

Efter en minskning av antal hushåll som uppbär ekonomiskt bistånd under 2023/2024 ligger ärendetalen under 2025 på på en stabil nivå. Utbetalningen av ekonomiskt bistånd har ökat något under 2025 jämfört med 2024, varav utbetalning av bistånd till nyanlända ökat med anledning av den ökning av nyanlända personer som enligt massflyktingdirektiv har rätt till bistånd i väntan på andra inkomster, bland annat äldreförsörjningsstöd.

4.4.5.3 Social barn- och ungdomsvård

Under 2025 har Barn, unga och familjeenheten fortsatt varit del av omställning inom organisationen med anledning av den nya socialtjänstlagen som trädde i kraft den 1 juli. Arbetet har fokuserat på att säkerställa en rättssäker handläggning, anpassa rutiner och processer för att möta den nya lagen och dess ambitioner.

För att möta barn, ungdomar och deras familjers behov och rättigheter med anledning av en successivt stärkt och utökad lagstiftning på området liksom ökade krav på kvalité har bemanningen på enheten stärkts över tid. Trots förbättringar kvarstår utmaningar med tillräcklig bemanning för att leva upp till dessa krav. Sena utredningar förekommer och hanteras som avvikelser. Antalet ärenden till nämnd är av högre omfattning, vilket ställer krav på ökad administration. Det finns ett fortsatt behov av resursförstärkning och förändring i organisationen, vilket påbörjats och fortsatt planeras för. Avvikelserna pekar också på behovet av utvecklad samverkan både internt och externt, särskilt kring skyddsplaceringar och ensamkommande barn.

Kompetensutveckling har varit en central del, med utbildning och implementering av metoder som Möta pappor/föräldrar med våldsproblematik (MPV), Signs of Safety och Förälder på avstånd. Dessa arbetsmodeller och metoder kommer vara en del i det fortsatta arbetet och kompetensuvtecklingen för att stärka bedömningar, öka delaktighet, ge ett mer riktad stöd och förbättra samarbetet, särskilt kring placerade barn.

För de placerade barnen och särskilt fokus på uppföljning och en fungerande skolgång har en tjänst med skolsamordnare utökats med 50% i delad finansiering och samordning med sektor bildning och lärande (BoL).

Under året har interna rutiner för barns delaktighet i utredningar och exempelvis utlämnande av handlingar införts på enheten för att säkerställa en rättssäker process. Vi har lämnat in 15 ansökningar om särskilt förordnade vårdnadshavare och möjliggjort återflyttningar till biologfamilj, vilket stärker barns trygghet och behov av stabilitet.

Under 2026 kommer utvecklingsarbetet fortgå, i linje med 2025, bland annat med ett intensivutredningsteam för grundligare bedömningar med ett samtidigt förändringsarbete i ett initialt skede samt införande av trefas-modell för att skapa kontinuitet och minska antalet handläggare som familjer möter. Fokus ligger på att ge rätt stöd och med tillräcklig omfattning i rätt tid och att fortsätta utveckla rutiner och arbetssätt för en kunskapsbaserad socialtjänst genom Individbaserad systematisk uppföljning (ISU).

4.4.5.4 Missbruks- och beroendevård

Inom bistånd enligt SoL ökar andelen komplexa vuxenärenden som präglas av samsjuklighet, våldsutsatthet och hemlöshet, vilket i hög grad berör missbruks- och beroendeområdet. Den mycket höga ärendebelastningen och bristande samsyn mellan myndighet och utförare försvårar arbetet. Verksamheten behöver utveckla sina systematiska uppföljningar och aktuella rutiner, för att säkra rättssäkerhet och kunskapsbaserad handläggning.

Resursenheten rapporterar ökande inflöde från vårdcentraler och fler brukare med kombinerad social problematik, inklusive missbruk, psykisk ohälsa och kriminalitet. Utbildningar genomförs kring flera områden och stärker den professionella förmågan, men behovet av ökade resurser och strukturer kvarstår.

Enheten för tidiga och förebyggande insatser arbetar i ökande grad med familjer där missbruk och kriminalitet förekommer, vilket ställer höga krav på samverkan och kompetens i riskbedömningar.

4.4.5.5 Motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden

Boendefrågan är en av de mest genomgående utmaningarna i hela socialtjänsten. Hemlöshet och boendeproblematik ökar, ofta i kombination med komplexa behov såsom våld, psykisk ohälsa och

samsjuklighet.

Resursenheten lyfter särskilda utmaningar kopplade till bostadsmarknadens hårdare villkor. "Bostad först" växer snabbare än tillgängliga resurser, fler ungdomar behöver stödboende och beläggningen i jourlägenheter är hög. Antalet individer med samlarproblematik ökar, liksom inflödet av ärenden till socialmedicinsk mottagning från vårdcentraler.

Trots detta finns flera framgångsfaktorer: fler avvärjda vräkningar samt ett aktivt arbete med genomförandeplaner och ökad intern samverkan. Enhetens kompetens har breddats och arbetssätten professionaliserats, men behovet av förstärkning är fortsatt stort.

4.4.5.6 Våld i nära relationer

Våldsproblematik nämns på flera områden och utgör ett växande tema. Inom bistånd SoL återfinns våld som en del av komplexiteten i många vuxenärenden, ofta i kombination med samsjuklighet och hemlöshet. Funktionsstöd hanterar klagomål kopplade till bemötande, vilket inkluderar situationer där våldsutsatthet och otrygghet kräver ytterligare professionalism och stabilitet i processerna.

Enheten för tidiga och förebyggande insatser rapporterar både ökad komplexitet och ökade risknivåer i barnfamiljer, med tydlig koppling till våld, hedersförtryck och kriminalitet. Personal har utbildats i riskbedömning, hedersproblematik, Self Safe Academy och andra våldsrelaterade områden. Den utökade närvaron av socialtjänstens personal i skolor och förskolor har möjliggjort tidigare upptäckt av barn som misstänks vara utsatta för våld.

Etableringen av ett brottsoffercenter under 2025 är en viktig utveckling för att stärka det systematiska stödet till våldsutsatta. Kraven på brottsförebyggande arbete ökar enligt ny lagstiftning, vilket ytterligare förstärker behovet av strukturer, riskbedömningar och samverkan.

4.4.5.7 Krisberedskap inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård

Under 2025 har Sektor Trygghet och stöd fortsatt arbetet med att beredskapsanpassa verksamheten. Flera beredskapssamordnare har rekryterats inom kommunen, varav en med särskilt ansvar för sektorn. Kontinuitetsplanerna utvecklas vidare inom respektive verksamhetsområde, och beredskapslager byggs upp på enhetsnivå utifrån identifierade behov. Krislådor planeras, och både genomförda och planerade övningar samt löpande informations- och utbildningsinsatser bidrar till att stärka kommunens förmåga att hantera fredstida kriser och höjd beredskap.

Sektorn har även anpassat sin verksamhet till nya lagkrav samt beaktat pågående statliga utredningar (SOU) som påverkar dess ansvarsområden.

4.4.5.8 Kommunal hälso- och sjukvård

I öppna jämförelser svarar den kommunala primärvården främst på struktur och rutiner för samverkan i vården. I Kungälv finns det en god vårdsamverkan. Genom den upprättade närområdesplanen framgår det vilken vårdcentral som är ansvarig, att det finns tillgång till läkare dygnets alla timmar och att årlig läkemedelsgenomgång ska genomföras. Det är viktigt att bibehålla en god samverkan och det sker genom regelbundna möten med samtliga parter.

Den kommunala primärvården följs även upp i rapporten Nyckeltal kommunal primärvård. I rapporten framkommer att man ser en minskning av patienter 80 år eller äldre samtligt som antal patienter inte minskar. Det talar för att omställningen av den Nära vården pågår och den kommunala primärvården får allt fler yngre patienter och att vården flyttar ut till det egna hemmet.

4.4.6 Ej verkställda beslut

Sociala myndighetsnämnden har en skyldighet enligt socialtjänstlagen (SoL) och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) att rapportera alla gynnande beslut om bistånd som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslutet till Inspektionen för vård och omsorg (IVO), Kommunrevisionen och Kommunfullmäktige. Även avbrott i verkställighet ska rapporteras i de fall där insatsen eller biståndet inte har återupptagits inom tre månader.

Lagstiftningen anger inte någon specifik tid för när ett beslut ska verkställas förutom att det ska verkställas skyndsamt. Tremånadersfristen avser endast tidsgränsen för rapporteringen till IVO. Ett beslut räknas som verkställt när den enskilde personen har fått tillgång till insatsen.

Under året har antalet individrapporter till IVO minskat. Under 2024 låg antalet mellan 73-83 individrapporter per kvartal att jämföra med runt cirka 60 individrapporter per kvartal för 2025. Trenden är fortsatt att majoriteten av de beslut som inte verkställts inom tre månader består av individer inom äldreomsorgen som inte fått erbjudande om särskilt boende inom tre månader från beslut.

5 Mål, strategier och utmaningar för kommande år

Under 2026 kommer vi fortsätta arbetet med att implementera den nya Socialtjänstlagen (SoL). Detta innebär bland annat ett fördjupat fokus på personcentrerad vård- och omsorg, där individens behov, delaktighet och självbestämmande står i centrum. Tillsammans ser vi fram emot ett år präglat av utveckling, lärande och förbättringar för både personal och patienter.

Individ och familjeomsorg

Socialtjänsten möter en ökad komplexitet inom samtliga målgrupper. Detta omfattar samsjuklighet, kriminalitet, våld, digital utsatthet, hemlöshet och psykisk ohälsa, där boendefrågan är särskilt genomgående. Arbetsbelastningen har blivit en systemrisk när uppföljningar, systematiskt kvalitetsarbete och dokumentation nedprioriteras på grund av tidsbrist. Ett återkommande mönster är behovet av samsyn och gemensamma processer, då många enheter beskriver otydliga rutiner, varierande arbetssätt och olika tolkningar av lagstiftning och dokumentationskrav. En annan utmaning är att samtidigt som kärnuppdraget skall utföras så ska arbetet med omställning ny SoL implementeras. Vi har under året tillsatt tjänster och gjort utökningar för att skapa bättre förutsättningar för medarbetare och chefer samt en helt ny organisering inom individ och familjeomsorg för att möta upp intentionerna i ny SoL med tydligare och avgränsade uppdrag samt att samla resurserna för att arbeta mer effektivt.

Samtidigt präglas organisationen av ett starkt utvecklings- och metodfokus, där implementering av nya arbetssätt och verktyg, såsom MPV, ISU, en varaktig relation, skolsociala team och icke behovsprövade insatser pågår brett. Rapporteringen av avvikelser ökar, vilket ses som ett tecken på mognad i kvalitetsarbetet. Ett annat tydligt tema är trygghet och säkerhet, då hot och otillåten påverkan ökar och kräver förstärkta riskbedömningar och rutiner. Slutligen beskriver samtliga enheter att målgruppernas behov växer snabbare än resurser, kompetens och organisationens förmåga att hinna med. Flera enheter uttrycker också att digitaliseringens potential är långt ifrån utnyttjad, med ett önskemål om bättre systemstöd, förbättrade dokumentationsprocesser och funktioner som "tal till journal".

Äldreomsorgen

Äldreomsorgen ser en stor utmaningen i den demografiska utvecklingen kopplat till en åldrande befolkning samt kompetensförsörjningen. Verksamheten kommer också fortsätta jobba med språkutvecklande arbete utifrån kommande lag om språkkrav för personal i äldreomsorgen. Målet är att våren 2027 ska äldreomsorgen ha ca 50 utbildade språkombud.

Äldreomsorgen är i en expansiv fas där kommunen öppnar ett nytt vård- och omsorgsboende, Ängegärde, som beräknas stå klart i januari–februari 2026. Boendet kommer att omfatta cirka 90 platser, med inriktning mot både demenssjukdomar och somatiska besvär, samt en korttidsenhet med 20 platser. Etableringen av Ängegärde är en spännande och betydelsefull satsning där nya arbetssätt ska formas och ny personal rekryteras för att skapa en modern och trygg vårdmiljö.

Funktionsstöd

Utmaningar finns på flera plan. Det stora fokuset för 2026 kommer vara att kvalitetssäkra verksamheten samt möta nya brukare med mer komplexa behov. En viktig del för att möta de nya behoven är att jobba med kompetenshöjande insatser för medarbetarna.

Verksamhetsområde funktionsstöd bedömer att styrdokument, processer och mål är svåröverskådliga och inte tillräckligt kända i verksamheten. Vidare är analysen att det brister i uppföljning på alla nivåer.

För att möta dessa utmaningar kommer verksamhetens systematiska kvalitetsarbete behöva prioriteras under 2026 med tydligare fokus på mål, utförande och uppföljning. Verksamhetens mål

behöver i större utsträckning utgå ifrån kärnverksamheten. Utifrån resultatet i brukarundersökningen kommer riktade insatser i form av organisatoriska åtgärder, kompetensutvecklingsinsatser och utvecklingsinsatser på enhet och verksamhetsnivå att påbörjas.

Andra fokusområden är implementering av IBIC (individens behov i centrum) samt att samtliga enheter skall delta i en stödbehovsmätning (en form av vårdtyngdsmätning) under året.

Hälso-och sjukvård

Hälsofrämjande verksamheten ser ett växande behov i samhället av stöd för anhöriga och då framför allt för de med närstående under 65 år. För att möta behoven behöver verksamheten utökas och finna nya samarbeten inom regional primärvård, slutenvården och andra viktiga aktörer inom kommunens verksamheter.

Genom den nya socialtjänstlagen och omställningen till Nära vård identifierar den kommunala primärvården betydande möjligheter till fördjupad samverkan. Detta skapar förutsättningar för nya partnerskap inom stöd i ordinärt boende samt inom hälsofrämjande och anhörigstödjande insatser, med målet att stärka det förebyggande arbetet framåt.

Filen hittades inte. Den är antingen borttagen eller utcheckad

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Kristina Borg

2026-01-13

Redovisning Lex Sarah kvartal 4 2025 (Dnr SMN2025/0023)

Sammanfattning

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:5) om Lex Sarah, är de som är yrkesverksamma och fullgör uppgifter dvs anställda, uppdragstagare, praktikanter eller motsvarande under utbildning samt deltagare i arbetsmarknadspolitiskt program inom Socialtjänsten skyldiga att medverka till att personer, som får eller kan komma ifråga för insatser från Socialtjänsten, får god omvårdnad och lever under trygga förhållanden.

Yrkesverksamma som uppmärksammar eller får kännedom om ett missförhållande som rör en enskild ska genast utan dröjsmål vidta de åtgärder som krävs för att undanröja direkta hot eller konsekvenser för den enskildes liv, säkerhet eller fysiska eller psykiska hälsa och därefter, skriftligt eller muntligt rapportera detta till berörd chef.

Sektor Trygghet och stöd har under kvartal 4 tagit emot sex rapporter om Lex Sarah. Av dessa sex rapporter avser fem ärenden med beslut enligt Socialtjänstlagen (SoL) och en avser ärende med beslut enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Av dessa rapporter har tre utredningar anmälts till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Det systemiska och organisatoriska lärandet förutsätter att alla utredningar återkopplas till berörd verksamhet. Återkopplingar genomförs av utredare och/eller enhetschef snarast efter avslutad utredning.

Sektor Trygghet och stöd föreslår att den sammanställda redovisningen av kvartal 4 2025 Lex Sarah antecknas till protokollet i enlighet med Sociala myndighetsnämndens delegeringsordning.

Juridisk bedömning

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd ska allvarliga och påtaglig risk för allvarliga missförhållanden enligt Lex Sarah anmälas till IVO enligt 14 kap. 7 § SoL och 24 f § LSS. Det avser såväl utförda handlingar som underlåtna handlingar, som någon av försummelse eller annat skäl inte utfört och som innebär eller har inneburit ett allvarligt hot mot eller allvarliga konsekvenser för den enskildes liv, säkerhet, trygghet, fysiska eller psykiska hälsan eller allvarligt kränkt den enskildes integritet.

Enligt Sociala myndighetsnämndens delegeringsordning ska en sammanställd rapportering av Lex Sarah redovisas till nämnden var tredje månad och till utskottet för Trygghet och Stöd en gång per år. Utskottet får den sammanställda rapporteringen i samband med den årliga Kvalitets- och patientsäkerhetsberättelsen.

Förvaltningens bedömning

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:5) om Lex Sarah, är de som är yrkesverksamma och fullgör uppgifter dvs anställda, uppdragstagare, praktikanter eller motsvarande under utbildning samt deltagare i arbetsmarknadspolitiskt program inom Socialtjänsten skyldiga att medverka till att personer, som får eller kan komma ifråga för insatser från Socialtjänsten, får god omvårdnad och lever under trygga förhållanden.

Yrkesverksamma som uppmärksammar eller får kännedom om ett missförhållande som rör en enskild ska genast utan dröjsmål vidta de åtgärder som krävs för att undanröja direkta hot eller konsekvenser för den enskildes liv, säkerhet eller fysiska eller psykiska hälsa och därefter, skriftligt eller muntligt rapportera detta till berörd chef.

I det systematiska kvalitetsarbetet är det viktigt att ta tillvara verksamhetens erfarenheter från tillämpning av Lex Sarah. Syftet med Lex Sarah är att identifiera systemiska brister och komma tillrätta med sådana brister i den egna verksamheten genom åtgärder som förhindrar upprepning av negativa händelser.

Sektor Trygghet och stöd har under kvartal 4 tagit emot sex rapporter om Lex Sarah. Av dessa sex rapporter avser fem ärenden med beslut enligt Socialtjänstlagen (SoL) och ett avser ärenden med beslut enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Av de nio rapporterna har tre utredningar anmälts till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Med kommunfullmäktiges strategiska mål ”Trygg omsorg och valmöjligheter genom livet” avses att kommunen ska stå för en trygg omsorg där medborgarna ska kunna lita på välfärden och de mest utsatta ska ha den bästa omsorgen. Det menas också att den personliga integriteten ska värnas och att möjligheter att välja och påverka behöver utvecklas. Utifrån denna målbeskrivning kan brister i måluppfyllelse uppfattas vid bedömning av de rapporterade
Lex Sarah - händelserna.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Sammanfattning och analys av rapporterade Lex Sarah-händelser saknar koppling till globala mål för miljö och hållbar utveckling. Det är därför inte möjligt att göra någon bedömning av kvartalsredovisningen utifrån mål i Agenda 2030.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Ett av kommunens politiska styrdokument är Plan för ökad delaktighet 2023-2027. I planen deklareras att bemötande av kommunens medborgare med funktionsvariation ska präglas av respekt för människors lika värde, självständighet, oberoende, lika möjligheter och frihet att göra egna val. Det beskrivs vara viktigt att personal har rätt kompetens för att möta personer med funktionsvariation. Enligt mål i planen fö det funktionshinderpolitiska arbetet ska medborgare som möter kommunens personal få och uppleva ett gott och professionellt bemötande. Medvetenheten och förståelsen för funktionsvariationer och hur dessa påverkar människors livssituation både individuellt och generellt ska öka hos kommunens personal, enligt mål i planen för det funktionshinderpolitiska arbetet.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Vid den samlade analysen av Lex Sarahutredningar kan mönster och trender som indikerar brister i verksamhetens kvalitet upptäckas. Dessa brister ska enligt gällande föreskrift (SOSFS 2011:5) ses över och åtgärdas. Syftet är att säkerställa att det finns ändamålsenliga processer och rutiner som säkrar kvaliteten för medborgare och brukare i verksamheten.

Brister i verksamhetens kvalitet riskerar att negativt påverka medborgare som nyttjar socialtjänstens stöd/insatser enligt SoL och/eller LSS. Enligt kvalitetsparagraferna i SoL och LSS ska insatser inom socialtjänst vara av god kvalitet.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv.

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:5) om Lex Sarah, är de som är yrkesverksamma och fullgör uppgifter dvs anställda, uppdragstagare, praktikanter eller motsvarande under utbildning samt deltagare i arbetsmarknadspolitiskt program inom

Socialtjänsten skyldiga att medverka till att personer, som får eller kan komma ifråga för insatser från Socialtjänsten, får god omvårdnad och lever under trygga förhållanden.

Yrkesverksamma som uppmärksammar eller får kännedom om ett missförhållande som rör en enskild ska genast utan dröjsmål vidta de åtgärder som krävs för att undanröja direkta hot eller konsekvenser för den enskildes liv, säkerhet eller fysiska eller psykiska hälsa och därefter, skriftligt eller muntligt rapportera detta till berörd chef.

Ekonomisk bedömning

Redovisningen av Lex Sarah kvartal 4 2025 redovisar inga förslag på åtgärder som innebär några kostnader. De kostnader som eventuellt uppstår i samband med åtgärder som krävs för att häva missförhållanden tas i verksamhetens budget.

Förslag till beslut

Informationen antecknas till protokollet

Lena Arnfelt
Sektorchef Trygghet och Stöd

Kristina Borg
Socialt ansvarig samordnare

Expedieras till:
Lena Arnfelt
Kristina Borg

För kännedom till:

§ 104/2026

Redovisning Lex Sarah kvartal fyra 2025 (Dnr SMN2025/0023)

Sammanfattning

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:5) om Lex Sarah, är de som är yrkesverksamma och fullgör uppgifter dvs anställda, uppdragstagare, praktikanter eller motsvarande under utbildning samt deltagare i arbetsmarknadspolitiskt program inom Socialtjänsten skyldiga att medverka till att personer, som får eller kan komma i fråga för insatser från Socialtjänsten, får god omvårdnad och lever under trygga förhållanden.

Yrkesverksamma som uppmärksammar eller får kännedom om ett missförhållande som rör en enskild ska genast utan dröjsmål vidta de åtgärder som krävs för att undanröja direkta hot eller konsekvenser för den enskildes liv, säkerhet eller fysiska eller psykiska hälsa och därefter, skriftligt eller muntligt rapportera detta till berörd chef.

Sektor Trygghet och stöd har under kvartal 4 tagit emot sex rapporter om Lex Sarah. Av dessa sex rapporter avser fem ärenden med beslut enligt Socialtjänstlagen (SoL) och en avser ärende med beslut enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Av dessa rapporter har tre utredningar anmälts till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Det systemiska och organisatoriska lärandet förutsätter att alla utredningar återkopplas till berörd verksamhet. Återkopplingar genomförs av utredare och/eller enhetschef snarast efter avslutad utredning.

Sektor Trygghet och stöd föreslår att den sammanställda redovisningen av kvartal 4 2025 Lex Sarah antecknas till protokollet i enlighet med Sociala myndighetsnämndens delegeringsordning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Redovisning Lex Sarah kvartal fyra 2025

Beslut

Informationen antecknas till protokollet

Expedieras till: Lena Arnfelt
Kristina Borg

För kännedom till:

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Jenny Engkvist

2026-01-26

Avgift för kylda matportioner - 2026 (Dnr KS2025/2665-1)

Kungälvs kommun har tecknat ett nytt ramavtal för kylda matportioner 2025-04-01. Nuvarande avgifter till brukarna baseras på tidigare avtal och uppgick år 2025 till 55 kronor per matportion, 18 kronor per dessert samt en leveransavgift på 90 kronor per månad för 1–15 portioner och 180 kronor per månad för 16–31 portioner. I det nya avtalet är priset till leverantören 60,90 kronor per matportion och 13,60 kronor per dessert. Leverans av matportionerna ingår i dessa priser. Kommunen betalar även en fast kostnad för matsedelshantering om 2 500 kronor per månad till leverantören.

	Avgift till brukaren 2025		Pris till leverantör enl nytt ramavtal 2025
Pris matportion	55	Pris matportion	60,9
Pris dessert	18	Pris dessert	13,6
Leverans 1-15 portioner	90	Leverans 1-15 portioner	0
Leverans 16-31 portioner	180	Leverans 16-31 portioner	0
Matsedelshantering		Matsedelshantering	2500 kr/månad

För att brukarnas avgifter ska överensstämma med kommunens kostnader i det nya leverantörsavtalet, behöver avgiftsmodellen ses över. Mot den bakgrunden föreslår förvaltningen att avgiften för kylda matportioner från och med 1 maj 2026 fastställs till 64 kronor per matportion och 15 kronor per dessert. De tidigare leveransavgifterna 90 respektive 180 kronor per månad tas samtidigt bort då kostnaden för mattransport är i det nya avtalet inkluderad i portionspriset.

Juridisk bedömning

De föreslagna kostavgifterna om 64 kronor per kyld matportion och 15 kronor per dessert utgår från kommunens kostnader enligt det nya ramavtalet med leverantör av kylda matportioner, inklusive den fasta kostnaden för matsedelshantering.

Avgiftsnivåerna bedöms därmed rymmas inom kommunens självkostnader och vara förenliga med 2 kap. 6 § kommunallagen.

De nya avgifterna föreslås gälla från och med den 1 maj 2026.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer sammantaget att en avgift på 64 kronor per matportion och 15 kronor per dessert ger en transparent och självkostnadsnära avgiftsmodell, där brukaren betalar per måltid

och leveranskostnaden ingår i portionens pris. Brukare som tidigare betalade särskild avgift för mattransport kommer med denna modell inte längre att göra det, utan endast betala avgift för matportioner och eventuella desserter.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Ärendets grund regleras i Kommunallagen och har inte någon omedelbar koppling till kommunfullmäktiges strategiska mål och kommunstyrelsens resultatmål.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet bedöms ha begränsad direkt påverkan på klimat och miljö. Den huvudsakliga miljöpåverkan är kopplad till produktion och distribution av kylda matportioner och hanteras inom ramen för kommunens upphandling och uppföljning av leverantören.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

I linje med kommunallagen att kommunen tar ut avgifter för kylda matportioner av brukarna, som motsvarar kommunens självkostnader relaterade till ramavtal med leverantör.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

För brukare som beställer kylda matportioner innebär förslaget att avgiften per matportion höjs till 64 kronor, medan avgiften per dessert sänks till 15 kronor och den separata leveransavgiften tas bort. Effekten på den enskildes totala kostnad beror på antal portioner och desserter per månad. Med de nya avgifterna tas inte längre någon separat leveransavgift ut.

En tydlig informationstext, som anger att avgiften för kylda matportioner ändras from 1 maj 2026 till följd av förändrat leverantörsavtal, kommer att sändas ut till berörda brukare efter beslut. Detta bedöms bidra till ökad transparens och förtroende hos brukare och anhöriga.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Ett avgiftssystem som tydligt följer ramavtalets prisnivåer och självkostnadsprincipen bedöms kunna underlätta den löpande administrationen, minska behovet av manuella undantag och bidra till en mer rättssäker hantering.

Ekonomisk bedömning

Utifrån ett indexuppräknat pris till leverantören 2026 bedömer förvaltningen att en kostavgift för brukaren på 64 kr per matportion samt 15 kr per dessert motsvarar kommunens kostnader för kost, matleveranser och matsedelshantering.
Brukarnas avgift för matleveranser tas from 1 maj 2026 bort, då kommunens egenkostnad för leveranserna är inkluderade i portionspriserna.

Förslag till beslut

1. Avgift för kylda matportioner och dessert från och med den 1 maj 2026

   Avgiften för kylda matportioner inom Trygghet och stöd fastställs till 64 kronor per matportion och 15 kronor per dessert, att gälla från och med den 1 mars 2026.

2. Avskaffande av leveransavgift

Särskild avgift för leverans av kylda matportioner om 90 kronor per månad för 1–15 portioner respektive 180 kronor per månad för 16–31 portioner tas bort från och med den 1 maj 2026. Leveranskostnaden ska ingå i matavgiften i enlighet med gällande leverantörsavtal.

Jenny Engkvist
Handläggare

Lena Arnfelt
Sektorschef

Expedieras till:

För kännedom till: Ann Bengtsson

Filen hittades inte. Den är antingen borttagen eller utcheckad

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteutlåtande

Handläggarens namn
Karolina Lovric

2026-01-29

Startbeslut för byggnation av isanläggningar (Dnr KAAB2026/0001-1)

Sammanfattning

Kungälv är en växande kommun med idrottsaktiva medborgare. Befintliga isanläggningar behöver ersättas och kompletteras för att svara upp mot dagens och framtida behov. Det har därför under de senaste åren arbetats fram ett förslag på en ny modern isanläggning tillsammans med kommunens föreningar som bland annat ska innehålla en Bandyhall som även kan användas för större evenemang, en match- och uppvisningshall för konståkning och ishockey, en träningsrink för konståkning och ishockey samt kompletterande ytor som omklädningsrum, förråd, restaurang, föreningsgym, spegelsal och konferensrum.

För att bekosta anläggningen behövs ett startbeslut för investeringen om 665 mkr. I enlighet med tidigare beslut ska arenabygget finansieras genom ovillkorade aktieägartillskott. Detta klassas normalt inte som skattepliktiga driftbidrag. Externa jurister och revisorer stödjer denna bedömning och aktieägartillskott sker i två steg; först från kommunen till AB Kongahälla och sedan från AB Kongahälla till Kungälv Arena AB. Tillskotten ges etappvis enligt byggnationens framdrift.

Förslaget till beslut i aktuellt ärende bedöms vara förenligt med aktiebolagslagen, kommunallagen, Kungälv Arena AB:s bolagsordning, kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens beslut samt partneringavtalet.

Förslag till kommunfullmäktige

1. Startbeslut om 665 mkr ges för byggnation av isanläggningarna på Kungälv Arena ABs mark.
2. Ett ovillkorat aktieägartillskott om 665 mkr lämnas, via AB Kongahälla, till Kungälv Arena AB för byggnation av isanläggningarna. Aktieägartillskottet tillförs till Kungälv Arena AB i takt med byggnationens framdrift.
3. Ombud i bolagsstämma får i uppdrag att rösta i enlighet med punkt 1-2 ovan.
4. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Juridisk bedömning

3 kap. 1 § aktiebolagslagen fastslår att ett aktiebolag ska ha en bolagsordning där bland annat föremålet för bolagets verksamhet anges. 3 § i beslutad bolagsordning för Kungälv Arena AB fastställer att bolaget: ”har till föremål att verka som Kungälvs kommuns arena- och evenemangsbolag och äga, skapa och förvalta mötesplatser för idrott, kultur, föreningar och näringsliv”.

En fråga som undersökts inför tidigare ärenden är frågan om hur byggnationen ska finansieras. Ett alternativ som utretts och förslagits är att finansiering ska ske genom aktieägartillskott från Kungälvs kommun till Kungälv Arena AB, vilket kommunfullmäktige beslutade om 7 november 2024 (KS2021/1849-16).

Medel som kommuner eller landsting tillskjuter till av dem ägda bolag kan, beroende på

omständigheterna, klassificeras som rena aktieägartillskott eller som skattepliktiga driftbidrag hos det mottagande bolaget.

Avgörande för att de tillskjutna medlen inte ska klassificeras som skattepliktiga driftbidrag har enligt praxis bland annat varit om verksamheten drivits på affärsmässiga grunder eller om medlen använts till nyinvesteringar i verksamheten.

Syftet med ett aktieägartillskott är i regel att förbättra ett bolags finansiella ställning. Kungälv Arena AB har idag inte likvida medel för att genomföra byggnation av arenan. Ett ovillkorat aktieägartillskott lämnas utan krav på återbetalning. Huvudprincipen är att ett ovillkorat aktieägartillskott för en investering inte är en skattepliktig inkomst för mottagaren. I och med detta bedöms det att finansieringen av byggnationen bör ske enligt denna form. Aktieägartillskottet för genomförandet av investeringarna i arenaområdet kommer att tillföras arenabolaget etappvis allt eftersom genomförandet av investeringarna genomförs.

Bedömningen avseende formen för finansiering har gjorts med hjälp av externa jurister och revisorer (Wistrands, KPMG och PWC).

Både 10 kap. 3 § kommunallagen samt 17 § i KAAB:s bolagsordning fastställer att bolaget ska bereda kommunfullmäktige möjlighet att ta ställning innan beslut i verksamheten som är av principiell betydelse eller annars av större vikt fattas. Inom ramen för detta har kommunfullmäktige fattat ett antal centrala beslut för Kungälv Arena AB samt arenaprojektet, bland annat:

2024-11-06: Beslut i kommunfullmäktige:

1. Kungälv Arena AB får i uppdrag att inträda som part i partneringavtal Kungälv Arena (Dnr 2024/0761) samt i framtida entreprenadavtal.
2. Kommunen beslutar att, via AB Kongahälla, lämna ett ovillkorat aktieägartillskott till Kungälv Arena AB för investering i byggnation av arenan. Aktieägartillskottet ges i etapper i enlighet med byggnationstakten.
3. Beslut om aktieägartillskott fattas av kommunfullmäktige i samband med startbeslut av etapper.

Förslaget till beslut i aktuellt ärende bedöms vara förenligt med aktiebolagslagen, kommunallagen, Kungälv Arena AB:s bolagsordning, kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens beslut samt partneringavtalet.

Förvaltningens bedömning

Bakgrund

Kungälv är och har länge varit en idrottsaktiv kommun. Under 2024 genomförde idrottsföreningarna i kommunen drygt 29 000 sammankomster med totalt drygt 341 000 deltagare. Kungälvs kommun har sedan 1995 vuxit från ca 36 000 invånare till att 2025 vara drygt 50 000. En ökning på drygt 39%. Under samma motsvarande tidsperiod har anläggningarna för isidrott varit oförändrad. Det samma gäller för simidrotten. Under en längre tid har flera föreningar fått problem att växa sin verksamhet då anläggningarna inte räcker till. I vissa fall är anledningen att befintliga ytor inte är tillräckliga, medan det i andra fall beror på att anläggningarna inte klarar av dagens förutsättningar med exempelvis väder. De befintliga anläggningarna Skarpe Nord och Oasen är även i behov av omfattande renoveringar där åtgärder inte skulle kunna genomföras utan att stänga dessa anläggningar under en längre tid.

För att möta upp idrottsföreningarnas behov påbörjades arbetet avseende en multiarena 2011 genom ett kommunstyrelsebeslut, där en utredning för en multifunktionell arena skulle tillsättas och arbetet skulle ske med bland annat föreningar och näringsliv. Det var i detta beslut som ”is under tak” nämndes första gången. Senare beslut fastställde önskan att multiarenan ska innehålla publik arena för bandy, ishockey och konståkning. Kommunfullmäktige beslutade 2014 att om ett uppförande av en multiarena kommer till stånd ska denna fysiskt placeras på Ytternområdet. Arbetet har sedan dess pågått i olika former och ett antal utredningar har gjorts. 2020 beslutade

kommunstyrelsen om budgetdirektiv 2021-2022 som innehöll uppdrag nr 16: ”Upprätta förslag för idrottscentrum med kostnader och genomförandetid”. Kopplat till uppdraget i budgetdirektivet finns 13 hållbara utgångspunkter som kommer att ligga som grund för förvaltningens fortsatta arbete”. Förvaltningen, har styrt sig, och Kungälv Arena AB i dagsläget, styr sig, utifrån dessa 13 punkter.

Den 2 december 2021 fattade kommunfullmäktige inriktningsbeslut för arenaprojektet. Enligt kommunstyrelsebeslut från den 21 februari 2024 förutsätter byggnation i arenaområdet startbeslut i kommunfullmäktige, i linje med övriga startbeslut. Byggnationen i arenaområdet sker i etapper och den 3 oktober 2024 fattade kommunfullmäktige det första startbeslutet avseende investering för förberedande markåtgärder inklusive groddamm mm i arenaområdet. Ägandet av arenaområdet är uppdelat mellan Kungälvs kommun och Kungälv Arena AB.

7 november samma år fattades följande beslut i kommunfullmäktige, vilket gav Kungälv Arena AB i uppdrag, i enlighet med uppdraget i bolagets bolagsordning, att bygga och äga arenan på Yttern. Detta beslut ligger till grund för liggande och kommande ärenden som startbeslut och aktieägartillskott:

1. Kungälv Arena AB får i uppdrag att inträda som part i partneringavtal Kungälv Arena (Dnr 2024/0761) samt i framtida entreprenadavtal.
2. Kommunen beslutar att, via AB Kongahälla, lämna ett ovillkorat aktieägartillskott till Kungälv Arena AB för investering i byggnation av arenan. Aktieägartillskottet ges i etapper i enlighet med byggnationstakten.
3. Beslut om aktieägartillskott fattas av kommunfullmäktige i samband med startbeslut av etapper.
4. Ombud uppdras att rösta i enlighet med punkt 1-2 vid bolagsstämma.

6 mars 2025 fattade kommunfullmäktige beslut avseende markarbeten samt aktieägartillskott till Kungälv Arena AB:

1. Startbeslut om 93 mkr ges för markarbeten på Kungälv Arena ABs mark.
2. Ett ovillkorat aktieägartillskott om 93 mkr lämnas till AB Kongahälla. AB Kongahälla ska i sin tur lämna det ovillkorade aktieägartillskottet om 93 mkr till Kungälv Arena AB för investering i markarbeten för byggnation av arenan. Aktieägartillskottet tillförs i takt med byggnationens framdrift.
3. Ombud i bolagsstämma får i uppdrag att rösta i enlighet med punkt 1-2 ovan

Bedömning

I en partnering/samverkansentreprenad brukar det inledande samarbetet benämnas “Fas 1” och det regleras i ett första partneringkontrakt. Parternas (kommunen och entreprenören) samarbete inleds normalt inför eller under projektering där arbetet ska definiera och beskriva byggprojektets målsättning, övergripande kravbild, ta fram ritningar med mera. Under Fas 1 görs först en tavelträff där en kalkyl uppskattas på de vid tillfället kända förutsättningarna. Den tavelträffen har i detta projekt en osäkerhetsfaktor på +-20% vilket betyder att slutkostnaden kan antas landa inom den felmarginalen från tavelträffens kostnadsuppskattning. Detta tydliggörs i nedan ”trattbild”. Efter tavelträffen förfinas ritningsunderlagen genom en systemhandling och ytterligare utredningar kompletterar tidigare känd information. I slutet av Fas 1 tas en ny kalkyl fram som kallas riktkostnad. I detta projekt har riktkostnaden en osäkerhetsfaktor på +-3% vilket betyder att slutkostnaden kan antas landa inom den felmarginalen från riktkostnadens uppskattning. När Fas 1 är avslutad kan parterna teckna ett entreprenadkontrakt för byggnation (Fas 2). När startbeslutet är fattat kommer ett entreprenadkontrakt (ett Fas 2-avtal) att skrivas, i likhet med tidigare startbeslut i arenaprojektet.

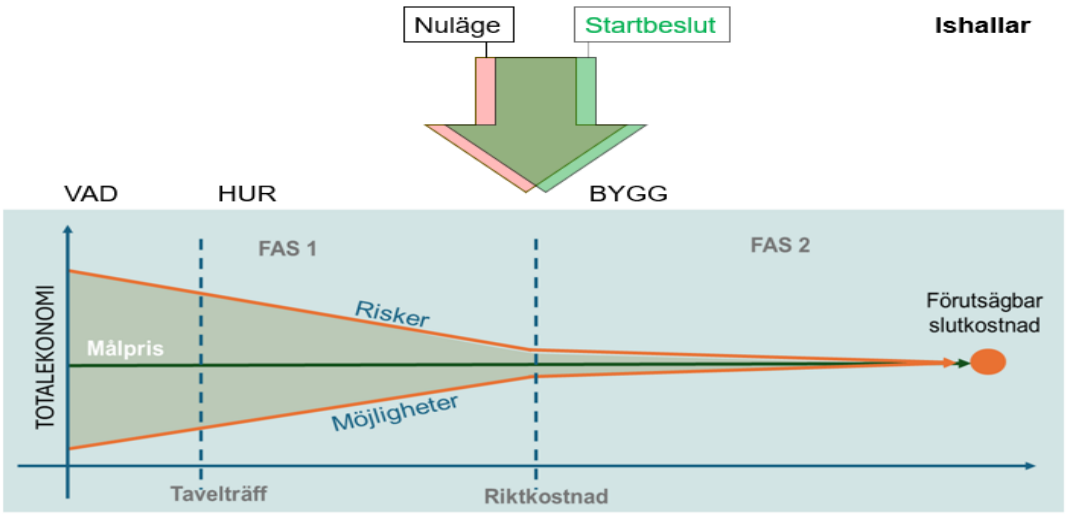

Fas 1 för isanläggningarna påbörjade i samband med kontraktskrivandet med Vestia Construction Group AB sommaren 2024 och har nu slutförts. I samband med färdigställandet av Fas 1 har även en riktkostnad för isanläggningarna tagits fram i projektet. Riktkostnaden är framtagen av Kungälvs Kommun tillsammans med Vestia Construction Group AB och dess samarbetspartners. Riktkostnaden är kalkylerad på systemhandlingen (ritningen) som bland annat innehåller följande:

- En eventhall för Bandy och andra arrangemang med läktare för ca 1500 åskådare, men där anläggningen klarar av att ta upp emot 5000 besökare.
- En match/uppvisning hall för konståkning och ishockey med läktare för ca 1150 åskådare.
- En träningsis för konståkning och ishockey utan läktare men med en balkong som tar ca 50 åskådare. Träningsisen kommer även ha en ”No-fall” anläggning för att möjliggöra för fler människor att nyttja anläggningen.
- Föreningsgym för styrketräning
- Spegelsal för teknikträning och andra sammankomster
- En restaurang som ska driftas av extern part
- Konferensrum för större sammankomster som även ska kunna nyttjas av näringslivet och andra organisationer.
- Kontorsytor för idrottsföreningar och Kungälv Arenas verksamhetspersonal.
- Omklädningsrum
- Förråd
- Föreningskiosker
- Ytor för daglig verksamhet

Enligt kommunfullmäktiges beslut den 7 november 2024 (KS2021/1849) ska kommunen, via AB Kongahälla, lämna ett ovillkorat aktieägartillskott till Kungälv Arena AB för investering i byggnation av arenan. Aktieägartillskottet avser investeringar som Kungälv Arena AB gör på sin mark. Generellt gäller att alla startbeslut för etapper i byggnationen av arenaområdet kommer att fattas av kommunfullmäktige, enligt rutinen för startbeslut för investeringar.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Aktuellt ärende berör följande av kommunfullmäktiges strategiska mål:

- Att ge goda förutsättningar för livslångt lärande
- Att ge möjligheter till en aktiv fritid för alla åldrar
- Hållbar samhällsutveckling genom ökad samordning mellan infrastruktur och byggnation i hela kommunen
- Trygg uppväxt ger ett tryggare samhälle

Vidare berörs följande av kommunstyrelsens resultatmål:

- Fler barn, unga och äldre - inklusive personer med funktionsvariation deltar i ett rikt och varierat kultur- och fritidsliv

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

I ”Att förändra vår värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling”- deklarationen där FN framställer arbetet med Agenda 2030 och dess globala hållbarhetsmål, lyfts idrotten fram som en förutsättning och möjliggörare.

Arbetet med arenaområdet och dess innehåll utgår från Agenda 2030 och från de tre hållbarhetsperspektiven social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Det gäller så väl i detaljplaneläggning, byggnation och förberedelse för framtida drift. Fokus ligger därmed inte endast på idrott utan även på social hållbarhet inklusive folkhälsa.

Då det är viktigt för projektet att byggnationen följer alla de tre hållbarhetsperspektiven kommer Kungälv Arena ABs och Kungälvs kommuns representanter att följa upp både Vestia Construction Group AB samt dess underleverantörer för att säkerställa att hela projektet följer lagar, regler samt uppsatta krav på social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Ärendet avseende startbeslut för isanläggningar i arenaområdet berör följande politiska styrande dokument i Kungälvs kommun:

- Beslutat drifts- och investeringsprogram
- Beslutad rambudget
- Full delaktighet 2024–2027 - Plan för genomförande av funktionshinderpolitik i Kungälvs kommun
- Program - Social hållbarhet - ökat innanförskap
- Social översiktsplan 2024–2027
- Äldreplan 2024–2027
- Vision 2040

Ärendet utgår även från beslutad bolagsordning och ägardirektiv för Kungälv Arena AB.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Arenaområdet ska kunna möta kommuninvånarnas nutida och kommande behov. Arenaområdet är en arena för alla, både barn- och unga, folk mitt i livet och äldre. Arenan ska möjliggöra matcher med publik, cuper, lägerverksamhet för barn och unga, idrottsgymnasium med mera. Det är ett stort fokus på just barn och unga och arenan kommer inte bara vara en plats för idrott utan även läxläsning, kultur, fritidsaktiviteter och liknande.

Hela anläggningen ska vara tillgänglig så att personer med funktionsnedsättning kan delta i aktiviteterna och den ska främja utvecklingen av parasporter. Kommunens dagliga verksamhet för personer med funktionsnedsättning kommer att finnas på området och samarbeta med föreningar och företag.

Barn- och ungdomsperspektivet har varit, och är, en av grundpelarna i arbetet med arenaområdet. Arenaområdet blir en mötesplats för idrott och hälsa, evenemang och möten, för alla i livets alla skeden. Målet är en effektiv drift och en god service till medborgare och besökare en lång tid framöver.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Arenaområdet och hallarna på området kommer att byggas som nya, moderna anläggningar. För

medarbetare som ska arbeta med drift av anläggningarna eller bedriva verksamhet kommer den nya lokalen att innebära en bättre arbetsmiljö med tillgängliga och funktionella lokaler. Platsen har och kommer att ha god tillgänglighet till kollektivtrafik och pendlingsmöjligheter. För medarbetare som är intresserade av idrotts- och föreningsliv finns goda förutsättningar för aktiviteter efter arbete.

Ekonomisk bedömning

Detta startbeslut avser byggnation av isanläggningar som Kungälv Arena AB kommer att äga och drifta.

Framtagandet av riktpriset har följt den process som nämnts under förvaltningens bedömning. Beräknat riktpris för isanläggningarna uppgår till 665 mkr. Under våren 2025 presenterades en tavelträff avseende isanläggningarna som uppgick till 584 mkr, riktpriset innebär därmed en ökning om cirka 14%. Sedan tavelträffen har flera justeringar genomförts som har lett både till kostnadsökningar och kostnadsbesparingar. Totalen landar det på en ökning om drygt 80 mkr. Nedan presenteras de största kostnadsökningarna som har skett sedan tavelträffen.

Kostnadsökningar	**mkr**
Betong – *Ökad mängd för förbättrad hållbarhet, bättre energianvändning samt minskade stomljud i anläggningen.*	20
Prefab – *Ökad mängd isolerade prefabelement för att minska underhållskostnader samt förbättrad hållbarhet. Det ger även bättre energianvändning och akustik.*	12
Eventhall – *Körbar platta för tunga fordon, ökad kapacitet för El och Ventilation, förbättrad akustik*	11
Sprinkler *-Inkl. Sprinklertank i området. Sprinklertanken kommer även kunna försörja övriga byggnader i området.*	10
Mark *-Tillkommande kostnader efter fördjupade geotekniska utredningar. Minska risken för sättningsskador.*	22
Totalt	**75**

Utöver kända kostnadsökningar har även kostnaderna för index, inflation och osäkerheter utökats i kalkylen efter råd från extern part med ca 30 mkr. Detta i och med det fortsatt osäkra världsläget. Isanläggningarna kommer att betala anslutningsavgifter enligt av kommunfullmäktige beslutad taxa, enligt taxenivå 2025 motsvarar det cirka 13 mkr, vilket också är inkluderat i detta startbeslut.

I tjänsteskrivelsen för beslut om överföring av byggnation av arena på Yttern till Kungälv Arena AB samt aktieägartillskott (Dnr KS2021/1849-8), som beslutades av kommunfullmäktige 2024-11-07 (§156/2024) framgick informationen att räntekostnader för lån under byggtiden hanteras av Kungälvs kommun och arbetas in i kommunens rambudget. Detta för att undvika att årligen tillföra driftsbidrag till Kungälv Arena AB under byggtiden, då driftsbidrag är skattepliktiga och bolaget saknar inkomst under tiden som anläggningarna uppförs.

Kommunens aktieägartillskott till Kungälv Arena AB kommer att finansieras med likvida medel och/eller lån. Aktieägartillskottet kommer att tillföras Kungälv Arena AB löpande allt efter att kostnader i byggprocessen uppstår. Beräknat behov av aktieägartillskott för andra etappen, ”isanläggningar”, för Kungälv Arena AB är 665 mkr, vilket stämmer överens med det aktuella startbeslut som föreslås.

Driftekonomiska konsekvenser

Kungälvs kommun har i dagsläget två befintliga isanläggningar som föreslås läggas ned i samband med att en ny anläggning är på plats. Dessa anläggningar har både fastighetstekniska driftkostnader och driftkostnader för verksamheten. Exempel på fastighetstekniska driftkostnader är el, värme, underhåll och kapitalkostnader medan exempel på driftkostnader för verksamheten är personalkostnader, köldmedia och arbetsfordon. De befintliga fastighetstekniska driftkostnaderna presenteras i nedan tabell.

Anläggning	Driftskostnad mkr	Kommentar
Skarpe Nord	4	Ca 1 mkr är kapitalkostnader och det övriga är huvudsakligen el, vatten och fjärrvärme.
Oasen	4,4	Detta är ca 50% av Oasens fastighetskostnader. Övriga tillhör simhallen.
Totalt	8,4	

Driftkostnaderna för verksamheten är svårare att ta fram exakta siffror för då personalstyrkan arbetar med de befintliga isanläggningarna samt övriga idrottsanläggningar i kommunen. Under 2025 hade verksamheten ”Fritid Drift” kostnader på ca 37 mkr och intäkter på ca 10 mkr. Ca 12 mkr av kostnaderna för ”Fritid Drift” uppskattas belasta nuvarande isanläggningarna. En kostnad som förväntas överföras till den nya anläggningen när den står klar.

I tavelträffen prognostiserades driftkostnadskonsekvensen till cirka 37,8 mkr årligen. Eftersom det finns befintliga kostnader på ca 8,4 mkr från Oasen och Skarpe nord blir nettoeffektenen ökning om ca 29,4 mkr årligen. Trots att kapitalkostnaderna har ökat sedan tavelträffen visar driftkostnadskonsekvensen för riktkostnaden på en något minskad kostnad, nämligen 37,4 mkr årligen eller 29 mkr årligen netto. Detta då delar av de investeringar som har tillförts kommer att minska kostnaderna för skötsel, underhåll, värmeförbrukning samt elanvändning. Utav de 37,4 mkr årliga driftkostnaderna avser cirka 30 mkr kapitalkostnader för byggnad och mark och övriga ca 7,4 mkr avser i huvudsak el, värme, vatten, skötsel och tillsyn, larm och bevakning, renhållning, felavhjälpande och skadegörelse.

Utöver kostnader kommer även isanläggningarna att generera intäkter till bolaget. Intäkterna föreslås att i huvudsak komma från hyresintäkter från Kungälvs kommun, men det kommer även komma hyresintäkter från restaurangverksamheten samt de ytor som föreningarna hyr och som de kommer ha exklusivitet till. Exempel på dessa ytor är egna omklädningsrum och kansliytor. Andra ytor som föreningarna kommer nyttja, men inte ha exklusivitet över, kommer att följa kommunfullmäktiges beslut gällande taxor i kommunen. Utöver detta görs en första bedömning att andra aktiviteter som allmänhetens åkning, event, bokningar av konferensanläggning mm kommer att generera ca 1,5 mkr årligen. Förhoppningen är att denna intäktskälla ska kunna utvecklas framåt. Totalt ger det att bolaget får intäkter motsvarande 2,85 mkr årligen eller nästan 1/12 av driftkostnaden. Totala uppskattade intäkter för bolaget summeras i nedan tabell.

Intäktskälla	Intäkter årligen [mkr]
Hyra -Kungälv Kommun	34,55
Hyra -Föreningar	0,70
Hyra - Restaurang	0,65
Övrigt - Allmänhetensåkning, Event, Konferensanläggning	1,50
Totalt	37,40

Totalt innebär förslaget en kostnadsökning för Kungälvs Kommun med ca 26,15 mkr årligen när den nya kostnaden för anläggningen summeras med de avgående kostnaderna för Oasen och Skarpe Nord. Kungälv Arena ABs affärsplan fastställer att förslag på hyresavtal ska tas fram under 2026. Hyresavtalen kommer att hanteras som separata politiska beslut vid senare tillfälle.

Förslag till kommunfullmäktige

1. Startbeslut om 665 mkr ges för byggnation av isanläggningarna på Kungälv Arena ABs mark.
2. Ett ovillkorat aktieägartillskott om 665 mkr lämnas, via AB Kongahälla, till Kungälv Arena AB för byggnation av isanläggningarna. Aktieägartillskottet tillförs till Kungälv Arena AB i takt med byggnationens framdrift.
3. Ombud i bolagsstämma får i uppdrag att rösta i enlighet med punkt 1-2 ovan.
4. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Rickard Holmgren
VD Kungälv Arena AB

Expedieras till:

För kännedom till:

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteutlåtande

Handläggarens namn
Sara Flytström

2026-02-27

Förvaltningens bedömning - Startbeslut för byggnation av isanläggningar (Dnr KAAB2026/0001-3)

Sammanfattning

På sitt sammanträde den 5 februari 2026 beslutade Kungälv Arena AB:s styrelse att lyfta ärende avseende startbeslut för byggnation av isanläggningar. Befintliga isanläggningar behöver ersättas och kompletteras för att svara upp mot dagens och framtida behov. För att bekosta anläggningen behövs ett startbeslut för investeringen om 665 mkr. I enlighet med tidigare beslut ska arenabygget finansieras genom ovillkorade aktieägartillskott. Ärendet har beretts i moderbolaget AB Kongahälla.

Kommunens aktieägartillskott till Kungälv Arena AB kommer att finansieras med likvida medel och/eller lån. Aktieägartillskottet kommer att tillföras Kungälv Arena AB löpande allt efter att kostnader i byggprocessen uppstår. Beräknat behov av aktieägartillskott för andra etappen, ”isanläggningar”, för Kungälv Arena AB är 665 mkr, vilket stämmer överens med det aktuella startbeslut som föreslås.

Det är flera av förvaltningens verksamheter som påverkas av en ny isanläggning. Den som främst påverkas är fritidsverksamheten, men även kommunens lokalförsörjning och daglig verksamhet kommer att påverkas. Kungälvs kommun föreslås att hyra merparten av Isanläggningarna från Kungälv Arena AB för att ställa ytorna till de lokala föreningslivets förfogande.

Den nya isanläggningen innebär en årlig nettokostnadsökning för kommunen på cirka 26 miljoner kronor, främst kopplad till kapitalkostnader, medan verksamhetskostnaderna bedöms vara oförändrade jämfört med dagens drift. Med oförändrade taxor ökar den totala subventionen till föreningslivet från cirka 93 % till omkring 95 %, vilket fortsatt ligger i nivå med andra kommuner. De ökade driftkostnaderna behöver omhändertas i kommande budgetprocesser.

Förslaget till beslut i utgör inga juridiska hinder och är i enlighet med både kommunallagen, aktiebolagslagen och beslutade styrdokument och avtal. Vidare utgör inte förslaget statsstöd enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget.

Kungälv Arena AB fattade följande beslut och förslag till kommunfullmäktige:

1. Startbeslut om 665 mkr ges för byggnation av isanläggningarna på Kungälv Arena ABs mark.
2. Ett ovillkorat aktieägartillskott om 665 mkr lämnas, via AB Kongahälla, till Kungälv Arena AB för byggnation av isanläggningarna. Aktieägartillskottet tillförs till Kungälv Arena AB i takt med byggnationens framdrift.
3. Ombud i bolagsstämma får i uppdrag att rösta i enlighet med punkt 1-2 ovan.
4. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att fatta beslut i enlighet med förslaget från Kungälv Arena AB.

Juridisk bedömning

All kommunal verksamhet omfattas av reglerna i kommunallagen. När kommunen bildar ett aktiebolag måste hänsyn tas till två regelsystem, dels kommunallagen (2017:725, KL), dels aktiebolagslagen (2005:551, ABL). Dessa båda regelverk ska tillämpas parallellt.

En förutsättning för att kommunen ska kunna lämna över verksamhet till aktiebolag är att verksamheten är en kommunal angelägenhet. Kommunen kan bara bolagisera verksamhet som faller inom ramen för den kommunala kompetensen. Vad som ingår i de kommunala angelägenheterna regleras i första hand i 2 kap KL, nämligen att kommuner får själva ha hand om angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens område eller deras medlemmar.

Ett annat regelverk som i tidigt skede har tagits i akt, samt beskrivits i föregående tjänsteskrivelser, är statsstöd enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget. Statsstöd är när det offentliga, exempelvis en kommun, stödjer en viss ekonomisk verksamhet med offentliga medel på ett sätt som ger mottagaren en fördel gentemot andra aktörer på marknaden. EU:s regler för statligt stöd sätter ramarna för medlemsstaternas möjligheter att med offentliga medel kunna stödja en viss verksamhet. Reglerna om statsstöd finns i artiklarna 107–109 i EUF-fördraget. Syftet med reglerna är att motverka att konkurrensen på EU:s inre marknad snedvrids.

Föreslaget utgör inte ett statsstöd enligt artikel 107.1 då det inte bedöms snedvrida eller hota att snedvrida konkurrensen och påverkar handeln mellan EU:s medlemsstater (p. 5. Konkurrens- och samhandelskriteriet). Bedömningen är gjord av kommunjurist i dialog med Upphandlingsmyndigheten och SKR.

En ytterligare fråga som undersökts inför tidigare ärenden är frågan om hur byggnationen ska finansieras. Ett alternativ som utretts och förslagits är att finansiering ska ske genom aktieägartillskott från Kungälvs kommun till Kungälv Arena AB, vilket kommunfullmäktige beslutade om 7 november 2024 (KS2021/1849-16).

Medel som kommuner eller landsting tillskjuter till av dem ägda bolag kan, beroende på omständigheterna, klassificeras som rena aktieägartillskott eller som skattepliktiga driftbidrag hos det mottagande bolaget. Avgörande för att de tillskjutna medlen inte ska klassificeras som skattepliktiga driftbidrag har enligt praxis bland annat varit om verksamheten drivits på affärsmässiga grunder eller om medlen använts till nyinvesteringar i verksamheten. Syftet med ett aktieägartillskott är i regel att förbättra ett bolags finansiella ställning. Kungälv Arena AB har idag inte likvida medel för att genomföra byggnation av arenan. Ett ovillkorat aktieägartillskott lämnas utan krav på återbetalning. Huvudprincipen är att ett ovillkorat aktieägartillskott för en investering inte är en skattepliktig inkomst för mottagaren. I och med detta bedöms det att finansieringen av byggnationen bör ske enligt denna form.

Förslaget till beslut i aktuellt ärende bedöms vara förenligt med aktiebolagslagen, kommunallagen, Kungälv Arena AB:s bolagsordning, kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens beslut samt partneringavtalet.

Förvaltningens bedömning

Det är flera av förvaltningens verksamheter som påverkas av en ny isanläggning. Den som främst påverkas är fritidsverksamheten, men även kommunens lokalförsörjning och daglig verksamhet påverkas.

I dagsläget har kommunen två isanläggningar, Oasen ishall och samt utomhusbandybanan Skarpe Nord. De båda anläggningarna är äldre och har många utmaningar för fritidsverksamheten och föreningslivet. Utrymmena i Oasens ishall är trånga och utmanande ur arbetsmiljösynpunkt. Skarpe Nord å andra sidan har sin främsta utmaning med att den inte är väderskyddad vilket gör att det går åt mycket tid för personal för att kunna upprätthålla isen delar av året. Senare år har isen varit öppen från mitten av november till slutet av mars.

Båda anläggningarna har även äldre maskinparker och tekniska installationer som leder till utökade resurser – både personella och ekonomiska - för service och underhåll av dessa. Det börjar även vara svårt och kostsamt att få tag i reservdelar på grund av teknikens ålder. Även fastighetsfunktionen får lägga tid och resurser för att säkerställa att byggnaderna fungerar.

En ny samlad anläggning skulle initialt innebära mindre arbete med drift och underhåll för fastighetsfunktionen, därmed öppnas mer tid och resurser för ytterligare fokus på övriga kommunala anläggningar. Det läggs även mycket tid för lokalvård på Oasen och Skarpe Nord. Simhallsdelen på oasen kommer att stängs först när en ny simall finns på plats.

Avseende Skarpe Nord har lokalförsörjningsplanen pekat ut ett framtida användningsområde som fotbollsanläggning. Om så blir fallet kommer isanläggningen avvecklas och ett konstgräs permanentas, vilket innebära att både drift av anläggningen samt lokalvård fortsatt kommer behöva utföras, men till en väsentligt mindre driftkostnad än idag.

Den nya anläggningen kommer innehålla mer isyta än det kommunen har i dagsläget. Dels kommer det bli en extra träningsis för konståkningen och ishockeyn, dels kommer bandyhallen även ha is fler månader på året än vad Skarpe Nord klarar av med dagens förutsättningar. Den nya bandyhallen beräknas ha is från september till och med mars, medan Skarpe Nord i dagsläget har is från november till mars.

I och med att alla isanläggningar i kommunen nu samlas på samma plats kommer verksamhetsdriften att kunna skötas effektivare än vad den gör i dag. Restider mellan anläggningar kommer att minska och personalen på plats kommer, på enklare vis, kunna samarbeta med varandra för att säkerställa driftsäkerheten. Eftersom anläggningen kommer vara ny, med moderna materialval behövs mindre skötsel och underhåll initialt än jämfört med vad de äldre nuvarande anläggningarna kräver.

Anläggningen kommer även att innehålla lokaler utformade för daglig verksamhet. I kommunens lokalförsörjningsplan finns det utpekat att arenaområdet ska möjliggöra denna typ av verksamhet. Kommunen har behov att utöka antalet platser för ”DV” (daglig verksamhet) med ca 10-12 deltagare per år. För att lokalerna ska vara anpassade för deras verksamhet från start kommer arbetet med utformning och planering av denna del att startas upp under året.

I dagsläget räcker inte kommunens isanläggningar till för det behov som lokala föreningslivet har. Detta har under flera år pekats ut i kommunens lokalförsörjningsplan. Flertalet av föreningarna behöver lämna kommunen för att kunna få tillräckligt med träningstider för sina verksamheter. Genom den nya anläggningen kommer de kunna ha sin verksamhet i kommunens anläggningar och slipper åka till andra kommuner som exempelvis Munkedal, Ale eller Göteborg. Anläggningen kommer även kunna användas för andra typer av event som exempelvis mässor eller cuper som i dagsläget inte får plats i anläggningar i kommunen. Detta kan bidra till en positiv utveckling av både föreningslivet och näringslivet i Kungälvs kommun. Området kommer även bli ett nav för idrott vilket gör att det hjälper Kungälvs kommun att växa som en besöksdestination. Projektets tidsplanering ger att den nya anläggningen ska kunna börja nyttjas under vinter 2028/2029.

Förvaltningen ser positivt på förslaget från Kungälv Arena AB då det möjliggör för förvaltningen att utföra sitt uppdrag effektivare. Det ger även förvaltningen bättre förutsättningar att svara upp mot kommunfullmäktiges strategiska mål samt kommunstyrelsens resultatmål.

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att fatta beslut i enlighet med förslaget från Kungälv Arena AB.

Ekonomisk bedömning

Kungälv Arena AB föreslår kommunfullmäktige att bevilja startbeslut om 665 mkr för byggnation av insanläggningar. Kungälvs kommun kommer att hyra merparten av anläggningen för föreningsändamål när den står klar. Framtida hyresavtal kommer att hanteras i separata beslut.

I tjänsteskrivelsen för beslut om överföring av byggnation av arena på Yttern till Kungälv Arena AB samt aktieägartillskott (Dnr KS2021/1849-8), som beslutades av kommunfullmäktige 2024-11-07 (§156/2024) framgick informationen att räntekostnader för lån under byggtiden hanteras av Kungälvs kommun och arbetas in i kommunens rambudget. Detta för att undvika att årligen tillföra driftsbidrag till Kungälv Arena AB under byggtiden, då driftsbidrag är skattepliktiga och bolaget saknar inkomst under tiden som anläggningarna uppförs. Förvaltningens bedömning är att föreslagen nivå för startbeslutet om 665 miljoner kr genererar räntekostnader upp till 16 Mkr per år (årskostnad för lån på 665 Mkr med dagens ränteläge) som förvaltningen kommer att hantera i den årliga budgetprocessen.

Kommunens aktieägartillskott till Kungälv Arena AB kommer att finansieras med likvida medel och/eller lån. Aktieägartillskottet kommer att tillföras Kungälv Arena AB löpande allt efter att kostnader i byggprocessen uppstår. Beräknat behov av aktieägartillskott för andra etappen, ”isanläggningar”, för Kungälv Arena AB är 665 mkr, vilket stämmer överens med det aktuella startbeslut som föreslås.

Driftekonomiska konsekvenser
Alla nedan presenterade kostnader följer 2026 års kostnadsnivå. Räntenivåerna och inflation kan komma att förändras under de kommande åren vilket kan få en påverkan på de driftekonomiska kostnadsnivåerna. Isanläggningarna ska vara färdiga att tas i bruk vid årsskiftet 2028/2029. Kostnaderna för bland annat kapital och hyror faller ut till fullo först 2029 när anläggningen tas i bruk.

Anläggningskostnader
Kungälvs kommun har i dagsläget två befintliga isanläggningar som kan läggas ned i samband med att en ny anläggning är på plats. Dessa anläggningar har både fastighetstekniska driftkostnader och driftkostnader för verksamheten. Exempel på fastighetstekniska driftkostnader är el, värme, underhåll och kapitalkostnader medan exempel på driftkostnader för verksamheten är personalkostnader, köldmedia och arbetsfordon. De befintliga fastighetstekniska driftkostnaderna presenteras i nedan tabell.

Anläggning	**Driftskostnad mkr**	**Kommentar**
Skarpe Nord	4	Ca 1 mkr är kapitalkostnader och det övriga är huvudsakligen el, vatten och fjärrvärme.
Oasen	4,4	Detta är ca 50% av Oasens fastighetskostnader. Övriga tillhör simhallen.
Totalt avgående	8,4	

Kungälvs kommun föreslås att hyra merparten av Isanläggningarna från Kungälv Arena AB. Driftkostnadskalkylen som bygger på investeringen om 665 miljoner kr ger en årshyra för Kungälvs kommun om 34,55 miljoner kr initialt. Utav dessa 34,55 miljoner kr är ca 30 miljoner kr kapitalkostnader det första året (räntor och avskrivningar). Dessa kostnader kommer att succesivt minskas över tid i takt med avskrivningarna. Totalt innebär förslaget en kostnadsökning för Kungälvs Kommun med ca 26,15 mkr årligen när den nya kostnaden för anläggningen summeras med de avgående kostnaderna för Oasen och Skarpe Nord.

Verksamhetskostnader
Driftkostnaderna för verksamheten är svårare att ta fram exakta siffror för, då personalstyrkan arbetar med de befintliga isanläggningarna samt övriga idrottsanläggningar i kommunen. Under 2025 hade verksamheten ”Fritid Drift” kostnader på ca 37 mkr och intäkter på ca 10 mkr från bland annat inträden och taxor. Ca 12 mkr av kostnaderna för ”Fritid Drift” bedöms belasta nuvarande isanläggningarna. En kostnad som förväntas överföras till den nya anläggningen när den står klar. Den samlade bedömning är att kostnaderna för ”Fritid Drift” inte kommer att öka i och med att den nya anläggningen tas i bruk och de äldre anläggningarna slutar att nyttjas. Detta tack vare att den nyare och modernare anläggningen tillåter en effektivare drift.

Föreningssubvention

I dagsläget subventionerar Kungälvs kommun dess idrottsföreningar med ca 50 miljoner kr (eller ca 93%) om man räknar in kostnaderna för ”Fritid Drift” och kommunens lokalkostnader samt de intäkter från taxor som kommunen får av föreningarna när de nyttjar anläggningarna. Intäkterna följer den nivå för taxor som kommunfullmäktige har beslutat (KS2024/2103-1). En ökad kostnad för Kommunen om ca 26,15 miljoner årligen påverkar inte kostnaden för föreningarna under förutsättning att kommunfullmäktige behåller gällande taxor. Om taxenivån förblir oförändrad innebär det i stället att den totala subventioneringen stiger till drygt 76 miljoner kr eller ca 95%. Både 93% och 95% i subventionering är enligt omvärldsbevakning i nivå med vad andra kommuner subventionerar sina ideella föreningar med. Den totala subventioneringen kan komma att minskas något då anläggningen också möjliggör för fler timmar för föreningarna att nyttja isen jämfört med idag. Det kommer även innebära en positiv ekonomisk effekt på föreningarna då de inte behöver boka tider i andra kommuner för sin verksamhet, något som de idag får göra.

Den ekonomiska bedömningen har gjorts i samråd med ekonom.

De ökade driftkostnaderna omhändertas i kommande budgetprocesser.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta:

1. Startbeslut om 665 mkr ges för byggnation av isanläggningarna på Kungälv Arena ABs mark.
2. Ett ovillkorat aktieägartillskott om 665 mkr lämnas, via AB Kongahälla, till Kungälv Arena AB för byggnation av isanläggningarna. Aktieägartillskottet tillförs till Kungälv Arena AB i takt med byggnationens framdrift.
3. Ombud i bolagsstämma får i uppdrag att rösta i enlighet med punkt 1-2 ovan.
4. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Håkan Sandahl
Kommundirektör

Åsa Berglie
sektorchef Samhällsbyggnad

Pia Jakobsson
Ekonomichef

Expedieras till:

För kännedom till:

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Karolina Lovric

3/11/2026

Moderbolagets bedömning - Startbeslut för byggnation av isanläggningar (Dnr KAAB2026/0001-1)

Punkt 4 i ägardirektiv för AB Kongahälla fastslår följande:

> *Bolaget ska bereda ärenden som övriga bolag i koncernen lyfter till kommunstyrelsen eller till kommunfullmäktige för ställningstagande.*

Sammanfattning

Enligt kommunfullmäktiges beslut den 7 november 2024 (KS2021/1849) ska kommunen, via AB Kongahälla, lämna ett ovillkorat aktieägartillskott till Kungälv Arena AB för investering i byggnation av arenan. Aktieägartillskottet ges i etapper i enlighet med byggnationstakten. På samma sammanträde fattade kommunfullmäktige det principiella beslutet att Kungälv Arena AB ska bygga arenan på Yttern. Ärendena behandlades av extra bolagsstämma i AB Kongahälla den 9 december 2024.

På sitt sammanträde den 5 februari 2026 beslutade Kungälv Arena AB:s styrelse att lyfta ärende avseende startbeslut för byggnation av isanläggningar. Befintliga isanläggningar behöver ersättas och kompletteras för att svara upp mot dagens och framtida behov. Det har därför under de senaste åren arbetats fram ett förslag på en ny modern isanläggning tillsammans med kommunens föreningar som bland annat ska innehålla en bandyhall som även kan användas för större evenemang, en match- och uppvisningshall för konståkning och ishockey, en träningsrink för konståkning och ishockey samt kompletterande ytor som omklädningsrum, förråd, restaurang, föreningsgym, spegelsal och konferensrum.

För att bekosta anläggningen behövs ett startbeslut för investeringen om 665 mkr. I enlighet med tidigare beslut ska arenabygget finansieras genom ovillkorade aktieägartillskott.

Kungälv Arena AB fattade följande beslut och förslag till kommunfullmäktige:

1. Startbeslut om 665 mkr ges för byggnation av isanläggningarna på Kungälv Arena ABs mark.
2. Ett ovillkorat aktieägartillskott om 665 mkr lämnas, via AB Kongahälla, till Kungälv Arena AB för byggnation av isanläggningarna. Aktieägartillskottet tillförs till Kungälv Arena AB i takt med byggnationens framdrift.
3. Ombud i bolagsstämma får i uppdrag att rösta i enlighet med punkt 1-2 ovan.
4. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Det är detta förslag till beslut i kommunfullmäktige som ligger till grund för denna bedömning och AB Kongahälla föreslår inget annat förslag till beslut till kommunfullmäktige.

Bedömning utifrån strategisk nivå inom bolagskoncernen

Kungälv är en växande kommun med idrottsaktiva medborgare och en stark grund inom föreningsverksamheten. Kommunfullmäktige har fattat beslut om det strategiska målet om *att ge*

möjligheter till en aktiv fritid för alla åldrar. Målet fastställer att god och jämlik hälsa, social trygghet och integration ställer krav på att det finns goda möjligheter till fritidsaktiviteter i kommunen. Ett fungerande föreningsliv är en del i demokratiarbetet och kommunens attraktivitet ska öka genom att ge möjlighet för att fler medborgare att delta och känna gemenskap genom fritidsaktiviteter. Utanförskapet ska minska genom att barn från resurssvaga hem ska garanteras en organiserad fritidssysselsättning inom föreningslivet.

Isanläggningarna syftar till att möta kommuninvånarnas nutida och kommande behov. Hela arenaområdet är en arena för alla, både barn- och unga, folk mitt i livet och äldre. Det är ett stort fokus på just barn och unga och arenan kommer inte bara vara en plats för idrott utan även läxläsning, kultur, fritidsaktiviteter och liknande.

Hela anläggningen ska vara tillgänglig så att personer med funktionsnedsättning kan delta i aktiviteterna och den ska främja utvecklingen av parasporter. Kommunens dagliga verksamhet för personer med funktionsnedsättning kommer att finnas på området och samarbeta med föreningar och företag.

Barn- och ungdomsperspektivet har varit, och är, en av grundpelarna i arbetet med arenaområdet. Arenaområdet blir en mötesplats för idrott och hälsa, evenemang och möten, för alla i livets alla skeden. Målet är en effektiv drift och en god service till medborgare och besökare en lång tid framöver.

Övriga strategiska mål i ärendet är i linje med är:

- Att ge goda förutsättningar för livslångt lärande
- Hållbar samhällsutveckling genom ökad samordning mellan infrastruktur och byggnation i hela kommunen
- Trygg uppväxt ger ett tryggare samhälle

AB Kongahälla bedömer att ärendet är i linje med kommunfullmäktiges strategiska mål.

Bedömning utifrån kommunkoncernens perspektiv

Det övergripande syftet med verksamheten i Kungälvs kommuns koncern är att skapa nytta för Kungälvs kommun, dess invånare och att medverka till utvecklingen i kommunen.

Aktieägartillskottet avser investering som Kungälv Arena AB gör på sin mark, men arenaprojektet i sin helhet innefattar samarbete inom hela kommunkoncernen. Även Kungälv Energis planerade åtgärder kommer att genomföras i projektet. Kungälv Energis behov av investeringar är omhändertaget i bolagets eget budgetarbete och beslutas inte i detta ärende. Det handlar till exempel om att gräva ner befintlig luftledning för el i marken, bygga fjärrvärmeanslutningar och elanslutningar. Kungälv Energi planerar att gräva ner luftledningar under en längre sträcka än bara genom arenaområdet. Kungälv Energi är även del av projekteringen av solceller som ska installeras på byggnaderna på arenaområdet.

Utöver detta pågår samarbete med kommunens VA-verksamhet, där byggnation kommer att ske av en överföringsledning för VA genom området inklusive pumpstation kommer att ske. Överföringsledningen är planerad för att öka flödena i västra delen av kommunen och de nya exploateringar som planeras i Ytterby. I samband med detta byggs även anslutningspunkter för VA-serviser till byggnaderna i området. Startbeslut för VA-kollektivets investeringar sker enligt gängse rutiner i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige och innefattas inte i aktieägartillskottet.

Utöver ovan kommer även Soltak att installera trådlöst nätverk inne i ishallarna.

I tjänsteskrivelsen för beslut om överföring av byggnation av arena på Yttern till Kungälv Arena AB samt aktieägartillskott (Dnr KS2021/1849-8), som beslutades av kommunfullmäktige 2024-11-07

(§156/2024) framgick informationen att räntekostnader för lån under byggtiden hanteras av Kungälvs kommun och arbetas in i kommunens rambudget. Detta för att undvika att årligen tillföra driftsbidrag till Kungälv Arena AB under byggtiden, då driftsbidrag är skattepliktiga och bolaget saknar inkomst under tiden som anläggningarna uppförs. Aktieägartillskottet kommer att tillföras Kungälv Arena AB löpande allt efter att kostnader i byggprocessen uppstår.

AB Kongahälla bedömer att ärendet är i linje med kommunkoncernens övergripande syfte.

Ekonomisk bedömning

Enligt kommunfullmäktiges beslut den 7 november 2024 (KS2021/1849) ska kommunen, via AB Kongahälla, lämna ett ovillkorat aktieägartillskott till Kungälv Arena AB för investering i byggnation av arenan.

Aktieägartillskottet ges i etapper i enlighet med byggnationstakten.

Detta startbeslut avser byggnation av isanläggningar som Kungälv Arena AB kommer att äga och drifta. Kungälv Arena AB har gjort en ekonomisk bedömning av investeringsutgiften och kommande driftskostnader i medföljande tjänsteutlåtande (se bilaga Startbeslut för byggnation av isanläggningar (Dnr KAAB2026/0001-1)

Aktieägartillskottet ges till AB Kongahälla som för det vidare till Kungälv Arena AB.

I tjänsteskrivelsen för beslut om överföring av byggnation av arena på Yttern till Kungälv Arena AB samt aktieägartillskott (Dnr KS2021/1849-8), som beslutades av kommunfullmäktige 2024-11-07 (§156/2024) framgick informationen att räntekostnader för lån under byggtiden hanteras av Kungälvs kommun och arbetas in i kommunens rambudget. Detta för att undvika att årligen tillföra driftsbidrag till Kungälv Arena AB under byggtiden, då driftsbidrag är skattepliktiga och bolaget saknar inkomst under tiden som anläggningarna uppförs.

Moderbolagets bedömning

AB Kongahälla har inget att erinra.

Pia Jakobsson
VD

Expedieras till:

För kännedom till:

Protokoll 1, extra styrelsesammanträde AB Kongahälla

Sammanträdesdatum 2026-02-20 org.nr 556022-8404

Plats	Stadshuset, Ytterbyvägen 2, Bryggan
Tid	Fredagen den 20 februari 2026, klockan 13:00-13:45

Beslutande	Jesper Eneroth	Ordförande
	Anders Holmensköld	1:e vice ordförande
	Gun-Marie Daun	2:e vice ordförande
	Fredrik Gullbrantz	
	Pierre Syrén	
	Mikael Malm	
	Thomas Loong	

Sekreterare Karolina Lovric Paragraf §§ 1 - 6
Karolina Lovric

Ordförande Jesper Eneroth
Jesper Eneroth

Justerande Gun-Marie Daun
Gun-Marie Daun

Övriga deltagare	Pia Jakobsson	VD AB Kongahälla §§ 1 - 6
	Rickard Holmgren	VD Kungälv Arena AB §§ 1 - 6

Protokoll

Sammanträdesdatum 2026-02-20

§1 **Val av justerare**

Gun-Marie Daun utses att jämte ordföranden justera protokollet.

§2 **Tillkommande och utgående ärenden**

Inga tillkommande eller utgående ärenden.

Dagordningen fastställs.

§3 **Startbeslut för byggnation av isanläggningar**

KAAB2026/0001-1

På sitt sammanträde den 5 februari 2026 beslutade Kungälv Arena AB:s styrelse att lyfta ärende avseende startbeslut för byggnation av isanläggningar. Befintliga isanläggningar behöver ersättas och kompletteras för att svara upp mot dagens och framtida behov. Det har därför under de senaste åren arbetats fram ett förslag på en ny modern isanläggning tillsammans med kommunens föreningar som bland annat ska innehålla en bandyhall som även kan användas för större evenemang, en match- och uppvisningshall för konståkning och ishockey, en träningsrink för konståkning och ishockey samt kompletterande ytor som omklädningsrum, förråd, restaurang, föreningsgym, spegelsal och konferensrum.

Enligt kommunfullmäktiges beslut den 7 november 2024 (KS2021/1849) ska kommunen, via AB Kongahälla, lämna ett ovillkorat aktieägartillskott till Kungälv Arena AB för investering i byggnation av arenan. Aktieägartillskottet ges i etapper i enlighet med byggnationstakten.

För att bekosta anläggningen behövs ett startbeslut för investeringen om 665 mkr. I enlighet med tidigare beslut ska arenabygget finansieras genom ovillkorade aktieägartillskott.

Kungälv Arena AB fattade följande beslut och förslag till kommunfullmäktige:

1. Startbeslut om 665 mkr ges för byggnation av isanläggningarna på Kungälv Arena ABs mark.
2. Ett ovillkorat aktieägartillskott om 665 mkr lämnas, via AB Kongahälla, till Kungälv Arena AB för byggnation av isanläggningarna. Aktieägartillskottet tillförs till Kungälv Arena AB i takt med byggnationens framdrift.
3. Ombud i bolagsstämma får i uppdrag att rösta i enlighet med punkt 1-2 ovan.
4. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Det är detta förslag till beslut i kommunfullmäktige som ligger till grund för denna bedömning och AB Kongahälla föreslår inget annat förslag till beslut till kommunfullmäktige.

AB Kongahälla har inget att erinra i ärendet. Moderbolaget bedömer att ärendet är i linje med kommunfullmäktiges strategiska mål och kommunkoncernens övergripande syfte.

Protokoll

Sammanträdesdatum 2026-02-20

Styrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige:

1. Startbeslut om 665 mkr ges för byggnation av isanläggningarna på Kungälv Arena ABs mark.
2. Ett ovillkorat aktieägartillskott om 665 mkr lämnas, via AB Kongahälla, till Kungälv Arena AB för byggnation av isanläggningarna. Aktieägartillskottet tillförs till Kungälv Arena AB i takt med byggnationens framdrift.
3. Ombud i bolagsstämma får i uppdrag att rösta i enlighet med punkt 1-2 ovan.
4. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

§4 **Kallelse till extra bolagsstämma**

I samband med att kommunfullmäktige fattar beslut i ärendet avseende *startbeslut för byggnation av isanläggningar* (KAAB2026/0001-1) behöver extra bolagsstämma hållas.

Den extra bolagsstämman föreslås hållas den 12 maj klockan 09.00.

Styrelsen beslutar att kalla till extra bolagsstämma den 12 maj.

§5 **Övrigt**

Inga övriga punkter.

§6 **Mötet avslutas**

Ordförande förklarar mötet avslutat.

Signature: Jesper Eneroth
Jesper Eneroth (Feb 24, 2026 10:29:38 GMT+1)
Email: jesper.eneroth@kungalv.se

Signature: Gun-Marie Daun
Gun-Marie Daun (Feb 25, 2026 12:08:55 GMT+1)
Email: gun-marie.daun@kungalv.se

Signature: Karolina Lovric
Karolina Lovric (Feb 25, 2026 15:33:53 GMT+1)
Email: karolina.lovric@kungalv.se

Agenda Utskottet för Trygghet och stöd 01.12.2021 kl. 00:00

Final Audit Report 2026-02-25

Created:	2026-02-24
By:	Karolina Lovric (karolina.lovric@kungalv.se)
Status:	Signed
Transaction ID:	CBJCHBCAABAAzHPvzn6jJqJq32uewWqIPzrzI8oXPrdE

"Agenda Utskottet för Trygghet och stöd 01.12.2021 kl. 00:00" History

Document created by Karolina Lovric (karolina.lovric@kungalv.se)
2026-02-24 - 6:19:16 AM GMT

Document emailed to jesper.eneroth@kungalv.se for signature
2026-02-24 - 6:19:19 AM GMT

Email viewed by jesper.eneroth@kungalv.se
2026-02-24 - 9:27:49 AM GMT

Signer jesper.eneroth@kungalv.se entered name at signing as Jesper Eneroth
2026-02-24 - 9:29:36 AM GMT

Document e-signed by Jesper Eneroth (jesper.eneroth@kungalv.se)
Signature Date: 2026-02-24 - 9:29:38 AM GMT - Time Source: server

Document emailed to Gun-Marie Daun (gun-marie.daun@kungalv.se) for signature
2026-02-24 - 9:29:41 AM GMT

Email viewed by Gun-Marie Daun (gun-marie.daun@kungalv.se)
2026-02-24 - 12:59:31 PM GMT

Email viewed by Gun-Marie Daun (gun-marie.daun@kungalv.se)
2026-02-25 - 11:08:31 AM GMT

Document e-signed by Gun-Marie Daun (gun-marie.daun@kungalv.se)
Signature Date: 2026-02-25 - 11:08:55 AM GMT - Time Source: server

Document emailed to Karolina Lovric (karolina.lovric@kungalv.se) for signature
2026-02-25 - 11:08:57 AM GMT

Adobe Acrobat Sign

Email viewed by Karolina Lovric (karolina.lovric@kungalv.se)
2026-02-25 - 2:33:06 PM GMT

Document e-signed by Karolina Lovric (karolina.lovric@kungalv.se)
Signature Date: 2026-02-25 - 2:33:53 PM GMT - Time Source: server

Agreement completed.
2026-02-25 - 2:33:53 PM GMT

Adobe Acrobat Sign

Protokoll 1, styrelsemöte Kungälv Arena AB

org.nr 556629-6215

Sammanträdesdatum 2026-02-05

Plats	Stadshuset, Bryggan, plan 3
Tid	Torsdagen den 5 februari 2026, klockan 10:00 – 12:00

Beslutande	Jesper Eneroth	Ordförande
	Gun-Marie Daun	Vice ordförande
	Anders Holmensköld	Ledamot
	Jonas Andersson	Ledamot
	Greger Plannthin	Ledamot

Sekreterare Karolina Lovric
Karolina Lovric (Feb 10, 2026 08:51:26 GMT+1)
Karolina Lovric

Paragraf §§ 1 – 11

Ordförande Jesper Eneroth
Jesper Eneroth (Feb 9, 2026 13:14:25 GMT+1)
Jesper Eneroth

Justerande Gun-Marie Daun
Gun-Marie Daun (Feb 9, 2026 16:41:33 GMT+1)
Gun-Marie Daun

Övriga deltagare	Rickard Holmgren	TF VD Kungälv Arena AB §§ 1-11
	Frida Engdahl	Ekonom Kungälv Arena AB §§ 1-11

Protokoll

Styrelsemöte, Kungälv Arena AB
org.nr 556629-6215

Sammanträdesdatum: 2026-02-05

§1 Val av justerare

Gun-Marie Daun utses att jämte ordföranden justera protokollet.

§2 Tillkommande och utgående ärenden

Inga tillkommande eller utgående ärenden.

Dagordningen fastställs.

§3 Föregående mötesprotokoll

Styrelsen antecknar föregående mötesprotokoll och lägger det till handlingarna.

§4 Månadsrapport ekonomi

Frida Engdahl, ekonom, går igenom bolagets driftsekonomi för januari månad.

Rickard Holmgren, VD, presenterar projektets ekonomi avseende byggnation. Förändringar i projektekonomi sedan förra styrgruppsmötet består huvudsakligen av:

- Byggnationskostnader infrastruktur (bergskross, stabilisering och VA)
- Projekteringskostnader Ishallar
- Administrativa kostnader för etablering och projektledning

Styrelsen antecknar informationen.

§5 Status/information om arenaprojektet

Rickard Holmgren, VD, ger information om projektets fortskridande. Pågående arbete består bland annat av:

- Krossade sten lagras i området.
- Sprängning pausad i väntan på vattendom. Ca 70% är sprängt.
- Förbereder bygglovshandlingar för ishallar.
- Projektering (Programhandling*) av byggnad för simhall och idrottshall pågår.

Vad projektet producerar i väntan på vattendomen:

- Rondell Truckgatan/Rollsbovägen projekteras
- Svängfält ut mot 168:an, projekteras
- Nedläggning luftledning- ersättningskablar klara, borttagning av själva ledningen inom närmsta veckorna (Kungälv energi)

- VA-ledning under Marstrandsvägen för redundans
- VA delvis inom kvartersmarken i området, markarbete för pumpstation under projektering

De närvarande för dialog kring kommande vattendom och potentiell ekonomisk påverkan avvaktan på denna kan innebära. VD återkommer med en uppskattning kring hur detta kan påverka den ekonomiska prognosen. Ekonomin i projektet uppdateras kontinuerligt för att spegla nuläget.

Vidare för styrelsen dialog kring olika typer och risker, både interna och externa, och hur dessa kan hanteras om de besannas.

Nästa styrelsemöte hålls på etableringsområdet.

Styrelsen antecknar informationen.

§6 Bolagets utveckling

Plan för bolagets utveckling har fastställts i verksamhetsplan 2026 och i affärsplan 2026-2029 och är uppdelat i tre steg:

Steg 1 – Arenaområdet, startar upp när första hallarna bli klara
Steg 2 – Lägg till större idrottsanläggningar
Steg 3 – Lägg till utökat uppdrag kring evenemang, kultur”

Styrelsen för dialog kring aktiviteter som sker och kommer att ske under 2026.

Styrelsen antecknar informationen.

§7 Information och kommunikation

VD informerar att hemsidan under v.7 kommer att uppdateras med nya frågor och svar på vanligt förekommande frågor.

Protokoll

Sammanträdesdatum

Styrelsemöte, Kungälv Arena AB
org.nr 556629-6215
2026-02-05

De närvarande för dialog kring hur man på bästa sätt kan redovisa prognos, reviderade prognoser och tavelträffar för att det ska bli tydligt för allmänheten.

Styrelsen antecknar informationen.

§8 Startbeslut för byggnation av isanläggningar

KAAB2026/0001-1

Kungälv är en växande kommun med idrottsaktiva medborgare. Befintliga isanläggningar behöver ersättas och kompletteras för att svara upp mot dagens och framtida behov. Det har därför under de senaste åren arbetats fram ett förslag på en ny modern isanläggning tillsammans med kommunens föreningar som bland annat ska innehålla en Bandyhall som även kan användas för större evenemang, en match- och uppvisningshall för konståkning och ishockey, en träningsrink för konståkning och ishockey samt kompletterande ytor som omklädningsrum, förråd, restaurang, föreningsgym, spegelsal och konferensrum.

För att bekosta anläggningen behövs ett startbeslut för investeringen om 665 mkr. I enlighet med tidigare beslut ska arenabygget finansieras genom ovillkorade aktieägartillskott. Detta klassas normalt inte som skattepliktiga driftbidrag. Aktieägartillskott sker i två steg; först från kommunen till AB Kongahälla och sedan från AB Kongahälla till Kungälv Arena AB. Tillskotten ges etappvis enligt byggnationens framdrift.

Styrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige:

1. Startbeslut om 665 mkr ges för byggnation av isanläggningarna på Kungälv Arena ABs mark.
2. Ett ovillkorat aktieägartillskott om 665 mkr lämnas, via AB Kongahälla, till Kungälv Arena AB för byggnation av isanläggningarna. Aktieägartillskottet tillförs till Kungälv Arena AB i takt med byggnationens framdrift.
3. Ombud i bolagsstämma får i uppdrag att rösta i enlighet med punkt 1-2 ovan.
4. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Protokoll

Styrelsemöte, Kungälv Arena AB
org.nr 556629-6215

Sammanträdesdatum
2026-02-05

§9 Kallelse till extra bolagsstämma

I samband med att kommunfullmäktige fattar beslut i ärendet avseende *startbeslut för byggnation av isanläggningar* behöver extra bolagsstämma hållas.

Verkställighet av de aktuella beslutet som fattas av kommunfullmäktige hanteras av bolagsstyrelsen respektive bolagsstämman.

Den extra bolagsstämman föreslås hållas den 12 maj klockan 09.00.

Styrelsen beslutar att kalla till extra bolagsstämma den 12 maj.

§10 Övrigt

Inga övriga punkter.

§11 Mötet avslutas

Ordförande förklarar mötet avslutat.

Protokoll styrelsemöte Kungälv Arena 5 februari 2026

Final Audit Report 2026-02-10

Created:	2026-02-09
By:	Karolina Lovric (karolina.lovric@kungalv.se)
Status:	Signed
Transaction ID:	CBJCHBCAABAAV91cD50IXXwU4RKJo552iq9KqqDh3Gif

"Protokoll styrelsemöte Kungälv Arena 5 februari 2026" History

Document created by Karolina Lovric (karolina.lovric@kungalv.se)
2026-02-09 - 8:10:47 AM GMT

Document emailed to jesper.eneroth@kungalv.se for signature
2026-02-09 - 8:14:50 AM GMT

Email viewed by jesper.eneroth@kungalv.se
2026-02-09 - 12:13:20 PM GMT

Signer jesper.eneroth@kungalv.se entered name at signing as Jesper Eneroth
2026-02-09 - 12:14:23 PM GMT

Document e-signed by Jesper Eneroth (jesper.eneroth@kungalv.se)
Signature Date: 2026-02-09 - 12:14:25 PM GMT - Time Source: server

Document emailed to Gun-Marie Daun (gun-marie.daun@kungalv.se) for signature
2026-02-09 - 12:14:27 PM GMT

Email viewed by Gun-Marie Daun (gun-marie.daun@kungalv.se)
2026-02-09 - 3:38:15 PM GMT

Document e-signed by Gun-Marie Daun (gun-marie.daun@kungalv.se)
Signature Date: 2026-02-09 - 3:41:33 PM GMT - Time Source: server

Document emailed to Karolina Lovric (karolina.lovric@kungalv.se) for signature
2026-02-09 - 3:41:35 PM GMT

Email viewed by Karolina Lovric (karolina.lovric@kungalv.se)
2026-02-10 - 7:50:51 AM GMT

Adobe Acrobat Sign

Document e-signed by Karolina Lovric (karolina.lovric@kungalv.se)

Signature Date: 2026-02-10 - 7:51:26 AM GMT - Time Source: server

Agreement completed.

2026-02-10 - 7:51:26 AM GMT

Adobe Acrobat Sign

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Tomas Gustavsson

2026-02-20

Svar på uppdrag till kommundirektören att visualisera Kungälv som Nordens centrum (Dnr KS2025/2411-2)

Sammanfattning

Kommundirektören har fått i uppdrag att utreda möjligheten att visualisera Kungälv som Nordens centrum genom uppförande av samtliga nordiska flaggor (Sverige, Norge, Danmark, Finland, Island, Grönland, Färöarna, Åland och den samiska flaggan). Förslaget är en uppsättning av flaggstänger för samtliga flaggor i rondellen framför Stadshuset, eller annat förslag från förvaltningen. Utredningen omfattar platsanalys, genomförbarhet och kostnader. Förvaltningens platsanalys av förslaget rondellen framför Stadshuset ger bedömningen att detta inte är lämpligt utifrån ett arbetsmiljöperspektiv. Förvaltningen har tagit fram ett annat förslag vid Mimershallen som är mer lämpligt, se bilaga *Förslag Mimershallen*. Bedömningen är att åtgärden är genomförbar och kan stärka Kungälvs identitet och attraktionskraft.

Förvaltningens förslag till beslut

1. En flagginstallation med samtliga nordiska flaggor vid Mimershallen enligt bilaga *Förslag Mimershallen* uppförs.
2. Förvaltningen uppdras att ta fram ett nytt förslag på riktlinjen *Kommunal flaggning* i enlighet med vad som anges i punkt 1.

Juridisk bedömning

Bedömning har gjorts av förvaltningen och denna åtgärd strider inte mot några styrande dokument. Riktlinjen för Kommunal flaggning KS2023/1249 behöver revideras om man går vidare med beslutet.

Förvaltningens bedömning

Bakgrund
Kommundirektören har fått i uppdrag att utreda frågan om att visualisera Kungälvs nordiska historiska betydelse genom nordiska flaggor vid Stadshuset eller annan lämplig plats. Förslaget knyter an till kommunens kulturhistoriska profil och tidigare diskussioner om platsutveckling och besöksnäring.

Bedömning
Åtgärden stärker varumärket och kan skapa ökad nyfikenhet och besöksintresse. Eventuella nackdelar rör personella resurser (30 flaggdagar á 3h/dag samt materialkostnader), dessa bedöms hanterbara.

Förvaltningen gör även bedömningen att det finns en mer lämplig plats än rondellen framför stadshuset som är föreslaget i uppdraget av arbetsmiljöskäl. Att sätta upp flaggorna i rondellen skulle innebära ytterligare krav på utbildning och risker för medarbetarna då arbetet skulle ske vid väg med passerande trafik. Därför föreslås att flagginstallationen sätts upp vid Mimershallen.

Inga andra/tidigare beslut påverkas av ärendet.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Förslaget kopplar främst till kommunstyrelsens resultatmål kring attraktivitet och kultur.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Åtgärden har låg miljöpåverkan. Material- och energival bör göras hållbart. Visualisering av kulturarv bidrar till mål 11 – Hållbara städer och samhällen.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Förslaget ligger i linje med kommunens styrdokument kring kultur, platsutveckling och offentlig miljö. Inga målkonflikter har identifierats.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Åtgärden gynnar invånare, besökare och näringsliv genom stärkt identitet och attraktivitet. Möjliga invändningar kan gälla estetiska preferenser, men påverkan bedöms som liten.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Genomförandet påverkar sektor samhällsbyggnads resurser genom anläggning och drift. För arbete intill väg med passerande trafik behövs utbildningen APV – Arbete på väg, samt att varselkädsel krävs för personalen. Då föreslagen rondell saknar både bro och akvedukt att ta sig till för uppsättande av flaggor rekommenderar arbetsgivaren utifrån ett arbetsmiljöperspektiv en annan placering för dessa flaggor. Förslag 2 vid Mimershallen bedömer förvaltningen utifrån ett medarbetarperspektiv som mer lämplig.

Ekonomisk bedömning

Kostnaderna omfattar flaggstänger, markarbete och drift enligt följande:

9 Flaggstänger med tillhörande flagga	100.000kr
Markarbete med fundament	60.000kr
Drift 90h/år (30 flaggdagar á 3 tim/dag + material)	40.000kr

Verksamheten har gjort bedömningen att kostnaderna ryms inom befintlig budgetram.

Förslag till beslut

1. En flagginstallation med samtliga nordiska flaggor vid Mimershallen enligt bilaga *Förslag Mimershallen* uppförs.
2. Förvaltningen uppdras att ta fram ett nytt förslag på riktlinjen *Kommunal flaggning* i enlighet med vad som anges i punkt 1.

Håkan Sandahl
tf. kommundirektör

Åsa Berglie
sektorchef samhällsbyggnad

Expedieras till:

För kännedom till:

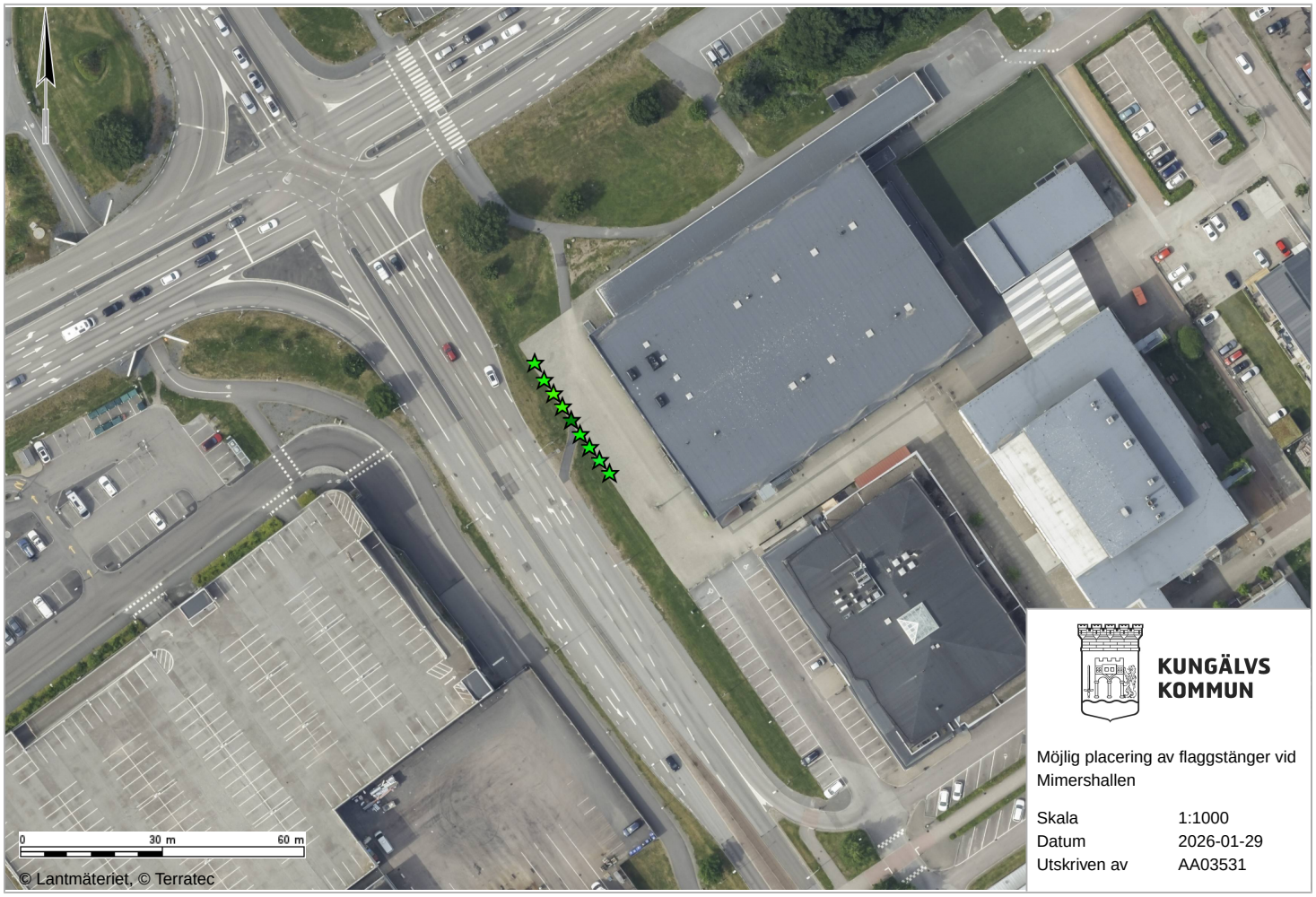

KUNGÄLVS KOMMUN

Möjlig placering av flaggstänger vid Mimershallen

Skala	1:1000
Datum	2026-01-29
Utskriven av	AA03531

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteutlåtande

Handläggarens namn
Carolina Bodlund

2026-02-19

Svar på granskning av kommunens underhåll och förnyelse av VA-infrastrukturen (Dnr KS2025/2667-5)

Sammanfattning

Revisorerna har låtit granska kommunens underhåll och förnyelse av VA-infrastrukturen för att bedöma om arbetet är långsiktigt hållbart. Granskningen resulterade i sex rekommendationer som bland annat rör behovet av tydligare planer för förnyelse och underhåll, bättre uppföljning av läckage, utvecklad samverkan samt långsiktiga ekonomiska analyser.

Förvaltningen instämmer i rekommendationerna och bedömer att de stärker en hållbar, driftsäker och framtidssäkrad VA-verksamhet. Åtgärderna bedöms även bidra positivt till kommunens strategiska mål, Agenda 2030, invånarnas trygghet och medarbetarnas arbetsmiljö. Genomförandet kräver prioritering och planering utifrån tillgängliga resurser.

Förslag till beslut:
Förvaltningen får i uppdrag att integrera rekommendationerna i befintliga arbetssätt samt ta fram en tidsatt plan.

Juridisk bedömning

Azets Revision och Rådgivning AB (Azets) rekommendationer stämmer överens med kommunallagens krav på kommunal kompetens, god ekonomisk hushållning och hantering av kommunala styrdokument. Om rekommendationerna utförs stärker de kommunens laguppfyllelse genom att bidra till bättre planering, transparens och långsiktighet.

VA-verksamheten styrs av Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV). Rekommendationerna från Azets ligger i linje med LAV genom att ge förslag på hur kommunen kan stärka kommunens förmåga att planera, underhålla och utveckla en hållbar och säker VA-försörjning samt säkerställa att kommunen uppfyller kraven på långsiktig planering och leverans av allmänna vattentjänster.

Då revisorernas slutsatser inte innehåller några förslag som medför juridiska konsekvenser för VA-verksamheten, har förvaltningen gjort bedömningen att det inte finns behov av en juridisk prövning. Kommunjurist har därför inte gjort någon bedömning av ärendet.

Förvaltningens bedömning

Bakgrund Azets Revision & Rådgivning AB (Azets) har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kungälvs kommun genomfört en granskning av kommunens underhåll och förnyelse av VA-infrastrukturen. Uppdraget ingick i revisionsplanen för år 2025.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen har en långsiktigt hållbar nivå på underhåll och förnyelse av VA-ledningar och om det finns en säkerställd kapacitet vid renings- och vattenverk.

Azets har i granskningsrapporten lämnat sex rekommendationer på förbättringar för att kommunstyrelsen ska kunna uppnå en hållbar och långsiktig nivå på underhåll och förnyelse.

1. Ta ställning till och resurssätta förnyelseplanen för ledningsnätet så att en långsiktigt hållbar förnyelsetakt kan uppnås. Analys behöver också ske av taxans utveckling i förhållande till de mål som finns om förnyelse.

2. Ta initiativ till att verksamheten på ett mer systematiskt sätt följer och dokumenterar statistik gällande utläckage och inläckage som en del av beslutsunderlaget gällande åtgärder i ledningsnätet.

3. Ta initiativ till att underhållsplanen för ledningsnätet sträcker sig över en längre tidsperiod.

4. Ta initiativ till att det upprättas underhållsplaner även på anläggningar såsom verken.

5. Ta initiativ till att utveckla samverkan och samordning med andra aktörer som har intresse av samplanering genom regelbundna samverkansmöten på strategisk och operativ nivå.

6. Tillse att det tas fram en långsiktig analys av finansieringen och behovet av taxeutveckling kommande 5–10 åren. Analysen och arbetet med analysen bör också ha som syfte att skapa en förståelse för de behov kommunen har för att uppnå en driftsäker och robust VA-infrastruktur.

Förvaltningen har tagit del av granskningen av kommunens underhåll och förnyelse av VA-infrastrukturen och instämmer i de rekommendationer som lyfts fram. Bedömningen är att åtgärderna bidrar till att stärka en långsiktigt hållbar och driftsäker VA-verksamhet.

Genom att genomföra rekommendationerna bedömer förvaltningen att kommunen förbättrar sin förmåga att möta framtida krav, minska sårbarheter och främja en mer hållbar utveckling av VA-verksamheten.

Förvaltningen föreslår att kommunstyrelsen ger förvaltningen i uppdrag att ta fram en plan för att säkerställa att rekommendationerna arbetas in i verksamheten.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Följande strategiska mål bedöms påverkas positivt.
Minskade utsläpp i luft och vattendrag och minskat klimatavtryck.
Robusta kommunala funktioner klarar en samhällsstörning på 90 dagar.
Kommuners verksamheters kvalité och hushållning ska hävda sig väl i jämförelse med landets bästa kommuner.

Rekommendationerna i granskningen bidrar sammantaget till att stärka kommunens arbete mot minskade utsläpp, robusta samhällsfunktioner och hög verksamhetskvalitet. Genom att modernisera och förnya VA-infrastrukturen minskar riskerna för bräddningar, läckage och andra miljöpåverkande utsläpp, vilket stödjer målet om lägre klimatavtryck. Långsiktiga underhållsplaner, förbättrad uppföljning av driftdata och ökad samverkan mellan samhällsbyggnadsaktörer höjer VA-verksamhetens motståndskraft och skapar bättre förutsättningar att upprätthålla samhällsviktiga funktioner vid störningar. Rekommendationerna bidrar även till förbättrad styrning, ekonomisk effektivitet och kvalitet i verksamheten genom tydligare planeringshorisonter, bättre beslutsunderlag och mer systematisk prioritering, vilket stärker kommunens förmåga att jämföra sig med landets bästa kommuner.

Förvaltningen ser inte att några strategiska mål påverkas negativt.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Förvaltningens bedömning är att följande mål påverkas positivt.
Mål 6 Rent vatten och sanitet för alla
Mål 9 Hållbara industri, innovationer och infrastruktur
Mål 11 Hållbara städer och samhällen

Genom att skapa ett mer hållbart, driftsäkert och kontrollerad VA-verksamhet uppfyller kommunen centrala delar av mål 6. Det stärker både vattenresurserna, skyddet av hav och vattendrag och tryggar tillgången på rent vatten till invånare och verksamheter.

Rekommendationerna i granskningen stödjer mål 9 genom att stärka utvecklingen av en modern, resilient och hållbar VA-infrastruktur som är anpassad för framtida krav och tekniska förändringar.

Genom att utveckla VA-anläggningen i takt med samhällsutbyggnaden, klimatförändringar och krav på miljöskydd skapas långsiktigt hållbara, motståndskraftiga och trygga livsmiljöer – i linje med mål 11.

Förvaltningen gör bedömningen att ingen del av rekommendationerna innebär risk för negativ påverkan på hållbarhetsmålen.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Förvaltningen gör bedömningen att det inte finns några konflikter mellan föreslagna rekommendationer och befintliga kommunala styrdokument.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Förslaget bedöms bidra till att stärka leveranssäkerheten och minska risken för driftstörningar, vilket ger invånare en tryggare och mer stabil tillgång till rent vatten och fungerande avloppshantering. Genom minskad miljöpåverkan och mer långsiktig planering förbättras både kvaliteten på VA-tjänsterna och förutsättningarna för ett hållbart samhälle. Detta ökar nytta, trygghet och förtroende för kommunens service.

Förslaget bedöms bidra till en förbättring av barns trygghet och hälsa genom säkrare dricksvatten, minskad risk för utsläpp i barns närmiljö och en mer robust VA-infrastruktur som bättre skyddar vid störningar och översvämningar.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Förslaget innebär att medarbetare får tydligare planeringsförutsättningar, bättre struktur i arbetet och förbättrade verktyg för uppföljning och dokumentation. Detta stärker arbetsmiljön och underlättar både prioritering och genomförande av uppdrag. Samtidigt kan övergången till nya rutiner och arbetssätt tillfälligt innebära viss ökad administrativ belastning och behov av kompetensutveckling. Sammantaget bedöms påverkan vara positiv genom ökad tydlighet, stabilitet och långsiktighet i verksamheten.

Förvaltningen bedömer att alla rekommendationer inte kan omhändertas samtidigt med nuvarande bemanning. Utan att en plan för hur och när detta kan ske behöver tas fram, med en tydlig prioritering.

Ekonomisk bedömning

Omhändertagande av rekommendationerna kommer att belasta verksamhetsbudgeten. VA-verksamheten finansieras med VA-taxan.

Ekonom eller ekonomichef har inte gjort en finansiell bedömning.

Förslag till beslut

1. Förvaltningen får i uppdrag att omhänderta rekommendationerna genom att integrera dem i befintliga rutiner och arbetssätt, ta fram en tidsatt plan för när åtgärderna ska vara genomförda.

Katarina Bjelke
Enhetschef VA-teknik

Tony Strandh
Verksamhetschef Teknik

Expedieras till:	Johan Lejon, Enhetschef VA-drift Katarina Bjelke, Enhetschef VA-teknik
För kännedom till:	Carolina Bodlund, Va-teknik

För kännedom till:

Kommunstyrelsen, Kungälvs kommun

För kännedom till:
Kommunfullmäktige, Kungälvs kommun

Granskningsrapport "Granskning av kommunens underhåll och förnyelse av VA-infrastrukturen"

Azets Revision & Rådgivning AB (Azets) har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kungälvs kommun genomfört en granskning av kommunens underhåll och förnyelse av VA-infrastrukturen. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen har en långsiktigt hållbar nivå på underhåll och förnyelse av VA-ledningar och om det finns en säkerställd kapacitet vid renings- och vattenverk.

Azets samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen endast delvis har en långsiktigt hållbar nivå på underhåll och förnyelse av VA-ledningar och en säkerställd kapacitet vid renings- och vattenverk.

Mot bakgrund av granskningen rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Ta ställning till och resurssätta förnyelseplanen för ledningsnätet så att en långsiktigt hållbar förnyelsetakt kan uppnås. Analys behöver också ske av taxans utveckling i förhållande till de mål som finns om förnyelse.
- Ta initiativ till att verksamheten på ett mer systematiskt sätt följer och dokumenterar statistik gällande utläckage och inläckage som en del av beslutsunderlaget gällande åtgärder i ledningsnätet.
- Ta initiativ till att underhållsplanen för ledningsnätet sträcker sig över en längre tidsperiod.
- Ta initiativ till att det upprättas underhållsplaner även på anläggningar såsom verken.
- Ta initiativ till att utveckla samverkan och samordning med andra aktörer som har intresse av samplanering genom regelbundna samverkansmöten på strategisk och operativ nivå.
- Tillse att det tas fram en långsiktig analys av finansieringen och behovet av taxeutveckling kommande 5-10 åren. Analysen och arbetet med analysen bör också ha som syfte att skapa en förståelse för de behov kommunen har för att uppnå en driftsäker och robust VA-infrastruktur.

Vi önskar, senast den 31 mars 2026, kommunstyrelsens skriftliga kommentarer till Azets granskningsrapport och våra synpunkter enligt ovan.

Kungälv den 9 december 2025

För kommunrevisionen

Göran Johansson
Göran Johansson (9 dec. 2025 10:37:56 GMT+1)

Göran Johansson
Ordförande

KOMMUNREVISIONEN

KUNGÄLVS KOMMUN

ADRESS Stadshuset · 442 81 Kungälv
TELEFON 0303-23 80 00 vx
FAX 0303-182 59
E-POST kommun@kungalv.se
HEMSIDA www.kungalv.se

Missivbrev - Granskningsrapport Granskning av kommunens underhåll och förnyelse av VA-infrastrukturen (1)

Slutgiltig revideringsrapport 2025-12-09

Skapad:	2025-12-09
Av:	Alexandra Nilsson (alexandra.nilsson2@kungalv.se)
Status:	Signerat
Transaktions-ID:	CBJCHBCAABAAzKDvfGhu4mUYKvl9ofJp3qcHGvQgXTQd

”Missivbrev - Granskningsrapport Granskning av kommunens underhåll och förnyelse av VA-infrastrukturen (1)” – historik

Dokumentet skapades av Alexandra Nilsson (alexandra.nilsson2@kungalv.se)
2025-12-09 - 07:28:49 GMT

Dokumentet skickades med e-post till goran.johansson@kungalv.se för signering
2025-12-09 - 07:28:52 GMT

E-postmeddelandet har visats av goran.johansson@kungalv.se
2025-12-09 - 09:34:42 GMT

Signerare goran.johansson@kungalv.se angav namnet Göran Johansson vid signering
2025-12-09 - 09:37:54 GMT

Dokumentet har e-signerats av Göran Johansson (goran.johansson@kungalv.se)
Signaturdatum: 2025-12-09 - 09:37:56 GMT – Tidskälla: server

Avtal har slutförts.
2025-12-09 - 09:37:56 GMT

Adobe Acrobat Sign

Granskning av kommunens underhåll och förnyelse av VA-infrastrukturen

Rapport

Kungälvs kommun

2025-11-28

Innehållsförteckning

1 **1**

1 SAMMANFATTNING **3**

2 Bakgrund och syfte **5**

3 Avgränsning, revisionskriterier och metod **5**

4 Resultat av granskningen **6**

4.1 ORGANISATION, ANSVARSFÖRDELNING OCH BEMANNING *6*

4.1.1 Bedömning 7

4.2 Status VA-ledningsnät och förnyelseinsatser *8*

4.2.1 Bedömning 12

4.3 Underhåll och underhållsplanering för VA-ledningar och verk *12*

4.3.1 Bedömning 14

4.4 Samordning i planeringen av insatser *15*

4.4.1 Bedömning 15

4.5 Taxeutveckling kopplat till behov och långsiktig planering *15*

4.5.1 Bedömning 18

5 SAMLAD BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER **19**

1 SAMMANFATTNING

Azets har av Kungälvs kommuns revisorer fått i uppdrag att granska om kommunstyrelsen har en långsiktigt hållbar nivå på underhåll och förnyelse av VA-ledningar och om det finns en säkerställd kapacitet vid renings- och vattenverk.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningen är att kommunstyrelsen endast delvis har en långsiktigt hållbar nivå på underhåll och förnyelse av VA-ledningar och en säkerställd kapacitet vid renings- och vattenverk.

Bakgrunden till vår samlade bedömning är att granskningen visar att den långsiktiga förnyelsen av ledningsnätet inte uppnår den takt som kan anses hållbar. Vi har dock förståelse för att kommunen den kommande 10 årsperioden behöver fokusera på investeringar och reinvesteringar i anläggningar utifrån de krav som finns. Vidare bedömer vi att det är av vikt att tydligare redovisa den långsiktiga finansieringen och hur taxan behöver utvecklas kommande år för att klara av investeringar och reinvesteringar.

Utifrån gjorda iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Ta ställning till och resurssätta förnyelseplanen för ledningsnätet så att en långsiktigt hållbar förnyelsetakt kan uppnås. Analys behöver också ske av taxans utveckling i förhållande till de mål som finns om förnyelse.
- Ta initiativ till att verksamheten på ett mer systematiskt sätt följer och dokumenterar statistik gällande utläckage och inläckage som en del av beslutsunderlaget gällande åtgärder i ledningsnätet.
- Ta initiativ till att underhållsplanen för ledningsnätet sträcker sig över en längre tidsperiod.
- Ta initiativ till att det upprättas underhållsplaner även på anläggningar såsom verken.
- Ta initiativ till att utveckla samverkan och samordning med andra aktörer som har intresse av samplanering genom regelbundna samverkansmöten på strategisk och operativ nivå.
- Tillse att det tas fram en långsiktig analys av finansieringen och behovet av taxeutveckling kommande 5–10 åren. Analysen och arbetet med analysen bör också ha som syfte att skapa en förståelse för de behov kommunen har för att uppnå en driftsäker och robust VA-infrastruktur.

Nedan redovisas kortfattade bedömningar för respektive revisionsfråga.

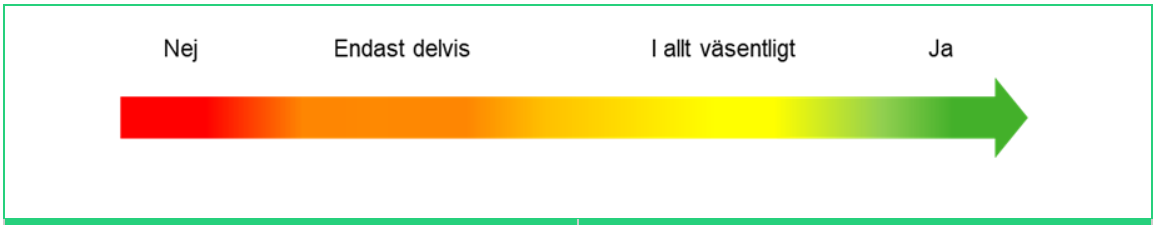

Revisionsfråga	Bedömning
Har kommunstyrelsen gjort kostnadsanalyser av taxeutvecklingen i jämförelse med andra liknande kommuner?	Ja
Har kommunstyrelsen säkerställt organisation (ansvarsfördelning) och bemanning (kompetens) för hantering av långsiktig planering av VA-infrastrukturen?	I allt väsentligt
Finns en långsiktig plan för underhåll och förnyelse av ledningsnät?	Endast delvis
Finns underhållsplaner för övriga anläggningar såsom reningsverk och vattenverk?	Endast delvis
Sker analys av driftstatistik: - avloppsstopp - vattenläckor - ovidkommande vatten (inträngning) - utläckage (svinn) mm?	Endast delvis
Finns en tydlig inriktning och/strategi för nivåer på underhåll och förnyelse av ledningsnät?	Endast delvis
Finns en strukturerad samordning mellan gata/VA och andra kabeldragande verk vid ledningsgrävningar (skattekollektiv respektive avgiftskollektivet)?	Endast delvis
Finns tillräcklig kapacitet vid vattenverk och reningsverk?	Endast delvis (nej i vissa fall)
Finns en långsiktig analys av taxeutvecklingen kopplat till reinvesteringsbehov?	Nej
Har kommunstyrelsen gjort analyser av VA i kustzon när det gäller konsekvenser för taxekollektivet som helhet?	Nej
Är nuvarande förnyelsetakt (baserad på de senaste fem åren) på ledningsnätet hållbar?	Nej

För närmare beskrivning av bakgrunden till våra bedömningar hänvisar vi till respektive avsnitt i revisionsrapporten.

2 Bakgrund och syfte

Vi har av Kungälvs kommuns revisorer fått i uppdrag att genomföra granskning av hur kommunen underhåller och förnyar sin infrastruktur i form av VA-ledningsnät och anläggningar (reningsverk och vattenverk) inom VA-området.

När det gäller VA-ledningar och anläggningar inom VA-området finns stora utmaningar i Sveriges kommuner. Gemensamma utmaningar är en alltför låg omläggningstakt på ledningsnätet, problem med inläckage av vatten på spilledningsnätet som orsakar problem både i fastigheter och reningsverk, tillgång på reservvatten mm.

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsen har en långsiktigt hållbar nivå på underhåll och förnyelse av VA-ledningar och om det finns en säkerställd kapacitet vid renings- och vattenverk.

Syftet konkretiseras genom följande revisionsfrågor:

- Har kommunstyrelsen säkerställt organisation (ansvarsfördelning) och bemanning (kompetens) för hantering av långsiktig planering av VA-infrastrukturen?
- Finns en tydlig inriktning och/strategi för nivåer på underhåll och förnyelse av ledningsnät?
- Finns en långsiktig plan för underhåll och förnyelse av ledningsnät?
- Är nuvarande förnyelsetakt (baserad på de senaste fem åren) på ledningsnätet hållbar?
- Finns underhållsplaner för övriga anläggningar såsom reningsverk och vattenverk?
- Finns tillräcklig kapacitet vid vattenverk och reningsverk?
- Finns en långsiktig analys av taxeutvecklingen kopplat till reinvesteringsbehov?
- Sker analys av driftstatistik: - avloppsstopp - vattenläckor - ovidkommande vatten (inträngning) - utläckage (svinn) mm.
- Har kommunstyrelsen gjort kostnadsanalyser av taxeutvecklingen i jämförelse med andra liknande kommuner
- Har kommunstyrelsen gjort analyser av VA i kustzon när det gäller konsekvenser för taxekollektivet som helhet?
- Finns en strukturerad samordning mellan gata/VA och andra kabeldragande verk vid ledningsgrävningar (skattekollektiv respektive avgiftskollektivet)?

3 Avgränsning, revisionskriterier och metod

Granskningen avser kommunstyrelsen.

Vi kommer att bedöma med utgångspunkt från:

- Kommunallagen 6 kap. 6 §
- Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster

Granskningen har skett genom analys och bedömningar av relevanta dokument[1] och analys av nyckeltal och ekonomi. Intervjuer och avstämningar har genomförts med tjänstepersoner[2] inom olika ansvarsområden i organisationen.

De bedömningar som avlämnas i granskningen har utgått ifrån följande bedömningsnivåer.

Alla som intervjuats har fått möjlighet att faktakontrollera rapporten.

4 Resultat av granskningen

4.1 Organisation, ansvarsfördelning och bemanning

Kommunstyrelsen i Kungälv är huvudman för VA-verksamheten och ska driva vattenverksamhet enligt lagen om allmänna vattentjänster. Av kommunstyrelsens reglemente framgår styrelsens ansvar för vatten och avlopp.

Verksamheten är organiserad i en samhällsbyggnadssektor i den gemensamma förvaltningen och leds av en sektorchef. Sektorn ansvarar över: kommuncenter, förvaltning, byggnation, drift och underhåll av alla kommunala gator, vägar, parker, idrottsanläggningar, vatten och avlopp, fastigheter mm.

VA-verksamheten är indelad i två enheter, VA-drift samt VA-teknik.

Enheten VA-drift planerar, genomför och förvaltar ledningsnät och VA anläggningar i kommunen. Produktion i tre vattenverk och avloppsrening sker dels genom rening i tre lokala verk. Dels genom överföring till Gryaab samt våra ledningsnät för dag, spill och vatten.

VA-teknik ansvarar för den långsiktiga planeringen över hur kommunens VA-nät behöver byggas ut, förnyas och förändras. Enheten ansvarar för att identifiera de projekt som behöver genomföras och under projektens genomförande agera som kravställare. Utformning av kommunens VA-taxa samt upprätta nya anslutningar och avtal. Stöd till VA-drift för utredande arbete, miljörapporter och statistik. Enheten har också hand om verksamhetens ledningsnätskarta samt genomför inmätningar.

På avloppssidan finns 7 driftstekniker som ansvarar för att drifta och sköta anläggningarna i form av avloppsreningsverk, pumpstationer, spillvattennät och dagvattennät. I ansvaret ingår att ge förslag till förbättringar, göra ronderingar, inventeringar, vara kontaktpersoner för underhållsinsatser samt genomföra funktionskontroller och rapporteringar till myndigheter (miljörapportering) mm.

[1] Beskrivningar av ansvarsfördelning vatten och avlopp och driftorganisation, beredskapslista, produktionstal och statistik, ekonomi (drift- och investeringsbudgetar 2019–2024), underhållsplaner med bilagor, taxa och taxejämförelser, VA-resursplan 2025–2028 med utblick mot 2032, Investerings- och driftsprogram 2025-2028, VA-utbyggnadsplan, reglemente kommunstyrelsen, VA-plan och VA-policy mm.
[2] Enhetschef VA, drift- och underhållsingenjör ledningsnät, drift- och underhållsansvarig vattenverk, ekonom, processingenjör, verksamhetsledare.

På vattensidan (vattenverksgruppen) finns en verksamhetsledare, två processingenjörer. Verksamhetsledaren ansvarar för budgetarbete, planering av projekt och insatser, dokumentation av egenkontroll mm. Möten sker regelbundet cirka 3 ggr/vecka inom vattenverksgruppen.

Andra nyckelkompetenser i verksamheten är:

Automationstekniker, Denna kompetens säkrar upp mätvärdesinsamling, kalibrering, felsökning så att organisationen får driftsäkra anläggningar med digital styrning och reglering. De säkrar dokumentation avseende styr och reglering så väl i gamla anläggningar men också i nybyggnadsprojekt.

Elektriker, denna kompetens ombesörjer intern felsökning på anläggningar för hantering av driftstörningar. Ansvar för upprustningen av elinstallationer på befintliga anläggningar. Kravställare gällande el under projekt. Ansvara och utföra periodisk tillsyn enligt Elsäkerhetslagen 2016:732.

Automationsingenjör: denna kompetens stärker upp anläggningarna gällande styrsystem, reglering och kommunikation. Delaktig i arbetet med att uppfylla NIS-direktivet[3]. Kravställare i projekt så att nuvarande standard följs.

VA-ingenjör: denna funktion ansvarar för registervård i verksamhetssystemet (EDP) för anläggningsavgifter samt vattenförbrukning för abonnenter. I funktionen ingår att följa upp och debitera abonnenter som inte är registrerade i detta system men som är inkopplade på ledningssystemet och därav få intäkter till VA-kollektivet. Utanför detta så kommer denna kompetens också handha frågor gällande skadestånd, besiktningar, avstängningar, inkopplingar, vattenmätarbyte mm.

Generellt inom VA-branschen finns svårigheter att rekrytera erfaren personal. Intervjuade framhåller att detta även gäller Kungälvs kommuns VA-verksamhet. Intervjuade beskriver dock att det finns medarbetare som under senare tid kommit tillbaka till kommunen efter ett tag vilket ses som ett gott betyg för arbetsgivaren. Särskilda utmaningar finns gällande rekrytering av processkompetens inom verken.

Intervjuade uttrycker att de i dagsläget har säkerställt bemanning med de planeringsfunktioner och specialister som krävs för verksamheten. Vid större projekt köps konsulter in men mycket av utredningsarbete kan ske i egen regi. Det finns också enligt intervjuade en tydlig ambition och strategi att säkerställa bemanning i egen regi för att minska sårbarhet och risker utifrån säkerhetskrav mm. På sikt framhålls att det finns behov av ytterligare ingenjörs- och projekteringskompetens.

På utförarsidan finns en motsvarande ambition och strategi innebärande att relativt mycket av de löpande insatserna kring ledningsarbete och underhåll görs i egen regi. Totalt finns sex arbetslag som arbetar med löpande underhåll men även planerade förnyelseinsatser. Större arbeten upphandlas separat.

Intervjuade ger uttryck för att organisationen såsom den är idag innebär en tydlig ansvarsfördelning. Några förändringar i organisationen planeras inte.

4.1.1 Bedömning

Vi bedömer att kommunstyrelsen i allt väsentligt säkerställt organisation och bemanning för långsiktig hantering och planering av VA-infrastrukturen.

[3] NIS-direktivet är ett EU-direktiv för höjd nivå på cybersäkerhet i nätverk och informationssystem för samhällsviktiga tjänster.

I granskningen framkommer att VA-avdelningen har resurser och kapacitet inom organisationen för underhåll och förnyelseplanering. Ett arbete pågår dock för att anpassa organisation och bemanning utifrån ett växande uppdrag med såväl nybyggnation av verk, överföringsledningar, exploateringsområden samt ledningsförnyelse och åtgärder för separering av dagvatten.

Eftersom det pågår och kommer att pågå omfattande investeringar under många år framöver i VA-infrastrukturen finns det en risk att fokus på ledningsförnyelse kommer i skymundan (se vidare längre ned i rapporten). Vi menar att de stora utmaningar kommunen har gällande överföringsledningar och nya verk/anläggningar är nödvändiga att ges högsta prioritet.

4.2 Status VA-ledningsnät och förnyelseinsatser

Inom kommunen finns totalt cirka 68 mil ledningar fördelat på: dricksvatten (28,3 mil), dagvatten (15,5 mil) och spillvatten (24,6 mil).

Utöver ledningsnätet finns även ett större antal tryckstegringsstationer och pumpstationer. I kommunen finns tre reningsverk samt tre vattenverk. Till distributionsanläggningarna finns även flertalet pumpstationer, tryckstegringsstationer dricksvatten och reservoarer (dricksvatten). Till dagvattennätet finns inga pumpstationer men däremot finns till dessa ett flertal dagvattendammar och utjämningsmagasin.

Det är i allmänhet svårt att beräkna livslängden på ledningsnätet. Livslängden anses till stor del bero på miljön som ledningen ligger placerad i, tidigare materialval och historiska materialkvaliteter. Avskrivningar görs normalt på 80 år. Kostnaden för att lägga ledning varierar mycket beroende på om det är nyläggning eller omläggning samt längden och dimensionen på ledningen och om det är centrumnära eller mer glesbygd eller i kustzon.

Branschorganisationen Svenskt Vatten rekommenderar ingen specifik förnyelsetakt utan varje VA-organisation behöver göra en egen bedömning utifrån rådande omständigheter i den egna kommunen. Enbart ålder på ledningarna är ingen parameter som styr behovet då gamla ledningar kan vara lika välfungerande som nya.

Nyanskaffningsvärdet på kommunens ledningsnät kan i stort uppskattas till cirka 6,8 miljarder kronor (ca 10 tkr per meter)[4]. Därmed förutsätts en årlig reinvestering på cirka 85 mnkr för att uppnå en förnyelsetakt som motsvarar avskrivningstiden (80 år)[5]. En årlig reinvestering på cirka 42 mnkr förutsätter att ledningsnätet håller i 160 år. En årlig reinvestering på cirka 21 mkr blir 320 år och så vidare.

Medelvärdet (2019–2023) för förnyelsetakten för Kungälv enligt inrapporterad statistik till Svenskt vatten statistikdatabas är 0,4 % för vattenledningar och 0,49 % för spillvattenledningar. Enligt statistiken ligger Kungälv något högre i förnyelsetakt än medelvärdet för kommunerna totalt. Medianvärdet i Sverige gällande förnyelsetakt för dricksvattennätet är 0,4 %. Enligt Svenskt vatten klassas en förnyelsetakt på avloppsnätet som hållbar om den är större än 0,6% och på dricksvattnet om den är större än 0,7%.

[4] Beräkningen är i allra högsta grad teoretisk och ett antagande. Beroende på vilket antagande som finns för kostnaden kan förnyelsetakten grovt räknas fram och bedömas utifrån tilldelad budget. Kostnaden för relining är väsentligt lägre än antagandet.

[5] Att ha en omläggningstakt som motsvarar avskrivningstiden är inte rimligt och inte eftersträvansvärt. Långsiktigt bör målet vara att närma sig 100–150 år.

I riktlinje (2023) och planen för förnyelse[6] framgår att beslut om förnyelseuppdraget gäller en målsättning för förnyelsetakten på 0,8 %. Arbetsgruppen ska enligt målet varje år presentera förslag på ledningssträckor i enlighet med denna ambition.

Målet förvaltningen avser att uppnå med förnyelseplaneringen är att 0,8 % av ledningsnätet ska förnyas årligen. Det innebär i dagsläget att 2,5 km ledning bör bytas ut årligen mellan 2020–2030. Den genomsnittliga förnyelsen mellan 2015–2019 låg på 0,63 % eller 1,3 km. Medelvärdet för de senaste 10 åren är 0,45 %. Observera att siffrorna endast rör dricksvattennätet då motsvarande siffror för spillvattennätet ännu ej är framtagna. Räknas det samlade ledningsnätet sjunker medelvärdet ytterligare.

Intervjuade framhåller att de stora utmaningar som finns gällande investeringar i VA-kustzon (se vidare nedan) medför att det är orimligt att också samtidigt ha höga ambitioner gällande reinvesteringar och förnyelseinsatser på ledningsnätet.

Nedanstående principer för prioritering av åtgärder för förnyelse på VA-ledningsnätet är gällande enligt styrdokumentet:

- Prioritet 1: projekt som måste göras (politiska beslut, myndighetsbeslut)
- Prioritet 2: projekt i områden som hamnar på rött i riskbedömningen
- Prioritet 3: projekt i områden som hamnar på gult i riskbedömningen och som är kostnadseffektiva. Kostnadsnyttoanalysen bör göras med ett samhällsekonomiskt perspektiv och inte enbart genom att titta på kostnader för VA.

Vi har begärt in budget och utfall de senaste år för investeringar/reinvesteringar/förnyelse i ledningsnätet. I granskningen framkommer att det inte funnits någon årlig budget tilldelad för förnyelseinsatser utan det styrs utifrån ovan nämnda ambition och arbetssätt. Detta innebär att beslut om vilka ledningar som ska bytas nästkommande år tas som helhet i det årliga budgetarbetet. I granskningen framkommer att ovan nämnda mål inte kunnat uppfyllas på grund av bristande resurser, både personella och ekonomiska. De senaste åren har helt enkelt de mest prioriterade projekten genomförts.

	2020	2021	2022	2023	2024
Budget (mnkr)	10	25	35	35	35
Utfall (mnkr)	13	29	23	41	23

Utfallet sett i genomsnitt under den gångna femårsperioden är därmed cirka 25,8 mnkr per år för ledningsförnyelse. Ambitionerna genom anslagen budget uppgår till i genomsnitt 28 mnkr den senaste femårsperioden. Orsaker till att utfallet är lägre än budget något år uppges i första hand bero på att såväl projektledning som utförarsidan inte hinner med den ambition som finns i budget. Andra

[6] Riktlinje för förnyelseplan KS 2019/0860

faktorer kan vara hinder såsom överprövningar och upphandlingar som inte prioriteras i olika projekt vilket skapar förseningar.

Utifrån antagandet om kostnad per meter (se ovan) och budget respektive utfall de senaste fem åren går det att konstatera att budget ligger i närheten av en förnyelsetakt kring 200–300 år.

Enligt uppgift pågår ett arbete med förnyelseplanen och intervjuade menar att det tydligare behöver framgå det långsiktiga finansieringsbehovet. Det finns enligt uppgift strategiska dokument och planeringsdokument men inte lika tydlig koppling till ekonomi och finansiering.

Mot bakgrund av de förelägganden som finns för flera av anläggningarna (se vidare nedan i rapporten) ligger enligt uppgift allt fokus, både personellt och finansiellt, på investeringssidan med överföringsledningar och nya verksamhetsområden.

Intervjuade framhåller att det pågår en revidering av förnyelseplanen för ledningsnätet. Förnyelseplanen utgår ifrån svenskt vattens publikation/vägledning (P116) som grund och beräknas vara klar för antagande under 2026. Via modul i systemet för förnyelseplanen bedöms och riskklassificeras olika ledningar med olika färger som indikerar olika prioritet för åtgärd.

Publikationen (P116) är ett verktyg som underlättar vid framtagande av förnyelseplan för ledningsnäten. Planering för förvaltning av VA-anläggningen är uppbyggd i tre nivåer: strategisk, taktisk och åtgärdsnivå (eller operativ nivå). Den strategiska nivån innebär att peka ut en långsiktig riktning, och få en långsiktigt robust ekonomi. Den taktiska nivån innebär hur olika prioriteringar ställs mot varandra. Vilka åtgärder är viktigast att genomföra först. Prioriteringen på den taktiska nivån bör genomsyras av målsättningarna som satts upp.

Förutom att konstatera att resurserna till förnyelsen av ledningsinfrastrukturen är otillräcklig finns andra indikatorer som kan ge kunskap om infrastrukturens status. Detta kan vara nyckeltal och statistik kring läckor, ovidkommande vatten (inflöde) samt vattenförluster. Prioriterade insatser i alla landets kommuner handlar i princip om att vidta åtgärder för hantering av ökade regnmängder, separering av dagvattnet från spillvattnet, bygga dagvattendammar, omledning av ledningar och överföringsledningar för att avlasta nätet och minska risken för bräddningar mm.

Som en del i bedömningen av statusen har vi därför i granskningen begärt in produktionsstatistik för volymer när det gäller renat avloppsvatten, producerad volym samt debiterad volym. Med denna statistik som grund har vi räknat fram mängden ovidkommande vatten samt vattenförlusten de senaste åren (se tabell nedan).

Det som försvårat beräkningarna är att Kungälvs kommun dels exporterar dricksvatten till andra kommuner, dels levererar spillvatten till Ryaverket i Göteborg via ledningar under älven, ca. 3,4 miljoner kubikmeter att jämföra med de ca. 625 000 kubikmeter som renades vid något av kommunens egna avloppsreningsverk.

I granskningen framkommer att kommunen själva inte har eller följer statistik kring ovidkommande vatten. Däremot följs statistik kring vattenförluster.

Tabellen nedan visar att det finns ett inläckage av tillskottsvatten (förhållande mellan mängd debiterad vattenmängd och renat spillvatten). Det årliga genomsnittet för de senaste åren ligger kring cirka 44 %. I jämförelse med andra kommuner är nyckeltalet för Kungälvs kommun något lägre än

andra studerade kommuner[7]. Det finns dock en viss osäkerhet i uppgifterna då vi räknat med en schablon för det spillvatten som skickats till Ryaverket.

Nivåerna på andelen tillskottsvatten är delvis en indikator som vittnar om ledningsnätets status. Inläckaget uppstår ofta genom inträngning av vatten från dagvattenledning, ofta genom felkopplade ledningar till spillvattenledning. Inträngning av vatten sker också till otäta spillvattenledningar. De stora regnmängderna under senare år har ökat på inläckaget. I vissa områden kan detta leda till såväl bräddning som källaröversvämningar. Intervjuade framhåller att det finns en god kunskap om vilka områden som är särskilt problematiska när det gäller inläckage och översvämningar vid skyfall. Intervjuade menar att det finns bra underlag och utredningar men att det är tidsbrist och resurser som är de faktorer som begränsar framdriften gällande åtgärder i ledningsnätet.

Verksamhetsmått och nyckeltal

	2019	2020	2021	2022	2023
Renad volym i m3[8]	**4 063 040**	**4 012 752**	**3 989 364**	**3 975 731**	**4 023 356**
Ovidkommande vatten (inläckage) %	**52**	**44**	**41**	**38**	**44**
Producerad/levererad vattenmängd i m3[9]	**2 596 336**	**2 677 363**	**2 964 812**	**2 743 896**	**2 931 127**
Vattenförlust (utläckage) %[10]	**26**	**17**	**21**	**10**	**24**
Debiterad vattenmängd m3[11]	**1 925 493**	**2 220 826**	**2 333 318**	**2 476 076**	**2 225 424**

Vattenförlusterna i Kungälvs kommun (förhållandet mellan producerad och debiterad mängd vatten) uppgår till i genomsnitt 20 % vilket är vanligt tal bland kommuner för vattenförluster. Parametrar som påverkar vattenförlusten, utöver spolningar[12], är bland annat: status på vattenledningar (läckage) och vattenläckor i ledningsnätet. För åren 2019 till 2023 har det förekommit rörbrott/vattenläckor enligt följande: 2019 (25 st), 2020 (20 st), 2021 (35 st), 2022 (31 st) samt 2023 (24 st).

Intervjuade framhåller i faktakontrollen viss osäkerhet kring statistiken gällande vattenförluster och att det kan finnas anledning att analysera dessa.

[7] Motsvarande genomsnittsvärde för Eksjö är 64 % Varberg är 57 %, Växjö 52 %, Eskilstuna 57 % Värnamo 41 %, Tranemo 63 %, Markaryd 66 %, Alingsås 46% och Nybro 66 %.
[8] I behandlad mängd avloppsvatten ingår Marstrand, Kode och Diseröd samt schablon på 3 400 000 m3 i renad volym Ryaverket.
[9] I denna volym är den exporterade volymen exkluderad. Exporterad volym: 2019 (88 029 m3), 2020 (554 206 m3), 2021 (747 081), 2022 (655 776 m3) och 2023 (637 197 m3)
[10] Spolad mängd vatten har inte dragits ifrån.
[11] Debitering egna kommunen.
[12] Underhållsåtgärder i form av spolningar i ledningsnätet men också uttag brandposter.

4.2.1 Bedömning

Av såväl statistiken rapporterad till Svenskt Vatten som beräkningarna utifrån senaste årens budget och utfall bedömer vi att förnyelsetakten långsiktigt behöver öka. Nuvarande förnyelsetakt ligger mellan 200–300 år.

Vi ser dock att de senaste åren inneburit ett stort fokus på utbyggnad och expansion vilket ”trängt” undan insatser på det befintliga ledningsnätet. Fokus kommer även under kommande år ligga på nyinvestering och hantering av de områden som är aktuella med förelägganden. Vi bedömer att detta är en rimlig och nödvändig prioritering. Det som är av vikt är dock att på sikt ställa om och fokusera på uppdraget att långsiktigt hamna i balans gällande förnyelsen av ledningsnätet. Vi bedömer att de målsättningar som finns gällande ledningsförnyelse är ambitiösa och nödvändiga men dessa behöver på sikt också resurssättas och finna sin långsiktiga finansiering.

Vår bedömning är att det finns insikt i de åtgärder som krävs för att minska de problem som finns när det gäller tillskottsvatten. Vi bedömer att verksamheten på ett mer strukturerat sätt bör följa och dokumentera statistik kring såväl utläckage som inläckage som en del av beslutsunderlaget gällande åtgärder i ledningsnätet.

4.3 Underhåll och underhållsplanering för VA-ledningar och verk

Inom VA-området finns en stor mängd styrdokument, planer och policys som är sammankopplade med övrig samhällsbyggande verksamhet och planering. I föreliggande avsnitt väljer vi att avgränsa oss till just underhålls- och förnyelseplaner och verksamhetens systematiska arbete med dessa planer.

För VA-ledningsnätet finns underhållsplaner upprättade i verksamhetens digitala verksamhetssystem: Geosecma. Här återfinns exempelvis spolplaner, motionering av ventiler med återkommande intervall och uppföljning, funktionskontroller av brandposter/ventiler/brunnar, planer för filmning av ledningar, diverse inspektioner, utjämningsmagasin, rutiner för fotodokumentation mm. Vid upptäckta brister rapporteras det i systemet för vidare planering av åtgärd.

För att identifiera status på ledningsnätet sker filmning av ledningar. Filmningen sker såväl i egen regi som av extern leverantör men intervjuade framhåller att förmåga och kompetens att bedöma och klassificera utifrån underlaget, finns internt i organisationen. Filmningar dokumenteras i det digitala verksamhetssystemet. Andra uppgifter som rapporteras är vidtagna åtgärder och uppkomna driftstörningar såsom rörbrott och läckor. All statistik och information bildar beslutsunderlag för framtida prioriteringar.

Vi har begärt in budget och utfall för de senaste åren gällande drift inklusive akut och planerat underhåll inom ramen för driftsbudgeten (ej reinvestering/förnyelse)[13].

	2019	2020	2021	2022	2023
Budget (mnkr)	2 300	5 700	6 900	3 803	8 269
Utfall (mnkr)	8 089	11 154	8 268	11 394	10 140

Intervjuade framhåller att kostnadsökningarna på driften de senaste åren till största del beror på ökade kapitaltjänstkostnader.

I kommunen finns strategi, målsättning och förnyelseplan som beskrivits ovan. För verksamhetens planering och styrning av insatser kopplat till underhåll på driften finns en plan som sträcker sig två till tre år framåt. Intervjuade framhåller att planen för underhåll på driften borde vara mer långsiktig. Underhållsplaneringen borde utgå ifrån planerat underhåll men så är det inte i dagsläget. Underhållet består till stor del av felavhjälpande/akut underhåll vilket också indikerar att underhållet är eftersatt enligt intervjuade.

Det finns inte någon formaliserad underhållsplan i dagsläget utan mer en prioriteringslista kommande år över akuta åtgärder som behöver vidtas. Som nämnts ovan är en viktig förklaring till bristande systematik i det förvaltande uppdraget att de senaste åren har handlat uteslutande om insatser i befintliga områden som har förelägganden och diskussioner om nedläggning av anläggningar.

Utöver behoven av underhåll och reinvesteringar på ledningsnät finns behov av insatser på olika sätt i både vattenverk och reningsverk. I dagsläget saknas underhålls/förnyelseplan för verken. Dock finns i underhållssystemet kontrollpunkter på anläggningar som löpande följs upp inom ramen för underhållet.

Nedan framgår en beskrivning av kommunens verk, fördelat på vattenverk och avloppsreningsverk.

Kungälv vattenverk

Anläggningen byggdes 2018 och garantitiden löpte ut under 2023. Planerade utbyggnader omfattar FAS 2 och kommande FAS 3 för att öka produktionskapaciteten till 2050. Underhållsbehovet innefattar främst kolreaktivering årligen och modulbyte (3 per år) för ultrafilter. Leveranssnitt 110l/s (396m3/h). Kapacitet 200l/s.

Lysegården vattenverk

Anläggningen är ett grundvattenverk med enklare processteg som renoverades 2016. Brunnar, membranfilter och UV-ljus behöver återkommande service och underhåll och på sikt behövs en

[13] Exempel på poster i budget/utfall är: el, analyskostnader, filmning, lagning läckor, åtgärder stopp, spolningar, byte av ventiler och delar mm.

upprustning av pumpar och tillhörande utrustning för att möta framtida kapacitetsbehov. Leveranssnitt 12l/s (46m3/h).

Marstrand vattenverk

Anläggningen är byggd 1936 och delvis utbyggd genom åren och står inför ett omfattande underhållsbehov avseende anläggningens skick, teknikval (hantering av PFAS-föroreningar och processutsläpp) samt råvattendammar och deras dämmen. Frågan kvarstår om den långsiktiga investeringen i underhåll och modernisering är motiverad för att säkerställa anläggningens funktion och de krav som ställs. Kapacitet snitt 3l/s (10m3/h). Intervjuade framhåller att vattenverket antingen bör läggas ned eller byggas nytt.

Kommunen har i dagsläget tre egna avloppsreningsverk: Diseröd ARV, Kode ARV och Marstrands ARV, varav Kode ARV planeras att lägga ner så fort som möjligt (se vidare nedan om aktuella förelägganden och investeringsplaner). Den största delen av kommunens producerade spillvatten skickas dock till Ryaverket i Göteborg via ledningar under älven, ca. 3,4 miljoner kubikmeter att jämföra med de ca. 625 000 kubikmeter som renades vid något av kommunens egna avloppsreningsverk.

4.3.1 Bedömning

Vi bedömer att det endast delvis finns tillräcklig kapacitet vid vattenverk och reningsverk (God kapacitet i Kungälv). Av granskningen framgår det tydligt att avloppsreningsverken i Marstrand, Kode (ska läggas ned) och Diseröd utgör hinder för fortsatt exploatering på grund av deras bristande kapacitet. Kapacitetsproblem finns också gällande vattenverken och i synnerhet vattenverket i Marstrand.

Vi bedömer att verksamheten har strategiskt underlag med mål och ambitioner för det långsiktiga förnyelsearbetet på ledningsnätet. Arbetet med en uppdaterad förnyelseplan visar också att frågan är prioriterad. Det som vi bedömer behöver bli tydligare är kopplingen mellan planerna/ambitionerna såsom förnyelseplan och utbyggnadsplan och den långsiktiga finansieringen och taxeutvecklingen.

Beträffande underhållsplan på ledningsnät och verk kan det systematiska planeringsarbetet utvecklas i en plan som sträcker sig över en längre tid än nuvarande 2-3 år.

Verksamheten har inarbetade rutiner och kontroller för olika underhållsmoment i ledningsnätet. Planeringsverktygen som finns i kommunens verksamhetssystem bedömer vi ger underlag för de prioriteringar som behöver göras. De finns en plan/prioritering för vilka insatser som är prioriterade de kommande åren.

Vi bedömer att verksamheten har god uppfattning om behovet av underhåll och reinvesteringar på de olika anläggningarna. Vi bedömer dock att långsiktiga underhållsplaner behöver upprättas för de olika anläggningarna.

4.4 Samordning i planeringen av insatser

Samplanering med kommunen framhålls som viktig i den långsiktiga planeringen. Samverkansmöten och planeringsmöten sker enligt uppgift inte på ett systematiskt och strukturerat/planerat sätt idag. Intervjuade framhåller att det behöver skapas forum för koncerntänk och största kommunnytta kring olika insatser i infrastrukturen. I större projekt upplevs det finnas en bra planering gemensamt med andra aktörer medan utvecklingspotential finns i det löpande arbetet.

4.4.1 Bedömning

Vi bedömer att det finns en potential att utveckla samverkan och samplanering mellan olika aktörer som har intressen i infrastrukturen. Möten på olika nivåer (strategisk och operativ) bör formaliseras och ske återkommande.

Planeringsdokument (kartor och remisser) bör vara en stående punkt att utbyta mellan varandra för att inhämta kunskap.

4.5 Taxeutveckling kopplat till behov och långsiktig planering inkl. VA kustzon

Månadskostnaden i Kungälv 2024 för en normalvilla är 1096 kronor[14]. Genomsnittskostnaden i Västra Götalands län 2024 är 905 kronor. Lägsta månadskostnaden i riket 2024 för en normalvilla har Fagersta (312kr/mån). Högsta månadskostnaden 2024 för samma villa har Norrtälje kommun med 1656 kronor/månad.

Tabellen nedan visar taxeutvecklingen över tid[15]:

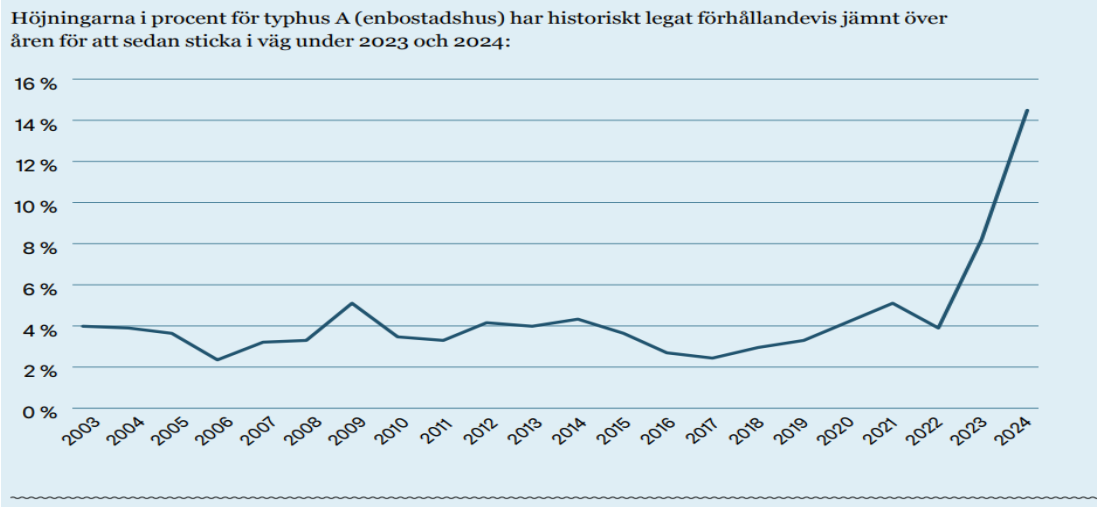

I Kungälvs kommun har taxehöjningar skett med cirka 10% årligen sedan 2020. Från och med januari 2022 infördes bostadsenhetsavgift i stället för mätaravgift. Detta medförde att vissa grupper fick en ökad avgift, exempelvis boende i hyreshus och verksamheter.

[14] Statistik Svenskt vatten, brukningsavgift typhus A.
[15] Svenskt vatten, utvecklingen i landet.

Förvaltningen deltar i VA-ekonomiskt nätverk. Under hösten 2024 gjordes en benchmarking mellan kommuners taxor och dess utveckling. Intervjuade framhåller att deras slutsatser från dessa jämförelser är att det är svårt eller omöjligt att dra några relevanta slutsatser eftersom alla kommuner har olika förutsättningar.

Utifrån rapportens redovisning i tidigare avsnitt framgår behoven av ökad finansiering för att klara av kommande års stora behov kopplat till underhåll och reinvesteringar. I detta finns inte behov i form av nyinvesteringar medräknat.

VA Kustzon
Redovisningen nedan är en sammanfattning av de utmaningar som finns med VA kustzon som används som ett samlingsnamn internt på alla förelägganden och den utbyggnadsplan som finns i aktuella områden.

I många kustnära delar av kommunen har det konstaterats stora behov av kommunalt vatten och spillvattenhantering, eftersom det saknas förutsättningar för egna brunnar och egen rening av spillvatten. Ett av kommunfullmäktiges beslutade övergripande mål är: *”Levande havsmiljö” - Kommunen ska tillsammans med relevanta samarbetspartners öka kunskapen om miljöförstöringen av vår kust och initiera verkningsfulla åtgärder.*

VA-verksamheten påverkar havet främst genom utsläpp från reningsverk och avloppspumpstationer. Dessa utsläpp kan minskas genom uppgradering på dessa tekniska anläggningar så att avloppsreningsverken håller hög standard, och att se till att minska bräddningar från pumpstationerna. Det är också viktigt att minska mängden tillskottsvatten i systemen genom att åtgärda felkopplade fastigheter, så att dagvatten inte hamnar i spillvattenledningarna, och genom att prioritera att kontinuerligt underhålla rörledningarna på nätet.

Under prognosperioden 2023–2027 beräknas befolkningen öka från 49 060 i slutet av 2022 till 53 100 år 2027, en ökning med 4 040 personer eller 8 %. Det innebär en genomsnittlig ökning med strax över 1 000 personer per år[16]. Trenden i landets kommuner är tidigare uppskattade befolkningsprognoser fått revideras nedåt. Befolkningsutvecklingen i Kungälv visar i senaste delårsrapporten för 2025 att ökningen blir betydligt lägre än tidigare prognoser.

Länsstyrelsen i Västra Götaland har beslutat att ett antal områden i Kungälvs kommun ska ha vatten- och avloppstjänster enligt 6§ lagen om allmänna vattentjänster (LAV). Kommunen har föreläggande om allmänna vattentjänster för fastigheter i Aröd, Harestad, Instön, Klöverön, Kovikshamn och Tjuvkil.

Enligt föreläggandena ska fastigheter i Aröd senast 31 december 2025 anslutas till vatten och avlopp. Harestad skulle senast 31 december 2024 anslutas till vatten och spillvatten. Fastigheter på norra Instön ska senast 31 december 2030 anslutas till dricksvatten, respektive senast 31 december 2036 till spillvatten. Klöverön ska senast 31 december 2028 anslutas till vatten och spillvatten. Fastigheter i Kovikshamn ska senast 31 december 2030 anslutas till vatten och spillvatten. Ett mindre antal fastigheter i Tjuvkil skulle senast 31 december 2024 anslutas till vatten. Gällande Harestad har ansökan skickats till länsstyrelsen om begäran om tidsförlängning av föreläggandet. Länsstyrelsen har beviljat förlängningar i aktuella fall.

[16] VA-RESURSPLAN KUNGÄLVS KOMMUN 2025–2028, UTBLICK 2029–2032

De olika tidpunkterna beror på att Länsstyrelsen bedömer att Ryaverket inte kommer ha tillräcklig kapacitet för att ansluta Marstrand förrän efter Ryaverkets ombyggnad, som ska vara klar 2036. Kommunen har redan tillstånd för att avleda spillvatten från Marstrand till Ryaverket.

2021-06-17 fattade Miljö- och byggnadsnämnden ett beslut om förbud av utsläpp av avloppsvatten från Kode avloppsreningsverk senast 1 oktober 2023. Detta på grund av frekventa bräddningar, där avloppsvattnet inte genomgår någon som helst rening innan utsläpp, sker till den känsliga recipienten Vallby å. Både ån och Hakefjorden utanför påverkas av övergödning. Vid tidpunkt för granskningen är anläggningen fortsatt i drift med dispens men ska avvecklas. Projekt pågår med överföringsledning som beräknas vara klar första halvåret 2026.

2022-05-25 fattade miljö- och byggnadsnämnden ett beslut om föreläggande gällande att senast om tre år ska slamhanteringen från Marstrandsverket ha förbättrats genom införande av mekanisk rening i stället för kemisk sådan. Implementering ska börja ske genom ett tolv månader långt pilotprojekt och motivet är att starkt minska det slamavfall som produceras vid vattenverket idag och som sannolikt påverkar växt- och djurlivet i Marstrandsfjorden negativt. Vid tidpunkt för granskningen har ingen åtgärd ännu vidtagits då ärendet är uppe för prövning med olika alternativ. Besked väntas hösten 2025.

Intervjuade framhåller att arbetet med att säkerställa dricksvatten- och spillvattenförsörjningen i de områden som har förelägganden har högsta prioritet. Kraftiga viten kan annars bli följden.

Kungälvs kommuns VA-plan består av ett flertal delar. Dessa inkluderar:
- Vattenförsörjningsplan
- Drift- och underhållsplan
- VA-utbyggnadsplan
- Dagvattenplan
- Förnyelseplan.

Delar av VA-planen ersätts av kommunens kommande Vattentjänstplan. Kommuner ska från och med 2024-01-01 ha en aktuell vattentjänstplan, som ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. En vattentjänstplan ska också innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall. Vattentjänstplanen ska antas av kommunfullmäktige och omprövas minst vart fjärde år. Vattentjänstplanen är inte juridiskt bindande. Den ersätter till vissa delar kommunens nuvarande VA-plan, bland annat utbyggnadsplanen. Tidshorisonten för vattentjänstplanen är 12 år. I dagsläget saknas beslutad vattentjänstplan. Planen beräknas enligt uppgift vara beslutad under första halvåret 2026.

Kommunen har, inom ramen för nuvarande arbete med vattentjänstplanen, gjort en GIS[17]-analys för samtliga bebyggelseområden med minst 20 hus och belägna inom ett avstånd om 150 meter ifrån varandra vilka idag har enskilda dricksvatten och avloppslösningar och ligger utanför verksamhetsområde för kommunala vattentjänster. Områdena har studerats avseende ett antal parametrar, så som antal hushåll, bebyggelsetryck, recipientens känslighet och om naturförutsättningarna medger att dricksvatten finns både i tillräcklig kvantitet och kvalitet och att avlopp går att ordna på platsen.

Av analysen har bebyggelseområdena klassificerats i fyra kategorier; VA-utbyggnadsområden, VA-utredningsområden, VA-bevakningsområden och enskilt VA-område. I VA-utbyggnadsområden

[17] Geografiskt informationssystem

bedöms det föreligga en skyldighet att bygga ut kommunalt VA. VA-utredningsområden bedöms behöva utredas ytterligare för att fastslå om området ska klassas som utbyggnadsområde, bevakningsområde eller enskilt VA-område. I VA-bevakningsområden bedöms det vara möjligt att behålla enskilda VA-lösningar, men där kan behoven komma att ändras över tid. Enskilda VA-områden bedöms kunna försörjas genom enskilda dricks- och spillvattenledningar under överskådlig tid. De bebyggelseområden som faller inom ramen för 6 § LAV och har klassats som VA-utbyggnadsområde studeras vidare för att fastställa det framtida verksamhetsområdes geografiska gräns.

Befintliga va-system kan vara bristfälliga i kapacitet på grund av att exploateringar har ägt rum i närheten eller i mer perifera delar av kommunen. Därmed bildas enligt uppgift flaskhalsar, vilket det finns många av i kommunen. Det är viktigt att identifiera dessa flaskhalsar så att det på sikt är möjligt att bygga om dem, antingen genom att byta ut och uppdimensionera enstaka delar av systemet eller genom att bygga helt nya sträckningar som förstärker det befintliga systemet. Exempel på sådana flaskhalsar finns i Ytterbyområdet, vilket påverkar vattenförsörjningen till hela västra delen av kommunen, och i Lycke, vilket påverkar vattenförsörjningen ut till Marstrandsområdet. Efter ombyggnation i Ytterbyområdet är förutsättningarna dock betydligt bättre än idag. I Kärna finns en vattenreservoar som skulle behöva vara mer än tio gånger så stor för att räcka till de behov som finns i framtiden. Avloppsreningsverken i Marstrand, Kode och Diseröd utgör också hinder för fortsatt exploatering på grund av deras bristande kapacitet

Arbete med kommunens nya Översiktsplan påbörjades under 2024 och förväntas vara klar 2026. För att kommunfullmäktiges resultatmål och kommunstyrelsens strategiska mål om en ökad samordning i de olika kommunala planeringsprocesserna ska uppnås gäller det att VA-planeringen sker i en pågående dialog med övrig förvaltning gällande såväl översiktsplanering som detaljplanering. Intervjuade uppger att deras deltagande i planeringsprocessen är god och att deltagande sker i såväl Översiktsplanearbetet och i detaljplanearbetet. Intervjuade upplever dock att VA-expertisens synpunkter, råd och rekommendationer i olika processer borde kunna beaktas i större utsträckning. Intervjuade beskriver det hela som att det finns utvecklingspotential i samarbetet med andra samhällsbyggande verksamheter.

Kommunens utbyggnadsplan är ett omfattande dokument som beskriver de åtgärder och investeringar som är nödvändiga att göra kommande år för att klara dels förelägganden, dels utbyggnadsplaner. Prioriteringarna bedöms årligen enligt intervjuade och nödvändiga omprioriteringar görs regelbundet. Vid tidpunkten för granskningen finns det ingen sammantagen beräknad summa för de åtgärder som planeras de kommande fem åren i VA-Kustzon. Investeringssumman för VA i investeringsprogram 2025–2028 är beräknad till 1 250 mnkr netto, dvs efter intäkter från anslutningsavgifter.

Inför taxebeslut 2026 finns i tjänsteskrivelse angivet att taxehöjningarna de kommande åren beräknas vara låga. En mer långsiktig analys av taxeutvecklingen eller behovet av taxeökningar kopplat till de åtgärder som planeras i VA-kustzon har inte kunnat redovisas oss i granskningen.

4.5.1 Bedömning

Kungälvs kommun har stora utmaningar inom VA-området vilket belysts i rapporten ovan. Vi bedömer att det är av stor vikt att förankra och skapa förståelse för de stora behov som finns under kommande år. Vi bedömer därför att det behöver tas fram en långsiktig analys av finansieringen och behovet av taxeutvecklingen kommande 5-10 åren. Det finns inte heller någon särskild analys av VA i kustzon och vilka konsekvenser detta får för taxekollektivet som helhet.

Vi noterar att kommunstyrelsen genom sin förvaltning gjort vissa jämförelser av taxa med andra kommuner. Vi ser att det kan finnas ett värde i detta men vill samtidigt framhålla att taxenivåer i olika kommuner bygger på respektive kommuns förutsättningar (strukturella, geografiska, geotekniska, befolkningsutveckling mm). Vi bedömer att en driftsäker och robust VA-infrastruktur är det som ska eftersträvas och för detta behöver finansiering ske via VA-taxan.

5 SAMLAD BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningen är att kommunstyrelsen endast delvis har en långsiktigt hållbar nivå på underhåll och förnyelse av VA-ledningar och en säkerställd kapacitet vid renings- och vattenverk.

Bakgrunden till vår samlade bedömning är att granskningen visar att den långsiktiga förnyelsen av ledningsnätet inte uppnår den takt som kan anses hållbar.

Vi ser dock att de senaste åren inneburit ett stort fokus på utbyggnad och expansion vilket ”trängt” undan insatser på det befintliga ledningsnätet. Fokus kommer även under kommande år ligga på nyinvestering och hantering av de områden som är aktuella med förelägganden. Vi bedömer att detta är en rimlig och nödvändig prioritering. Det som är av vikt är dock att på sikt ställa om och fokusera på uppdraget att långsiktigt hamna i balans gällande förnyelsen av ledningsnätet. Vi bedömer att de målsättningar som finns gällande ledningsförnyelse är ambitiösa och nödvändiga men dessa behöver på sikt också resurssättas och finna sin långsiktiga finansiering.

Utifrån gjorda iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Ta ställning till och resurssätta förnyelseplanen för ledningsnätet så att en långsiktigt hållbar förnyelsetakt kan uppnås. Analys behöver också ske av taxans utveckling i förhållande till de mål som finns om förnyelse.
- Ta initiativ till att verksamheten på ett mer systematiskt sätt följer och dokumenterar statistik gällande utläckage och inläckage som en del av beslutsunderlaget gällande åtgärder i ledningsnätet.
- Ta initiativ till att underhållsplanen för ledningsnätet sträcker sig över en längre tidsperiod.
- Ta initiativ till att det upprättas underhållsplaner även på anläggningar såsom verken.
- Ta initiativ till att utveckla samverkan och samordning med andra aktörer som har intresse av samplanering genom regelbundna samverkansmöten på strategisk och operativ nivå.
- Tillse att det tas fram en långsiktig analys av finansieringen och behovet av taxeutveckling kommande 5–10 åren. Analysen och arbetet med analysen bör också ha som syfte att skapa en förståelse för de behov kommunen har för att uppnå en driftsäker och robust VA-infrastruktur.

Datum som ovan

Azets Revision & Rådgivning AB

Kristian Gunnarsson

Certifierad kommunal yrkesrevisor

§ 19/2026

Missivbrev - Granskning av kommunens underhåll och förnyelse av VA-infrastrukturen (Dnr KS2025/2667)

Azets Revision & Rådgivning AB (Azets) har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kungälvs kommun genomfört en granskning av kommunens underhåll och förnyelse av VA-infrastrukturen. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen har en långsiktigt hållbar nivå på underhåll och förnyelse av VA-ledningar och om det finns en säkerställd kapacitet vid renings- och vattenverk.

Azets samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen endast delvis har en långsiktigt hållbar nivå på underhåll och förnyelse av VA-ledningar och en säkerställd kapacitet vid renings- och vattenverk.

Mot bakgrund av granskningen rekommenderar kommunrevisionen kommunstyrelsen att:
• Ta ställning till och resurssätta förnyelseplanen för ledningsnätet så att en långsiktigt hållbar förnyelsetakt kan uppnås. Analys behöver också ske av taxans utveckling i förhållande till de mål som finns om förnyelse.
• Ta initiativ till att verksamheten på ett mer systematiskt sätt följer och dokumenterar statistik gällande utläckage och inläckage som en del av beslutsunderlaget gällande åtgärder i ledningsnätet.
• Ta initiativ till att underhållsplanen för ledningsnätet sträcker sig över en längre tidsperiod.
• Ta initiativ till att det upprättas underhållsplaner även på anläggningar såsom verken.
• Ta initiativ till att utveckla samverkan och samordning med andra aktörer som har intresse av samplanering genom regelbundna samverkansmöten på strategisk och operativ nivå.
• Tillse att det tas fram en långsiktig analys av finansieringen och behovet av taxeutveckling kommande 5-10 åren. Analysen och arbetet med analysen bör också ha som syfte att skapa en förståelse för de behov kommunen har för att uppnå en driftsäker och robust VA-infrastruktur.

Kommunrevisionen önskar, senast den 31 mars 2026, kommunstyrelsens skriftliga kommentarer till Azets granskningsrapport och våra synpunkter enligt ovan.

Beslut

Granskningsrapporten remitteras till förvaltningen.

_____

Expedieras till

För kännedom till

Sammanträdesprotokoll

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteutlåtande

Handläggarens namn
Dan Gorga

2026-02-06

Svar på remiss - Naturvårdsverkets delredovisning om genomförandet av EU:s förordning om förpackningar och förpackningsavfall (Dnr KS2025/2711-2)

Sammanfattning

Klimat- och näringslivsdepartementet har remitterat Naturvårdsverkets delredovisning om genomförandet av EU:s förordning om förpackningar och förpackningsavfall (PPWR). Delredovisningen omfattar i huvudsak de delar av förordningen som ska börja tillämpas senast tre år från ikraftträdandet (senast februari 2028). Naturvårdsverket föreslår att den nuvarande förpackningsförordningen ersätts med en ny förordning med kompletterande bestämmelser och att ett antal följdändringar görs i andra förordningar.

Förvaltningen konstaterar att den svenska regleringen om förpackningsavfall behöver anpassas till EU:s förpackningsförordning. Förvaltningen har inte några invändningar mot förslagen om reglering av kvalitet i relation till det kommunala insamlingsansvaret för förpackningsavfall som samlas in och överlämnas till producentansvarsorganisationer, men föreslår vissa omformuleringar.

Kommunen tillstyrker förslaget om undantag från separat insamling av övrigt förpackningsmaterial, men efterfrågar förtydliganden och att trä inkluderas. Kommunen tillstyrker ett förtydligat producentansvar för farliga förpackningar, men begär justeringar i fråga om gränsdragningar, ersättning, insamlingsupplägg och tidplan.

Juridisk bedömning

Avfallshantering och insamling av hushållens förpackningsavfall är en kommunal angelägenhet inom ramen för kommunens ansvar enligt miljöbalken (15 kap.) och avfallsförordningen (2020:614). Kommunen har sedan 2024 ett lagreglerat ansvar för insamling av förpackningsavfall från hushåll och vissa samlokaliserade verksamheter. Remissyttrandet avser författningsförslag som påverkar kommunens ansvar, kostnader och praktiska genomförande, och ligger därmed inom den kommunala kompetensen enligt kommunallagen.

EU-förordningen om förpackningar och förpackningsavfall är direkt tillämplig, men förutsätter nationella kompletteringar bland annat avseende myndighetsansvar, tillsyn och sanktionssystem. Kommunens synpunkter tar sikte på att regleringen ska vara rättssäker, praktiskt genomförbar och förenlig med kommunalt självstyre, samt att kostnader som följer av nya eller tydliggjorda krav ska omfattas av producenternas finansieringsansvar.

Förvaltningens bedömning

Bakgrund

Klimat- och näringslivsdepartementet har remitterat Naturvårdsverkets delredovisning om genomförandet av EU:s förordning om förpackningar och förpackningsavfall (PPWR).

Delredovisningen omfattar i huvudsak de delar av förordningen som ska börja tillämpas senast tre år från ikraftträdandet (senast februari 2028). Naturvårdsverket föreslår att den nuvarande förpackningsförordningen ersätts med en ny förordning med kompletterande bestämmelser och att ett antal följdändringar görs i andra förordningar.

Bedömning
Förvaltningen konstaterar att den svenska regleringen om förpackningsavfall behöver anpassas till EU:s förpackningsförordning. Förvaltningen har inte några invändningar mot förslagen om reglering av kvalitet i relation till det kommunala insamlingsansvaret för förpackningsavfall som samlas in och överlämnas till producentansvarsorganisationer, men föreslår vissa omformuleringar.

Kommunen tillstyrker förslaget om undantag från separat insamling av övrigt förpackningsmaterial, men efterfrågar förtydliganden och att trä inkluderas. Kommunen tillstyrker ett förtydligat producentansvar för farliga förpackningar, men begär justeringar i fråga om gränsdragningar, ersättning, insamlingsupplägg och tidplan.

Kommuners ansvar för kvalitet
Kommunen tillstyrker att kvalitetsarbete tydliggörs, men anser att bestämmelserna bör utformas så att kommunens ansvar avser åtgärder inom kommunens rådighet. Formuleringar som kan tolkas som krav på att kommunen ska "underlätta" materialåtervinningen riskerar att flytta ansvar som i praktiken ligger hos producentansvarsorganisationerna (exempelvis krav på förbehandling/sortering efter insamling).

Övrigt förpackningsmaterial
Kommunen tillstyrker att övrigt förpackningsmaterial får samlas in tillsammans med avfall av samma material på platser där kommunen tar emot avfall direkt från hushåll, men begär att bestämmelsen förtydligas så att den inte driver en oproportionerlig servicenivå och att kommunalt ansvar inte utvidgas till icke kommunalt avfall från verksamheter. Kommunen föreslår att träförpackningar omfattas av samma ordning.

-Skrivningen om platser där kommunen tar emot avfall direkt från hushåll bör inte tolkas som ett krav på fler eller nya lättillgängliga insamlingsplatser för dessa sällanmaterial.

-Det ska vara tydligt att ansvaret avser kommunalt avfall, och inte innebär ett utökat ansvar för övrigt förpackningsmaterial från verksamheter som inte är kommunalt avfall.

Farliga förpackningar
Kommunen tillstyrker att producentansvaret för farliga förpackningar förtydligas i svensk rätt, men begär justeringar avseende gränsdragningar, insamlingsupplägg, ersättningens utformning samt en realistisk tidplan.

-Rester och farliga förpackningar även när de är tömda: Det finns förpackningar som utgör farligt avfall även när de är tömda, och de kräver särskild hantering och medför merkostnader. Även dessa förpackningar bör kommunen få ersättningen för.

-Insamling efter farlighetstyp: Det bör vara tillåtet och ofta mest ändamålsenligt att samla farliga förpackningar tillsammans efter farlighetstyp, snarare än separat per materialslag eller beroende på om förpackningen är full eller ej. Att tillsammans lägga färgburkar, fulla och tomma, i plast eller metall, är mer rimligt än att ha separat insamling när de ändå kommer gå till samma behandling av farligt avfall.

-Ersättning och kostnadstäckning: Ersättning måste spegla verkliga kostnader och kunna differentieras utifrån farlighet, inte enbart vikt. Olika avfalls farlighet, som tryckgasbehållare och PCB innehåll, kostar kommunen olika mycket att behandla.

-Gränsdragningar: Regelverket behöver vara praktiskt tillämpbart för hushåll, samlokaliserade verksamheter och andra verksamheter. Förslaget att kommunen ska ta emot fulla farliga förpackningar från verksamheter som kommunalt avfall men samtidigt enbart ta emot tomma farliga

förpackningar från samlokaliserade verksamheter som tackat ja till kommunal avfallsinsamling, är svår att kommunicera och hantera i praktiken.

-Flexibilitet i insamlingslösningar: Kommuner bör kunna använda även andra mottagningsformer än de som uttryckligen nämns i författningstext, om funktionskraven uppfylls.

-Övergångstid: Tidplanen till 1 januari 2027 är kort i relation till upphandling, logistik, tillstånd, information och systemuppbyggnad.

Undvik detaljstyrning av insamlingsform
Kommunen anser att lagstiftningen bör ange funktionskrav och mål för utsortering, säker mottagning och behandling, men undvika att detaljstyra insamlingsform. Att koppla skyldigheter och ersättning till specifika angivna insamlingsformer riskerar att minska kommunernas flexibilitet och hämma utveckling av nya, mer ändamålsenliga lokala lösningar. Kommuner arbetar redan i dag med flera parallella insamlingsmetoder för att öka servicen och minska felsortering, och detta bör lagstiftningen understödja, inte begränsa.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Förslagen berör kommunens ansvar för insamling av förpackningsavfall och får betydelse för planering, genomförande och finansiering av avfallsverksamheten. Ärendet har tydlig koppling till kommunfullmäktiges strategiska mål om hållbar samhällsutveckling och minskad klimat- och miljöpåverkan, genom ökat fokus på materialåtervinning, cirkulära flöden och förebyggande av avfall. Samtidigt innebär förslagen ökade krav på kommunal samordning, långsiktig planering och effektiv resursanvändning, vilket även relaterar till kommunstyrelsens resultatmål om kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet.

Sammanfattningsvis bedöms ärendet bidra till uppfyllandet av kommunens strategiska mål, men med behov av att tydliggöra ansvarsfördelning och ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Förslagen bedöms sammantaget stödja Agenda 2030, särskilt mål 12 (Hållbar konsumtion och produktion) och mål 13 (Bekämpa klimatförändringarna), genom ökad materialcirkulation och minskat avfall. För Kungälvs kommun är det centralt att regleringen utformas så att den driver hög kvalitet i insamlat material utan att skapa onödiga transporter eller oproportionerliga systemkostnader.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Förslaget är i linje med kommunens avfallsplan och övriga styrdokument som syftar till ökad sortering, högre återvinning och minskad nedskräpning. Kommunen bedömer att förslagen kan genomföras utan konflikt med kommunens styrande dokument, under förutsättning att ansvarsfördelning och finansiering tydliggörs.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

För invånare och verksamheter är tydlighet och enkelhet i sorterings- och mottagningslösningar avgörande. Förslagen kan bidra till högre kvalitet och bättre återvinning, men riskerar samtidigt

ökad komplexitet om gränsdragningar och insamlingskrav blir svåra att kommunicera. Kommunens synpunkter syftar till att säkerställa ett användarvänligt system med bibehållen service och rättssäkerhet, samt att undvika att sällanmaterial leder till oproportionerliga krav på insamlingsinfrastruktur.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Regleringen kan på sikt innebära ökade krav på kvalitetsuppföljning, information och samverkan med producentansvarsorganisationer. Det bedöms kunna hanteras inom ordinarie verksamhet, men förutsätter tydliga nationella riktlinjer och att kostnader och resursbehov kompenseras inom producentansvaret.

Ekonomisk bedömning

På sikt kan vissa av de föreslagna bestämmelserna innebära ökade kostnader för kommunen, exempelvis för kvalitetsarbete, utbildningsinsatser och hantering av farliga förpackningar. Kommunens utgångspunkt är att sådana kostnader ska täckas av producenternas finansieringsansvar och återspeglas i ersättningen till kommunerna.

Förslag till beslut

Upprättad tjänsteskrivelse antas som Kungälvs kommuns svar på remissen.

Åsa Berglie
Sektorchef Samhällsbyggnad

Tomas Turnéus
Verksamhetschef Planering och projekt

Expedieras till:

För kännedom till:

Sammanträdesprotokoll

§ 22/2026

Svar på remiss - Naturvårdsverkets delredovisning om genomförandet av EU:s förordning om förpackningar och förpackningsavfall (Dnr KS2025/2711)

Sammanfattning

Klimat- och näringslivsdepartementet har remitterat Naturvårdsverkets delredovisning om genomförandet av EU:s förordning om förpackningar och förpackningsavfall (PPWR). Delredovisningen omfattar i huvudsak de delar av förordningen som ska börja tillämpas senast tre år från ikraftträdandet (senast februari 2028). Naturvårdsverket föreslår att den nuvarande förpackningsförordningen ersätts med en ny förordning med kompletterande bestämmelser och att ett antal följdändringar görs i andra förordningar.

Förvaltningen konstaterar att den svenska regleringen om förpackningsavfall behöver anpassas till EU:s förpackningsförordning. Förvaltningen har inte några invändningar mot förslagen om reglering av kvalitet i relation till det kommunala insamlingsansvaret för förpackningsavfall som samlas in och överlämnas till producentansvarsorganisationer, men föreslår vissa omformuleringar.

Kommunen tillstyrker förslaget om undantag från separat insamling av övrigt förpackningsmaterial, men efterfrågar förtydliganden och att trä inkluderas. Kommunen tillstyrker ett förtydligat producentansvar för farliga förpackningar, men begär justeringar i fråga om gränsdragningar, ersättning, insamlingsupplägg och tidplan.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Svar på remiss - Naturvårdsverkets delredovisning om genomförandet av EU:s förordning om förpackningar och förpackningsavfall

Förslag till kommunstyrelsen

Upprättad tjänsteskrivelse antas som Kungälvs kommuns svar på remissen.

Expedieras till:

För kännedom till:

Sammanträdesprotokoll

§ 22/2026

Svar på remiss - Naturvårdsverkets delredovisning om genomförandet av EU:s förordning om förpackningar och förpackningsavfall (Dnr KS2025/2711)

Sammanfattning

Klimat- och näringslivsdepartementet har remitterat Naturvårdsverkets delredovisning om genomförandet av EU:s förordning om förpackningar och förpackningsavfall (PPWR). Delredovisningen omfattar i huvudsak de delar av förordningen som ska börja tillämpas senast tre år från ikraftträdandet (senast februari 2028). Naturvårdsverket föreslår att den nuvarande förpackningsförordningen ersätts med en ny förordning med kompletterande bestämmelser och att ett antal följdändringar görs i andra förordningar.

Förvaltningen konstaterar att den svenska regleringen om förpackningsavfall behöver anpassas till EU:s förpackningsförordning. Förvaltningen har inte några invändningar mot förslagen om reglering av kvalitet i relation till det kommunala insamlingsansvaret för förpackningsavfall som samlas in och överlämnas till producentansvarsorganisationer, men föreslår vissa omformuleringar.

Kommunen tillstyrker förslaget om undantag från separat insamling av övrigt förpackningsmaterial, men efterfrågar förtydliganden och att trä inkluderas. Kommunen tillstyrker ett förtydligat producentansvar för farliga förpackningar, men begär justeringar i fråga om gränsdragningar, ersättning, insamlingsupplägg och tidplan.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Svar på remiss - Naturvårdsverkets delredovisning om genomförandet av EU:s förordning om förpackningar och förpackningsavfall

Förslag till kommunstyrelsen

Upprättad tjänsteskrivelse antas som Kungälvs kommuns svar på remissen.

Expedieras till:

För kännedom till:

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteutlåtande

Handläggarens namn
Ingrid Lindbom

2026-02-03

Remissvar - Granskning FÖP Älvängen, Ale kommun (Dnr KS2026/0078-2)

Sammanfattning

Kungälvs kommun har getts tillfälle att lämna synpunkter på den Fördjupade översiktsplanen (FÖP) för Älvängen som är ute på granskning fram till den 13 mars. Kommunen har fått förlängd svarstid till den 20 mars.

Ale kommun har ett befolkningsmål om att vara 50 000 invånare år 2050. Idag bor cirka 33 000 invånare i kommunen. Utvecklingen av Älvängen är en viktig pusselbit för att nå det långsiktiga målet. Den fördjupade översiktsplanen presenterar strategier och riktlinjer för hur mark- och vattenområden öster och söder om Älvängen tätort ska kunna utvecklas för att möjliggöra cirka 3000 nya invånare. Planområdet ligger inom cirka 2 kilometer från Älvängen station. Föreslagen utveckling går i linje med Göteborgsregionens strukturbild, där Älvängen liksom Kungälv, är en del i pärlbandet av orter som kan bidra till den regionala befolkningstillväxten genom bland annat mellankommunal och regional kollektivtrafik.

Efter samrådet om FÖP Älvängen år 2024 har Ale kommun bearbetat och utvecklat förslaget. Bland annat genom förtydliganden av mellankommunala frågor med koppling till regional utveckling, befolkningstillväxt och miljökvalitetsnormer. För att främja en hållbar utveckling finns strategiska ställningstaganden om etappvis utbyggnad som samordnas med utbyggnad av infrastruktur och åtgärder som stärker användandet av hållbara transporter.

Förvaltningens bedömning är att Kungälvs kommun inte har några synpunkter på FÖP Älvängen. De mellankommunala frågorna har hanterats på ett bra och tydligt sätt. Samtidigt vill kommunen lyfta att Göta älv är råvattentäkt och försörjer mer än 700 000 personer med dricksvatten. Det är därför viktigt att säkerställa vattenkvaliteten i Göta älv vid ett genomförande av förslaget. Vidare innebär den förväntade befolkningsökningen som planen möjliggör att omfattningen av resande till Kungälvs tätort potentiellt ökar. Detta kräver stort fokus på att öka förutsättningarna för hållbara transporter.

Juridisk bedömning

Processen för Ale kommuns arbete med framtagande av den fördjupade översiktsplanen hanteras enligt plan- och bygglagen (PBL) och miljöbalken (MB). Enligt 3kap 12§ PBL ska kommunen hålla förslaget tillgängligt för granskning för att möjliggöra för synpunkter på detta.

Förvaltningens bedömning

Bakgrund
Kungälvs kommun har getts tillfälle att lämna synpunkter på den Fördjupade översiktsplanen (FÖP) för Älvängen i Ale kommun som är ute på granskning fram till den 13 mars. Kommunen har fått förlängd svarstid till den 20 mars. Kommunen har tidigare yttrat sig i samrådet (Dnr KS2024/1315-2) och hade då inga synpunkter på förslaget.

Idag har Ale kommun cirka 33 000 invånare. Sedan upprustningen av E45 och järnvägen mellan Göteborg och Trollhättan har Älvängens möjligheter för utveckling stärkts väsentligt genom bättre kommunikationer. Intresset för att bygga bostäder och förvärva obebyggd mark är stort – både i centrala Älvängen och i tätortens utkanter. Detta leder till att Älvängen riskerar att få en fragmentarisk ortsutveckling i ytterområdena om inte ett strategiskt grepp tas för den fysiska planeringen.

Den fördjupade översiktsplanen presenterar strategier och riktlinjer för hur mark- och vattenområden i det så kallade ”randområdet” öster och söder om befintlig tätortsbebyggelse ska användas på ett ändamålsenligt sätt. Området har stor potential att möjliggöra en betydande bebyggelseutveckling inom ett avstånd av 2 kilometer från Älvängen station. Den redovisade bebyggelseutvecklingen möjliggör för cirka 3000 nya invånare i Älvängen och därmed är det en viktig pusselbit för Ale kommun att nå målet om 50 000 invånare till år 2050. Det innebär procentuellt sett en något högre tillväxttakt än i Kungälvs kommun. Utvecklingen ligger i linje med Göteborgsregionens strukturbild, där Älvängen liksom Kungälv, är en del i pärlbandet av orter som kan bidra till den regionala befolkningstillväxten genom bland annat mellankommunal och regional kollektivtrafik.

Planförslaget tar sin utgångspunkt i landskapets övergripande förutsättningar vilket innebär stor hänsyn till grönstruktur och jordbruksmark inom området. För att mildra effekterna av klimatförändringar och dess konsekvenser för den bebyggda miljön vidtas åtgärder för att värna om och förbättra befintliga ekosystem.

Till planförslaget hör en miljökonsekvensbeskrivning (MKB), en social konsekvensbedömning och en ekonomisk konsekvensbedömning och marknadsanalys. Det omfattande utvecklingsförslaget bedöms medföra viss förlust av jordbruksmark och annan naturmark. Trots dessa förluster bedöms utvecklingen vara acceptabel då förslaget har goda förutsättningar att uppnå kommunala och regionala mål om urban utveckling i kollektivtrafiknära läge. För att främja en hållbar utveckling finns strategiska ställningstaganden om etappvis utbyggnad som samordnas med utbyggnad av infrastruktur och åtgärder som stärker användandet av hållbara transporter.

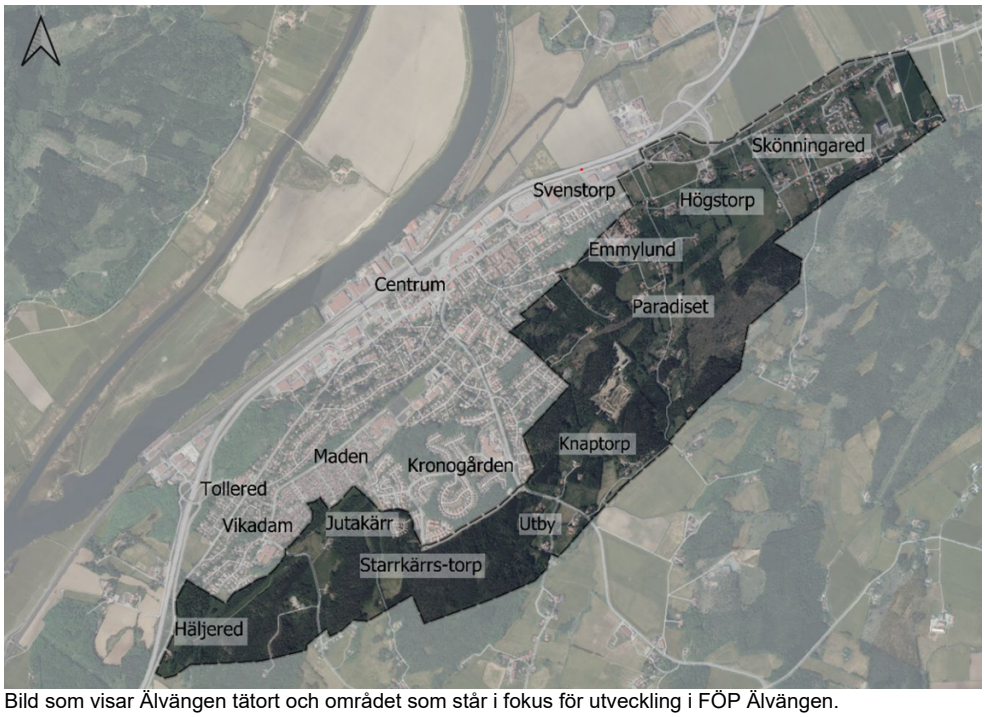

Bild som visar Älvängen tätort och området som står i fokus för utveckling i FÖP Älvängen.

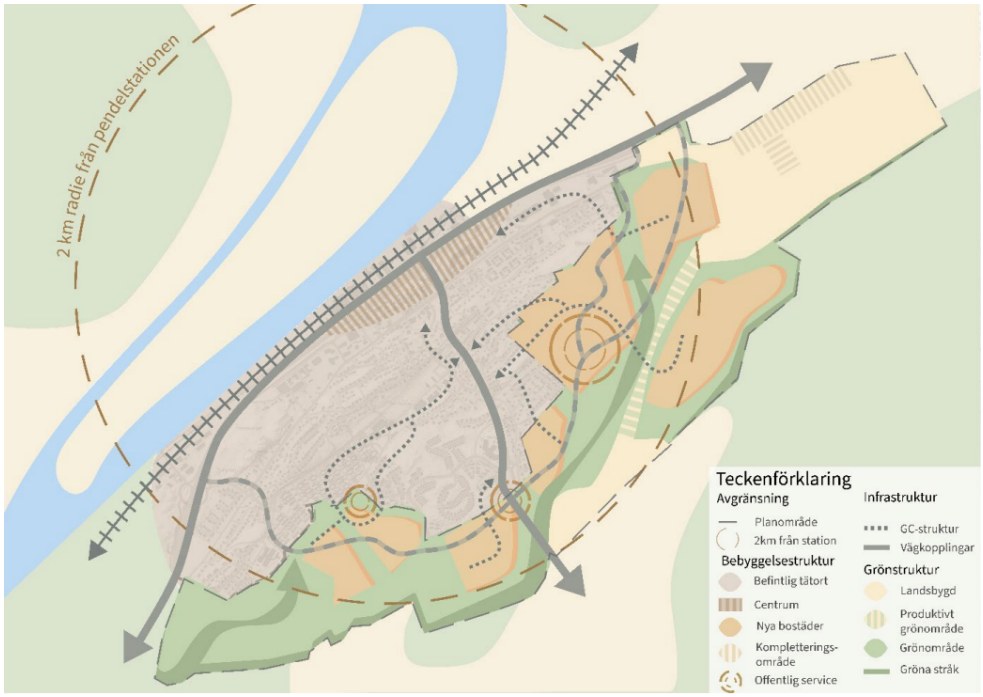

Bild som visar övergripande utvecklingsinriktning i FÖP Älvängen.

Bedömning
Den föreslagna utvecklingen innebär ingen betydande påverkan på Kungälvs kommun eller kommunens intressen. Efter samrådet om FÖP Älvängen år 2024 har Ale kommun bearbetat och utvecklat förslaget. Bland annat genom en omarbetad struktur som följer Boverkets rekommendationer samt förtydliganden kring frågor av mellankommunalt intresse såsom koppling till regional utveckling, befolkningstillväxt, landskapets förutsättningar och möjlighet till ianspråktagande av jordbruksmark. Även hantering av riksintressen och miljökvalitetsnormer har utvecklats. Förändringarna är positiva ur ett mellankommunalt perspektiv. Det är en väl genomarbetad planhandling och det är positivt att Ale kommun har valt detta angreppssätt för att hantera ortens utveckling på ett strategiskt sätt.

Göta älv är råvattentäkt för Kungälvs kommun och Göteborgs stad och försörjer mer än 700 000 personer med dricksvatten. Kungälv levererar även vatten till Ale och Stenungsunds kommuner. För att säkerställa vattenkvaliteten i Göta älv är det viktigt att Ale kommun arbetar med att minska bräddningarna på spillvattensystemet och gör de nödvändiga åtgärder som beskrivs i granskningshandlingen och tillhörande utredningar.

Kungälvs kommun vill, precis som i samrådet, understryka att omfattningen av tillväxten kan komma att ytterligare öka resandet till Kungälvs tätort, vilken ställer krav på ökade möjligheter till hållbara transporter även över Göta älv. Fler boende i Ale kommun är positivt även för Kungälvs näringsliv genom ett större utbud av arbetskraft och möjligen även ett ökat underlag för Kungälvs lokala handel.

Bedömningen att Kungälvs kommun inte har några synpunkter på FÖP Älvängen kvarstår.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Ärendet bedöms inte beröra de strategiska målen.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ale kommun har i samband med arbetet med FÖP Älvängen gjort en bedömning av förslagets påverkan på målen i Agenda 2030. Redovisning finns i planhandlingarna.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Inte aktuellt i detta ärende.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Inte aktuellt i detta ärende.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Inte aktuellt i detta ärende.

Ekonomisk bedömning

Inte aktuellt i detta ärende.

Förslag till beslut

1. Kungälvs kommun har inga synpunkter på granskningshandlingen för Fördjupad översiktsplan (FÖP) för Älvängen.
2. Kungälvs kommun vill påpeka att den förväntade befolkningsökningen som planen möjliggör kan innebära att omfattningen av resande till Kungälvs tätort ökar. Detta kräver stort fokus på att öka förutsättningarna för hållbara transporter.
3. Paragraferna justeras omedelbart.

Tomas Turnéus
Verksamhetschef planering och projekt

Åsa Berglie
Sektorschef samhälle och utveckling

Expedieras till: plan@ale.se
ange “FÖP Älvängen”

För kännedom till: Ingrid.lindbom@kungalv.se

From: Sophi Westerholm Viehmann
Sent: Tue, 13 Jan 2026 13:19:23 +0000
To: trafikverket@trafikverket.se; Statens Geotekniska Institut; gr@goteborgsregionen.se; registrator.vast@polisen.se; pts@pts.se; Skanova-Remisser-Goteborg /Telia Sverige AB /Göteborg; Göteborgs Energi AB och Ale Fjärrvärme AB (diariet@goteborgenergi.se); Kundsupport Ale; 'fortv@fortifikationsverket.se'; registrator@svk.se; kundservice@nordionenergi.se; sodra.bohuslan@hyresgastforeningen.org; lodosemuseum@vgregion.se; kretsloppochvatten@kretsloppochvatten.goteborg.se; Västtrafik AB; kommun@lerum.se; Kungälvs Kommun; goteborg@goteborg.se; kommunen@lillaedet.se; kommunstyrelsen@alingsas.se; trollhattans.stad@trollhattan.se
Cc: Jonathan Edler
Subject: Granskning - Fördjupad översiktsplan, FÖP Älvängen 2050 Ale kommun
Attachments: Infobrev granskning 2026-01-13.pdf
Categories: Ingrid

Varsam: Detta är ett meddelande från en extern avsändare. Öppna inte länkar eller bilagor om du är osäker på avsändaren eller innehållet.

Hej,

Här kommer ett informationsbrev och en länk till samtliga handlingar för ” Fördjupad översiktsplan, FÖP Älvängen 2050” som är på granskning mellan 13 januari – 13 mars 2026.

Planhandlingar samt utredning finns under följande länk:

https://ale.se/bygga-och-bo/samhallsutveckling/oversiktsplan-och-detaljplaner/oversiktsplan/fordjupad-oversiktsplan-alvangen.html

FÖP Älvängen har ärendenummer PLAN.2015.20

Synpunkter ska ha kommit in senast **13 mars 2026** till:

Ale kommun
Samhällsbyggnadsnämnden
449 80 ALAFORS

eller till

plan@ale.se ange då ”**FÖP Älvängen**” i ämnesraden.

Vid frågor kontakta planarkitekt Jonathan Edler, e-post jonathan.edler@ale.se.

Bilaga:
Infobrev

Med vänlig hälsning

Sophi Westerholm Viehmann
Planadministratör

Planering och exploateringsenheten
Samhällsbyggnadsförvaltningen
449 80 Alafors

Telefon: 0303-70 41 01
E-post: sophi.westerholm-viehmann@ale.se
www.ale.se

Ale kommun behandlar dina personuppgifter när du kommunicerar via e-post med oss.
Du kan läsa mer om dina rättigheter och hur Ale kommun behandlar personuppgifter på ale.se/personuppgifter.

Översiktsplan för Ale kommun, fördjupning för Älvängen –

FÖP ÄLVÄNGEN 2050

Ale kommun, Västra Götalands Län

Granskning har startat

Ett förslag till översiktsplan för Ale kommun, fördjupning för Älvängen (FÖP Älvängen 2050) är utställt för granskning.

Som boende i området, besökare, fastighetsägare, företrädare för en organisation eller ett företag har ni möjlighet att lämna synpunkter på förslaget.

Planförslaget med tillhörande bilagor finns tillgängligt på kommunens hemsida samt utställt på kommunhuset i Nödinge och biblioteket i Älvängen under granskningstiden.

Granskning
13 januari – 13 mars 2026

Vad är en fördjupad översiktsplan?

För områden där kommunen önskar förtydliga den långsiktiga och övergripande utvecklingen kan översiktsplanen fördjupas. En sådan ändring benämns ofta för fördjupad översiktsplan (FÖP). FÖPen utgör ett viktigt strategiskt underlag som underlättar det efterkommande arbetet med att ta fram detaljplaner och i förlängningen bygglov.

Vad innebär förslaget?

Planområdet ligger i Älvängens utkanter samt Skönningared och är ca 400 hektar stort. En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) har upprättats.

FÖP Älvängen 2050 redogör för hur randområdet runt Älvängen ska utvecklas och bevaras. Älvängens randområde förväntas växa mellan 3000 och 4500 invånare till år 2050, vilket är nästan en fördubbling gentemot idag. För att denna utveckling ska bli möjlig planeras tätorten växa på platser som idag är helt eller delvis obebyggda.

Vad händer nu?

Det finns möjlighet att lämna synpunkter nu i granskningsskedet. Granskningen syftar till att ge allmänhet, intresseorganisationer och myndigheter möjlighet att lämna synpunkter och tillföra information som kan förbättra beslutsunderlaget. Antagande planeras preliminärt under 2026.

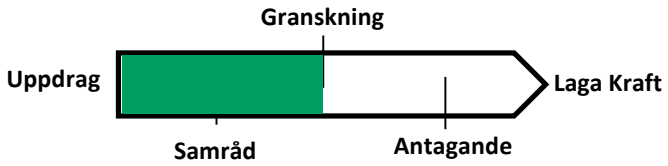

Så hanterar vi dina personuppgifter?

Läs mer om hur vi behandlar dina personuppgifter samt vilka rättigheter du har på ale.se

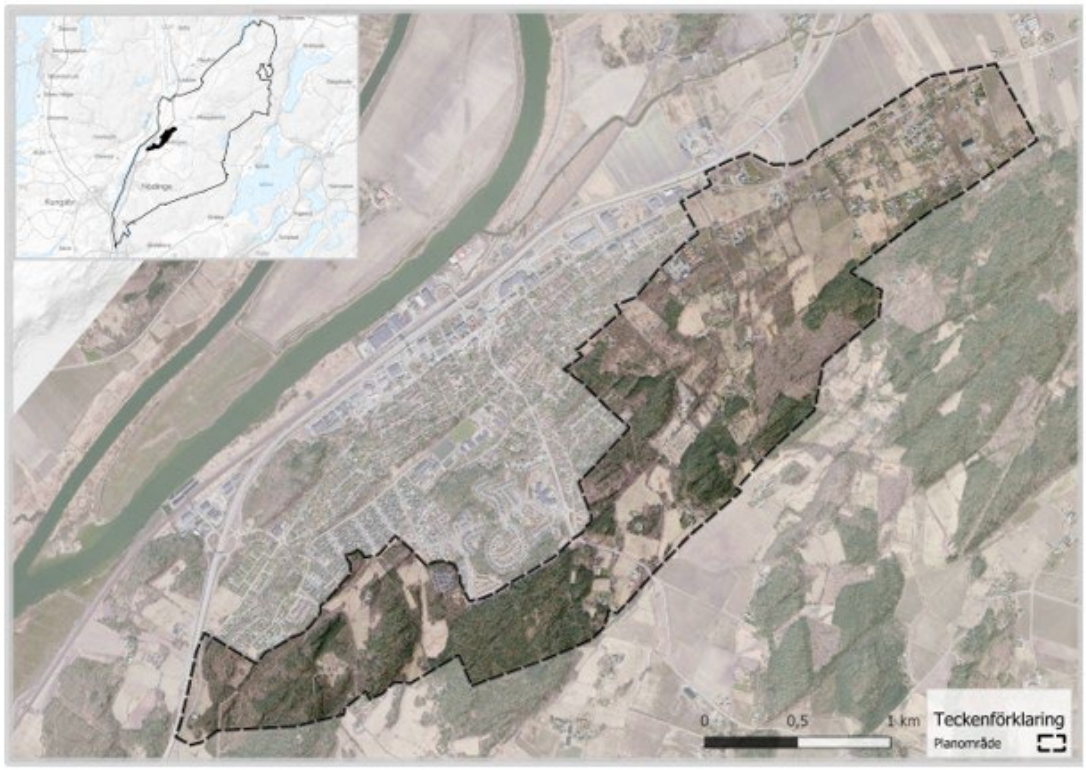

Planområdet inom markerat område

Har du synpunkter?

Har du synpunkter på planförslaget som du vill ska beaktas i det fortsatta planarbetet, ska dessa ha kommit in senast den **13 mars 2026** till:

Samhällsbyggnadsnämnden
Ale kommun
449 80 ALAFORS

eller till: plan@ale.se, ange då **”FÖP Älvängen”** i ämnesraden.

Alternativt digitalt genom att skanna QR-koden nedan och använda webbformuläret.

Hur kan jag få mer information?

För mer information om planförslaget:

Besök vår hemsida på ale.se för att ta del av planförslaget och tillhörande utredningar

Besök kommunhuset i Nödinge, Ale Torg eller biblioteket i Älvängen (från och med 13 januari där planhandlingarna finns utställda.

Kontakta planarkitekt Jonathan Edler (e-post: jonathan.edler@ale.se) alternativt plan@ale.se

Skanna QR-koden med din mobilkamera för direktlänk till information om FÖP Älvängen 2050 samt att kunna yttra dig digitalt i webb formuläret.

§ 23/2026

Remissvar - Granskning FÖP Älvängen, Ale kommun (Dnr KS2026/0078)

Sammanfattning

Kungälvs kommun har getts tillfälle att lämna synpunkter på den Fördjupade översiktsplanen (FÖP)
för Älvängen som är ute på granskning fram till den 13 mars. Kommunen har fått förlängd svarstid
till den 20 mars.

Ale kommun har ett befolkningsmål om att vara 50 000 invånare år 2050. Idag bor cirka 33 000 invånare i kommunen. Utvecklingen av Älvängen är en viktig pusselbit för att nå det långsiktiga målet. Den fördjupade översiktsplanen presenterar strategier och riktlinjer för hur mark- och vattenområden öster och söder om Älvängen tätort ska kunna utvecklas för att möjliggöra cirka 3000 nya invånare. Planområdet ligger inom cirka 2 kilometer från Älvängen station. Föreslagen utveckling går i linje med Göteborgsregionens strukturbild, där Älvängen liksom Kungälv, är en del i pärlbandet av orter som kan bidra till den regionala befolkningstillväxten genom bland annat mellankommunal och regional kollektivtrafik.

Efter samrådet om FÖP Älvängen år 2024 har Ale kommun bearbetat och utvecklat förslaget. Bland annat genom förtydliganden av mellankommunala frågor med koppling till regional utveckling, befolkningstillväxt och miljökvalitetsnormer. För att främja en hållbar utveckling finns strategiska ställningstaganden om etappvis utbyggnad som samordnas med utbyggnad av infrastruktur och åtgärder som stärker användandet av hållbara transporter.

Förvaltningens bedömning är att Kungälvs kommun inte har några synpunkter på FÖP Älvängen. De mellankommunala frågorna har hanterats på ett bra och tydligt sätt. Samtidigt vill kommunen lyfta att Göta älv är råvattentäkt och försörjer mer än 700 000 personer med dricksvatten. Det är därför viktigt att säkerställa vattenkvaliteten i Göta älv vid ett genomförande av förslaget. Vidare innebär den förväntade befolkningsökningen som planen möjliggör att omfattningen av resande till Kungälvs tätort potentiellt ökar. Detta kräver stort fokus på att öka förutsättningarna för hållbara transporter.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Remissvar - Granskning FÖP Älvängen, Ale kommun
Bilaga Granskning - Fördjupad översiktsplan, FÖP Älvängen 2050 Ale kommun.msg
Bilaga Infobrev granskning 2026-01-13.pdf

Tilläggsyrkande

Jonas Andersson (S): För att säkerställa vattenkvaliteten i Göta älv är det viktigt att Ale kommun arbetar med att minska bräddningarna på spillvattensystemet och gör de nödvändiga åtgärder som beskrivs i granskningshandlingen och tillhörande utredningar.

Proposition

Ordförande ställer proposition på Jonas Andersson (S) tilläggsyrkande och finner att Utskottet för samhälle och utveckling beslutar att anta Jonas Anderssons (S) tilläggsyrkande.

Förslag till kommunstyrelsen

1. Kungälvs kommun har inga synpunkter på granskningshandlingen för Fördjupad översiktsplan (FÖP) för Älvängen.
2. Kungälvs kommun vill påpeka att den förväntade befolkningsökningen som planen möjliggör kan innebära att omfattningen av resande till Kungälvs tätort ökar. Detta kräver stort fokus på att öka förutsättningarna för hållbara transporter.
3. För att säkerställa vattenkvaliteten i Göta älv är det viktigt att Ale kommun arbetar med att minska bräddningarna på spillvattensystemet och gör de nödvändiga åtgärder som beskrivs i granskningshandlingen och tillhörande utredningar.
4. Paragraferna justeras omedelbart.

Expedieras till: plan@ale.se
ange "FÖP Älvängen"

För kännedom till: Ingrid.lindbom@kungalv.se

Sammanträdesprotokoll

§ 23/2026

Remissvar - Granskning FÖP Älvängen, Ale kommun (Dnr KS2026/0078)

Sammanfattning

Kungälvs kommun har getts tillfälle att lämna synpunkter på den Fördjupade översiktsplanen (FÖP)
för Älvängen som är ute på granskning fram till den 13 mars. Kommunen har fått förlängd svarstid
till den 20 mars.

Ale kommun har ett befolkningsmål om att vara 50 000 invånare år 2050. Idag bor cirka 33 000 invånare i kommunen. Utvecklingen av Älvängen är en viktig pusselbit för att nå det långsiktiga målet. Den fördjupade översiktsplanen presenterar strategier och riktlinjer för hur mark- och vattenområden öster och söder om Älvängen tätort ska kunna utvecklas för att möjliggöra cirka 3000 nya invånare. Planområdet ligger inom cirka 2 kilometer från Älvängen station. Föreslagen utveckling går i linje med Göteborgsregionens strukturbild, där Älvängen liksom Kungälv, är en del i pärlbandet av orter som kan bidra till den regionala befolkningstillväxten genom bland annat mellankommunal och regional kollektivtrafik.

Efter samrådet om FÖP Älvängen år 2024 har Ale kommun bearbetat och utvecklat förslaget. Bland annat genom förtydliganden av mellankommunala frågor med koppling till regional utveckling, befolkningstillväxt och miljökvalitetsnormer. För att främja en hållbar utveckling finns strategiska ställningstaganden om etappvis utbyggnad som samordnas med utbyggnad av infrastruktur och åtgärder som stärker användandet av hållbara transporter.

Förvaltningens bedömning är att Kungälvs kommun inte har några synpunkter på FÖP Älvängen. De mellankommunala frågorna har hanterats på ett bra och tydligt sätt. Samtidigt vill kommunen lyfta att Göta älv är råvattentäkt och försörjer mer än 700 000 personer med dricksvatten. Det är därför viktigt att säkerställa vattenkvaliteten i Göta älv vid ett genomförande av förslaget. Vidare innebär den förväntade befolkningsökningen som planen möjliggör att omfattningen av resande till Kungälvs tätort potentiellt ökar. Detta kräver stort fokus på att öka förutsättningarna för hållbara transporter.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Remissvar - Granskning FÖP Älvängen, Ale kommun
Bilaga Granskning - Fördjupad översiktsplan, FÖP Älvängen 2050 Ale kommun.msg
Bilaga Infobrev granskning 2026-01-13.pdf

Tilläggsyrkande

Jonas Andersson (S): För att säkerställa vattenkvaliteten i Göta älv är det viktigt att Ale kommun arbetar med att minska bräddningarna på spillvattensystemet och gör de nödvändiga åtgärder som beskrivs i granskningshandlingen och tillhörande utredningar.

Proposition

Ordförande ställer proposition på Jonas Andersson (S) tilläggsyrkande och finner att Utskottet för samhälle och utveckling beslutar att anta Jonas Anderssons (S) tilläggsyrkande.

Förslag till kommunstyrelsen

1. Kungälvs kommun har inga synpunkter på granskningshandlingen för Fördjupad översiktsplan (FÖP) för Älvängen.
2. Kungälvs kommun vill påpeka att den förväntade befolkningsökningen som planen möjliggör kan innebära att omfattningen av resande till Kungälvs tätort ökar. Detta kräver stort fokus på att öka förutsättningarna för hållbara transporter.
3. För att säkerställa vattenkvaliteten i Göta älv är det viktigt att Ale kommun arbetar med att minska bräddningarna på spillvattensystemet och gör de nödvändiga åtgärder som beskrivs i granskningshandlingen och tillhörande utredningar.
4. Paragraferna justeras omedelbart.

Expedieras till: plan@ale.se
ange "FÖP Älvängen"

För kännedom till: Ingrid.lindbom@kungalv.se

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteutlåtande

Handläggarens namn
Oskar Engdahl

2026-02-25

Kommunstyrelsens synpunkter på underrättelse om brister i miljöbalkstillsynen (Dnr KS2026/0450-1)

Sammanfattning

Den 10 december 2025 kommunicerade Länsstyrelsen, enligt 25 § förvaltningslagen (2017:900) en underrättelse om brister i miljöbalkstillsynen som framkom vid deras besök 2025-09-10. Besöket skedde för att följa upp och utvärdera miljöbalkstillsynen i Kungälvs kommun. Underrättelsen ställdes till kommunstyrelsen och miljö- och byggnadsnämnden i Kungälvs kommun.

Vid besöket framkom bland annat sex brister i tillsynsverksamheten som Länsstyrelsen bedömer att kommunen behöver åtgärda för att uppfylla grundläggande krav i miljöbalken och miljötillsynsförordningen som tillsynsmyndighet:

1. Tydliggör beslutsgången för att begära resurser för miljöbalkstillsynen. Nämndens roll i denna process behöver göras tydligare, då nämnden har ett verksamhetsansvar.
2. Beskriv hur budgeten för tillsynen ska komma upp i mer rimlig nivå jämfört med resursbehovet beskrivet i behovsutredningen, som Länsstyrelsen bedömer är realistiskt beskriven.
3. Ta fram en tillsynsplan för 2026 som beskriver vilken tillsyn som är rimlig att utföra i förhållande till tillgängliga resurser.
4. Utveckla arbetssättet för den händelse-styrda tillsynen för att effektivisera handläggningen och freda mer tid till planerad tillsyn.
5. Ändra i delegationsordningen så att sektorschef inte kan ersätta miljöchef samt att miljöchef ska kunna överlåta beslutsrätt vid egen frånvaro.
6. Beskriv hur strandskyddstillsyn ska bedrivas i tillräcklig omfattning.

Dessa brister ligget till grund för ett eventuellt föreläggande.

Kommunen får genom miljö- och byggnadsnämnd och kommunstyrelse möjlighet att lämna skriftliga synpunkter på de brister Länsstyrelsen påpekat. Kommunens synpunkter skulle ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 15 mars 2026, men anstånd har medgivits. Ärendet kan komma att avgöras även om inga synpunkter lämnas.

Förslag till kommunstyrelsen

1. Svaret från Kommunstyrelsen godkänns och överlämnas till Länsstyrelsen.
2. Miljö- och byggnadsnämndens svar på punkterna 2 – 6 överlämnas till Länsstyrelsen.
3. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Juridisk bedömning

Den tillsyn som Länsstyrelsen genomför grundar sig i Miljöbalk (1998:808) samt miljötillsynsförordningen (2011:13).

Förvaltningens bedömning

Den 10 december 2025 kommunicerade Länsstyrelsen, enligt 25 § förvaltningslagen (2017:900) en underrättelse om brister i miljöbalkstillsynen som framkom vid deras besök 2025-09-10. Besöket skedde för att följa upp och utvärdera miljöbalkstillsynen i Kungälvs kommun. Underrättelsen ställdes till kommunstyrelsen och miljö- och byggnadsnämnden i Kungälvs kommun.

Vid besöket framkom bland annat sex brister i tillsynsverksamheten som Länsstyrelsen bedömer att kommunen behöver åtgärda för att uppfylla grundläggande krav i miljöbalken och miljötillsynsförordningen som tillsynsmyndighet:

Miljö- och byggnadsnämnden har besvarat punkterna 2 – 6 i sitt svar till Länsstyrelsen.

Kommunstyrelsens svar på punkt ett finns nedan:

1. Tydliggör beslutsgången för att begära resurser för miljöbalkstillsynen. Nämndens roll i denna process behöver göras tydligare, då nämnden har ett verksamhetsansvar.

Miljö- och byggnadsnämnden har inget budgetansvar. I Kungälvs kommun har kommunstyrelsen det övergripande ansvaret för kommunens budget. Kommunen har en förvaltning som ligger under kommunstyrelsen och därför har miljö- och byggnadsnämnden ingen egen förvaltningsorganisation och kan inte avsätta egna medel.

Den budgetprocess som tillämpas är en rambudgetering. Det innebär i stort att ett eventuellt tillskott till nästkommande års budget relateras till föregående års budget. Undantaget till detta är de avgiftsfinansierade verksamheterna där nollbudgetering tillämpas.

Rambudgeten tas fram av fullmäktigeberedningen *ekonomiberedningen* därefter bereds ärendet av kommunstyrelsen inför beslut i kommunfullmäktige.

Rambudgeten styr sedan kommunstyrelsens arbete i att ta fram ett budgetdirektiv. Budgetdirektivet i sin tur ger förvaltningen förutsättningarna för att ta fram en verksamhetsplan och budget, det är i förvaltningens budget som medel fördelas ner i förvaltningsorganisationen.

Denna beslut- och politiska struktur medför att miljö- och byggnadsnämnden inte har möjlighet att besluta om och äska medel för miljöbalkstillsynen specifikt. Den möjlighet som nämnden har för påverkan är att informera kommunstyrelsen om miljöbalkstillsynen och begära ett ökat fokus på området, detta sker idag genom bland annat behovsutredningen.

Som lägst två gånger per år samlar även kommunstyrelsens presidium övriga nämnders presidium till information och dialog utifrån kommunstyrelsens uppsiktsplikt, där alla nämnder har möjlighet att informera om deras områden.

Det åligger kommunstyrelsen att som ledningsfunktion ha uppsikt över miljö- och byggnadsnämndens verksamhet. Utöver det har kommunstyrelsen också ansvar över att uppföljning sker till fullmäktige från samtliga nämnder och hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

Kommunstyrelsen förhåller sig därefter utifrån den samlade bilden av kommunens verksamheter i sitt framtagande av budgetdirektiv.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Ärendet har koppling till kommunstyrelsens resultatmål *Kommunens verksamheters kvalité och hushållning ska hävda sig väl i jämförelse med landets bästa kommuner,* genom att utveckla verksamheterna ska Kungälv vara bättre än genomsnittet av jämförbara kommuner när det gäller verksamheternas kvalitet och hushållning.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet har koppling till mål 16.6 i Agenda 2030 – Bygg effektiva, tillförlitliga och transparenta institutioner eftersom det berör den organiseringen i kommunen.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Ärendet har främst koppling till kommunstyrelsens reglemente och miljö- och byggnadsnämnders reglemente som anger deras uppdrag.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Ärendet har ingen direkt koppling sett ur medborgar- och brukarperspektivet.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Beslutet i sig har ingen påverkan sett ur medarbetarperspektivet.

Ekonomisk bedömning

Kommunstyrelsens svar på underrättelsen har ingen ekonomisk påverkan.

Förslag till kommunstyrelsen

1. Kommunstyrelsens tjänsteskrivelse godkänns och överlämnas till Länsstyrelsen.
2. Miljö- och byggnadsnämndens tjänsteskrivelse, med svar på punkterna 2 - 6 överlämnas till Länsstyrelsen.
3. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Håkan Sandahl
tf. kommundirektör

Åsa Berglie
sektorchef samhällsbyggnad

Tomas Gustavsson
verksamhetschef kommuncenter

Anna Hedlin
enhetschef förvaltning och utredning

Expedieras till: Länsstyrelsen i Västra Götaland, via e-tjänst för komplettering eller yttrande i ärende

För kännedom till:

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Meddelande
Datum
2025-12-19

Diarienummer
49734-2025

Kungälvs kommun
Miljö- och byggnadsnämnden,
Kommunstyrelsen
kommun@kungalv.se

Underrättelse om brister i miljöbalkstillsynen

Detta är en kommunicering enligt 25 § förvaltningslagen (2017:900).

Länsstyrelsen genomförde den 10 september 2025 uppföljning och utvärdering av kommunens miljöbalkstillsyn genom Miljö- och byggnadsnämnden. Rapporten bifogas, se bilaga.

Vid besöket framkom bland annat följande brister i tillsynsverksamheten som Länsstyrelsen bedömer att kommunen behöver åtgärda för att uppfylla grundläggande krav i miljöbalken och miljötillsynsförordningen på er som tillsynsmyndighet:

1. Tydliggör beslutsgången för att begära resurser för miljöbalkstillsynen. Nämndens roll i denna process behöver göras tydligare, då nämnden har ett verksamhetsansvar.

2. Beskriv hur budgeten för tillsynen ska komma upp i mer rimlig nivå jämfört med resursbehovet beskrivet i behovsutredningen, som Länsstyrelsen bedömer är realistiskt beskriven.

3. Ta fram en tillsynsplan för 2026 som beskriver vilken tillsyn som är rimlig att utföra i förhållande till tillgängliga resurser.

4. Utveckla arbetssättet för den händelse-styrda tillsynen för att effektivisera handläggningen och freda mer tid till planerad tillsyn.

5. Ändra i delegationsordningen så att sektorschef inte kan ersätta miljöchef samt att miljöchef ska kunna överlåta beslutsrätt vid egen frånvaro.

6. Beskriva hur strandskyddstillsyn ska bedrivas i tillräcklig omfattning.

Ankom: 2025-12-19 Ärende: ALLM.2025.800 Handling: 524969

Kommunen får nu genom nämnd och kommunstyrelse möjlighet att lämna skriftliga synpunkter på de brister Länsstyrelsen påpekar. Detta kan till exempel vara om någon brist redan åtgärdats eller om det finns en tidsatt plan för åtgärder.

Era synpunkter bör ha kommit in till oss senast den **15 mars 2026**.

Ärendet kan komma att avgöras även om ni inte lämnar synpunkter.

Använd länsstyrelsernas e-tjänst för komplettering eller yttrande i ärende. I e-tjänsten anger ni Länsstyrelsen Västra Götaland och diarienummer . Ni hittar e-tjänsten via länken här ovanför, eller i vår e-tjänstportal (www.lansstyrelsen.se/e-portal).

Ärendet

Länsstyrelsen kunde vid sin uppföljning av miljöbalkstillsynen den 10 september 2025 konstatera att det finns kompetent och engagerad personal för tillsynen. Miljönämnden bedriver en väl fungerande tillsyn. Det finns goda förutsättningar att även bedriva den överlåtna tillsynen. Däremot råder det stor resursbrist jämfört med behovet, både för handläggare och chef, och det råder osäkerhet om hur nämnden kan begära medel för verksamheten. Det är en stor brist att budgeten har legat på samma nivå de senaste 10 åren trots att fler arbetsuppgifter och tillsynsobjekt tillkommit.

Det finns även behov av att utveckla arbetssätt främst för den händelsestyrda tillsynen så att denna tillsyn inte helt dominerar verksamheten utan att den planerade tillsynen också kan utföras. Nämndens tillsynsplan behöver utvecklas så att den mer realistiskt beskriver vilken tillsyn som är möjlig att genomföra. Detta för att differensen mellan genomförd tillsyn och vad som planeras inte ska bli alltför stor.

Den strandskyddstillsyn som bedrivs i nuläget är inte heller tillräcklig i förhållande till behov och förutsättningar i Kungälvs kommun.

Länsstyrelsen väljer därför att underrätta kommunen om de brister som ligger till grund för ett eventuellt föreläggande.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsens bedömningar bygger på det helhetsintryck av verksamheten som vi fått i samband med uppföljning och

Ankom: 2025-12-19 Ärende: ALLM.2025.800 Handling: 524969

utvärdering av kommunens miljöbalkstillsyn 2025. Uppföljningen och utvärderingen skedde genom att Länsstyrelsen granskade inskickade handlingar samt ställde frågor till nämnden och tjänstepersoner vid kommunbesöket.

Information

Länsstyrelsen utgår från att kommunen frivilligt tänker åtgärda påpekade brister och uppmuntrar kommunen att ta till sig av de vägledningar och rekommendationer som finns i rapporten om tillsynsverksamheten.

Länsstyrelsen kan komma att förelägga kommunen om att avhjälpa eventuella brister eller redovisa utförda åtgärder inom en viss tid.

26 kap. 8 § Miljöbalken "Länsstyrelsen får förelägga en kommun som inte fullgör de skyldigheter som följer av kommunens tillsynsuppdrag att avhjälpa bristen."

Lotta Sahlin Skoog

Bilaga

Rapport om uppföljning och utvärdering av miljöbalkstillsynen för miljö- och byggnadsnämnden i Kungälvs kommun, dnr 23519-2025.

Ankom: 2025-12-19 Ärende: ALLM.2025.800 Handling: 524969

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Rapport
Datum
2025-12-08

Diarienummer
23519-2025

Kungälvs kommun
Miljö- och byggnadsnämnden,
Kommunstyrelsen
Kommun@kungalv.se

Uppföljning och utvärdering av miljöbalkstillsyn för miljö- och byggnadsnämnden Kungälvs kommun.

Denna version ersätter tidigare rapport daterad 2025-10-23.

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Västra Götalands län besökte den 10 september 2025 Miljö- och byggnadsnämnden i Kungälvs kommun för uppföljning och utvärdering av miljöbalkstillsynen i kommunen.

Kungälvs kommun är genom Miljö- och byggnadsnämnden ansvarig för att kraven i lagstiftningen är uppfyllda. Länsstyrelsen förutsätter att nämnden fortsätter bedriva och utveckla ert arbete utifrån de diskussioner och lärdomar som vår uppföljning lett till.

Som stöd i ert arbete att utveckla tillsynen ska Länsstyrelsen enligt miljötillsynsförordningen 3 kap. 16 § ge kommunerna tillsynsvägledning. Vi vill uppmuntra er att vid behov be om detta.

Länsstyrelsen har uppmärksammat följande positiva förhållanden:

1. Kommunens politiska organisation säkerställer tillsynens oberoende från driften av kommunala verksamheter.

2. Verksamheten leds av en separat miljö- och byggnadsnämnd.

3. Det finns en aktuell taxa för tillsynen.

4. Nämnden har en aktuell och långtgående delegationsordning.

5. Nämnden har en aktuell behovsutredning som uppdateras regelbundet. Behovsutredningen är kopplad till aktuella miljömål och beskriver förutsättningar i den egna kommunen

Ankom: 2025-12-08 Ärende: ALLM.2025.800 Handling: 523400

och det redovisade behovet på 30,3 åa bedöms som rimligt.

6. Nämnden har en aktuell tillsynsplan som omfattar hela myndighets tillsynsområde.
7. Nämnden har årsredovisning och tertialrapporter som tydligt beskriver utförd verksamhet i jämförelse med tillsynsplanen.

8. Personalen har god kompetens och bedriver en god tillsyn.

9. Nämnden är engagerad i arbetet och ärenden tas upp för information vid varje nämndsmöte.

10. Nämnden bedriver en fungerande tillsyn över hälsoskydd, miljöskydd och små avlopp.

11. Nämnden genomför tillsynen över överlåtna objekt i godtagbar omfattning.

Länsstyrelsen har uppmärksammat följande brister som nämnden bör beakta:

1. Nämnden har inget budgetansvar och kan inte på ett enkelt sätt begära pengar till tillsynen. Sektorschefen fördelar budgeten mellan verksamheter och enheter inom sektorn, vilket gör att det kan uppstå jäv kring budgetarbetet.

2. Det råder stor resursbrist för miljöbalkstillsynen. Det saknas tillräckliga resurser både för handläggare och chefstid.

3. Budgeten har legat på samma nivå de senaste 10 åren trots att fler arbetsuppgifter och objekt tillkommit.

4. Nämnden bedriver inte strandskyddstillsyn i tillräcklig omfattning

Länsstyrelsen lämnar följande rekommendationer:

1. Kommunen behöver se över budgetprocessen så att nämnden har möjlighet att äska medel för tillsyn på ett enkelt sätt. Det är att föredra att nämnden har budgetansvar.

2. Budgeten behöver avspegla arbetsbördan och nämnden uppmanas att vidta åtgärder så att resurserna för tillsyn motsvarar behovet i högre utsträckning.

Ankom: 2025-12-08 Ärende: ALLM.2025.800 Handling: 523400

3. Nämnden behöver ändra i delegationsordningen så att sektorschef inte kan ersätta miljöchef samt att miljöchef ska kunna överlåta beslutsrätt vid frånvaro.

4. Länsstyrelsen bedömer att nämnden bör se till att den tillsyn som genomförs enligt tillsynsplanen ökar.

5. Länsstyrelsen bedömer att nämnden behöver se över sin arbetsordning och försöka renodla tillsynsuppdraget för inspektörerna så att tillsynstiden fredas. Enheten behöver i första hand klara sitt tillsynsuppdrag.

6. Nämnden behöver utveckla handläggningen av inkommande ärenden. Nämnden behöver sträva efter att freda mer tid för den planerade tillsynen.

7. Nämnden behöver se över sitt arbetssätt med klagomålshantering för att effektivisera handläggningen. Rutiner behöver tas fram för hur klagomål respektive ”information om störning/tips” ska hanteras.

8. Nämnden behöver ta fram en rimlig tillsynsplan i förhållande till tillgängliga resurser, effektivisera den händelsestyrda tillsynen samt arbeta med att förbättra tidsredovisningen.

9. Nämnden behöver se över sin avgiftsfinansiering och ta betalt för den tillsyn som utförs.

Underrättelse och eventuellt föreläggande

Länsstyrelsen kommer att följa upp de brister som påpekats i ett nytt ärende. I det ärendet kommer nämnden först få möjlighet att lämna skriftliga synpunkter på de brister Länsstyrelsen påpekar.

Länsstyrelsen kan efter underrättelsen komma att förelägga om att avhjälpa eventuella brister eller redovisa utförda åtgärder inom en viss tid.

Detta ärende avslutas i och med denna rapport.

Syfte, mål och genomförande

Syftet med kommunuppföljning är att följa upp om nämndens tillsynsverksamhet genomförs enligt kommunallagen (2017:725), miljöbalken (1998:808), miljöbalkens proposition 1997/98:45 samt

Ankom: 2025-12-08 Ärende: ALLM.2025.800 Handling: 523400

om de krav som anges i miljötillsynsförordningen (2011:13) uppfylls. Länsstyrelsen följer upp om nämndens arbete utgår från de nationella miljömålen med mål nedbrutna till regionala och lokala behov. Uppföljningen syftar också till att stödja tillsynsmyndigheten genom att identifiera möjligheter till förbättringar, ge vägledning och lyfta fram goda exempel. Målet är en effektiv, rättssäker och likvärdig tillsyn i hela landet.

Uppföljningen bygger dels på granskning av inskickad dokumentation dels på uppgifter som framkommit vid Länsstyrelsens besök i kommunen. Denna rapport visar resultatet från uppföljningen av miljöbalkstillsynen.

Närvarande

Kommunen

Claes Andersson 2:e vice ordförande miljö- och byggnadsnämnden
Mats Frisell, 1:e vice ordförande miljö- och byggnadsnämnden
Charlotta Windeman, ordförande miljö- och byggnadsnämnden (deltog på sammanfattningen)
Mirsad Radoncic, tf sektorschef (deltog på sammanfattningen)
Kristina Franzén, Miljöchef
Emelie Wallenås, inspektör
Bertille Debris Persson, inspektör
Josefine Amnesten, inspektör
Linda Lundborg, inspektör
Cecilia Lyvén, inspektör
Anna Teleberg. inspektör

Länsstyrelsen

Lotta Sahlin Skoog, miljöavdelningen
Helena Laneby, miljöavdelningen
Marie Nyberg, natur- och vattenavdelningen

Underlag

De underlag som har legat till grund för Länsstyrelsens bedömningar:

- Redovisning av organisation
- Reglemente
- Rutiner kring jäv
- Behovsutredning
- Tillsynsplan

Ankom: 2025-12-08 Ärende: ALLM.2025.800 Handling: 523400

- Tertialrapport och årsredovisning
- Delegationsordning
- Taxa för miljöbalkstillsyn
- Kompetensförsörjningsplan
- Exempel på handläggningsrutiner
- Ifylld Excel-fil med ärendestatistik
- Övriga rapporter och beslut (namnges ej i denna rapport)
- Intervjuer och möte med nämnd och tjänstepersoner

Uppgifter som framkommit samt Länsstyrelsens bedömningar

Organisation – nämnd och förvaltning

Bestämmelserna i kommunallagen och miljötillsynsförordningen anger att en nämnd inte får utöva lag- eller annan författningsföreskriven tillsyn över sådan verksamhet som nämnden själv bedriver. En förtroendevald eller anställd hos kommunen är jävig, om ärendet rör tillsyn över sådan kommunal verksamhet som den själv är knuten till.
Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 7 § stycke 2 och Miljötillsynsförordningen (2011:13) 1 kap. 20 §

Regeringsformen och förvaltningslagen slår fast att förvaltningsmyndigheterna ska iaktta saklighet och opartiskhet i sin verksamhet.
Regeringsformen (1974:152) 1 kap. 9 § och Förvaltningslagen (2017:900) 5 §

Uppgifter som framkom vid granskningen

Kommunens förvaltningsorganisation består av sektorer med underliggande verksamhetsområden. Miljöenheten tillhör Sektor samhällsbyggnad. Miljöenheten, liksom bygglovsenheten, är sedan hösten 2024 placerad utanför dessa verksamhetsområden och ligger direkt under sektorschef för att undvika risk för jäv. All personal är anställd av kommunstyrelsen.

Ansvarig nämnd för miljöbalkstillsynen är miljö- och byggnads-nämnden. Nämnden har inte ansvar för något område som den samtidigt bedriver tillsyn över.

Ankom: 2025-12-08 Ärende: ALLM.2025.800 Handling: 523400

Nämnden saknar en egen budget och det är oklart hur nämnden kan äska medel för tillsynen. Budgeten har legat konstant under de senaste 10 åren. Inför 2025 äskade miljöchef till ekonomichef om ytterligare medel för att klara tillsynsuppdraget. Sektorschef är med i budgetförhandlingen och fördelar sedan budgeten inom sektorn.

Myndighetsrollen kan vara svår att balansera. Många inom kommunen vill använda miljöenhetens kompetens och det finns ibland förväntningar att inspektörer ska agera i en konsultroll inom kommunen. Detta tar mycket arbetstid från tillsynen och kan vara svårt att kombinera med tillsynsuppdraget. Nya miljökonsulter har nyligen upphandlats av kommunen, vilket kan bidra till en avlastning för miljöenheten.

Länsstyrelsens bedömning och vägledning

Länsstyrelsen bedömer att det är en brist att nämnden inte har budgetansvar.

Eftersom sektorschef fördelar budget mellan verksamheter och enheter inom sektorn så kan det uppstå jäv kring budgetarbetet.

Länsstyrelsen rekommenderar att kommunen ser över budgetprocessen så att budgeten för tillsyn hanteras fristående från budgeten för drift av verksamheter. Nämnden bör få möjlighet att begära pengar till den verksamhet som nämnden ansvarar för.

Länsstyrelsen har sammanställt grundläggande krav som en kommunal organisation bör uppfylla för att undvika att riskera att jävsförhållanden ska uppstå. Kungälvs kommun behöver arbeta vidare för att uppfylla dessa krav:

Delegation

Kommunens reglemente och delegationsordning skall vara utformade så att det finns en tydlig uppdelning av driftsansvar och tillsynsansvar. Samma personer (tjänstemän och förtroendevalda) som ska eller kan komma att fatta beslut i tillsynsfrågor skall inte ha beslutsrätt när det gäller driftsfrågor av sådana anläggningar som den kommunala tillsynsmyndigheten har tillsyn över.

Personalansvar och lönesättning

Tjänsteman som arbetar med tillsynsfrågor skall inte stå i direkt beroendeställning till chef som samtidigt har driftansvar. Den chef som sköter rekrytering samt har ansvar för lönesättning,

Ankom: 2025-12-08 Ärende: ALLM.2025.800 Handling: 523400

utvecklingssamtal, kompetensutveckling eller dylikt för tillsynspersonal får inte samtidigt ansvara för personal och anläggningar som kan bli föremål för tillsyn.

Ekonomi

Den person eller den nämnd som har budgetansvar för anläggningar eller verksamheter som kan bli föremål för tillsyn från den kommunala tillsynsmyndigheten skall inte samtidigt ha budgetansvar för tillsynspersonalen. Medel till tillsyn skall äskas hos fullmäktige, fristående från äskande av medel för anläggningar och verksamheter som omfattas av tillsynen.

Jäv

I regeringsformen slås fast att förvaltningsmyndigheterna och andra som fullgör offentliga förvaltningsuppgifter i sin verksamhet ska beakta allas likhet inför lagen och iaktta saklighet och opartiskhet.

Jävsreglerna gäller vid all ärendehantering och riktar sig till den som på något sätt kan påverka dess utgång. Reglerna gäller både den som beslutar och som bereder ärendet. Förtroendevalda har ett ansvar att anmäla jäv och en jävig förtroendevald ska inte delta vid handläggningen av ärendet.
Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 7 och 28–32 §§ och 7 kap. 4 §
Förvaltningslagen (2017:900) 16 §

Uppgifter som framkom vid granskningen

Det finns dokumenterade riktlinjer för hur jäv och mutor ska hanteras, så att bestämmelserna i kommunallagen följs. Nämnden upplever att det fungerar bra med att förtroendevalda anmäler jäv. I händelse av jäv för personalen finns avtal med kommunerna som är medlemmar i SOLTAK (Stenungsund, Orust, Lilla Edet, Ale, Tjörn och Kungälv).

Miljöchef går igenom frågan om bisyssla vid medarbetarsamtal och på arbetsplatsträffar.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att nämnd och förvaltning har en god förståelse för jävsfrågan och tillräckliga rutiner.

Ankom: 2025-12-08 Ärende: ALLM.2025.800 Handling: 523400

Delegation

När en nämnd som delegerar beslutanderätt till en anställd eller grupp av anställda innebär det att nämnden lämnar över uppgiften att fatta beslut. Ansvaret för ett delegationsbeslut stannar dock kvar hos nämnden. Rätten att fatta beslut på delegation ska regleras i en delegationsordning. Vilka beslut som nämnden har delegerat och till vem ska framgå av nämndens delegationsordning. Ett beslut som tas på delegation ska dokumenteras skriftligt och återrapporteras till nämnden.
Kommunallagen (2017:725) 5 kap. 3 §, 6 kap. 3, 37 och 38 §§ samt 7 kap. 5–8 §§

Uppgifter som framkom vid granskningen

Aktuell delegationsordning är daterad 2025-05-15 och uppdateras kontinuerligt. Delegationsordningen kommer att ses över i närtid då några mindre delar behöver justeras.

På sid 8 i delegationsordningen framgår att delegatens chef kan ersätta. I praktiken betyder det att sektorschef kan ersätta miljöchef.

För närvarande fungerar det så att miljöchefen aldrig helt kan vara frånvarande utan alltid måste finnas tillgänglig för att skriva på vissa beslut. Det tillsätts ingen tillförordnad miljöchef vid ordinarie chefs semester.

Kommunikationen mellan nämnden och enheten fungerar väl och delegationen är långtgående. För att vara insatta i miljöärenden väljer nämnden ut tre delegationsbeslut per sammanträde där handläggaren får informera om ärendet och presentera bakgrunden. Utöver detta tas vissa svårare eller kontroversiella ärenden upp till nämnden för beslut. Det rör till exempel beslut om massor för anläggningsändamål samt strandskyddsdispenser.

Ärenden med anmälan om misstänkt miljöbrott ses som rena verkställighetsbeslut.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att nämnden behöver ändra i delegationsordningen så att sektorschef inte kan ersätta miljöchef. Delegationsordningen behöver också förändras så att det finns möjlighet för ordinarie miljöchef att överlåta beslutsrätt till en ersättare eller tillförordnad chef i samband med semester och annan frånvaro

Ankom: 2025-12-08 Ärende: ALLM.2025.800 Handling: 523400

I övrigt bedömer länsstyrelsen delegationsordningen som tydlig och aktuell och att den underlättar handläggningen.

Nämnden har rutiner för att hålla sig uppdaterad och ha kännedom om vilka beslut som fattas och kunskap om vilken verksamhet som bedrivs av miljöenheten.

Register

Det finns bestämmelser i miljötillsynsförordningen om att en tillsynsmyndighet ska föra register över de tillsynsobjekt som behöver återkommande tillsyn.
Miljötillsynsförordningen (2011:13) 1 kap. 7 §

Uppgifter som framkom vid granskningen

Nämnden håller på att införa ett nytt ärendehanteringssystem, Castor. Att införa ett nytt ärendehanteringssystem kommer att kräva resurser. En veckas utbildning per person är avsatt för att lära sig det nya ärendehanteringssystemet. Registren i det tidigare ärendehanteringssystemet bedöms som relativt kompletta även om det är en utmaning att hålla register levande då det för många verksamheter inte finns någon anmälningsplikt.

För U-verksamheter inom miljöfarlig verksamhet arbetar kontoret med uppsökande tillsyn och i samband med det sker viss registervård.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att nämnden har ett godtagbart register över tillsynsobjekt och arbetar med att uppdatera detta kontinuerligt.

Länsstyrelsen anser att det är positivt att tid avsätts för att lära sig det nya ärendehanteringssystemet.

Behovsutredning

I miljötillsynsförordningen finns bestämmelser om att det ska finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken, en behovsutredning. Behovsutredningen ska omfatta tre år och ses över vid behov men minst en gång om året.
Miljötillsynsförordningen (2011:13) 1 kap. 6 §

Ankom: 2025-12-08 Ärende: ALLM.2025.800 Handling: 523400

Uppgifter som framkom vid granskningen

Enligt medarbetarna och nämndens representanter är de stora miljöutmaningarna i Kungälvs kommun den stora mängden små verksamheter och entreprenörer, otillräckliga avlopp, många ärenden kring masshantering. Det är en växande kommun samtidigt som det råder resursbrist för tillsynen.

Behovsutredningen är beslutad av nämnden 2024-06-27 och sträcker sig över tre år. Behovsutredningen utgår från Miljösamverkan Västs modell.

Sammanlagt behöver miljöenheten totalt 30,3 årsarbetskrafter för att klara sina uppdrag.

Effektiv tillsynstid sätts utifrån Miljösamverkans mall till 1000 timmar per person och år.

Tillsynsskulden över tillsyn som tidigare har blivit bortprioriterad finns med i behovsutredningen som ett behov för kommande år.

Den tid som miljöenheten lägger ner på att vara sakkunnig inom miljöområdet och stötta andra verksamheter inom kommunen, samt svara på internremisser, genererar mindre intäkter per timme än vad tillsynen gör.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att nämnden har en aktuell och heltäckande behovsutredning som uppdateras regelbundet. Det finns en tydlig koppling mellan de identifierade miljöproblemen och utmaningarna i kommunen, de mål som är uppsatta för verksamheten och det resursbehov som beräknas finnas.

Länsstyrelsen bedömer att det bedömda resursbehovet på 30,3 åa kan vara rimligt med tanke på kommunens storlek och antalet verksamheter som finns inom kommunen. Att arbeta med en så stor resursbrist under en längre tid är betungande för personalen, både medarbetare och chef. Att vara sakkunnig och stötta verksamheter inom kommunen genererar mindre intäkter och därmed en förlust för enheten om tid tas från tillsyn till annat miljöarbete.

Tillsynsplan

I miljötillsynsförordningen finns bestämmelser om att tillsynsmyndighet ska ha en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Planen ska grundas

Ankom: 2025-12-08 Ärende: ALLM.2025.800 Handling: 523400

på de register och den behovsutredning som ska finnas hos tillsynsmyndigheten. Det ska framgå hur myndigheten har tagit hänsyn till den nationella tillsynsstrategin. Tillsynsplanen ska ses över varje verksamhetsår.
Miljötillsynsförordningen (2011:13) 1 kap. 8 och 10 §§

Uppgifter som framkom vid granskningen

Nämnden har en aktuell tillsynsplan som är beslutad 2024-12-12. Tillsynsplanen är treårig men uppdateras årligen. Tillsynsplanen är heltäckande och alla tillsynsområden inom miljöbalken är beskrivna.

Nämnden är delaktig i framtagandet av planen och i vilka prioriteringar som ska göras.

I behovsutredningen anges att budgeten för 2025 täcker endast 21,5 årsarbetare. Detta innebär en resursbrist på 8,8 årsarbetskrafter, vilket motsvarar 25% av det totala behovet. I tillsynsplanen planeras dock för 23,5 årsarbetare vilket medför en resursbrist på ca 7 årsarbetskrafter motsvarande 23 %. Merparten av resursbristen finns inom miljöbalkstillsynen.

Personalomsättningen har varit hög under den senaste tiden vilket har lett till svårigheter att följa antagen plan.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att det finns en aktuell tillsynsplan för aktuellt verksamhetsår och den omfattar hela myndighetens ansvarsområde.

Tillsynsplanen är beslutad av nämnden som har ansvar för miljöbalkstillsynen. Nämnden har gjort prioriteringar i tillsynsplanen och motiverat dessa. Konsekvenserna av de gjorda prioriteringarna diskuteras, liksom differensen mellan de konstaterade behoven och de faktiska resurserna som finns tillgängliga för att genomföra tillsynen.

Tillsynsplanen visar på ett stort underskott på de resurser som avsätts både för handläggare och chefer jämfört med behovet. Kommunen behöver vidta åtgärder så att resurserna för tillsyn motsvarar behovet i högre utsträckning.

Länsstyrelsen bedömer att nämnden kan behöva göra omprioriteringar i planen under året om det visar sig att ursprunglig plan inte kan klaras, t ex på grund av personalomsättning eller andra

Ankom: 2025-12-08 Ärende: ALLM.2025.800 Handling: 523400

händelser. Detta för att underlätta arbetssituationen för handläggare och chefer.

Uppföljning och utvärdering

> Enligt miljötillsynsförordningen ska en tillsynsmyndighet årligen följa upp och utvärdera sin tillsynsverksamhet.
> *Miljötillsynsförordningen (2011:13) 1 kap. 12 §*

Uppgifter som framkom vid granskningen

Miljöenhetens arbete följs upp i tertialrapporter samt i en årsredovisning.

Enligt årsredovisningen för 2024 klarade miljöenheten inte att genomföra den tillsyn som planerats för året. Totalt har miljöenheten under 2024 tidsredovisat 47 % av tiden som var planerad för tillsyn. Liknande tendenser syns i redovisningen för tertial 1 2025. Störst skillnad är det inom den behovsstyrda tillsynen.

Antalet klagomål har ökat markant under senare år, vilket påverkat hur mycket tid som kunnat läggas på planerad tillsyn. Personalbrist, sjukskrivningar, stora prövningsärenden, tid för att vara sakkunnig i kommunens ärenden samt felaktig tidsrapportering är andra faktorer som kan bidra till att tillsynsplanen inte klaras.

Länsstyrelsens bedömning

Nämndens årsredovisning och tertialrapporter beskriver tydligt utförd verksamhet i jämförelse med tillsynsplanen.

Länsstyrelsen bedömer att nämnden bör se till att den tillsyn som genomförs enligt tillsynsplanen ökar. Minst 75 % av den planerade tillsynen bör kunna genomföras.

Länsstyrelsen bedömer att nämnden behöver se över sin arbetsordning och försöka renodla tillsynsuppdraget för inspektörerna så att tillsynstiden fredas.

Nämnden behöver även arbeta vidare med att ta fram en rimlig tillsynsplan i förhållande till tillgängliga resurser, effektivisera den händelsestyrda tillsynen samt arbeta med att förbättra tidsredovisningen.

Ankom: 2025-12-08 Ärende: ALLM.2025.800 Handling: 523400

Kompetens

En tillsynsmyndighet ska enligt miljötillsynsförordningen bedriva tillsynsarbetet effektivt och myndigheten ska utveckla personalens kompetens.
Miljötillsynsförordningen (2011:13) 1 kap. 9 §

Uppgifter som framkom vid granskningen

Nämnden använder en kompetensros för att kartlägga personalens kompetens och behov av kompetensutveckling. Denna kompletteras med årliga utvecklingsplaner för respektive tillsynsområde.

Handläggare upplever att de får den kompetensutveckling de behöver via kurser och andra insatser. Även för nämnden sker kompetensutveckling genom utbildningar av miljöbalken.

Det finns en kommunjurist att konsultera vilket man också gör, dock saknas särskild miljöjuridisk kompetens. Tidigare fanns ett avtal med Göteborg stad med möjligheten att få hjälp av miljöjurist men det finns inget motsvarande nu. Kommunen har även upphandlat andra miljöjurister som kan kontaktas vid behov.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen konstaterar att kommunen har en bra kompetens-utvecklingsplan. Det finns relevant kompetens för tillsynsbehovet och det finns goda förutsättningar för vidareutbildning och annan kompetensutveckling.

Avgifter och finansieringsgrad

För att kunna utföra tillsyn behövs kompetent personal. Då krävs finansiering av tillsynen. Regeringen understryker vikten av att myndigheternas verksamhet i möjligaste mån avgiftsfinansieras. Tillsynen över hela miljöbalkens område bör idag som huvudprincip vara avgiftsfinansierad.
Miljöbalken proposition 1997/98:45 del 1 sidan 516
Kommunallagen (2017:725) 2 kap. 5 §

Uppgifter som framkom vid granskningen

Aktuell taxa är beslutad i Kommunfullmäktige 2023-11-02. Beslutad timavgift i taxan är 1026 kr. Avgiften räknas upp med index. För 2025 är avgiften 1073 kronor.

Ankom: 2025-12-08 Ärende: ALLM.2025.800 Handling: 523400

Förslag på reviderad taxa är framtagen och på väg till kommunfullmäktige för beslut.

Avgiftsfinansieringsgraden är, enligt inlämnad statistik efter besöket 63 % för miljöskyddstillsyn (inklusive förorenade områden), 36 % för hälsoskyddstillsyn samt 48 % för tillsyn av små avlopp.

Fasta årsavgifter förhandsdebiteras.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att nämnden har en låg avgiftsfinansieringsgrad i jämförelse med andra kommuner. Länsstyrelsen konstaterar att avgiftsfinansieringen är låg (mindre än 50%) inom hälsoskyddstillsynen och tillsynen av små avlopp. Länsstyrelsen rekommenderar att kommunen ser över sin taxa och debiteringsrutiner för att delvis kunna finansiera en utökad tillsyn så att kommunen kan möta upp behovet av tillsynen.

Nämnden bör se över möjligheten till ökad avgiftsfinansiering bland annat genom att se över debiteringsrutiner och arbeta för att genomföra mer planerad tillsyn som kan avgiftsfinansieras.

All ärendehantering

Nämnden bör ha en sund ärendebalans och arbete med de verktyg som finns tillgängliga. Anmälan om miljöbrott och handläggning av miljösanktionsavgifter bör ske. Beslut och förelägganden bör fattas i skälig omfattning. Tillsynsrapporter bör skickas till verksamhetsutövare inom rimlig tid.
Förvaltningslagen (2017:900) 9 §

Uppgifter som framkom vid granskningen

Av den redovisade ärendestatistiken framkommer att nämnden avslutat betydligt fler ärenden under närmast föregående 12-månadersperiod än vad som startats. Till viss del beror det på aktivt arbete med att avsluta öppna ärenden.

Nämnden använder tillsynsverktygen, föreläggande, förbud, miljösanktionsavgift och anmälan om misstänkt miljöbrott.

Det finns skriftliga rutiner och mallar för handläggning av vanliga ärendegrupper. Däremot saknas rutiner för strandskyddsärenden.

Klagomålshanteringen tar mycket tid från övrig tillsyn.

Ankom: 2025-12-08 Ärende: ALLM.2025.800 Handling: 523400

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen konstaterar att nämnden har rutiner för vanliga ärendegrupper och att ärenden inte ackumuleras om det inte finns särskilda skäl. Nämnden använder sig också av de olika tillsynsverktygen.

Nämnden behöver ta fram rutiner och annat stöd för strandskydds-tillsynen.

Nämnden behöver även utveckla handläggningen av inkommande ärenden. Rutiner behöver tas fram för hur klagomål respektive ”information om störning/tips” ska hanteras. Nämnden behöver sträva efter att freda mer tid för den planerade tillsynen.

Tillsynsrapporter och beslut är generellt bra utformade. Tillsynsmyndighetens bedömning av förhållandena finns med. Det är viktigt att tillsynsmyndigheten alltid tillför något i en rapport så att verksamhetsutövare förstår varför en verksamhet bedöms ha brister eller inte. Detta framgår av Kungälvs rapporter.

Det är viktigt att klagomålsärenden, där det finns en berörd part, avslutas med ett beslut som kan överklagas, även när nämnden beslutar att inte vidta någon åtgärd. Den som inte får gehör för till exempel sitt klagomål behöver ha ett överklagningsbart beslut.

Länsstyrelsen rekommenderar att avsnittet om avgift i beslut och rapporter förtydligas så att det framgår att det är information om den taxa som tillämpas.

Överlåten tillsyn

Den kommunala nämnden ska bedriva tillsyn om länsstyrelsen har överlåtit tillsynsansvar.
Miljötillsynsförordningen (2011:13) 1 kap. 18–20 §§ och 2 kap. 32 §

Uppgifter som framkom vid granskningen

Länsstyrelsen har överlåtit tillsynen över 14 tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter till kommun.

Fem personer arbetar med tillsyn av miljöfarliga verksamheter. Tidigare har en person haft ansvar för all tillsyn av B-verksamheter. Det har nu förändrats så att tre personer ska dela på tillsyns-ansvaret. En person är huvudhandläggare men andra är behjälpliga. Oftast åker de två personer på tillsynsbesöken.

Ankom: 2025-12-08 Ärende: ALLM.2025.800 Handling: 523400

Verksamheterna besöks varje, vartannat eller vart tredje år beroende på risk och behov.

Vid tillsynen sker uppföljning av villkoren i tillståndet, miljörapporten och kontrollprogrammet gås igenom och kommenteras.

Nämnden svarar på remisser, avger yttranden etc. för de överlåtna tillsynsobjekten. Tillsynsmyndigheten deltar i eventuella prövningar eller ärenden som sker i överinstans.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att nämnden uppfyller samtliga förutsättningar för överlåten tillsyn enligt bestämmelser i MTF 1:20 § och bedriver tillsyn enligt kommunens behovsutredning, bestämmelserna i MB 26:1 och 2 §§.

Länsstyrelsen bedömer att nämnden arbetar med att minska sårbarheten genom att ha som strategi att involvera två inspektörer för varje A/B-verksamhet.

Obligatorisk tillsyn

Den kommunala nämnden ska genomföra obligatorisk tillsyn över miljöfarliga verksamheter på prövningsnivå U och C, de verksamheter som är anmälningsskyldiga enligt 28 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt de verksamheter som bedriver hälsoskyddsverksamhet utan anmälningsskyldighet.

Den kommunala nämnden ska bedriva tillsyn över naturreservat, kulturreservat, naturminnen, vattenskyddsområden och biotopskyddsområden som har beslutats av kommunen. Den kommunala nämnden ska även bedriva tillsyn över åtgärder och verksamheter inom strandskyddsområden.

Den kommunala nämnden ska genomföra marknadskontroll av kemiska varor och produkter samt kosmetiska produkter, genomföra kontroll av växtskyddsmedel samt kontrollera avfallsreglerna.
Miljöbalken (1998:808) 26 kap. 1 och 3 §§ och Miljötillsynsförordningen (2011:13) 1 kap. 1–5 a och 19–20 §§ samt 2 kap. 1–3, 9, 31–36 §§

Ankom: 2025-12-08 Ärende: ALLM.2025.800 Handling: 523400

Miljöskydd/miljöfarlig verksamhet och förorenade områden

Uppgifter som framkom vid granskningen

Miljöskyddsteamet består av nio personer. Av dessa arbetar fem personer i huvudsak med tillsyn av miljöfarliga verksamheter. Fyra personer arbetar i huvudsak med tillsyn av förorenade områden, masshanteringsärenden och tillsyn av vattenskyddsområden.

Teamet har avstämningsmöten varje vecka både i storgrupp och uppdelat i de två mindre teamen.

De anmälningspliktiga verksamheterna besöks varje till vart tredje år beroende på risk och behov. Tillsynstaxan styr frekvensen. Teamet försöker i första hand hinna med den planerade tillsynen av C-verksamheter. U-verksamheterna blir ofta bortprioriterade. Det finns några U-verksamheter, hamnar och fordonstvättar, med fasta årsavgifter som prioriteras.

Om det framkommer brister vid tillsynsbesöken så följs dessa upp genom ett föreläggande om åtgärder eller vid nästa besök.. Det finns en ambition att ändra arbetssätt något och bli snabbare besluta om föreläggande när det finns brister.

Nämnden har arbetat med fordonstvättar och lantbruk som fokusområden i enlighet med den nationella tillsynsstrategin. Inför 2026 kommer tillsyn av avfallbrottslighet att prioriteras som ett särskilt projekt.

Klagomålsärenden tar mycket tid och antalet ärenden har ökat på senare år. Det finns ett behov att ta fram tydligare rutiner hur klagomål med berörd part respektive information om störning/tips ska hanteras.

Årets planering behöver ofta göras om vilket sker internt på enheten. Omprioriteringar lyfts inte till nämnden.

Det finns en framtagen handlingsplan för arbetet med förorenade områden men den är inte antagen än. Fler sektorer och verksamheter inom den kommunala organisationen behöver involveras i arbetet och ställa sig bakom planen.

Teamet arbetar en del med identifiering av nya objekt och även en del med inventeringar. Nämnden har särskilt prioriterat arbete med fritidsbåtshamnar.

Ankom: 2025-12-08 Ärende: ALLM.2025.800 Handling: 523400

Den händelsestyrda tillsynen dominerar. Det är svårt att hinna med egeninitierad tillsyn av förorenade områden, eftersom samma personer även arbetar med annan miljöskyddstillsyn. Den styrda tillsynen av miljöfarlig verksamhet prioriteras framför den behovsstyrda tillsynen inom förorenade områden.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att nämnden bedriver återkommande tillsyn av anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheter (C) och viss uppsökande tillsyn av ej anmälningspliktiga verksamheter (U) trots resursbrist.

Länsstyrelsen bedömer att det behöver avsättas mer resurser för tillsyn av U-verksamheter. Nämnden behöver utföra egeninitierad tillsyn även av ej anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheter (U).

Tillsynsmetoderna behöver utvecklas både för händelsestyrd och planerad tillsyn.

De rapporter som granskats är ibland otydliga med vad som ska åtgärdas och vad som är nästa steg i tillsynen. Om brister i tillsynen upptäckts behöver nämnden förelägga verksamheter att rätta till bristerna. Föreläggande om åtgärder behöver inte vidtas om verksamhetsutövaren på eget initiativ eller enligt överenskommelse med nämnden inom skälig tid.

Rutinerna för klagomålsärenden behöver förbättras för att göra denna handläggning mer effektiv.

Länsstyrelsen bedömer att nämndens kunskap om och hantering av förorenade områden är god, men att den kan utvecklas ytterligare vad gäller prioriteringar och fredande av tid för detta tillsynsområde. Nämnden behöver prioritera att få fram en fastställd handlingsplan.

Hälsoskydd

Uppgifter som framkom vid granskningen

Teamet som arbetar med hälsoskyddstillsyn består av fyra personer. Flera av dem är nya inom kommunen eller i teamet varför arbetet är i en uppbyggnadsfas. Teammöten för avstämning av olika ärenden hålls varje vecka.

Ankom: 2025-12-08 Ärende: ALLM.2025.800 Handling: 523400

Anmälningspliktiga verksamheter besöks i genomsnitt vart tredje år. De flesta betalar en fast årlig avgift motsvarande 3 timmars tillsynstid.

Mängden klagomålsärenden har ökat mycket på senare år. På grund av personalbrist för hälsoskyddstillsynen så har vissa perioder endast klagomålsärenden och annan händelsestyrd tillsyn hunnits med. Den planerade tillsyn som inte hinns med flyttas fram i tiden.

En orsak till de ökande klagomålen är att sådant som tidigare hanterades enkelt via telefon, t ex frågor och upplysningar, nu kommer in via en e-tjänst vilket gör att det automatiskt blir ett ärende i systemet. Det finns dock även en kundtjänst i kommunen som tar många frågor från allmänhet och företag.

Tillsyn av alla skolor och förskolor har skett under de senaste åren. Nu riktas den planerade tillsynen i stället mot flerbostadshus. Uppstarten av denna tillsyn har tagit mycket tid. I år genomförs också tillsyn av LSS-boenden, bassängbad och hygieniska verksamheter. Nästa år är tanken att bedriva tillsyn på äldreboenden.

En tillsynsinsats mot frisörer och illegala boenden har genomförts tillsammans med polisen.

Alla skolor och förskolor är anmälda, däremot inte alla hygieniska verksamheter. Teamet planerar en insats för att söka upp dessa och begära in anmälan. Man planerar för en e-tjänst för anmälningar för att då in mer kompletta handlingar från början.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att hälsoskyddstillsynen bedrivs med engagemang och kompetens. Det är positivt att det sker en uppbyggnad av hälsoskyddsteamet.

Tillsyn utförs regelbundet av de verksamheter som regleras i 38 § Förordningen miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899).

Nämnden har även påbörjat tillsyn av byggnader, lokaler och anläggningar med stöd av 45 § Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Det innebär en risk för den planerade tillsyn att klagomål och annan händelsestyrd tillsyn ökar mycket i omfattning. Nämnden behöver ta

Ankom: 2025-12-08 Ärende: ALLM.2025.800 Handling: 523400

fram effektiva tillsynsmetoder för den händelsestyrda tillsynen så att den planerade tillsynen kan fredas.

Strand- och naturskydd

Uppgifter som framkom vid granskningen

För närvarande är det två personer som arbetar med strand- och naturskydd. I tjänsterna ingår det även annan tillsyn.

För 2025 har 120 timmar avsatts för att arbeta med strandskydd. I de timmarna ingår även prövning av strandskyddsdispenser. Det finns ett stort behov av att arbeta med planerad tillsyn och systematisk tillsyn påbörjades 2019 men pausades 2024 på grund av resursbrist. Behovet för strandskyddstillsynen bedöms vara 345 timmar per år och målsättningen är att bedriva tillsyn i alla strandskyddsområden inom tio år.

Kommunen har under 2022–2024 beslutat mellan sju till fjorton strandskyddsdispenser varje år. Länsstyrelsen har upphävt tre av strandskyddsdispenserna. Strandskyddsdispenserna följs inte upp.

Handläggarna arbetar enbart med händelsestyrd tillsyn i form av inkomna tips. Varje år inkommer cirka fem tips som berör strandskyddade områden. Det inkommer inga tips som berör Fontins naturreservat. Det saknas nedskrivna rutiner om hur tipsen ska hanteras.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att strandskyddstillsyn inte bedrivs i tillräcklig omfattning. Det är positivt att planerad strandskydds-tillsyn har utförts, men tyvärr har den pausats eftersom det saknas resurser. Den planerade tillsynen ger oftast mer nytta än inkommande tips.

Det sker ingen uppföljning av beslutade strandskyddsdispenser. Länsstyrelsen anser att det är viktigt att följa upp villkoren och kontrollera att dispensen följs. En sådan uppföljning ger också kunskap till dispensprövningen när det kommer till att skriva rättssäkra och uppföljningsbara villkor.

Rutiner för strandskyddstillsyn och annan naturtillsyn behöver tas fram och dokumenteras.

Ankom: 2025-12-08 Ärende: ALLM.2025.800 Handling: 523400

Statistiken från de kommunala strandskyddsdispenserna tyder på att kommunen oftast gör väl avvägda bedömningar och har god kunskap inom strandskyddslagstiftningen.

Små avlopp

Uppgifter som framkom vid granskningen

För närvarande är det fyra personer som jobbar med tillsyn av små avlopp men i tjänsterna ingår det även annan tillsyn. Enligt tillsynsplanen är 2656 h avsatt för tillsynen vilket ger ca 2,5 åa. Enligt behovsutredningen är behovet för avlopp 6,6 åa.

I kommunen finns ca 3500 små avloppsanläggningar och det uppskattade antal anläggningar som ej fått tillsyn är ca 1450. Målet är att alla ska vara inventerade till 2026 vilket verkar kommer att nås.

Arbetet med avloppsinventering har förenklats genom en digital inventeringsblankett. Förbud sätts på normalt 2 år och skickas till inskrivningsmyndigheten.

Inspektörer arbetar nära med bygglov och lämnar remissvar på förhandsbesked. På bygglov krävs ansökan om avlopp in. Om det är svåra ärenden krävs även ansökan in på förhandsbesked.

Kommunen har många omvandlingsområden och inspektörerna arbetar mycket med VA-sidan. Ibland kan det bli problem v id omprioriteringar och kommunen har också yttrat sig i många LAV ärenden.

Havs- och vattenmyndighetens vägledning om riskbaserad tillsyn kommer att användas för att utveckla arbetssättet.

En ny mall för avloppsbeslut har tagits fram där bakgrunds-beskrivningen har utökats. Motiveringen av villkoren har förtydligats.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att tillsynen av små avlopp utförs i tillräcklig omfattning men vill skicka med följande vägledning:

Bedömningarna i tillståndsbesluten kan behöva ses över så att alla villkor är motiverade. Exempelvis ställs krav på provtagning vilket inte motiveras i bedömningen.

Ankom: 2025-12-08 Ärende: ALLM.2025.800 Handling: 523400

De villkor som kopplas tilltillstånden behöver ses över, då det som följer av lag, förordningar och föreskrifter inte ska villkoras utan hellre kan läggas som en informationspunkt i beslutet.

Synpunkter från Länsstyrelsen Rättsenhet

- Länsstyrelsen har fått in 54 ärenden från Kungälv under det senaste året och avgjort 24 ärenden. I 7 av dessa ärenden ändrades kommunens beslut helt eller delvis.

- I ett strandskyddsärende hade mark- och miljödomstolen tidigare återförvisat ärendet till kommunen. Länsstyrelsen hade därefter på nytt återförvisat ärendet till kommunen. Länsstyrelsen återförvisade nu ärendet till kommunen en tredje gång. Länsstyrelsens ärende 50038–2024, kommunens ärende 2017–1364.

- I ett avloppsärende var det väldigt otydligt i kommunens äldre akt om avloppsanläggningen hade ett tillstånd eller om kommunen hade hanterat inrättandet som en anmälan. Med hänsyn till de många oklarheterna bedömde Länsstyrelsen att det till fördel för klaganden måste tolkas som att anläggningen hade ett tillstånd med rättskraft och upphävde därför beslutet om förbud att släppa ut avloppsvatten. Länsstyrelsens ärende 4375–2025, kommunens ärende 2024–1525.

- I ett avgiftsärende hade kommunen avrundat tillsynsavgiften uppåt till hela kronor. Avgifter av detta slag ska alltid avrundas nedåt till hela kronor. Detta framgår av 1 § lagen (1972:180) om avrundning av vissa fordringar till helt krontal, m.m. Att det är fråga om fordran i allmänt mål framgår av 1 kap. 6 § andra stycket utsökningsbalken (1981:774) och 1 kap. 2 § första stycket 11 utsökningsförordningen (1981:981). Länsstyrelsen bedömer att dessa bestämmelser rimligtvis måste vara lex specialis i förhållande till 2 § lagen (1970:1029) om avrundning av vissa öresbelopp. Länsstyrelsens ärende 16051–2025, kommunens ärende 2025–272.

- Kungälvs avgiftsbeslut är bra utformade.

- Oftast gör kommunen helt korrekta överlämnanden av överklaganden via vår e-tjänst. Ibland ligger inte beslutsbilagorna i anslutning till beslutet, vilket gör det svårt för Länsstyrelsen att se vilka handlingar i kommunens akt som är beslutsbilagorna.

Ankom: 2025-12-08 Ärende: ALLM.2025.800 Handling: 523400

- Vid överlämnande av ett överklagande av avgift underlättar det mycket om kommunen skickar med taxan som tillämpats, inklusive kommunfullmäktiges beslut om att anta taxan (eftersom det kan finnas extra information i beslutet), samt eventuella beslut om indexjustering av timtaxan.

Antecknat av

Helena Laneby, Marie Nyberg och Lotta Sahlin Skoog

Kopia

Kommunstyrelsen

Ankom: 2025-12-08 Ärende: ALLM.2025.800 Handling: 523400

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteutlåtande

Kristina Franzén

2026-01-29

Synpunkter på underrättelse om brister i miljöbalkstillsynen (Dnr MOBN2026/0003-1)

Sammanfattning

Den 10 december 2025 kommunicerade Länsstyrelsen, enligt 25 § förvaltningslagen (2017:900) en underrättelse om brister i miljöbalkstillsynen som framkom vid deras besök 2025-09-10. Besöket skedde för att följa upp och utvärdera miljöbalkstillsynen i Kungälvs kommun. Underrättelsen ställdes till kommunstyrelsen och miljö- och byggnadsnämnden i Kungälvs kommun.

Vid besöket framkom bland annat sex brister i tillsynsverksamheten som Länsstyrelsen bedömer att kommunen behöver åtgärda för att uppfylla grundläggande krav i miljöbalken och miljötillsynsförordningen som tillsynsmyndighet:

1. Tydliggör beslutsgången för att begära resurser för miljöbalkstillsynen. Nämndens roll i denna process behöver göras tydligare, då nämnden har ett verksamhetsansvar.
2. Beskriv hur budgeten för tillsynen ska komma upp i mer rimlig nivå jämfört med resursbehovet beskrivet i behovsutredningen, som Länsstyrelsen bedömer är realistiskt beskriven.
3. Ta fram en tillsynsplan för 2026 som beskriver vilken tillsyn som är rimlig att utföra i förhållande till tillgängliga resurser.
4. Utveckla arbetssättet för den händelse-styrda tillsynen för att effektivisera handläggningen och freda mer tid till planerad tillsyn.
5. Ändra i delegationsordningen så att sektorschef inte kan ersätta miljöchef samt att miljöchef ska kunna överlåta beslutsrätt vid egen frånvaro.
6. Beskriv hur strandskyddstillsyn ska bedrivas i tillräcklig omfattning.

Dessa brister ligget till grund för ett eventuellt föreläggande.

Kommunen får nu genom nämnd och kommunstyrelse möjlighet att lämna skriftliga synpunkter på de brister Länsstyrelsen påpekat. Kommunens synpunkter bör ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 15 mars 2026. Ärendet kan komma att avgöras även om inga synpunkter lämnas.

Miljöenheten bemöter bristerna i punkterna 2-6 under rubriken ”Förvaltningens bedömning”. Vad gäller vägledningar och rekommendationer i rapporten om tillsynsverksamheten som bifogades underrättelsen avser nämnden att följa dessa (en del åtgärder är redan vidtagna).

Miljöenhetens förslag till beslut är följande:

- Miljö- och byggnadsnämnden har tagit del av underrättelsen och lämnar tjänsteskrivelsen som sitt yttrande.
- Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen för besvarande av brist 1 och eventuellt brist 2.
- Beslutet justeras omedelbart.

Bakgrund

Den 10 december 2025 kommunicerade Länsstyrelsen, enligt 25 § förvaltningslagen (2017:900) en underrättelse om brister i miljöbalkstillsynen som framkom vid deras besök 2025-09-10. Besöket skedde för att följa upp och utvärdera miljöbalkstillsynen i Kungälvs kommun. Underrättelsen ställdes till kommunstyrelsen och miljö- och byggnadsnämnden i Kungälvs kommun.

Förvaltningens bedömning

Vid besöket framkom bland annat sex brister i tillsynsverksamheten som Länsstyrelsen bedömer att kommunen behöver åtgärda för att uppfylla grundläggande krav i miljöbalken och miljötillsynsförordningen som tillsynsmyndighet:

Nedan kommenteras varje brist för sig:

1. Tydliggör beslutsgången för att begära resurser för miljöbalkstillsynen. Nämndens roll i denna process behöver göras tydligare, då nämnden har ett verksamhetsansvar.

Bemöts av kommunstyrelsen.

2. Beskriv hur budgeten för tillsynen ska komma upp i mer rimlig nivå jämfört med resursbehovet beskrivet i behovsutredningen, som Länsstyrelsen bedömer är realistiskt beskriven.

Budgetmedel för 2026 skickas från kommunstyrelsen till kommundirektören att fördela. Kommundirektören fördelar i sin tur budgeten på sektorerna och därefter fördelar sektorchefen medel till verksamheter och enheter. Budgeten för miljöenheten har utökats, sedan länsstyrelsens besök 2025-09-10, med 800 000 kr för 2026. Miljöenhetens budget kommer kontinuerligt att ses över. Rekryteringar pågår.

Budgeten kompenseras generellt varje år för löneökningar.

3. Ta fram en tillsynsplan för 2026 som beskriver vilken tillsyn som är rimlig att utföra i förhållande till tillgängliga resurser.

Miljö- och byggnadsnämnden beslutade 2025-12-11 att anta en mer rimlig tillsynsplan för miljöenheten 2026 (Dnr MOBN 2025/0089), se bilaga.

Nämndens tillsynsplan anpassades liksom tidigare efter tillgängliga resurser där hänsyn har tagits till varje medarbetares tillgängliga arbetstid men även efter specifika händelser som kan påverka reell arbetstid såsom införandet av ett nytt ärendehanteringssystem. Det innebar för 2026 att den övriga tiden utökades för samtlig personal med 50 timmar per person.

I kommande tillsynsplaner kan nämnden dock behöva att även ta höjd för rekryteringar och upplärningar, oförutsedda vakanser, personal med nedsatt förmåga m m på ett annat sätt än hittills. Vid stora förändringar under året kan tillsynsplanen därför behöva lyftas till nämnden för att förankra omprioriteringar.

Enheten kommer att fortsätta med effektiviseringar av den händelsestyrda tillsynen se svaret på fråga 4 nedan.

Arbetet med att förbättra tidsredovisningen kommer att fortsätta på så sätt att alla ska tidsredovisa på samma sätt och för samma tid framöver.

4. Utveckla arbetssättet för den händelse-styrda tillsynen för att effektivisera handläggningen och freda mer tid till planerad tillsyn.

Enheten kommer att fortsätta med effektiviseringar av den händelsestyrda tillsynen såsom framtagande av ännu mer mallar och rutiner för exempelvis klagomål respektive ”information om störning/tips”, att fatta fler beslut (såvida inte verksamhetsutövaren på eget initiativ eller enligt

överenskommelse med nämnden åtgärdar dessa inom skälig tid) och att fatta beslut snabbare när det är befogat.

Enheten har redan hämtat hem material från en närliggande kommun som kommer att omarbetas så att det passar arbetssättet i Kungälv och kan användas i dessa ärenden.

Klagomålsärenden som har en berörd part, kommer att avslutas med beslut som kan överklagas, även om nämnden beslutar att inte vidta någon åtgärd.

Nedan har respektive grupp lämnat svar på frågan om effektivisering av den händelsestyrda tiden för att freda mer tid för planerad tillsyn:

Miljöskydd: Rutinen för klagomålshantering kommer att ändras. Klagomål som berör enskilda och kan vara en olägenhet kommer att hanteras som klagomål och avslutas med ett beslut. Andra klagomål som kommer in kommer att registreras som tips/information och kommer inte nödvändigtvis avslutas med beslut. Handläggningen kommer i flera fall inte heller vara lika prioriterad som tidigare.

Hälsoskydd: Nämnden kommer att effektivisera tillsynsmetoder för den händelsestyrda tillsynen så att den planerade tillsynen kan fredas. Det kommer att ske genom att en rutin kommer att tas fram för hur klagomål respektive ”information om störning/tips” ska hanteras. Dessutom kommer hälsoskyddsgruppen arbeta för att avsluta ärenden, där en bedömning behöver ske av om störningar utgör olägenhet för människors hälsa eller inte, så snabbt som möjligt med ett överklagningsbart beslut.

Förorenade områden (FO): Nämnden kommer att prioritera och freda tid för hantering av förorenade områden i större utsträckning. En inspektör är därför helt avsatt för arbete inom FO-området. Fler personer inom miljötillsynsgruppen kommer också att arbeta med massärenden och på så sätt frigörs tid för arbete med förorenade områden inom FO-gruppen. FO-gruppen kommer även att ta fram en lista med prioritering av FO-objekten. Hänsyn kommer då att tas till den nya handlingsplanen.

Nedan redovisas punktvis ytterligare tillkommande åtgärder:

- ett nytt ärendehanteringssystem är infört som på sikt kommer att leda till effektiviseringar i form av exempelvis automatiseringar och e-tjänster som effektiviserar handläggningen (kräver kompletta uppgifter innan ärendet kan skickas in e t c).
- personalen ska inte agera konsulter vare sig internt eller externt (bra konsultstöd och beställarstöd är nu upphandlat och kan utnyttjas internt av andra enheter). Rutin är införd att eventuella förfrågningar om uppdrag internt går genom enhetschef samt att aktuell grupp tar upp sådana frågor på samsynsmöten för bedömning,
- begränsning av mötesdeltagande inom stadshuset till de möten som ger något och där miljöenheten kan bidra i rimlig omfattning,
- effektivisering av möten generellt,
- fortsatt arbete med struktur på samsynsmöten och mer dialog för större likhet inom och mellan delgrupperna
- fortsatt arbete med ”tillräckligt bra”-nivå i ärendehanteringen,
- anordna stormöten och massutskick för att nå ut till fler samtidigt,
- delta i MSV-projekt och liknande,
- förbättrad tidsrapportering,
- översyn av mallar och rutiner generellt,
- endast svara på viktiga remisser,
- fortsatt arbete med motiverande samtal.

5. Ändra i delegationsordningen så att sektorchef inte kan ersätta miljöchef samt att miljöchef ska kunna överlåta beslutsrätt vid egen frånvaro.

Den senast gällande delegationsordningen är nu ändrad så att sektorchef inte kan ersätta miljöchef (vid förfall).

I punkt 1.1.6 står att nämnden beslutar om vidaredelegation av beslutanderätten till annan anställd i kommunen, i den mån beslutanderätt enligt denna delegationsordning delegerats till enhetschef inom nämndens verksamhetsområde. Delegater är handläggare, inspektör, enhetschef bygglov, enhetschef miljö och samhällsbyggnadsjurist.

6. Beskriv hur strandskyddstillsyn ska bedrivas i tillräcklig omfattning.

För 2026 har 120 timmar avsatts för att arbeta med händelsestyrda ärenden såsom prövning av strandskyddsdispenser. Tillsynstiden för planerad och systematisk strandskyddstillsyn är utökad till 200 timmar. I den tiden avses även strandskyddsdispenser följas upp. Totalt är alltså 320 timmar avsatt för arbete med strandskydd under 2026.

Vi planerar att göra planerad tillsyn inom ett mindre kustnära område och även uppföljande tillsyn av beslutade strandskyddsdispenser med kontroll av att villkoren följs.

Vi har gjort en rutin för inkommande tips gällande strandskyddsområden och naturreservat (Fontins naturreservat är vårt enda kommunala naturreservat).

En rutin för planerad strandskyddstillsyn håller på att tas fram, vi planerar att den är klar i början av 2026.

Förslag till beslut

- Miljö- och byggnadsnämnden har tagit del av underrättelsen och lämnar tjänsteskrivelsen som sitt yttrande.
- Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen för kännedom och besvarande av brist 1 och eventuellt brist 2.
- Beslutet justeras omedelbart.

Kristina Franzén
Miljöchef

Expedieras till: Länsstyrelsen i Västra Götaland, via e-tjänst för komplettering eller yttrande i ärende

För kännedom till: Kommunstyrelsen Kungälvs kommun

Hur du överklagar

Detta beslut kan överklagas. Överklagandet ska vara ställt till Länsstyrelsen i Västra Götalands län // Förvaltningsrätten i Göteborg// Mark- och Miljödomstolen i Vänersborg, men skickas till Kungälvs kommun, 442 81 Kungälv, eller skickas som e-post till kommun@kunqalv.se.

Ange diarienummer samt beslutsnummer och fastighetsbeteckning. Beskriv varför du tycker att beslutet är felaktigt och på vilket sätt du vill att det ska ändras.

Om du delgivits beslutet ska överklagandet ha kommit in till Miljö- och byggnadsnämnden inom tre veckor från den dag då du fick del av beslutet. Om du delgivits med förenklad delgivning så anses du delgiven två veckor efter att vi skickat beslutet.

§ 28/2026

Synpunkter på underrättelse om brister i miljöbalkstillsynen (Dnr MOBN2026/0003)

Sammanfattning

Den 10 december 2025 kommunicerade Länsstyrelsen, enligt 25 § förvaltningslagen (2017:900) en underrättelse om brister i miljöbalkstillsynen som framkom vid deras besök 2025-09-10. Besöket skedde för att följa upp och utvärdera miljöbalkstillsynen i Kungälvs kommun. Underrättelsen ställdes till kommunstyrelsen och miljö- och byggnadsnämnden i Kungälvs kommun.

Vid besöket framkom bland annat sex brister i tillsynsverksamheten som Länsstyrelsen bedömer att kommunen behöver åtgärda för att uppfylla grundläggande krav i miljöbalken och miljötillsynsförordningen som tillsynsmyndighet:

1. Tydliggör beslutsgången för att begära resurser för miljöbalkstillsynen. Nämndens roll i denna process behöver göras tydligare, då nämnden har ett verksamhetsansvar.
2. Beskriv hur budgeten för tillsynen ska komma upp i mer rimlig nivå jämfört med resursbehovet beskrivet i behovsutredningen, som Länsstyrelsen bedömer är realistiskt beskriven.
3. Ta fram en tillsynsplan för 2026 som beskriver vilken tillsyn som är rimlig att utföra i förhållande till tillgängliga resurser.
4. Utveckla arbetssättet för den händelse-styrda tillsynen för att effektivisera handläggningen och freda mer tid till planerad tillsyn.
5. Ändra i delegationsordningen så att sektorschef inte kan ersätta miljöchef samt att miljöchef ska kunna överlåta beslutsrätt vid egen frånvaro.
6. Beskriv hur strandskyddstillsyn ska bedrivas i tillräcklig omfattning.

Dessa brister ligget till grund för ett eventuellt föreläggande.

Kommunen får nu genom nämnd och kommunstyrelse möjlighet att lämna skriftliga synpunkter på de brister Länsstyrelsen påpekat. Kommunens synpunkter bör ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 15 mars 2026. Ärendet kan komma att avgöras även om inga synpunkter lämnas.

Miljöenheten bemöter bristerna i punkterna 2-6 under rubriken ”Förvaltningens bedömning”. Vad gäller vägledningar och rekommendationer i rapporten om tillsynsverksamheten som bifogades underrättelsen avser nämnden att följa dessa (en del åtgärder är redan vidtagna).

Miljöenhetens förslag till beslut är följande:

- Miljö- och byggnadsnämnden har tagit del av underrättelsen och lämnar tjänsteskrivelsen som sitt yttrande.

- Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen för besvarande av brist 1 och eventuellt brist 2.
- Beslutet justeras omedelbart.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Synpunkter på underrättelse om brister i miljöbalkstillsynen
Bilaga Underrättelse
Bilaga Uppföljning och utvärdering av miljöbalkstillsyn

Förslag till kommunstyrelsen

- Miljö- och byggnadsnämnden har tagit del av underrättelsen och lämnar tjänsteskrivelsen som sitt yttrande.
- Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen för kännedom och besvarande av brist 1 och eventuellt brist 2.
- Beslutet justeras omedelbart.

Expedieras till: Länsstyrelsen i Västra Götaland, via e-tjänst för komplettering eller yttrande i ärende

För kännedom till: Kommunstyrelsen Kungälvs kommun

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteutlåtande

Handläggarens namn
Kajsa Danesjö

2026-02-09

Svar på remiss om samverkansavtal för gymnasieskolan i GR (Dnr KS2026/0082-3)

Sammanfattning

Kungälvs kommun har ombetts besvara en remiss gällande förslag på nytt samverkansavtal för gymnasieskolan i Göteborgsregionen. Samverkansavtalen löper under fyra år och inför varje ny avtalsperiod genomförs ett gemensamt arbete med att förnya samverkansavtalen. Detta arbete samordnas av Göteborgsregionen (GR) i nära samverkan med medlemskommunerna.

Nuvarande samverkansavtal löper ut läsåret 2026/2027. Med anledning av detta har ett förslag till nytt samverkansavtal utarbetats. Ett nytt samverkansavtal kring gymnasieskolan i Göteborgsregionen föreslås träda i kraft läsåret 2027/28.

Kungälvs kommun har tagit del av förslaget och ställer sig positiv till de förändringar som föreslås.
Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att godkänna svar på remiss som kommunens yttrande till Göteborgsregionen.

Juridisk bedömning

I skollagen 15 kap 14§ nämns att antagningsorganisationen får vara gemensam för gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning på gymnasial nivå.

Antagningsorganisationen får vara gemensam för gymnasieskola anordnad av kommuner, regioner och enskilda huvudmän. ***Lag (2022:1315)***.

Bestämmelserna i skollagen syftar till att förtydliga vilka möjligheter det finns att organisera gymnasiet. Det är upp till varje kommun att besluta om hur organisationen av antagningen ser
ut.

Förvaltningens bedömning

Nuvarande samverkansavtal löper ut läsåret 2026/2027. Med anledning av detta har ett förslag till nytt samverkansavtal utarbetats. Ett nytt samverkansavtal kring gymnasieskolan i Göteborgsregionen föreslås träda i kraft läsåret 2027/28. Samverkansavtalen löper under fyra år och inför varje ny avtalsperiod genomförs ett gemensamt arbete med att förnya samverkansavtalen. Detta arbete samordnas av GR i nära samverkan med medlemskommunerna.

Förslaget till förnyat samverkansavtal om gymnasieskolan i Göteborgsregionen är i stora delar oförändrat i sitt innehåll jämfört med nuvarande avtal. Generellt och genomgående i hela förslaget har språket moderniserats och hänvisning till relevanta lagrum arbetats in genomgående.
I remissvaret har kommunen valt att fokusera på följande rubriker, där det antingen har skett förändringar eller där kommunen vill uttrycka sin ståndpunkt:

- Syfte
- Formalia och terminologi
- Marknadsföring
- Planering och dimensionering
- Ekonomi

I korthet kan nämnas att avtalets syfte bedöms gå i linje med kommunens både strategiska- och resultatmål. Kommunen anser det som fördelaktigt att det nya avtalet är mer omfattande och har en tydligare styrning gällande marknadsföring. Förslaget innefattar bland annat tidsmässiga begränsningar för när marknadsföringsinsatser bör genomföras. Förslaget på nytt avtal innebär även en mer detaljerad och strukturerad styrning gällande planering och dimensionering.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Förslag på nytt samverkansavtal går i linje med kommunfullmäktiges strategiska mål ***att ge goda förutsättningar för livslångt lärande.*** Samarbetet i Göteborgsregionen ger eleverna tillgång till ett brett utbildningsutbud och ökar möjligheterna för eleverna att välja en utbildning som ger goda förutsättningar för livslångt lärande.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet har koppling till det fjärde globala målet i Agenda 2030: God utbildning för alla.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Förslag på nytt samverkansavtal påverkar inte eller står i strid med kommunens styrdokument.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Att ingå samverkansavtal för gymnasieskolan i GR innebär att elever som är folkbokförda i Kungälvs kommun får möjlighet att söka och bli mottagna i första hand på nationella program i hela regionen. Att eleverna blir mottagna i första hand innebär att de konkurrerar om plats med sina betyg. Utan samverkansavtal kan eleverna i stället bli mottagna i andra hand i andra kommuner, vilket betyder att de blir mottagna efter att alla elever blivit mottagna inom det egna samverkansområdet. Samverkansavtalet innebär också att vi är skyldiga att ta emot elever på nationella program från andra kommuner i regionen.

Förslag på nytt samverkansavtal bedöms ej påverka elever folkbokförda i Kungälvs kommun på annat sätt än tidigare avtal.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Förslag på nytt samverkansavtal bedöms ej påverka medarbetare i Kungälvs kommun på annat sätt än nuvarande avtal.

Ekonomisk bedömning

Förslag på nytt samverkansavtal innehåller några förtydliganden kring ekonomi, exempelvis kring förlängd undervisning men bedöms ej ha någon ekonomisk påverkan för kommunen.

Interkommunal ersättning betalas ut i enlighet med GR:s gemensamma prislista. Prislistan förnyas inför varje kalenderår. Prislistan gäller för nationella program, ersättning för särskilda varianter som inte regleras nationellt, några profileringar samt vissa utbildningar inom introduktionsprogram.

Förslag till beslut

Svar på remiss godkänns

Sofia Schubert
Verksamhetschef

Maria Vidlund
Tf sektorchef

Expedieras till: Kajsa Danesjö

För kännedom till:

KUNGÄLVS KOMMUN

Svar på remiss om förslag till nytt samverkansavtal för gymnasieskolan i Göteborgsregionen

Inledning

Kungälvs kommun redogör nedan för synpunkter på förslaget till nytt samverkansavtal för gymnasieskolan i Göteborgsregionen. Remissvaret är disponerat i rubriker där antingen förändring från föregående avtal finns eller där kommunen önskar utrycka sin åsikt specifikt. Kungälvs kommun anser att utförda förändringar från tidigare avtal är ändamålsenliga och relevanta och ställer sig positiv till förslaget som helhet.

Syfte med avtalet

Avtalets tydligt uttalade syfte går helt i linje med såväl kommunens övergripande strategiska mål samt kommunstyrelsens resultatmål.

Bredda utbildningsutbudet

Ett brett utbud av gymnasieprogram på en skola skapar goda förutsättningar för att möta elevers olika intressen, styrkor och framtidsplaner. Genom att erbjuda både högskoleförberedande och yrkesinriktade program kan skolan attrahera fler elever. Mimers Hus gymnasium erbjuder tolv olika program, lärlingsutbildning, Nationellt godkänd idrottsutbildning samt lokal idrottsutbildning. Kungälvs kommun är enig med regionen att samverkan ger ett brett och mer likvärdigt utbildningsutbud för ungdomarna i regionen.

Säkra kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv

Avtalets andra syfte kan direkt relateras till flera av kommunfullmäktiges strategiska mål inom områden som rör utbildning, trygg omsorg och förtroendeskapande samhällsservice genom att

- stärka utbildningssystemet
- säkerställa kvalitet och förnyelse i omsorgssektorn
- utveckla förtroendefulla relationer och effektiva processer gentemot näringslivet.

Formalia och terminologi

Ur klarspråkshänseende ställer sig Kungälvs kommun positiv till att nya samverkansavtalet språk har moderniserats och gjort mer lättbegripligt samt att en tidigare bilaga nu är inarbetat i själva avtalet.

Marknadsföring

Det föreslagna avsnittet om marknadsföring innebär en tydlig förändring jämfört med nuvarande samverkansavtal. Medan nuvarande avtal huvudsakligen hänvisar till gällande marknadsföringslagstiftning, innehåller den nya texten en mer omfattande och styrande reglering. Förslaget innefattar bland annat tidsmässiga begränsningar för när marknadsföringsinsatser bör genomföras, riktlinjer kring Öppet hus-aktiviteter och att information tas bort från den regionala webbplatsen efter sista ansökningsdag.

Utöver ovanstående tillkommer hänvisningar till nationellt stödmaterial från SKR och Friskolornas riksförbund samt en koppling till de etiska regler som reglerar antagningens olika skeden. Sammantaget innebär förslaget en mer detaljerad och praktisk inriktad reglering av marknadsföring än den nuvarande, som främst fokuserar på att säkerställa att marknadsföring följer lagens krav.

Kungälvs kommun ställer sig positiv till de föreslagna förändringarna. En mer enhetlig och tydlig reglering skapar likvärdiga förutsättningar för samtliga skolor inom regionen och bidrar till en mer transparent och rättvis hantering av marknadsföringsinsatser. Genom att tydliggöra

gemensamma ramar stärks förutsättningarna för att elever och vårdnadshavare ska få relevant och jämförbar information vid rätt tidpunkt.

Planering och dimensionering

Det föreslagna avsnittet om planering och dimensionering innebär en mer detaljerad och strukturerad styrning jämfört med nuvarande avtal. Ansvarsfördelningen tydliggörs och processerna för samråd och beslutsfattande formaliseras.
En förändring är att ungdomars efterfrågan och arbetsmarknadens behov lyfts fram som vägledande och lika viktiga faktorer i planeringen av det regionala utbildningsutbudet.
Detta innebär en mer balanserad och långsiktigt hållbar dimensionering än tidigare. Kungälvs kommun anser att det föreslagna avtalet stödjer en regionalt hållbar och långsiktig dimensionering av gymnasieskolans utbildningsutbud.

Ekonomi

De ekonomiska utgångspunkterna har utvecklats för en likvärdig hantering och ersättning vid exempelvis förlängd undervisning, med utgångspunkt i respektive huvudmans beskrivning av behovet. För att öka tydligheten har även en bilaga om modellen för interkommunal ersättning (IKE) lagts till.
Kungälvs kommun anser att det föreslagna ekonomiavsnittet stödjer en fortsatt transparent och förutsägbar hantering av interkommunal ersättning inom Göteborgsregionen och bidrar till en stabil grund för planering och samverkan.

Följebrev

Dnr: ATN-2025-00049
Remissversion 2026-01-09

GÖTEBORGS REGIONEN

Följebrev Samverkansavtal för gymnasieskolan i Göteborgsregionen

Härmed sänds förslag till samverkansavtal på remiss till Göteborgsregionens kommunalförbunds (GR) medlemskommuner. Det samverkansavtal som remitteras är

- Samverkansavtal för gymnasieskolan i Göteborgsregionen för avtalsperiod 2027/2028 - 2030/2031

Ärendet

Ärendet gäller förnyat samverkansavtal för gymnasieskolan i Göteborgsregionen. Avtalet, med stöd i Skollagen och Gymnasieförordningen, syftar till att bredda utbildningsutbudet och stärka kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv.

Avtalet innebär att elever hemmahörande i Göteborgsregionen är förstahandssökande till utbildningar som omfattas av avtalet inom det primära samverkansområdet. Genom samverkan mellan medlemskommunerna nyttjas regionens samlade kapacitet resurseffektivt för att erbjuda utbildningar som möter både ungdomars efterfrågan och arbetsmarknadens behov.

Nuvarande samverkansavtal löper ut läsåret 2026/2027. Med anledning av detta har ett förslag till nytt samverkansavtal utarbetats.

Ett nytt samverkansavtal kring gymnasieskolan i Göteborgsregionen föreslås träda i kraft läsåret 2027/28.

Beredning

Samverkansavtalen löper under fyra år och inför varje ny avtalsperiod genomförs ett gemensamt arbete med att förnya samverkansavtalen. Detta arbete samordnas av GR i nära samverkan med medlemskommunerna. I arbetet involveras tjänstepersoner i berörda kommunnätverk som ges möjlighet att lämna inspel och synpunkter på samverkansavtalens innehåll.

Information delges även Antagningsnämnden som också har möjlighet att lämna input. Förslag till samverkansavtal för nästkommande period läggs sedan fram för beslut i Antagningsnämnden och Förbundsstyrelsen innan förslag till avtal skickas till kommunerna för politisk beredning och beslut.

Gällande samverkansavtalet för gymnasieskolan i Göteborgsregionen, så har frågan främst behandlats av GR:s Utbildningschefsnätverk som har avsatt tid i samband med ordinarie möten. Nuvarande samverkansavtal har utvärderats och förslag på justeringar har lämnats vid möten och enkät ställd till utbildningscheferna.

Även andra tjänstemannanätverk; Gymnasienätverket och Gymnasieekonomnätverket har deltagit i arbetet och lämnat inspel.

Utifrån utarbetade förslag på justeringar har ett utkast till nytt samverkansavtal nu utarbetats, vilka även har presenterats för Antagningsnämnden 2025-12-04 och 2026-01-14. Det är detta förslag som ligger nu föremål för denna remiss.

Ställningstaganden

Förslaget till förnyat samverkansavtal om gymnasieskolan i Göteborgsregionen är i stora delar oförändrat i sitt innehåll jämfört med nuvarande avtal. Men avtalet har utifrån återkoppling från medlemskommunerna uppdaterats för att förbättra struktur och formalia. Terminologi och språk har samtidigt setts över och moderniserats. I förslaget har hänvisningar till relevanta lagrum arbetats in genomgående och innehållet har uppdaterats utifrån lagändringar och aktuella styrdokument.

Avtalet har även kompletterats med förtydligande skrivningar där det efterfrågats. Syfte och bakgrund har lyfts in i avtalet och ersatt en bilaga för att tydliggöra medlemskommunernas gemensamma ansvar för elevens rätt till utbildning och förutsättningar för att fullfölja sina studier. Det gäller särskilt vid förändringar i elevantal samt vid eventuella lagändringar som kan inträffa under avtalsperioden.

Inom området antagning och ansvarsfördelning har bland annat antagningsårets tidslinje uppdaterats, bland annat genom ett förtydligande om när nödvändiga tillstånd ska vara på plats för att en utbildning ska kunna erbjudas som sökbar.

Avsnitten om planering och dimensionering har förtydligats med hur ungdomars efterfrågan och arbetsmarknadens behov vägs in i planeringen. Det framgår också tydligare vilken planeringshorisont som gäller, process och beslutsordning, samt vilket underlag som används gemensamt i samverkan. Därutöver har skrivningarna uppdaterats utifrån nuvarande former för samverkan med enskilda huvudmän och processen för regional branschsamverkan har förtydligats.

När det gäller överlämning, stöd och uppföljning har ansvar och process vid överlämning av elever med stödbehov tydliggjorts, inklusive användningen av Indras överlämningsfunktion.

Slutligen har den ekonomiska förutsättningar utvecklats för en likvärdig hantering och ersättning vid förlängd undervisning, med utgångspunkt i respektive huvudmans beskrivning av behovet. För att öka tydligheten har även en bilaga om modellen för interkommunal ersättning (IKE) adderats som speglar underlaget som årligen bifogas förslag till prislista inför kommande år när det skickas till medlemskommunerna för beslut.

Avtalet har tillägg i avsnittet om antagning och ansvarsfördelning där avtalet kompletterats med skrivning om gemensam process vid akut nedläggning av utbildning som anordnas av enskild huvudman.

Vidare har delen om information, vägledning och marknadsföring utvecklats och mötesplatsen Gymnasiedagarna och mässan för anpassade gymnasieskolan inkluderats med formuleringar om arrangemangets syfte, avsedda effekter och finansiering, samt att GR ansvarar för att arrangera. Därutöver har skrivningarna om öppet hus uppdaterats i enlighet *med Stödmaterial för korrekt och saklig marknadsföring av gymnasieutbildning* som tagits fram av SKR och Almega Utbildning.

Medlemskommunernas tjänstepersoner inom de nätverk som engagerats i arbetet med att ta fram ett förnyat samverkansavtal är överlag nöjda med nuvarande samverkansavtal och ser att gymnasiesamverkan fungerar väl. De positiva erfarenheterna bedöms sammantaget väga tyngre och beskriver en samverkan som är både stabil och ändamålsenlig.

Bland de främsta styrkorna lyfts att samarbetet är väletablerat och effektivt. Samverkan upplevs ge ett brett och mer likvärdigt utbildningsutbud för ungdomarna i regionen, samtidigt som den stödjer en regionalt hållbar och långsiktig dimensionering. Tjänstepersonerna framhåller även en hög grad av transparens och samsyn, där ett omfattande och detaljerat avtal bidrar till tydlighet i roller, ansvar och gemensamma arbetssätt.

Antagningsnämnden har inte lyft fram några ytterligare förslag till justeringar.

Bilaga 5 Modell för IKE inom gymnasieskola och anpassad gymnasieskola,
2027/2028 – 2030/2031
Dnr: ATN-2025-00049
Remissversion 2026-01-09

Modell för interkommunal ersättning inom gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

Den regionala prislistan inom det primära samverkansområdet Göteborgsregionen reglerar den interkommunala ersättningen (IKE) som en del i det regionala samverkansavtalet. Den interkommunala prislistan är en förutsättning för det regionala samverkansavtalet. Prislistan syftar till att möjliggöra de åtaganden och möjligheter som det regionala samverkansavtalet medför.

Det finns inget beslut om att den regionala IKE-modellen ska användas för bidrag till fristående gymnasieskola.

Vad är syftet med prislistan och hur ska den användas?

Prislistans syfte är att vara ett av flera verktyg för att stärka det regionala utbudet och möjliggöra den fria rörligheten för elever att söka utbildningar inom Göteborgsregionen på ett enkelt och smidigt sätt. Prislistan bidrar även till att minska den administrativa bördan för respektive kommun som IKE medför utan ett reglerat pris. Ytterligare ett syfte är att bidra till transparens och erfarenhetsutbyte kring förutsättningarna för ekonomin inom den kommunala gymnasieskolan.

Prislistan är avsedd och framtagen för att reglera IKE. Inom GR avser de ca 19 % (2025) av eleverna i regionen som går på en kommunal skola utanför hemkommunen. Prislistan är inte avsedd att reglera tilldelningen till de resterande 81 % (2025) av eleverna som inte omfattas av IKE.

Prislistan för IKE är inte framtagen för att användas som resursfördelning till gymnasieskolan i respektive kommun. Det är upp till respektive kommun att avgöra om prislistan ska användas i något annat syfte än att reglera IKE.

Hur används prislistan i GR-kommunerna?

Prislistan används inom samverkansområdet för att reglera de interkommunala ersättningarna mellan kommunerna i samverkansområdet.

Det allra flesta GR-kommuner har valt att använda prislistan som riktmärke för den egna resursfördelningen till gymnasieskolan. Kommunerna gör justeringar

i förhållande till prislistan för att anpassa den till den egna kommunens resurser.

Hur blir ett pris till? - Beskrivning av modellen

Förslag till prislista tas fram av en utsedd arbetsgrupp, Gymnasieekonomnätverket, bestående av ekonomer från respektive kommun med ansvar för gymnasieskola och anpassad gymnasieskola.

Den regionala prislistan för IKE beräknas från och med 2020 vartannat år och baseras på uppgifter från bokslutet året innan. Gemensamma anvisningar har tagits fram så att kostnaderna redovisas så lika som möjligt. Mellanliggande år räknas priset upp med index.

Exempel:

För ett ge en förenklad beskrivning av modellen utgår Gymnasieekonomnätverket i sin beräkning från ett gymnasieprogram, t.ex. samhällsvetenskapsprogrammet.

Programmet anordnas i åtta av GR kommunerna. Varje kommun har egna programkostnader för programmet utifrån elevunderlag, infrastruktur och en rad andra parametrar som påverkar kostnadsnivån. Vid beräkning av ett regionalt pris inom GR för programmet listas samtliga kommuner som anordnar programmet från den dyraste anordnaren till den billigaste. Den dyraste och billigaste anordnaren exkluderas sedan från listan om minst sju kommuner anordnar programmet.

När den dyraste och billigaste anordnaren är exkluderad från listan beräknas en genomsnittskostnad utifrån resterande anordnares programkostnad för samhällsvetenskapsprogrammet.

När det är ett mellanliggande år, ett så kallat indexår, räknas prislistan upp med aktuellt index.

Generella rationaliseringar diskuteras i Utbildningschefsnätverket årligen. Grundprinciperna för prislistan:

- Priset beräknas i normalfallet vartannat år från och med 2020.
- Priset utgörs av medlemskommunernas sammanlagda programkostnader på gymnasieskolan efter fastställt bokslut.
- Det dyraste och det billigaste programmet tas bort vid beräkningen av det genomsnittliga priset för att undvika att eventuella ytterligheter får för stor inverkan på genomsnittspriset.

- Det finns två undantag till denna princip:
- Är det färre än 7 anordnare av ett program tas inte det dyraste och billigaste bort eftersom genomsnittet då skulle baseras på för få anordnare.
- Göteborg är på grund av sin volym alltid med i kalkylen även om programmet är dyrast eller billigast.

Mellanliggande år justeras priset med följande index:

- KPI
- Internränta
- Arbetsgivaravgifter
- Löneutveckling GR (Lärarpersonal med regional uppskattning samt enligt SKR:s cirkulär för övrig personal i skolan)

Hur kan GR:s medlemskommuner påverka priset?

Prislistan sammanställs som summan av medlemskommunernas kostnader för respektive gymnasieprogram. Kostnaderna är utifrån respektive kommuns årsbokslut. Detta innebär att en stor del av prislistan är baserad på faktiska kostnader. Följande påverkansmöjligheter finns:

Kommun

Samverkansavtalet bygger på att varje kommun beslutar om den egna gymnasieskolan. Detta gäller investeringar, utbud, politiska prioriteringar, finansiering etcetera. Påverkansmöjligheter i kommunen finns dels i den löpande verksamheten, dels på förvaltningsnivå och kommunnivå utifrån större satsningar eller neddragningar inom gymnasieskolan. Alla beslut som tas på kommunnivå och som påverkar kostnadsnivån kan ge genomslag på den regionala prislistan.

Regionalt

Generella rationaliseringar diskuteras i Utbildningschefsnätverket årligen. Utbildningschefsnätverket enas om att rekommendera nivån på eventuella rationaliseringar.

Vilka regionala instanser hanterar prislistan?

Gymnasieekonomnätverket tillika arbetsgruppen står för framtagning av förslag till prislista. Nätverket utgörs av ekonomer från respektive medlemskommun. Ordförande i nätverket är en av Utbildningschefsnätverket utsedd förvaltningschef. GR bistår med samordning. Nätverket/arbetsgruppen sammanträder ca 8 gånger per år.

Kort beskrivning av beslutsprocessen enligt nedan:

- Arbetsgruppen lämnar förslag om indexnivå till Utbildningschefsnätverket – Godkännande eller korrigering. Eventuella regionala rationaliseringar föreslås.
- Arbetsgruppen lämnar förslag till prislista till Utbildningschefsnätverket – Godkännande eller korrigering. Rekommendation om beslut lämnas till Antagningsnämnden.
- Förslaget lämnas till Antagningsnämnden – Rekommendation om beslut lämnas till Förbundsstyrelsen.
- Förslaget lämnas till Förbundsstyrelsen - Rekommendation om beslut till medlemskommunerna.
- Kommunerna beslutar i okt-dec och meddelar GR beslutet senast i mitten av december.
- Prislistan börjar gälla 1 januari.

Analys

Kostnadsutvecklingen för gymnasieskolan påverkas av flera parametrar, exempelvis:

- Demografi
- Konkurrens
- Investeringar
- Index
- Löneutveckling

Den demografiska utvecklingen påverkar IKE i allra högsta grad. Då priset beräknas (förenklat) som summan av gymnasieskolornas kostnader dividerat med antalet elever får den demografiska utvecklingen en stor inverkan på programpriset. I och med att den demografiska utvecklingen får stor påverkan på priset innebär det att även konkurrensen gentemot fristående verksamhet är en viktig aspekt då volymen påverkas. En större andel elever i fristående verksamhet innebär en lägre andel i den kommunala skolan och därmed en förändrad prisbild.

I tider då det krävs stora investeringar inom gymnasieskolan påverkas priset, då den totala kostnaden ökar i form av årliga avskrivningar. Utvecklingen av uppräkningsindex är också en parameter som oftast driver upp priset, men ska också spegla den generella kostnadsutvecklingen i samhället och är ett naturligt verktyg i avtal för årliga prisjusteringar.

Personalkostnader utgör den största posten i prismodellen och därmed blir löneutvecklingen en viktig parameter som påverkar priset. Brist på personal och konkurrens om personal i kombination med den generella årliga löneutvecklingen bidrar till att kostnaderna ökar och därmed priset.

Sammantaget är det en komplex bild där ovanstående parametrar påverkar kostnadsutvecklingen och därmed priset. Vissa av parametrarna ovan hanteras av respektive kommun, andra är generella indexuppräkningar, direktiv från regeringen och ett resultat av regional samverkan kring det gemensamma utbudet.

Bilaga 4 Gemensamt regelverk för elevavstämning, 2027/2028 – 2030/2031
Dnr: ATN-2025-00049
Remissversion 2026-01-09

Gemensamt regelverk för elevavstämning

Inom Göteborgsregionen finns ett gemensamt regelverk för elevavstämning. Det bygger på en gemensam upplysningsskyldighet från skolorna till hemkommun. Utbildningschefsnätverket enades om regelverket 2016-06-17 och har därefter reviderat innehållet.

1. Månadsavstämning förutsätter korrekt elevunderlag. När en elev är inskriven på flera skolor samtidigt kommer den inte med i månadsavstämningen för aktuell månad. Ansvariga skolhuvudmän löser konflikten och elevens hemkommun hålls underrättad.
2. Den dag som är elevens sista schemalagda dag på avlämnande skola, är slutdatum.
3. Den dag som är elevens första schemalagda dag på mottagande skola, är startdatum.
4. Information till ELIN kan av gymnasieskola lämnas på fyra olika sätt:
    a. Finns ingen automatisk överföring, skall ELIN-filen läsas in i IT-systemet så fort en utbildningshändelse har uppkommit.
    b. Finns ingen möjlighet till att skapa en ELIN-fil, men skolan kan skapa en CSN-fil, skall CSN-filen läsas över och kompletteras manuellt med de fält som finns i ELIN-filen så fort utbildningshändelsen uppkommit.
    c. Finns ingen möjlighet att skapa en ELIN-fil eller en CSN-fil skall utbildningshändelsen registreras manuellt i IT-systemet när utbildningshändelsen har uppkommit.
5. Korrekt elevunderlag förutsätter att gymnasieskola varje läsår rapporterar in samtliga elever till ELIN, oavsett årskurs. På så sätt säkerställs gymnasieskolans rapportering om att elev påbörjat utbildning efter sommaren, att elev byter årskurs och att ungdom som inte påbörjar utbildning faller inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret.
6. Avstämningsdag sker per den 15e varje månad, inklusive sommarmånaderna. Om avstämningsdag infaller på icke schemalagd dag anses eleven inskriven på avlämnande skola.
7. Elev som har uppehåll i sina studier omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret. Vid planerat uppehåll har skolan dialog med eleven fram till dess att eleven är åter. Skolan kan välja att antingen registrera avbrott, skolbyte eller planerat uppehåll.

8. Uppgift om examen och studiebevis hämtas från nationell databas. Gymnasieskola ansvarar för att information som inte kan hämtas nationellt i stället registreras i ELIN. Det gäller examen/studiebevis för elev äldre än 20 år samt elev med tillfälligt personnummer, gymnasiebevis avseende anpassad gymnasieskola, samt IB-diplom. Elever som fått gymnasieintyg behöver också registreras manuellt i ELIN.
9. Gymnasiebevis avseende anpassad gymnasieskola ska läsas över om det är aktuellt.
10. Gymnasiebetyg och kopia på betygskatalogen kan läsas över till IT-systemet när elev lämnar gymnasieskolan, det vill säga vid avbrott, skolbyte, studiebevis eller gymnasieintyg. ELIN är ingen betygsdatabas, men en kopia kan underlätta för det kommunala aktivitetsansvaret i arbetet med att erbjuda rätt åtgärd för ungdom utan examen.

Principer som regleras i Skollagen och är särskilt tillämpbara i ELIN
Hemkommunen ansvar för uppföljning och rapportering inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret (regleras i Skollagen 29 kap 9 §).

Bilaga 3 Tidsplan för antagning till gymnasieskolan, 2027/2028 – 2030/2031
Dnr: ATN-2025-00049
Remissversion 2026-01-09

Tidsplan för antagning till gymnasieskolan

En förutsättning för att upprätthålla elevernas rätt att söka gymnasieutbildning är att det finns en på förhand upprättad och kommunicerad tidsplan för antagningen till gymnasieskola. Tidsplan för gymnasieantagningen är även ett viktigt planeringsunderlag för samtliga involverade parter i antagningsarbetet. För att antagningen ska kunna genomföras är det många underlag som ska tillhandahållas och beslut som ska fattas av avlämnande respektive mottagande skola samt av beslutsfattare hos huvudman. Med en tidsplan som är beslutad och kommunicerad i god tid kan samtliga berörda parter tillse att underlag är på plats och att beslut är fattade i tid för genomförande av antagning.

Gymnasieantagningen tar årligen fram ett förslag till tidsplan för arbetet med antagningen till gymnasieskolan i Göteborgsregionen inför kommande antagningsår. Förslaget redovisas Utbildningschefsnätverket för bedömning och beslutas i Antagningsnämnden.

Förslaget följer den lagstiftning som reglerar preliminär antagning och genomförande av slutlig antagning (Gymnasieförordningen 7 kap 7 §). Förslaget utgår även ifrån de av Sveriges Kommuner och Regioners framtagna nationella rekommendationer samt ifrån regionala överenskommelser och beslut.

Gymnasieantagningens årshjul

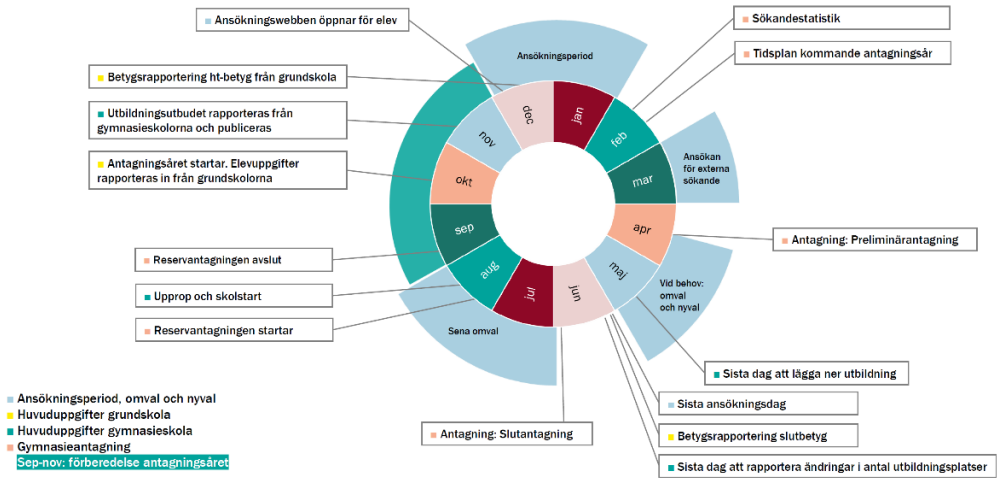

Tidsplan för arbetet med antagningen till gymnasieskola

Regionala överenskommelser

Över tid har ett antal principiella ställningstaganden och regionala överenskommelser gjorts rörande de aktiviteter som behöver föregå antagningen till gymnasieskola. Nedan redovisas de huvudhändelser som ingår i antagningsprocessen och när de infaller under ett antagningsår. Huvudhändelserna avser antagningen till nationella program på gymnasieskola och introduktionsprogram för grupp av elever. Även antagningen till introduktionsprogram för enskild samt vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år innefattas, även om alla huvudhändelser inte berör dessa utbildningar.

- Ansökningsperioden för sökande elever öppnar i december och löper över jullovet. Detta så att sökande elever, utifrån inrapporterade höstterminsbetyg, får god tid att göra väl övervägda val. Ansökan stängs den 1 februari, eller närmaste vardag om den 1 februari inträffar på en helgdag.
- Efter att ansökan stängs för sökande elever kan sökande vid behov göra ytterligare val, men då via sin skolas studie- och yrkesvägledare. Studie- och yrkesvägledare kan för elevs räkning göra justeringar i ansökan till dess att ansökan stängs inför preliminärantagningen och därefter inför slutantagningen.
- Efter preliminärantagningen är det viktigt att sökande elever som ej blivit preliminärt antagna säkrar upp sin ansökan med ytterligare val. Därför öppnas ansökan åter och val kan göras av studie- och yrkesvägledare för sökande som har behov av att säkra upp sin ansökan inför slutantagningen.
- Sista dag att lägga ned utbildning förläggs senast två veckor innan ansökan stängs inför slutantagningen. Detta så att sökande som berörs av nedläggning har en möjlighet att göra omval eller tilläggsval.
- Sista ansökningsdag förläggs till den 1 juni, eller närmaste vardag om den 1 juni inträffar på en helgdag.
- Rapportering av slutbetyg från avlämnande skola förläggs i förhållande till när slutlig antagning sker. I planeringen bör man i möjligaste mån verka för att betygskompletteringar som tillkommer vid lovskola kan komma med inför slutantagningen. Om behörighetskomplettering vid lovskola sker efter sista dag för betygsrapportering rapporteras betyget till
- Gymnasieantagningen efter slutantagningen och elev prövas på sitt nya betyg vid reservantagningen.
- Inför slutantagningen genomförs en sista simuleringskörning när slutbetygen är rapporterade. Detta så att skolhuvudman dimensionerar antal utbildningsplatser i relation till faktiskt utfall av behöriga sökande.
- Efter det att skolhuvudman fastställt antalet utbildningsplatser inför slutantagningen kan de inte justeras, utan fastställd organisation gäller.

- Val efter slutantagningen räknas som sent inkomna och prövas i mån av ledig plats, efter sökande reserver som gjort sitt val i tid.
- 2:a-handsmottagna prövas i mån av ledig plats efter reservantagnings-körning 2.
- Reservantagningen avslutas första hela arbetsveckan i september. Därefter tar gymnasieskola över tillsättandet av eventuellt lediga platser samt antagning till inriktning vid senare årskurs. Gymnasieskola rekommenderas utgå ifrån de reservlistor som finns i antagningssystemet. När dessa listor blir inaktuella utgår gymnasieskola liksom Gymnasieantagningen ifrån gällande lagstiftning för behörighet och urval till aktuellt program.

Tidsplan

Nedan listas de huvudhändelser som ingår i tidsplanen för antagningen till gymnasieskola och ungefärlig tidpunkt för när de inträffar under ett antagningsår. Datumen kan variera från år till annat eftersom hänsyn behöver tas till när helgdagar infaller och annat som kan påverka antagningsarbetet. Datum för händelserna i tidsplanen för kommande antagningsår fastställs av Antagningsnämnden vid möte tidigast i januari och senast i mars.

September	Antagningsåret förbereds Utbildningskatalog över det planerade utbildningsutbudet distribueras till regionens grundskolor. Information så som tidsplan, arbetsuppgifter och meddelande uppdateras i antagningssystemet och på ansökningswebben.
Oktober	Antagningsåret startar Utbildningsutbudet rapporteras i antagningssystemet av mottagande gymnasieskolor i Göteborgsregionen.
November	Utbildningsutbudet publiceras för sökande elever på ansökningswebben.
December	Ansökan öppnar Ansökningsperioden för sökande elever startar. Ansökan öppnar i december och löper över jullovet, så att sökande elever får god tid att göra väl övervägda val. Ansökan stängs den 1 februari, eller vardag efter om den 1 februari inträffar på en helgdag.
December	Betygsrapportering höstterminsbetyg Avlämnande grundskolor rapporterar höstterminsbetyg för de elever som söker till gymnasieskolan årskurs ett.
1 februari	Ansökan stängs

	Ansökningsperioden för sökande elever avslutas. Efter att ansökan stängs kan de sökande vid behov göra ytterligare val, via sin skolas studie- och yrkesvägledare. Studie- och yrkesvägledare kan för elevs räkning göra justeringar i ansökan till dess att ansökan stängs inför preliminärantagningen och därefter inför slutantagningen.
Mars	Ansökan till Vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år öppnar för sökande elever.
Mars	Gymnasieskolor med prov på estetiska program och riksrekryterande spetsutbildningar rapporterar provresultat från färdighetsprov i antagningssystemet inför preliminärantagningen.
Mars	Gymnasieskolorna placerar elever som är uttagna till idrottsutbildningar RIG och NIU, samt särskilda varianter inför preliminärantagningen i antagningssystemet.
Mars	De gymnasieskolor som erbjuder international baccalaureate rangordnar sökande elever i antagningssystemet inför preliminärantagningen.
Mars	Elevs hemkommun, kommunala och enskilda skolhuvudmän registrerar samtliga yttranden och beslut om mottagande via antagningssystemet så att berörda sökande kan prövas till plats vid preliminärantagningen.
Mars	Gymnasieskolorna justerar antal utbildningsplatser som erbjuds per utbildning till antagningskansli via antagningssystemet, inför preliminärantagningen.
Mars	Antagningssystemet stängs för preliminärantagning, antagningsarbetet påbörjas Antagningskansliet kontrollerar att samtliga underlag för genomförande av antagning är på plats. Två antagningskörningar genomförs på de av mottagande gymnasieskolors fastställda utbildningsplatser och de av avlämnande skola rapporterade betyg för sökande elever. Sökande från grundskola prövas till plats på sitt höstterminsbetyg, äldre sökande med slutbetyg prövas på slutbetyget. Antagningskörningarna kontrolleras. Antagningskansliet tar fram beslutsunderlag i form av antagningsstatistik till antagningsnämnden.
April	Beslut om preliminärantagning, GyF 7 kap 7 §

	Antagningsnämnden fattar beslut på underlag från antagningskansliet om preliminärantagning till nationella program och introduktionsprogram för grupp av elever på kommunala gymnasieskolor inom Göteborgsregionen. Enskilda skolhuvudmän fattar beslut om antagning på underlag i antagningssystemet, för fristående gymnasieskolor inom Göteborgsregionen. Ingen preliminärantagning görs till introduktionsprogram för enskild eller till anpassad gymnasieskola.
April	Preliminärantagningen publiceras för sökande elever och tjänstepersoner på avlämnande och mottagande skola samt skolhuvudman och hemkommun i antagningssystemet. Sökande elever loggar in och tar del av sitt preliminära antagningsbesked på ansökningswebben. Skolhuvudman/gymnasieskola får i preliminärantagningen ett underlag för sin organisering och dimensionering.
April	Ansökan öppnar för studie- och yrkesvägledare Efter preliminärantagningen är det viktigt att sökande elever som ej blivit preliminärt antagna säkrar upp sin ansökan med ytterligare val. Därför öppnas ansökan på nytt, och studie- och yrkesvägledare kan hjälpa de elever som behöver komplettera eller justera sina val inför slutantagningen.
Maj	Sista ansökningsdag till Vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år.
Maj	Sista ansökningsdag för utbildningar som har färdighetsprov infaller i maj. Detta så att sökande elever ska hinna bli kallade till prov inför slutantagningen.
Maj	Sista dag att lägga ner utbildning Sista dag för gymnasieskolor att lägga ner en utbildning förläggs senast två veckor innan ansökan stängs inför slutantagningen. Detta så att sökande som berörs av nedläggning har en möjlighet att göra omval eller tilläggsval.
Juni	Rapportera uppropsinformation Mottagande gymnasieskolor ska registrera uppropsinformation i antagningssystemet så att dessa förmedlas till antagen elev via antagningsbeskedet.
1 juni	Ansökan i antagningssystemet stängs Sista ansökningsdag förläggs till den 1 juni eller närmst kommande vardag (om den 1 juni inträffar på en helgdag).

	Ansökan öppnar igen efter att slutantagningen är klar. Val efter slutantagningen räknas som sent inkomna och prövas i mån av ledig plats, efter sökande reserver som gjort sitt val i tid.
Juni	Gymnasieskolorna placerar elever som är uttagna till idrottsutbildningar RIG och NIU, samt särskilda varianter inför preliminärantagningen i antagningssystemet.
Juni	De gymnasieskolor som erbjuder international baccalaureate ska rangordna sökande elever inför slutantagningen.
Juni	Rapportering av slutbetyg Avlämnande grund- och gymnasieskolor inom regionen rapporterar slutbetyg för de elever som söker till gymnasieskolan årskurs ett i antagningssystemet. Datum för rapportering av slutbetyg från avlämnande skola förläggs i förhållande till när slutantagningen sker. Avlämnande skola behöver i möjligaste mån verka för att betygskompletteringar som tillkommer vid lovskola rapporteras inför slutantagningen. GRs antagningskansli eftersöker slutbetyg för externa sökande (sökande från andra delar av Sverige) från avlämnande antagningskansli. Betygen registreras.
Juni	Sista dag infaller för gymnasieskolorna att via antagningssystemet rapportera beslut om dispens i engelska, antagning via fri kvot, plats till sökande med anstånd mm.
Juni	Avlämnande grundskolor rapporterar in ev. sena betygskompletteringar och betygsrättelser samt intygar att korrekt betyg är rapporterade. I händelse av att betyg för externa sökande ej inkommit i tid från andra antagningskanslier eller för sökande från utlandet reserveras plats inför slutanatagningen. Avlämnande gymnasieskolor och sökande elever till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år rapporterar examensbevis från avslutad gymnasieutbildning.
Juni	Simulerad antagningskörning på slutbetyg - fastställande av utbildningsplatser Gymnasieskolorna tar del av resultatet av genomförd simulerad antagningskörning på elevernas slutbetyg. Utifrån resultatet beslutar skolhuvudman om antal platser på respektive program och inriktning inför slutantagningen. Efter det att skolhuvudman fastställt antalet utbildningsplatser inför slutantagningen kan platserna inte justeras, utan fastställd organisation gäller.

Juni	Elevs hemkommun, kommunala och enskilda skolhuvudmän ska ha registrerat samtliga yttranden och beslut om mottagande så att berörda sökande kan prövas till plats vid slutantagningen.
Juni	Antagningssystemet stängs för genomförande av slutantagning, antagningsarbetet påbörjas Antagningskansliet kontrollerar att samtliga underlag för genomförande av antagning är på plats. Två antagningskörningar genomförs på de av mottagande gymnasieskolors fastställda utbildningsplatser och de av avlämnande skolors rapporterade slutbetyg för sökande elever. Antagningskörningarna kontrolleras. Antagningskansliet tar fram beslutsunderlag i form av antagningsstatistik till antagningsnämnden.
Juni	Beslut om slutantagning, GyF 7 kap 7 § Antagningsnämnden fattar beslut på underlag från antagningskansliet om antagning till nationella program och introduktionsprogram för grupp av elever på kommunala gymnasieskolor inom Göteborgsregionen. Enskilda skolhuvudmän fattar beslut på underlag i antagningssystemet för fristående gymnasieskolor inom Göteborgsregionen.
Juni	**Slutantagningen publiceras** för sökande elever och tjänstepersoner på avlämnande och mottagande skola samt skolhuvudman och hemkommun i antagningssystemet. Sökande elever loggar in och tar del av sitt antagningsbesked på ansökningswebben. Sökande elev får 2 veckor på sig att besvara sitt antagningsbesked och tacka ja eller nej till erbjuden plats. Skolhuvudman/gymnasieskola får i slutantagningen ett underlag för sin planering inför skolstart. Ansökan öppnas för studie- och yrkesvägledare för registrering av val för eventuellt nytillkomna sökande eller sökande som har behov av att göra sena omval. Gäller framför allt sökande som ej erbjudits plats vid slutantagningen. Val efter slutantagningen räknas som sent inkomna och prövas i mån av ledig plats, efter sökande reserver som gjort sitt val i tid.
Juni	Skolhuvudman beslutar om mottagande till vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och Gymnasieantagningen genomför antagning utifrån meddelade beslut.

Augusti	Reservantagningen startar Reservantagningen inleds med två påfyllnadskörningar i antagningssystemet. Lediga platser tillsätts med sökande som står näst på tur till ledig plats utifrån reservlista. I samband med och efter skolstart genomförs antagningen manuellt av antagningskansliet. Plats tillsätts efter att antagningskansli kontaktat sökande och erbjudit plats.
September	Reservantagningen avslutas Reservantagningen avslutas under första hela arbetsveckan i september. Därefter tar gymnasieskolorna över tillsättandet av eventuellt lediga platser. Gymnasieskola rekommenderas utgå ifrån de reservlistor som finns i antagningssystemet. När dessa listor blir inaktuella utgår gymnasieskola liksom Gymnasieantagningen ifrån gällande lagstiftning för behörighet och urval till aktuellt program.

Bilaga 2 Etiska regler kring gymnasieantagningen, 2027/2028 – 2030/2031
Dnr: ATN-2025-00049
Remissversion 2026-01-09

Etiska regler kring gymnasieantagningen

Avser kommunala och fristående gymnasieskolor inom Göteborgsregionen.

Marknadsföring

Det är inte tillåtet att skicka ut information eller på annat sätt kontakta sökande elever i anslutning till perioderna för preliminär- och slutantagningen. Perioderna avser två veckor inför preliminärantagningen och tre veckor innan ansökan stängs inför slutantagningen. Efter slutantagningen får gymnasieskola endast kontakta elever som är antagna på den egna skolan. Gymnasieskola bör i sin marknadsföring förhålla sig till SKR:s och Almega utbildnings stödmaterial om marknadsföring.

Organisation

Sista dag att ändra gymnasieorganisation inför slutantagningen i juni fastställs årligen till ett visst datum. Undantag kan beslutas av Antagningsnämnden i det fall Utbildningschefsnätverket finner det nödvändigt att vidta åtgärd för att minska antalet sökande elever som står utanför gymnasieskolan. Datum för sista dag att lägga ner en utbildning fastställs också årligen. Information om datum tillhandahålls på Gymnasieantagningens webbplats gymnasieantagningen.goteborgsregionen.se och aviseras via antagningssystemet till organisationsansvariga för respektive gymnasieskola.

Ansökan

Val för sökande elev till gymnasieskolan i Göteborgsregionen ska registreras i antagningssystemet Indra eller på GR:s ansökningsblankett. Gymnasieskola får inte använda egen ansökningsblankett, då ansökan till utbildning behöver rangordnas i relation till övriga val i ansökan. Kommer sökande från kommun utanför Göteborgsregionen ska ansökan och betyg alltid skickas från elevens hemkommun till GR:s gymnasieantagning som registrerar sökande elev och dess val.

Antagning

Resultatet av preliminär- eller slutantagningen får inte delges eleverna förrän GR:s Antagningsnämnd fastställt antagningen för regionens kommunala gymnasieskolor. De fristående gymnasieskolorna godkänner inför antagningen föreslagna elever via antagningssystemet Indra. GR:s gymnasieantagning informerar antagningsresultatet till samtliga sökande. Elev kan endast vara antagen till en utbildning på gymnasieskola inom Göteborgsregionen.

Sena omval

Val efter sista ansökningsdag till kommunala- och fristående gymnasieskolor godkänns fram till ett fastställt datum inför slutantagningen i juni. Sker sena omval efter sista ansökningsdag läggs omvalet sist i turordningslistan till vald utbildning, det vill säga efter reserver som ansökt i tid. Detta oavsett vilket meritvärde den sökande har. De sena omvalen sorteras i omvalskön utifrån meritvärde.

Upprättning vid felaktighet

Det är ett huvudmannaansvar att tillse upprättning. Felaktigheter som sökande själv inte har orsakat och som medverkat till felaktigt beslut i antagningen ska snarast upprättas.

Reservantagning

I början av augusti börjar reservantagningen och den pågår fram till första hela veckan i september. Den enskilda gymnasieskolan är under reservantagningen skyldig att enligt upprättad rutin rapportera om en elev avgår. Om ledig plats uppstår antar Gymnasieantagningen reserver i turordning utifrån deras meritvärde. Först efter att samtliga reserver antagits prövas sena omval på eventuellt lediga platser. Detta innebär att den enskilda gymnasieskolan inte får erbjuda plats till sökande från reservlistan eller från egen upprättad lista.

Information till hemkommun

När en elev börjar eller slutar vid en gymnasieskola med en annan huvudman än hemkommunen, ska huvudmannen snarast meddela detta till hemkommunen, enligt Skollagen 15 kap. 15 §. Inom Göteborgsregionen åvilar det varje gymnasieskola att löpande rapportera detta via det gemensamma elevinformationssystemet. Med förändring avses elev som byter studieväg, årskurs, avbryter studierna, gör ett studieuppehåll eller ett skolbyte.

Antagningens avslutande

Den regiongemensamma antagningen avslutas vid fastställt datum första hela veckan i september för samtliga gymnasieskolor. Via ett fastställt gemensamt avslutningsdatum kan antagningsresultatet överföras till det gemensamma elevinformationssystemet, i syfte att tillhandahålla underlag till det kommunala aktivitetsansvaret.

Samverkansavtal för gymnasieskolan i Göteborgsregionen

Bilaga 1 Regionalt samråd om utbud, 2027/2028 – 2030/2031
Dnr: ATN-2025-00049
Remissversion 2026-01-09

Tidsplan regionalt samråd om utbud

I bilagan finns tidsplanen för GR:s regionala samråd om kommande års utbud i gymnasieskolan. Samverkansavtalet är huvuddokumentet och beskriver förutsättningarna i övrigt.

Datum	Aktivitet	Underlag	Forum
okt/nov	**GR samråd**: uppstart – gemensam bild och målsättning	Uppföljning genomförd antagning föregående antagningsår Regionala planeringsunderlag (vart tredje år) Avstämning process & underlag	Utbildningschefsnätverket & Gymnasienätverket
nov-dec	Kapacitetsundersökning utbud lång sikt	Intervju utbildningschef och verksamhetschef gymnasiet	GR (Vart tredje år)
feb	**GR samråd**: kapacitet lång sikt	Rapport gymnasialt utbud GY & VUX Utfall planerat utbud föregående samråd Kapacitetsundersökning lång sikt	Utbildningschefsnätverket & Gymnasienätverket
1:a april	Huvudmans preliminärt planerade utbud rapporteras till GR Ansökan regional garanti		Utbildningschefsnätverket & enskilda huvudmän
april	**GR samråd**: preliminärt utbud Enas regional garanti	Preliminärt planerat utbud	Utbildningschefsnätverket & Gymnasienätverket
	GR samverkan: preliminärt utbud	Preliminärt planerat utbud	Utbildningschefsnätverket & enskilda huvudmän

Samverkansavtal för gymnasieskolan i Göteborgsregionen

Bilaga 1 Regionalt samråd om utbud, 2027/2028 – 2030/2031
Dnr: ATN-2025-00049
Remissversion 2026-01-09

	GR samråd: preliminärt utbud	Preliminärt planerat utbud	Antagningsnämnden
maj	Enas regional garanti		Antagningsnämnden
maj	Lokalt beslut utbud		Kommun
april-juni	Förslag/enas IKE		Gymnasieekonomnätverket Utbildningschefsnätverket Antagningsnämnden
jun-sep	Underlag till regional information om utbudet		Kommun/skola
sep	Regional information om utbudet via GR:s katalog *Vad ska jag välja*		GR
okt och vidare	Vägledningsarbete		GR/kommun
nov-jan	Öppet hus		Kommun/skola
okt och vidare	Enligt tidsplan för antagningen till gymnasieskolan		GR/kommun

2027/2028 – 2030/2031
Dnr: ATN-2025-00049
Remissversion 2026-01-09

Samverkansavtal för gymnasieskolan i Göteborgsregionen

Begreppsförklaring

Avtalet, Avtal	Samverkansavtalet för gymnasieskolan i Göteborgsregionen
GR	Göteborgsregionens kommunalförbund
Göteborgsregionen	Det geografiska område som motsvaras av de geografiska områden som medlemskommunerna utgörs av.
Regional	Det geografiska område som utgörs av Göteborgsregionen. Uttrycket används för att åsyfta insatser, nätverk, osv inom det angivna geografiska området.
Samverkansområdet	Det geografiska område som motsvaras av de geografiska områden som utgörs av medlemskommunerna.
Primärt samverkansavtal	Avtal där en kommun genom samverkan med andra kommuner erbjuder den utbildning som anordnas av de andra kommunerna i det primära samverkansområdet.
Sekundärt samverkansavtal	Avtal som gör det möjligt för en kommun att erbjuda gymnasieutbildning som anordnas av en region eller kommun utanför det primära samverkansområdet.
Anordnarkommun	Kommun som anordnar en viss utbildning.
Hemkommun	Kommun där elev är folkbokförd eller vistas stadigvarande.
Medlemskommun	Kommun som är medlem i GR och part till detta Avtal.
Huvudman	Kommun eller annan juridisk person som i enlighet med 2 kap. Skollagen ansvarar för att driva en utbildning.
Antagningsnämnd	GR:s politiska nämnd för utbildning.
Nätverk	GR:s nätverk som samlar bland annat medlemskommunernas förvaltningschefer (Utbildningschefsnätverket) och verksamhetschefer (Gymnasienätverket)
Gymnasieantagningen	Enhet som hanterar verkställigheten av gymnasieantagningen på GR

1 Avtalsparter

Avtalets parter utgörs av Göteborgsregionens kommunalförbund och Medlemskommunerna: Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö.

2 Avtalets syfte och intentioner

Skollagen och Gymnasieförordningen reglerar hur Huvudmän ska planera, dimensionera och erbjuda utbildning inom gymnasieskolan. Syftet med bestämmelserna är att öka det tillgängliga utbudet av utbildning, underlätta ungdomars och vuxnas etablering på arbetsmarknaden, samt förbättra kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv.

Föreliggande Avtal gör elever hemmahörande i Göteborgsregionen till förstahandssökande till samtliga utbildningar som omfattas av Avtalet i det primära samverkansområdet.

Avtalet syftar till att tillvarata den samlade kapaciteten i Göteborgsregionen för att på ett resurseffektivt sätt, genom samverkan mellan Medlemskommunerna, ge eleverna tillgång till ett brett och allsidigt utbud av utbildningar av god kvalitet. Utbildningar som möter både ungdomarnas efterfrågan och arbetsmarknadens behov i Göteborgsregionen.

I bilaga 1 finns tidsplan för det regionala samrådet om utbildningsutbudet. I bilaga 2 finns etiska regler kopplade till gymnasieantagning. I bilaga 3 finns tidsplan för gymnasieantagning. I bilaga 4 det gemensamma regelverket för elevavstämning. I bilaga 5 finns beskrivning av modellen för interkommunal ersättning (IKE). Här nämnda bilagor utgör del av Avtalet.

3 Avtalstid

Avtalet löper över fyra år och omfattar läsåren 2027/2028 – 2030/2031, med möjlighet att komplettera avtalet årligen. Elevs rätt att fullfölja påbörjad utbildning gäller även efter avtalsperiodens slut.

4 Förändringshantering

Innehåll och form för samverkan enligt detta Avtal kan under avtalsperioden behöva ändras bland annat med anledning av nationella förändringar i lagar och förordningar. Sådana förändringar bör så långt som möjligt hanteras inom ramen för tillämpningen/verkställigheten av Avtalet utan att faktiska ändringar görs i detta Avtal. För det fall faktiska ändringar blir nödvändiga att vidta i

Avtalet ska sådana ändringar - såvida de inte ändrar Avtalets övergripande karaktär, väsentligen ändrar de ekonomiska förutsättningarna eller i övrigt kan anses vara väsentliga - godkännas av respektive Parts utbildningschef eller motsvarande alternativt kommundirektör/förbundsdirektör. Sådana ändringar kräver samtliga parters enighet. Parterna ansvarar inom sin egen organisation och på det sätt som anses lämpligt för att tillse att erforderligt mandat att genomföra sådana förändringar föreligger för företrädare för Parten. Sådana ändringar som ska anses möjliga att vidta i Avtalet utan politisk behandling kan exempelvis vara språkliga ändringar, ändringar föranledda av förändrad lagstiftning eller ändringar i hur Avtalet verkställs. När ändring överenskoms ska tillägg publiceras på GR:s webbplats som bilaga till huvudavtalet.

5 Avtalets omfattning

Gymnasieskolan regleras i Skollagen, Gymnasieförordningen, Läroplan för gymnasieskolan samt av Skolverkets författningssamling (SKOLFS). Avtalet utgår från ovanstående regelverk.

Detta Avtal reglerar när det gäller erbjudande och mottagande

- elevernas rätt att erbjudas utbildning på de nationella programmen,
- elevernas rätt att tas emot som sökande till dessa utbildningar,
- Medlemskommunernas skyldighet att erbjuda och ta emot elever på utbildning inom de nationella programmen,
- Medlemskommunernas möjlighet/skyldighet att erbjuda och ta emot elever inom introduktionsprogrammen programinriktat val (IMV) och inom yrkesintroduktion (IMY)

Varje Hemkommun ansvarar, enligt 15 kap. 30-30 a §§ Skollagen för att ungdomarna i kommunen erbjuds gymnasieutbildning av god kvalitet antingen i Hemkommunen, via detta Avtal, genom sekundära samverkansavtal som omfattas av detta Avtal, eller genom enskilda avtal kring introduktionsprogram som inte ingår i detta Avtal.

5.1 Utbildningar som omfattas av avtalet

Samtliga nationella program och inriktningar, inklusive lärlingsutformade utbildningar, spetsutbildningar, särskilda varianter, nationellt godkända idrottsutbildningar, samt vidareutbildning i form av fjärde tekniskt år omfattas av Avtalet. Även de sökbara introduktionsprogrammen programinriktat val (IMV) utformat för grupp av elever och yrkesintroduktion (IMY) utformad för grupp av elever ingår. Slutligen omfattas platser som inrättas för elever som på grund av hörsel- eller synskada, rörelsehinder eller andra uttalade studiesvårigheter inte kan följa den vanliga undervisningen.

5.2 Utbildningar som inte omfattas av avtalet

Mottagande och placering till introduktionsprogrammen individuellt val, språkintroduktion, programinriktat val för enskild elev och yrkesintroduktion för enskild elev regleras inte via detta Avtal. Om en Medlemskommun sluter avtal om sådan utbildning med annan Medlemskommun ska det avtalet utgå från individuell studieplan, den aktuella kommunens utbildningsplan och överenskommen interkommunal ersättning. För anpassade gymnasieskolan inom Göteborgsregionen finns ett separat samverkansavtal.

5.3 Möjlighet att ingå annat avtal

Detta Avtal tillåter Medlemskommunerna att sluta ett Sekundärt samverkansavtal med Västra Götalandsregionen om naturbruksutbildning. Kungsbacka kommun kan sluta Sekundärt samverkansavtal med valfri region om naturbruksutbildning. Medlemskommunerna äger även rätt att sluta Sekundärt samverkansavtal om nationellt godkänd idrottsutbildning och kostnaderna för sådan utanför det Göteborgsregionen. Avtalet ger inte möjlighet att sluta annat samverkansavtal med kommun utanför Göteborgsregionen om utbildningar som ingår i detta Avtal.

6 Antagning och ansvarsfördelning

6.1 Regional antagning

GR:s ansvar

Enligt Göteborgsregionens kommunalförbunds förbundsordning ansvarar Antagningsnämnden på GR för antagning till samtliga nationella program och nationella inriktningar som enligt gällande regelverk får starta år 1. Antagningsnämnden beslutar även om antagning till sökbara introduktionsprogram för grupp av elever och till lärlingsutbildning som startar i år 1. Gymnasieantagningen är den enhet på förvaltningen på GR som hanterar antagningen.

Antagning genomförs i det regiongemensamma antagningssystemet enligt årlig upprättad tidplan och regionalt överenskomna principer, se bilaga 3 och 4 till detta Avtal. Ansökan till utbildning i gymnasieskolan inom Göteborgsregionen görs i det regionala antagningssystemet. Sökande elev prövas utifrån sitt val vid antagningstillfällena. Urval till utbildning sker enligt 7 kap. 1-10 §§ Gymnasieförordningen. Om eleven inte antas till vald utbildning och skola, prövas eleven gentemot nästa val i rangordningen. Beslut om antagning fattas av Antagningsnämnden.

De etiska regler som finns för antagningens olika skeden ska följas för att säkerställa en likvärdig och rättssäker antagning. I dessa regleras bland annat nedläggning av utbildningar. Se bilaga 2 till detta Avtal.

Medlemskommunens ansvar

Medlemskommunen ansvarar för att elev- och betygsuppgifter rapporteras enligt regiongemensam tidsplan, se bilaga 4 till detta Avtal.
Medlemskommunen ansvarar vidare för att uppgifterna som lämnas till det regiongemensamma antagningssystemet är korrekta.

Medlemskommunen förbinder sig att följa upprättad tidsplan och de etiska reglerna för antagningen till gymnasieskolan.

6.1.1 Mottagande i andra hand

Via det nationella frisökssystemet med andrahandsmottagning kan en elev söka och prövas till plats i annan kommun var som helst i landet. Detta innebär, enligt 16 kap. 47 § Skollagen och 7 kap. 2–5 §§ Gymnasieförordningen, att först när elever från Göteborgsregionen och andra som omfattas av rätten att mottas i första hand ska frisökande elever som mottagits i andra hand prövas till ledig plats och Hemkommunen är då skyldig att betala interkommunal ersättning, enligt 16 kap. 51 §. För antagning till år 1 inom Göteborgsregionen prövas sådana elever som omfattas av rätten att bli mottagna i andra hand andrahand vid fastställt datum för reservantagningen.

6.2 Lokal antagning

Antagning till inriktningar

Anordnarkommunen antar, enligt 4 kap. 2 § Gymnasieförordningen, till inriktningar som enligt regelverket får starta först år 2 eller år 3. Urvalsreglerna ska vara kända. Anordnarkommunen fördelar eleverna enligt dessa och i mån av plats.

Rätt att senare antas till inriktning

En Anordnarkommun kan enligt 16 kap. 12 och 39 §§ Skollagen, besluta om rätt att antas till en viss önskad inriktning i senare årskurs. GR antar i sådant fall, utifrån sitt uppdrag givet i Förbundsordningen och enligt 4 kap. 2 § Gymnasieförordningen, eleven till det nationella programmet.
Anordnarkommunens uppdrag är att informera elever som antagits till programmet om rätten att senare antas till önskad inriktning. Antalet platser som garanteras ska vara väl kända.

Antagning till fjärde året på teknikprogrammet

Efter att ansökan gjorts via Gymnasieantagningen antar Anordnarkommunen elev till fjärde året på teknikprogrammet.

Antagning till specialklass

Anordnarkommunen dimensionerar antalet platser i specialklass, för elever som på grund av hörsel- eller synskada, rörelsehinder eller andra uttalade studiesvårigheter inte kan följa den vanliga undervisningen och som har antagits till det nationella programmet. Göteborgs stad anordnar sådan profil för elev med dokumenterad hörselnedsättning. För elev, som inte är behörig till nationellt program, sker bedömning innan mottagande till individuellt alternativ kan göras.

6.3 Rätten att fullfölja utbildning

Elevens rätt att fullfölja den påbörjade utbildningen som omfattas av detta Avtal regleras i 16 kap. 39 § Skollagen. Några rutiner vid sådana situationer beskrivs i detta Avtal.

Rutin vid akut och oplanerad nedläggning av utbildning anordnad av medlemskommun

Varje Hemkommun ansvarar, enligt 15 kap. 30-30 a §§ Skollagen, för att ungdomarna erbjuds gymnasieutbildning av god kvalitet. Om utbildning anordnad av Medlemskommun akut och oplanerat riskerar att läggas ner och det finns elev som inte kan fullfölja sin gymnasieutbildning ska i enlighet med detta Avtal Anordnarkommunen i första hand lösa denna situation och då hålla elevens Hemkommun informerad, i andra hand genomföra dialog med övriga Medlemskommuner för en lösning till elevens bästa.

Rutin vid akut och oplanerad nedläggning anordnad av enskild huvudman

Om utbildning som omfattas av detta Avtal anordnad av enskild huvudman i Göteborgsregionen akut och oplanerat riskerar att läggas ner och det finns elev som inte kan fullfölja sin gymnasieutbildning ska kontakt upprättas mellan den kommun där utbildningen är förlagd och GR.

Omfattning av samverkan på regional nivå för en lösning till elevens bästa grundas på dialog mellan lägeskommun och GR utifrån aktuell situation, exempelvis antal elever och Hemkommuner som berörs, tid till nedläggning, skede i antagningsåret eller tillgängliga platser lokalt och regionalt på aktuell utbildning. Görs bedömningen att det finns behov samlar GR berörda Medlemskommuner genom Utbildningschefsnätverket.

Rutin vid inflyttning till Göteborgsregionen

Om en elev flyttar in till Medlemskommun och önskar fullfölja sin påbörjade utbildning i Göteborgsregionen är rutinen att den nya Hemkommunen i första hand bereder eleven plats på utbildning i egen regi enligt elevens studieplan. I andra hand, om kommunen inte själv anordnar utbildningen, men erbjuder den via detta Avtal, ska kommunen kontakta de kommuner som anordnar utbildningen för att undersöka om eleven kan beredas plats. Information om var utbildningar anordnas inom Göteborgsregionen finns till exempel i GR:s antagningssystem, elevinformationssystem, utbildningskatalogen *Vad ska jag välja* samt rapporten om gymnasialt utbud.

7 Planering och dimensionering - ansvarsfördelning

7.1 Anordnarkommunens ansvar

Anordnarkommunen ansvarar och beslutar enligt, 15 kap. 30–30 b §§ om förändringar av sitt utbildningsutbud och ska då ta hänsyn till ungdomars efterfrågan och arbetsmarknadens behov. De lokala initiativen ligger därmed till grund för det samlade Regionala utbudet i gymnasieskolan.

7.2 Antagningsnämndens ansvar

Antagningsnämnden ska enligt sitt reglemente samordna planering och dimensionering av det gymnasiala utbildningsutbudet. Det innebär enligt detta Avtal att långsiktigt verka för ett kvalitativt utbildningsutbud tillgängligt för alla elever i samtliga delar av Göteborgsregionen. Utbildningen i gymnasieskolan ska, enligt 15 kap. 3 § Skollagen, utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet och en bas för rekrytering till högskolesektorn. Både ungdomars efterfrågan och arbetsmarknadens behov ska vara vägledande för utbudet av utbildningar och dimensioneringen av platser. Antagningsnämndens uppgift är därmed att balansera elevens behov med lokala och regionala utvecklingsperspektiv och att stimulera Göteborgsregionens utbildningsanordnare att utveckla ett utbud som motsvarar individens, arbetsmarknadens såväl som samhällets behov.

Planeringshorisonten bör sträcka sig över en treårsperiod för att säkerställa en långsiktighet i utbildningsutbudet både när det gäller uppstart och utökning samt nedläggning och neddragning. Då de enskilda huvudmännen i Göteborgsregionen har valt att ansluta sig till den Regionala antagningsprocessen, kan Antagningsnämnden följa det totala utbudet och antalet platser i Göteborgsregionen.

Efter en längre period av ökande elevantal och ökad konkurrens till utbildningsplatserna i gymnasieskolan, väntas elevantalen plana ut och minska under avtalsperioden i Göteborgsregionen. Samverkan syftar till att

elevutvecklingen kan omhändertas tillsammans och att dimensioneringen går i takt med elevantalen.

Antagningsnämnden kan vid behov lägga fram ett övergripande dimensioneringsförslag för Medlemskommunerna att ta ställning till. Ett sådant behov kan uppstå om förutsättningarna förändras under antagningsåret och kräver gemensam hantering. Antagningsnämnden kan även lägga fram förslag på Regional nivå som en del av den långsiktiga planering och dimensioneringen, till exempel utifrån demografiska förändringar, söktryck och arbetsmarknadens behov. Varje Medlemskommun beslutar dock själv om sitt utbildningsutbud och antal utbildningsplatser.

7.3 Regionala samverkansformer

Samråd om planering, dimensionering och erbjudande av utbildning

Samverkan om utbudet sker genom samråd i Antagningsnämnden, Utbildningschefsnätverket, Gymnasienätverket och i andra nätverk som är relevanta för gymnasieskolan. Såväl Hemkommun som Anordnarkommun deltar i samrådet. En tidplan anger när samråd ska ske. Se bilaga 1 till detta Avtal. Processen ska börja på hösten kalenderåret två år innan utbildningarna startar, med att följa upp nyss avslutad antagning och utfall av planerade platser i samrådet som föregick. Därefter ska samråd ske vid två tillfällen under våren året innan utbildningarna startar utifrån aktuellt underlag och med fler aktörer såsom enskilda huvudmän och aktörer från arbetslivet.

Anordnarkommun ska lägga fram sitt förslag till preliminära förändringar av utbud och dimensionering av platser senast 1 april kalenderåret innan en utbildning ska starta. Samråd ska sedan genomföras i Antagningsnämnden och i Utbildningschefsnätverket. Utbildningschefsnätverket bjuder in de enskilda huvudmän som bedriver fristående gymnasieskolor i Göteborgsregionen till att delta och i så fall lämna underlag om sina preliminära förändringar av utbud och dimensionering av platser.

I oktober ska avstämning av den nyss genomförda antagningen genomföras för att Huvudmännen ska ges möjlighet att anpassa kommande års utbildningar och platser. Samtidigt under hösten pågår arbetet med att informera de ungdomar som ska välja till gymnasieskolan.

Söktryck, antagna och platser ska följas upp av GR och Medlemskommunerna under pågående antagningsår så att respektive Huvudman kan justera sin organisation utifrån aktuella behov enligt GR:s tidplan för antagning till gymnasieskolan, se bilaga 3 till detta Avtal.

Antagningsnämndens roll

I Antagningsnämnden ges möjlighet att lämna synpunkter på planerade förändringar av utbildningsutbudet innan dessa beslutas av Anordnarkommunen. Om Antagningsnämnden finner den föreslagna förändringen olämplig från ett regionalpolitiskt utbildningsperspektiv ska Antagningsnämnden ges möjlighet att vid samrådet i april inför kommande års utbildningsutbud redovisa sin ståndpunkt innan beslut fattas av aktuell kommun.

GR:s underlag, verktyg och metoder för samråd

Medlemskommunen har ett ansvar att följa den Regionala demografiska utvecklingen och de andra Medlemskommunernas planering och dimensionering. I det arbetet bidrar GR bland annat med gemensam antagning till år 1, regionala statistikverktyg och rapporter för analys och uppföljning av planerat och genomfört utbud. GR samordnar även samråd och nätverk.

Samråd med enskilda huvudmän

För att utbudet i Göteborgsregionen ska verka för att ungdomars efterfrågan och arbetsmarknadens behov kan tillgodoses ska samråd i olika former ske med enskilda Huvudmän. Det kan ske på lokal nivå i lägeskommunen och på Regional nivå genom gemensamma underlag. Exempelvis via avtal om att ingå i antagningsprocessen och GR:s statistikverktyg, men även i forum som anordnas av GR: Gruppen för fristående gymnasieskolor (FRIST) samt samrådstillfällen mellan kommunala och enskilda Huvudmän.

Samråd med arbetslivet

Varje Medlemskommun ansvarar för att samråd sker med arbetslivet i de lokala programråden, enligt 1 kap. 8 § Gymnasieförordningen. Regionalt samråd sker med berörda arbetsmarknadsparter genom GR:s branschspecifika kompetensråd och övergripande kompetensråd om bland annat arbetsförlagt lärande (apl) och yrkesprogrammens attraktion och kvalitet i Göteborgsregionen. Ett regionalt samordningsverktyg för praktik och apl erbjuds, vilket kan användas för att skapa överblick, underlätta anskaffning och samutnyttjande av apl-platser. Branscherna kan även informera om arbetsmarknadsläget, till exempel i form av Regionalt organiserade aktiviteter och genom att bidra med underlag till Huvudmännens samverkan runt utbildningsutbudet.

Regional garanti för ett brett utbud

Medlemskommunerna åtar sig gemensamt att garantera vissa regionalt strategiska utbildningars genomförande, vilka har låg beläggning och därmed hög kostnad per utbildningsplats. Utbildningen anordnas då endast på en av Medlemskommunernas gymnasieskolor för att koncentrera resurserna snarare

än att små elevgrupper genomför utbildningen hos olika anordnande kommuner. En Medlemskommun som önskar anordna en sådan utbildning med regional garanti ansöker om det, enligt vad som anges nedan.

För platser som har garanterats enligt nedan, men inte fylls, betalar Medlemskommunerna kostnad per plats i relation till sin folkmängd föregående år, baserat på SCB helårsstatistik för folkmängd och befolkningsändringar.

Regional garanti kan också beviljas om en utbildning är under uppbyggnad och har en tydlig inriktning mot lokal/Regional arbetsmarknad.

Anordnarkommunen står för investeringar.

Ansökan och beslut om regional garanti

Medlemskommun som önskar regional garanti kan, senast 1 april året innan den regionala garantin ska träda i kraft, ansöka om sådan. Ansökan görs av Huvudmannen, ställs till GR:s Antagningsnämnd och skickas till GR.

Ansökan ska innehålla:

- Uppgift om antal platser de senaste tre åren,
- kostnad per plats,
- genomförda informations- och marknadsföringsinsatser,
- information om återkommande investeringar,
- dokumenterat väl utvecklat samarbete med lokalt och regionalt arbetsliv,
- uttalande från berört lokalt eller regionalt programråd, branschspecifikt kompetensråd eller branschorganisation om behov av kompetens inom området.

Utbildningschefsnätverket tar del av ansökan om regional garanti och bereder ansökan för att sedan lägga fram ärendet för Antagningsnämnden. Utbildningschefsnätverket ska bara rekommendera Antagningsnämnden att besluta om regional garanti för en viss utbildning och ett visst angivet antal platser när enighet om att utbildningen är strategiskt viktig kan uppnås. Antagningsnämnden avgör sedan om regionalt ekonomiskt åtagande, så kallad regional garanti, för den specifika gymnasieutbildning som Anordnarkommunen ansökt om, ska beviljas inom ramen för detta Avtal. Avsikten är att Antagningsnämnden då ska vara enig.

Om inte enighet avseende om att bevilja regional garanti för eventuellt tomma platser kan uppnås kan den Medlemskommun som ansökt om regional garanti starta utbildningen med egen finansiering och utan regionalt åtagande om att bekosta tomma platser.

Beviljad regional garanti omprövas årligen våren innan ny omgång startar. Elev som har antagits till inriktning med regional garanti garanteras att slutföra sin utbildning. Genomförd utbildning med regional garanti och fakturering av sådan följs årligen upp och redovisas för Utbildningschefsnätverket.

8 Information, vägledning och marknadsföring

8.1 Information om utbildningar

Informationsskyldigheten som åligger Hemkommunen är inte detsamma som den marknadsföring som görs av Huvudmän. Enligt 15 kap. 8 § Skollagen har hemkommunen ett ansvar att informera om de nationella programmen samt om möjligheterna att få utbildning på introduktionsprogram och vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år. I 29 kap. 19 § Skollagen finns reglerat att hemkommunen även måste informera vårdnadshavare och elever om vilken utbildning som erbjuds i eller av kommunen. Enligt 8 kap. 18 § Kommunallagen ska information riktad till enskilda vara saklig, relevant, jämförbar, lättförståeligt och lättillgänglig.

Medlemskommunerna har ett gemensamt ansvar för information till elever, vårdnadshavare och övriga berörda om utbildningar som ingår i Avtalet. Informationen ges kommunalt, Regionalt och via nationella källor. Regionala exempel är Gymnasieantagningens ansökningswebb, utbildningskatalogen *Vad ska jag välja, R*egional information om öppet hus-tillfällen och mötesplatsen Gymnasiedagarna.

Genomförande av Gymnasiedagarna och mässan för anpassade gymnasieskolan GR har i uppdrag att arrangera Gymnasiedagarna och mässan för anpassade gymnasieskolan, samt till dem kopplade aktiviteter. Genomförandet finansieras av Medlemskommunerna.

Syftet med Gymnasiedagarna samt mässan för anpassade gymnasieskolan är att ge blivande gymnasieelever i Göteborgsregionen information och inspiration inför deras framtida studie- och yrkesval. Mötesplatsen skall främja likvärdighet och inkludering och möjliggöra att alla elever får ta del av hela det Regionala gymnasieutbudet. Gymnasiedagarna är en del av arbetet med planering och dimensionering av gymnasial utbildning.

8.2 Vägledning

Enligt 2 kap. 29 § Skollagen ska vägledning, som har sin utgångspunkt i en stödprocess till individen, vara neutral och oberoende av olika valalternativ och huvudman. Medlemskommunerna ansvarar för vägledningsinsatser, men

aktiviteter i olika format i syfte att bidra till kommunernas arbete med eleverna mer välgrundade studie- och yrkesval, sker även på Regional nivå.

8.3 Marknadsföring

Marknadsföring är ett led i utbildningsanordnares erbjudande. Enligt 5 § Marknadsföringslagen ska all marknadsföring utformas enligt god marknadsföringssed. I de fall marknadsföring mot unga utgörs av reklam ska detta vara möjligt att identifiera. Reklamen ska vara vederhäftig, sann och utformas med socialt ansvar. Vilseledande reklam får inte förekomma och jämförande reklam får endast ske på det sätt som regleras i 18 § Marknadsföringslagen.

Marknadsföringsinsatser bör enligt nationellt stödmaterial framtaget av Sveriges Kommuner och Regioner och Friskolornas riksförbund ske under, inför och vid tiden när ansökan till gymnasieskolan är öppen och det är möjligt för eleven att söka till olika utbildningar. Insatser bör inte ske efter sista ansökningsdag i inledningen av februari eftersom eleven då inte längre har möjlighet att söka. Även öppet hus och dylika aktiviteter bör ske innan sista ansökningsdatum. GR tar i anslutning till detta datum bort information om öppet hus från den Regionala webbplatsen. Besök för enskild elev kan vid behov anordnas även efter detta datum.

Etiska regler finns för antagningens olika skeden för att säkerställa en likvärdig och rättssäker antagning. I dessa regleras bland information till blivande elever och marknadsföring av utbildningar. Se bilaga 2 till detta Avtal.

9 Överlämning och uppföljning

9.1 Överlämningsinformation vid övergång

Kommuner ska, i enlighet med 3 kap. 12 j § Skollagen, säkerställa att relevant information överlämnas vid övergång från grundskola till gymnasieskola samt vid övergång mellan program och skolor inom gymnasieskolan. Överlämningen ska utgå från elevens behov och genomföras med beaktande av integritet och sekretess.

Vid övergång från grundskola till gymnasieskola eller från introduktionsprogram till nationellt program ska det Regionala antagningssystemet användas för att tillhandahålla nödvändig övergångsinformation till mottagande skola.

Vid övergångar mellan program och skolor inom gymnasieskolan kan det gemensamma elevinformationssystemet användas för att indikera att

övergångsinformation finns tillgänglig mellan avlämnande och mottagande gymnasieskola.

Varje enhet ska årligen uppdatera kontaktperson för frågor om överlämning i det Regionala antagningssystemet och gemensamma elevinformationssystemet.

9.2 Kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar under 20 år

Ungdomar som är folkbokförda i kommunen, inte längre skolpliktiga, inte fyllt 20 år och inte genomför eller har fullföljt utbildning på nationellt program i gymnasieskolan eller anpassade gymnasieskolan eller motsvarande utbildning ingår i kommunernas aktivitetsansvar. Hemkommunen är skyldig att löpande hålla sig informerad om ungdomarnas sysselsättning. Inom ramen för ansvaret har Hemkommunen också uppgiften att erbjuda de ungdomar som berörs lämpliga individuella åtgärder och dokumentera sina insatser på adekvat sätt.

9.3 Regionalt elevinformationssystem

Hemkommunen ska, i enlighet med 15 kap. 15 § Skollagen, snarast meddelas när en elev börjar eller slutar vid en gymnasieskola med annan huvudman än hemkommunen. För att underlätta Medlemskommunernas rapportering av elevförändringar, finns regiongemensamma rutiner och ett gemensamt elevinformationssystem. Detta underlättar också för Hemkommunen att fullgöra sitt aktivitetsansvar. Med förändring avses elev som byter studieväg, årskurs, avbryter studierna, gör ett studieuppehåll eller ett skolbyte eller att eleven påtagligt avviker från normal studietakt. Även uppgifter om elevs utfärdade gymnasieexamen eller studiebevis inrapporteras till det gemensamma elevinformationssystemet enligt GR:s tidplan och överenskomna principer. Rapporteringen kan även gå via BEDA-systemet och vidare till GR. Medlemskommunerna förbinder sig att följa dessa rutiner, rapportera elevförändringar i det gemensamma elevinformationssystemet och att verka för att fristående gymnasieskolor inom den egna kommunen gör på samma sätt.

För att samarbetet ska fungera fullt ut krävs att skolorna och Medlemskommunerna uppfyller sina åtaganden gentemot ungdomarna och mot sina samarbetspartners. Varje Medlemskommun ansvarar för att utse olika behörigheter till de som för skola och kommun svarar för rapporteringen till gemensamma elevinformationssystemet. Information om utsedda kontaktpersoner ska rapporteras till Gymnasieantagningen via elevinformationssystemets support.

9.4 Uppföljning

Lokal uppföljning

Medlemskommunernas egna uppföljningar och sammanställningar av resultat och kvalitet utgör ett viktigt underlag. Dessa ska på ett enkelt sätt kunna nås av samtliga Medlemskommuner, till exempel via kommunens hemsida.

Regional uppföljning

Detta Avtal följs upp regelbundet och resultatet presenteras fortlöpande, exempelvis genom årlig rapport om det gymnasiala utbudet i Göteborgsregionen och Regional statistik under pågående antagningsår. I Antagningsnämnden ges möjlighet att lämna synpunkter om det bedöms att brister finns i någon del av utbildningsutbudet ur ett Regionalt perspektiv, så som beskrivs i p. 7.3 *Regionala samverkansformer* i detta Avtal.

10. Ekonomiska förutsättningar

10.1 Prislista för interkommunal ersättning

Gemensam modell

Interkommunal ersättning för samtliga utbildningar som ingår i Avtalet betalas i enlighet med en gemensam modell och en överenskommen prislista. Prislistan löper kalenderårsvis och revideras årligen i samband med att utbildningsutbudet revideras. Bilaga 5 till detta Avtal beskriver gemensam modell för Medlemskommunernas samverkan runt interkommunal ersättning.

Avstämningsdatum

Den interkommunala ersättningen erläggs efter fakturering med utgångspunkt i månadsvis avstämning den 15 dagen i månaden. Underlag från avstämning hämtas från det Regionala elevinformationssystemet. Ersättning för juli och augusti månad korrigeras i enlighet med elevens Hemkommun och skolplacering per den 15:e september, vilket gäller samtliga årskurser.

10.2 Extra anpassningar och särskilt stöd

Grundregeln är att kostnader för extra anpassningar och särskilt stöd ingår i den överenskomna interkommunala ersättningen för utbildningar som omfattas av Avtalet. Vid synnerliga skäl och utifrån enskild elevs särskilda behov kan Hemkommun och Anordnarkommun i undantagsfall komma överens om extra ersättning.

10.3 Utökat program

Anordnarkommun som erbjuder utökat program och beviljar enskild elev sådan utökning tar på sig samtliga kostnader för utökningen av programmet till exempel för utökad garanterad rätt till undervisningstid.

10.4 Reducerat program

Hemkommunen ersätter Anordnarkommunen för det pris som gäller för det program där en elev antas, även om eleven följer ett reducerat program enligt sin individuella studieplan och inom ett åtgärdsprogram. Om reduceringen omfattar 50 % eller mer av utbildningen ska Anordnarkommunen kontakta Hemkommunen och löpande hålla den informerad om elevens progression.

10.5 Förlängd undervisning

Grundregeln är att Hemkommunen ersätter Anordnarkommunen för utbildning under tre år för ett fullständigt gymnasieprogram. Det finns ingen specifik reglering i Skollagen om interkommunal ersättning eller fördelning av kostnader mellan Huvudman och Hemkommunen vid beslut om utökat program eller förlängd undervisning. Om Anordnarkommun under vissa förutsättningar, utifrån 9 kap. 7 § Gymnasieförordningen, beslutar om förlängd undervisning kan Hemkommunen och Anordnarkommunen senast 1 april det tredje året avtala om extra interkommunal ersättning för förlängd undervisning. Om det finns synnerliga skäl kan överläggning inledas även efter 1 april. Varje Medlemskommun utser person/er som äger rätt att sluta avtal om ersättning för förlängd undervisning och informerar övriga Medlemskommuner om vem/vilka dessa är. I normalfallet bygger ett avtal om extra interkommunal ersättning på pris per poäng i förhållande till programpriset.

10.6 Nationellt godkänd idrottsutbildning

Extra kostnader för nationellt godkänd idrottsutbildning utgår inom Göteborgsregionen med ett schablonbelopp med bas i SKR:s rekommendationer samt index. Beloppet framgår av prislistan för interkommunal ersättning och kan revideras över tid.

10.7 Programinriktat val (IMV)

Programinriktat val ersätts dels med den del som motsvarar det nationella programmet som IMV är inriktat mot, dels den del som avser det stöd som eleven behöver för att uppnå gymnasiebehörighet. För den sistnämnda delen finns ett schablonbelopp som anges i den interkommunala prislistan. Ersättning ska utgå under högst ett år.

10.8 Yrkesintroduktion (IMY)

Yrkesintroduktionsprogram som är utformat för en grupp elever ersätts dels med det pris som gäller för det yrkesprogram som ligger närmast detta, dels för den del som avser det stöd som eleven behöver för att genomföra hela sin utbildning utifrån sin studieplan. För den sistnämnda delen finns ett schablonbelopp som anges i den interkommunala prislistan.

10.9 Ersättning för modersmålsundervisning

Ersättning för modersmålsundervisning och studiehandledning ingår i den interkommunala ersättningen.

10.10 Särskild utredning om elevs tillhörighet till den anpassade gymnasieskolan

Om det uppmärksammas att en elev som antagits till utbildning/placerats på utbildning inom gymnasieskolan, kan höra till den anpassade gymnasieskolans målgrupp, ska Hemkommunen skyndsamt informeras om detta. Hemkommunen ska skyndsamt se till att en målgruppsutredning görs. Den ska innehålla pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social bedömning. Hemkommunen kan välja vem som ska göra utredningen. Om Hemkommunen gör utredningen tar Hemkommunen sina faktiska kostnader. Om Hemkommunen avtalar med Anordnarkommunen att göra utredningen ersätter Hemkommunen Anordnarkommunen för denna kostnad med Anordnarkommunens faktiska kostnader.

10.11 Ersättning för regional garanti

Utifrån den regionala garantin och den gruppstorlek som har beviljats enligt p. 7.3 *Regional garanti för ett brett utbud* betalar Medlemskommunerna för de elevplatser som inte fylls en kostnad per plats i relation till sin folkmängd föregående år, baserat på SCB helårsstatistik för folkmängd och befolkningsändringar.

10.12 Investeringar

Anordnarkommunen ansvarar för investeringar i verksamheten.

10.13 Ansvarsförsäkring

Anordnarkommun tecknar även ansvarsförsäkring för elev som Anordnarkommunen får interkommunal ersättning för.

10.14 Resor

Hemkommunen svarar för eventuella kostnader för dagliga resor mellan bostad och skola eller inackorderingstillägg. Kostnader för utbildning förlagd

på annan plats eller annan tid än ordinarie skoltid bekostas av Anordnarkommunen. Det kan till exempel vara vid arbetsplatsförlagt lärande och under kvällstid.

Hantering av skolkort eller motsvarande regleras utanför detta Avtal.

11 Idé- och erfarenhetsutbyte för gymnasieskolans personal

Göteborgsregionens samlade kompetens på utbildningsområdet tas tillvara genom idé- och erfarenhetsutbyte på olika nivåer i GR:s regi. Inom gymnasieskolan sker gemensamma insatser, kompetensutveckling samt erfarenhetsutbyte i Regionala nätverk, om exempelvis kvalitet- och utveckling, ledarskap, fullföljda studier, digitalisering, omvärldsbevakning och påverkansarbete.

12 Formalia

12.1 Tvister

Tvist i anledning av detta Avtal ska i första hand lösas genom lokala förhandlingar. Om Medlemskommunerna inte kommer överens kan medling ske genom GR. Om tvist inte kan lösas på detta sätt avgörs det i allmän domstol.

12.2 Force majeure

Om fullgörande av åtagande från Anordnarkommuns sida förhindras av omständigheter som Anordnarkommunen inte kan råda över som arbetskonflikt, eldsvåda, krig med mera är Anordnarkommunen inte ansvarig för skada eller förlust som därigenom kan uppkomma för motparten.

12.3 Godkännande

Respektive Medlemskommun rekommenderas att fatta beslut om att godkänna föreliggande Avtal. En kopia på beslut i nämnd/styrelse eller av den utsedd person, ska vara GR tillhanda senast 30 september 2026.

KUNGÄLVS KOMMUN

Svar på remiss om förslag till nytt samverkansavtal för gymnasieskolan i Göteborgsregionen

Inledning

Kungälvs kommun redogör nedan för synpunkter på förslaget till nytt samverkansavtal för gymnasieskolan i Göteborgsregionen. Remissvaret är disponerat i rubriker där antingen förändring från föregående avtal finns eller där kommunen önskar utrycka sin åsikt specifikt. Kommunen önskar föra fram synpunkt gällande inriktningsgaranti men anser i övrigt att utförda förändringar från tidigare avtal är ändamålsenliga och relevanta och ställer sig positiv till förslaget som helhet.

Syfte med avtalet

Avtalets tydligt uttalade syfte går helt i linje med såväl kommunens övergripande strategiska mål samt kommunstyrelsens resultatmål.

Bredda utbildningsutbudet

Ett brett utbud av gymnasieprogram på en skola skapar goda förutsättningar för att möta elevers olika intressen, styrkor och framtidsplaner. Genom att erbjuda både högskoleförberedande och yrkesinriktade program kan skolan attrahera fler elever. Mimers Hus gymnasium erbjuder tolv olika program, lärlingsutbildning, Nationellt godkänd idrottsutbildning samt lokal idrottsutbildning. Kungälvs kommun är enig med regionen att samverkan ger ett brett och mer likvärdigt utbildningsutbud för ungdomarna i regionen.

Säkra kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv

Avtalets andra syfte kan direkt relateras till flera av kommunfullmäktiges strategiska mål inom områden som rör utbildning, trygg omsorg och förtroendeskapande samhällsservice genom att

- stärka utbildningssystemet
- säkerställa kvalitet och förnyelse i omsorgssektorn
- utveckla förtroendefulla relationer och effektiva processer gentemot näringslivet.

Formalia och terminologi

Ur klarspråkshänseende ställer sig Kungälvs kommun positiv till att nya samverkansavtalet språk har moderniserats och gjort mer lättbegripligt samt att en tidigare bilaga nu är inarbetat i själva avtalet.

Marknadsföring

Det föreslagna avsnittet om marknadsföring innebär en tydlig förändring jämfört med nuvarande samverkansavtal. Medan nuvarande avtal huvudsakligen hänvisar till gällande marknadsföringslagstiftning, innehåller den nya texten en mer omfattande och styrande reglering. Förslaget innefattar bland annat tidsmässiga begränsningar för när marknadsföringsinsatser bör genomföras, riktlinjer kring Öppet hus-aktiviteter och att information tas bort från den regionala webbplatsen efter sista ansökningsdag.

Utöver ovanstående tillkommer hänvisningar till nationellt stödmaterial från SKR och Friskolornas riksförbund samt en koppling till de etiska regler som reglerar antagningens olika skeden. Sammantaget innebär förslaget en mer detaljerad och praktisk inriktad reglering av marknadsföring än den nuvarande, som främst fokuserar på att säkerställa att marknadsföring följer lagens krav.

Kungälvs kommun ställer sig positiv till de föreslagna förändringarna. En mer enhetlig och tydlig reglering skapar likvärdiga förutsättningar för samtliga skolor inom regionen och bidrar

till en mer transparent och rättvis hantering av marknadsföringsinsatser. Genom att tydliggöra gemensamma ramar stärks förutsättningarna för att elever och vårdnadshavare ska få relevant och jämförbar information vid rätt tidpunkt.

Planering och dimensionering

Det föreslagna avsnittet om planering och dimensionering innebär en mer detaljerad och strukturerad styrning jämfört med nuvarande avtal. Ansvarsfördelningen tydliggörs och processerna för samråd och beslutsfattande formaliseras.
En förändring är att ungdomars efterfrågan och arbetsmarknadens behov lyfts fram som vägledande och lika viktiga faktorer i planeringen av det regionala utbildningsutbudet.
Detta innebär en mer balanserad och långsiktigt hållbar dimensionering än tidigare. Kungälvs kommun anser att det föreslagna avtalet stödjer en regionalt hållbar och långsiktig dimensionering av gymnasieskolans utbildningsutbud.

Antagning och ansvarsfördelning

Skrivelsen avseende antagning till inriktningar är oförändrad jämfört med tidigare samverkansavtal. Kungälvs kommun vill påtala vikten om att se över möjligheten till en inriktningsgaranti, även för inriktningar som påbörjas först år 2 och 3.

En sådan garanti skulle öka elevernas trygghet inför gymnasievalet genom att säkerställa att de erbjuds den inriktning som önskas. Den skulle dessutom underlätta huvudmännens planering och stärka kvaliteten i gymnasieutbildningen, då skolorna i förväg kan organisera undervisning, resurser och kompetens utifrån ett förutsägbart utbud med elever som garanterat får sin önskade inriktning.
En inriktningsgaranti skulle därmed bidra till en mer hållbar dimensionering, minska ryckighet i utbudet och stärka likvärdigheten för elever i hela samverkansområdet.

Ekonomi

De ekonomiska utgångspunkterna har utvecklats för en likvärdig hantering och ersättning vid exempelvis förlängd undervisning, med utgångspunkt i respektive huvudmans beskrivning av behovet. För att öka tydligheten har även en bilaga om modellen för interkommunal ersättning (IKE) lagts till.
Kungälvs kommun anser att det föreslagna ekonomiavsnittet stödjer en fortsatt transparent och förutsägbar hantering av interkommunal ersättning inom Göteborgsregionen och bidrar till en stabil grund för planering och samverkan.

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteutlåtande

Handläggarens namn
Kajsa Danesjö

2026-02-09

Svar på remiss - Samverkansavtal för anpassad gymnasieskola i GR 27/28 – 30/31 (Dnr KS2026/0083-3)

Sammanfattning

Kungälvs kommun har ombetts besvara en remiss gällande förslag på nytt samverkansavtal för anpassad gymnasieskola i Göteborgsregionen. Samverkansavtalen löper under fyra år och inför varje ny avtalsperiod genomförs ett gemensamt arbete med att förnya samverkansavtalen. Detta arbete samordnas av Göteborgsregionen (GR) i nära samverkan med medlemskommunerna.

Nuvarande samverkansavtal löper ut läsåret 2026/2027. Med anledning av detta har ett förslag till nytt samverkansavtal utarbetats. Ett nytt samverkansavtal kring anpassad gymnasieskola i Göteborgsregionen föreslås träda i kraft läsåret 2027/28.

Kungälvs kommun har tagit del av förslaget och ställer sig positiv till de förändringar som föreslås.
Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att godkänna svar på remiss som kommunens yttrande till Göteborgsregionen.

Juridisk bedömning

I skollagen 15 kap. 14§ nämns att antagningsorganisationen får vara gemensam för gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning på gymnasial nivå.

Antagningsorganisationen får vara gemensam för gymnasieskola anordnad av kommuner, regioner och enskilda huvudmän. ***Lag (2022:1315)***.

Bestämmelserna i skollagen syftar till att förtydliga vilka möjligheter det finns att organisera gymnasiet. Det är upp till varje kommun att besluta om hur organisationen av antagningen ser
ut.

Förvaltningens bedömning

Nuvarande samverkansavtal löper ut läsåret 2026/2027. Med anledning av detta har ett förslag till nytt samverkansavtal utarbetats. Ett nytt samverkansavtal kring anpassad gymnasieskola i Göteborgsregionen föreslås träda i kraft läsåret 2027/28. Samverkansavtalen löper under fyra år och inför varje ny avtalsperiod genomförs ett gemensamt arbete med att

förnya samverkansavtalen. Detta arbete samordnas av GR i nära samverkan med medlemskommunerna.

Förslaget till förnyat samverkansavtal om gymnasieskolan i Göteborgsregionen är i stora delar oförändrat i sitt innehåll jämfört med nuvarande avtal. Generellt och genomgående i hela förslaget har språket moderniserats och hänvisning till relevanta lagrum arbetats in genomgående.

I remissvaret har förvaltningen valt att fokusera på följande rubriker, där det antingen har skett förändringar eller där kommunen vill uttrycka sin ståndpunkt:

- Syfte
- Formalia och terminologi
- Marknadsföring
- Planering och dimensionering
- Ekonomi

I korthet kan nämnas att avtalets syfte bedöms gå i linje med kommunens både strategiska- och resultatmål. Kommunen anser det som fördelaktigt att det nya avtalet är mer omfattande och tydliggör marknadsföringens roll i att främja likvärdighet och inkludering.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Förslag på nytt samverkansavtal går i linje med kommunfullmäktiges strategiska mål ***att ge goda förutsättningar för livslångt lärande.*** Samarbetet i Göteborgsregionen ger eleverna tillgång till ett brett utbildningsutbud och ökar möjligheterna för eleverna att välja en utbildning som ger goda förutsättningar för livslångt lärande.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet har koppling till det fjärde globala målet i Agenda 2030: God utbildning för alla.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Förslag på nytt samverkansavtal påverkar inte eller står i strid med kommunens styrdokument.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Samverkansavtalets syfte är att ge eleverna tillgång till ett brett och allsidigt utbud av utbildningar av god kvalitet inom anpassade gymnasieskolan. Avtalet innebär att elever hemmahörande i Göteborgsregionen blir förstahandssökande till samtliga utbildningar som omfattas av avtalet i det primära samverkansområdet.

Förslag på nytt samverkansavtal bedöms ej påverka elever folkbokförda i Kungälvs kommun på annat sätt än tidigare avtal.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Förslag på nytt samverkansavtal bedöms ej påverka medarbetare i Kungälvs kommun på annat sätt än nuvarande avtal.

Ekonomisk bedömning

Förslag på nytt samverkansavtal innehåller några förtydliganden kring ekonomi, exempelvis kring förlängd undervisning men bedöms ej ha någon ekonomisk påverkan för kommunen.

Interkommunal ersättning betalas ut i enlighet med GR:s gemensamma prislista. Prislistan förnyas inför varje kalenderår. Prislistan gäller för nationella program, ersättning för särskilda varianter som inte regleras nationellt, några profileringar samt vissa utbildningar inom introduktionsprogram.

Förslag till beslut

Svar på remiss godkänns

Sofia Schubert
Verksamhetschef

Maria Vidlund
Tf sektorchef

Expedieras till: Kajsa Danesjö

För kännedom till:

2027/2028 – 2030/2031
Dnr: ATN-2025-00050
Remissversion 2026-01-09

Samverkansavtal för anpassade gymnasieskolan i Göteborgsregionen

Begreppsförklaring

Avtalet, Avtal	Samverkansavtalet för anpassade gymnasieskolan i Göteborgsregionen
GR	Göteborgsregionens kommunalförbund
Göteborgsregionen	Det geografiska område som motsvaras av de geografiska områden som medlemskommunerna utgörs av.
Regional	Det geografiska område som utgörs av Göteborgsregionen. Uttrycket används för att åsyfta insatser, nätverk, osv inom det angivna geografiska området.
Samverkansområdet	Det geografiska område som motsvaras av de geografiska områden som utgörs av medlemskommunerna.
Primärt samverkansavtal	Avtal där en kommun genom samverkan med andra kommuner erbjuder den utbildning som anordnas av de andra kommunerna i det primära samverkansområdet.
Sekundärt samverkansavtal	Avtal som gör det möjligt för en kommun att erbjuda gymnasieutbildning som anordnas av en region eller kommun utanför det primära samverkansområdet.
Anordnarkommun	Kommun som anordnar en viss utbildning.
Hemkommun	Kommun där elev är folkbokförd eller vistas stadigvarande.
Medlemskommun	Kommun som är medlem i GR och part till detta Avtal.
Huvudman	Kommun eller annan juridisk person som i enlighet med 2 kap. Skollagen ansvarar för att driva en utbildning.
Antagningsnämnd	GR:s politiska nämnd för utbildning.
Nätverk	GR:s nätverk som samlar bland annat medlemskommunernas förvaltningschefer (Utbildningschefsnätverket) och verksamhetschefer (Gymnasienätverket)
Gymnasieantagningen	Enhet som hanterar verkställigheten av gymnasieantagningen på GR

Samverkansavtal för anpassade gymnasieskolan i Göteborgsregionen

2027/2028 – 2030/2031
Dnr: ATN-2025-00050
Remissversion 2026-01-09

GÖTEBORGS REGIONEN

1 Avtalsparter

Avtalets parter utgörs av Göteborgsregionens kommunalförbund och Medlemskommunerna: Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö.

2 Avtalets syfte och intentioner

Avtalet syftar till att tillvarata den samlade kapaciteten i Göteborgsregionen för att på ett resurseffektivt sätt, genom samverkan mellan Medlemskommunerna, ge eleverna tillgång till ett brett och allsidigt utbud av utbildningar av god kvalitet inom anpassade gymnasieskolan.

Föreliggande Avtal gör elever hemmahörande i Göteborgsregionen till förstahandssökande till samtliga utbildningar som omfattas av Avtalet i det primära samverkansområdet.

I bilaga 1 finns tidsplan för det regionala samrådet om utbildningsutbudet. I bilaga 2 finns tidsplan för arbetet med antagningen till anpassade gymnasieskolan. I bilaga 3 det gemensamma regelverket för elevavstämning. I bilaga 4 finns beskrivning av modellen för interkommunal ersättning (IKE). Här nämnda bilagor utgör del av Avtalet.

3 Avtalstid

Avtalet löper över fyra år och omfattar läsåren 2027/2028 – 2030/2031, med möjlighet att komplettera avtalet årligen. Elevs rätt att fullfölja påbörjad utbildning gäller även efter avtalsperiodens slut.

4 Förändringshantering

Innehåll och form för samverkan enligt detta Avtal kan under avtalsperioden behöva ändras bland annat med anledning av nationella förändringar i lagar och förordningar. Sådana förändringar bör så långt som möjligt hanteras inom ramen för tillämpningen/verkställigheten av Avtalet utan att faktiska ändringar görs i detta Avtal. För det fall faktiska ändringar blir nödvändiga att vidta i Avtalet ska sådana ändringar - såvida de inte ändrar Avtalets övergripande karaktär, väsentligen ändrar de ekonomiska förutsättningarna eller i övrigt kan anses vara väsentliga - godkännas av respektive Parts utbildningschef eller motsvarande alternativt kommundirektör/förbundsdirektör. Sådana ändringar kräver samtliga parters enighet. Parterna ansvarar inom sin egen organisation och på det sätt som anses lämpligt för att tillse att erforderligt mandat att genomföra sådana förändringar föreligger för företrädare för Parten. Sådana ändringar som ska anses möjliga att vidta i Avtalet utan politisk behandling

verkansavtal för anpassad gymnasieskola i GR 27/28 – 30/31 - KS2026/0083-3 Svar på remiss - Samverkansavtal för anpassad gymnasieskola i GR 27/28 – 30/31 : Remissversion Samverkansavtal anpassade gymnasieskolan 2027 2028-2030 2031.pdf

kan exempelvis vara språkliga ändringar, ändringar föranledda av förändrad lagstiftning eller ändringar i hur Avtalet verkställs. När ändring överenskoms ska tillägg publiceras på GR:s webbplats som bilaga till huvudavtalet.

5 Avtalets omfattning

Anpassade gymnasieskolan regleras i Skollagen, Gymnasieförordningen, Läroplan för anpassade gymnasieskolan samt av Skolverkets författningssamling (SKOLFS). Avtalet utgår från ovanstående regelverk och kompletteras med regionala överenskommelser om utbildningar som inte regleras i detta Avtal.

Detta Avtal reglerar när det gäller erbjudande och mottagande

- elevernas rätt att erbjudas utbildning på de nationella programmen,
- elevernas rätt att tas emot som sökande till dessa utbildningar,
- Medlemskommunernas skyldighet att erbjuda och ta emot elever på utbildning inom de nationella programmen,

Varje Hemkommun ansvarar, enligt 18 kap. 27 § Skollagen för att ungdomarna i kommunen som till anpassade gymnasieskolans målgrupp erbjuds utbildning av god kvalitet antingen i Hemkommunen, via detta Avtal, genom sekundära samverkansavtal som omfattas av detta Avtal, eller genom enskilda avtal kring individuella program som inte ingår i detta Avtal.

5.1 Utbildningar som omfattas av avtalet

Samtliga nationella program och inriktningar och samtliga fyra år, inklusive lärlingsutformade utbildningar omfattas av detta Avtal.

5.2 Utbildningar som inte omfattas av avtalet

Mottagande och placering till individuella program regleras inte via detta Avtal. Om en Medlemskommun sluter avtal om sådan utbildning med annan Medlemskommun ska det avtalet utgå från individuell studieplan, den aktuella Anordnarkommunens utbildningsplan och överenskommen interkommunal ersättning.

5.3 Möjlighet att ingå annat avtal

Detta Avtal tillåter Medlemskommunerna att sluta ett Sekundärt samverkansavtal med Västra Götalandsregionen om naturbruksutbildning. Kungsbacka kommun kan sluta Sekundärt samverkansavtal med valfri region om naturbruksutbildning.

6 Antagning och ansvarsfördelning

6.1 Kommunernas mottagande och antagning

Eleven och elevens vårdnadshavare ansöker till det fritt sökbara utbudet och anger önskad skola och program. Eleven prövas på sina olika valalternativ om det inte går att uppfylla elevens förstahandsval. Anordnarkommun fattar beslut om antagning. Om det finns fler sökande, som ska tas emot i första respektive andra hand, än vad det finns platser ska ett urval göras där den sökande med störst behov ska prioriteras till den aktuella utbildningen, i enlighet med 7 kap. 11 § Gymnasieförordningen. Anordnarkommun svarar för urvalskriterier så att urvalet görs sakligt, opartiskt och likvärdigt, i enlighet med gällande lagstiftning och innehållet i detta Avtal. I bilagor beskrivs exempel på hur varje Anordnande kommun i Göteborgsregionen genomför antagningsprocessen. Resultatet av Anordnande kommuns antagning ska registreras i det regiongemensamma antagningssystemet. Se bilaga 2 i detta Avtal.

6.1.1 Regional samverkan vid urvalssituation

Antagningsarbetet ska genomföras i samverkan mellan berörda kommuners företrädare till exempel när urval behöver tillämpas. Avlämnande kommun (med personer som känner elevens bakgrund och behov) och mottagande kommuner bedömer då via personliga kontakter vilka elever som har bäst behov av utbildningen om en urvalssituation uppkommer. Om avlämnande kommun är om annan än hemkommun kan även kontakt med representant från hemkommun vara aktuell eftersom det är Hemkommun som prövar målgruppstillhörighet i enlighet med 18 kap. 4-5 §§ Skollagen och 28 kap. 12-13 §§. Samråd sker också vid andra tillfällen under året då behov finns.

6.1.2 Mottagande i andra hand

Via det nationella frisökssystemet med andrahandsmottagning kan en elev söka och prövas till plats i annan kommun var som helst i landet. Detta innebär, enligt 19 kap. 35-39 § Skollagen och 7 kap. 11-13 §§ Gymnasieförordningen, att först när elever från Göteborgsregionen och andra som omfattas av rätten att mottas i första hand ska frisökande elever som mottagits i andra hand prövas till ledig plats och Hemkommunen är då skyldig att betala interkommunal ersättning.

6.2 Rätten att fullfölja utbildning

Elevens rätt att fullfölja den påbörjade utbildningen som omfattas av detta Avtal regleras i 19 kap. 30 § Skollagen. Några rutiner vid sådana situationer beskrivs i detta Avtal.

verkansavtal för anpassad gymnasieskola i GR 27/28 – 30/31 - KS2026/0083-3 Svar på remiss - Samverkansavtal för anpassad gymnasieskola i GR 27/28 – 30/31 : Remissversion Samverkansavtal anpassade gymnasieskolan 2027 2028-2030 2031.pdf

Rutin vid akut och oplanerad nedläggning av utbildning anordnad av medlemskommun

Varje Hemkommun ansvarar, enligt 18 kap. 27 § Skollagen för att ungdomarna i kommunen som tillhör anpassade gymnasieskolans målgrupp erbjuds utbildning av god kvalitet. Om utbildning anordnad av Medlemskommun akut och oplanerat riskerar att läggas ner och det finns elev som inte kan fullfölja sin gymnasieutbildning ska i enlighet med detta Avtal Anordnarkommunen i första hand lösa denna situation och då hålla elevens Hemkommun informerad, i andra hand genomföra dialog med övriga Medlemskommuner för en lösning till elevens bästa.

Rutin vid akut och oplanerad nedläggning anordnad av enskild huvudman

Om utbildning som omfattas av detta Avtal anordnad av enskild huvudman i Göteborgsregionen akut och oplanerat riskerar att läggas ner och det finns elev som inte kan fullfölja sin gymnasieutbildning ska kontakt upprättas mellan den kommun där utbildningen är förlagd och GR.

Omfattning av samverkan på regional nivå för en lösning till elevens bästa grundas på dialog mellan lägeskommun och GR utifrån aktuell situation, exempelvis antal elever och Hemkommuner som berörs, tid till nedläggning, skede i antagningsåret eller tillgängliga platser lokalt och regionalt på aktuell utbildning. Görs bedömningen att det finns behov samlar GR berörda Medlemskommuner genom Utbildningschefsnätverket.

Rutin vid inflyttning till Göteborgsregionen

Om en elev flyttar in till Medlemskommun och önskar fullfölja sin påbörjade utbildning i Göteborgsregionen är rutinen att den nya Hemkommunen i första hand bereder eleven plats på utbildning i egen regi enligt elevens studieplan. I andra hand, om kommunen inte själv anordnar utbildningen, men erbjuder den via detta Avtal, ska kommunen kontakta de kommuner som anordnar utbildningen för att undersöka om eleven kan beredas plats. Information om var utbildningar anordnas inom Göteborgsregionen finns till exempel i GR:s antagningssystem, elevinformationssystem, utbildningskatalogen *Vad ska jag välja* samt rapporten om gymnasialt utbud.

7 Planering och dimensionering - ansvarsfördelning

7.1 Anordnarkommunens ansvar

Enligt 18 kap. 27 § Skollagen ska vilka utbildningar som erbjuds och antalet platser på dessa så långt det är möjligt anpassas med hänsyn till ungdomarnas önskemål. Anordnarkommunen ansvarar och beslutar enligt, 19 kap. 34 § Skollagen om förändringar av sitt utbildningsutbud och ska då även sträva efter

verkansavtal för anpassad gymnasieskola i GR 27/28 – 30/31 - KS2026/0083-3 Svar på remiss - Samverkansavtal för anpassad gymnasieskola i GR 27/28 – 30/31 : Remissversion Samverkansavtal anpassade gymnasieskolan 2027 2028-2030 2031.pdf

att erbjudandet av utbildning i anpassade gymnasieskolan omfattar ett allsidigt urval av nationella program och inriktningar. De lokala initiativen ligger därmed till grund för det samlade Regionala utbudet i anpassade gymnasieskolan.

7.2 Antagningsnämndens ansvar

Antagningsnämnden ska enligt sitt reglemente samordna planering och dimensionering av det gymnasiala utbildningsutbudet. Det innebär enligt detta Avtal att långsiktigt verka för ett kvalitativt utbildningsutbud tillgängligt för alla elever i samtliga delar av Göteborgsregionen.

Planeringshorisonten bör sträcka sig över en treårsperiod för att säkerställa en långsiktighet i utbildningsutbudet både när det gäller uppstart och utökning samt nedläggning och neddragning. Då de enskilda huvudmännen i Göteborgsregionen har valt att ansluta sig till den Regionala antagningsprocessen, kan Antagningsnämnden följa det totala utbudet och antalet platser i Göteborgsregionen. Samverkan syftar till att elevutvecklingen kan omhändertas tillsammans och att dimensioneringen går i takt med elevantalen.

Antagningsnämnden kan vid behov lägga fram ett övergripande dimensioneringsförslag för Medlemskommunerna att ta ställning till. Ett sådant behov kan uppstå om förutsättningarna förändras under antagningsåret och kräver gemensam hantering. Antagningsnämnden kan även lägga fram förslag på Regional nivå som en del av den långsiktiga planering och dimensioneringen, till exempel utifrån demografiska förändringar och söktryck och arbetsmarknadens behov. Varje Medlemskommun beslutar dock själv om sitt utbildningsutbud och antal utbildningsplatser.

7.3 Regionala samverkansformer

Samråd om planering, dimensionering och erbjudande av utbildning

Samverkan om utbudet sker genom samråd i Antagningsnämnden, Utbildningschefsnätverket, Gymnasienätverket och i andra nätverk som är relevanta för anpassade gymnasieskolan. Såväl Hemkommun som Anordnarkommun deltar i samrådet. En tidplan anger när samråd ska ske. Se bilaga 1 till detta Avtal. Processen ska börja på hösten kalenderåret två år innan utbildningarna startar, med att följa upp nyss avslutad antagning och utfall av planerade platser i samrådet som föregick. Därefter ska samråd ske vid två tillfällen under våren året innan utbildningarna startar utifrån aktuellt underlag och med fler aktörer såsom enskilda huvudmän och aktörer från arbetslivet.

Anordnarkommun ska lägga fram sitt förslag till preliminära förändringar av utbud och dimensionering av platser senast 1 april kalenderåret innan en utbildning ska starta. Samråd ska sedan genomföras i Antagningsnämnden och i Utbildningschefsnätverket. Utbildningschefsnätverket bjuder in de enskilda huvudmän som bedriver fristående gymnasieskolor i Göteborgsregionen till att delta och i så fall lämna underlag om sina preliminära förändringar av utbud och dimensionering av platser.

I oktober ska avstämning av den nyss genomförda antagningen genomföras för att Huvudmännen ska ges möjlighet att anpassa kommande års utbildningar och platser. Samtidigt under hösten pågår arbetet med att informera de ungdomar som ska välja till anpassade gymnasieskolan.

Samråd sker även i form av utveckling av antagningsförfarande av målgruppens elever hos Anordnarkommuner i Samverkansområdet.

Antagningsnämndens roll

I Antagningsnämnden ges möjlighet att lämna synpunkter på planerade förändringar av utbildningsutbudet innan dessa beslutas av Anordnarkommunen. Om Antagningsnämnden finner den föreslagna förändringen olämplig från ett regionalpolitiskt utbildningsperspektiv ska Antagningsnämnden ges möjlighet att vid samrådet i april inför kommande års utbildningsutbud redovisa sin ståndpunkt innan beslut fattas av aktuell kommun.

GR:s underlag, verktyg och metoder för samråd

Medlemskommunen har ett ansvar att följa den Regionala demografiska utvecklingen och de andra Medlemskommunernas planering och dimensionering. I det arbetet bidrar GR bland annat med gemensam antagning till år 1, regionala statistikverktyg och rapporter för analys och uppföljning av planerat och genomfört utbud. GR samordnar även samråd och nätverk.

Samråd med enskilda huvudmän

För att utbudet i Göteborgsregionen ska verka för att ungdomars efterfrågan och arbetsmarknadens behov kan tillgodoses ska samråd i olika former ske med enskilda Huvudmän. Det kan ske på lokal nivå i lägeskommunen och på Regional nivå genom gemensamma underlag. Exempelvis via GR:s statistikverktyg, men även i forum som anordnas av GR: Gruppen för fristående gymnasieskolor (FRIST) samt samrådstillfällen mellan kommunala och enskilda Huvudmän.

verkansavtal för anpassad gymnasieskola i GR 27/28 – 30/31 - KS2026/0083-3 Svar på remiss - Samverkansavtal för anpassad gymnasieskola i GR 27/28 – 30/31 : Remissversion Samverkansavtal anpassade gymnasieskolan 2027 2028-2030 2031.pdf

Samråd med arbetslivet

Enligt 18 kap. 3 § ska Huvudman för anpassad gymnasieskola samverka med samhället i övrigt. Utveckling av samråd med arbetslivet sker i det regionala programrådet för anpassade gymnasieskolan. Syftet med det regionala programrådet är att skapa en struktur för samverkan mellan skola och arbetsliv, med särskilt fokus på att stärka kvaliteten i detta samarbete. Ett regionalt samordningsverktyg för praktik och arbetsplatsförlagt lärande (apl) erbjuds, vilket kan användas för att skapa överblick, underlätta anskaffning och samutnyttjande av apl-platser.

8 Information, vägledning och marknadsföring

8.1 Information om utbildningar

Informationsskyldigheten som åligger Hemkommunen är inte detsamma som den marknadsföring som görs av Huvudmän. Enligt 18 kap. 9 § Skollagen har hemkommunen ett ansvar att informera om anpassade gymnasieskolans olika program. I 29 kap. 19 § Skollagen finns reglerat att hemkommunen även måste informera vårdnadshavare och elever om vilken utbildning som erbjuds i eller av kommunen. Enligt 8 kap. 18 § Kommunallagen ska information riktad till enskilda vara saklig, relevant, jämförbar, lättförståeligt och lättillgänglig.

Medlemskommunerna har ett gemensamt ansvar för information till elever, vårdnadshavare och övriga berörda om utbildningar som ingår i Avtalet. Informationen ges kommunalt, Regionalt och via nationella källor. Regionala exempel är Gymnasieantagningens ansökningswebb, utbildningskatalogen *Vad ska jag välja,* Regional information om öppet hus-tillfällen och mässan för anpassade gymnasieskolan.

Genomförande av Gymnasiedagarna och mässan för anpassade gymnasieskolan

GR har i uppdrag att arrangera Gymnasiedagarna och mässan för anpassade gymnasieskolan, samt till dem kopplade aktiviteter. Genomförandet finansieras av Medlemskommunerna.

Syftet med Gymnasiedagarna samt mässan för anpassade gymnasieskolan är att ge blivande gymnasieelever i Göteborgsregionen information och inspiration inför deras framtida studie- och yrkesval. Mötesplatsen skall främja likvärdighet och inkludering och möjliggöra att alla elever får ta del av hela det Regionala gymnasieutbudet. Gymnasiedagarna är en del av arbetet med planering och dimensionering av gymnasial utbildning.

verkansavtal för anpassad gymnasieskola i GR 27/28 – 30/31 - KS2026/0083-3 Svar på remiss - Samverkansavtal för anpassad gymnasieskola i GR 27/28 – 30/31 : Remissversion Samverkansavtal anpassade gymnasieskolan 2027 2028-2030 2031.pdf

8.2 Vägledning

Enligt 2 kap. 29 § Skollagen ska vägledning, som har sin utgångspunkt i en stödprocess till individen, vara neutral och oberoende av olika valalternativ och huvudman. Medlemskommunerna ansvarar för vägledningsinsatser, men aktiviteter i olika format i syfte att bidra till kommunernas arbete med eleverna mer välgrundade studie- och yrkesval, sker även på Regional nivå.

8.3 Marknadsföring

Marknadsföring är ett led i utbildningsanordnares erbjudande. Enligt 5 § Marknadsföringslagen ska all marknadsföring utformas enligt god marknadsföringssed. I de fall marknadsföring mot unga utgörs av reklam ska detta vara möjligt att identifiera. Reklamen ska vara vederhäftig, sann och utformas med socialt ansvar. Vilseledande reklam får inte förekomma och jämförande reklam får endast ske på det sätt som regleras i 18 § Marknadsföringslagen.

9 Överlämning och uppföljning

9.1 Överlämningsinformation vid övergång

Kommuner ska, i enlighet med 3 kap. 12 j § Skollagen, säkerställa att relevant information överlämnas vid övergång från grundskola, den anpassade grundskolan till anpassade gymnasieskolan samt vid övergång mellan program och skolor inom anpassade gymnasieskolan. Överlämningen ska utgå från elevens behov och genomföras med beaktande av integritet och sekretess. Överlämning kan ske på många sätt såväl i blankettform, genom regionala IT-system som genom dialog mellan avlämnande och mottagande enhets personal.

Vid övergångar mellan program och skolor inom anpassade gymnasieskolan kan det gemensamma elevinformationssystemet användas för att indikera att övergångsinformation finns tillgänglig mellan avlämnande och mottagande skola.

Varje enhet ska årligen uppdatera kontaktperson för frågor om överlämning i det Regionala antagningssystemet och gemensamma elevinformationssystemet.

9.2 Kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar under 20 år

Ungdomar som är folkbokförda i kommunen, inte längre skolpliktiga, inte fyllt 20 år och inte genomför eller har fullföljt utbildning på nationellt program i gymnasieskolan eller anpassade gymnasieskolan eller motsvarande utbildning ingår i kommunernas aktivitetsansvar. Hemkommunen är skyldig att löpande

verkansavtal för anpassad gymnasieskola i GR 27/28 – 30/31 - KS2026/0083-3 Svar på remiss - Samverkansavtal för anpassad gymnasieskola i GR 27/28 – 30/31 : Remissversion Samverkansavtal anpassade gymnasieskolan 2027 2028-2030 2031.pdf

hålla sig informerad om ungdomarnas sysselsättning. Inom ramen för ansvaret har Hemkommunen också uppgiften att erbjuda de ungdomar som berörs lämpliga individuella åtgärder och dokumentera sina insatser på adekvat sätt.

9.3 Regionalt elevinformationssystem

Hemkommunen ska, i enlighet med 18 kap. 15 § Skollagen, snarast meddelas när en elev börjar eller slutar vid en anpassad gymnasieskola med annan huvudman än hemkommunen. För att underlätta Medlemskommunernas rapportering av elevförändringar, finns regiongemensamma rutiner och ett gemensamt elevinformationssystem. Detta underlättar också för Hemkommunen att fullgöra sitt aktivitetsansvar. Med förändring avses elev som byter studieväg, årskurs, avbryter studierna, gör ett studieuppehåll eller ett skolbyte eller att eleven påtagligt avviker från normal studietakt. Medlemskommunerna förbinder sig att följa dessa rutiner, rapportera elevförändringar i det gemensamma elevinformationssystemet och att verka för att fristående gymnasieskolor inom den egna kommunen gör på samma sätt.

För att samarbetet ska fungera fullt ut krävs att skolorna och Medlemskommunerna uppfyller sina åtaganden gentemot ungdomarna och mot sina samarbetspartners. Varje Medlemskommun ansvarar för att utse olika behörigheter till de som för skola och kommun svarar för rapporteringen till gemensamma elevinformationssystemet. Information om utsedda kontaktpersoner ska rapporteras till Gymnasieantagningen via elevinformationssystemets support.

9.4 Uppföljning

Lokal uppföljning

Medlemskommunernas egna uppföljningar och sammanställningar av resultat och kvalitet utgör ett viktigt underlag. Dessa ska på ett enkelt sätt kunna nås av samtliga Medlemskommuner, till exempel via kommunens hemsida.

Regional uppföljning

Detta Avtal följs upp regelbundet och resultatet presenteras fortlöpande, exempelvis genom årlig rapport om det gymnasiala utbudet i Göteborgsregionen. I Antagningsnämnden ges möjlighet att lämna synpunkter om det bedöms att brister finns i någon del av utbildningsutbudet ur ett Regionalt perspektiv, så som beskrivs i p. 7.3 *Regionala samverkansformer* i detta Avtal.

10. Ekonomiska förutsättningar

10.1 Prislista för interkommunal ersättning

Gemensam modell

Interkommunal ersättning för samtliga utbildningar som ingår i Avtalet betalas i enlighet med en gemensam modell och en överenskommen prislista. Prislistan löper kalenderårsvis och revideras årligen i samband med att utbildningsutbudet revideras. Bilaga 4 till detta Avtal beskriver gemensam modell för Medlemskommunernas samverkan runt interkommunal ersättning.

Avstämningsdatum

Den interkommunala ersättningen erläggs efter fakturering med utgångspunkt i månadsvis avstämning den 15 dagen i månaden. Underlag från avstämning hämtas från det Regionala elevinformationssystemet. Ersättning för juli och augusti månad korrigeras i enlighet med elevens Hemkommun och skolplacering per den 15:e september, vilket gäller samtliga årskurser.

10.2 Extra anpassningar och särskilt stöd

Grundregeln är att kostnader för extra anpassningar och särskilt stöd ingår i den överenskomna interkommunala ersättningen för utbildningar som omfattas av Avtalet. Vid synnerliga skäl och utifrån enskild elevs särskilda behov kan Hemkommun och Anordnarkommun i undantagsfall komma överens om extra ersättning.

10.3 Utökat program

Anordnarkommun som erbjuder utökat program och beviljar enskild elev sådan utökning tar på sig samtliga kostnader för utökningen av programmet till exempel för utökad garanterad rätt till undervisningstid.

10.4 Reducerat program

Hemkommunen ersätter Anordnarkommunen för det pris som gäller för det program där en elev antas, även om eleven följer ett reducerat program enligt sin individuella studieplan och inom ett åtgärdsprogram. Om reduceringen omfattar 50 % eller mer av utbildningen ska Anordnarkommunen kontakta Hemkommunen och löpande hålla den informerad om elevens progression.

10.5 Förlängd undervisning

Grundregeln är att Hemkommunen ersätter Anordnarkommunen för utbildning under fyra år för ett fullständigt program. Det finns ingen specifik reglering i Skollagen om interkommunal ersättning eller fördelning av

kostnader mellan Huvudman och Hemkommunen vid beslut om utökat program eller förlängd undervisning. Om Anordnarkommun under vissa förutsättningar, utifrån 19 kap. 17 § Skollagen, beslutar om förlängd undervisning kan Hemkommunen och Anordnarkommunen senast 1 april det fjärde året avtala om extra interkommunal ersättning för förlängd undervisning. Om det finns synnerliga skäl kan överläggning inledas även efter 1 april. Varje Medlemskommun utser person/er som äger rätt att sluta avtal om ersättning för förlängd undervisning och informerar övriga Medlemskommuner om vem/vilka dessa är. I normalfallet bygger ett avtal om extra interkommunal ersättning på pris per poäng i förhållande till programpriset.

10.6 Nationellt godkänd idrottsutbildning

Extra kostnader för nationellt godkänd idrottsutbildning utgår inom Göteborgsregionen med ett schablonbelopp med bas i SKR:s rekommendationer samt index. Beloppet framgår av prislistan för interkommunal ersättning och kan revideras över tid.

10.7 Yrkesintroduktion (IMY)

En elev kan också gå ett yrkesintroduktionsprogram i gymnasieskolan. Ersättningen regleras då enligt samverkansavtalet för gymnasieskolan i Göteborgsregionen om det är en utbildning utformad för en grupp elever. Ersättning utgår då dels för den del som avser det stöd som eleven behöver för att genomföra hela sin utbildning utifrån sin studieplan. För den sistnämnda delen finns ett schablonbelopp som anges i den interkommunala prislistan.

10.8 Ersättning för modersmålsundervisning

Ersättning för modersmålsundervisning och studiehandledning ingår i den interkommunala ersättningen.

10.9 Särskild utredning om elevs tillhörighet till anpassade gymnasieskolan

Om det uppmärksammas att en elev som antagits till utbildning/placerats på utbildning inom gymnasieskolan, kan höra till den anpassade gymnasieskolans målgrupp, ska Hemkommunen skyndsamt informeras om detta. Hemkommunen ska se till att en målgruppsutredning görs, enligt 18 kap. 5 § Skollagen. Den ska innehålla pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social bedömning. Hemkommunen kan välja vem som ska göra utredningen. Om Hemkommunen gör utredningen tar Hemkommunen sina faktiska kostnader. Om Hemkommunen avtalar med Anordnarkommunen att göra utredningen ersätter Hemkommunen Anordnarkommunen för denna kostnad med Anordnarkommunens faktiska kostnader.

10.10 Investeringar

Anordnarkommunen ansvarar för investeringar i verksamheten.

10.11 Ansvarsförsäkring

Anordnarkommun tecknar även ansvarsförsäkring för elev som Anordnarkommunen får interkommunal ersättning för.

10.12 Resor

Hemkommunen svarar för eventuella kostnader för dagliga resor mellan bostad och skola eller inackorderingstillägg. Kostnader för utbildning förlagd på annan plats eller annan tid än ordinarie skoltid bekostas av Anordnarkommunen. Det kan till exempel vara vid arbetsplatsförlagt lärande och under kvällstid.

Detta samverkansavtal gör det möjligt att organisera anpassade gymnasieskolan, så att ingen elev blir tvungen att bo utanför det egna hemmet på grund av sin skolgång. Det innebär att eleven får en kommunikationsmässigt ändamålsenlig skolgång. Regelverk om stöd och service för funktionshindrade kan även vara relevant men regleras inte via detta Avtal.

Hantering av skolkort eller motsvarande regleras utanför detta Avtal.

11 Idé- och erfarenhetsutbyte för anpassade gymnasieskolans personal

Göteborgsregionens samlade kompetens på utbildningsområdet tas tillvara genom idé- och erfarenhetsutbyte på olika nivåer i GR:s regi. Inom anpassade gymnasieskolan sker gemensamma insatser, kompetensutveckling samt erfarenhetsutbyte i Regionala nätverk, om exempelvis kvalitet- och utveckling, ledarskap, fullföljda studier, digitalisering, omvärldsbevakning och påverkansarbete.

12 Formalia

12.1 Tvister

Tvist i anledning av detta Avtal ska i första hand lösas genom lokala förhandlingar. Om Medlemskommunerna inte kommer överens kan medling ske genom GR. Om tvist inte kan lösas på detta sätt avgörs det i allmän domstol.

12.2 Force majeure

Om fullgörande av åtagande från Anordnarkommuns sida förhindras av omständigheter som Anordnarkommunen inte kan råda över som arbetskonflikt, eldsvåda, krig med mera är Anordnarkommunen inte ansvarig för skada eller förlust som därigenom kan uppkomma för motparten.

12.3 Godkännande

Respektive Medlemskommun rekommenderas att fatta beslut om att godkänna föreliggande Avtal. En kopia på beslut i nämnd/styrelse eller av den utsedd person, ska vara GR tillhanda senast 30 september 2026.

Följebrev

Dnr: ATN-2025-00050
Remissversion 2026-01-09

GÖTEBORGS REGIONEN

Följebrev Samverkansavtal för anpassade gymnasieskolan i Göteborgsregionen

Härmed sänds förslag till samverkansavtal på remiss till Göteborgsregionens kommunalförbunds (GR) medlemskommuner. Det samverkansavtal som remitteras är

- Samverkansavtal för anpassade gymnasieskolan i Göteborgsregionen för avtalsperiod 2027/2028 - 2030/2031

Ärendet

Ärendet gäller förnyat samverkansavtal för anpassade gymnasieskolan i Göteborgsregionen. Avtalet, med stöd i Skollagen och Gymnasieförordningen, syftar till att tillvarata den samlade kapaciteten i Göteborgsregionen för att på ett resurseffektivt sätt, genom samverkan mellan medlemskommunerna, ge eleverna tillgång till ett brett och allsidigt utbud av utbildningar av god kvalitet inom anpassade gymnasieskolan.

Nuvarande samverkansavtal löper ut läsåret 2026/2027. Med anledning av detta har ett förslag till nytt samverkansavtal utarbetats.

Ett nytt samverkansavtal kring gymnasieskolan i Göteborgsregionen föreslås träda i kraft läsåret 2027/28.

Beredning

Samverkansavtalen löper under fyra år och inför varje ny avtalsperiod genomförs ett gemensamt arbete med att förnya samverkansavtalen. Detta arbete samordnas av GR i nära samverkan med medlemskommunerna. I arbetet involveras tjänstepersoner i berörda kommunnätverk som ges möjlighet att lämna inspel och synpunkter på samverkansavtalens innehåll.

Information delges även Antagningsnämnden som också har möjlighet att lämna input. Förslag till samverkansavtal för nästkommande period läggs sedan fram för beslut i Antagningsnämnden och Förbundsstyrelsen innan förslag till avtal skickas till kommunerna för politisk beredning och beslut.

Gällande samverkansavtalet för anpassade gymnasieskolan i Göteborgsregionen, så har frågan främst behandlats av GR:s Utbildningschefsnätverk som har avsatt tid i samband med ordinarie möten. Nuvarande samverkansavtal har utvärderats och förslag på justeringar har lämnats vid möten och enkät ställd till utbildningscheferna.

Även andra tjänstemannanätverk; Gymnasienätverket, Gymnasieekonomnätverket och en arbetsgrupp med deltagare från Nätverket för anpassad skola har deltagit i arbetet och lämnat inspel.

Utifrån utarbetade förslag på justeringar har ett utkast till nytt samverkansavtal nu utarbetats, vilka även har presenterats för Antagningsnämnden 2025-12-04 och 2026-01-14. Det är detta förslag som nu ligger föremål för denna remiss.

Ställningstaganden

Förslaget till förnyat samverkansavtal om anpassad gymnasieskolan i Göteborgsregionen är i stora delar oförändrat i sitt innehåll jämfört med nuvarande avtal. Men avtalet har utifrån återkoppling från medlemskommunerna uppdaterats för att förbättra struktur och formalia. Terminologi och språk har samtidigt setts över och moderniserats. I förslaget har hänvisningar till relevanta lagrum arbetats in genomgående och innehållet har uppdaterats utifrån lagändringar och aktuella styrdokument.

Avtalet har även kompletterats med förtydligande skrivningar där det efterfrågats. Syfte och bakgrund har lyfts in i avtalet och ersatt en bilaga för att tydliggöra medlemskommunernas gemensamma ansvar för elevens rätt till utbildning och förutsättningar för att fullfölja sina studier. Det gäller särskilt vid förändringar i elevantal samt vid eventuella lagändringar som kan inträffa under avtalsperioden.

Inom området antagning och ansvarsfördelning har antagningsårets tidslinje uppdaterats, bland annat genom ett förtydligande om när nödvändiga tillstånd ska vara på plats för att en utbildning ska kunna erbjudas som sökbar. Texten har även uppdaterats och förtydligats när det gäller urval, regional samverkan vid urval och mottagande i andra hand.

Avsnitten om planering och dimensionering har förtydligats. Det framgår också tydligare vilken planeringshorisont som gäller, process och beslutsordning, samt vilket underlag som används gemensamt i samverkan. Därutöver har skrivningarna uppdaterats utifrån nuvarande former för samverkan med enskilda huvudmän och processen för regional branschsamverkan har förtydligats.

När det gäller överlämning, stöd och uppföljning har ansvar och process vid överlämning av elever med stödbehov tydliggjorts.

Slutligen har den ekonomiska förutsättningar utvecklats för en likvärdig hantering och ersättning vid förlängd undervisning, med utgångspunkt i respektive huvudmans beskrivning av behovet. För att öka tydligheten har även en bilaga om modellen för interkommunal ersättning (IKE) adderats som speglar underlaget som årligen bifogas förslag till prislista inför kommande år när det skickas till medlemskommunerna för beslut.

Avtalet har tillägg i avsnittet om antagning och ansvarsfördelning där avtalet kompletterats med skrivning om gemensam process vid akut nedläggning av utbildning som anordnas av enskild huvudman.

Vidare har delen om information, vägledning och marknadsföring utvecklats och mötesplatsen Gymnasiedagarna och mässan för anpassade gymnasieskolan inkluderats med formuleringar om arrangemangets syfte, avsedda effekter och finansiering, samt att GR ansvarar för att arrangera.

Medlemskommunernas tjänstepersoner inom de nätverk som engagerats i arbetet med att ta fram ett förnyat samverkansavtal är överlag nöjda med nuvarande samverkansavtal och ser att gymnasiesamverkan fungerar väl. De positiva erfarenheterna bedöms sammantaget väga tyngre och beskriver en samverkan som är både stabil och ändamålsenlig.

Bland de främsta styrkorna lyfts att samarbetet är väletablerat och effektivt. Samverkan upplevs ge ett brett och mer likvärdigt utbildningsutbud för ungdomarna i regionen, samtidigt som den stödjer en regionalt hållbar och långsiktig dimensionering. Tjänstepersonerna framhåller även en hög grad av transparens och samsyn, där ett omfattande och detaljerat avtal bidrar till tydlighet i roller, ansvar och gemensamma arbetssätt.

Antagningsnämnden har inte lyft fram några ytterligare förslag till justeringar.

Bilaga 4 Modell för IKE inom gymnasieskola och anpassad gymnasieskola, 2027/2028 – 2030/2031
Dnr: ATN-2025-00050
Remissversion 2026-01-09

Modell för interkommunal ersättning inom gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

Den regionala prislistan inom det primära samverkansområdet Göteborgsregionen reglerar den interkommunala ersättningen (IKE) som en del i det regionala samverkansavtalet. Den interkommunala prislistan är en förutsättning för det regionala samverkansavtalet. Prislistan syftar till att möjliggöra de åtaganden och möjligheter som det regionala samverkansavtalet medför.

Det finns inget beslut om att den regionala IKE-modellen ska användas för bidrag till fristående gymnasieskola.

Vad är syftet med prislistan och hur ska den användas?

Prislistans syfte är att vara ett av flera verktyg för att stärka det regionala utbudet och möjliggöra den fria rörligheten för elever att söka utbildningar inom Göteborgsregionen på ett enkelt och smidigt sätt. Prislistan bidrar även till att minska den administrativa bördan för respektive kommun som IKE medför utan ett reglerat pris. Ytterligare ett syfte är att bidra till transparens och erfarenhetsutbyte kring förutsättningarna för ekonomin inom den kommunala gymnasieskolan.

Prislistan är avsedd och framtagen för att reglera IKE. Inom GR avser de ca 19 % (2025) av eleverna i regionen som går på en kommunal skola utanför hemkommunen. Prislistan är inte avsedd att reglera tilldelningen till de resterande 81 % (2025) av eleverna som inte omfattas av IKE.

Prislistan för IKE är inte framtagen för att användas som resursfördelning till gymnasieskolan i respektive kommun. Det är upp till respektive kommun att avgöra om prislistan ska användas i något annat syfte än att reglera IKE.

Hur används prislistan i GR-kommunerna?

Prislistan används inom samverkansområdet för att reglera de interkommunala ersättningarna mellan kommunerna i samverkansområdet.

Det allra flesta GR-kommuner har valt att använda prislistan som riktmärke för den egna resursfördelningen till gymnasieskolan. Kommunerna gör justeringar i förhållande till prislistan för att anpassa den till den egna kommunens resurser.

Hur blir ett pris till? - Beskrivning av modellen

Förslag till prislista tas fram av en utsedd arbetsgrupp, Gymnasieekonom-nätverket, bestående av ekonomer från respektive kommun med ansvar för gymnasieskola och anpassad gymnasieskola.

Den regionala prislistan för IKE beräknas från och med 2020 vartannat år och baseras på uppgifter från bokslutet året innan. Gemensamma anvisningar har tagits fram så att kostnaderna redovisas så lika som möjligt. Mellanliggande år räknas priset upp med index.

Exempel:

För ett ge en förenklad beskrivning av modellen utgår Gymnasieekonomnätverket i sin beräkning från ett gymnasieprogram, t.ex. samhällsvetenskapsprogrammet.

Programmet anordnas i åtta av GR kommunerna. Varje kommun har egna programkostnader för programmet utifrån elevunderlag, infrastruktur och en rad andra parametrar som påverkar kostnadsnivån. Vid beräkning av ett regionalt pris inom GR för programmet listas samtliga kommuner som anordnar programmet från den dyraste anordnaren till den billigaste. Den dyraste och billigaste anordnaren exkluderas sedan från listan om minst sju kommuner anordnar programmet.

När den dyraste och billigaste anordnaren är exkluderad från listan beräknas en genomsnittskostnad utifrån resterande anordnares programkostnad för samhällsvetenskapsprogrammet.

När det är ett mellanliggande år, ett så kallat indexår, räknas prislistan upp med aktuellt index.

Generella rationaliseringar diskuteras i Utbildningschefsnätverket årligen.
Grundprinciperna för prislistan:

- Priset beräknas i normalfallet vartannat år från och med 2020.
- Priset utgörs av medlemskommunernas sammanlagda programkostnader på gymnasieskolan efter fastställt bokslut.
- Det dyraste och det billigaste programmet tas bort vid beräkningen av det genomsnittliga priset för att undvika att eventuella ytterligheter får för stor inverkan på genomsnittspriset.
- Det finns två undantag till denna princip:
- Är det färre än 7 anordnare av ett program tas inte det dyraste och billigaste bort eftersom genomsnittet då skulle baseras på för få anordnare.
- Göteborg är på grund av sin volym alltid med i kalkylen även om programmet är dyrast eller billigast.

Mellanliggande år justeras priset med följande index:

- KPI
- Internränta
- Arbetsgivaravgifter
- Löneutveckling GR (Lärarpersonal med regional uppskattning samt enligt SKR:s cirkulär för övrig personal i skolan)

Hur kan GR:s medlemskommuner påverka priset?

Prislistan sammanställs som summan av medlemskommunernas kostnader för respektive gymnasieprogram. Kostnaderna är utifrån respektive kommuns årsbokslut. Detta innebär att en stor del av prislistan är baserad på faktiska kostnader. Följande påverkansmöjligheter finns:

Kommun

Samverkansavtalet bygger på att varje kommun beslutar om den egna gymnasieskolan. Detta gäller investeringar, utbud, politiska prioriteringar, finansiering etcetera. Påverkansmöjligheter i kommunen finns dels i den löpande verksamheten, dels på förvaltningsnivå och kommunnivå utifrån större satsningar eller neddragningar inom gymnasieskolan. Alla beslut som tas på kommunnivå och som påverkar kostnadsnivån kan ge genomslag på den regionala prislistan.

Regionalt

Generella rationaliseringar diskuteras i Utbildningschefsnätverket årligen. Utbildningschefsnätverket enas om att rekommendera nivån på eventuella rationaliseringar.

Vilka regionala instanser hanterar prislistan?

Gymnasieekonomnätverket tillika arbetsgruppen står för framtagning av förslag till prislista. Nätverket utgörs av ekonomer från respektive medlemskommun. Ordförande i nätverket är en av Utbildningschefsnätverket utsedd förvaltningschef. GR bistår med samordning. Nätverket/arbetsgruppen sammanträder ca 8 gånger per år.

Kort beskrivning av beslutsprocessen enligt nedan:

- Arbetsgruppen lämnar förslag om indexnivå till Utbildningschefsnätverket – Godkännande eller korrigering. Eventuella regionala rationaliseringar föreslås.
- Arbetsgruppen lämnar förslag till prislista till Utbildningschefsnätverket – Godkännande eller korrigering. Rekommendation om beslut lämnas till Antagningsnämnden.

- Förslaget lämnas till Antagningsnämnden – Rekommendation om beslut lämnas till Förbundsstyrelsen.
- Förslaget lämnas till Förbundsstyrelsen - Rekommendation om beslut till medlemskommunerna.
- Kommunerna beslutar i okt-dec och meddelar GR beslutet senast i mitten av december.
- Prislistan börjar gälla 1 januari.

Analys

Kostnadsutvecklingen för gymnasieskolan påverkas av flera parametrar, exempelvis:

- Demografi
- Konkurrens
- Investeringar
- Index
- Löneutveckling

Den demografiska utvecklingen påverkar IKE i allra högsta grad. Då priset beräknas (förenklat) som summan av gymnasieskolornas kostnader dividerat med antalet elever får den demografiska utvecklingen en stor inverkan på programpriset. I och med att den demografiska utvecklingen får stor påverkan på priset innebär det att även konkurrensen gentemot fristående verksamhet är en viktig aspekt då volymen påverkas. En större andel elever i fristående verksamhet innebär en lägre andel i den kommunala skolan och därmed en förändrad prisbild.

I tider då det krävs stora investeringar inom gymnasieskolan påverkas priset, då den totala kostnaden ökar i form av årliga avskrivningar. Utvecklingen av uppräkningsindex är också en parameter som oftast driver upp priset, men ska också spegla den generella kostnadsutvecklingen i samhället och är ett naturligt verktyg i avtal för årliga prisjusteringar.

Personalkostnader utgör den största posten i prismodellen och därmed blir löneutvecklingen en viktig parameter som påverkar priset. Brist på personal och konkurrens om personal i kombination med den generella årliga löneutvecklingen bidrar till att kostnaderna ökar och därmed priset.

Sammantaget är det en komplex bild där ovanstående parametrar påverkar kostnadsutvecklingen och därmed priset. Vissa av parametrarna ovan hanteras av respektive kommun, andra är generella indexuppräkningar, direktiv från regeringen och ett resultat av regional samverkan kring det gemensamma utbudet.

Bilaga 3 Gemensamt regelverk för elevavstämning, 2027/2028 – 2030/2031
Dnr: ATN-2025-00050
Remissversion 2026-01-09

Gemensamt regelverk för elevavstämning

Inom Göteborgsregionen finns ett gemensamt regelverk för elevavstämning. Det bygger på en gemensam upplysningsskyldighet från skolorna till hemkommun. Utbildningschefsnätverket enades om regelverket 2016-06-17 och har därefter reviderat innehållet.

1. Månadsavstämning förutsätter korrekt elevunderlag. När en elev är inskriven på flera skolor samtidigt kommer den inte med i månadsavstämningen för aktuell månad. Ansvariga skolhuvudmän löser konflikten och elevens hemkommun hålls underrättad.
2. Den dag som är elevens sista schemalagda dag på avlämnande skola, är slutdatum.
3. Den dag som är elevens första schemalagda dag på mottagande skola, är startdatum.
4. Information till ELIN kan av gymnasieskola lämnas på fyra olika sätt:
    a. Finns ingen automatisk överföring, skall ELIN-filen läsas in i IT-systemet så fort en utbildningshändelse har uppkommit.
    b. Finns ingen möjlighet till att skapa en ELIN-fil, men skolan kan skapa en CSN-fil, skall CSN-filen läsas över och kompletteras manuellt med de fält som finns i ELIN-filen så fort utbildningshändelsen uppkommit.
    c. Finns ingen möjlighet att skapa en ELIN-fil eller en CSN-fil skall utbildningshändelsen registreras manuellt i IT-systemet när utbildningshändelsen har uppkommit.
5. Korrekt elevunderlag förutsätter att gymnasieskola varje läsår rapporterar in samtliga elever till ELIN, oavsett årskurs. På så sätt säkerställs gymnasieskolans rapportering om att elev påbörjat utbildning efter sommaren, att elev byter årskurs och att ungdom som inte påbörjar utbildning faller inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret.
6. Avstämningsdag sker per den 15e varje månad, inklusive sommarmånaderna. Om avstämningsdag infaller på icke schemalagd dag anses eleven inskriven på avlämnande skola.
7. Elev som har uppehåll i sina studier omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret. Vid planerat uppehåll har skolan dialog med eleven fram till dess att eleven är åter. Skolan kan välja att antingen registrera avbrott, skolbyte eller planerat uppehåll.

8. Uppgift om examen och studiebevis hämtas från nationell databas. Gymnasieskola ansvarar för att information som inte kan hämtas nationellt i stället registreras i ELIN. Det gäller examen/studiebevis för elev äldre än 20 år samt elev med tillfälligt personnummer, gymnasiebevis avseende anpassad gymnasieskola, samt IB-diplom. Elever som fått gymnasieintyg behöver också registreras manuellt i ELIN.
9. Gymnasiebevis avseende anpassad gymnasieskola ska läsas över om det är aktuellt.
10. Gymnasiebetyg och kopia på betygskatalogen kan läsas över till IT-systemet när elev lämnar gymnasieskolan, det vill säga vid avbrott, skolbyte, studiebevis eller gymnasieintyg. ELIN är ingen betygsdatabas, men en kopia kan underlätta för det kommunala aktivitetsansvaret i arbetet med att erbjuda rätt åtgärd för ungdom utan examen.

Principer som regleras i Skollagen och är särskilt tillämpbara i ELIN
Hemkommunen ansvar för uppföljning och rapportering inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret (regleras i 29 kap 9 § Skollagen).

GÖTEBORGS REGIONEN

Bilaga 2 Tidsplan för antagning till anpassade gymnasieskolan,
2027/2028 – 2030/2031
Dnr: ATN-2025-00050
Remissversion 2026-01-09

Tidsplan för arbetet med antagning till anpassade gymnasieskolan i regionala antagningssystemet

Nedan anges tidpunkter för regiongemensamma huvudhändelser i antagningen under ett antagningsår. Dessa händelser behöver antagningen till anpassad gymnasieskola förhålla sig till i sitt arbete. Utöver dessa händelser finns arbetsuppgifter som behöver utföras för att en antagning ska genomföras i antagningssystemet. Som inloggad i antagningssystemet kan användare från hemkommun och mottagande gymnasieskola, utifrån sin roll och behörighet, se sina arbetsuppgifter och anvisningar under antagningsåret. Exemplet nedan avser datum för antagningsåret 2026.

2025-10-01	00:00	Antagningsåret startar	Nytt antagningsår startar. Föregående års antagning och elever har gallrats ur Indras databas.
2025-11-03	08:00	indra2.se – utbildningsutbudet visas på elevernas webbplats för gymnasievalet.	Anpassade gymnasieskolors utbildningsutbud för antagningsåret 2026 publiceras och är offentligt för allmänhet och sökande elev. Utbildningsutbudet kan justeras av skolhuvudman/gymnasieskola, men ska vara uppdaterat i samband med att gymnasievalet öppnar
2025-11-03	16:00	Elevuppgifter inlästa	Anpassade grundskolors elevuppgifter (årskurs 9) ska vara överförda till antagningssystemet Indra.
2025-12-09	**08:00**	**Gymnasievalet öppnar**	Ansökningsperioden för gymnasievalet startar.

Samverkansavtal för anpassade gymnasieskolan i Göteborgsregionen

Bilaga 2 Tidsplan för antagning till anpassade gymnasieskolan,
2027/2028 – 2030/2031
Dnr: ATN-2025-00050
Remissversion 2026-01-09

2026-03-17	**12:00**	**Gymnasievalet stänger**	Ansökan stänger inför preliminärantagningen. Sista dag för studie-och yrkesvägledare att hjälpa till med eventuella ändringar i ansökan för sökande elever.
2026-03-26	**12:00**	**Antagningssystemet stänger för antagningsarbete i samband med preliminär antagning.**	Då antagningsarbetet pågår är tillgängligheten till Indras funktioner begränsad, men man kan fortfarande nå en mängd information på indra2.se/admin. **Observera! Det sker ingen preliminärantagning till anpassad gymnasieskola.**[1]
2026-04-16	**10:00**	**Antagningssystemet öppnar** Preliminärt antagningsresultat för sökande till gymnasieskola publiceras, exempelvis för elever som sökt IMY för grupp.	Gymnasievalet öppnar och studie- och yrkesvägledare kan fortsätta registrera val i elevs ansökan.
2026-05-04	16:00	Sista dag för intresseanmälan till vissa introduktionsprogram i Göteborg.	Sista dag för studie- och yrkesvägledare att registrera intresseanmälan till introduktionsprogram för enskild på kommunala gymnasieskolor i Göteborg. Det gäller individuellt alternativ, språkintroduktion och yrkesintroduktion för enskild.
2026-05-18	16:00	Sista dag att lägga ned utbildning.	Sista dag för anpassad gymnasieskola att ändra sitt utbildningsutbud inför slutantagningen, både att lägga ned och starta utbildning. Detta för att elever ska hinna informeras och ges möjlighet att säkra upp sin ansökan med ytterligare val innan ansökan stänger inför slutantagningen.

[1] Eftersom underlag och beslut om mottagande samt antagning sällan är klart inför preliminärantagningen sker antagning till anpassad gymnasieskola vid slutantagning. Rangordnar mottagande gymnasieskola sökande elever inför preliminärantagningen visas dock ett preliminärt resultat i elevkortet i antagningssystemet.

Samverkansavtal för anpassade gymnasieskolan i Göteborgsregionen

Bilaga 2 Tidsplan för antagning till anpassade gymnasieskolan,
2027/2028 – 2030/2031
Dnr: ATN-2025-00050
Remissversion 2026-01-09

2026-06-01	**16:00**	**Gymnasievalet stänger för studie- och yrkesvägledare**	Möjligheten att registrera gymnasieval till anpassad gymnasieskola i Göteborgsregionen stänger. Undantaget introduktionsprogram för enskild på kommunala gymnasieskolor i Göteborg som stänger tidigare, den 4 maj.
2026-06-11	12:00	Slutbetyg ska vara överförda till antagningssystemet Indra	Slutbetyg för sökande elever från årskurs 9 ska vara registrerade i antagningssystemet Indra Anpassat-läge.
2026-06-12	**12:00**	**Antagningsarbete startar – Slutantagning**	Då antagningsarbetet pågår är tillgängligheten till Indras funktioner begränsad men man kan fortfarande nå en mängd information på indra2.se/admin.
2026-06-25	**10:00**	**Slutantagningen är klar**	Slutantagningen till Göteborgsregionens anpassade gymnasieskolor är klar.
2026-08-17	08:00	Ändrade regler för omval	Omval för elev från anpassad grundskola registreras av Gymnasieantagningen.
2026-09-03	**16:00**	**Reservantagning avslutad**	Reservantagningen till Göteborgsregionens samtliga gymnasieskolor avslutas.
2026-09-30	23:59	Antagningsåret är avslutat	Indras databas gallras på årets sökande elever och antagningsinformation, inga sådana uppgifter kan tas ut efter det. Nytt antagningsår startar den 1 oktober.

Bilaga 1 Regionalt samråd om utbud, 2027/2028 – 2030/2031
Dnr: ATN-2025-00050
Remissversion 2026-01-09

Tidsplan regionalt samråd om utbud

I bilagan finns tidsplanen för GR:s regionala samråd om kommande års utbud i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan. Samverkansavtalet är huvuddokumentet och beskriver förutsättningarna i övrigt.

Datum	Aktivitet	Underlag	Forum
okt/nov	**GR samråd**: uppstart – gemensam bild och målsättning	Uppföljning genomförd antagning föregående antagningsår Regionala planeringsunderlag (vart tredje år) Avstämning process & underlag	Utbildningschefsnätverket & Gymnasienätverket
nov-dec	Kapacitetsundersökning utbud lång sikt	Intervju utbildningschef och verksamhetschef gymnasiet	GR (Vart tredje år)
feb	**GR samråd**: kapacitet lång sikt	Rapport gymnasialt utbud GY & VUX Utfall planerat utbud föregående samråd Kapacitetsundersökning lång sikt	Utbildningschefsnätverket & Gymnasienätverket
1:a april	Huvudmans preliminärt planerade utbud rapporteras till GR Ansökan regional garanti		Utbildningschefsnätverket & enskilda huvudmän
april	**GR samråd**: preliminärt utbud Enas regional garanti	Preliminärt planerat utbud	Utbildningschefsnätverket & Gymnasienätverket
	GR samverkan: preliminärt utbud	Preliminärt planerat utbud	Utbildningschefsnätverket & enskilda huvudmän

Samverkansavtal för anpassade gymnasieskolan i Göteborgsregionen

Bilaga 1 Regionalt samråd om utbud, 2027/2028 – 2030/2031
Dnr: ATN-2025-00050
Remissversion 2026-01-09

	GR samråd: preliminärt utbud	Preliminärt planerat utbud	Antagningsnämnden
maj	Enas regional garanti		Antagningsnämnden
maj	Lokalt beslut utbud		Kommun
april-juni	Förslag/enas IKE		Gymnasieekonomnätverket Utbildningschefsnätverket Antagningsnämnden
jun-sep	Underlag till regional information om utbudet		Kommun/skola
sep	Regional information om utbudet via GR:s katalog *Vad ska jag välja*		GR
okt och vidare	Vägledningsarbete		GR/kommun
nov-jan	Öppet hus		Kommun/skola
okt och vidare	Enligt tidsplan för antagningen till gymnasieskolan		GR/kommun

KUNGÄLVS KOMMUN

Svar på remiss om förslag till nytt samverkansavtal för anpassad gymnasieskola i Göteborgsregionen

Inledning

Kungälvs kommun redogör nedan för synpunkter på förslaget till nytt samverkansavtal för anpassad gymnasieskola i Göteborgsregionen. Remissvaret är disponerat i rubriker där förändring från föregående avtal finns. Kungälvs kommun anser att utförda förändringar från tidigare avtal är ändamålsenliga och relevanta och ställer sig positiv till förslaget som helhet.

Syfte

Syftet är att tillvarata den samlade kapaciteten i Göteborgsregionen för att på ett resurseffektivt sätt, genom samverkan mellan medlemskommunerna, ge eleverna tillgång till ett brett och allsidigt utbud av utbildningar av god kvalitet inom anpassade gymnasieskolan. Avtalets tydligt uttalade syfte går helt i linje med såväl kommunfullmäktiges övergripande strategiska mål samt kommunstyrelsens resultatmål.

Formalia och terminologi

Ur klarspråkshänseende ställer sig Kungälvs kommun positiv till att nya samverkansavtalet språk har moderniserats och gjort mer lättbegripligt samt att en tidigare bilaga nu är inarbetat i själva avtalet.

Marknadsföring

Det nya förslaget på samverkansavtal särskiljer information från marknadsföring med extra betoning på ungas rättigheter, det vill säga att reklam ska vara identifierbar och ansvarsfull.

Marknadsföring i mässammanhang är nu mer reglerad och kopplad till likvärdighetsprincipen. Marknadsföringsfrågorna kopplas nu uttryckligt till Gymnasiedagarna och mässan för anpassade gymnasieskolan, där syftet att främja likvärdighet och inkludering lyfts fram. Det gör marknadsföringen till en del av den regionala styrningen och inte endast på huvudmannanivå.

Kungälvs kommun ställer sig positiva till den tydligare gränsdragningen mellan information och marknadsföring, liksom det förstärkta fokuset på likvärdighet och ansvarsfull kommunikation gentemot elever och vårdnadshavare.

Planering och dimensionering

Innehållet gällande planering och dimensionering i förslag på nya avtalet innebär en tydligare regional styrning, en mer formaliserad och långsiktig process, en stärkt roll för Antagningsnämnden och en mer organiserad samverkan med både fristående huvudmän och arbetslivet. Sammanlagt ger det en mer förutsägbar och likvärdig planering av utbildningsutbudet i regionen som Kungälvs kommun ställer sig bakom.

Ekonomi

Ekonomidelen i förslag på nytt avtal är mer strukturerad, detaljerad och mer juridisk förankrad än dess föregångare, vilket underlättar både i tillämpning och tolkning. Även tydligare skrivningar kring utökat program, reducerat program samt förlängd undervisning skapar förutsättningar för en enhetlig hantering mellan kommunerna.

För att öka tydligheten har även en bilaga om modellen för interkommunal ersättning (IKE) lagts till.

KUNGÄLVS KOMMUN

Kungälvs kommun anser att det föreslagna ekonomiavsnittet stödjer en fortsatt transparent och förutsägbar hantering av interkommunal ersättning inom Göteborgsregionen och bidrar till en stabil grund för planering och samverkan.

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteutlåtande

Handläggarens namn
Kajsa Danesjö

2026-02-10

Svar på remiss - samverkansavtal för yrkesutbildningar för vuxna i GR 27-30 (Dnr KS2026/0084-3)

Sammanfattning

Kungälvs kommun har ombetts besvara en remiss gällande förslag på nytt samverkansavtal om yrkesutbildningar för vuxna i Göteborgsregionen. Samverkansavtalen löper under fyra år och inför varje ny avtalsperiod genomförs ett gemensamt arbete med att förnya samverkansavtalen. Detta arbete samordnas av Göteborgsregionen (GR) i nära samverkan med medlemskommunerna.

Nuvarande samverkansavtal löper ut läsåret 2026/2027. Med anledning av detta har ett förslag till nytt samverkansavtal utarbetats. Ett nytt samverkansavtal kring yrkesutbildningar för vuxna i Göteborgsregionen föreslås träda i kraft läsåret 2027/28.

Kungälvs kommun har tagit del av förslaget och ställer sig positiv till de förändringar som föreslås.
Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att godkänna svar på remiss som kommunens yttrande till Göteborgsregionen.

Juridisk bedömning

I skollagen 20 kap. 16§ samt 16a-b§ beskrivs att hemkommunen ansvarar för att de som enligt 19, 19 a eller 19 b § har rätt att delta i en utbildning och önskar delta i den, också får det. Varje kommun ska därutöver erbjuda utbildning på gymnasial nivå och anpassad utbildning på gymnasial nivå enligt 16 a och 16 b §§. ***Lag (2022:1315)***

Ett primärt samverkansavtal enligt 2 kap. 2 b § ska omfatta yrkesämnen och sammanhållna yrkesutbildningar i utbildning på gymnasial nivå.

En kommuns erbjudande av sådan utbildning ska omfatta all den utbildning som anordnas av huvudmännen i det primära samverkansområdet.
När en kommun bestämmer vilka yrkesämnen och sammanhållna yrkesutbildningar som ska erbjudas och antalet platser på dessa ska kommunen ta hänsyn till

1. vuxnas efterfrågan och behov av utbildning, och
2. arbetsmarknadens behov.

Lag (2022:1089).

Kommunerna ska också sträva efter att erbjuda utbildning på gymnasial nivå och anpassad utbildning på gymnasial nivå som svarar mot vuxnas efterfrågan och behov. ***Lag (2022:1315)***.

Förvaltningens bedömning

Nuvarande samverkansavtal löper ut läsåret 2026/2027. Med anledning av detta har ett förslag till nytt samverkansavtal utarbetats. Ett nytt samverkansavtal kring yrkesutbildning för vuxna i Göteborgsregionen föreslås träda i kraft läsåret 2027/28. Samverkansavtalen löper under fyra år och inför varje ny avtalsperiod genomförs ett gemensamt arbete med att förnya samverkansavtalen. Detta arbete samordnas av GR i nära samverkan med medlemskommunerna.

Förslaget på förnyat samverkansavtal är i stora delar oförändrat i sitt innehåll, utöver en tydligare struktur, nya samarbetsformer och gemensam prislista. Förvaltningen har valt att fokusera på just roll- och ansvarsfördelningen samt ekonomi i remissvaret och ställer sig positiv till de justeringar som gjorts.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Förslag på nytt samverkansavtal går i linje med kommunfullmäktiges strategiska mål ***att ge goda förutsättningar för livslångt lärande.*** Samarbetet i Göteborgsregionen ger eleverna tillgång till ett brett utbildningsutbud och ökar möjligheterna för eleverna att välja en utbildning som ger goda förutsättningar för livslångt lärande. Ärendet har även tydlig koppling till kommunstyrelsens resultatmål om att ***vuxenutbildningen bidrar till livslångt lärande och lägre arbetslöshet.***

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet har koppling till det fjärde globala målet i Agenda 2030: God utbildning för alla.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Förslag på nytt samverkansavtal påverkar inte eller står i strid med kommunens styrdokument.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Att ingå i samverkansavtal om yrkesutbildningar för vuxna inom GR ger Kungälvs invånare möjlighet att studera de yrkesutbildningar som avtalet avser oavsett i vilken kommuninvånaren är folkbokförd. Regionalt frisök tillämpas på de yrkesutbildningar och yrkesämnen som erbjuds inom ramen för samverkansavtalet.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Att ingå i samverkansavtalet har ingen påverkan på medarbetare, det nya förslaget påverkar heller inte medarbetares arbetsbelastning på annat sätt än det nuvarande.

Ekonomisk bedömning

Det nya förslaget på samverkansavtal påverkar inte kommunen på annat sätt än tidigare.

Undertecknande kommuner ska årligen bidra med en kommunal resurspott med 33 kronor per kommunmedborgare till ett konto på GR, baserat på kommunernas folkmängd vid föregående års slut.

Ersättning för samtliga utbildningar som ingår i avtalet betalas i enlighet med en gemensam modell och en överenskommen prislista. Prislistan löper kalenderårsvis och revideras årligen.

Förslag till beslut

Remissvaret godkänns som Kungälvs kommuns yttrande på samverkansavtal om yrkesutbildningar för vuxna

Eleonor Abrahamsson
Tf Verksamhetschef

Sofia Schubert
Tf sektorchef

Expedieras till: Kajsa Danesjö

För kännedom till:

KUNGÄLVS KOMMUN

Svar på remiss om förslag till nytt samverkansavtal om yrkesutbildningar för vuxna i Göteborgsregionen

Inledning

Kungälvs kommun redogör nedan för synpunkter på förslaget till nytt samverkansavtal om yrkesutbildningar för vuxna i Göteborgsregionen. Remissvaret är disponerat i rubriker där avtalet skiljer sig mest från nuvarande avtal. Kungälvs kommun anser att utförda förändringar från nuvarande avtal är ändamålsenliga och relevanta och ställer sig positiv till förslaget som helhet.

Syfte med avtalet

Avtalets syfte går helt i linje med Kungälvs kommuns strategiska mål om att ge goda förutsättningar för livslångt lärande. Genom att stärka den regionala samverkan och bredda utbudet av yrkesutbildningar får fler invånare möjlighet att utveckla sin kompetens genom hela livet. Avtalet bidrar därmed till kommunens resultatmål genom att vuxenutbildningen blir ett starkare verktyg för både livslångt lärande och minskad arbetslöshet, när utbildningar bättre kan matchas mot arbetsmarknadens behov.

Roll- och ansvarsfördelning

Den största skillnaden gentemot nuvarande avtal är att det nya samverkansavtalet innebär en tydligare och mer strukturerad organisation för samverkan kring yrkesutbildningar.
En viktig förändring är införandet av noder, det vill säga delregionala grupper som bereder och analyserar frågor inför beslut samt att ett nytt forum, Vuxenutbildningsnätverket, får ansvar för att samordna utbud, statsbidrag och marknadsföring.
Utbildningschefsnätverket får ett utökat mandat genom att även besluta om prislistor för utbildningar i egen regi.

Utbildningsomfattningen är förenklad och fokuserar nu enbart på yrkesämnen och sammanhållna yrkesutbildningar på gymnasial nivå. Tidigare skrivningar om andra utbildningsformer är borttagna.

Rollfördelningen mellan hemkommun, huvudmannakommun, anordnare och GR är förtydligad, och avtalet har en mer sammanhållen och mindre detaljtyngd utformning än tidigare.

Ekonomi

Ersättningsmodellen har moderniserats genom införandet av en gemensam prislista som gäller för samtliga utbildningar inom avtalet. Övriga ekonomiska principer, såsom 33-kronan och avräkningssystemet, är i stort oförändrade men beskrivs mer koncentrerat.

Kungälvs kommuns ställningstagande

Kungälvs kommun ställer sig positiv till det föreslagna samverkansavtalet i helhet. Kommunen bedömer att den tydligare strukturen, de nya samverkansformerna och den gemensamma prislistan ger bättre förutsättningar för ett långsiktigt och hållbart utbildningsutbud för vuxna. Genom avtalet stärks möjligheten att erbjuda ett brett och relevant utbud av yrkesutbildningar som möter både kommunens och regionens kompetensbehov.

KUNGÄLVS KOMMUN

Följebrev

Dnr: ATN-2025-00060
Remissversion 2026-01-09

GÖTEBORGS REGIONEN

Följebrev Samverkansavtal om yrkesutbildningar för vuxna

Härmed sänds förslag till samverkansavtal på remiss till Göteborgsregionens kommunalförbunds (GR) medlemskommuner. Det samverkansavtal som remitteras är

- Samverkansavtal om yrkesutbildningar för vuxna i Göteborgsregionen för avtalsperiod 2027-2030

Ärendet

Samverkan kring yrkesutbildning för vuxna i Göteborgsregionen regleras via ett samverkansavtal, vilket möjliggör för regioninvånarna att oavsett hemkommun studera yrkesutbildning för vuxna oberoende av utbildningsort. Utbildningarna ska stödja regionens arbetsliv, inom såväl privat som offentlig sektor samt bidra till uthållig tillväxt i regionen.

Nuvarande samverkansavtal löper ut 2026-12-31. Med anledning av detta har ett förslag till nytt samverkansavtal utarbetats, vilket också har anpassats till den nya lagstiftningen gällande planering och dimensionering av gymnasial utbildning inom komvux.

Ett nytt samverkansavtal om yrkesutbildningar för vuxna föreslås träda i kraft 1 januari 2027.

Beredning

Samverkansavtalen löper under fyra år och inför varje ny avtalsperiod genomförs ett gemensamt arbete med att förnya samverkansavtalen. Detta arbete samordnas av GR i nära samverkan med medlemskommunerna. I arbetet involveras tjänstepersoner i berörda kommunnätverk som ges möjlighet att lämna inspel och synpunkter på samverkansavtalens innehåll.

Information delges även Antagningsnämnden som också har möjlighet att lämna input. Förslag till samverkansavtal för nästkommande period läggs sedan fram för beslut i Antagningsnämnden och Förbundsstyrelsen innan förslag till avtal skickas till kommunerna för politisk beredning och beslut.

Gällande samverkansavtalet för yrkesutbildningar för vuxna, så har frågan främst behandlats av GR:s vuxenutbildningsnätverk som har avsatt tid i samband med ordinarie möten och planeringsdagar. Nuvarande samverkansavtal har utvärderats och förslag på justeringar har utarbetats, som har lämnats vidare till GR:s Utbildningschefsnätverk.

Även GR:s Utbildningschefsnätverk har löpande arbetat med att förfina nuvarande samverkansavtal, och har detta arbete utsett en nodsammansatt styrgrupp bestående av: Elisabeth Andreasson (Stenungsund), Lars Durfelt (Göteborg), Patrik Hellberg (Kungsbacka), Hans Frimansson (Härryda), Fredrik Zeybrandt (Göteborgsregionen) samt Marie Egerstad (Göteborgsregionen).

Utifrån utarbetade förslag på justeringar från Vuxenutbildningsnätverket och Utbildningschefsnätverket har ett utkast till nytt samverkansavtal nu utarbetats, vilka även har presenterats för Antagningsnämnden. Det är nu detta förslag som ligger föremål för denna remiss.

Ställningstaganden

Detta samverkansavtal om yrkesutbildningar för vuxna som nu utskickas på remiss innehåller endast mindre förslag på justeringar jämfört med nuvarande samverkansavtal.

Både kommunernas tjänstepersoner inom ramen för GR:s Vuxenutbildningsnätverk och Utbildningschefsnätverket är nöjda med nuvarande samverkansavtal och ser att vuxenutbildningssamverkan fungerar väl. Antagningsnämnden har inte lyft fram några ytterligare förslag till justeringar.

De framskrivna förslag till justeringar och tillägg i befintligt samverkansavtal är endast av mindre karaktär och berör framför allt roll- och ansvarsfördelningen mellan ingående parter.

2027-01-01—2030-12-31
Dnr: ATN-2025-00060
Remissversion 2026-01-09

Samverkansavtal om yrkesutbildningar för vuxna i Göteborgsregionen

1. Avtalsparter

Avtalets parter för detta samverkansavtal är Göteborgsregionens kommunalförbund (GR) och följande medlemskommuner: Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö.

2. Avtalets syfte och intentioner

Skollagen och förordningen om vuxenutbildningen reglerar hur huvudmän ska planera, dimensionera och erbjuda utbildning inom komvux. Syftet med bestämmelserna är att öka det tillgängliga utbudet av utbildning, underlätta ungdomars och vuxnas etablering på arbetsmarknaden, samt förbättra kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv.

Föreliggande avtal avser att utveckla satsningen på tillväxtskapande yrkesutbildningar för vuxna (benämnda avtalsutbildningar) i medlemskommunerna, vars område i fortsättningen benämns som Göteborgsregionen. Avtalet syftar till att tillvarata den samlade kapaciteten av utbildningsresurser och studerande i Göteborgsregionen för att optimera de kommunala resurserna för vuxenutbildning både utifrån ett ekonomiskt och kvalitetsmässigt hänseende. Vidare avser avtalet att skapa förutsättningar för en bättre kompetensförsörjning för både privat och offentlig sektor för att på så sätt bidra till en långsiktig och uthållig tillväxt i Göteborgsregionen. Avsikten är att tillhandahålla ett utbildningsutbud av yrkesutbildningar som matchar hela arbetsmarknadens behov inom Göteborgsregionen. En geografisk spridning av utbildningarnas belägenhet är vidare avgörande för att uppnå ett brett utbildningsutbud inom hela Göteborgsregionen.

Genom att utveckla samverkan och samordning av yrkesutbildningar för vuxna förväntas avtalet bidra till att förbättra medborgarnas möjligheter att utbilda sig inom yrkesområden som är efterfrågade på arbetsmarknaden. Även mindre, smalare utbildningar ska kunna erbjudas där det finns ett behov inom regionen, inte enbart inom en kommun.
Avtalet ger också förbättrade möjligheter att tillhandahålla utbildningar som en enskild kommun har svårt att bedriva utan samverkan.

Avtalet ger rätt för invånare i Göteborgsregionen att studera de yrkesutbildningar som avtalet avser oavsett i vilken kommuninvånaren är folkbokförd. Regionalt frisök tillämpas på yrkesutbildningar och yrkesämnen som erbjuds inom ramen för samverkansavtalet.

Detta är ett primärt samverkansavtal i enlighet med Skollagen, 2 kap. 2 a och 2 b §§ samt 20 kap. 16, 16 a och 16 b §§.

3. Avtalstid

Avtalet avser verksamheten från och med 2027-01-01 och gäller till och med 2030-12-31, med möjlighet att revidera och komplettera avtalet årligen.

Om part beslutar att frånträda avtalet ska parten som hemkommun fullfölja betalningsansvaret för elever som påbörjat utbildning inom det gemensamma utbildningsutbudet så att dessa elever ges möjlighet att fullfölja utbildningen. Uppsägning av part görs med en framförhållning på minst 12 månader och avtalet upphör därefter vid årsskifte, den 1 januari.

Genom detta avtal upphör det tidigare avtalet ”Samverkansavtal kring vuxnas lärande i Göteborgsregionen” fr o m 2024-01-01 till 2026-12-31 att gälla för samverkan kring yrkesutbildningar inom kommunal vuxenutbildning inom Göteborgsregionen.

4. Avtalets omfattning

4.1 Regionalt anordnade avtalsutbildningar

Avtalsutbildningarna omfattar yrkesämnen och sammanhållna yrkesutbildningar på gymnasial nivå, som erbjuds inom samverkansområdet i enlighet med lagstiftningen. Detta innebär att regionalt frisök tillämpas på samtliga yrkesämnen och yrkesutbildningar som erbjuds inom Göteborgsregionen.

Avtalsutbildningarna omfattar gymnasial vuxenutbildning för vilken statsbidrag lämnas enligt gällande förordning om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning.

Överenskommelse om vilka utbildningar som ska erbjudas med regionalt frisök, sker efter att anordnande kommun har meddelat GR detta. Överenskommelse om regiongemensamt utbildningsutbud sker sedan enligt de principer för planering och dimensionering som Utbildningschefsnätverket inom GR årligen enas kring och som respektive kommunen beslutar om i enlighet med punkten 6. Finansiering av dessa

ar på remiss - samverkansavtal för yrkesutbildningar för vuxna i GR 27-30 - KS2026/0084-3 Svar på remiss - samverkansavtal för yrkesutbildningar för vuxna i GR 27-30 : Remissversion Samverkansavtal om yrkesutbildningar för vuxna 2027-2030.pdf

utbildningar sker enligt punkt 7.1.2.

Innehållet i och formen för samverkan i detta avtal kan komma att ändras med anledning av eventuella nya eller förändrade nationella lagar och förordningar.

4.2 Möjlighet att ingå annat avtal

Kommun i Göteborgsregionen äger möjlighet att sluta sekundära samverkansavtal med andra kommuner eller regioner. Avtalet ger dock inte möjlighet att sluta annat samverkansavtal med kommun utanför Göteborgsregionen om utbildningar, som ingår i detta avtal. Vidare ger inte avtalet möjlighet att skapa sekundära överlappande samverkansavtal mellan kommuner inom Göteborgsregionen, gällande utbildningar som ingår i detta avtal.

5. Förutsättningar

5.1 Generella förutsättningar

För att uppnå syftet och intentionerna med avtalet finns ett antal faktorer som är av särskild betydelse. Avtalet förutsätter

- kommunal delaktighet i arbetet med att ta fram yrkesutbildningarna, t ex inom ramen för utbudsplaneringsgruppens arbete samt nätverk för omvärldsbevakning,

- kommunal delaktighet i kontinuerlig omvärldsbevakning av kompetensförsörjningsbehovet tillsammans med arbetsmarknadens parter, Arbetsförmedlingen, regionalt utvecklingsansvariga, Göteborgsregionens kompetensråd m.fl. aktörer för att ge en vederhäftig helhetsbild av behovet av kompetens på arbetsmarknaden,

- kommunal delaktighet i arbetet med kontinuerlig omvärldsbevakning av hur förändringar i nationella förordningar och lagstiftning påverkar den statliga finansieringen och därmed syftet och intentionerna med föreliggande avtal,

- formaliserad samverkan genom Göteborgsregionens branschspecifika kompetensråd med olika branscher inom relevanta yrkesområden tillsammans med kommunerna, t ex genom delaktighet av utbildningsanordnare i branschråden,

- kommunal delaktighet och samsyn kring en gemensam tidsplan inför antagning till de regiongemensamma utbildningarna,

ar på remiss - samverkansavtal för yrkesutbildningar för vuxna i GR 27-30 - KS2026/0084-3 Svar på remiss - samverkansavtal för yrkesutbildningar för vuxna i GR 27-30 : Remissversion Samverkansavtal om yrkesutbildningar för vuxna 2027-2030.pdf

- en helhetssyn på Göteborgsregionen som en funktionell utbildnings- och arbetsmarknadsregion.

5.2 Utförare – Utbildningsanordnare (uba)

För att säkra möjligheterna till ett brett utbud av utbildningar kan avtalsutbildningarna utgöras av:

- enskild kommuns egen anordnad utbildning,
- enskild kommuns upphandlad/anskaffad utbildning

5.3 Utbildning inom hela Göteborgsregionen

Avtalet ger möjlighet för såväl kommunala som upphandlade fristående anordnare att bedriva verksamhet inom hela Göteborgsregionen oavsett vem som är huvudman för utbildningen. Som huvudregel gäller att anordnarkommun blir huvudmannakommun. Undantag kan dock ske efter överenskommelse kommunerna emellan.

5.4 Gemensam marknadsföring

Avtalsutbildningarna ska marknadsföras regionalt under kommunernas gemensamma varumärke GRvux och informeras om på lämpligt sätt, för att göra regionens invånare medvetna om avtalsutbildningarna. Som komplement till marknadsföringen ska kommunernas information och vägledning omfatta samtliga avtalsutbildningar. Eventuella vägledning- och marknadsföringsinsatser kan också förutsätta kommunal medverkan och samarbete.

5.5 Statsbidrag

Statsbidrag inom regional yrkesinriktad vuxenutbildning söks gemensamt för avtalsparterna och samordnas av GR.

Övriga relevanta statsbidrag som inte avses ingå i avtalsutbildningarna kan sökas gemensamt av medlemskommunerna, om parterna enas om detta.

5.6 Kartläggning av utbildningsutbud

För att få en övergripande lägesbild över utbildningsutbudet i Göteborgsregionen ska en årlig kartläggning genomföras av vilka vuxenutbildningar som har genomförts i Göteborgsregionen. Kartläggningen avser alla sammanhållna yrkesutbildningar för vuxna, och sammanställs tillsammans med utbudet inom gymnasieskolan i en årlig utbudsrapport.

ar på remiss - samverkansavtal för yrkesutbildningar för vuxna i GR 27-30 - KS2026/0084-3 Svar på remiss - samverkansavtal för yrkesutbildningar för vuxna i GR 27-30 : Remissversion Samverkansavtal om yrkesutbildningar för vuxna 2027-2030.pdf

5.7 Urval av avtalsutbildningar

Urvalet av utbildningar ska ske i nära samverkan mellan avtalsparterna, arbetsmarknadens parter, Göteborgsregionens branschspecifika kompetensråd, Arbetsförmedlingen samt i dialog med andra berörda parter. Principer ska finnas för planering och dimensionering av avtalsutbildningar, vilka årligen fastställs av Utbildningschefsnätverket.

6. Roll- och ansvarsfördelning

6.1 Antagningsnämnd (GRs politiska nämnd för utbildning)

Antagningsnämnden ansvarar för att intentionerna i föreliggande avtal efterlevs i enlighet med avtalets syfte, punkt 2.
Antagningsnämnden presenteras årligen en sammanställning och analys av avtalsutbildningarnas effekt utifrån intentionerna i avtalet.

6.2 Utbildningschefsnätverket

Utbildningschefsnätverket ska enas om förslag till den ekonomiska omfattningen av och övergripande inriktning för utbildningsstarter på årsbasis. Detta inbegriper hantering av ekonomiskt överhäng till kommande år.

Utbildningschefsnätverket enas därtill om förslag till eventuella justeringar av den ekonomiska insatsen (kommunal resurs) som respektive medlemskommun bidrar med.

Utbildningschefsnätverket ansvarar för att enas om priser för avtalsutbildningarna som drivs i egen regi.

Utbildningschefsnätverket ska i enighet komma överens om förslag till hur regionalt utbildningsutbud ska fastställas. Detta inbegriper årligt beslut om urvalsprinciper för planering och dimensionering av avtalsutbildningar i enlighet med punkt 5.7.

Utifrån de överenskommelser som görs enligt ovan fattar respektive kommun därefter erforderliga beslut i enlighet med den beslutsprocess som gäller i respektive kommun.

6.3 Vuxenutbildningsnätverket

Vuxenutbildningsnätverket ansvarar för att enas om vilka avtalsutbildningar som ska ingå i respektive utbildningsstart efter förslag från Utbudsplaneringsgruppen.

Vuxenutbildningsnätverket ansvarar för att enas om hur många utbildningsplatser eller belopp i kronor som ska sökas i form av statsbidrag för avtalsutbildningarna.

Vuxenutbildningsnätverket ansvarar för enas om avtalsutbildningarnas marknadsföring avseende ekonomi,

Vuxenutbildningsnätverket ansvarar för att utse ledamöter till Utbudsplaneringsgruppen, och andra arbetsgrupper.

Utifrån de överenskommelser som görs enligt ovan fattar respektive kommun därefter erforderliga beslut i enlighet med den beslutsprocess som gäller i respektive kommun.

6.4 Noder

Kommunerna inom Göteborgsregionen har valt en indelning i delregioner, sk noder, när det gäller vuxenutbildningssamverkan:

- Södra noden: Göteborg, Mölndal, Kungsbacka.
- Östra noden: Härryda, Alingsås, Lerum, Partille.
- Norra noden: Lilla Edet, Ale, Kungälv, Stenungsund, Tjörn, Öckerö.

Noderna ansvarar för att bereda frågor som ska behandlas i vuxenutbildningsnätverket.

Noderna ska fördjupa och analysera underlag inför kommande beslut samt bidra med synpunkter och förslag utifrån hela nodens perspektiv och förutsättningar.

Vidare ska noderna diskutera och lämna förslag på utbildningsutbud med beaktande av nodens samlade behov och resurser.

6.5 Hemkommun

Hemkommunen utgör den kommun där den person, som kan komma i nyttjande av de utbildningar som detta avtal omfattar, är folkbokförd. Hemkommun ansvarar för att en individuell studieplan ska upprättas, samt för studie-och yrkesvägledning av den enskilde. Hemkommunen ska se till att den som vill få sitt kunnande kartlagt inför utbildning, eller prövning inom komvux, erbjuds en inledande kartläggning. Vidare är hemkommunerna skyldiga att på sina resp. hemsidor informera om och länka till det regiongemensamma vuxenutbildningsutbudet på GRvux.se samt medverka i ev. marknadsförings- och vägledningsinsatser som förutsätter kommunal medverkan och samarbete.

ar på remiss - samverkansavtal för yrkesutbildningar för vuxna i GR 27-30 - KS2026/0084-3 Svar på remiss - samverkansavtal för yrkesutbildningar för vuxna i GR 27-30 : Remissversion Samverkansavtal om yrkesutbildningar för vuxna 2027-2030.pdf

6.6 Huvudmannakommun

De lokala initiativen ligger till grund för det samlade regionala utbudet inom vuxenutbildningen. Varje huvudmannakommun ansvarar för att lämna ett förslag till utbildningsutbud till GR, som samordnar planering och dimensionering av utbildningsutbudet enligt samverkansavtalet.

Huvudmannakommun är också den kommun som ansvarar för att utbildningen genomförs och som har myndighetsansvaret i enlighet med gällande skollag och förordningar för de utbildningar som utförs inom ramen för detta avtal. Denna myndighetsutövning inbegriper bedömning av behörighet och prioritering, skolchefsfunktion, rektorsfunktion, systematisk kvalitetsuppföljning samt återkoppling till hemkommun.

6.7 Utbildningsanordnare

De utbildningsanordnare som inom ramen för detta avtal genomför utbildningarna svarar för studerandestöd och vägledning under studietiden för att eleven ska nå sina, i studieplanen, uppsatta mål. Vidare ansvarar respektive utbildningsanordnare för att följa de administrativa rutiner som fastställs inom ramen för samverkan i enlighet med styrdokumenten, villkor i ingånget avtal och de administrativa rutinerna som fastställs inom samverkan.

6.8 GR

GR ansvarar för samordningen av avtalsutbildningarnas planering, genomförande, uppföljning och utvärdering. Samordningen förutsätter ett nära samarbete med samtliga kommuner. I samordningen ingår bland annat ansvar för:

- Ansökan och redovisning till Skolverket av statsbidrag för avtalsutbildningarna och andra statsbidrag som parterna överenskommer att ansöka om gemensamt.
- Samordning av planering och dimensionering av utbildningsutbudet.
- Samordning av ansökan och antagning för utbildningsstarterna.
- Tillhandahållande av webbplats (GRvux.se) för marknadsföring av och information om avtalsutbildningarna. Detta innebär att kommunerna behöver enas om gemensam årsplan med ett antal möjliga starter av yrkesutbildningar för vuxna.
- Genomförande av effektstudier av avtalsutbildningarna.

ar på remiss - samverkansavtal för yrkesutbildningar för vuxna i GR 27-30 - KS2026/0084-3 Svar på remiss - samverkansavtal för yrkesutbildningar för vuxna i GR 27-30 : Remissversion Samverkansavtal om yrkesutbildningar för vuxna 2027-2030.pdf

- Övergripande administration och säkerställande av de ekonomiflöden som blir resultatet av de utbildningsvolymer som genomförs.

- Organisering av regional branschsamverkan, inom ramen för Göteborgsregionens branschspecifika kompetensråd.

- Marknadsföring av avtalsutbildningarna enligt punkt 5.4.

- Genomföra kartläggning av utbildningsutbud i enlighet med punkt 5.6.

- Kontinuerlig omvärldsbevakning av faktorer som påverkar avtalets syfte och intentioner, till exempel i form av kommunikation och information beträffande statsbidrags utformning.

7. Ekonomi

7.1 Finansiering av avtalsutbildningarna

7. 1.1 Statsbidragsfinansierade utbildningar
Finansieringen av avtalsutbildningarna baseras på en grundpost (sk. 33-kronan), vilken utgörs av de kommunala resurser som avtalsparterna anslår samt, i den mån det förekommer, särskilda statsbidrag eller annan typ av finansiering inom aktuella utbildningsområden.

Undertecknande kommuner ska årligen bidra med en kommunal resurspott med 33 kronor per kommunmedborgare till ett konto på GR, baserat på kommunernas folkmängd vid föregående års slut. Kommun som så önskar kan inbetala mer än 33 kronor per kommunmedborgare för de avtalsutbildningar som ingår i avtalet.

Beviljat statsbidrag förutsätts ingå i de regionalt anordnade yrkesutbildningarna som avtalet omfattar. Eventuella villkor för statsbidrag, såsom krav på medfinansiering, ska regleras i enlighet med gällande förordningstext.

I de fall en kommun överskrider sin kommunala resurspott, dvs kommuninvånarna tar ut mer utbildning än kommunen har betalt för, ska hemkommunen åta sig att svara för kostnaderna för en behörig elevs yrkesutbildning i en annan kommun inom det primära samverkansområdet.

Att hemkommunen står för kostnaderna innebär att eleven ingår med alla andra elever när det gäller mottagande och antagning, inklusive konkurrens om platser vid ett eventuellt urval.

ar på remiss - samverkansavtal för yrkesutbildningar för vuxna i GR 27-30 - KS2026/0084-3 Svar på remiss - samverkansavtal för yrkesutbildningar för vuxna i GR 27-30 : Remissversion Samverkansavtal om yrkesutbildningar för vuxna 2027-2030.pdf

Motsvarande andel som respektive avtalspart tillskjutit för avtalsutbildningarna kommer respektive kommuns medborgare tillgodo, vilket innebär att kommunernas tillskjutna medel används enbart av de egna kommuninvånarna.

Betalning erläggs till GR i form av delbetalningar fyra gånger per år, samt eventuellt i en slutavräkning.

7.1.2 Ersättning för utbildningar

Ersättning för samtliga utbildningar som ingår i avtalet betalas i enlighet med en gemensam modell och en överenskommen prislista. Prislistan löper kalenderårsvis och revideras årligen.

7.2 Avstämning och betalning

GR administrerar centralt ett avräkningssystem som innefattar varje avtalsparts tillskjutna resurs. Detta innebär att GR kontinuerligt ska leverera en prognos till kommunerna gällande den kommunala resursen.

Göteborgsregionen svarar för avstämning och uppföljning av respektive avtalsutbildning gentemot avräkningssystemet i enlighet med de kriterier som fastställts i avtalen med respektive utbildningsanordnare.

Vid årets slut görs reglering av verksamheten så att kommunerna kan välja att låta överskjutande medel återbetalas alternativt kvarstanna på GR för att användas nästkommande år. Ett eventuellt underskott av verksamheten betalas årligen av kommunerna.

7.3 Avsättning av särskilda medel och övriga kostnader

För de kostnader som uppstår inom ramen för detta avtal och som belastar huvudmannakommun tillämpas självkostnadsprincipen. Dessa kostnader fördelas proportionellt utifrån fastställda fördelningsnycklar. Det kan till exempel handla om projekt som avtalsparterna gemensamt vill genomföra. För de kostnader som uppstår inom ramen för detta avtal och som belastar GR tillämpas självkostnadsprincipen. Göteborgsregionen ansvarar för samordningen av avtalsutbildningarnas planering, genomförande, uppföljning och utvärdering. Dessa kostnader fördelas proportionellt utifrån befolkningsmängden i respektive kommun mellan avtalsparterna och betalas via avräkningssystemet. GR:s budget och bokslut för samordningsuppdraget redovisas årligen för medlemskommunerna.

ar på remiss - samverkansavtal för yrkesutbildningar för vuxna i GR 27-30 - KS2026/0084-3 Svar på remiss - samverkansavtal för yrkesutbildningar för vuxna i GR 27-30 : Remissversion Samverkansavtal om yrkesutbildningar för vuxna 2027-2030.pdf

8. Idé- och erfarenhetsutbyte för personal inom vuxnas lärande

Göteborgsregionens samlade kompetens inom området vuxnas lärande tas tillvara genom ett idé- och erfarenhetsutbyte på olika nivåer. Inom vuxenutbildningen främjas detta genom gemensam kompetensutveckling kring aktuella frågor i GR Utbildnings regi. Erfarenhetsutbytet sker i regional nätverksform kring t ex kvalitetsfrågor, ledarskap, utvecklingsarbete, omvärldsbevakning och lobbyverksamhet.

9. Tvist

Tvist med anledning av detta avtal medlemskommunerna löses i första hand genom lokala förhandlingar. Om parterna inte kommer överens sker medling genom GR. Om tvist inte kan lösas på detta sätt avgörs det av allmän domstol.

10. Godkännande

Respektive medlemskommun rekommenderas att fatta beslut om att godkänna föreliggande avtal. En kopia på beslut i nämnd/styrelse eller av den utsedd person, ska vara GR tillhanda senast 30 september 2026.

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteutlåtande

Handläggarens namn
Charlie Larsson

2026-02-17

Patientsäkerhetsberättelse - Elevhälsans medicinska och psykologiska insats 2025 (Dnr KS2026/0360-1)

Sammanfattning

Patientsäkerhetsberättelse för 2024 har tagits fram för den medicinska och psykologiska elevhälsan.
Insatsen utförs av skolsköterskor och skolläkare.
I verksamhetsberättelsen dokumenteras det arbete som bedrivits under året, den innehåller analyser och åtgärder för att säkerställa kvaliteten. Vårdgivare ansvarar för att årligen upprätta patientsäkerhetsberättelse där det framgår hur patientsäkerhetsarbetet har bedrivits under föregående kalenderår, vilka åtgärder som vidtagits för att öka patientsäkerheten och vilka resultat som uppnåtts.

Förvaltningen föreslår att elevhälsans patientsäkerhetsberättelse 2025 fastställs av kommunstyrelsen.

Juridisk bedömning

Enligt patientsäkerhetslagen (PSL 2010:659) och ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (2011:9) ska patientsäkerhetsberättelse upprättas senast den 1 mars varje år.

Förvaltningen noterar att enhetschefen tillika medicinskt ansvarig skrev patientsäkerhetsberättelsen i god tid, men behandlingen av ärendet av utskott och kommunstyrelse har försenats.

Förvaltningens bedömning

Enligt patientsäkerhetslagen (PSL 2010:659) samt ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (2011:9) ska patientsäkerhetsberättelse upprättas senast den 1 mars varje år. Där ska verksamhetens arbete med patientsäkerhet beskrivas och utvärderas. Syftet är att öppet och tydligt redovisa strategier, mål och resultat av arbetet.

Under året har elevhälsans journalsystem bytts ut. Omställningen har krävt visst implementeringsarbete men verksamheten bedömer att ändringen lett till förbättrad kvalitet. Avvikelser har hanterats och planerade egenkontroller har utförts enligt plan.

Alla elever i grundskolan och på gymnasiet har erbjudits hälsobesök enligt basprogram.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Patientsäkerhetsberättelsen har relevans för kommunfullmäktiges strategiska mål

- Att ge goda förutsättningar för livslångt lärande och ett tryggare samhälle

Patientsäkerhetsberättelsen har relevans för kommunstyrelsens resultatmål

- Kungälv ska tillhöra de 29 bästa skolkommunerna i landet vad gäller studieresultat, kvalitet och klok resursanvändning och vi ska bedriva verksamheterna i enlighet med lagar och förordningar
- Kommunens förskolor och skolor präglas av trygghet, hög kvalitet och säkerhet

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ett av målen i Agenda 2030 handlar om att skapa förutsättningar för att alla ska kunna leva ett hälsosamt liv och verka för alla människors välbefinnande i alla åldrar.

Patientsäkerhetslagen samt det systematiska patientsäkerhetsarbetet möjliggör en bra grund till arbetet.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Politiska styrdokument ger ingen särskild vägledning utöver vad som regleras i patientsäkerhetslagen samt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Arbete med systematisk patientsäkerhet i den kommunala hälso- och sjukvården är ett lagkrav där vårdgivaren ska planera, leda och kontrollera verksamheten så att krav på god vård upprätthålls. Patientsäkerhetsarbetet handlar vidare om att förebygga vårdskador, lära av det inträffade och förhindra att det upprepas, för att öka kvalitén inom skolhälsovården.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Elevhälsan riktar sig till elever i kommunens skolor och har ingen direkt påverkan på förvaltningens medarbetare.

Ekonomisk bedömning

Ärendet har inga ekonomiska konsekvenser.

Förslag till beslut

Elevhälsans patientsäkerhetsberättelse 2025 fastställs

Magnus Haglund
TF Verksamhetschef

Maria Vidlund
TF Sektorchef

Expedieras till:

Elevhälsans medicinskt ansvariga, Sara Wilsgaard

Patientsäkerhetsberättelse 2025

Innehållsförteckning

1 Inledning....4
2 SAMMANFATTNING....6
3 GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD....8
3.1 Engagerad ledning och tydlig styrning....8
3.1.1 Övergripande mål och strategier....8
3.1.2 Organisation och ansvar....8
3.1.2.1 Samverkan för att förebygga vårdskador....9
3.1.2.2 Informationssäkerhet....11
3.1.2.3 Strålskydd....11
3.2 En god säkerhetskultur....11
3.3 Adekvat kunskap och kompetens....12
3.4 Patienten som medskapare....13
4 AGERA FÖR SÄKER VÅRD....15
4.1 Öka kunskap om inträffade vårdskador....17
4.2 Tillförlitliga och säkra system och processer....18
4.3 Säker vård här och nu....19
4.3.1 Riskhantering....19
4.4 Stärka analys, lärande och utveckling....19
4.4.1 Avvikelser....20
4.4.2 Klagomål och synpunkter....20
4.5 Öka riskmedvetenhet och beredskap....21
5 MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR....23

1 Inledning

PSL 2010:659, SOSFS 2011:9 7 kap. 3 §

Enligt patientsäkerhetslagen ska vårdgivaren varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse. Syftet med patientsäkerhetsberättelsen är att öppet och tydligt redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten.

Patientsäkerhetsberättelsen ska ha en sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma hur arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten har bedrivits i verksamhetens olika delar samt att informationsbehovet hos externa intressenter tillgodoses.

Patientsäkerhetsberättelsen ska vara färdig senast den 1 mars varje år, finnas tillgänglig för den som vill ta del av del av den och den bör utformas så att den kan ingå i vårdgivarens ledningssystem för patientsäkerhet.

Källa:

Socialstyrelsen ”Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet i hälso- och sjukvården 2020–2024”

2 SAMMANFATTNING

I patientsäkerhetsberättelsen redogörs för hur EMI (elevhälsans medicinska insats) och EPI (elevhälsans psykologiska insats) i Kungälvs kommun är organiserade samt hur verksamheterna arbetar för att säkerställa en god och patientsäker vård.

I och med att verksamhetschef enligt HSL byttes under 2024 har arbetet under 2025 fortsatt att fokusera på att utveckla och implementera gemensamma riktlinjer och rutiner för både EMI och EPI, då detta delvis saknats tidigare.

Under 2025 har elevhälsan infört ett nytt journalsystem, vilket utgjort en central del i patientsäkerhetsarbetet. Detta har dels handlat om säkerställa att personalen känner sig trygga i användningen av systemet, dels om att utnyttja möjligheterna till att anpassa systemet efter verksamhetens behov.

Arbetet inom EMI och EPI har i övrigt fortlöpt enligt förväntan under året. Nyrekryteringar har genomförts med anledning av att personal slutat för ny tjänst, föräldraledigheter och tjänstledigheter.

Egenkontroller har utförts enligt plan och inkomna avvikelser inom EMI och EPI har utretts och hanterats enligt rutin. Analysen av årets avvikelser visar att dokumentation och att arbeta fram en god struktur för att hälsokontroller och uppföljningar genomförs inom föreskriven tid är prioriterade utvecklingsområden. Vi har även i år identifierat fler externa avvikelser som vi kunnat förmedla till berörda verksamheter. Riskanalyser av de inkomna avvikelserna har inte visat på någon vårdskada eller allvarlig vårdskada som lett till Lex Maria- anmälan. Under 2026 kommer vi fortsatt arbeta med att rutiner skapas, uppdateras och efterföljs samt att checklistor skapas i journalsystemet. Vi kommer även lyfta vikten av att vi identifierar och upptäcker fler avvikelser, klagomål och synpunkter då det är en viktig del i vårt kvalitetsarbete.

Samverkan med både interna och externa samarbetspartners har utgjort en viktig del av patientsäkerhetsarbetet under året.

Avslutningsvis presenteras en sammanfattning av mål och strategier för patientsäkerhetsarbetet under 2026. Tyngdpunkten ligger på det fortsatta utvecklingsarbetet med att etablera ett metodstöd med gemensamma rutiner, samt på att stärka kvalitetsarbetet inom både EMI och EPI för att säkerställa en god och säker vård. Under det kommande året kommer även särskilt fokus att läggas på att vidareutveckla journalsystemet i enlighet med verksamhetens behov.

Förkortningar:	
BHV	Barnhälsovård
BUM	Barn- och ungdomsmedicinsk mottagning
BUP	Barn- och ungdomspsykiatrisk mottagning
EHT	Elevhälsoteam
EMI	Elevhälsans medicinska insats
EPI	Elevhälsans psykologiska insats
HSF	Hälso- och sjukvårdsförordningen
HSL	Hälso- och sjukvårdslagen
IVO	Inspektionen för vård och omsorg
MLA	Medicinsk ledningsansvarig

Förkortningar:	
OSL	Offentlighets- och sekretesslagen
PLA	Psykologisk ledningsansvarig
PSL	Patientsäkerhetslagen
UPH	Ungas psykiska hälsa
VC enligt HSL	Verksamhetschef enligt hälso- och sjukvårdslagen

3 GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD

3.1 Engagerad ledning och tydlig styrning

En grundläggande förutsättning för en säker vård är en engagerad och kompetent ledning och tydlig styrning av hälso- och sjukvården på alla nivåer.

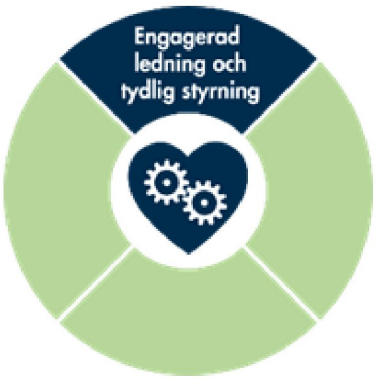

Verksamhetschefen för hälso- och sjukvård (VC enligt HSL) har ansvaret för att säkerställa patientsäkerhet och god kvalitet i den vård och behandling som bedrivs. Verksamhetschefen leder patientsäkerhetsarbetet på uppdrag av vårdgivaren.

En framgångsfaktor senaste 2024 är att VC enligt HSL för elevhälsan i kommunen har medicinsk kompetens och därigenom även är medicinsk ledningsansvarig, MLA. Hen är väl insatt i EMIs arbete därför eftersom hen arbetat inom denna.

VC enligt HSL leder patientsäkerhetsarbetet med stöd av en av skolpsykologerna som är PLA, psykologisk ledningsansvarig, samordnande skolläkare samt en utvecklingsgrupp för EMI bestående av fem skolsköterskor, en från varje stadie inklusive anpassad skola samt en som är systemadministratör för elevhälsans journalsystem.

3.1.1 Övergripande mål och strategier

PSL 2010:659, 3 kap. 1 §, SOSFS 2011:9, 3 kap. 1-3 §

Övergripande mål för patientsäkerhetsarbetet inom elevhälsan är att ingen elev ska råka ut för en vårdskada. Genom systematisk kvalitetssäkring av verksamheten med rätt strategier leder det till att rätt person gör rätt insats till rätt elev inom rätt tid. Detta uppnås genom tydliga processer och rutiner som planeras, genomförs, utvärderas och förbättras kontinuerligt under året. Målen och strategierna för patientsäkerhetsarbetet bygger på tidigare års kvalitetsarbete och formuleras med utgångspunkt i händelser och avvikelser som identifierats i verksamheten det föregående året. Det ska även finnas rätt bemanning och personal med rätt kompetens som är nödvändig för att uppnå målet.

3.1.2 Organisation och ansvar

PSL 2010:659, 3 kap. 1 § och 9 §, SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 § p 1

Varje vårdgivare ska se till att det finns ett ledningssystem för att säkerställa ordning i verksamheten så att händelser som kan leda till vårdskada kan förebyggas. Nuvarande ledningssystem för hälso- och sjukvården inom elevhälsan i Kungälvs kommun i sektor Bildning och lärande antogs vårterminen

2024 och kommer revideras vårterminen 2026. Det är ett styrande dokument som vårdgivaren har för att planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten. Ansvarsfördelningen för det systematiska kvalitetsarbetet för patientsäkerhet regleras i ledningssystemet, inklusive de processer och rutiner som behövs för den vård som bedrivs.

Kommunstyrelsen i Kungälv är vårdgivare för den hälso- och sjukvård som bedrivs inom sektor Bildning och lärande, det vill säga EMI och delvis EPI. Utförare är sektor Bildning och lärande som leds av sektorchef. Vårdgivare utsåg 2024 enhetschef för barn- och elevhälsan, tidigare MLA, till att även vara VC enligt HSL, det vill säga för den hälso- och sjukvård som elevhälsan i kommunen bedriver.

VC enligt HSL ansvarar för verksamheten och ytterst för att det löpande patientsäkerhetsarbetet drivs på ett systematiskt sätt. Då verksamhetschef inte har formell psykologisk kompetens utsåg hen 2024 en psykologisk ledningsansvarig, PLA. PLA har ansvar för det systematiska patientsäkerhetsarbetet och det övergripande ansvaret för diagnostik, vård och behandling inom EPI. I uppdraget ingår även att följa utveckling och lagstiftning inom området och att samverka med andra verksamheter inom kommunen och utanför samt att föra vidare information och kunskap till verksamheten.

Skolsköterskor och psykologer arbetar på uppdrag av rektor, som leder och samordnar elevhälsans insatser på skolan. Rektor ansvarar för att det finns ändamålsenliga lokaler och utrustning enligt HSL.

En utsedd skolsköterska är, som del i sin tjänst, systemadministratör för elevhälsans journalsystem, Prorenata sedan juni 2025, och ansvarar för bland annat utbildning, support och behörighet.

Skolläkare motsvarande 60 % av en heltidstjänst köps in via avtal från Vårdcentralen Kusten, Ytterby. En av skolläkarna är utsedd till samordnande skolläkare och samverkar därför med VC enligt HSL när nya medicinska rutiner utarbetas.

All hälso- och sjukvårdspersonal med legitimation (skolsköterska, skolläkare och psykolog) har eget yrkesansvar för att arbetet utförs med god kvalitet och säkerhet samt att de arbetar efter de rutiner vi har. Varje medarbetare ansvarar även för att avvikelser och risker identifieras och rapporteras.

3.1.2.1 Samverkan för att förebygga vårdskador

SOSFS 2011:9 4 kap. 6 § och 7 kap. 2 § p 3

Varje vårdgivare ska identifiera processer där samverkan behövs för att förebygga att patienter drabbas av vårdskada. Processer och rutiner bör tydligt beskriva hur samverkan med andra vårdgivare, myndigheter och verksamheter inom socialtjänsten möjliggörs och bedrivs inom den egna verksamheten.

All hälso- och sjukvårdspersonal inom elevhälsan ska genom samverkan med skolans personal arbeta hälsofrämjande och förebyggande för att gemensamt upptäcka hinder för lärande, hälsa och utveckling. I skolans elevhälsoteam (EHT) ska det finnas tillgång till skolsköterska, skolläkare, psykolog, kurator samt specialpedagog eller speciallärare. Samverkan inom EHT är avgörande för att främja elevernas välbefinnande och utveckling.

Det finns dock vissa begränsningar när det gäller sekretess inom olika delar av elevhälsan, vilket kan påverka samverkan och informationsdelning. Den medicinska delen av elevhälsan är en egen verksamhetsgren i skolans elevhälsa och lyder under hälso- och sjukvårdssekretessen enligt 25 kap, Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL. Den psykologiska delen av elevhälsan lyder i sekretesshänseende under skolsekretessen i 23 kap. 2 paragrafen i första stycket, OSL. Detta innebär

att vård inom elevhälsans psykologiska insats inte är lika sekretesskyddad som vård inom annan regional och kommunal hälso- och sjukvård. Trots sekretessbestämmelserna eftersträvas samverkan med elev och deras vårdnadshavare. Avgörande för om sekretess gentemot vårdnadshavare ska beaktas är elevens mognad och vårdens innehåll.

Intern samverkan

- Samverkan med administrativ personal på skolorna - Information om in- och utflytt av elever. För att journaler skall kunna beställas och insatser för nyinflyttad elev inte skall fördröjas eller utebli.
- Samverkan med pedagoger, till exempel i samband med hälsobesök och vaccinationer.
- Samverkan i skolans EHT med rektor, kurator, speciallärare och specialpedagog.
- Samverkan skolsköterskor respektive psykologer emellan vid regelbundna professionsmöten för att tillsammans kunna arbeta fram tydligare gemensamma processer och rutiner, för kollegial utbyte av kunskap samt kollegial handledning. Även samverkan vid sjukdom eller annat som påverkar hur man ligger till med basprogrammet, vaccinationer, läkarmottagning, psykologutredningar. När elever byter skola inom kommunen samverkar skolsköterska respektive psykolog med sin motsvarande kollega på mottagande skola genom en överrapportering om det finns behov för detta

Extern samverkan

- Samverkan med vårdcentral - skolläkarinsatser motsvarande en 60%tjänst köps in från Vårdcentralen Kusten, Ytterby. Samverkansavtalet fungerar bra då skolläkarna varit i kommunens skolor en längre tid nu, känner personal och elever och det underlättar även samverkan med primärvården i övrigt.
- Samverkan med primärvården (vårdcentral/barnhälsovård), socialtjänst, Familjehuset Klippan (UPH), BUM, BUP, habilitering, ungdomsmottagning samt andra vårdgivare gällande enskilda elev-/patientärenden.
- Samverkansmöten har under året genomförts med EMI och barnhälsovården (BHV), ungdomsmottagningen, barn- och ungdomsmedicin (BUM), barn- och ungdomspsykiatriska mottagningen (BUP) i Kungälv samt Familjehuset Klippan (UHP, ungas psykiska hälsa).
- Samverkan med extern huvudman sker vid mottagande eller överlämning av elev som byter huvudman (friskola i kommunen eller skola i annan kommun).
- Samverkan med Kungälvs kommuns Aktivitetsgrupp kring elever med obesitas/övervikt och psykisk ohälsa.
- Samverkan med socialtjänst vid enskilda elevärenden
- VC enligt HSL träffar tillsammans med enhetschef för elevhälsa regelbundet chefer inom socialtjänst, BUM, BUP, primärvård, habilitering utifrån Barns och ungas psykiska hälsa.
- Då EMI och EPI skickar remisser, till bland annat BUP, BUM, habilitering, primärvård, skoliosmottagning, så sker en samverkan i och med att man får remissvar eller behöver stämma av med remissinstansen vad de tar över och vad EMI/EPI fortsatt ska göra i specifika elevärenden så inga elever ska "hamna mellan stolarna" och uppföljande kontroller ska missas.
- I samband med att avvikelser upptäcks inom det som utförs enligt HSL i elevhälsan och VC enligt HSL kommer fram till att avvikelsen skett inom annan verksamhet sker en samverkan och avvikelsen skickas till berörd verksamheten/enheten så de kan arbeta vidare med patientsäkerhet hos dem. Likaså tar vi emot från andra kommuner/verksamheter då det bedömts att avvikelsen skett inom vår verksamhet.

Önskemål om samverkan

- Då EMI och EPI skickar remiss samt har kontakter med Habiliteringen vid enskilda

elevärenden finns ett önskemål om samverkansmöten med dem. Detta har inte gått att få till under 2025 då de bytt organisation. Hoppas på att detta kan bli möjligt under 2026.
- Socialtjänsten önskar vi också få samverkan med, personal emellan, så vi kan lära känna varandra och varandras verksamheter för att lättare kunna samverka tidigt kring insatser som rör barn och unga och dess familjer.

3.1.2.2 Informationssäkerhet

HSLF-FS 2016:40, 7 kap. 1 §

Informationssäkerheten inom hälso- och sjukvårdens arbete styrs av:

- **Patientdatalagen (2008:355)** – regler för dokumentation, sekretess, behörighet och behandling av personuppgifter.
- **Socialstyrelsens föreskrifter om journalföring (HSLF-FS 2016:40)** – hur journaler ska föras och skyddas.
- **Ledningssystem för kvalitet och patientsäkerhet (SOSFS 2011:9)** – krav på riskbedömning, rutiner och uppföljning.

Arbetet med informationssäkerhet sker kontinuerligt genom att vi har regler och rutiner kring dokumentation, sekretess, hantering av personuppgifter och behörighet som tas upp regelbundet på professionsmöten och när VC enligt HSL stämmer av med enskild medarbetare.

Byte av elevhälsans journalsystemet skedde i juni 2025 från PMO till Prorenata. Prorenata genomgår fortlöpande uppdateringar i syfte att förbättra kvaliteten och säkerheten. Loggkontroller samt kontroll av behörigheter i journalsystemet utförs med en regelbundenhet av VC enligt HSV och systemadministratör som en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Risker gällande informationsöverföring identifieras via avvikelsehanteringssystemet och åtgärdas vid behov. Administratör för journalsystemet utbildar personalen i systemet och utvecklar tillsammans med VC enligt HSL och PLA metoder för att säkerställa en god och säker journaldokumentation.

Vi använder ett säkert system, SEFOS, när vi i undantags fall mailar information kring enskild elev med personuppgifter i till vårdnadshavare efter deras önskemål.

3.1.2.3 Strålskydd

SSMFS 2018:5 3 kap. 13 §

Ej aktuellt

3.2 En god säkerhetskultur

En grundläggande förutsättning för en säker vård är en god säkerhetskultur. Organisationen ger då förutsättningar för en kultur som främjar säkerhet.

Patientsäkerhetskulturen ska genomsyra alla aspekter av vården och främja en öppen och transparent kommunikation i det dagliga arbetet. En avgörande del för att utveckla en sund kultur är att kontinuerligt lära och reflektera tillsammans, samtidigt som man identifierar och rapporterar risker och avvikelser. Patientsäkerhet och arbetsmiljö är sammankopplande och påverkar varandra. Det understryker behovet av en effektiv och öppen kommunikation mellan olika funktioner inom verksamheten för att säkerställa och upprätthålla en hög kvalitet.

EMI i Kungälvs kommun har sedan slutet av 2024/början av 2025, då det inte längre gick att ta del av Göteborgs Stads metodstöd för rutiner och processer för hälso- och sjukvård inom elevhälsan, arbetat med att skapa ett eget metodstöd i Kungälvs kommun för att främja en likvärdig och jämlik hälso- och sjukvård inom elevhälsan.

VC enligt HSL sammankallar EMIs utvecklingsgrupp en gång/månad samt samordnande skolläkare och PLA för enskilda, regelbundna möten. På dessa möten behandlas patientsäkerhetsarbetet. Diskussioner om egenkontroller, avvikelser och kompetensutvecklingsbehov förs kontinuerligt för att främja ett gemensamt lärande. VC enligt HSL, som även är MLA, håller i skolsköterskornas och skolläkarnas professionsmöten och PLA håller i psykologernas. Dessa möten är inriktade på att arbeta med patientsäkerhet, främja verksamhetsutveckling, möjliggöra kollegialt erfarenhetsutbyte samt förankring och implementering av nya rutiner och riktlinjer. Skolsköterskorna har även egna regelbundna stadiemöten uppdelade efter vilka stadier de arbetar i; förskoleklass-åk 6, åk 7-9 samt gymnasiet år 1-3, där stadiespecifika frågor diskuteras och vid behov tas vidare till hela professionsgruppen. Det egna ansvaret som legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal tydliggörs också men även samtal kring hur vi gemensamt kan förbättra patientsäkerhetsarbetet i verksamheten.

3.3 Adekvat kunskap och kompetens

En grundläggande förutsättning för en säker vård är att det finns tillräckligt med personal som har adekvat kompetens och goda förutsättningar för att utföra sitt arbete.

I ledningssystemet specificeras de kompetenskrav som gäller för hälso- och sjukvårdspersonal inom

elevhälsan i Kungälvs kommun:

- Skolsköterska ska vara legitimerad sjuksköterska och ha genomgått specialistsjuksköterskeprogrammet med inriktning mot distriktssköterska, hälso- och sjukvård för barn och ungdom eller skolsköterska.

- Skolläkare ska vara legitimerad läkare och ha specialistkompetens i barn- och ungdomsmedicin, allmänmedicin eller barn- och ungdomspsykiatri.

- Psykolog ska vara legitimerad psykolog eller PTP-psykolog, praktisk tjänstgöring efter psykologexamen, som arbetar under eget yrkesansvar och under handledning av erfaren legitimerad psykolog.

I samband med rekrytering av ny personal säkerställs att personalen har relevant utbildning genom kontroll av legitimation hos Socialstyrelsen och aktuella examina. Vidare görs en kontroll hos IVO av eventuella anmärkningar på yrkesutövningen hos den sökande. Ny medarbetare får en erfaren mentor under ett år som hen har bredvidgång med samt därefter regelbundna avstämningar utefter behov beroende på tidigare erfarenhet.

Medarbetarna ges möjlighet till fortlöpande kompetensutveckling. Både arbetsgivare och den enskilda yrkesutövaren kan inkomma med förslag på adekvata utbildningsinsatser, utifrån bedömda behov. Medarbetarna sprider sedan sina nya kunskaper på sina professionsmöten.

Det förekommer varje år en nationell kongress för skolsköterskor, en för psykologer i förskola och skola samt en för skolläkare. Två skolsköterskor samt två psykologer har 2025 kunnat åka på dessa dagar och därefter förmedlat viktigt kunskap till respektive professionsgrupp för att få en ökad likvärdighet och samsyn. Samtliga skolläkare deltog på deras konferensdagar och därefter förmedlat relevant kunskap till hela EMI-gruppen vid en gemensam halvdag på höstterminen. På vårterminen hade EMI en gemensam halvdag där skolläkare och inbjuden gäst hade kompetenshöjande föreläsningar för skolsköterskorna kring ämnen som det önskades påfyllning kring; intellektuell funktionsnedsättning, pubertet, menstruation och endometrios och det gavs även tillfälle till diskussioner utifrån olika ämnesområden.

Psykologerna har fått utbildning kring utredningar när man misstänker intellektuell funktionsnedsättning hos barn/elev. Detta har bidragit till en fördjupad kunskap om komplexa utredningar vilket ger dem stöd i utredningar med frågeställning kring begåvning samt fördjupad kunskap i diagnostiska överväganden.

Enhetschef för elevhälsan och VC enligt HSL ser regelbundet över bemanningen av hälso- och sjukvårdspersonal på skolorna, så basprogram, uppföljningar, utredningar samt övrigt elevhälsoarbete hinns med.

3.4 Patienten som medskapare

En grundläggande förutsättning för en säker vård är patientens och de närståendes delaktighet. Vården blir säkrare om patienten är välinformerad, deltar aktivt i sin vård och ska så långt som möjligt utformas och genomföras i samråd med patienten. Att patienten bemöts med respekt skapar tillit och förtroende.

PSL 2010:659 3 kap. 4 §

Alla insatser från EPI och EMI är frivilliga och presenteras som ett erbjudande. Särskild hänsyn tas till ålder och mognad, där elevens egna åsikter beaktas alltmer.

Att få möjlighet att lämna informerade samtycken är en viktig del i patientens delaktighet i vården. Inom hälso- och sjukvården i elevhälsan finns en tydlig rutin för att inhämta samtycke vid olika vårdprocesser, till exempel inför utredning med frågeställning intellektuell funktionsnedsättning och vid vaccination.

Alla elever i grundskolan, gymnasieskolan och den anpassade skolan erbjuds ett större hälsobesök enligt basprogram i förskoleklass, åk 4, åk 8 och i år 1 på gymnasiet. Hälsosamtalet är en del av detta hälsobesök och utgör en viktig del av det hälsofrämjande arbetet inom EMI. Samtalet är en elevcentrerad dialog mellan elev och skolsköterska och syftar till att främja hälsa och förebygga ohälsa. Genom hälsosamtalet får eleven möjlighet att reflektera över sina egna förutsättningar och val för att stärka sina möjligheter till ett hälsosamt liv. Genom samtalet med skolsköterskan blir eleven även delaktig i den egna vården, där kontroller av tillväxt, rygg och uppföljningar genomförs. I förskoleklass är vårdnadshavare alltid inbjuden och med på hälsobesöket. Beroende på elevens ålder informeras vårdnadshavare inför att ett hälsobesök ska utföras, och de har då möjlighet att kontakta EMI innan och/eller efter hälsobesöket vid frågor samt att skolsköterska vid behov kontaktar vårdnadshavare efter utfört hälsobesök.

Vid incidenter där brister har identifierats då elev eller dess vårdnadshavare påverkats, förs en dialog tillsammans med dem för att tydligt kartlägga och förebygga att händelsen upprepas. Dessa dialoger förs genom samtal med psykolog, PLA respektive skolsköterska, skolläkare, och VC enligt HSL. Det lyfts även vid behov i hela professionsgruppen för att se över rutiner. Exempel kan vara brister i kommunikation gällande uppföljningar av planerade besök eller missuppfattningar i vad som muntligen sagts. Vårdnadshavare och elever får då möjlighet att beskriva problematiken och komma med förslag på förbättringsområden som EMI respektive EPI arbetar vidare med.

4 AGERA FÖR SÄKER VÅRD

SOSFS 2011:9, 5 kap. 2 §, 7 §, 8 §, 7 kap. 2 § p 2, PSL 2010:659, 3 kap. 10 §

Vårdgivaren ska utöva egenkontroll, vilket ska göras med den frekvens och i den omfattning som krävs för att vårdgivaren ska kunna säkra verksamhetens kvalitet. Egenkontrollen kan innefatta jämförelser av verksamhetens nuvarande resultat med tidigare resultat, i jämförelse med andra verksamheter, nationella och regionala uppgifter.

Nedan beskrivs inledningsvis de mål som verksamheten satt för att stärka kvaliteten under 2025, följt av en redogörelse för de egenkontroller som genomförts.

2025 EMI	Mål	Strategi/aktivitet	Åtgärder
	Att säkerställa en god, säker och likvärdig vård som bedrivs i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen och därigenom ökar patientsäkerheten	Påbörja arbetet med att upprätta ett eget metodstöd med rutiner och processer, så att vi arbetar likvärdigt oberoende av vem som utför arbetet och på vilken skola vi arbetar; fokus hälsobesök förskoleklass, åk 4, 8 och år 1 gymnasiet samt screeningundersökningarna.	Arbetet med att skapa rutiner i EMIs metodstöd har pågått fortlöpande enligt planering och kommer fortsätta nästa år.
		Inför höstterminen se över EMIs årshjul för att arbeta mer likvärdigt	Inför höstterminen sågs årshjulet för låg- och mellanstadiet över och det gjordes en del ändring som passar bättre nu i och med nytt journalsystem och ny hälsoenkät i åk 4. Uppföljning av detta och utvärdering kommer ske efter läsårsslut 2025/2026 på EMIs verksamhetsmöte.
		Föra strukturerade dialoger skolsköterskor emellan för att prata med varandra om hur vi lyfter och pratar om olika ämnen i hälsosamtalet med eleven för att ta tillvara på kunskapen i gruppen och arbeta mer likvärdigt.	Dialoger har förts skolsköterskor emellan vid de månatliga verksamhetsmötena kring ämnen som skolsköterskorna själva ansåg vara relevanta och viktiga. Exempel på detta är obesitas, hur man i hälsosamtalet pratar med elev om kost/matvanor, sömn, skärmtid och sociala medier. Utvärdering av detta har skett och fortsätter nästa år att ske löpande vid EMIs gemansamma möten. Skolsköterskorna upplever att dialogerna varit och är en bra kompetenshöjande insats då man får information, tips och råd hur man kan arbeta samt dela med sig av hur man själv arbetar. De anser också att det bidrar till ökad likvärdighet det vill säga att eleven får samma typ av innehåll i hälsosamtalet oavsett skola och skolsköterska.

2025 EMI	Mål	Strategi/aktivitet	Åtgärder
	Tydlig och säker dokumentation/journalföring	Implementering av ett nytt journalsystem för elevhälsan	Under 2025 har implementering skett av nytt journalsystem för elevhälsan, Prorenata. Vi kan redan nu se att detta system jämfört med tidigare bidrar till ett säkrare sätt att dokumentera likvärdigt då mallar för t.ex hälsobesök anpassats av oss efter det vi samtalar med eleven om. Vidare finns det andra tydligare sätt i detta journalsystem som gör att man kan få en bättre kontroll på att man gjort det man ska vid hälsobesöken. Att vi kan påverka innehåll och mallar i journalsystemet bidrar även till en tydligare dokumentation.
		Upprätta rutiner och riktlinjer kring dokumentation	Under tiden vi infört journalsystemet har systemadministratör och VC enligt HSL skapat rutiner och riktlinjer kring hur och var dokumentationen sker i Prorenata. Detta arbete kommer fortlöpa under 2026.
2025 EPI	**Mål**	**Stategier/Aktivitet**	**Åtgärder**
	Att säkerställa en god, säker och jämlik vård som bedrivs i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen och därigenom ökar patientsäkerheten	Arbeta med rutiner och processer kring det som psykologerna gör enligt HSL, så att vi arbetar likvärdigt oberoende av vem som utför arbetet och på vilken skola vi arbetar.	Har påbörjar arbete med ett eget metodstöd där rutiner ska samlas. Rutin för utredning av enskild elev är gjord.
		Se till att tidsramen enligt rutin för utredning av elev efterlevs	Har nu en gemensam väntelista på de elever som ska utredas av psykolog, så ingen elev ska behöva vänta mer än vad som står i rutin. Detta har bidragit till en mer likvärdighet i kommunen samt att arbetsbelastning på enskild psykolog blivit mindre då psykologerna hjälper varandra med utredningar oavsett vilken skola elev går på.
	Tydlig och säker dokumentation/journalföring	Öka likvärdigheten i dokumentation genom kollegial journalgranskning.	Kollegial granskning av journaler är utförd och blev ett bra tillfälle för psykologerna att samtala kring hur de dokumenterar vilket bidrar till en likvärdighet och samsyn.
		Implementering av nytt journalsystem för elevhälsan	Under 2025 har implementering skett av nytt journalsystem för elevhälsan, Prorenata. Vi ser att detta kommer bidra till ett tydligare och mer säkert sätt att dokumentera likvärdigt, då innehåll och mallar för t.ex utredning kommer kunna anpassas av oss efter det vi behöver ha med.

EMI Egenkontroll 2025	Hur, av vem	Omfattning	Resultat, åtgärd
Läkemedelsförråd	Systematisk kontroll av läkemedel och vaccin på mottagningarna – genomförs av skol-sköterskorna	Utförs två gånger/år, vid terminsstart	Utgångna läkemedel kasseras och nytt köps in.
Kylskåpstemperatur	Systematisk kontroll av kylskåpstemperatur - genomförs av skolsköterskorna	Utförs en gång/vecka, oftare vid behov	Under året har inga avvikelser kring kylskåpstemperatur eller andra som rör de medicinska kylskåpen inkommit.
Medicinteknisk utrustning	Kalibrering av audiometer, blodtrycksmätare, utförs av extern utövare.	Utförs en gång/år	Kalibrering utan anmärkning.
Extern granskning av läkemedel	Rutin för extern kontroll av läkemedel inom EMI enligt Socialstyrelsens föreskrift HSLF-FS 2017:3, Ordination och hantering av läkemedel i hälso-och sjukvården - utförs av MLA från annan kommun	Utförs en gång/år	Blev ett par avvikelser i och med årets läkemedelsgranskning. Dessa har hanterats av VC enligt HSL och lyfts med hela skolsköterskegruppen på verksamhetsmöte, att arbeta vidare med.
Basprogram EMI	Genomgång av årshjul - utförs av skolsköterska och VC enligt HSL kring basprogrammet och hur långt man hunnit.	Utförs två gånger/år samt vid behov oftare	Vid behov har stöd och resurser satts in för att verksamhetens mål ska uppnås, genom att skolsköterskor hjälpt varandra eller att skolsköterska en period fått prioritera bort vissa möten på skolan. En längre sjukskrivning gjorde att vi på den skolan fick ta in en vikarie ett par dagar i veckan under tre månaders tid. Alla elever på samtliga skolor har erbjudits de kontroller de ska ha enligt basprogram.

4.1 Öka kunskap om inträffade vårdskador

SOSFS 2011:9 7 kap. 2 § sista stycket, HSLF-FS 2017:40 3 kap. 1 §, PSL 2010:659 3 kap. 3 §

Genom identifiering, utredning samt mätning av skador och vårdskador ökar kunskapen om vad som drabbar patienterna när resultatet av vården inte blivit det som avsetts. Kunskap om bakomliggande orsaker och konsekvenser för patienterna ger underlag för utformning av åtgärder och prioritering av insatser.

All legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal inom elevhälsan ansvarar för att identifiera och rapportera risker som kan eller hade kunnat medföra negativa tillbud eller händelser. Personalen vidtar adekvata insatser och meddelar rektor, verksamhetschef enligt HSL eller PLA samt skriver en händelserapport som VC enligt HSL eller PLA mottar. VC enligt HSL och/eller PLA utreder, analyserar och återkopplar avidentifierat till verksamheten. Detta arbete kan mynna ut i åtgärder på flera olika nivåer för att minska risken att det händer igen. Åtgärder som tas fram återkopplas och förankras vid professionsmöten.

Utifrån analyserna har ingen avvikelse bedömts som en allvarlig vårdskada eller risk för allvarlig vårdskada och därför har ingen Lex Maria-anmälan skett.

4.2 Tillförlitliga och säkra system och processer

Genom att inkludera systematiskt patientsäkerhetsarbete som en naturlig del av verksamhetsutvecklingen kan både de reaktiva och proaktiva perspektiven på patientsäkerhet bejakas. Genom att minska oönskade variationer stärks patientsäkerheten.

Metodstöd i hälso- och sjukvården är strukturerade vägledningar, riktlinjer eller verktyg som beskriver ***hur*** vårdpersonal ska utföra specifika arbetsmoment, behandlingar eller utredningar för att säkerställa hög och jämn kvalitet. Det fungerar som en länk mellan evidensbaserad kunskap och den praktiska tillämpningen i vardagen, ofta med fokus på att uppnå en likvärdig, personcentrerad vård.

EMI har sedan flera år tillbaka arbetat utifrån Göteborg Stads metodstöd, som är ett metod- och kunskapsstöd för skolsköterskor och skolläkare inom EMI. Då Göteborg Stad slutat dela sitt metodstöd håller EMI på att bygga upp ett eget metodstöd för EMI för att beskriva de processer, rutiner och riktlinjer vi jobbar utefter. Kungälvs metodstöd ska revideras kontinuerligt av MLA/VC enligt HSL i samråd med skolläkare och skolsköterskorna och utgör basen i EMI:s kvalitetsarbete. EMI arbetar utifrån ett basprogram samt ett årshjul för att säkerställa att arbetet bedrivs som planerat och att eleverna i kommunen erbjuds en likvärdig hälsouppföljning. VC enligt HSL följer kontinuerligt upp att skolsköterskorna ligger i fas med årshjulet.

EPI har påbörjat sitt arbete med att ha ett metodstöd kring de rutiner och processer som de utför enligt HSL.

EMI och EPI samt alla inom elevhälsan dokumenterar i journalsystemet Prorenata.

4.3 Säker vård här och nu

Hälso- och sjukvården präglas av ständiga interaktioner mellan människor, teknik och organisation. Förutsättningarna för säkerhet förändras snabbt och det är viktigt att agera på störningar i närtid.

4.3.1 Riskhantering

SOSFS 2011:9, 5 kap. 1 §, 7 kap. 2 § p 4

Vårdgivare ska fortlöpande bedöma om det finns risk för att händelser skulle kunna inträffa som kan medföra brister i verksamhetens kvalitet. För varje sådan händelse ska vårdgivare uppskatta sannolikheten för att händelsen inträffar, och bedöma vilka negativa konsekvenser som skulle kunna bli följden av händelsen.

Inom hälso- och sjukvården i elevhälsan genomförs riskanalys då det bedöms finnas risker som kan hota patientsäkerheten och då en risk för vårdskada. Denna process genomförs av VC enligt HSL i samråd med skolsköterskor, psykologer, samordnande skolläkare och/eller PLA.

Aktuell riskhantering inom elevhälsan har främst rört hantering av vakanser och frånvaro på skolenheterna, samt arbetstoppar inom enskilda medarbetares uppdrag. Detta för att det innebär risk att utredningar, basprogram och uppföljning av elever inte hinns med. Enhetschef för psykologer och VC enligt HSL, som även är enhetschef för skolsköterskorna, har bevakat och informerat varandra samt haft dialog med medarbetare och rektorer då eventuella behov uppstått att extra personal behövts. Under året har en timanställd, pensionerad skolsköterska arbetat ett par dagar/vecka under en begränsad tid vid en personals längre tids sjukdom, utifrån att EMI:s verksamhet behövde säkras upp så basprogrammet hanns med.

4.4 Stärka analys, lärande och utveckling

Analys och lärande av erfarenheter är en del av det fortlöpande arbetet inom hälso- och sjukvården. När resultaten används för att förstå vad som bidrar till säkerhet, hållbarhet, önskvärd flexibilitet och goda resultat, kan verksamheten utvecklas så att kvaliteten och säkerheten ökar och risken för vårdskador minskar.

I vilken mån förbättras system och arbetssätt utifrån tillgänglig information

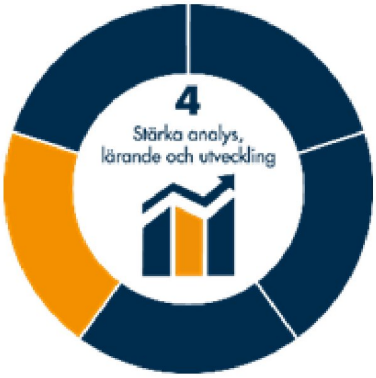

4.4.1 Avvikelser

PSL 2010:659, 6 kap. 4 §, SOSFS 2011:9 5 kap. 5 §, 7 kap. 2 § p 5

Den legitimerade hälso- och sjukvårdspersonalen informeras kontinuerligt om sin skyldighet att rapportera händelser som hade kunnat leda till vårdskador. Eftersom avvikelser diskuteras vid professionsmöten, utgör avvikelser och deras hantering en integrerad del av verksamheten. När personal upptäcker avvikelser rapporterar de in detta i en avvikelseblankett som EMI skickar till VC enligt HSL och EPI till PLA, som därefter utreder händelsen i en händelseanalys med hjälp av VC enligt HSL eller skolläkare. Orsakerna kan vara varierande och sträcka sig över olika faktorer och nivåer i organisationen, vilka kan ha bidragit till händelsen. I analysarbetet identifieras risker och områden för förbättring på olika nivåer, vilket kan inkludera kompetensutveckling för gruppen eller för den enskilde medarbetaren.

EMI har under året haft 8 interna avvikelser och 6 externa dvs sådana vi upptäckt där andra kommuner eller vårdverksamheter missat. För EPI, som 2024 i och med att de fick sin första PLA påbörjade sin rutin för att hantera avvikelser, har 2 avvikelser inkommit. Samtliga avvikelserapporter har utretts och åtgärdats i enlighet med gällande rutiner. De externa avvikelserna har skickats till de verksamheterna där vi bedömt avvikelsen hänt.

Avvikelserna har minskat från förra året, troligtvis för att tidigare avvikelser berott på missade kontroller enligt basprogrammet som vi nu blivit bättre på att upptäcka i tid då vi gör mer gedigna journalgenomgångar inför hälsobesök, vid mottagande av ny journal samt att epikris skrivs vid skolbyte även inom kommunen.

Byte av journalsystem har troligtvis också lett till färre antal avvikelser på grund av missade kontroller/uppföljningar eller att dokument scannats in i fel elevs journal.

Riskanalys har gjorts för att titta på avvikelsens allvarlighetsgrad i förhållande till sannolikhet för upprepande. Samlad analys tyder på att ingen patientskada skett men att vi behöver uppmärksamma dem och ständigt förbättra våra rutiner och processer för att undvika att detta sker.

4.4.2 Klagomål och synpunkter

SOSFS 2011:9, 5 kap. 3 §, 3 a § och 6 §, 7 kap. 2 § p 6

Varje vårdgivare har ansvaret att ta emot och utreda klagomål och synpunkter på verksamhetens kvalitet. Vårdnadshavare kan via kommunens hemsida anonymt lämna synpunkter och klagomål, som därefter fördelas via registrator till VC enligt HSL eller PLA. I de allra flesta fallen hör dock vårdnadshavare/elever av sig direkt till personal på skola muntligen eller skriftligen och de flesta klagomål och synpunkter som gäller hälso- och sjukvården inom elevhälsan hanteras direkt av berörd

personal på skolan.

Vid ett klagomål eller en synpunkt ska berörd hälso- och sjukvårdspersonal vidta lämpliga åtgärder direkt och därefter ska händelsen rapporteras till närmaste chef och utredas vidare av VC enligt HLS och/eller PLA.

Under 2025 har ett par synpunkter/klagomål som gäller hälso- och sjukvården inom elevhälsans medicinska eller psykologiska insats inkommit. Dessa har hanterats och besvarats av VC enligt HSL respektive PLA.

Vi behöver fortsatt arbeta med att själva skriva ner klagomålet eller synpunkten vi får till oss, då det oftast är till personalen direkt vårdnadshavare hör av sig och muntligen framför synpunkt eller klagomål. Eftersom personalen oftast där och då pratar och löser frågan med vårdnadshavaren tänker man inte på att skriva ner den. Detta är ett område vi får arbeta mer kring framåt då det är en viktig aspekt för vårt förbättringsarbete inom elevhälsan, EMI och EPI.

4.5 Öka riskmedvetenhet och beredskap

Alla delar av vården behöver planera för en hälso- och sjukvård som flexibelt kan anpassas till kortsiktigt eller långsiktigt förändrade förhållanden med bibehållen funktionalitet, även under oväntade förhållanden. I patientsäkerhetssammanhang beskrivs detta som resiliens.

Kommer ni att arbeta patientsäkert i framtiden

Att arbeta med hälso- och sjukvård inom elevhälsan är ofta ett enskilt arbete, och det kräver att varje medarbetare tar personligt ansvar för att delta i och komma med förslag om kompetensutveckling samt att alltid följa gällande riktlinjer och rutiner. Uppdraget inom EMI och EPI kräver en god förmåga, flexibilitet och en bred kompetens för att kunna möta uppkomna behov inom verksamheten. För att kunna möta detta är det viktig att personalen får möjlighet till kompetensutbyte inom professionsgruppen samt fortbildning och kompetensutveckling.

Under året har en gemensam utbildningsinsats för samtliga psykologer gjorts kring utredning av elev vid misstanke om intellektuell funktionsnedsättning.

De flesta skolsköterskor har under höstterminen fått utbildning i MI, Motiverande samtal (Motivational Interviewing), som är en evidensbaserad samtalsmetod som syftar till att stärka en individs egen motivation och förmåga att göra positiva förändringar i sitt liv, ofta relaterat till hälsa eller andra livsstilsförändringar.

EMI har under hösten 2025 fördjupat sig i samtalet med vårdnadshavare till elever där obesitas upptäcks, för att på ett bra sätt kunna motivera livsstilsförändringar utifrån hälsa och att må bra i livet samt att vårdnadshavare ska vilja ta emot hjälp från Barn- och ungdomsmedicinska

mottagningen, BUM, dit barn med obesitas remitteras om vårdnadshavare önskar. Skolsköterskorna har även gått en digital utbildning om obesitas för att öka sina kunskaper kring denna komplexa kroniska sjukdom som obesitas är.

På de årliga kongresserna för respektive profession; skolsköterska, psykolog och skolläkare, har ett par från varje profession deltagit och därefter kunna dela med sig till professionsgruppen det som de ansåg vara viktigast att sprida till sina kollegor för en likvärdighet och samsyn samt för att fortsätta stärka patientsäkerhetsarbetet.

5 MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR

2025 EMI	Mål	Strategier
	Att säkerställa en god, säker och likvärdig vård som bedrivs i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen och därigenom ökar patientsäkerheten	Fortsätta arbetet med att upprätta ett eget metodstöd med rutiner och processer, så att vi arbetar likvärdigt oberoende av vem som utför arbetet och på vilken skola vi arbetar. Fokus på hälsobesök, vaccinationsprocessen och remisshantering.
		Vid verksamhetsmöten ska vi belysa och definiera vad som utgör avvikelser, klagomål och synpunkter inom vår verksamhet. Syftet är att öka medvetenheten samt underlätta identifieringen och rapporteringen av ytterligare händelser
		Genomföra strukturerade dialoger mellan skolsköterskorna för att diskutera hur olika ämnen tas upp och kommuniceras i hälsosamtalet med eleven. Syftet är att tillvarata gruppens samlade kompetens och säkerställa ett mer likvärdigt arbetssätt.
	Tydlig och säker dokumentation/journalföring	Fortsätta uppbyggandet av mallar och checklista i journalsystemet
		Fortsätta arbetet med att upprätta rutiner och riktlinjer kring dokumentation

2025 EPI	Mål	Strategier
	Att säkerställa en god, säker och jämlik vård som bedrivs i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen och därigenom ökar patientsäkerheten	Fortsätta arbetet med att upprätta ett eget metodstöd med rutiner och processer, så att vi arbetar likvärdigt oberoende av vem som utför arbetet och på vilken skola vi arbetar.
		Vid professionsmöten ska vi belysa och definiera vad som utgör avvikelser, klagomål och synpunkter inom vår verksamhet. Syftet är att öka

2025 EPI	Mål	Strategier
		medvetenheten samt underlätta identifieringen och rapporteringen av ytterligare händelser
	Tydlig och säker dokumentation/journalföring	Öka likvärdigheten i dokumentation genom kollegial journalgranskning.
		Fortsätta uppbyggandet av mallar i journalsystemet

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteutlåtande

Handläggarens namn
Angelica Karlsson

2026-02-02

Riktlinjer för Sociala fonder (Dnr KS2025/2698-1)

Sammanfattning

Kungälvs kommun förvaltar ett antal sociala fonder där fondmedel delas ut till kommunmedborgare som ansökt. Både förvaltning och ansvarig nämnd har sett ett behov av att ta fram tydliga riktlinjer för utdelning av sociala fonder.

Riktlinjerna ska klargöra hur de sociala fonderna ska fördelas ut. Dels hur beslut och ansvarsfördelning av utdelningen av fonderna ska gå till, dels på vilka grunder en individ kan få ta del av fonderna. Målet är att förtydliga för nämnd, förvaltning och medborgare hur utdelningen av sociala fonder ska gå till.

Förvaltningen föreslår att riktlinjer för sociala fonder antas.

Juridisk bedömning

Kungälvs kommun förvaltar ett antal sociala fonder och de bedöms därför utgöra en kommunal angelägenhet enligt kommunallagen.

Enligt kommunallagen (2017:725) regleras kommuners ekonomiska förvaltning i 11 kap. Fonder ska enligt kommunallagen förvaltas med god ekonomisk hushållning.

Förvaltningens bedömning

Det har tidigare funnits en rutin för hur arbetet med utdelningen av sociala fonder går till, men inga officiellt antagna riktlinjer.

Under Sociala Myndighetsnämndens sammanträde 2015-05-05 antogs en rutin för ansökningar till sociala fonder. Rutinen hade fokus på den praktiska handläggningen av sociala fondansökningar och var inte utformad som riktlinjer enligt mallen för styrdokument. Den praktiska handläggningen av fondmedel bör finnas som intern rutin för de som arbetar med handläggningen. Det bör dock finnas en tydlig riktlinje som är tillgänglig för förvaltning, nämnd och medborgare och som är upprättad enligt mallen för styrdokument.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Styrdokumentet relaterar till kommunfullmäktiges strategiska mål:

- *En trygg omsorg med valmöjligheter genom hela livet*

De sociala fondmedlen riktar sig framförallt till personer som är sämre bemedlade eller som har funktionshinder, och är i behov av ekonomisk omsorg.

- *Att ge möjligheter till en aktiv fritid för alla åldrar*

Fondmedlen används ofta som ett bidrag till att kunna göra något mer exempelvis på semestern för dem som har lägre inkomster. På så sätt bidrar de till en mer aktiv fritid.

Styrdokumentet relaterar till kommunstyrelsens resultatmål:

- *Fler barn, unga och äldre - inklusive personer med funktionsvariation deltar i ett rikt och varierat kultur- och fritidsliv*

Fondmedlen kan användas till att få ett rikare kultur- och fritidsliv för dem som är sämre bemedlade eller har en funktionsvariation.

- *Minskat utanförskap och bidragsberoende*

De sociala fondmedlen kan sökas för dem som har behov av ekonomiskt stöd och på så vis bidra till minskat utanförskap.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

- *Mål 1: ingen fattigdom*

De sociala fondmedlen riktar sig bland annat till dem som är sämre bemedlade och stöttar därigenom målet att minska fattigdom.

- *Mål 10: minskad ojämlikhet*

De sociala fondmedlen riktar sig till framförallt sämre bemedlade eller funktionsvarierade. Medlen kan användas till att kunna göra sådant som andra människor med mer resurser kan, vilket kan bidra till att minska ojämlikheten.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Kommunfullmäktige har i *Finanspolicyn* delegerat till kommunstyrelsen att fatta beslut om riktlinjer för förvaltning av andra organisationers medel. *Riktlinjer för medel i avkastningsstiftelser* reglerar i sin tur hur förvaltning och ansvarsfördelning avseende donerade medel i form av avkastningsstiftelser ska gå till. Där omfattas bland annat de sociala fonder som dessa riktlinjer reglerar.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Genom att tydliggöra riktlinjer för de sociala fonderna och tillgängliggöra dem på kommunens hemsida så blir det lättare för medborgaren som vill ansöka om fondmedlen att förstå på vilka grunder fondmedlen delas ut.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Genom att tydliggöra riktlinjer för de sociala fonderna blir det enklare i handläggningen för de medarbetare som arbetar med utbetalning av fondmedlen, då det finns tydliga riktlinjer för på vilka grunder fondmedlen ska betalas ut.

Ekonomisk bedömning

Genom att tydliggöra riktlinjer för de sociala fonderna blir det enklare i handläggningen för de medarbetare som arbetar med utbetalning av fondmedlen, då det finns tydliga riktlinjer för på vilka grunder fondmedlen ska betalas ut.

Förslag till beslut

Riktlinjer för sociala fonder antas.

Anna Hedlin
Enhetschef

Tomas Gustavsson
Verksamhetschef Kommuncenter

Åsa Berglie
Sektorchef samhällsbyggnad

Expedieras till:

För kännedom till:

KUNGÄLVS KOMMUN

Riktlinjer för Sociala fonder

Riktlinje

Diarienummer:	KS2025/2698
Beslut:	2026-03-18
Beredande politiskt organ:	Sociala Myndighetsnämnden
Giltighetstid:	2030-12-31
Dokumentansvarig:	Handläggare för sociala fonder
Handläggare:	Angelica Karlsson, Pia Ranås

KUNGÄLVS KOMMUN

Innehållsförteckning

1. Inledning 3
2. Relation till andra styrdokument 3
3. Syfte 3
4. Mål och viljeinriktning 3
5. Fonder 3
6. Vägledande principer vid utdelning av fondmedel 3
7. Organisation 4
8. Ansökan 4
9. Levandegöra 4
10. Uppföljning 4

KUNGÄLVS KOMMUN

1. Inledning

Kungälvs kommun förvaltar ett antal sociala fonder där fondmedel delas ut till kommunmedborgare. Riktlinjerna tydliggör hur utdelning av de sociala fondmedlen går till.

2. Relation till andra styrdokument

Kommunfullmäktige har i Finanspolicyn delegerat till kommunstyrelsen att fatta beslut om riktlinjer för förvaltning av andra organisationers medel. Riktlinjer för medel i avkastningsstiftelser reglerar i sin tur hur förvaltning och ansvarsfördelning avseende donerade medel i form av avkastningsstiftelser ska gå till. Där omfattas bland annat de sociala fonder som dessa riktlinjer reglerar.

3. Syfte

Riktlinjerna ska klargöra hur de sociala fonderna ska fördelas ut. Dels hur beslut och ansvarsfördelning av utdelningen av fonderna ska gå till, dels på vilka grunder en individ kan få ta del av fonderna.

4. Mål och viljeinriktning

Målet är att förtydliga för nämnd, förvaltning och medborgare hur utdelningen av sociala fonder ska gå till.

5. Fonder

Kungälvs kommun förvaltar två sociala fonder, Gunnar och Elsa Ornäs fond och Gustav. E. Falcks Donationsfond. Nedan beskrivs kortfattat villkoren för att få ta del av fondmedel ur respektive fond.

- *Gunnar och Elsa Ornäs fond för handikappade*

Fondmedlen riktar sig till funktionshindrade i Kungälvs kommun. Syftet med fondmedlen är att hjälpa funktionshindrade att få en drägligare tillvaro.

- *Gustav E. Falcks Donationsfond*

Fondmedlen riktar sig till obemedlade eller mindre bemedlade personer som under minst 5 år varit bosatta på Marstrand.

6. Vägledande principer vid utdelning av fondmedel

Utöver de villkor som respektive fond ställer tar handläggningen även hänsyn till nedanstående vägledande principer vid utdelning av fondmedel. Principerna är framtagna av Sociala Myndighetsnämnden som är ansvarig politisk instans.

- Barnfamiljer bör prioriteras.
- Personer med lägre inkomster bör prioriteras.[1]

[1] Definitionen av lägre inkomst revideras årligen och beslutas av Sociala Myndighetsnämnden.

KUNGÄLVS KOMMUN

7. Organisation

Enligt Riktlinjer för medel i avkastningsstiftelser ansvarar kommunstyrelsen för förvaltning för avkastningsstiftelserna, fastställande av resultat- och balansräkning och beslut om total utdelningsram per stiftelse.

Nämnder och utskott beslutar om utdelning till sökanden utifrån beslutad ram i kommunstyrelsen. Sociala Myndighetsnämnden beslutar om utdelning for fonderna Stiftelsen Gunnar och Elsa Ornäs fond för handikappade samt Stiftelsen Gustaf E Falcks donationsfond.

Handläggare tar fram förslag på fördelning av avkastning utifrån riktlinjer och antal ansökningar som inkommit. Förslaget presenteras för Sociala Myndighetsnämnden. Besluten kommuniceras därefter till de sökande.

Efter slutgiltigt beslut i Sociala Myndighetsnämnden betalas fondmedlen ut. Fondmedelsansökningarna görs på våren och fondmedlen betalas ut under sommaren.

8. Ansökan

Medborgaren ansöker om fondmedel genom att använda e-tjänst på Kungälvs kommuns hemsida eller genom att skicka in ifylld pappersblankett innan den årliga ansökningstiden gått ut.

9. Levandegöra

Dessa riktlinjer publiceras på kommunens hemsida under styrande dokument.

10. Uppföljning

Riktlinjerna ska ses över, och om det finns behov, uppdateras i samband med mandatperiodens början enligt kommunens riktlinjer för styrdokument.

T E S T A M E N T E

Undertecknade äkta makar, rektor Gunnar Albert Ornäs, född den 3 maj 1899 och Elsa Margareta Elisabeth Ornäs, född den 28 november 1899, båda mantalsskrivna i Kungälv, Ytterbyvägen 17 A och båda i avsaknad av bröstarvingar, förklara härmed vår yttersta vilja vara att med vår gemensamma kvarlåtenskap skall efter den sist levandes frånfälle förfaras på följande sätt:

1. All befintlig egendom såväl löst som fast med undantag för vad som uppgivits i särskilt brev till fru Maj-Britt Gustafsson, född Andersson, Hellangårdsvägen 4 Tuve, Göteborg H och som skall tillfalla henne som gåva, skall försäljas på offentlig auktion.

2. Sedan begravningskostnaderna gäldats, skall - om så inte av oss själva redan blivit verkställt - erforderligt penningbelopp överlämnas till Kyrkorådet i Kungälv att användas till framtida vård och skötsel av vår familjegrav belägen å Kungälvs kyrkogård i Fontinskogen.

3. Graven skall ändras - om så icke redan av makarna Ornäs blivit verkställt - på så sätt, att de två långsgående listerna tagas bort och graven i sin helhet innanför ramen täckas med kvadratiska stenplattor av det slag, som redan blivit ditlagt. En c:a 30 cm remsa närmast gravstenen lämnas öppen för plantering. Dessutom skall å gravstenen resp. dödsår inristas på därför avsedd plats för båda makarna. Arbetet verkställes genom kyrkorådets försorg.

4. Av återstoden befintliga tillgångar enligt gjord bouppteckning skall bildas en fond kallad: Gunnar och Elsa Ornäs fond för handikappade. Fonden skall som gåva överlämnas och förvaltas av Kungälv stad (socialvårdsnämnden) samt göras räntebärande genom insättning i bank.

5. Fondens ändamål. Sedan $\frac{1}{10}$ av fondens årsränta varje år lagts till kapitalet, skall medel ur återstoden av årsräntan kunna användas till hjälp åt handikappade inom Kungälv stad för att göra deras tillvaro drägligare.

Kungälv, Ytterbyvägen 17 A den 20 oktober 1967.

Elsa Ornäs ..... G. Ornäs .....

Egenhändiga namnteckningarna bevittnas av:

Inga-Lill Eklasson ..... Carl-Gunnar Eklasson .....

Lärlingsgatan 13 Kungälv Lärlingsgatan 13 Kungälv

Gunnar Ornäs
† 4.3.1968

Elsa Ornäs
† 1979

Fastställt 21 § KS

KYRKOMYNDIGHETERNAS BEKRÄFTELSE
ENLIGT KYRKOLAGEN 2 KAP. 11 §
KYRKOMYNDIGHETERNAS SAMMANTRÄDE

Författningssamling för Marstrand

N:o 15 | Larsson & C:o, Broaryd 1951 | 1905

REGLEMENTE
FÖR
GUST. E. FALCKS DONATIONSFOND
antaget av Stadsfullmäktige den 27 december 1905.

§ 1.

Donationsfonden består av det kapital, som avlidne Handlanden Gustaf Emil Falck i Halmstad genom testamente av den 10 januari 1905 givit staden Marstrand, varest han föddes den 2 april 1816, jämte vad av upplupna räntor lägges till kapitalet, och vilket skall förvaltas av staden under namn av GUST. E. FALCKS DONATIONSFOND.

§ 2.

Styrelsen för Gust. E. Falcks Donationsfond väljes av stadsfullmäktige och består av sju ledamöter, valda för fyra år, och två suppleanter, valda för två år.

Styrelsen erhåller ej något arvode.

§ 3.

Av ledamöterna väljes fyra för åren 1906—1909 och därefter för fyra år samt tre för åren 1906—1907 och därefter för fyra år.

Suppleanterna väljas för åren 1906—1907 och därefter för två år.

§ 4.

Suppleanterna inkallas i den ordning, vari de äro upptagna i valprotokollet.

§ 5.

Avgår ledamot eller suppleant under den för honom bestämda tjänstgöringstiden, förrättas nytt val för den återstående tiden.

§ 6.

Valbara äro alla till myndig ålder komna, inom staden Marstrand mantalskkrivna män, vilka ej inom staden häfta för kommunala eller kyrkliga utskylder.

§ 7.

Ledamot eller suppleant i styrelsen kan icke vara:

den som icke råder över sig och sitt gods;

den som avträtt all sin egendom till borgenärer och icke kan visa, att han är fri från deras krav;

den som är förlustig medborgerligt förtroende eller genom utslag, vilket ännu icke vunnit laga kraft, är dömd till förlust av sådant förtroende eller den som är ställd under framtiden för brott, vilket medför nämnda påföljd;

den som är förklarad ovärdig att föra andras talan inför rätta eller att vidare nyttjas i rikets tjänst.

§ 8.

För granskning av fondens räkenskaper utse stadsfullmäktige årligen tre revisorer och två suppleanter.

Den, som i två år varit revisor, kan icke återväljas därtill, förrän ett år förflutit.

§ 9.

Enligt föreskrift i testamentet skall till Fröken Berta Olbers och Fru Alida Wester, född Olbers, så länge de båda eller en av dem leva och från donators dödsdag, som inträffade den 25 februari 1905, årligen utbetalas 2000 kronor med 500 kronor i kvartalet.

§ 10.

Av fondens räntemedel skall årligen minst en femtedel läggas till kapitalet, till dess att detsamma uppgår till 200.000 kronor, då all vidare avsättning till kapitalet kan upphöra.

§ 11.

Av årsräntan utdelas det belopp, som stadsfullmäktige besluta, till obemedlade eller mindre bemedlade personer inom samhället, tillhörande så kallade pauvres honteux.

§ 12.

Skulle stadsfullmäktige så anse lämpligt, kan en del av årsräntan användas till andra välgörande ändamål inom samhället av sådan beskaffenhet, att de ej böra bestridas genom uttaxering å stadens skattskyldiga invånare.

§ 13.

Drätselkammaren förvaltar fondens tillgångar, uppbär dess inkomster och utbetalar dess utgifter på sätt, som omtalas i kammarens reglemente av den 31 augusti 1905 §§ 17, 20, 21 och 25.

§ 14.

Stadsfullmäktige besluta angående tillgångarnas placering efter Drätselkammarens och styrelsens hörande.

Det belopp, varom ej särskilt beslut fattats, skall insättas i bank.

§ 15.

Drätselkammaren utser fondens kassaförvaltare och räkenskapsförare.

§ 16.

Före den 1 april skola fondens räkenskaper för det förflutna året vara avslutade och avlämnade till revisorerna.

§ 17.

Styrelsen sammanträder årligen

i januari månad för val av ordförande, vice ordförande och sekreterare, vilket sammanträde utlyses av föregående årets ordförande eller vice ordförande;

i november månad för upprättande av förslag till inkomst- och utgiftsstat för nästa år; samt

så ofta ordföranden finner nödigt eller två ledamöter begära det.

§ 18.

Protokollsutdrag om val av ordförande och vice ordförande tillställes ofördröjligen stadsfullmäktige.

§ 19.

Äro både ordföranden och vice ordföranden hindrade, utfärdas kallelse till sammanträde av den till tjänstgöringsåldern äldste ledamoten, och sker då val av tillfällig ordförande, intill dess ordförandens eller vice ordförandens förfall upphör.

§ 20.

Styrelsen äger rätt att fatta beslut, om sammanlagt sex ledamöter och suppleanter äro närvarande eller om fem äro närvarande och ense om beslutet.

§ 21.

Val sker, om så yrkas, med slutna sedlar. Genom lottning bestämmes företrädet mellan dem, som erhållit lika antal röster.

Alla andra frågor avgöras genom öppen omröstning och enkel röstövervikt. Utfalla rösterna lika, gäller den mening, som ordföranden biträtt.

§ 22.

Om två ledamöter sådant begära, skall ärende, som första gången förekommer till behandling, av styrelsen bordläggas till nästa sammanträde.

§ 23.

Bidrag från fonden kan utdelas som årlig pension eller tillfälligt bidrag.

§ 24.

Den, som önskar erhålla bidrag från fonden, skall ingiva skriftlig ansökan därom till styrelsen.

Ledamot i styrelsen äger även föreslå utdelande av bidrag, varjämte stadsfullmäktig äger rätt att ingiva skriftligt förslag därom.

§ 25.

Pensioner kunna på styrelsens förslag utdelas av stadsfullmäktige, och skola dessa utgå till dess stadsfullmäktige annorlunda besluta eller för vissa år.

§ 26.

Endast den, som under minst fem år varit bosatt i Marstrand och som levat ett aktningsvärt och hederligt liv och ej erhållit understöd av fattigvården, kan erhålla bidrag, så vida ej på grund av synnerliga skäl stadsfullmäktige på styrelsens förslag vid särskilt tillfälle besluta annorlunda.

§ 27.

Pension får lyftas med en fjärdedel i början av vart kvartal.

Tillfälliga bidrag utdelas på de tider, som styrelsen bestämmer.

§ 28.

Om särskilda skäl föreligga, kunna stadsfullmäktige, sedan förslag därom blivit i behörig ordning väckt, efter styrelsens hörande indraga beviljad pension.

§ 29.

Styrelsen översänder i november månad varje år till stadsfullmäktige förslag till inkomst- och utgiftsstat för det kommande året, upptagande:

Inkomster.

Räntor.

Utgifter.

Det belopp, som enligt beräkning skall läggas till kapitalet.

Pension enligt testamentets föreskrift.

Förvaltningskostnader.

Pensioner enligt stadsfullmäktiges beslut.

Tillfälliga bidrag.

Anslag till andra välgörande, särskilt upptecknade ändamål.

Det överskott, som kan uppstå och som lägges till kapitalet, om ej stadsfullmäktige fatta annat beslut.

§ 30.

Av den summa, som finnes tillgänglig sedan kapitalökningen, pension enligt testamentets föreskrift och förvaltningskostnader avgått, får ej mera än en tredjedel användas till årliga pensioner.

§ 31.

Av det belopp, som stadsfullmäktige anvisat därtill, äger styrelsen utdela tillfälliga bidrag till pauvres honteux.

Skulle något härav vara outdelat vid årets slut, lägges detta till kapitalet.

Det är icke förbjudet att lämna tillfälligt bidrag till den, som förut åtnjuter pension, om särskilda omständigheter föranleda därtill.

§ 32.

Så snart räkenskaperna äro avslutade, skall drätselkammaren upprätta och till stadsfullmäktige översända ett sammandrag över fondens inkomster och utgifter, så avfattat, att jämförelse med motsvarande inkomst- och utgiftsstat lätt kan verkställas, ävensom förteckning över fondens tillgångar.

§ 33.

Det av drätselkammaren upprättade sammandraget av fondens räkenskaper och revisionsberättelsen skola intagas i stadsfullmäktiges tryckta handlingar samt inkomst- och utgiftsstaten, sådan den av stadsfullmäktige fastställts, i deras protokoll.

§ 34.

Vid varje sammanträde föres protokoll, som upptager närvarande ledamöter och suppleanter, de ärenden, som handlagts, de beslut, som fattats, och vid viktigare tillfällen skälen härtill.

Protokollet justeras vid nästa sammanträde eller därförut, om så finnes nödigt.

§ 35.

Den som deltagit i ett beslut kan senast vid justeringen anteckna sin reservation till protokollet.

§ 36.

Ordföranden underskriver å styrelsens vägnar alla utgående skrivelser, vilka kontrasigneras av sekreteraren.

Protokollsutdrag bestyrkas av ordföranden eller sekreteraren.

För pension, som beviljats av stadsfullmäktige, utfärdas pensionsbrev, som undertecknas av styrelsens samtliga ledamöter.

Å tillfälliga bidrag och andra utgifter lämnar styrelsens ordförande anvisning.

§ 37.

Stadens vaktmästare och betjänte skola tillhandagå styrelsen vid kallelser och andra ärenden.

§ 38.

Styrelsens beslut kunna icke överklagas.

§ 39.

Ändring av detta reglemente kan besutas av stadsfullmäktige, sedan förslag därom blivit i behörig ordning framställt samt drätselkammaren och styrelsen avgivit yttrande, därvid iakttages, att §§ 1, 10, 11 och 12 äro grundade på testamentets föreskrifter.

KUNGÄLVS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL KS p 20
Sammanträdesdatum Blad

Kommunstyrelsens arbetsutskott 1976-11-23 14

AU § 585 Dnr 1976.166

Gustaf Emils Falcks donationsfond reglemente för

Kommunkansliet har i skrivelse 1976-10-04 till styrelsen för Gustaf Emil Falcks donationsfond lämnat förslag till reglemente för Gustaf Emil Falcks donationsfond.

Styrelsen för Gustaf Emil Falcks donationsfond har vid sammanträde 1976-10-20, § 2, föreslagit att kommunstyrelse och kommunfullmäktige fastställer reglemente för Gustaf Emil Falcks donationsfond enligt kommunkansliets förslag dock med justeringar beträffande § 5 och 9 enligt följande:

§ 5

Valbara är alla myndiga personer vilka är mantalsskrivna i Marstrands församling.

§ 9

Skulle sociala centralnämnden anse det lämpligt, kan en del av årsräntan användas till andra välgörande ändamål inom Marstrands församling av sådan beskaffenhet, att de inte bör finansieras med kommunalskatt.

AU föreslår KS och KF besluta

1 att fastställa reglemente för Gustaf Emil Falcks donationsfond enligt det förslag som lämnats av styrelsen för Gustaf Emil Falcks donationsfond 1976-10-20, § 2 utgörande bilaga till protokollet,

2 att hos kammarkollegium anhålla om permutation av reglemente för Gustaf Emil Falcks donationsfond.

8

Justerandes sign | Utdragsbestyrkande

HV
fol.
225

Protokoll fört vid sammanträde med styrelsen för Gust. E. Falcks Donationsfond den 2o okt. 1976.

Närvarande: Kerstin Kristensson, Ruth Kristensson, Jan Erik Löfgren, Gurli Jitsmark samt vid protokollet undertecknad v. ordförande ohh sekreterare.

§ 1.

Att justera dagens protokoll utsågs Kerstin Kristensson.

2.

Styrelsen, som tagit del av kommunkansliets skrivelse 1976-1o-o4, beslutade enhälligt att föreslå att fonden även i fortsättningen skall fungera med särskilt vald styrelse och ej, som föreslagits, uppgå i "Samfond nr 3. Fond för behövande i Kungälvskommun- Marstrandsdelen". Styrelsen ansåg att ledamöterna i en så liten församling som Marstrand har god personkännedom och genom sina ledamotskap i andra fonder har möjlighet att se till att medlen blir rättvist fördelade. Enligt § 17 i förslag till nya stadgar har sociala centralnämnden möjlighet att komma med förslag till utdelning. F.n. är en suppleant i sociala centralnämnden även ledamot i fonden.

Vidare beslutade styrelsen att föreslå att det nya förslaget till reglemente för fonden antages men med följande smärre ändringar och så att följande paragrafer får följande lydelse:

§ 5. Valbara är alla myndiga personer vilka är mantalsskrivna i Marstrands församling.

§ 9. Skulle sociala centralnämnden anse det lämpligt, kan en del av årsräntan användas till andra välgörande ändamål inom Marstrands församling av sådan beskaffenhet, att de inte bör finansieras med kommunalskatt.

Dessa båda ändringar av förslaget motiveras med att donationen är given till staden Marstrand vilket helt överensstämmer med begreppet Marstrands församling.

Marstrand som ovan

E. Wångdahl

v. ordf.

Justeras:

Kerstin Kristensson

1976-10-04

Kommunkansliet

Styrelsen för Gustaf Emil Falcks
donationsfond
c/o ordf Allan Andersson
Parkgatan 30

440 30 MARSTRAND

Ang nytt reglemente för Gustaf Emil Falcks donationsfond.

Vice ordförande Ewert Wångdahl i styrelsen för Gustaf Emil Falcks donationsfond har tidigare tagit kontakt med kommunkansliet i Kungälvs kommun angående utarbetande av nytt reglemente för rubr.

Kommunkansliet har i samråd med drätselkontoret utarbetat förslag till nytt reglemente för fonden (bilaga 1).

Kommunkansliet får härmed som alternativt förslag, till nytt reglemente, föreslå att styrelsen överväger sammanläggning med "Samfond nr 3 - Fond för behövande i Kungälvs kommun - Marstrandsdelen" (bilaga 2).

Kommunfullmäktige beslöt 1974-03-25, § 31 om sammanläggning av donationsfonderna till sex stycken samfonder varav nr 3 berör Marstrand. Kammarkollegiet beslutade 1974-05-31 att godkänna Kungälvs kommuns framställan om permutation av vissa donationsfonder.

Kommunkansliet emotser yttrande i ärendet.

KOMMUNKANSLIET

Kai Dittmer

Rolf Boman

KUNGÄLVS KOMMUN

Reglemente för Gustaf Emil Falcks donationsfond (1905)

Föreslagen lydelse

§ 1

Donationsfonden består av det kapital, som avlidne Handlaren Gustaf Emil Falck i Halmstad genom testamente 1905-01-10, givit staden Marstrand, där han föddes 1816-04-02, jämte vad upplåtna räntor läggs till kapitalet, och vilket skall förvaltas av kommunen under namnet Gustaf E Falcks donationsfond.

§ 2

Styrelsen för Gustaf E Falcks donationsfond väljs av kommunfullmäktige och består av sju ledamöter och två suppleanter valda för tre år. Styrelsen erhåller inte något arvode.

§ 3

Suppleanterna inkallas i den ordning, i vilken de är upptagna i valprotokollet.

§ 4

Avgår ledamot eller suppleant under den för honom bestämda tjänstgöringstiden, förrättas nytt val för den återstående tiden.

§ 5

Valbara är alla myndiga personer vilka är mantalsskrivna i Kungälvs kommun.

§ 6

För granskning av fondens räkenskaper svarar kommunrevisionen.

§ 7

Av fondens räntemedel skall årligen minst en femtedel läggas till kapitalet, tilldess att detsamma uppgår till 200.000 kr, då all vidare avsättning till kapitalet kan upphöra.

§ 8

Av årsräntan utdelas det belopp, som kommunstyrelsen beslutar, till mindre bemedlade personer, mantalsskrivna i Marstrands församling.

JACOBSONS TR 0-92

§ 9

Skulle sociala centralnämnden anse det lämpligt, kan en del av årsräntan användas till andra välgörande ändamål inom kommunen av sådan beskaffenhet, att de inte bör finansieras med kommunalskatt.

§ 10

Kommunstyrelsen i Kungälv förvaltar fondens tillgångar.

§ 11

Före den 1 april skall fondens räkenskaper för det förflutna året vara avslutade och avlämnade till revisorerna.

§ 12

Styrelsen sammanträder årligen

i februari för val av ordförande, vice ordförande och sekreterare, vilket sammanträde utlyses av föregående årets ordförande, eller vice ordförande;

i december månad då upprättat förslag till inkomst- och utgiftsstat fastställes;

så ofta ordförande finner det nödvändigt eller två ledamöter begär det.

§ 13

Beträffande regler för styrelsen när det gäller beslutsförhet gäller de regler som stadgas i kommunallagen för kommunfullmäktige.

§ 14

Beträffande regler för styrelsen avseende voteringsförfarande gäller de regler som stadgas i kommunallagen för kommunfullmäktige.

§ 15

Beträffande regler för styrelsen avseende bordläggningsförfarande gäller de regler som stadgas i kommunallagen för kommunfullmäktige.

§ 16

Bidrag från fonden utdelas som tillfälligt bidrag.

§ 17

Den som vill ha bidrag från fonden, skall skriftligt ansöka härom hos styrelsen. Även styrelseledamot kan föreslå utdelande av bidrag, så också sociala centralnämnden.

§ 18

Styrelsen upprättar i december månad varje år förslag till inkomst- och utgiftsstat för det kommande året upptagande:

Inkomster.

Räntor.

Utgifter.

Det belopp, som enligt beräkning skall läggas till kapitalet.

Förvaltningskostnader.

Tillfälliga bidrag.

§ 19

Det överskott, som kan uppstå läggs till kapitalet, om inte kommunstyrelsen fattar annat beslut.

§ 20

Beträffande regler för styrelsen avseende protokoll, justering m m gäller de regler som stadgas i kommunallagen för kommunfullmäktige.

§ 21

Beträffande regler för styrelsen avseende reservation emot beslut m m gäller de regler som stadgas i kommunallagen för kommunfullmäktige.

§ 22

Ordförande skriver på styrelsens vägnar alla utgående skrivelser, vilka kontrasigneras av sekreteraren. Protokollsutdrag bestyrks av ordföranden eller sekreteraren.

§ 23

Styrelsens beslut kan inte överklagas.

§ 24

Ändring av reglemente kan beslutas av kommunfullmäktige efter det att förslag framställts och styrelsen avgivit yttrande. Härmed bör iakttas att §§ 1, 7, 8 och 9 är grundade på testamentets föreskrifter.

Detta reglemente är fastställt av Kungälvs kommunfullmäktige 1976- och träder i kraft 1977-01-01.

Sammanträdesprotokoll

§ 138/2026

Riktlinjer för Sociala fonder (Dnr SMN2025/0694)

Sammanfattning

Kungälvs kommun förvaltar ett antal sociala fonder där fondmedel delas ut till kommunmedborgare som ansökt. Både förvaltning och ansvarig nämnd har sett ett behov av att ta fram tydliga riktlinjer för utdelning av sociala fonder.

Riktlinjerna ska klargöra hur de sociala fonderna ska fördelas ut. Dels hur beslut och ansvarsfördelning av utdelningen av fonderna ska gå till, dels på vilka grunder en individ kan få ta del av fonderna. Målet är att förtydliga för nämnd, förvaltning och medborgare hur utdelningen av sociala fonder ska gå till.

Förvaltningen föreslår att riktlinjer för sociala fonder antas.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande Riktlinjer för Sociala fonder
Bilaga Riktlinjer för Sociala fonder
Bilaga Ornäs fond
Bilaga Reglemente Gust.E.Falcks Donationsfond

Förslag till beslut

Riktlinjer för sociala fonder antas.

Expedieras till:

För kännedom till:

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteutlåtande

Handläggarens namn
Oskar Engdahl

2026-02-24

Revidering av kommunstyrelsens delegationsordning (Dnr KS2026/0440-1)

Sammanfattning

Förvaltningen ser regelbundet över kommunstyrelsens delegationsordning så att den stämmer överens med nuvarande organisation, samt föreslår revideringar där förvaltningen ser att ett behov finns.

En del av det nya förslaget på delegationsordning innefattar förändringar till följd av att förvaltningens organisation har förändrats. I organisationsförändringen har Stabschef Projekt, upphandling och inköp försvunnit och en enhetschef för juridik och upphandling har tillsatts, vilket innebär att delegationsordningen behövts ses över.

Utöver det föreslås förändringar för att tydliggöra och förenkla hanteringen av förnyad konkurrensutsättning (FKU) samt ytterligare justeringar för att effektivisera hanteringen av ärenden.

I förslaget föreslås också ett antal justeringar för att spegla nuvarande arbetssätt samt ett antal redaktionella korrigeringar.

Förslag till kommunstyrelsen:
Förslag på ny delegationsordning antas.

Juridisk bedömning

Förslaget till beslut är förenligt med gällande lagstiftning.

I delegationsordningen anges förutsättningar för nämndens delegeringsrätt, vad nämnden kan delegera samt delegeringsförbud mm.

Förvaltningens bedömning

Ekonomiadministrativa ärenden/ekonomisk förvaltning
B 15 – till punkten föreslås att sektorchef trygghet och stöd läggs till för att tydliggöra vem som har möjlighet att fatta *beslut om bidrag till och avtal om idéburet offentligt partnerskap (IOP)* till och med 0.6 prisbasbelopp.
Utskottet för bildning och lärande har delegation på över 0.6 prisbasbelopp.

B 26 - *Upphandling av varor, tjänster och entreprenader inom ramen för tilldelad driftbudget. Driftbudget avser den budget enheten blir tilldelad för utförande av sitt grunduppdrag. I samband med att besluta om tilldelning, ändra, förlänga och säga upp*

Stabschef Projekt, upphandling och inköp tas bort från punkten då tjänsten inte finns kvar.

1. *Ramavtal* delegeras till enhetschef juridik och upphandling (maximalt 5 år)

2.
   - Enhetschef föreslås läggas till som delegat för *Avtal* inom området Staben upp till 30 prisbasbelopp.

   - Avtal inom orådet inköp av personbilar och lätta transportfordon till samtliga sektorer läggs till med sektorchef Samhällsbyggnad som delegat. (beslut fattas efter godkännande av de vars budget belastas)

   - Punkten *Övriga områden samt kommunövergripande upphandling och inköp* – korrigeras till att även gälla för sektorsövergripande upphandling och inköp. Till ny delegat föreslås Enhetschef juridik och upphandling. (beslut fattas efter godkännande av de vars budget belastas)

B 27 och A 28 Stabschef Projekt, upphandling och inköp tas bort då tjänsten inte finns kvar.

Allmänna ärenden och rättsfrågor
C 8 - korrigering av lagrum, genom att ej begränsa till ett visst antal paragrafer, vilka inte inkluderar alla beslut.

C 14 – till beslut om *Yttrande över länsstyrelsens remisser angående ansökning rörande borgerliga vigsel- eller registreringsförrättare* tas Stabschef Säkerhet bort som ersättare till kommunjurist.

Utbildning
F 12 till *Besluta om skolskjutsarnas färdväg och de platser där av- eller påstigning sker* föreslås ordningen på beslutsfattare och ersättare ändras.
Nytt förslag: Beslutsfattare; Skolskjutshandläggare, ersättare Kollektivtrafiksamordnare.

Utöver ovan nämnda punkten förtydligas att avrop på ramavtal, inte gäller för förnyad konkurrensutsättning (FKU) då punkt B 26 och B 27 ska tillämpas.

Därutöver det föreslås ett antal justeringar utifrån nuvarande arbetssätt och organisation samt redaktionella justeringar.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Revideringen av kommunstyrelsens delegeringsordning har koppling till kommunfullmäktiges strategiska mål *Att medborgare och näringsliv ska känna ökat förtroende för kommunen*.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet har viss koppling till mål 16 om fredliga och inkluderande samhällen där delmålen nedan särskilt kan nämnas.

16.6 Bygga upp effektiva och transparenta institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.
16.7 Säkerställa ett lyhört, inkluderande, deltagandebaserat och representativt beslutsfattande på alla nivåer.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

I första hand har kommunstyrelsens delegationsordning koppling till reglementet.
Delegering inom en nämnd förutsätter alltid beslut i två led. Först måste fullmäktige i ett reglemente eller i ett särskilt beslut ha uppdragit till nämnden att hantera ett visst verksamhetsområde eller besluta i vissa ärenden eller ärendegrupper. Därefter kan nämnden om den vill besluta om delegering av denna beslutanderätt.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Föreslagna ändringar bedöms inte ha någon påverkan ur medborgar- och brukarperspektivet.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Förslaget bedöms inte påverka medarbetarperspektivet i stort. Men det innebär att delegation även ges på tjänstemannanivå för vissa rutinärenden.

Ekonomisk bedömning

Beslutet innebär inte några ekonomiska kostnader.

Förslag till kommunstyrelsen

1. Förslag på ny delegationsordning antas.

Håkan Sandahl
tf. kommundirektör

Åsa Berglie
Sektorchef samhällsbyggnad

Tomas Gustavsson
verksamhetschef kommuncenter

Anna Hedlin
enhetschef förvaltning och utredning

Expedieras till:

För kännedom till:

Kommunstyrelsens delegationsordning

Delegationsordning

Rött tas bort
Grönt läggs till

Diarie-/dokumentnummer: KS2026/0440
Beslut:
Beredande politiskt organ: Kommunstyrelsen
Ersätter tidigare beslut 2025-09-17 Kommunstyrelsen § 241/2025
Dokumentansvarig: Kommunsekreterare
Senast uppdaterad av: Oskar Engdahl

KUNGÄLVS KOMMUN

Innehållsförteckning

Delegering av beslutanderätt inom nämnd 3
1. Vad innebär delegering? 3
2. Förutsättningar för nämndens delegeringsrätt 3
3. Vad man kan delegera. 3
a. Nämndens delegeringsrätt – delegeringsförbud (6 kap 38 § KL) 3
b. Delegering och ren verkställighet 4
c. Delegering av rätt att överklaga 4
d. Beslut utan delegeringsuppdrag 4
4. Vem kan man delegera till? (6 kap 73 § KL) 4
5. Ansvar/Innebörd 5
6. Återkallelse och omprövning 5
7. Delegering av beslutsrätten i brådskande ärenden där nämndens avgörande inte kan avvaktas. (6 kap 39 § KL) 5
8. Anmälan av delegeringsbeslut (6 kap 40 § KL) 6
9. Exempel på ren verkställighet är: 6
Allmänna bestämmelser för kommunens delegationsordning 7
Kommunstyrelsens delegationsordning 10
PERSONALADMINISTRATIVA ÄRENDEN 10
Kommunstyrelsen beslutar om kommundirektörens anställningsavtal, eventuella tilläggsavtal och instruktion. 10
EKONOMIADMINISTRATIVA ÄRENDEN/EKONOMISK FÖRVALTNING 14
ALLMÄNNA ÄRENDEN OCH RÄTTSFRÅGOR 21
SAMHÄLLSBYGGNAD 25
SOCIALTJÄNST 38
UTBILDNING 40
Grundskola och anpassad grundskola 42
Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola 42
Vuxenutbildning 44
ÖVRIGA ÄRENDEN 45

KUNGÄLVS KOMMUN

Delegering av beslutanderätt inom nämnd

(6 kap 37 – 40 §§ kommunallagen)

1. Vad innebär delegering?

Delegering enligt kommunallagen (KL) innebär att beslutanderätten, i ett visst ärende eller i en ärendegrupp, flyttas över till någon annan (= delegaten).

Delegaten träder helt in i nämndens ställe. Ett beslut av delegaten ses som ett nämndens beslut och kan överklagas genom laglighetsprövning.

Nämnden kan inte ändra delegatens beslut men kan återkalla delegeringsuppdraget. Nämnden kan också genom eget handlande föregripa ett beslut i ett enskilt ärende genom att själv ta över ärendet och fatta beslut.

Nämnden har redovisningsansvaret men delegaten har det juridiska ansvaret (t ex tjänstefel, skadestånd).

2. Förutsättningar för nämndens delegeringsrätt

Delegering inom en nämnd förutsätter alltid beslut i två led. Först måste fullmäktige i ett reglemente eller i ett särskilt beslut ha uppdragit till nämnden att hantera ett visst verksamhetsområde eller besluta i vissa ärenden eller ärendegrupper. Därefter kan nämnden om den vill besluta om delegering av denna beslutanderätt. Nämnden lämnar delegeringsuppdrag genom särskilt beslut eller genom att fatta beslut om en delegationsordning där beslutanderätten i olika ärenden överförs till delegater.

Nämnden beslutar själv i vilka ärenden eller ärendegrupper beslutanderätten skall delegeras. Räckvidden för en nämnds delegeringsbefogenhet framgår av 6 kap 38 § KL (se nedan) som anger vilka ärendetyper som inte får delegeras

3. Vad man kan delegera.

a. Nämndens delegeringsrätt – delegeringsförbud (6 kap 38 § KL)

Nämnden får inte delegera beslutanderätten i följande slag av ärenden:

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet, dvs. nämndens övergripande ansvar för verksamheten,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige,
3. yttranden med anledning av att fullmäktiges beslut överklagats,
4. yttranden med anledning av att nämndens egna beslut överklagats,
5. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om ärendet är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.
6. vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter bl.a. inom socialområdet

KUNGÄLVS KOMMUN

Sammanfattningsvis kan man säga att **ärenden som är av *principiell beskaffenhet* eller som annars är av *större vikt* är förbehållna nämnden.** Oftast handlar det om ärenden som får stora konsekvenser för kommunen och ofta där politiska bedömningar är avgörande. Någon klar gräns för vad som är delegerbart eller inte delegerbart finns inte. Man får se på hur ofta ärendena förekommer, kommunens storlek, budgetomslutning, förvaltningens/verksamhetens storlek och organisation.

Förutom de generella undantagen från delegering ovan innehåller en del specialförfattningar, t.ex. socialtjänstlagen, också uttryckliga delegeringsförbud.

b. Delegering och ren verkställighet

Man skiljer mellan *beslut i kommunallagens mening och ren verkställighet. I delegationsordningen skall m.a.o. endast upptas beslut i kommunallagens mening.*

Gränsen mellan beslut som kräver delegering och ren verkställighet går inte att dra med exakthet.

Beslut i kommunallagens mening kännetecknas bl.a. av att det finns *utrymme för alternativa lösningar* och att beslutsfattaren måste göra vissa överväganden och bedömningar. Normalt kan denna typ av beslut *överklagas* genom laglighetsprövning eller genom förvaltningsbesvär. Men man kan inte endast gå på överklagbarheten för att särskilja ren verkställighet från beslut i kommunallagens mening eftersom t.ex. yttranden normalt inte kan överklagas men ofta innehåller självständiga bedömningar och fodrar delegering för att kunna föras över från nämnd till annan.

Vid *ren verkställighet* saknas utrymme för självständiga bedömningar och beslutsalternativ. Det rör sig här om ”mekanisk verkställighet”, t.ex. avgiftsdebitering enligt en fastställd taxa eller tilldelning av daghemsplats efter en klar turordning. Beslut av rent förberedande eller verkställande art kan inte överklagas (jmf 13 kap. 2 §) Även om den enskilde inte kan överklaga beslutet genom laglighetsprövning – eller förvaltningsbesvär - finns andra vägar för den enskilde att angripa ett beslut den enskilde upplever som felaktigt, nämligen genom rättslig prövning vid allmän domstol, anhållan om en JO-granskning eller påkallande av de kommunala revisorernas uppmärksamhet.

c. Delegering av rätt att överklaga

Beslut att *överklaga dom* av allmän förvaltningsdomstol går att delegera, liksom beslut att begära *inhibition*. En förutsättning är att det överklagade beslutet i sig är delegerbart. Ett bemyndigande skall vara försett med förbehållet, att vad gäller ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda får delegeringen inte omfatta ärenden av principiell betydelse eller annars av större vikt.

d. Beslut utan delegeringsuppdrag

Om en anställd fattar ett beslut utan stöd av ett delegeringsuppdrag kan ett sådant beslut inte överklagas genom laglighetsprövning eftersom beslutet inte kan sägas existera i kommunallagens mening. Kommunen kan dock bli civilrättsligt bunden av beslutet om mottagaren är i god tro och det rör civilrättsliga förhållanden. Mottagaren kan i sådant fall även driva ärendet via allmän domstol.

4. Vem kan man delegera till? (6 kap 73 § KL)

En nämnd kan lämna delegeringsuppdrag till

- ett utskott bestående av ledamöter eller ersättare i nämnden

KUNGÄLVS KOMMUN

- en ledamot eller ersättare i nämnden
- en anställd hos kommunen
- presidiet

Det är inte tillåtet att lämna delegeringsuppdrag till

- flera anställda i grupp
- till anställd tillsammans med ledamot eller ersättare, s.k. blandad delegering
- anställd i kommunalt företag

Det bör också vara klart, genom delegationsordning eller på annat sätt, vem som går in i en delegats ställe vid delegatens frånvaro.

5. Ansvar/Innebörd

Delegaten träder helt i nämndens ställe. Beslut som fattas med stöd av ett delegeringsuppdrag är dock juridiskt sett ett nämndens beslut. Det betyder att delegatens beslut kan överklagas precis som nämndens. *Revisionsansvaret* ligger hos nämnden. Delegaten har dock *det juridiska ansvaret* (tjänstefel, skadestånd m.m.). Oavsett om delegering har skett så har alltså nämnden kvar det övergripande ansvaret.

6. Återkallelse och omprövning

Nämnd kan när som helst återkalla eller ändra ett delegeringsuppdrag. Detta kan göras generellt eller i ett visst ärende.

Nämnd kan i princip inte ändra eller återta ett beslut som delegaten fattat. Nämnden har m.a.o. ingen omprövningsmöjlighet.

Nämnd kan när som helst ta över ett delegeringsuppdrag och föregripa delegatens beslut och själv fatta beslut i ärendet. Detta kan vara aktuellt om nämnden anser att ärendet är av principiell vikt (prop. 1990/91:117 s. 203).

Möjligheten att ändra på ett beslut beror på ärendets beskaffenhet. I förvaltningsärenden kan gynnande positiva beslut endast ändras negativt under vissa förhållanden. Möjligheterna att ändra ett beslut inom det kommunala frivilliga området är större och störst i fråga om rent interna angelägenheter. Om beslutet rör civilrättsliga förhållanden krävs normalt avtalspartens medgivande.

7. Delegering av beslutsrätten i brådskande ärenden där nämndens avgörande inte kan avvaktas. (6 kap 39 § KL)

En nämnd får enligt kommunallagen uppdra åt ordföranden eller en annan ledamot i nämnden att besluta i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Det rör sig alltså här om ärenden som oundgängligen måste avgöras. Vilka beslut som kan delegeras och om det finns några begränsningar framgår inte av lagtexten. Ärenden som avgjorts med stöd av denna bestämmelse skall anmälas vid nämndens nästa sammanträde. Denna typ beslut anses som ett

KUNGÄLVS KOMMUN

beslut av nämnden.

8. Anmälan av delegeringsbeslut (6 kap 40 § KL)

Beslut som fattats med stöd av delegering skall anmälas till nämnden. Nämnden bestämmer själv hur och när detta skall ske. (se vidare under ”Allmänna bestämmelser” punkterna 7–11)

Observera att nämnden inte ska godkänna delegationsbesluten. Delegatens beslut gäller såvida det inte blir ändrat vid ett överklagande. Anmälan till nämnden syftar istället på att fastställa tidpunkten då besvärstiden börjar löpa när det gäller överklagande enligt kommunallagen (s.k. **laglighetsprövning**). Tidpunkten räknas då tre veckor från den dag som det på kommunens anslagstavla anslagits att protokollet justerats.

Vid **förvaltningsbesvär** är också besvärstiden tre veckor, men då räknas besvärstiden från den dag, då den som beslutet rör, fått ta del av beslutet.

Genom anmälan tillgodoses även nämndens informations- och kontrollbehov av beslut som fattats med stöd av delegering.

9. Exempel på ren verkställighet är:

a) Anskaffning av varor, inventarier, tjänster och entreprenader upp till ½ prisbasbelopp
b) Arbetsmiljöfrågor av löpande karaktär.
c) Avrop på ramavtal, gäller ej förnyad konkurrensutsättning (FKU) då p. B 26 och B 27 ska tillämpas.
d) Beslut om tidsbegränsad vikariatsanställning upp till 6 månader.
e) Bidragsgivning enligt fastställda normer.
f) Debitering och uttagande av avgift enligt taxa och fullföljande av krav.
g) Försäljning av lös egendom upp till ½ prisbasbelopp.
h) Förändringar av fritidsgårdar och anläggningars öppethållande handling).
i) Godkännande av uppsägning på egen begäran.
j) Fullfölja krav till tingsrätt och kronofogdemyndighet.
k) Interna lokalupplåtelser.
l) Ledigkungörande av tjänst.
m) Lönesättning då av kommunen utfärdade riktlinjer finns.
n) Planering och godkännande av semester samt beviljande av annan ledighet upp till 6 månader.
o) Representation och uppvaktning (löpande, vardaglig under 0,06 prisbasbelopp).
p) Söka och bevaka statsbidrag.
q) Upplåtelse av fritidsgårdar, anläggningar och lokaler vid enstaka tillfällen.
r) Utfärdande av anställningsavtal och intyg.
s) Utseende av firmatecknare för kommunen i fråga om postgiro, bank samt postförsändelser av alla slag (= KS ordförande).
t) Utbildning, studiebesök, konferensbesök och övriga tjänsteresor med upp till 0,08 prisbasbelopp.

samt andra frågor av liknande art och omfattning som ovan.

Om belopps- och tidsgränser

Om beslut omfattar större belopp eller längre tidsperioder än vad som anges i denna delegationsordning ankommer det på kommunstyrelsen att besluta.

KUNGÄLVS KOMMUN

Med *prisbasbelopp* avses aktuellt prisbasbelopp enligt lag (SFS 2010:111 1962:381) om allmän försäkring.

Allmänna bestämmelser för kommunens delegationsordning

Genom antagande av denna delegationsordning fastställs att inom ovanstående nämnds ansvarsområden skall gälla nedanstående regler.

1. **Vid förfall för kommunstyrelsens ordförande**
   Vid förfall för kommunstyrelsens ordförande inträder förste vice ordföranden och vid förfall för både ordföranden och förste vice ordföranden inträder andre vice ordföranden, om ej annat anges.

2. **Vid förfall för övriga delegater**
   Vid förfall för övriga delegater inträder vikarie/ställföreträdare som delegat om ej annat anges. Av delegationsordningen eller av annan förteckning skall klart framgå vem som träder in i viss delegats ställe vid delegatens frånvaro. Lämpligen förvaras beslut om förteckning över olika delegaters ersättare i en *särskild pärm* tillsammans med delegationsordningen. *Om ordinarie delegat (inklusive vikarie och ställföreträdare) har förfall och beslut inte bör dröja skall ärendet avgöras av delegatens chef, om inget annat anges under respektive punkt.*

3. **Ordförandens beslut i brådskande ärenden**
   Med stöd av 6 kap. 39 § kommunallagen uppdras åt kommunstyrelsens ordförande, eller vid förfall för ordföranden, till vice ordföranden, att besluta på kommunstyrelsens vägnar i ärenden som är så brådskande, att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut skall anmälas vid nämndens nästa sammanträde.

4. **Ärenden av principiell betydelse m.m.**
   Delegaten skall överlämna ärendet till kommunstyrelsen om ärendet är av *principiell betydelse* eller ***om andra skäl*** motiverar att ärendet skall förbehållas kommunstyrelsen.

5. **Överklagande av beslut och domar, inhibitionsansökan och yttranden**
   Rätt att besluta i en viss ärendegrupp innefattar också rätt att:

5.1 Besluta att överklaga beslut och domar som innefattar ändring av delegatens beslut

5.2 Besluta att avge yttrande till högre instans med anledning av överklagande av delegeringsbeslut samt besluta att ansöka om inhibition.

6. **Anmälan av delegeringsbeslut**
   Samtliga beslut som fattats med stöd av delegering– skall anmälas till kommunstyrelsen på sätt som anges nedan under punkterna

7. **Registrering av delegeringsbeslut**

1. Delegater noterar sitt beslut på den blankett eller handling som utgör underlag för beslutet. Saknas handling *skall en handling upprättas* där beslutet noteras.
2. Av noteringen skall framgå
   - Ärendet (vad som beslutats)

KUNGÄLVS KOMMUN

- Beslutsfattare
- Beslutsdatum
- Hänvisning till punkt i delegationsordningen

8. **Rapportering**
   Delegaten skall löpande rapportera in de beslut som fattats med stöd av delegering till ärendehanteringssystemet och anmäla dessa till nästkommande sammanträde i kommunstyrelsen. Rapportering skall avse de beslut som inte redan anmälts till kommunstyrelsen.

9. **Registrering i kommunstyrelsens protokoll**
   Vid Till handlingarna för kommunstyrelsens sammanträde redovisas besluten genom att en förteckning. över besluten finns tillgängliga vid sammanträdet. Anmälan av beslut antecknas under särskild paragraf i kommunstyrelsens protokoll. I paragrafen anges beslutsrubrik samt diarienummer. ärendet, diarienummer samt beslutsfattare.

10. **Beslut endast inom ramen för detaljbudget**
    Delegerad beslutanderätt får utnyttjas endast inom ramen för respektive enhets detaljbudget eller inom ramen för kostnadskalkyl för visst projekt.

KUNGÄLVS KOMMUN

Förkortningar

Författningar

AL	= Anläggningslagen (1973:1149)
AvtL	= Avtalslagen (1915:218)
FBL	= Fastighetsbildningslagen (1970:988)
DL	= Diskrimineringslag (2008:567)
EU:s DSF	= EU:s dataskyddsförordning (GDPR)
FL	= Förvaltningslag (2017:900)
FTL	= Fastighetstaxeringslag (1979:1152)
FVV	= Förordning om vattenverksamhet (1998:1388)
Gyf	= Gymnasieförordningen (2010:2039)
HSL	= Hälso- och sjukvårdslag (1982:763)
JaktF.	= Jaktförordningen (1987:905)
JaktL.	= Jaktlagen (1987:259)
JB	= Jordabalken (1970:994)
KL	= Kommunallag (2017:725)
LL	= Ledningsrättslagen (1973:1144)
LMA	= Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.
LOU	= Lag (2016:1145) om offentlig upphandling
LSO	= Lag (2003:778) om skydd mot olyckor
LSV	= Lag med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet (1998:812)
MB	= Miljöbalken (1998:808)
OSL	= Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)
PBL	= Plan- och bygglagen (2010:900)
	= Lag om ändring av plan och bygglagen (2014:900)
SFL	= Lag om förvaltning av samfälligheter (1973:1150)
SkL	= Skadeståndslag (1972:207)
SL	= Skollagen (2010:800)
SoL	= Socialtjänstlag (2001:453)
Sf	= Skolförordningen (2011:185)
SVL	= Skogsvårdslagen (1979:429)
TF	= Tryckfrihetsförordning (1949:105)
Trf	= Trafikförordning (1998:1276)
VL	= Väglagen (1971:948)
ÄULL	= Lag om äganderättsutredningar och legalisering (1971:1037)

Övrigt

KS	= Kommunstyrelsen
SMN	= Sociala myndighetsnämnden
TGP	= Enhet Trafik Gata Park

Kommunstyrelsens delegationsordning

PERSONALADMINISTRATIVA ÄRENDEN
Kommundirektör får ej fatta personalbeslut avseende sig själv.
Kommunstyrelsen beslutar om kommundirektörens anställningsavtal, eventuella tilläggsavtal och instruktion.
Kommunstyrelsens ordförande beslutar i övriga personalärenden rörande kommundirektör.

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
A 1	Ingå och säga upp kollektivavtal		Förhandlingsansvarig	I samråd med HR-chef
A 2	Ingå kollektivavtal enligt AB § 13 mom.7 beträffande begränsningsperiod, nattvila, veckovila och måltidsuppehåll		Förhandlingsansvarig	I samråd med HR-chef
A 3	Samordna löneöversynen samt genomföra förhandling om principer och ramar		Förhandlingsansvarig	I samråd med HR-chef
A 4	Beslut om tillsättning av tjänst		Närmast överordnad chef	Innan chefstillsättningar krävs samråd med HR-chef samt facklig samverkan.
A 5	Besluta om tidsbegränsat ledarskap		Närmast överordnad chef	I samråd med HR-chef
A 6	Permanent omplacering inom ramen för anställningsavtalet om enighet uppnåtts mellan chefer		Närmast överordnad chef	Efter samråd med HR-chef och samverkan med facklig organisation
A 7	Permanent omplacering inom ramen för anställningsavtalet om oenighet finns mellan chefer		HR-chef	Efter samverkan med facklig organisation

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
A 8	Permanent omplacering *utanför ramen* för anställningsavtalet om *enighet* uppnåtts mellan chefer		Närmast överordnad chef HR-chef	Efter samråd med HR-chef och samverkan med facklig organisation
A 9	Permanent omplacering *utanför ramen* för anställningsavtalet om *oenighet* finns mellan chefer		HR-chef	Efter samverkan med facklig organisation
A 10	Vid nyanställning Chefslöner och löner fr.o.m. arbetsvärderingsbox 400 samt s.k. ”lönestegar”		HR-chef	Vid all lönesättning förutsätts att gällande riktlinjer angående lönesättning följs.
A 11	Beslut om av eller nedskrivningar av lönefordringar 1. Sektorchef/ stabschef 2. övriga		1. Kommundirektör 2. Sektorchef/ stabschef	I samråd med HR-chef
A 12	Icke lagstadgade ledigheter, *över 6 månader*		HR-chef	
A 13	Beslut om utbildning, studiebesök, konferensbesök och övriga tjänsteresor. a) Under 0,4 prisbasbelopp b) Över 0,4 prisbasbelopp c) För Kommundirektör, över 0,08 prisbasbelopp		a) Närmsta överordnad chef b) Kommundirektör c) Kommunstyrelsens ordförande	Upp till 0,08 prisbasbelopp är ren verkställighet.
A 14	Högre uttag av övertid och mertid än 200 timmar per kalenderår		HR-chef	I samråd med stabschef Utveckling och innovation
A 15	Nya/ändrade befattningsbenämningar		HR-chef	I samråd med stabschef

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
A 16	Beslut om särskilda anställningsvillkor/-förmåner ex. bilförmån		HR-chef	
A 17	Kvarstående i tjänst efter uppnådd LAS-ålder		Närmast överordnad chef	I samråd med HR-chef
A 18	Beslut om uppsägning från arbetsgivarens sida 1. av sektorchef 2. av övrig anställd		1. Kommundirektör 2. Sektorchef/stabschef	I samråd med HR-chef
A 19	Individuella pensionslösningar		HR-chef	I samråd med stabschef Utveckling och innovation
A 20	Beslut om avsked		HR-chef	
A 21	Avgångsvederlag 3. Till och med åtta månader 4. Över åtta månader		1. Sektorchef 2. Kommundirektör I samråd med KS presidium	I samråd med HR-chef
A 22	Beslut om disciplinfrågor För sektorchef/stabschef		Sektorchef/stabschef/HR-chef Kommundirektör	I samråd med HR-chef För sektorchef/stabschef i samråd med kommundirektör
A 23	Avstängning enligt AB (Allmänna bestämmelser)		Närmast överordnad chef	I samråd med HR-specialist
A 24	Beslut om prövning av bisysslor		Sektorchef/stabschef	I samråd med kommunjurist eller annan juridiskt kompetent tjänsteperson
A 25	Förtroendevaldas deltagande i kurser, konferenser, resor m.m. vid en totalkostnad mellan 0,08 och 0,15 prisbasbelopp per person och tillfälle			Om kostnaderna understiger 0,08 pbb är beslutet ren verkställighet

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
	a. för ordföranden b. för övriga förtroendevalda i kommunstyrelsen		a. Vice ordförande b. Ordförande	
A 26	Kommunstyrelsens representation mellan 0,06 och 0,1 prisbasbelopp		Ordföranden	Om kostnaderna understiger 0,06 pbb är beslutet ren verkställighet
A 27	Beslut att utse verksamhetschef för den medicinska och psykologiska elevhälsan	HSL 28–29 §§	Utskottet för bildning och lärande	

KUNGÄLVS KOMMUN

EKONOMIADMINISTRATIVA ÄRENDEN/EKONOMISK FÖRVALTNING

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
B 1	Nyupplåning		Kommundirektör Ersättare: Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Enligt i budget angivna riktlinjer och villkor.
B 2	Tillfällig upplåning och omplacering av tidigare upptagna lån		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Enligt Finanspolicy och i samråd med kommundirektör. Ersättare: Redovisningsansvarig
B 3	Avskrivning av fordran mot utomstående ½ – 3 prisbasbelopp		Resp sektorchef/stabschef	Enligt KS riktlinjer för kravverksamheten
B 4	Placering av donationsmedel		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Ersättare: Redovisningsansvarig
B 5	Placering av likvida medel		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Enligt Finanspolicy Ersättare: Redovisningsansvarig
B 6	Skadestånds- och ersättningsärenden 1. ½ – 3 prisbasbelopp 2. 3 – 10 prisbasbelopp	3 kap SkL	1.Enhetschef 2.Sektorchef 1–2 Kommundirektör	Kommundirektör i ärenden som ej ingår i sektorernas ansvarsområden.
B 7	Rätten att ingå förlikningsavtal 1. ½ – 3 prisbasbelopp 2. 3 – 10 prisbasbelopp		1. Resp sektorchef/stabschef 2. Kommundirektör	
B 8	Köp/Försäljning/avyttring av lös egendom ½ - 3 prisbasbelopp		resp sektorchef/stabschef	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
B 9	Betalningsanstånd med fordringar upp till 1 år		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Enligt kommunstyrelsens riktlinjer för kravverksamhet
B 10	Permutationer eller annan förändring av fonder (ansökan om)		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Ersättare: Redovisningsansvarig
B 11	Utse beslutsattestanter och ersättare för dessa		Sektorchef/stabschef	
B 12	Pröva och godkänna borgensförbindelse där KF eller KS beslutat att kommunen skall ha säkerhet för sitt åtagande		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Ersättare: Redovisningsansvarig
B 13	Beslut om medverkan i projekt med extern offentlig finansiär som inte sträcker sig över ett budgetår eller berör flera sektorer/stabsenheter a) Projekt som sträcker sig mellan över sex månader, upp till ett år b) Projekt sig upp till 6 månader		a) kommundirektör b) Respektive sektorchef/stabschef	Enligt Riktlinjer för externt finansierade driftsprojekt inklusive EU-projekt.
B 14	Tillämpning i särskilda fall av taxa, allmänna bestämmelser (t.ex. avvikelse från norm)		resp sektorchef/stabschef	
B 15	Föreningsstöd och IOP: a) Föreningsstöd b) Övriga föreningsstöd inom socialtjänstens verksamhet c) Beslut om bidrag till och avtal om Idéburet offentligt partnerskap		a) Enhetschef sektor Samhällsbyggnad Enhetschef sektor Bildning och lärande b) 1. Utskottet för	I enlighet med riktlinjer KS2024/2174 och KS2023/1896 a) Maximalt 0.6 prisbasbelopp b) 1. Över 0.6 prisbasbelopp 2. Maximalt 0.6 prisbasbelopp

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
	(IOP)		bildning och lärande 2. Sektorchef trygghet och stöd c) Utskottet för bildning och lärande	
B 16	Fördelning och utdelning av bidrag till studieförbund		Utskottet för bildning och lärande	
B 17	Beviljande av värdskapsbidrag a)upp till ett prisbasbelopp b)över ett prisbasbelopp		a) kommundirektör b) Utskottet för bildning och lärande	
B 19	Utdelning från donationsfonder exklusive fonder avseende socialt ändamål		Utskottet för bildning och lärande	
B 20	Utdelning av kommunala stipendier och kulturpris		Utskottet för bildning och lärande	
B 21	Bidrag till olika kulturarrangemang		Utskottet för bildning och lärande	
B 22	Kulturbidrag i form verksamhetsstöd		Utskottet för bildning och lärande	Enligt fastställda riktlinjer för verksamhetsstöd
B 23	Bidrag till annan fritidsfrämjande verksamhet		Kulturskolan. Verksamhetschef. Kultur/Kulturchef. Verksamhetschef kommuncenter	Enligt fastställda regler och villkor om bidragsgivning till kommunens ungdomsorganisationer samt inom fastställd beloppsram.

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
B 24	Träffa sådana avtal inom kommunstyrelsens verksamhetsområden som ej omfattas av delegationsordningen i övrigt		Kommundirektör	Under förutsättning att rätten att träffa avtalet ej: 1. Strider mot 5 kap. 1 § eller 7 kap 7 § 7 kap. 23 §. 2. Följer särskilt av befattningsbeskrivning, beslut eller liknande. 3. Överstiger 150 prisbasbelopp
B 25	Underteckna förtydligande av direkttilldelade uppdrag till Renova AB	Enligt aktieägaravtalet mellan ägarna av Renova AB	Sektorchef Samhällsbyggnad	
B 26	Upphandling av varor, tjänster och entreprenader inom ramen för tilldelad driftbudget. Driftbudget avser den budget enheten blir tilldelad för utförande av sitt grunduppdrag. I samband med att besluta om tilldelning, ändra, förlänga och säga upp 1. Ramavtal 2. Avtal inom området för A. Staben		 1. Stabschef Projekt, upphandling och inköp Enhetschef juridik och upphandling 2: A. a)Kommundirektör b)Ekonomichef (Stabschef ekonomi) c)Stabschef	Se ”Allmänna bestämmelse för kommunstyrelsens delegationsordning” punkt 12. Gäller ej objekt som omfattas av B 27. 1. Maximalt 5 år 2: A. a)Maximalt 200 prisbasbelopp b)Maximalt 150 prisbasbelopp c)Maximalt 100 prisbasbelopp d)Maximalt 30 prisbasbelopp

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
			Projekt, upphandling och inköp c) d)Stabschef Säkerhet d) e)Stabschef Utveckling och innovation e) enhetschef	e)Maximalt 30 prisbasbelopp ~~b) Ersättare Stabschef Projekt,~~ upphandling och inköp c) Ersättare ekonomichef (Stabschef ekonomi): c) d) Ersättare Stabschef Utveckling och innovation d) e) Ersättare Stabschef Säkerhet e) Maximalt 30 prisbasbelopp
	B. Sektor Trygghet och Stöd		B. Sektorchef Verksamhetschef Enhetschef	B. Maximalt 200 prisbasbelopp Maximalt 20 prisbasbelopp Maximalt 3 prisbasbelopp
	C. Sektor Samhällsbyggnad		C. Sektorchef Verksamhetschef Enhetschef Mark- och exploateringsingenjör	C. Maximalt 200 prisbasbelopp Maximalt 100 prisbasbelopp Maximalt 25 prisbasbelopp Maximalt 1 prisbasbelopp
	D. Sektor Bildning och lärande		D. Sektorchef Verksamhetschef Enhetschef	D. Maximalt 200 prisbasbelopp Maximalt 25 prisbasbelopp Maximalt 3 prisbasbelopp

Commented [OE1]: Vem?

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
	E. Inköp personbilar och lätta transportfordon till samtliga sektorer		E. Sektorchef Samhällsbyggnad	E. Efter godkännande av de vars budget belastas
	F. Övriga områden samt kommun-övergripande/sektorsövergripande upphandling och inköp		F. Stabschef Projekt, upphandling och inköp Enhetschef juridik och upphandling	F. Maximalt 150 prisbasbelopp Efter godkännande av de vars budget belastas Ersättare ekonomichef (Stabschef ekonomi)
B 27	1. Upphandling och inköp av varor, tjänster och entreprenader inom ramen för investeringsprogrammet avseende Portfölj tillväxt och Portfölj social hållbarhet. I samband därmed besluta om tilldelning samt ingå, ändra, förlänga och säga upp avtal.		a) Ekonomichef (Stabschef ekonomi) b) Stabschef Projekt, upphandling och inköp c) Sektorchef d) Verksamhetschef e) Enhetschef/Beställare f) Projektledare g) Byggledare	a) Maximalt 560 prisbasbelopp b) Maximalt 455 prisbasbelopp c) Maximalt 445 prisbasbelopp d) Maximalt 445 prisbasbelopp e) Maximalt 100 prisbasbelopp f) Maximalt 22 prisbasbelopp g) Maximalt 3 prisbasbelopp I de projekt där politiskt startbeslut krävs (Entreprenad inom projekt beslutade i investerings- och driftsprogram) ska hänvisning göras till gällande beslut I kommunstyrelsen.
	2. Upphandling av konsulttjänster för projekt i Investeringsprogram under planering		2. Beställare/enhetschef	2. maximalt 50 prisbasbelopp

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
B 28	Vara ombud vid entreprenader enligt AB och ABT Utfärda fullmakt (skriftlig) vid entreprenader		Sektorchef/ Verksamhetschef/stabschef projekt, inköp och upphandling Sektorchef/verksamhetschef, stabschef projekt, inköp och upphandling tillika ombud i entreprenaden	Med begräsning enligt B 27 Befullmäktigade (konsulter) a. Projektledare - maximalt 22 prisbasbelopp b. Byggledare - maximalt 3 prisbasbelopp
B 29	Teckna avtal i löpande verksamhet inom ramen för fastställd budget. Om inte annat anges i delegationsordningen i övrigt.		a. Sektorchef/stabschef b. Verksamhetschef c. Enhetschef VA-Drift d. Enhetschef	a. Maximalt 150 prisbasbelopp b. Maximalt 25 prisbasbelopp c. Maximalt 10 prisbasbelopp d. Maximalt 3 prisbasbelopp
B 30	Underteckna handlingar i egenskap av funktion motsvarande *firmatecknare* avseende ekonomiadministrativa ärenden		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	I samråd med kommundirektör
B 31	Teckna avtal mellan kommunen och den boende avseende vård och omsorgsboende		Enhetschef	

KUNGÄLVS KOMMUN

ALLMÄNNA ÄRENDEN OCH RÄTTSFRÅGOR

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
C 1	Ändring av delegationsbeslut	37-38 §§ FL	Delegaten i ursprungsbeslutet	
C 2	Rättelse av skrivfel	36 § FL	Delegaten i ursprungsbeslutet	
C 3	Prövning av om överklagande skett i rätt tid och avvisning av överklagande som kommit in för sent	45 § FL	Kommunjuristen Ersättare: 1. Kommunarkivarien 2. Huvudregistrator	
C 4	Tillstånd att använda kommunens vapen i näringsverksamhet enligt lag (1970:498) om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar.		Kommunstyrelsens presidium	
C 5	Yttrande enligt Kamerabevakningslagen (2018:1200).		Kommunjuristen Ersättare: Säkerhets-samordnaren	
C 6	Yttrande över ansökan om att bli antagen som hemvärnsman		Säkerhetskyddschef	
C 7	Beslut i ärenden rörande lotterilagen (1994:1000)		Chef kundcenter Ersättare: Samhälls-vägledare	I samråd med kommunjurist
C 8	Beslut om avslag på begäran om utlämnande av allmän handling till enskild eller annan myndighet samt uppställande av förbehåll i samband med utlämnande till enskild som inskränker den enskildes rätt att röja innehållet eller annars förfoga över handlingen	2 kap 14 § TF, 6 kap 2 §, 10 kap 4, 13-14 §, 12 kap 2 § OSL TF	Kommunjuristen Ersättare: 1. Kommunarkivarien 2. Huvudregistrator	Efter samråd med verksamhetsansvarig. Beslut om att lämna ut handling fattas av den som har handlingen i

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
		OSL		sin vård om inte viss befattnings-havare enligt arbetsledning eller särskilt beslut skall göra detta.
C 9	Beslut om att inleda rättslig process eller förrättning		resp sektorchef/stabschef	Efter samråd med Kommundirektör
C 10	Beslut om att överklaga dom eller beslut		resp sektorchef/stabschef	Avser ej delegeringsbeslut. jfr ”Allmänna bestämmelser för KS delegationsordning” punkt 5
C 11	Utseende av skiljeman		resp sektorchef/stabschef	I samråd med kommunjurist
C 12	Gallringsbeslut av allmänna handlingar i Kungälvs kommun.	Arkivlagen	Kommunarkivarien	I samråd med kommunjurist
C 13	Befullmäktiga ombud att föra kommunstyrelsens talan inför domstol och andra myndigheter samt vid förrättningar och förhandlingar av skilda slag.		Kommundirektör	Ersättare: Kommunjurist Om ej annat anges under avsnitt D.
C 14	Yttrande över länsstyrelsens remisser angående ansökning rörande borgerliga vigsel- eller registreringsförrättare		Kommunjuristen Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 15	Rätten att ingå personuppgiftsbiträdesavtal enligt Dataskyddsförordningen	artikel 28 DsF	Sektorchef/ stabschef	Ersättare: Verksamhetschef
C 16	Rätten att ingå datadelningsavtal, gemensamt personuppgiftsansvar och samarbetsavtal enligt Dataskyddsförordningen		Sektorchef/ stabschef	Ersättare: Verksamhetschef
C 17	Beslut om placering av anställning eller deltagande i säkerhetsklass. Beslut om placering av anställning eller uppdrag i säkerhetsklass till följd av ingått säkerhetsskyddsavtal	Säkerhetsskyddsförordningen 5 kap 8 §	Säkerhetsskyddschef	
C 17.1	Beslut om en persons lämplighet ur säkerhetssynpunkt efter genomförd säkerhetsprövning	Säkerhetsskyddslagen 3 kap 4 §	Säkerhetsskyddschef Ersättare: HR-chef	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
C 17.2	Ingå säkerhetsskyddsavtal	Säkerhetsskyddslagen 4 kap 1 §	Säkerhetsskyddschef	
C 18	Underteckna handlingar i egenskap av funktion motsvarande *firmatecknare* med undantag avseende ekonomiadministrativa ärenden		Kommundirektör	I samråd med kommunstyrelsens ordförande
C 19	Beslut om att ta ut avgift vid begäran av registerutdrag enligt Dataskyddsförordningen	Artikel 15 DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 20	Beslut om att ej lämna ut information till den registrerade	Artikel 15 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 21	Beslut om att ej tillmötesgå begäran om rättelse	Artikel 16 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 22	Beslut om att ej tillmötesgå begäran om radering	Artikel 17 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 23	Beslut om att ej tillmötesgå begäran om begränsning av behandling	Artikel 18 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 24	Beslut om att inte tillmötesgå begäran från den registrerade om information avseende rättelse eller radering av personuppgifter och begränsning av behandling	Artikel 19 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 25	Beslut om att ej tillmötesgå begäran om dataportabilitet	Artikel 20 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 26	Beslut om att ej tillmötesgå begäran enligt rätten att invända mot behandling	Artikel 21 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
C 27	Ärenden som rör personuppgiftsincidenter	Artikel 33, 34; EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 28	Yttranden till Diskrimineringsombudsmannen		Sektorchef/stabschef	Expedierat yttrande ska muntligt redovisas för kommunstyrelsen
C 29	Beslut om rätt till ersättning vid materiell eller immateriell skada.	Artikel 82 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 30	Ingå säkerhetsskyddsavtal	2 kap. 6 § Säkerhetsskyddslagen	Säkerhetsskyddschef	
C 31	Beslut om undantag från bestämmelser i styrdokument inom informationssäkerhetsområdet		Stabschef Säkerhet	I enlighet med Riktlinjer för informationssäkerhet KS2023/1938
C 32	Beslut om delegering av arbetsuppgifter och anmälan till Elsäkerhetsverket om att bedriva elarbete inom elsäkerhetsansvaret	Aml Ellag	Sektorchef Samhällsbyggnad	

KUNGÄLVS KOMMUN

SAMHÄLLSBYGGNAD
Mark- och bostadsärenden

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 1	Beslut om att ingå, ändra och upphäva avtal om parkeringsköp och andra nyttjanderätter än hyresavtal och tomträttsavtal	JB		Gäller även behörighet att väcka och föra talan vid domstol eller annan myndighet I denna typ av ärende
	- Till förmån för kommunen		Enhetschef planering, mark och exploatering Enhetschef Trafik Gata Park Mark- och exploateringsingenjör	
	- Belastande kommunens mark, upp till tio år		Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
	- Belastande kommunens mark, 10 till 25 år		Sektorchef Samhällsbyggnad	
	- Belastande kommunens mark över 25 år		Utskottet för samhälle och utveckling	
	Rätt att som upplåtare, inom ramen för beslutade nyttjanderätter, - Godkänna avtalsparts överlåtelse av avtal - Godkänna avtalsparts upplåtelse I andra hand av avtal - Lämna medgivande till avtalspart att uppföra byggnad - Lämna medgivande till avtalspart att utföra andra åtgärder (ej uppförande av byggnad) som behövs för utövandet av nyttjanderätten		Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och Exploateringsingenjör	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 2	Beslut om att ingå, ändra och upphäva avtal om lägenhetsarrende för parkeringsändamål		Handläggare TGP Mark- och exploateringsingenjör	
D 3	Beslut om att ingå, ändra och upphäva hyresavtal samt godkännande av avtalsparts upplåtelse i andra hand av avtalen - upp till fem år, årshyran upp till 5 miljoner kronor - 5–10 år, årshyran över 5 miljoner kronor		Fastighetscontroller Verksamhetschef Teknik Utskottet för Samhälle och Utveckling	Gäller även behörighet att väcka och föra talan vid domstol eller annan myndighet i denna typ av ärenden. Ersättare för fastighetscontroller: Fastighetschefen
D 4	Beslut om att ingå, ändra och upphäva avtal om **servitut**, vägrätt eller annan servitutsliknande rättighet.	JB 14 kap	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark och exploateringsingenjör	
D 5	Ansöka om samt besluta i ärenden avseende lagfart, inteckningar och övriga inskrivningsåtgärder		Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 6	Köp, försäljning, byte och inlösen av fast egendom samt fastighetsreglering 1. upp till och med 100 prisbasbelopp 2. 101–250 prisbasbelopp	JB 4 kap FBL	1. Enhetschef planering, mark och exploatering 2. Utskottet för Samhälle och Utveckling	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 7	Köp och försäljning av bostadsrätt 1. upp till och med 40 prisbasbelopp 2. 31 – 100 prisbasbelopp		1. Sektorchef Samhällsbyggnad 2. Utskottet för Samhälle och Utveckling	
D 8	Ansöka om lantmäteriförrättning, godkänna förrättning, vara kommunens ombud i sådan förrättning och i anslutning därtill lämna medgivanden samt sluta överenskommelser 1. upp till 10 prisbasbelopp, 2. Upp till 100 prisbasbelopp 3. Upp till 250 prisbasbelopp	FBL AL LL SFL ÄULL	1. Mark- och exploateringsinge-njör 2. Enhetschef planering, mark och exploatering 3. Utskottet för Samhälle och Utveckling	
D 9	Rätt att ingå förlikningsavtal upp till 6 prisbasbelopp i ärenden avseende 1. hyresavtal 2. övrig nyttjanderätt		1. Fastighetscontroller 2. Enhetschef planering, mark och exploatering	Ersättare för fastighetscontroller: Fastighetschefen

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 10	Företräda och föra kommunens talan i fastighetstaxeringsärenden	FTL	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och Exploateringsingenjör	
D 11	Medge placering av byggnad eller anläggning närmare än 4,5 meter från fastighet som innehas av kommunen a) om kommunal lokal eller verksamhet berörs b) i övriga fall	PBL 9 kap 4 §	 a) Fastighetschef b) Enhetschef planering, mark och exploatering/ Mark- och Exploateringsingenjör	
D 12	Beslut som samråd om planförslag	PBL 5 kap. 11-11a §§	Enhetschef planering, mark och exploatering	
D 13	Beslut om granskning av planförslag	PBL 5 kap. 18-18a §§	Enhetschef planering, mark och exploatering	
D 14	Beslut om genomförandet av plan, program eller ändring enligt PBL kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte.	MB 6 kap. 7 §	Enhetschef planering, mark och exploatering	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 15	Beslut om hänskjutning av arrendetvist till arrendenämnden	JB	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 16	Remissyttrande i egenskap av markägare i bygglov- och miljöärenden	PBL MB	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 17	Föra kommunens talan inför arrendenämnden vid arrendetvister samt i mark- och miljödomstol vid tvist rörande tomträttsavgäld, genom egen medverkan eller genom befullmäktigande av ombud	JB	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och Exploateringsingenjör	
D 18	Beslut om stämning till mark- och miljödomstol vid tvist rörande tomträtt	JB	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 19	Rätt att föra kommunens talan i markägarsamråd rörande skötselplan älgskötselområde	JaktL. 33 § JaktF. 3 §	Enhetschef planering, mark och exploatering	
D 20	Beslut om planbesked som inte är av stor vikt.		Utskottet för Samhälle och Utveckling	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 21	Beslut att godkänna planprogram enligt PBL		Utskottet för Samhälle och Utveckling	
D 22	Bevilja iståndsättningsbidrag för vägföretag a) upp till ett prisbasbelopp b) upp till tre prisbasbelopp		a) Gatuingenjör b) Enhetschef TGP	
D 23	Beslut om att ingå och ändra avtal om tomträtt avseende fastighet vars värde bedöms vara 1. upp till och med 100 prisbasbelopp 2. 101-250 prisbasbelopp		1. Enhetschef planering, mark och exploatering 2. Utskottet för Samhälle och Utveckling	
D 24	Tillåtelse till skyddsjakt på kommunägd mark	JaktL 9 §	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 25	Beslut med stöd av lag (1997:735) om riksfärdtjänst		Färdtjänsthandläggare	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 26	Beslut med stöd av lag (1997:736) om färdtjänst		Färdtjänsthandläggare	
D 27	Beslut om parkeringstillstånd för rörelsehindrade	13 kap 8 § TrF	Färdtjänsthandläggare	
D 28	Beslut om föreskrifter med särskilda trafikregler för en väg eller en viss vägsträcka a) Marstrandsön samt Kooöns hamnområde b) Övrigt	10 kap 14 § TrF	a) Trafikingenjör b) Trafikingenjör	Ersättare a) Hamnchef Parkeringsansvarig b) Parkeringsansvarig/ Handläggare TGP
D 29	Beslut om undantag från lokala trafikföreskrifter a) Transportdispenser m m b) Dispenser från trafikföreskrift inom parkering	kap 3 § TrF	1. Trafikingenjör 2. Parkeringsansvarig	Ersättare: a) Parkeringsansvarig/Handläggare TGP b) Trafikingenjör
D 30	Beslut om undantag från lokala trafikföreskrifter för Marstrand och Kooöns hamnområde		Enhetschef Hamnverksamhet	Ersättare: Trafikingenjör
D 31	Yttrande angående upplåtelse av offentlig plats a) Marstrandsön samt Kooöns hamnområde b) Övriga områden	3 kap 2 § Ordningslagen	a) Handläggare TGP b) Avtalsansvarig samhällsbyggnad	Ersättare: Avtalsansvarig sektor Samhällsbyggnad Handläggare TGP

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 32	Upplåtelse av offentlig plats för särskilda ändamål a) Marstrandsön samt Koöns hamnområde b) Övriga områden		a) Handläggare TGP b) Avtalsansvarig samhällsbyggnad	Ersättare: Avtalsansvarig sektor Samhällsbyggnad Handläggare TGP
D 33	Beslut om trafikregleringar genom lokala trafikföreskrifter	10 kap 1 § TrF	Trafikingenjör Parkeringsansvarig	
D 34	Beslut om föreskrift om hastighet inom tättbebyggt område	3 kap. 17 § TrF	Trafikingenjör	
D 35	Beslut om föreskrift om bärighetsklass	4 kap. 11 § TrF	Trafikingenjör	
D 36	Förordnande av parkeringsövervakare	Lag (1987:24) om kommunal parkeringsöverva-kning	Parkeringsansvarig / Handläggare TGP	Beslutet anmäls till polismyndighet
D 37	Avtal om anslutande av abonnenter utanför VA-verksamhetsområde		Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 38	Avtal om mottagande av och leverans av vatten		Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik
D 39	Avtal om mottagande av och leverans av slam		Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik
D 40	Övriga avtal med stöd av lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, Allmänna bestämmelser för brukande av Kungälvs kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar (ABVA)		Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik
D 41	Uppsägning eller hävande av avtal avseende vatten- och avloppsverksamhet som ej är principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.		Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik
D 42	Beslut att utse trafikansvarig		Sektorchef Samhällsbyggnad	
D 43	Beslut om flyttning av fordon	Lag (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall /Förordning (1992:182) om flyttning av fordon i vissa fall	Gatuingenjör Parkeringsansvarig/ Handläggare TGP	Ersättare: 1. Gatuingenjör Handläggare på Kundcenter

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 44	Beslut om föreläggande, förbud och åtgärder med stöd av 12 § lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning		Gatuingenjör	
D 45	Begäran om uppgifter från den som bedriver yrkesmässig verksamhet inom kommunen som ger upphov till annat avfall än hushållsavfall	Avfallsförordningen (2011:927) 74 §	Enhetschef Renhållning	
D 46	Lämna uppgifter till Naturvårdsverket kring kommunens insamling av förpackningar	Förordning om producentansvar för förpackningar (2022:1274) 9 kap 2§	Enhetschef Renhållning	
D 47	Avge yttrande till Naturvårdsverket ang. nationell avfallsplanering	Avfallsförordningen (2020:614) 9 kap 11 §	Enhetschef Renhållning	
D 48	Ansöka om dispens om skyldighet tillhandahålla ett system för separat insamling och borttransport av matavfall.	Avfallsförordningen (2020:614) 3 kap. 1 och 13 §§	Enhetschef Renhållning	
D 49	Avge yttrande över remisser inom området renhållning från myndigheter och kommunala nämnder. Dock ej i ärenden som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt		Handläggare renhållningsenheten	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 50	Beslut om avsteg från renhållningstaxa för enskilda abonnemang		Enhetschef Renhållning	
D 51	Medge avvikelser eller undantag från renhållningstaxan om avvikelsen eller undantaget inte är av principiell betydelse eller kan anses innebära någon olägenhet		Enhetschef Renhållning	
D 52	Ansökan eller anmälan av avfallsverksamheter	Miljöprövningsförordningen (2013:251) 1kap. 3-10 §§	Enhetschef Renhållning	
D 53	Beslut om avfallsbehållarens typ, storlek och placering enligt 26–27 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	
D 54	Beslut om anvisad plats enligt 61 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	
D 55	Beslut i ärende om gemensam avfallslösning enligt 87 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	
D 56	Beslut om uppehåll i hämtning av matavfall och restavfall enligt 89 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 57	Beslut om uppehåll i hämtning av slam enligt 90 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	
D 58	Beslut om undantag för insamling av matavfall och restavfall via säck enligt 98 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	
D 59	Tillämpning av timpriser och övriga avgifter för tjänster som inte finns reglerade i renhållningstaxan		Enhetschef Renhållning	
D 60	Ingå avtal om försäljning, röjning, skötselåtgärder och avverkning av skog omfattande en yta upp till 500 m2 omfattande en yta över 500 m2	JB SVL	 Mark- och exploateringsingenjör Driftingenjör TGP Enhetschef planering, mark och exploatering Enhetschef TGP	
D 61	Ansökan i ärenden om markavvattningsföretag/-samfällighet och företräda kommunen i sådant ärende	MB 11 kap LSV FVV	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 62	Beslut att ingå, ändra och upphäva avtal om nyttjanderätt till förmån för kommunen enligt jordabalken 7-8 kap. i syfte att skapa markupplåtelse för kommunala vatten-, spillvatten- och avloppsledningar och därmed tillhörig utrustning.	JB 7-8 kap	Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik
D 63	Besluta att lämna tillstånd för jaktlag att inom kommunägd skogsmark som upplåtits med jaktavtal, utföra röjning av siktgator i syfte att underlätta jakten.	JB JL	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 64	Beslut om att avskriva ärenden om planbesked efter att de återkallats av sökande		Enhetschef planering, mark och exploatering	
D 65	Ansökan om tillstånd till jakt (skyddsjakt) efter fredade djur som orsakar sådana skador som avses i 23 a § jaktförordningen.	Jaktförordningen (1987:905) 29 §	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 66	Vara kommunens ombud i lantmäteriförrättning som rör rättigheter för kommunalt vatten- och avlopp	FBL AL LL	VA-ingenjör	
D 67	Beslut om att en tomträtt ska upphöra genom uppsägning, eller genom friköp där tomträttshavaren förvärvar fastigheten	JB 13 kap	Enhetschef planering, mark och exploatering	

KUNGÄLVS KOMMUN

SOCIALTJÄNST

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
E 1	Beslut om talan i ärenden eller mål vid allmän domstol eller förvaltningsdomstol	10 kap 2 § SoL	Sektorchef för Trygghet och stöd	Tillsynsärenden avseende verksamheten
E 2	Utfärdande av fullmakt att föra nämndens talan inför domstol och andra myndigheter samt vid förrättningar och förhandlingar av skilda slag.	10 kap 2 § SoL	Sektorchef för Trygghet och stöd	Tillsynsärenden avseende verksamheten
E 3	Beslut huruvida omprövning skall ske Omprövning av beslut	27 § FL 27 § FL	Delegaten i ursprungsbeslutet Delegaten i ursprungsbeslutet	Ej individärenden
E 4	Beslut om rättelse av beslut som blivit fel på grund av förbiseende och som är uppenbart oriktigt **(självrättelse)**	26 § FL	Delegaten i ursprungsbeslutet	Ej individärenden
E 5	Anmälan till länsstyrelsen om missförhållanden i enskild verksamhet	13 kap 5 § SoL	Sektorchef	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
E 6	Yttrande till tillsynsmyndighet i verksamhetsfrågor	13 kap 2 § SoL	Sektorchef	Tillsynsmyndighet är exempelvis Socialstyrelsen, länsstyrelsen i respektive län, JO och JK. I ärenden av principiell betydelse bör i första hand KS avge yttrande.
E 7	Upprättande av avtal med annan kommun för handläggning av individärenden inom socialtjänst vid jäv och liknande förhållanden	9 kap. 37 § KL	Enhetschef	

KUNGÄLVS KOMMUN

UTBILDNING

Utbildning i förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem, pedagogisk omsorg, gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna samt utbildning i svenska för invandrare

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 1	Beslut om **dagarna för höst- och vårterminens början och slut**	Sf 3:3 Gyf 3:2	Utskottet för bildning och lärande	
F 2	Beslut rörande **samverkansavtal i GR** (inkl prislista för interkommunal ersättning) inom förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, fritidshem, anpassad grundskola, ISGR, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning, anpassad utbildning för vuxna samt utbildning i svenska för invandrare		Utskottet för bildning och lärande	
F 3	Yttranden till Skolinspektionen i ärenden som inte rör enskild		Utskottet för bildning och lärande	SMN ansvarar för yttranden gällande enskild person
F 4	**Överenskommelse med annan kommun** att denna tar emot Elever i ett visst geografiskt område: Barn i förskolan Elev i förskoleklass Elev i grundskola Elev i anpassad grundskola	 SL 8:12 SL 9:12 SL 10:24 SL 11:24	Verksamhetschef	Avser t.ex. om restiden blir mycket kortare för bar I ett visst geografiskt område. Redovisas löpande.

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 5	**Interkommunal ersättning** a. Förskola b. Förskoleklass c. Grundskola d. Anpassad grundskola e. Fritidshem f. Gymnasieskola (nationellt program) g. Utbildning på introduktionsprogram, gymnasieskolan h. Anpassad gymnasieskola i. Kommunal vuxenutbildning j. Anpassad utbildning för vuxna	a) SL 8:17 b) SL 9:16 c) SL 10:34 d) SL 11:33 e) SL 14:14 f) SL 16:50-51 g) SL 17: 23-26, 26 a. h) SL 19: 43-44, 44 a i) SL 20:15, 21 j) SL 22:17	Verksamhetschef a,b,c,d,e,f,g,h, i, j Stabschef Utveckling och innovation	Samverkansavtal finns för mottagande av barn och elever inom GR. Samverkansavtalet för elever i gymnasieskolan gäller för elever i på nationellt och gruppbaserade introduktionsutbildningar. Redovisas löpande
F 6	Upprättande av årlig plan mot kränkande behandling/likabehandlingsplan	SL 6:8 DL 3:16	Rektor	Årlig redovisning
F 7	Beslut om fördelning av **bidrag till föräldraföreningar**		Sektorchef (skola)	

KUNGÄLVS KOMMUN

Grundskola och anpassad grundskola

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 8	Beslut om fördelning mellan årskurserna av **undervisningstiden** i grundskola och anpassad grundskola (efter förslag av rektorn)	Sf 9:4 Sf 10:3	Verksamhetschef grundskola	Verksamhetschef redovisar avvikelser från gemensam grund årligen till utskottet för bildning och lärande
F 9	Beslut om **urval av ämnen** som elevens val i grundskola och anpassad grundskola	SL 10:4, 11:6 Sf 9:8, 10:5	Rektor	Löpande redovisning
F 10	Beslut om urval av moderna språk	SL 10:4 Sf 9:5,7	Rektor	Efter samråd med verksamhetschef och rektorsgrupp Löpande redovisning av förändringar
F 11	Beslut om antalet skoldagar i veckan ska begränsas till fyra för en klass eller grupp i åk 1 eller 2 i anpassad grundskola.	SF 3:4	Rektor	Löpande redovisning
F 12	Besluta om skolskjutsarnas färdväg och de platser där av- eller påstigning sker	Förordning (1970:340) om skolskjutsning	Kollektivtrafiksamordn-are Skolskjutssamordnare	Redovisas årligen Ersättare: Skolskjutssamordnare Kollektivtrafiksamordnare

Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 13	Beslut att **arbetsplatsförlagt lärande** ska finnas på högskoleförberedande program (inkl. omfattning)	Gyf 4:12	Verksamhetschef (gymnasieskola)	Löpande redovisning

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 14	Arbetsplatsförlagt lärande byts vid platsbrist ut mot motsvarande utbildning förlagd till skolan	Gyf 4:13, 6:5	Rektor	Årlig redovisning
F 15	Beslut om antalet **undervisningstimmar** för varje kurs och för gymnasiearbetet/gymnasiearbetet i anpassad gymnasieskola samt om hur fördelningen av **undervisningstiden** över läsåren ska göras.	Gyf 4:22	Rektor	Årlig redovisning
F 16	Beslut om vilka kurser som skall erbjudas som **programfördjupning**	Gyf 4:6	Rektor	Årlig redovisning av förändringar
F 17	Beslut om vilka kurser som ska erbjudas som individuellt val	Gf 4:7, 4:7a	Rektor	Årlig redovisning av förändringar
F 18	Beslut om **fördelning av elever inom program** indelade i nationella inriktningar, särskilda varianter eller gymnasiala lärlingsutbildningar som börjar det andra eller tredje läsåret	Gyf 7:6	Rektor	Då inriktningsgaranti ej medgivits. Årlig redovisning.
F 19	Beslut om ändring av studieorganisation genom justering av antal platser och inriktningar för år 1 på gymnasieskolan/anpassad gymnasieskola under tiden december – september.		Verksamhetschef	Preliminärt beslut tas av kommunstyrelsen. Utifrån elevernas val kan justeringar behöva göras. Löpande redovisning.
F 20	Beslut om att eleverna i gymnasieskolan ska hålla sig med enstaka **egna hjälpmedel**	SL 15:17	Rektor	
F 21	Beslut om plan för utbildning på introduktionsprogram	SL 17:7	Verksamhetschef	Årlig redovisning

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 22	Teckna samverkansavtal för NIU	SL 16 kap.12 §	Verksamhetschef	Årlig redovisning

Vuxenutbildning

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 23	Beslut om vilka nationella kurser som ska ges.	VuxF 2:9	Rektor	
F 24	Beslut om att böcker och andra lärverktyg, som varje elev I kommunal vuxenutbildning/ särskild utbildning för vuxna/ har för eget bruk får behålla som sin egendom, ska anskaffas av eleverna själva eller erbjudas mot avgift som högst motsvarar anskaffningskostnaderna.	SL 20:7 SL 21:6	Rektor	

KUNGÄLVS KOMMUN

ÖVRIGA ÄRENDEN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
G 1	Föreskrifter om förbud helt eller delvis mot eldning utomhus samt om liknande förebyggande åtgärder mot brand	2 kap 7 § FSO	Kommundirektör	
G2	Beslut om att begära sändning av viktigt meddelande till allmänheten (VMA)		1. Kommundirektör 2. Tjänsteman i beredskap	

Kommunstyrelsens delegationsordning

Delegationsordning

Diarie-/dokumentnummer: KS2026/0440
Beslut:
Beredande politiskt organ: Kommunstyrelsen
Ersätter tidigare beslut 2025-09-17 Kommunstyrelsen § 241/2025
Dokumentansvarig: Kommunsekreterare
Senast uppdaterad av: Oskar Engdahl

KUNGÄLVS KOMMUN

Innehållsförteckning

Delegering av beslutanderätt inom nämnd 3
1. Vad innebär delegering? 3
2. Förutsättningar för nämndens delegeringsrätt 3
3. Vad man kan delegera. 3
a. Nämndens delegeringsrätt – delegeringsförbud (6 kap 38 § KL) 3
b. Delegering och ren verkställighet 4
c. Delegering av rätt att överklaga 4
d. Beslut utan delegeringsuppdrag 4
4. Vem kan man delegera till? (6 kap 73 § KL) 4
5. Ansvar/Innebörd 5
6. Återkallelse och omprövning 5
7. Delegering av beslutsrätten i brådskande ärenden där nämndens avgörande inte kan avvaktas. (6 kap 39 § KL) 5
8. Anmälan av delegeringsbeslut (6 kap 40 § KL) 6
9. Exempel på ren verkställighet är: 6
Allmänna bestämmelser för kommunens delegationsordning 7
Kommunstyrelsens delegationsordning 10
PERSONALADMINISTRATIVA ÄRENDEN 10
Kommunstyrelsen beslutar om kommundirektörens anställningsavtal, eventuella tilläggsavtal och instruktion. 10
EKONOMIADMINISTRATIVA ÄRENDEN/EKONOMISK FÖRVALTNING 14
ALLMÄNNA ÄRENDEN OCH RÄTTSFRÅGOR 21
SAMHÄLLSBYGGNAD 25
SOCIALTJÄNST 38
UTBILDNING 40
Grundskola och anpassad grundskola 42
Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola 42
Vuxenutbildning 44
ÖVRIGA ÄRENDEN 45

KUNGÄLVS KOMMUN

Delegering av beslutanderätt inom nämnd

(6 kap 37 – 40 §§ kommunallagen)

1. Vad innebär delegering?

Delegering enligt kommunallagen (KL) innebär att beslutanderätten, i ett visst ärende eller i en ärendegrupp, flyttas över till någon annan (= delegaten).

Delegaten träder helt in i nämndens ställe. Ett beslut av delegaten ses som ett nämndens beslut och kan överklagas genom laglighetsprövning.

Nämnden kan inte ändra delegatens beslut men kan återkalla delegeringsuppdraget. Nämnden kan också genom eget handlande föregripa ett beslut i ett enskilt ärende genom att själv ta över ärendet och fatta beslut.

Nämnden har redovisningsansvaret men delegaten har det juridiska ansvaret (t ex tjänstefel, skadestånd).

2. Förutsättningar för nämndens delegeringsrätt

Delegering inom en nämnd förutsätter alltid beslut i två led. Först måste fullmäktige i ett reglemente eller i ett särskilt beslut ha uppdragit till nämnden att hantera ett visst verksamhetsområde eller besluta i vissa ärenden eller ärendegrupper. Därefter kan nämnden om den vill besluta om delegering av denna beslutanderätt. Nämnden lämnar delegeringsuppdrag genom särskilt beslut eller genom att fatta beslut om en delegationsordning där beslutanderätten i olika ärenden överförs till delegater.

Nämnden beslutar själv i vilka ärenden eller ärendegrupper beslutanderätten skall delegeras. Räckvidden för en nämnds delegeringsbefogenhet framgår av 6 kap 38 § KL (se nedan) som anger vilka ärendetyper som inte får delegeras

3. Vad man kan delegera.

a. Nämndens delegeringsrätt – delegeringsförbud (6 kap 38 § KL)

Nämnden får inte delegera beslutanderätten i följande slag av ärenden:

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet, dvs. nämndens övergripande ansvar för verksamheten,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige,
3. yttranden med anledning av att fullmäktiges beslut överklagats,
4. yttranden med anledning av att nämndens egna beslut överklagats,
5. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om ärendet är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.
6. vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter bl.a. inom socialområdet

KUNGÄLVS KOMMUN

Sammanfattningsvis kan man säga att **ärenden som är av *principiell beskaffenhet* eller som annars är av *större vikt* är förbehållna nämnden.** Oftast handlar det om ärenden som får stora konsekvenser för kommunen och ofta där politiska bedömningar är avgörande. Någon klar gräns för vad som är delegerbart eller inte delegerbart finns inte. Man får se på hur ofta ärendena förekommer, kommunens storlek, budgetomslutning, förvaltningens/verksamhetens storlek och organisation.

Förutom de generella undantagen från delegering ovan innehåller en del specialförfattningar, t.ex. socialtjänstlagen, också uttryckliga delegeringsförbud.

b. Delegering och ren verkställighet

Man skiljer mellan *beslut i kommunallagens mening och ren verkställighet. I delegationsordningen skall m.a.o. endast upptas beslut i kommunallagens mening.*

Gränsen mellan beslut som kräver delegering och ren verkställighet går inte att dra med exakthet.

Beslut i kommunallagens mening kännetecknas bl.a. av att det finns *utrymme för alternativa lösningar* och att beslutsfattaren måste göra vissa överväganden och bedömningar. Normalt kan denna typ av beslut *överklagas* genom laglighetsprövning eller genom förvaltningsbesvär. Men man kan inte endast gå på överklagbarheten för att särskilja ren verkställighet från beslut i kommunallagens mening eftersom t.ex. yttranden normalt inte kan överklagas men ofta innehåller självständiga bedömningar och fodrar delegering för att kunna föras över från nämnd till annan.

Vid *ren verkställighet* saknas utrymme för självständiga bedömningar och beslutsalternativ. Det rör sig här om ”mekanisk verkställighet”, t.ex. avgiftsdebitering enligt en fastställd taxa eller tilldelning av daghemsplats efter en klar turordning. Beslut av rent förberedande eller verkställande art kan inte överklagas (jmf 13 kap. 2 §) Även om den enskilde inte kan överklaga beslutet genom laglighetsprövning – eller förvaltningsbesvär - finns andra vägar för den enskilde att angripa ett beslut den enskilde upplever som felaktigt, nämligen genom rättslig prövning vid allmän domstol, anhållan om en JO-granskning eller påkallande av de kommunala revisorernas uppmärksamhet.

c. Delegering av rätt att överklaga

Beslut att *överklaga dom* av allmän förvaltningsdomstol går att delegera, liksom beslut att begära *inhibition*. En förutsättning är att det överklagade beslutet i sig är delegerbart. Ett bemyndigande skall vara försett med förbehållet, att vad gäller ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda får delegeringen inte omfatta ärenden av principiell betydelse eller annars av större vikt.

d. Beslut utan delegeringsuppdrag

Om en anställd fattar ett beslut utan stöd av ett delegeringsuppdrag kan ett sådant beslut inte överklagas genom laglighetsprövning eftersom beslutet inte kan sägas existera i kommunallagens mening. Kommunen kan dock bli civilrättsligt bunden av beslutet om mottagaren är i god tro och det rör civilrättsliga förhållanden. Mottagaren kan i sådant fall även driva ärendet via allmän domstol.

4. Vem kan man delegera till? (6 kap 73 § KL)

En nämnd kan lämna delegeringsuppdrag till

- ett utskott bestående av ledamöter eller ersättare i nämnden

KUNGÄLVS KOMMUN

- en ledamot eller ersättare i nämnden
- en anställd hos kommunen
- presidiet

Det är inte tillåtet att lämna delegeringsuppdrag till

- flera anställda i grupp
- till anställd tillsammans med ledamot eller ersättare, s.k. blandad delegering
- anställd i kommunalt företag

Det bör också vara klart, genom delegationsordning eller på annat sätt, vem som går in i en delegats ställe vid delegatens frånvaro.

5. Ansvar/Innebörd

Delegaten träder helt i nämndens ställe. Beslut som fattas med stöd av ett delegeringsuppdrag är dock juridiskt sett ett nämndens beslut. Det betyder att delegatens beslut kan överklagas precis som nämndens. *Revisionsansvaret* ligger hos nämnden. Delegaten har dock *det juridiska ansvaret* (tjänstefel, skadestånd m.m.). Oavsett om delegering har skett så har alltså nämnden kvar det övergripande ansvaret.

6. Återkallelse och omprövning

Nämnd kan när som helst återkalla eller ändra ett delegeringsuppdrag. Detta kan göras generellt eller i ett visst ärende.

Nämnd kan i princip inte ändra eller återta ett beslut som delegaten fattat. Nämnden har m.a.o. ingen omprövningsmöjlighet.

Nämnd kan när som helst ta över ett delegeringsuppdrag och föregripa delegatens beslut och själv fatta beslut i ärendet. Detta kan vara aktuellt om nämnden anser att ärendet är av principiell vikt (prop. 1990/91:117 s. 203).

Möjligheten att ändra på ett beslut beror på ärendets beskaffenhet. I förvaltningsärenden kan gynnande positiva beslut endast ändras negativt under vissa förhållanden. Möjligheterna att ändra ett beslut inom det kommunala frivilliga området är större och störst i fråga om rent interna angelägenheter. Om beslutet rör civilrättsliga förhållanden krävs normalt avtalspartens medgivande.

7. Delegering av beslutsrätten i brådskande ärenden där nämndens avgörande inte kan avvaktas. (6 kap 39 § KL)

En nämnd får enligt kommunallagen uppdra åt ordföranden eller en annan ledamot i nämnden att besluta i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Det rör sig alltså här om ärenden som oundgängligen måste avgöras. Vilka beslut som kan delegeras och om det finns några begränsningar framgår inte av lagtexten. Ärenden som avgjorts med stöd av denna bestämmelse skall anmälas vid nämndens nästa sammanträde. Denna typ beslut anses som ett

KUNGÄLVS KOMMUN

beslut av nämnden.

8. Anmälan av delegeringsbeslut (6 kap 40 § KL)

Beslut som fattats med stöd av delegering skall anmälas till nämnden. Nämnden bestämmer själv hur och när detta skall ske. (se vidare under ”Allmänna bestämmelser” punkterna 7–11)

Observera att nämnden inte ska godkänna delegationsbesluten. Delegatens beslut gäller såvida det inte blir ändrat vid ett överklagande. Anmälan till nämnden syftar istället på att fastställa tidpunkten då besvärstiden börjar löpa när det gäller överklagande enligt kommunallagen (s.k. **laglighetsprövning**). Tidpunkten räknas då tre veckor från den dag som det på kommunens anslagstavla anslagits att protokollet justerats.

Vid **förvaltningsbesvär** är också besvärstiden tre veckor, men då räknas besvärstiden från den dag, då den som beslutet rör, fått ta del av beslutet.

Genom anmälan tillgodoses även nämndens informations- och kontrollbehov av beslut som fattats med stöd av delegering.

9. Exempel på ren verkställighet är:

a) Anskaffning av varor, inventarier, tjänster och entreprenader upp till ½ prisbasbelopp
b) Arbetsmiljöfrågor av löpande karaktär.
c) Avrop på ramavtal, gäller ej förnyad konkurrensutsättning (FKU) då p. B 26 och B 27 ska tillämpas.
d) Beslut om tidsbegränsad vikariatsanställning upp till 6 månader.
e) Bidragsgivning enligt fastställda normer.
f) Debitering och uttagande av avgift enligt taxa och fullföljande av krav.
g) Försäljning av lös egendom upp till ½ prisbasbelopp.
h) Förändringar av fritidsgårdar och anläggningars öppethållande handling).
i) Godkännande av uppsägning på egen begäran.
j) Fullfölja krav till tingsrätt och kronofogdemyndighet.
k) Interna lokalupplåtelser.
l) Ledigkungörande av tjänst.
m) Lönesättning då av kommunen utfärdade riktlinjer finns.
n) Planering och godkännande av semester samt beviljande av annan ledighet upp till 6 månader.
o) Representation och uppvaktning (löpande, vardaglig under 0,06 prisbasbelopp).
p) Söka och bevaka statsbidrag.
q) Upplåtelse av fritidsgårdar, anläggningar och lokaler vid enstaka tillfällen.
r) Utfärdande av anställningsavtal och intyg.
s) Utseende av firmatecknare för kommunen i fråga om postgiro, bank samt postförsändelser av alla slag (= KS ordförande).
t) Utbildning, studiebesök, konferensbesök och övriga tjänsteresor med upp till 0,08 prisbasbelopp.

samt andra frågor av liknande art och omfattning som ovan.

Om belopps- och tidsgränser

Om beslut omfattar större belopp eller längre tidsperioder än vad som anges i denna delegationsordning ankommer det på kommunstyrelsen att besluta.

KUNGÄLVS KOMMUN

Med *prisbasbelopp* avses aktuellt prisbasbelopp enligt lag (SFS 2010:111) om allmän försäkring.

Allmänna bestämmelser för kommunens delegationsordning

Genom antagande av denna delegationsordning fastställs att inom ovanstående nämnds ansvarsområden skall gälla nedanstående regler.

1. **Vid förfall för kommunstyrelsens ordförande**
   Vid förfall för kommunstyrelsens ordförande inträder förste vice ordföranden och vid förfall för både ordföranden och förste vice ordföranden inträder andre vice ordföranden, om ej annat anges.

2. **Vid förfall för övriga delegater**
   Vid förfall för övriga delegater inträder vikarie/ställföreträdare som delegat om ej annat anges. Av delegationsordningen eller av annan förteckning skall klart framgå vem som träder in i viss delegats ställe vid delegatens frånvaro. Lämpligen förvaras beslut om förteckning över olika delegaters ersättare i en *särskild pärm* tillsammans med delegationsordningen. *Om ordinarie delegat (inklusive vikarie och ställföreträdare) har förfall och beslut inte bör dröja skall ärendet avgöras av delegatens chef, om inget annat anges under respektive punkt.*

3. **Ordförandens beslut i brådskande ärenden**
   Med stöd av 6 kap. 39 § kommunallagen uppdras åt kommunstyrelsens ordförande, eller vid förfall för ordföranden, till vice ordföranden, att besluta på kommunstyrelsens vägnar i ärenden som är så brådskande, att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut skall anmälas vid nämndens nästa sammanträde.

4. **Ärenden av principiell betydelse m.m.**
   Delegaten skall överlämna ärendet till kommunstyrelsen om ärendet är av *principiell betydelse* eller *om andra skäl* motiverar att ärendet skall förbehållas kommunstyrelsen.

5. **Överklagande av beslut och domar, inhibitionsansökan och yttranden**
   Rätt att besluta i en viss ärendegrupp innefattar också rätt att:

5.1 Besluta att överklaga beslut och domar som innefattar ändring av delegatens beslut

5.2 Besluta att avge yttrande till högre instans med anledning av överklagande av delegeringsbeslut samt besluta att ansöka om inhibition.

6. **Anmälan av delegeringsbeslut**
   Samtliga beslut som fattats med stöd av delegering– skall anmälas till kommunstyrelsen på sätt som anges nedan under punkterna

7. **Registrering av delegeringsbeslut**

1. Delegater noterar sitt beslut på den blankett eller handling som utgör underlag för beslutet. Saknas handling *skall en handling upprättas* där beslutet noteras.
2. Av noteringen skall framgå
   - Ärendet (vad som beslutats)
   - Beslutsfattare

KUNGÄLVS KOMMUN

- Beslutsdatum
- Hänvisning till punkt i delegationsordningen

8. **Rapportering**
   Delegaten skall löpande rapportera in de beslut som fattats med stöd av delegering till ärendehanteringssystemet och anmäla dessa till nästkommande sammanträde i kommunstyrelsen.

9. **Registrering i kommunstyrelsens protokoll**
   Till handlingarna för kommunstyrelsens sammanträde redovisas besluten genom en förteckning. Anmälan av beslut antecknas under särskild paragraf i kommunstyrelsens protokoll. I paragrafen anges beslutsrubrik samt diarienummer.

10. **Beslut endast inom ramen för detaljbudget**
    Delegerad beslutanderätt får utnyttjas endast inom ramen för respektive enhets detaljbudget eller inom ramen för kostnadskalkyl för visst projekt.

KUNGÄLVS KOMMUN

Förkortningar

Författningar

AL	= Anläggningslagen (1973:1149)
AvtL	= Avtalslagen (1915:218)
FBL	= Fastighetsbildningslagen (1970:988)
DL	= Diskrimineringslag (2008:567)
EU:s DSF	= EU:s dataskyddsförordning (GDPR)
FL	= Förvaltningslag (2017:900)
FTL	= Fastighetstaxeringslag (1979:1152)
FVV	= Förordning om vattenverksamhet (1998:1388)
Gyf	= Gymnasieförordningen (2010:2039)
HSL	= Hälso- och sjukvårdslag (1982:763)
JaktF.	= Jaktförordningen (1987:905)
JaktL.	= Jaktlagen (1987:259)
JB	= Jordabalken (1970:994)
KL	= Kommunallag (2017:725)
LL	= Ledningsrättslagen (1973:1144)
LMA	= Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.
LOU	= Lag (2016:1145) om offentlig upphandling
LSO	= Lag (2003:778) om skydd mot olyckor
LSV	= Lag med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet (1998:812)
MB	= Miljöbalken (1998:808)
OSL	= Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)
PBL	= Plan- och bygglagen (2010:900)
	= Lag om ändring av plan och bygglagen (2014:900)
SFL	= Lag om förvaltning av samfälligheter (1973:1150)
SkL	= Skadeståndslag (1972:207)
SL	= Skollagen (2010:800)
SoL	= Socialtjänstlag (2001:453)
Sf	= Skolförordningen (2011:185)
SVL	= Skogsvårdslagen (1979:429)
TF	= Tryckfrihetsförordning (1949:105)
Trf	= Trafikförordning (1998:1276)
VL	= Väglagen (1971:948)
ÄULL	= Lag om äganderättsutredningar och legalisering (1971:1037)

Övrigt

KS	= Kommunstyrelsen
SMN	= Sociala myndighetsnämnden
TGP	= Enhet Trafik Gata Park

Kommunstyrelsens delegationsordning

PERSONALADMINISTRATIVA ÄRENDEN
Kommundirektör får ej fatta personalbeslut avseende sig själv.
Kommunstyrelsen beslutar om kommundirektörens anställningsavtal, eventuella tilläggsavtal och instruktion.
Kommunstyrelsens ordförande beslutar i övriga personalärenden rörande kommundirektör.

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
A 1	Ingå och säga upp kollektivavtal		Förhandlingsansvarig	I samråd med HR-chef
A 2	Ingå kollektivavtal enligt AB § 13 mom.7 beträffande begränsningsperiod, nattvila, veckovila och måltidsuppehåll		Förhandlingsansvarig	I samråd med HR-chef
A 3	Samordna löneöversynen samt genomföra förhandling om principer och ramar		Förhandlingsansvarig	I samråd med HR-chef
A 4	Beslut om tillsättning av tjänst		Närmast överordnad chef	Innan chefstillsättningar krävs samråd med HR-chef samt facklig samverkan.
A 5	Besluta om tidsbegränsat ledarskap		Närmast överordnad chef	I samråd med HR-chef
A 6	Permanent omplacering inom ramen för anställningsavtalet om enighet uppnåtts mellan chefer		Närmast överordnad chef	Efter samråd med HR-chef och samverkan med facklig organisation
A 7	Permanent omplacering inom ramen för anställningsavtalet om oenighet finns mellan chefer		HR-chef	Efter samverkan med facklig organisation

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
A 8	Permanent omplacering *utanför ramen* för anställningsavtalet om *enighet* uppnåtts mellan chefer		Närmast överordnad chef HR-chef	Efter samråd med HR-chef och samverkan med facklig organisation
A 9	Permanent omplacering *utanför ramen* för anställningsavtalet om *oenighet* finns mellan chefer		HR-chef	Efter samverkan med facklig organisation
A 10	Vid nyanställning Chefslöner och löner fr.o.m. arbetsvärderingsbox 400 samt s.k. ”lönestegar”		HR-chef	Vid all lönesättning förutsätts att gällande riktlinjer angående lönesättning följs.
A 11	Beslut om av eller nedskrivningar av lönefordringar 1. Sektorchef/ stabschef 2. övriga		1. Kommundirektör 2. Sektorchef/ stabschef	I samråd med HR-chef
A 12	Icke lagstadgade ledigheter, *över 6 månader*		HR-chef	
A 13	Beslut om utbildning, studiebesök, konferensbesök och övriga tjänsteresor. a) Under 0,4 prisbasbelopp b) Över 0,4 prisbasbelopp c) För Kommundirektör, över 0,08 prisbasbelopp		a) Närmsta överordnad chef b) Kommundirektör c) Kommunstyrelsens ordförande	Upp till 0,08 prisbasbelopp är ren verkställighet.
A 14	Högre uttag av övertid och mertid än 200 timmar per kalenderår		HR-chef	I samråd med stabschef Utveckling och innovation
A 15	Nya/ändrade befattningsbenämningar		HR-chef	I samråd med stabschef

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
A 16	Beslut om särskilda anställningsvillkor/-förmåner ex. bilförmån		HR-chef	
A 17	Kvarstående i tjänst efter uppnådd LAS-ålder		Närmast överordnad chef	I samråd med HR-chef
A 18	Beslut om uppsägning från arbetsgivarens sida 1. av sektorchef 2. av övrig anställd		1. Kommundirektör 2. Sektorchef/stabschef	I samråd med HR-chef
A 19	Individuella pensionslösningar		HR-chef	I samråd med stabschef Utveckling och innovation
A 20	Beslut om avsked		HR-chef	
A 21	Avgångsvederlag 3. Till och med åtta månader 4. Över åtta månader		1. Sektorchef 2. Kommundirektör I samråd med KS presidium	I samråd med HR-chef
A 22	Beslut om disciplinfrågor För sektorchef/stabschef		Sektorchef/stabschef/HR-chef Kommundirektör	I samråd med HR-chef För sektorchef/stabschef i samråd med kommundirektör
A 23	Avstängning enligt AB (Allmänna bestämmelser)		Närmast överordnad chef	I samråd med HR-specialist
A 24	Beslut om prövning av bisysslor		Sektorchef/stabschef	I samråd med kommunjurist eller annan juridiskt kompetent tjänsteperson
A 25	Förtroendevaldas deltagande i kurser, konferenser, resor m.m. vid en totalkostnad mellan 0,08 och 0,15 prisbasbelopp per person och tillfälle			Om kostnaderna understiger 0,08 pbb är beslutet ren verkställighet

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
	a. för ordföranden b. för övriga förtroendevalda i kommunstyrelsen		a. Vice ordförande b. Ordförande	
A 26	Kommunstyrelsens representation mellan 0,06 och 0,1 prisbasbelopp		Ordföranden	Om kostnaderna understiger 0,06 pbb är beslutet ren verkställighet
A 27	Beslut att utse verksamhetschef för den medicinska och psykologiska elevhälsan	HSL 28–29 §§	Utskottet för bildning och lärande	

KUNGÄLVS KOMMUN

EKONOMIADMINISTRATIVA ÄRENDEN/EKONOMISK FÖRVALTNING

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
B 1	Nyupplåning		Kommundirektör Ersättare: Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Enligt i budget angivna riktlinjer och villkor.
B 2	Tillfällig upplåning och omplacering av tidigare upptagna lån		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Enligt Finanspolicy och i samråd med kommundirektör. Ersättare: Redovisningsansvarig
B 3	Avskrivning av fordran mot utomstående ½ – 3 prisbasbelopp		Resp sektorchef/stabschef	Enligt KS riktlinjer för kravverksamheten
B 4	Placering av donationsmedel		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Ersättare: Redovisningsansvarig
B 5	Placering av likvida medel		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Enligt Finanspolicy Ersättare: Redovisningsansvarig
B 6	Skadestånds- och ersättningsärenden 1. ½ – 3 prisbasbelopp 2. 3 – 10 prisbasbelopp	3 kap SkL	1.Enhetschef 2.Sektorchef 1–2 Kommundirektör	Kommundirektör i ärenden som ej ingår i sektorernas ansvarsområden.
B 7	Rätten att ingå förlikningsavtal 1. ½ – 3 prisbasbelopp 2. 3 – 10 prisbasbelopp		1. Resp sektorchef/stabschef 2. Kommundirektör	
B 8	Köp/Försäljning/avyttring av lös egendom ½ - 3 prisbasbelopp		resp sektorchef/stabschef	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
B 9	Betalningsanstånd med fordringar upp till 1 år		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Enligt kommunstyrelsens riktlinjer för kravverksamhet
B 10	Permutationer eller annan förändring av fonder (ansökan om)		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Ersättare: Redovisningsansvarig
B 11	Utse beslutsattestanter och ersättare för dessa		Sektorchef/stabschef	
B 12	Pröva och godkänna borgensförbindelse där KF eller KS beslutat att kommunen skall ha säkerhet för sitt åtagande		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	Ersättare: Redovisningsansvarig
B 13	Beslut om medverkan i projekt med extern offentlig finansiär som inte sträcker sig över ett budgetår eller berör flera sektorer/stabsenheter a) Projekt som sträcker sig mellan över sex månader, upp till ett år b) Projekt sig upp till 6 månader		a) kommundirektör b) Respektive sektorchef/stabschef	Enligt Riktlinjer för externt finansierade driftsprojekt inklusive EU-projekt.
B 14	Tillämpning i särskilda fall av taxa, allmänna bestämmelser (t.ex. avvikelse från norm)		resp sektorchef/stabschef	
B 15	Föreningsstöd och IOP: a) Föreningsstöd b) Övriga föreningsstöd inom socialtjänstens verksamhet c) Beslut om bidrag till och avtal om Idéburet offentligt partnerskap		a) Enhetschef sektor Samhällsbyggnad Enhetschef sektor Bildning och lärande b) 1. Utskottet för bildning och	I enlighet med riktlinjer KS2024/2174 och KS2023/1896 a) Maximalt 0.6 prisbasbelopp b) 1. Över 0.6 prisbasbelopp 2. Maximalt 0.6 prisbasbelopp

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
	(IOP)		lärande 2. Sektorchef trygghet och stöd c) Utskottet för bildning och lärande	
B 16	Fördelning och utdelning av bidrag till studieförbund		Utskottet för bildning och lärande	
B 17	Beviljande av värdskapsbidrag a) upp till ett prisbasbelopp b) över ett prisbasbelopp		a) kommundirektör b) Utskottet för bildning och lärande	
B 19	Utdelning från donationsfonder exklusive fonder avseende socialt ändamål		Utskottet för bildning och lärande	
B 20	Utdelning av kommunala stipendier och kulturpris		Utskottet för bildning och lärande	
B 21	Bidrag till olika kulturarrangemang		Utskottet för bildning och lärande	
B 22	Kulturbidrag i form verksamhetsstöd		Utskottet för bildning och lärande	Enligt fastställda riktlinjer för verksamhetsstöd
B 23	Bidrag till annan fritidsfrämjande verksamhet		Kulturskolan. Verksamhetschef. Kultur/Kulturchef. Verksamhetschef kommuncenter	Enligt fastställda regler och villkor om bidragsgivning till kommunens ungdomsorganisationer samt inom fastställd beloppsram.
B 24	Träffa sådana avtal inom kommunstyrelsens verksamhetsområden som ej omfattas av delegationsordningen i övrigt		Kommundirektör	Under förutsättning att rätten att träffa avtalet ej:

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
				1. Strider mot 5 kap. 1 § eller 7 kap 7 § 7 kap. 23 §. 2. Följer särskilt av befattningsbeskrivning, beslut eller liknande. 3. Överstiger 150 prisbasbelopp
B 25	Underteckna förtydligande av direkttilldelade uppdrag till Renova AB	Enligt aktieägaravtalet mellan ägarna av Renova AB	Sektorchef Samhällsbyggnad	
B 26	Upphandling av varor, tjänster och entreprenader inom ramen för tilldelad driftbudget. Driftbudget avser den budget enheten blir tilldelad för utförande av sitt grunduppdrag. I samband med att besluta om tilldelning, ändra, förlänga och säga upp 1. Ramavtal 2. Avtal inom området för A. Staben		1. Enhetschef juridik och upphandling 2: A. a)Kommundirektör b)Ekonomichef (Stabschef ekonomi) c) Stabschef Säkerhet d) Stabschef Utveckling och innovation e) enhetschef	Se ”Allmänna bestämmelse för kommunstyrelsens delegationsordning” punkt 12. Gäller ej objekt som omfattas av B 27. 1. Maximalt 5 år 2: A. a)Maximalt 200 prisbasbelopp b)Maximalt 150 prisbasbelopp c)Maximalt 30 prisbasbelopp d)Maximalt 30 prisbasbelopp c) Ersättare Stabschef Utveckling och innovation d) Ersättare Stabschef Säkerhet e) Maximalt 30 prisbasbelopp

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
	B. Sektor Trygghet och Stöd		B. Sektorchef Verksamhetschef Enhetschef	B. Maximalt 200 prisbasbelopp Maximalt 20 prisbasbelopp Maximalt 3 prisbasbelopp
	C. Sektor Samhällsbyggnad		C. Sektorchef Verksamhetschef Enhetschef Mark- och exploateringsingenjör	C. Maximalt 200 prisbasbelopp Maximalt 100 prisbasbelopp Maximalt 25 prisbasbelopp Maximalt 1 prisbasbelopp
	D. Sektor Bildning och lärande		D. Sektorchef Verksamhetschef Enhetschef	D. Maximalt 200 prisbasbelopp Maximalt 25 prisbasbelopp Maximalt 3 prisbasbelopp
	E. Inköp personbilar och lätta transportfordon till samtliga sektorer		E. Sektorchef Samhällsbyggnad	E. Efter godkännande av de vars budget belastas
	F. Övriga områden samt kommun- /sektorsövergripande upphandling och inköp		F. Enhetschef juridik och upphandling	F. Maximalt 150 prisbasbelopp Efter godkännande av de vars budget belastas

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
B 27	1. Upphandling och inköp av varor, tjänster och entreprenader inom ramen för investeringsprogrammet avseende Portfölj tillväxt och Portfölj social hållbarhet. I samband därmed besluta om tilldelning samt ingå, ändra, förlänga och säga upp avtal. 2. Upphandling av konsulttjänster för projekt i Investeringsprogram under planering		a) Ekonomichef (Stabschef ekonomi) b) Sektorchef c) Verksamhetschef d) Enhetschef/Beställare e) Projektledare f) Byggledare 2. Beställare/enhetschef	a) Maximalt 560 prisbasbelopp b) Maximalt 445 prisbasbelopp c) Maximalt 445 prisbasbelopp d) Maximalt 100 prisbasbelopp e) Maximalt 22 prisbasbelopp f) Maximalt 3 prisbasbelopp I de projekt där politiskt startbeslut krävs (Entreprenad inom projekt beslutade i investerings- och driftsprogram) ska hänvisning göras till gällande beslut I kommunstyrelsen. 2. maximalt 50 prisbasbelopp
B 28	Vara ombud vid entreprenader enligt AB och ABT Utfärda fullmakt (skriftlig) vid entreprenader		Sektorchef/ Verksamhetschef Sektorchef/verksamhetschef	Med begräsning enligt B 27 Befullmäktigade (konsulter) a. Projektledare - maximalt 22 prisbasbelopp b. Byggledare - maximalt 3 prisbasbelopp
B 29	Teckna avtal i löpande verksamhet inom ramen för fastställd budget. Om inte annat anges i delegationsordningen i övrigt.		a. Sektorchef/stabschef b. Verksamhetschef	a. Maximalt 150 prisbasbelopp b. Maximalt 25 prisbasbelopp

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
			c. Enhetschef VA-Drift d. Enhetschef	c. Maximalt 10 prisbasbelopp d. Maximalt 3 prisbasbelopp
B 30	Underteckna handlingar i egenskap av funktion motsvarande *firmatecknare* avseende ekonomiadministrativa ärenden		Ekonomichef (Stabschef ekonomi)	I samråd med kommundirektör
B 31	Teckna avtal mellan kommunen och den boende avseende vård och omsorgsboende		Enhetschef	

KUNGÄLVS KOMMUN

ALLMÄNNA ÄRENDEN OCH RÄTTSFRÅGOR

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
C 1	Ändring av delegationsbeslut	37-38 §§ FL	Delegaten i ursprungsbeslutet	
C 2	Rättelse av skrivfel	36 § FL	Delegaten i ursprungsbeslutet	
C 3	Prövning av om överklagande skett i rätt tid och avvisning av överklagande som kommit in för sent	45 § FL	Kommunjuristen Ersättare: 1. Kommunarkivarien 2. Huvudregistrator	
C 4	Tillstånd att använda kommunens vapen i näringsverksamhet enligt lag (1970:498) om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar.		Kommunstyrelsens presidium	
C 5	Yttrande enligt Kamerabevakningslagen (2018:1200).		Kommunjuristen Ersättare: Säkerhets-samordnaren	
C 6	Yttrande över ansökan om att bli antagen som hemvärnsman		Säkerhetskyddschef	
C 7	Beslut i ärenden rörande lotterilagen (1994:1000)		Chef kundcenter Ersättare: Samhälls-vägledare	I samråd med kommunjurist
C 8	Beslut om avslag på begäran om utlämnande av allmän handling till enskild eller annan myndighet samt uppställande av förbehåll i samband med utlämnande till enskild som inskränker den enskildes rätt att röja innehållet eller annars förfoga över handlingen	TF OSL	Kommunjuristen Ersättare: 1. Kommunarkivarien 2. Huvudregistrator	Efter samråd med verksamhetsansvarig. Beslut om att lämna ut handling fattas av den som har handlingen i sin vård om inte viss befattnings-havare enligt arbetsledning eller

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
				särskilt beslut skall göra detta.
C 9	Beslut om att inleda rättslig process eller förrättning		resp sektorchef/stabschef	Efter samråd med Kommundirektör
C 10	Beslut om att överklaga dom eller beslut		resp sektorchef/stabschef	Avser ej delegeringsbeslut. jfr ”Allmänna bestämmelser för KS delegationsordning” punkt 5
C 11	Utseende av skiljeman		resp sektorchef/stabschef	I samråd med kommunjurist
C 12	Gallringsbeslut av allmänna handlingar i Kungälvs kommun.	Arkivlagen	Kommunarkivarien	I samråd med kommunjurist
C 13	Befullmäktiga ombud att föra kommunstyrelsens talan inför domstol och andra myndigheter samt vid förrättningar och förhandlingar av skilda slag.		Kommundirektör	Ersättare: Kommunjurist Om ej annat anges under avsnitt D.
C 14	Yttrande över länsstyrelsens remisser angående ansökning rörande borgerliga vigsel- eller registreringsförrättare		Kommunjurist	
C 15	Rätten att ingå personuppgiftsbiträdesavtal enligt Dataskyddsförordningen	artikel 28 DsF	Sektorchef/ stabschef	Ersättare: Verksamhetschef
C 16	Rätten att ingå datadelningsavtal, gemensamt personuppgiftsansvar och samarbetsavtal enligt Dataskyddsförordningen		Sektorchef/ stabschef	Ersättare: Verksamhetschef
C 17	Beslut om placering av anställning eller deltagande i säkerhetsklass. Beslut om placering av anställning eller uppdrag i säkerhetsklass till följd av ingått säkerhetsskyddsavtal	Säkerhetsskyddsförordningen 5 kap 8 §	Säkerhetsskyddschef	
C 17.1	Beslut om en persons lämplighet ur säkerhetssynpunkt efter genomförd säkerhetsprövning	Säkerhetsskyddslagen 3 kap 4 §	Säkerhetsskyddschef Ersättare: HR-chef	
C 17.2	Ingå säkerhetsskyddsavtal	Säkerhetsskyddslagen 4 kap 1 §	Säkerhetsskyddschef	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
C 18	Underteckna handlingar i egenskap av funktion motsvarande *firmatecknare* med undantag avseende ekonomiadministrativa ärenden		Kommundirektör	I samråd med kommunstyrelsens ordförande
C 19	Beslut om att ta ut avgift vid begäran av registerutdrag enligt Dataskyddsförordningen	Artikel 15 DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 20	Beslut om att ej lämna ut information till den registrerade	Artikel 15 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 21	Beslut om att ej tillmötesgå begäran om rättelse	Artikel 16 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 22	Beslut om att ej tillmötesgå begäran om radering	Artikel 17 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 23	Beslut om att ej tillmötesgå begäran om begränsning av behandling	Artikel 18 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 24	Beslut om att inte tillmötesgå begäran från den registrerade om information avseende rättelse eller radering av personuppgifter och begränsning av behandling	Artikel 19 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 25	Beslut om att ej tillmötesgå begäran om dataportabilitet	Artikel 20 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 26	Beslut om att ej tillmötesgå begäran enligt rätten att invända mot behandling	Artikel 21 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 27	Ärenden som rör personuppgiftsincidenter	Artikel 33, 34; EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
C 28	Yttranden till Diskrimineringsombudsmannen		Sektorchef/stabschef	Expedierat yttrande ska muntligt redovisas för kommunstyrelsen
C 29	Beslut om rätt till ersättning vid materiell eller immateriell skada.	Artikel 82 EU:s DsF	Kommunjurist Ersättare: Stabschef Säkerhet	
C 30	Ingå säkerhetsskyddsavtal	2 kap. 6 § Säkerhetsskyddslagen	Säkerhetsskyddschef	
C 31	Beslut om undantag från bestämmelser i styrdokument inom informationssäkerhetsområdet		Stabschef Säkerhet	I enlighet med Riktlinjer för informationssäkerhet KS2023/1938
C 32	Beslut om delegering av arbetsuppgifter och anmälan till Elsäkerhetsverket om att bedriva elarbete inom elsäkerhetsansvaret	Aml Ellag	Sektorchef Samhällsbyggnad	

KUNGÄLVS KOMMUN

SAMHÄLLSBYGGNAD
Mark- och bostadsärenden

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 1	Beslut om att ingå, ändra och upphäva avtal om parkeringsköp och andra nyttjanderätter än hyresavtal och tomträttsavtal - Till förmån för kommunen	JB	Enhetschef planering, mark och exploatering Enhetschef Trafik Gata Park Mark- och exploateringsingenjör	Gäller även behörighet att väcka och föra talan vid domstol eller annan myndighet I denna typ av ärende
	- Belastande kommunens mark, upp till tio år		Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
	- Belastande kommunens mark, 10 till 25 år		Sektorchef Samhällsbyggnad	
	- Belastande kommunens mark över 25 år		Utskottet för samhälle och utveckling	
	Rätt att som upplåtare, inom ramen för beslutade nyttjanderätter, - Godkänna avtalsparts överlåtelse av avtal - Godkänna avtalsparts upplåtelse I andra hand av avtal - Lämna medgivande till avtalspart att uppföra byggnad - Lämna medgivande till avtalspart att utföra andra åtgärder (ej uppförande av byggnad) som behövs för utövandet av nyttjanderätten		Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och Exploateringsingenjör	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 2	Beslut om att ingå, ändra och upphäva avtal om lägenhetsarrende för parkeringsändamål		Handläggare TGP Mark- och exploateringsingenjör	
D 3	Beslut om att ingå, ändra och upphäva hyresavtal samt godkännande av avtalsparts upplåtelse i andra hand av avtalen - upp till fem år, årshyran upp till 5 miljoner kronor - 5–10 år, årshyran över 5 miljoner kronor		Fastighetscontroller Verksamhetschef Teknik Utskottet för Samhälle och Utveckling	Gäller även behörighet att väcka och föra talan vid domstol eller annan myndighet i denna typ av ärenden. Ersättare för fastighetscontroller: Fastighetschefen
D 4	Beslut om att ingå, ändra och upphäva avtal om **servitut**, vägrätt eller annan servitutsliknande rättighet.	JB 14 kap	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark och exploateringsingenjör	
D 5	Ansöka om samt besluta i ärenden avseende lagfart, inteckningar och övriga inskrivningsåtgärder		Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 6	Köp, försäljning, byte och inlösen av fast egendom samt fastighetsreglering 1. upp till och med 100 prisbasbelopp 2. 101–250 prisbasbelopp	JB 4 kap FBL	1. Enhetschef planering, mark och exploatering 2. Utskottet för Samhälle och Utveckling	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 7	Köp och försäljning av bostadsrätt 1. upp till och med 40 prisbasbelopp 2. 31 – 100 prisbasbelopp		1. Sektorchef Samhällsbyggnad 2. Utskottet för Samhälle och Utveckling	
D 8	Ansöka om lantmäteriförrättning, godkänna förrättning, vara kommunens ombud i sådan förrättning och i anslutning därtill lämna medgivanden samt sluta överenskommelser 1. upp till 10 prisbasbelopp, 2. Upp till 100 prisbasbelopp 3. Upp till 250 prisbasbelopp	FBL AL LL SFL ÄULL	1. Mark- och exploateringsingenjör 2. Enhetschef planering, mark och exploatering 3. Utskottet för Samhälle och Utveckling	
D 9	Rätt att ingå förlikningsavtal upp till 6 prisbasbelopp i ärenden avseende 1. hyresavtal 2. övrig nyttjanderätt		1. Fastighetscontroller 2. Enhetschef planering, mark och exploatering	Ersättare för fastighetscontroller: Fastighetschefen

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 10	Företräda och föra kommunens talan i fastighetstaxeringsärenden	FTL	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och Exploateringsingenjör	
D 11	Medge placering av byggnad eller anläggning närmare än 4,5 meter från fastighet som innehas av kommunen a) om kommunal lokal eller verksamhet berörs b) i övriga fall	PBL 9 kap 4 §	 a) Fastighetschef b) Enhetschef planering, mark och exploatering/ Mark- och Exploateringsingenjör	
D 12	Beslut som samråd om planförslag	PBL 5 kap. 11-11a §§	Enhetschef planering, mark och exploatering	
D 13	Beslut om granskning av planförslag	PBL 5 kap. 18-18a §§	Enhetschef planering, mark och exploatering	
D 14	Beslut om genomförandet av plan, program eller ändring enligt PBL kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte.	MB 6 kap. 7 §	Enhetschef planering, mark och exploatering	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 15	Beslut om hänskjutning av arrendetvist till arrendenämnden	JB	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 16	Remissyttrande i egenskap av markägare i bygglov- och miljöärenden	PBL MB	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 17	Föra kommunens talan inför arrendenämnden vid arrendetvister samt i mark- och miljödomstol vid tvist rörande tomträttsavgäld, genom egen medverkan eller genom befullmäktigande av ombud	JB	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och Exploateringsingenjör	
D 18	Beslut om stämning till mark- och miljödomstol vid tvist rörande tomträtt	JB	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 19	Rätt att föra kommunens talan i markägarsamråd rörande skötselplan älgskötselområde	JaktL. 33 § JaktF. 3 §	Enhetschef planering, mark och exploatering	
D 20	Beslut om planbesked som inte är av stor vikt.		Utskottet för Samhälle och Utveckling	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 21	Beslut att godkänna planprogram enligt PBL		Utskottet för Samhälle och Utveckling	
D 22	Bevilja iståndsättningsbidrag för vägföretag a) upp till ett prisbasbelopp b) upp till tre prisbasbelopp		a) Gatuingenjör b) Enhetschef TGP	
D 23	Beslut om att ingå och ändra avtal om tomträtt avseende fastighet vars värde bedöms vara 1. upp till och med 100 prisbasbelopp 2. 101-250 prisbasbelopp		1. Enhetschef planering, mark och exploatering 2. Utskottet för Samhälle och Utveckling	
D 24	Tillåtelse till skyddsjakt på kommunägd mark	JaktL 9 §	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 25	Beslut med stöd av lag (1997:735) om riksfärdtjänst		Färdtjänsthandläggare	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 26	Beslut med stöd av lag (1997:736) om färdtjänst		Färdtjänsthandläggare	
D 27	Beslut om parkeringstillstånd för rörelsehindrade	13 kap 8 § TrF	Färdtjänsthandläggare	
D 28	Beslut om föreskrifter med särskilda trafikregler för en väg eller en viss vägsträcka a) Marstrandsön samt Koöns hamnområde b) Övrigt	10 kap 14 § TrF	a) Trafikingenjör b) Trafikingenjör	Ersättare a) Hamnchef Parkeringsansvarig b) Parkeringsansvarig/ Handläggare TGP
D 29	Beslut om undantag från lokala trafikföreskrifter a) Transportdispenser m m b) Dispenser från trafikföreskrift inom parkering	kap 3 § TrF	1. Trafikingenjör 2. Parkeringsansvarig	Ersättare: a) Parkeringsansvarig/Handläggare TGP b) Trafikingenjör
D 30	Beslut om undantag från lokala trafikföreskrifter för Marstrand och Koöns hamnområde		Enhetschef Hamnverksamhet	Ersättare: Trafikingenjör
D 31	Yttrande angående upplåtelse av offentlig plats a) Marstrandsön samt Koöns hamnområde b) Övriga områden	3 kap 2 § Ordningslagen	a) Handläggare TGP b) Avtalsansvarig samhällsbyggnad	Ersättare: Avtalsansvarig sektor Samhällsbyggnad Handläggare TGP

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 32	Upplåtelse av offentlig plats för särskilda ändamål a) Marstrandsön samt Koöns hamnområde b) Övriga områden		a) Handläggare TGP b) Avtalsansvarig samhällsbyggnad	Ersättare: Avtalsansvarig sektor Samhällsbyggnad Handläggare TGP
D 33	Beslut om trafikregleringar genom lokala trafikföreskrifter	10 kap 1 § TrF	Trafikingenjör Parkeringsansvarig	
D 34	Beslut om föreskrift om hastighet inom tättbebyggt område	3 kap. 17 § TrF	Trafikingenjör	
D 35	Beslut om föreskrift om bärighetsklass	4 kap. 11 § TrF	Trafikingenjör	
D 36	Förordnande av parkeringsövervakare	Lag (1987:24) om kommunal parkeringsöverva-kning	Parkeringsansvarig / Handläggare TGP	Beslutet anmäls till polismyndighet
D 37	Avtal om anslutande av abonnenter utanför VA-verksamhetsområde		Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 38	Avtal om mottagande av och leverans av vatten		Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik
D 39	Avtal om mottagande av och leverans av slam		Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik
D 40	Övriga avtal med stöd av lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, Allmänna bestämmelser för brukande av Kungälvs kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar (ABVA)		Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik
D 41	Uppsägning eller hävande av avtal avseende vatten- och avloppsverksamhet som ej är principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.		Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik
D 42	Beslut att utse trafikansvarig		Sektorchef Samhällsbyggnad	
D 43	Beslut om flyttning av fordon	Lag (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall /Förordning (1992:182) om flyttning av fordon i vissa fall	Gatuingenjör Parkeringsansvarig/ Handläggare TGP	Ersättare: 1. Gatuingenjör Handläggare på Kundcenter

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 44	Beslut om föreläggande, förbud och åtgärder med stöd av 12 § lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning		Gatuingenjör	
D 45	Begäran om uppgifter från den som bedriver yrkesmässig verksamhet inom kommunen som ger upphov till annat avfall än hushållsavfall	Avfallsförordningen (2011:927) 74 §	Enhetschef Renhållning	
D 46	Lämna uppgifter till Naturvårdsverket kring kommunens insamling av förpackningar	Förordning om producentansvar för förpackningar (2022:1274) 9 kap 2§	Enhetschef Renhållning	
D 47	Avge yttrande till Naturvårdsverket ang. nationell avfallsplanering	Avfallsförordningen (2020:614) 9 kap 11 §	Enhetschef Renhållning	
D 48	Ansöka om dispens om skyldighet tillhandahålla ett system för separat insamling och borttransport av matavfall.	Avfallsförordningen (2020:614) 3 kap. 1 och 13 §§	Enhetschef Renhållning	
D 49	Avge yttrande över remisser inom området renhållning från myndigheter och kommunala nämnder. Dock ej i ärenden som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt		Handläggare renhållningsenheten	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 50	Beslut om avsteg från renhållningstaxa för enskilda abonnemang		Enhetschef Renhållning	
D 51	Medge avvikelser eller undantag från renhållningstaxan om avvikelsen eller undantaget inte är av principiell betydelse eller kan anses innebära någon olägenhet		Enhetschef Renhållning	
D 52	Ansökan eller anmälan av avfallsverksamheter	Miljöprövningsförordningen (2013:251) 1kap. 3-10 §§	Enhetschef Renhållning	
D 53	Beslut om avfallsbehållarens typ, storlek och placering enligt 26–27 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	
D 54	Beslut om anvisad plats enligt 61 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	
D 55	Beslut i ärende om gemensam avfallslösning enligt 87 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	
D 56	Beslut om uppehåll i hämtning av matavfall och restavfall enligt 89 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 57	Beslut om uppehåll i hämtning av slam enligt 90 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	
D 58	Beslut om undantag för insamling av matavfall och restavfall via säck enligt 98 §	Avfallsföreskrifter	Handläggare renhållningsenhet	
D 59	Tillämpning av timpriser och övriga avgifter för tjänster som inte finns reglerade i renhållningstaxan		Enhetschef Renhållning	
D 60	Ingå avtal om försäljning, röjning, skötselåtgärder och avverkning av skog omfattande en yta upp till 500 m2 omfattande en yta över 500 m2	JB SVL	 Mark- och exploateringsingenjör Driftingenjör TGP Enhetschef planering, mark och exploatering Enhetschef TGP	
D 61	Ansökan i ärenden om markavvattningsföretag/-samfällighet och företräda kommunen i sådant ärende	MB 11 kap LSV FVV	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
D 62	Beslut att ingå, ändra och upphäva avtal om nyttjanderätt till förmån för kommunen enligt jordabalken 7-8 kap. i syfte att skapa markupplåtelse för kommunala vatten-, spillvatten- och avloppsledningar och därmed tillhörig utrustning.	JB 7-8 kap	Enhetschef VA-teknik	Ersättare: Verksamhetschef teknik
D 63	Besluta att lämna tillstånd för jaktlag att inom kommunägd skogsmark som upplåtits med jaktavtal, utföra röjning av siktgator i syfte att underlätta jakten.	JB JL	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 64	Beslut om att avskriva ärenden om planbesked efter att de återkallats av sökande		Enhetschef planering, mark och exploatering	
D 65	Ansökan om tillstånd till jakt (skyddsjakt) efter fredade djur som orsakar sådana skador som avses i 23 a § jaktförordningen.	Jaktförordningen (1987:905) 29 §	Enhetschef planering, mark och exploatering Mark- och exploateringsingenjör	
D 66	Vara kommunens ombud i lantmäteriförrättning som rör rättigheter för kommunalt vatten- och avlopp	FBL AL LL	VA-ingenjör	
D 67	Beslut om att en tomträtt ska upphöra genom uppsägning, eller genom friköp där tomträttshavaren förvärvar fastigheten	JB 13 kap	Enhetschef planering, mark och exploatering	

KUNGÄLVS KOMMUN

SOCIALTJÄNST

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
E 1	Beslut om talan i ärenden eller mål vid allmän domstol eller förvaltningsdomstol	10 kap 2 § SoL	Sektorchef för Trygghet och stöd	Tillsynsärenden avseende verksamheten
E 2	Utfärdande av fullmakt att föra nämndens talan inför domstol och andra myndigheter samt vid förrättningar och förhandlingar av skilda slag.	10 kap 2 § SoL	Sektorchef för Trygghet och stöd	Tillsynsärenden avseende verksamheten
E 3	Beslut huruvida omprövning skall ske Omprövning av beslut	27 § FL 27 § FL	Delegaten i ursprungsbeslutet Delegaten i ursprungsbeslutet	Ej individärenden
E 4	Beslut om rättelse av beslut som blivit fel på grund av förbiseende och som är uppenbart oriktigt **(självrättelse)**	26 § FL	Delegaten i ursprungsbeslutet	Ej individärenden
E 5	Anmälan till länsstyrelsen om missförhållanden i enskild verksamhet	13 kap 5 § SoL	Sektorchef	
E 6	Yttrande till tillsynsmyndighet i verksamhetsfrågor	13 kap 2 § SoL	Sektorchef	Tillsynsmyndighet är exempelvis Socialstyrelsen, länsstyrelsen i respektive län, JO och JK. I ärenden av principiell betydelse bör i första hand KS avge yttrande.

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
E 7	Upprättande av avtal med annan kommun för handläggning av individärenden inom socialtjänst vid jäv och liknande förhållanden	9 kap. 37 § KL	Enhetschef	

KUNGÄLVS KOMMUN

UTBILDNING

Utbildning i förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem, pedagogisk omsorg, gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna samt utbildning i svenska för invandrare

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 1	Beslut om **dagarna för höst- och vårterminens början och slut**	Sf 3:3 Gyf 3:2	Utskottet för bildning och lärande	
F 2	Beslut rörande **samverkansavtal i GR** (inkl prislista för interkommunal ersättning) inom förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, fritidshem, anpassad grundskola, ISGR, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning, anpassad utbildning för vuxna samt utbildning i svenska för invandrare		Utskottet för bildning och lärande	
F 3	Yttranden till Skolinspektionen i ärenden som inte rör enskild		Utskottet för bildning och lärande	SMN ansvarar för yttranden gällande enskild person
F 4	**Överenskommelse med annan kommun** att denna tar emot Elever i ett visst geografiskt område: Barn i förskolan Elev i förskoleklass Elev i grundskola Elev i anpassad grundskola	 SL 8:12 SL 9:12 SL 10:24 SL 11:24	Verksamhetschef	Avser t.ex. om restiden blir mycket kortare för bar I ett visst geografiskt område. Redovisas löpande.

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 5	**Interkommunal ersättning** a. Förskola b. Förskoleklass c. Grundskola d. Anpassad grundskola e. Fritidshem f. Gymnasieskola (nationellt program) g. Utbildning på introduktionsprogram, gymnasieskolan h. Anpassad gymnasieskola i. Kommunal vuxenutbildning j. Anpassad utbildning för vuxna	a) SL 8:17 b) SL 9:16 c) SL 10:34 d) SL 11:33 e) SL 14:14 f) SL 16:50-51 g) SL 17: 23-26, 26 a. h) SL 19: 43-44, 44 a i) SL 20:15, 21 j) SL 22:17	Verksamhetschef a,b,c,d,e,f,g,h, i, j Stabschef Utveckling och innovation	Samverkansavtal finns för mottagande av barn och elever inom GR. Samverkansavtalet för elever i gymnasieskolan gäller för elever i på nationellt och gruppbaserade introduktionsutbildningar. Redovisas löpande
F 6	Upprättande av årlig plan mot kränkande behandling/likabehandlingsplan	SL 6:8 DL 3:16	Rektor	Årlig redovisning
F 7	Beslut om fördelning av **bidrag till föräldraföreningar**		Sektorchef (skola)	

KUNGÄLVS KOMMUN

Grundskola och anpassad grundskola

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 8	Beslut om fördelning mellan årskurserna av **undervisningstiden** i grundskola och anpassad grundskola (efter förslag av rektorn)	Sf 9:4 Sf 10:3	Verksamhetschef grundskola	Verksamhetschef redovisar avvikelser från gemensam grund årligen till utskottet för bildning och lärande
F 9	Beslut om **urval av ämnen** som elevens val i grundskola och anpassad grundskola	SL 10:4, 11:6 Sf 9:8, 10:5	Rektor	Löpande redovisning
F 10	Beslut om urval av moderna språk	SL 10:4 Sf 9:5,7	Rektor	Efter samråd med verksamhetschef och rektorsgrupp Löpande redovisning av förändringar
F 11	Beslut om antalet skoldagar i veckan ska begränsas till fyra för en klass eller grupp i åk 1 eller 2 i anpassad grundskola.	SF 3:4	Rektor	Löpande redovisning
F 12	Besluta om skolskjutsarnas färdväg och de platser där av- eller påstigning sker	Förordning (1970:340) om skolskjutsning	Skolskjutssamordnare	Redovisas årligen Ersättare: Kollektivtrafiksamordnare

Gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 13	Beslut att **arbetsplatsförlagt lärande** ska finnas på högskoleförberedande program (inkl. omfattning)	Gyf 4:12	Verksamhetschef (gymnasieskola)	Löpande redovisning

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 14	Arbetsplatsförlagt lärande byts vid platsbrist ut mot motsvarande utbildning förlagd till skolan	Gyf 4:13, 6:5	Rektor	Årlig redovisning
F 15	Beslut om antalet **undervisningstimmar** för varje kurs och för gymnasiearbetet/gymnasiearbetet i anpassad gymnasieskola samt om hur fördelningen av **undervisningstiden** över läsåren ska göras.	Gyf 4:22	Rektor	Årlig redovisning
F 16	Beslut om vilka kurser som skall erbjudas som **programfördjupning**	Gyf 4:6	Rektor	Årlig redovisning av förändringar
F 17	Beslut om vilka kurser som ska erbjudas som individuellt val	Gf 4:7, 4:7a	Rektor	Årlig redovisning av förändringar
F 18	Beslut om **fördelning av elever inom program** indelade i nationella inriktningar, särskilda varianter eller gymnasiala lärlingsutbildningar som börjar det andra eller tredje läsåret	Gyf 7:6	Rektor	Då inriktningsgaranti ej medgivits. Årlig redovisning.
F 19	Beslut om ändring av studieorganisation genom justering av antal platser och inriktningar för år 1 på gymnasieskolan/anpassad gymnasieskola under tiden december – september.		Verksamhetschef	Preliminärt beslut tas av kommunstyrelsen. Utifrån elevernas val kan justeringar behöva göras. Löpande redovisning.
F 20	Beslut om att eleverna i gymnasieskolan ska hålla sig med enstaka **egna hjälpmedel**	SL 15:17	Rektor	
F 21	Beslut om plan för utbildning på introduktionsprogram	SL 17:7	Verksamhetschef	Årlig redovisning

KUNGÄLVS KOMMUN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 22	Teckna samverkansavtal för NIU	SL 16 kap.12 §	Verksamhetschef	Årlig redovisning

Vuxenutbildning

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
F 23	Beslut om vilka nationella kurser som ska ges.	VuxF 2:9	Rektor	
F 24	Beslut om att böcker och andra lärverktyg, som varje elev I kommunal vuxenutbildning/ särskild utbildning för vuxna/ har för eget bruk får behålla som sin egendom, ska anskaffas av eleverna själva eller erbjudas mot avgift som högst motsvarar anskaffningskostnaderna.	SL 20:7 SL 21:6	Rektor	

KUNGÄLVS KOMMUN

ÖVRIGA ÄRENDEN

Nr	Ärende	Lag/Lagrum	Delegat	Anmärkning
G 1	Föreskrifter om förbud helt eller delvis mot eldning utomhus samt om liknande förebyggande åtgärder mot brand	2 kap 7 § FSO	Kommundirektör	
G2	Beslut om att begära sändning av viktigt meddelande till allmänheten (VMA)		1. Kommundirektör 2. Tjänsteman i beredskap	

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteutlåtande

Handläggarens namn
Anna Mårtén

20260210

Remiss - Synpunkter på förslag på länsgemensam riktlinje Samtycke till informationsdelning (Dnr KS2026/0240-2)

Sammanfattning

Vårdsamverkan Västra Götaland har tagit fram ett förslag till länsgemensam riktlinje för samtycke till informationsdelning mellan hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Arbetet har genomförts av en arbetsgrupp med representanter från både region och kommun, i nära dialog med juridisk expertis, för att säkerställa en rättsligt hållbar och enhetlig utgångspunkt.

Kungälvs kommun är inbjuden att lämna synpunkter på den länsgemensamma riktlinjen senast den 8 april 2026. Samtliga berörda parter och delregional Vårdsamverkan har möjlighet att lämna synpunkter. Därefter kommer arbetsgruppen att genomföra en slutlig bearbetning innan Vårdsamverkan Götaland tar ställning till fastställande av riktlinjen.

Riktlinjen baseras på gällande lagstiftning och syftar till att skapa en likvärdig, rättssäker och integritetsskyddad hantering av personuppgifter. Den tydliggör hur samtycke ska inhämtas, dokumenteras och hanteras, och den beskriver förutsättningarna för giltigt samtycke, sekretessens betydelse, barns möjlighet att själva lämna samtycke samt regler kring elektronisk direktåtkomst. Riktlinjen behandlar även återkallelse av samtycke, dokumentationskrav, situationer med nedsatt beslutsförmåga, menprövning och förutsättningar för nödåtkomst.

När riktlinjen fastställts kommer den att gälla för samtliga kommuner och berörda vårdgivare i Västra Götaland. Varje huvudman ansvarar för lokal implementering och uppföljning, medan Vårdsamverkan Västra Götaland ansvarar för den övergripande uppföljningen av följsamhet och avvikelser. Implementeringen syftar till att säkerställa en enhetlig tillämpning och stärka förutsättningarna för en sammanhållen och trygg vård- och omsorgsprocess.

Förvaltningen välkomnar förslag på länsgemensam riktlinje Samtycke till informationsdelning och lämnar enbart textuella synpunkter enligt bilaga.

Juridisk bedömning

Riktlinjen säkerställer att förvaltningen arbetar gällande lagstiftning som exempelvis offentlighets- och sekretesslagen, patientdatalagen och dataskyddsförordningen.

Förvaltningens bedömning

Vårdsamverkan Västra Götaland har tagit fram en länsgemensam riktlinje för samtycke till informationsdelning mellan hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Kungälvs kommun har blivit inbjuden till att lämna synpunkter på förslaget och lämna synpunkter senast den 8 april 2026. Efter synpunktsrundan och den avslutande bearbetningen kommer VVG att ta ställning till styrdokumentet.
En fastställd länsgemensam riktlinje eller rutin kommer därefter att gälla för samtliga kommuner i Västra Götaland och för hälso- och sjukvårdsförvaltningarna inom Västra Götalandsregionen (VGR), samt för de vårdgivare som respektive part har avtal med.

Riktlinjen grundar sig på gällande lagstiftning, däribland offentlighets- och sekretesslagen, och syftar till att säkerställa en rättssäker, likvärdig och enhetlig hantering av personuppgifter i samband

med samverkan mellan region och kommun. Den omfattar samtliga kommuner i Västra Götaland, hälso- och sjukvårdsförvaltningarna inom Västra Götalandsregionen samt privata utförare som bedriver verksamhet på uppdrag av dessa.

Riktlinjens övergripande syfte är att stärka den enskildes möjligheter att få en sammanhållen och trygg vård- och omsorgsprocess, där informationsdelning sker i enlighet med lagstiftning och utifrån ett personcentrerat förhållningssätt. Genom riktlinjen tydliggörs hur samtycke ska inhämtas, dokumenteras och hanteras, och att endast den information som är nödvändig för ändamålet får delas. Vidare betonas vikten av att den enskildes integritet skyddas och att medarbetare ges ett tydligt stöd i sitt arbete.

Riktlinjen behandlar sekretessens funktion och fastslår att uppgifter inom hälso- och sjukvård samt socialtjänst som huvudregel omfattas av sekretess, och att samtycke därför krävs för informationsdelning utanför den egna verksamheten. Den beskriver även de förutsättningar som måste vara uppfyllda för att ett samtycke ska vara giltigt, där det framgår att samtycket ska vara frivilligt, specifikt och förstått av den enskilde, samt att det avser verksamheten och inte enskilda medarbetare. Samtycke kan lämnas skriftligt, muntligt eller genom annat godtagbart uttryck.

Vidare behandlas barns möjligheter att själva lämna samtycke, vilket kan ske när barnet bedöms ha tillräcklig mognad för att förstå innebörden. Vårdnadshavare behöver endast tillfrågas när elektronisk direktåtkomst inte kan genomföras. I fråga om informationsdelning via NPÖ och SVOD framgår att elektronisk direktåtkomst alltid förutsätter samtycke och att vårdnadshavare inte kan motsätta sig att information görs tillgänglig när det gäller barn.

Riktlinjen behandlar även situationer där samtycke nekas eller återkallas, och tydliggör att samtycke kan återkallas när som helst, men att information som redan delats inte kan återtas från mottagande myndighet. Dokumentationskravet innebär att samtycke alltid ska dokumenteras i relevanta system, och att tidsbegränsning kan tillämpas vid behov även om det inte finns något lagstadgat krav på detta.

I de fall den enskilde har nedsatt beslutsförmåga ska stöd ges för att möjliggöra samtycke. Om detta inte är möjligt ska en menprövning genomföras. Riktlinjen beskriver även förutsättningarna för nödåtkomst, vilken endast får tillämpas i akuta situationer där samtycke inte kan inhämtas. Slutligen anges att respektive huvudman ansvarar för lokal uppföljning av riktlinjens tillämpning, medan Vårdsamverkan Västra Götaland ansvarar för övergripande uppföljning av följsamhet och avvikelser.

Förvaltningen välkomnar förslag på länsgemensam riktlinje Samtycke till informationsdelning och lämnar enbart textuella synpunkter enligt bilaga.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Ärendet är i linje med kommunstyrelsens resultatmål om en trygg omsorg med valmöjligheter genom livet.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet har viss koppling till mål 3 som handlar om att säkerställa god hälsa och välbefinnande.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Ärendet har viss koppling till policy och riktlinjer för informationssäkerhet samt kommunens anvisning för behandling av personuppgifter.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Ett tydliggörande av hur samtycke ska inhämtas och med fokus på den enskildes integritet bedöms som positivt ur ett medborgar- och brukarperspektiv.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Riktlinjen kan vara ett bra stöd för medarbetarna i det dagliga arbetet.

Ekonomisk bedömning

Ingen ekonomisk påverkan.

Förslag till beslut

Kungälvs kommun lämnar synpunkter enligt bilaga.

Lena Arnfelt
Sektorchef

Anna Mårtén
Verksamhetschef

Expedieras till:

För kännedom till:

From: GR
Sent: Thu, 18 Dec 2025 08:24:55 +0000
To: kommun@kungsbacka.se; Stenungsunds kommun; Tjörns kommun; kommun@ockero.se; kundcenter@partille.se; Stadsledningskontoret | Stadsledningskontoret; Kontakt Mölndals stad; kommun@lerum.se; kommunstyrelsen@alingsas.se; kommunen@lillaedet.se; kommun@ale.se; kommun@harryda.se; Kungälvs Kommun
Cc: Maria Ljung
Subject: VB: Utskick för synpunktsrunda – Länsgemensam riktlinje Samtycke till informationsdelning
Categories: Maria

Varsam: Detta är ett meddelande från en extern avsändare. Öppna inte länkar eller bilagor om du är osäker på avsändaren eller innehållet.

Hej,
Se nedan information från VästKom. Observera att synpunkter ska lämnas direkt i formuläret.

Hälsningar
Registrator

GÖTEBORGS REGIONEN
Registrator
Göteborgsregionen (GR)
Anders Personsgatan 8 * Box 5073 * 402 22 Göteborg
Tel: 031-335 50 00

Till samtliga kommuner i Västra Götaland.

På uppdrag av Vårdsamverkan Västra Götaland (VVG) har ett förslag på *Länsgemensam riktlinje Samtycke till informationsdelning* tagits fram av en arbetsgrupp med representanter från region och kommun, i samråd med jurister.

Synpunkter gällande förslaget inhämtas från såväl parterna som delregional Vårdsamverkan och synpunkter lämnas i DETTA FORMULÄR.

Synpunkter ska lämnas *senast 8 april 2026* via formuläret. Varje tillskriven instans avgör på eget ansvar om man har synpunkter att lämna. Finns inga synpunkter alls så går det att ange under *Övriga synpunkter*.

Ett svar lämnas från respektive kommun.
Ett svar lämnas från respektive förvaltning eller omnämnd ansvarig, samt från respektive samordningsråd inom Västra Götalandsregionen.
Ett svar lämnas från respektive delregionalt vårdsamverkansområde.

Information och frågor från formuläret ligger också med som bilaga i mejlet för att vid behov underlätta dialog, överblick och insamling av era svar inom respektive kommun och VGR-förvaltning.

Efter synpunktsrunda och slutbearbetning kommer VVG att ta ställning till styrdokumentet. En fastställd länsgemensam riktlinje eller rutin gäller för samtliga kommuner i Västra Götaland och hälso- och sjukvårdsförvaltningarna i Västra Götalands Regionen, VGR, samt för de vårdgivare som respektive part har avtal med. Parterna ansvarar för att styrdokument fastställs i respektive huvudmans ledningssystem.

Underlag:
• Länk till Synpunktsversion Länsgemensam riktlinje Samtycke till informationsdelning, VVG 2025-10-22
• Bilaga, worddokument med kopia på de frågor som ingår i formuläret: Wordversion av Formsenkät Länsgemensam riktlinje Samtycke till informationsdelning.pdf

Tidsplan:
1. Möjlighet att lämna synpunkter till och med 8 april 2026.
2. Bearbetning av inkomna synpunkter och revidering av underlag under våren 2026.
3. Riktlinjen lämnas för ställningstagande till VVG i juni 2026, och börjar gälla i enlighet med det ställningstagande som görs.

För frågor om processen kontakta beredningsansvariga för Vårdsamverkan Västra Götaland, VVG:
Åsa Jackson, asa.jackson@vgregion.se
Tobias Hellström, tobias.hellstrom@vastkom.se

Synpunktsinhämtning - Länsgemensam riktlinje Samtycke till informationsdelning

Ett svar lämnas från respektive kommun. Ett svar lämnas från respektive förvaltning eller omnämnd ansvarig, samt från respektive samordningsråd inom Västra Götalandsregionen. Ett svar lämnas från respektive delregionalt vårdsamverkansområde.

Fråga 1–3 avser obligatorisk information. Formuläret är därefter uppdelat utifrån de rubriker som återfinns i styrdokumentet. I slutet finns också möjlighet att lämna övriga synpunkter, exempelvis medskick inför implementering. Om ni inte har några synpunkter – ange detta under övriga synpunkter.

Svar lämnas senast den 8 april 2026 via formsenkäten.

1. Ange kommun/förvaltning/SOR/delregionalt samverkansområde/ansvarsområde
   Svar: Kungälvs kommun
2. Namn och mailadress till kontaktperson
   Svar: Anna Mårtén anna.marten@kungalv.se
3. Svarsdatum
   Svar: 20260211
4. Inledning
   Svar: Inga synpunkter
5. Syfte
   Svar: Inga synpunkter
6. Om sekretess
   Svar: Inga synpunkter
7. Förutsättningar för samtycke
   Svar: Kungälvs kommun upplever att det är oklart vad som menas med sista meningen. Jämför med länsgemensamma styrdokument för in- och utskrivning ur sluten hälso- och sjukvård. Är det en uppmaning? Det behöver förtydligas.
8. Inhämta samtycke till informationsdelning
   Svar: Inga synpunkter
9. Informationsdelning genom NPÖ och SVOD
   Svar: Inga synpunkter
10. Nekat eller återkallat samtycke
    Svar: Inga synpunkter
11. Dokumentation och giltighetstid
    Svar: Kungälvs kommun önskar att texten omarbetas. Texten kan läsas som att det finns motsättningar i texten. Att man ska ange hur länge ett samtycke gäller men det finns inga lagkrav. Det skapar en otydlighet.
12. Vid remiss
    Svar: Inga synpunkter
13. Omfattning av samtycke
    Svar: Inga synpunkter
14. Vid nedsatt beslutsförmåga
    Svar: Inga synpunkter
15. Nödåtkomst till medicinsk information
    Svar: Inga synpunkter
16. Uppföljning
    Svar: Inga synpunkter
17. Regelverk
    Svar: Inga synpunkter

18. Vidare läsning
    Svar: Inga synpunkter
19. Övriga synpunkter
    Svar: Inga synpunkter

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteutlåtande

Handläggarens namn
Moa Stensson

2026-02-17

Riktlinje för rekrytering av röstmottagare (Dnr KS2026/0571-1)

Sammanfattning

Vid genomförandet av ett val ska valet i sin helhet präglas av objektivitet, vilket innebär att valgenomförandet sker på ett sakligt och opartiskt sätt. Väljarna ska känna ett högt förtroende för valets genomförande. Valmyndigheten har utifrån grundlagens krav på objektivitet och kommunallagens bestämmelser om jäv tagit fram ett ställningstagande avseende krav på saklighet och opartiskhet hos röstmottagare och rösträknare. Enligt valmyndighetens ställningstagande är röstmottagare och rösträknare som rekryteras av valnämnden under valnämndens arbetsledning, ett förordnande som medför inflytande och möjlighet att påverka valgenomförandet.

Enligt ställningstagandet bör valnämnden ta fram riktlinjer för hur kravet på objektivitet ska beaktas vid rekrytering och genomförande av val. Syftet med Riktlinje för rekrytering av röstmottagare är därmed att säkerställa att objektivitet vid genomförande av val i Kungälvs kommun upprätthålls.

Riktlinjen avser personer som rekryteras som röstmottagare, vice ordförande och ordförande vid val till riksdag, region- och kommunfullmäktige samt val till Europaparlamentet och folkomröstningar.

Förvaltningen föreslår följande förslag till beslut:

Riktlinjen för rekrytering av röstmottagare antas.

Juridisk bedömning

Rekrytering av röstmottagare är en del av valnämndens lagstadgade ansvar enligt vallagen (2005:837). Vallagen anger att röstmottagare ska förordnas av valnämnden. Röstmottagarna ska ha den kompetens, omdömesförmåga och opartiskhet som krävs för att säkerställa ett korrekt och rättssäkert genomförande av röstmottagningen. Den föreslagna riktlinjen ämnar till att tydliggöra hur dessa krav ska tillämpas lokalt i Kungälvs kommun.

Enligt kommunallagen (2017:725) ska kommunala beslut och processer vila på principerna om likabehandling, saklighet och objektivitet. Riktlinjen bidrar till att rekryteringsarbetet genomförs på ett enhetligt och transparent sätt, vilket minskar risken för godtycke och otillbörlig påverkan. Riktlinjen stödjer därmed valnämndens arbete om att fullgöra sitt uppdrag i enlighet med kommunallagens och vallagens respektive krav på likställighet och objektivitet.

Sammantaget bedöms riktlinjen vara förenlig med vallagen och kommunallagen.

Förvaltningens bedömning

Bakgrund

Vid genomförandet av ett val ska valet i sin helhet präglas av objektivitet, vilket innebär att valgenomförandet sker på ett sakligt och opartiskt sätt. Väljarna ska känna ett högt förtroende för valets genomförande. Valmyndigheten har utifrån grundlagens krav på objektivitet och kommunallagens bestämmelser om jäv tagit fram ett ställningstagande avseende krav på saklighet

och opartiskhet hos röstmottagare och rösträknare. Enligt valmyndighetens ställningstagande är röstmottagare och rösträknare som rekryteras av valnämnden under valnämndens arbetsledning.

Vidare Valmyndigheten gör bedömningen att den som kandiderar på en lista inte bör arbeta som röstmottagare, delta vid rösträkningen, räkna eller på annat sätt hantera rösterna i det val kandidaturen avser. Enligt ställningstagandet bör valnämnden också ta fram riktlinjer för hur kravet på objektivitet ska beaktas vid såväl rekrytering som vid genomförande av val. Syftet med Riktlinjen för rekrytering av röstmottagare är därmed att säkerställa att objektiviteten vid genomförandet av valet i Kungälvs kommun upprätthålls.

Bedömning

Förvaltningen bedömer att det finns ett tydligt behov av en riktlinje som säkerställer att rekryteringen av röstmottagare och personer som arbetar vid rösträkningen sker på ett sätt som upprätthåller kraven på saklighet, opartiskhet och objektivitet i valgenomförandet. Röstmottagare och rösträknare utför uppgifter som innebär myndighetsutövning och som direkt kan påverka väljarnas rättigheter och skyldigheter.

Valmyndighetens ställningstaganden tydliggör att den som kandiderar i ett val inte bör delta som röstmottagare eller i rösträkning av röster i samma val, eftersom uppdraget innefattar inflytande och möjlighet att påverka. Flera kommuner har sedan tidigare infört riktlinjer i denna riktning och erfarenheterna visar att sådana begränsningar stärker legitimiteten i rekryteringsprocessen och valgenomförandet. Förvaltningen delar denna bedömning och anser att Kungälvs kommun bör besluta om en motsvarande riktlinje.

Förvaltningen tar även hänsyn till Valmyndighetens bedömning att det inte endast är jävsförhållanden eller påverkansrisker som bör undvikas, utan även situationer som kan skada väljarnas förtroende. Detta är särskilt relevant mot bakgrund av en ökande misstro mot valsystem. Riktlinjen bidrar därför till att stärka både den upplevda och den faktiska objektiviteten i valgenomförandet.

Vid rekrytering och bemanning av röstmottagare bör dessutom en sammansättning eftersträvas som speglar samhällets mångfald och behov, samtidigt som en balans mellan erfarenhet och förnyelse säkerställs. Detta ger bättre förutsättningar för kunskapsöverföring och ett rättssäkert genomförande av valet.

Riktlinjen ger valnämnden stöd i att utöva sitt uppdrag på ett sätt som både uppfyller lagstiftningens krav och stärker väljarnas förtroende för valet. Sammantaget anser förvaltningen att riktlinjen utgör ett viktigt verktyg för att säkerställa en rättssäker, enhetlig och förtroendeskapande rekryteringsprocess.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Riktlinjen för rekrytering av röstmottagare har direkt koppling till Kommunfullmäktiges *mål Att medborgare och näringsliv ska känna ökat förtroende för kommunen*, eftersom riktlinjen syftar till att säkerställa ett rättssäkert, objektivt och förtroendeskapande valgenomförande.

Riktlinjen bidrar till att upprätthålla rättssäker myndighetsutövning, stärka tilliten till kommunens arbete och säkerställa att valgenomförandet präglas av transparens och förtroendeskapande processer.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Riktlinjen går att koppla till Agenda 2030 och mål 16*, bygga fredliga, rättvisa och inkluderande samhällen*. Genom att säkerställa objektivitet, opartiskhet och likvärdig behandling i valgenomförandet stödjer riktlinjen arbetet med att upprätthålla kommunens legitimitet och bidra till att medborgare känner tillit till kommunens beslutsprocesser.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Riktlinjen för rekrytering av röstmottagare kan kopplas till kommunens arbetsgivarpolicy samt hälso- och arbetsmiljöpolicy utifrån kommunen arbetsgivaransvar.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Ur ett medborgar- och brukarperspektiv är det centralt att valprocessen upplevs som rättssäker, transparent och opartisk. Väljarna är i detta sammanhang de primära brukarna av valadministrationen, deras förtroende för att röstmottagningen sker sakligt och objektivt är avgörande för tilliten till det demokratiska systemet.

Riktlinjen bidrar till att stärka väljarnas tillit genom att tydligt beskriva hur objektivitet ska säkerställas vid rekrytering och bemanning av röstmottagare, inklusive hur situationer som kan skapa jäv, osaklighet eller upplevd otillåten påverkan bör undvikas. Genom riktlinjen får medborgare en trygghet i att röstmottagare och rösträknare är neutrala, kompetenta och fria från egna intressen i valet. Vilket bidrar till att stärka valgenomförandets legitimitet hos väljarna samt deras möjlighet att fritt och tryggt utöva sin demokratiska rätt.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Utifrån ett medarbetarperspektiv medför riktlinjen ett ökat krav på valsamordnare att ha god uppsikt över rekryteringsförfarandet. Men även att ge röstmottagare och andra personer som deltar i valet stöd vid situationer som kan skapa jäv, osaklighet eller upplevd otillåten påverkan i hur dessa bör undvikas samt hanteras. Den ökade arbetsbelastningen bedöms dock kunna hanteras utifrån valadministrationens befintliga resurser.

Ekonomisk bedömning

Vid antagande av riktlinjen bedöms inga kostnader tillkomma.

Förslag till beslut

1. Riktlinjen för rekrytering av röstmottagare antas.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Anna Hedlin
Enhetschef förvaltning och utredning

Tomas Gustavsson
Verksamhetschef Kommuncenter

Åsa Berglie
Sektorchef samhällsbyggnad

Expedieras till: Valsamordnare

För kännedom till:

KUNGÄLVS KOMMUN

Riktlinje för rekrytering av röstmottagare

Riktlinje

Diarie-/dokumentnummer: VN20
Beslut: <Datum-…Instans §…/År>
Beredande politiskt organ: Kommunstyrelsen
Giltighetstid: 2029-01-31
Dokumentansvarig: Valsamordnare
Senast uppdaterad av: Moa Stensson

KUNGÄLVS KOMMUN

Innehållsförteckning

1. Inledning 3
2. Relation till andra styrdokument 3
3. Syfte 3
4. Mål och viljeinriktning 3
5. Rekrytering av röstmottagare 3
6. Vid rekrytering av röstmottagare 3
7. Vid placering av röstmottagare 4
8. Levandegöra 5
9. Uppföljning 5

KUNGÄLVS KOMMUN

1. Inledning

Vid genomförandet av ett val ska valet i sin helhet präglas av objektivitet, vilket innebär att valgenomförandet ska ske på ett sakligt och opartiskt sätt. Väljarna ska kunna känna ett högt förtroende för valets genomförande.

Rekrytering och förordnande av röstmottagare samt personer som arbetar under rösträkningen är avgörande för valgenomförandet. Den som är förordnad som röstmottagare eller som arbetar vid rösträkningen (t.ex. som rösträknare, kontrollant eller registrerare) har uppgifter som innebär att man får makt att fatta beslut som kan påverka väljarnas och andras rättigheter och skyldigheter.

Befogenheten som förordningen innebär att röstmottagare och andra personer som förordnad får bestämma över rättigheter och skyldigheter. Befogenhet innebär att de förordande röstmottagarna och övriga förordnade personers arbetar med myndighetsutövning, vilket alltid ska utövas objektivt.

Riktlinjen avser personer som rekryteras som röstmottagare, vice ordförande och ordförande vid val till riksdag, region- och kommunfullmäktige samt val till Europaparlamentet och folkomröstningar.

2. Relation till andra styrdokument

Riktlinjen för rekrytering av röstmottagare har en relation till kommunens arbetsgivarpolicy samt hälso- och arbetsmiljöpolicy. Arbetsgivarpolicyn är en av kommunfullmäktige antagen policy som syftar till att förmedlar den grundsyn som alla medarbetare i Kungälv kommun ska utgå från i sitt arbete. Hälso-och arbetsmiljöpolicyn är även den en av kommunfullmäktige antagen policy som syftar till att skapa förutsättningar för att det systematiska arbetsmiljöarbetet i Kungälvs kommun ska resultera i ett hållbart arbetsliv för alla medarbetare.

3. Syfte

Syftet med riktlinje är att säkerställa att objektiviteten vid genomförandet av valet bibehålls och att väljarna upplever att genomförandet sker på ett sakligt och opartiskt sätt. Röstmottagarna och andra personer som jobbar under rösträkningen har en avgörande roll i att möjliggöra genomförandet av valet. Därför är det viktigt att rekryteringen av röstmottagare och personer som ska arbeta under rösträkningen genomförs på ett sätt som säkerställer att alla som arbetar under valet är objektiva samt utför sina uppgifter sakligt och opartiskt.

4. Mål och viljeinriktning

Målsättningen med riktlinjen är att väljarna ska uppleva att genomförandet av valet sker på att sakligt och opartiskt sätt i alla val- och röstningslokaler. För att uppnå detta krävs det att riktlinjer tas fram över hur objektiviteten säkerställs vid rekryteringen av röstmottagare och de som ska arbeta under rösträkningen.

5. Rekrytering av röstmottagare

Valnämnden ansvarar för att rekrytera, förordna och utbilda röstmottagare som ska arbeta under val. Valsamordnare ansvarar för rekryteringen och utbildning av röstmottagare. Intresseanmälan för att arbeta som röstmottagare skickas in via en e-tjänst som hanteras av valsamordnare. Kommunikationen om möjligheten att skicka in en intresseanmälan om att arbeta som röstmottagare sker via de kanaler och arbetssätt som valsamordnare bedömer som lämpliga för att rekrytera röstmottagare.

6. Vid rekrytering av röstmottagare

Följande gäller vid rekrytering av röstmottagare i val- och röstningslokal, till onsdagsräkningen och ambulerande röstmottagare:

1. Ålder

KUNGÄLVS KOMMUN

Sökande ska ha fyllt minst 18 år innan uppdraget påbörjas.

2. Språkkunskaper
   Sökande ska kunna kommunicera obehindrat på svenska såväl i tal som skrift.

3. Politiskt uppdrag – nuvarande mandatperiod
   Den som tjänstgör som förtroendevald i riksdag, regionfullmäktige, kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller nämnd/beredning/utskottet/styrelse under denna mandatperiod bör inte förordnas som röstmottagare.

4. Politiskt uppdrag – kandidatur
   Den som kandiderar på en valsedel ska inte förordnas som röstmottagare.

5. Politiskt engagemang
   Personer med andra politiska uppdrag eller ett aktivt politiskt engagemang bör inte förordnas som röstmottagare.

6. Personliga egenskaper
   Sökande ska vara noggrann, ha förmåga att samarbeta med andra och ge ett gott bemötande.

7. Jämlik representation
   Vid urval av sökande ska det strävas efter att en jämlik representation uppfylls bland de förordnade röstmottagarna vad gäller spridning i ålder, kön och etnicitet motsvarande den spridning som finns i kommunen.

8. Tidigare röstmottagare
   Sökande med tidigare erfarenhet av att arbeta som röstmottagare och bedöms fortsatt som lämpliga ska i första hand ges möjligheten att tjänstgöra igen.

9. Tidsbegränsat uppdrag
   Uppdraget som röstmottagare gäller endast under den aktuella valperioden och är ett tidsbegränsat uppdrag. Valnämnden förehåller sig rätten att inte erbjuda nytt uppdrag vid ny valperiod utan skyldighet till att lämna ytterligare förklaring till sökande. Inga garantier finns för fortsatt uppdrag vid ny valperiod.

10. Nyrekrytering
    Vid en nyrekrytering ska sökande med erfarenhet från liknande uppdrag, goda språkkunskaper, eller andra värdefulla kompetenser som bedöms användbara prioriteras i första hand. Det är krav på att sökande ska bedömas som lämplig utöver det som nämns i ovan mening för att bli förordad som röstmottagare.

11. Administrativa krav
    Sökande behöver ha tillgång samt kunna använda e-legitimation. Grundläggande datorkunskap är också ett krav för att bli förordnad som röstmottagare.

Valnämnden kan besluta om undantag från denna riktlinje i särskilt beslut. Vid beslut om undantag ska det motiveras varför det är angeläget att fatta sådant beslut.

7. Vid placering av röstmottagare

Förordnade röstmottagare ska i största möjliga utsträckning placeras i närheten av sin folkbokföringsadress eller enligt lämnat önskemål vid inlämning av intresseanmälan. Placeringen av röstmottagare kommer att göras utifrån verksamhetens behov. De som är förordnade som röstmottagare kan därför bli placerade i vilket valdistrikt som helst inom kommunen.

KUNGÄLVS KOMMUN

I samtliga val- och röstningslokaler bör det strävas efter att vara en blandning av erfarna och nya röstmottagare. Vid placering och schemaläggning av röstmottagare bör det eftersträvas att röstmottagare från samma familj inte placeras i samma valdistrikt men om det är nödvändigt bör inte fler än två röstmottagare från samma familj placeras tillsammans i ett valdistrikt.

Det bör ses som möjligt och acceptabelt att placera röstmottagare med nära släktskap i olika valdistrikt som är placerade i samma lokal. Med när släktskap avses make/maka/barn/syskon/barnbarn samt mor- och farföräldrar.

Vid placering av röstmottagare bör det eftersträvas ett valdistrikten får en jämlik representation som representerar den spridning av kön, ålder och etnicitet som går att återfinna i kommunen.

8. Levandegöra

För att säkerställa en enhetlig och rättssäker rekryteringsprocess ska detta styrdokument kommuniceras tydligt till alla som deltar i arbetet med att rekrytera röstmottagare. Dokumentet görs tillgängligt via kommunens hemsida. Vid introduktion av nya medarbetar/förtroendevalda genomförs en genomgång av riktlinjen sen tas även upp under planeringsmöten och utbildningstillfällen för valorganisationen. Ansvariga chefer och samordnare säkerställer att riktlinjerna följs i praktiken genom löpande dialog och uppföljning. Genom att regelbundet hänvisa till dokumentet samt arbeta enligt dess skrivningar och vid behov uppdatera det utifrån erfarenheter samt lagkrav hålls riktlinjen levande. Vilket även bidrar till att förankra i det dagliga arbetet inför och under valperioder.

9. Uppföljning

Riktlinjens mål och syfte ska följas upp inför varje ny valperiod och revideras för att säkerställa att riktlinjen är uppdaterad efter varje valperiods förutsättningar.

Riktlinjen bör även följas upp i anslutning till avslutad valperiod för att utvärdera om riktlinjen har uppfyllt riktlinjens syfte och mål eller om en revidering behövs genomföras.

§ 13/2026

Riktlinje för rekrytering av röstmottagare (Dnr VN2026/0002)

Sammanfattning

Vid genomförandet av ett val ska valet i sin helhet präglas av objektivitet, vilket innebär att valgenomförandet sker på ett sakligt och opartiskt sätt. Väljarna ska känna ett högt förtroende för valets genomförande. Valmyndigheten har utifrån grundlagens krav på objektivitet och kommunallagens bestämmelser om jäv tagit fram ett ställningstagande avseende krav på saklighet och opartiskhet hos röstmottagare och rösträknare. Enligt valmyndighetens ställningstagande är röstmottagare och rösträknare som rekryteras av valnämnden under valnämndens arbetsledning, ett förordnande som medför inflytande och möjlighet att påverka valgenomförandet.

Enligt ställningstagandet bör valnämnden ta fram riktlinjer för hur kravet på objektivitet ska beaktas vid rekrytering och genomförande av val. Syftet med Riktlinje för rekrytering av röstmottagare är därmed att säkerställa att objektivitet vid genomförande av val i Kungälvs kommun upprätthålls.

Riktlinjen avser personer som rekryteras som röstmottagare, vice ordförande och ordförande vid val till riksdag, region- och kommunfullmäktige samt val till Europaparlamentet och folkomröstningar.

Förvaltningen föreslår följande förslag till beslut:

Riktlinjen för rekrytering av röstmottagare antas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Riktlinje för rekrytering av röstmottagare
Bilaga Förslag - Riktlinje för rekrytering av röstmottagare

Förslag till kommunstyrelsen

1. Riktlinjen för rekrytering av röstmottagare antas.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Expedieras till:

För kännedom till:

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteutlåtande

Handläggarens namn
Moa Stensson och Alexandra Nilsson

2026-02-17

Riktlinje för värdeneutrala val- och röstningslokaler (Dnr KS2026/0572-1)

Sammanfattning

Valmyndigheten har tagit fram ett vägledande ställningstagande för kommuner om värdeneutrala röstmottagningsställen och förbud mot propaganda. I ställningstagandet framhåller valmyndigheten kommunens krav på att tillhandahålla lämpliga vallokaler enligt (2005:837) 4 kap. 20 och 22 §§ som ger väljarna goda möjligheter att rösta utifrån lokalernas lokalisering, tillgänglighet samt öppethållande. Samtidigt måste kommunen enligt vallagen ge väljarna ett skydd mot att utsättas för påverkan vid röstningsförfarandet. Detta regleras bland annat i bestämmelser om kravet på värdeneutrala röstmottagningsställen och förbud mot propaganda.

Baserat på kraven i vallagen samt valmyndighetens ställningstagande bedömer förvaltningen att det finns behov att ta beslut om hur Kungälvs kommun definierar och ämnar arbeta för att upprätthålla värdeneutrala val- och röstningslokaler. Men även hur kommunen ska ge möjligheten för väljare att rösta utan risken att utsättas för propaganda eller otillåten påverkan i lokalen.

Syftet med denna riktlinje är att säkerställa att val- och röstningslokaler präglas av värdeneutralitet och att väljare upplever att röstningen genomförs i en saklig, trygg samt opartisk miljö. Röstmottagarna och andra involverade i valets genomförande har en central roll i att upprätthålla en saklig, trygg samt opartisk miljö för väljare. En del av att upprätthålla dessa värden är att röstmottagare och andra involverade arbetar för att motverka förekomsten av propaganda och otillåtna budskap i anslutning till lokalerna

Förvaltningen föreslår följande förslag till beslut:

Riktlinje för värdeneutrala val- och röstningslokaler antas.

Juridisk bedömning

Riktlinjen om värdeneutrala val- och röstningslokaler ligger i linje med kraven på saklighet, opartiskhet och rättssäkerhet som följer av vallagen och kommunallagen. Enligt vallagen (2005:837) ska valets genomförande präglas av objektivitet, och väljarnas möjlighet att rösta utan påverkan är en grundläggande förutsättning för ett fritt och hemligt val. Värdeneutrala lokaler fria från politiska budskap, symboler och annan otillbörlig påverkan utgör därför en del av valnämndens ansvar om att säkerställa att röstmottagningen sker under ordnade och opartiska former.

Kommunallagen (2017:725) ställer krav på att all kommunal verksamhet ska utövas med saklighet och opartiskhet. En riktlinje som tydligt reglerar hur värdeneutralitet ska upprätthållas i val- och röstningslokaler bidrar till att undvika situationer som kan leda till jäv, ojämlik behandling eller upplevd otillåten påverkan. Detta stärker rättssäkerheten i myndighetsutövningen och säkerställer att kommunen agerar enhetligt och förutsebart i kontakten med medborgarna.

Förvaltningens bedömning

Bakgrund

Valmyndigheten har tagit fram ett vägledande ställningstagande för kommuner om värdeneutrala röstmottagningsställen och förbud mot propaganda. I ställningstagandet framhåller valmyndigheten kommunens krav på att tillhandahålla lämpliga vallokaler enligt (2005:837) 4 kap. 20 och 22 §§ som ger väljarna goda möjligheter att rösta utifrån lokalernas lokalisering, tillgänglighet samt öppethållande. Samtidigt måste kommunen enligt vallagen ge väljarna ett skydd mot att utsättas för påverkan vid röstningsförfarandet. Detta regleras bland annat i bestämmelser om kravet på värdeneutrala röstmottagningsställen och förbud mot propaganda.

Med bakgrund av dessa krav i vallagen samt valmyndighetens ställningstagande bedömer förvaltningen att det finns behov att ta beslut om hur Kungälvs kommun definierar och ämnar till att arbeta för att upprätthålla värdeneutrala val- och röstningslokaler samt möjligheten för väljare att rösta utan risken att utsättas för propaganda eller otillåten påverkan i lokalen.

Bedömning

Förvaltningen bedömer att riktlinjen för värdeneutrala val- och röstningslokaler är nödvändig för att säkerställa att kommunen uppfyller de krav som följer av vallagen (2005:837) och kommunallagen (2017:725). Enligt 4 kap. 20 och 22 §§ vallagen är det kommunens uppgift att tillhandahålla lämpliga lokaler som ger väljarna goda möjligheter att rösta, med särskild vikt vid lokalisering, tillgänglighet och ordning i lokalerna. Kravet på att lokalerna ska vara avgränsade, ändamålsenliga och fria från påverkan innebär att kommunen behöver ha tydliga och enhetliga riktlinjer för att förebygga störningar och otillåten påverkan.

Förvaltningen konstaterar att lokaler som används vid röstmottagning ska uppfattas som värdeneutrala och inte ha koppling till politiska sammanslutningar eller annan verksamhet som kan påverka väljarna. Samtidigt behöver kommunen, i enlighet med vallagen, prioritera tillgänglighet för att möjliggöra ett högt valdeltagande. Detta innebär att riktlinjen måste ge stöd för hur värdeneutralitet kan stärkas även i de fall då lokaler med viss anknytning till exempelvis religiösa samfund eller företag behöver användas av tillgänglighetsskäl. I sådana situationer är det av stor vikt att synliga symboler eller budskap som kan uppfattas som påverkan temporärt avlägsnas för att upprätthålla en opartisk miljö.

Förvaltningens bedömning är att inga tidigare beslut kring val-och röstningslokaler kommer att påverkas vid ett antagande av riktlinjen.

Förvaltningen bedömer vidare att riktlinjen skapar tydliga och rättssäkra ramar för valadministrationens arbete samt stödjer röstmottagarna i deras uppdrag att säkerställa ett saklig, trygg och opartisk genomförande av valet. Genom att även tydliggöra hur politiska partier ska förhålla sig till propaganda och valaktiviteter i anslutning till lokalerna bidrar riktlinjen till en enhetlig tillämpning i hela kommunen. Detta ligger i linje med kommunallagens krav på likabehandling och rättssäker myndighetsutövning samt stärker förtroendet för kommunens arbete med valets genomförande.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Förvaltningen bedömer att framtagandet av riktlinjen för värdeneutrala val- och röstningslokaler ligger i linje med kommunfullmäktiges strategiska mål, särskilt målet om att stärka medborgarnas förtroende för kommunen och dess verksamhet. Kommunfullmäktiges strategiska mål syftar till att skapa långsiktig styrning som omfattar demokrati, trygghet, delaktighet och att kommunens arbete ska präglas av öppenhet och kvalitet. En viktig del av detta är att säkerställa att demokratiska processer genomförs rättssäkert och utan risk för otillbörlig påverkan.

Enligt kommunens styrmodell ska politiken besluta om vad som ska uppnås medan förvaltningen ansvarar för hur det ska genomföras. Riktlinjen är därför ett centralt verktyg för att verkställa de politiska målen om ökad trygghet, stärkt förtroende och ett robust demokratiskt system genom att skapa en enhetlig, saklig och opartisk hantering av val- och röstningslokaler inom kommunen.

Mot denna bakgrund bedömer förvaltningen att riktlinjen tydligt bidrar till att uppfylla både kommunfullmäktiges strategiska mål och kommunstyrelsens styrande intentioner genom att stärka rättssäkra och värdeneutrala förutsättningar för väljare.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Förvaltningen bedömer att riktlinjen för värdeneutrala val- och röstningslokaler bidrar till flera av målsättningarna inom Agenda 2030.

Genom att säkerställa att val- och röstningslokaler är tillgängliga, fria från otillbörlig påverkan och utformade på ett sätt som stärker trygghet och delaktighet, bidrar riktlinjen till mål 16 om *fredliga och inkluderande samhällen*. Mål 16 som syftar till att upprätthålla effektiva, ansvariga och transparenta institutioner för alla.

Riktlinjen bidrar även till att uppfylla mål 11 om *hållbara städer och samhällen*. Genom att främja en fysisk miljö som är säker, inkluderande och tillgänglig vid demokratisk medborgarservice.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Riktlinjen för värdeneutrala val- och röstningslokaler stödjer och kompletterar flera av Kungälvs kommuns övergripande styrdokument. I arbetet med Riktlinjen har förvaltningen tagit följande styrdokument i beaktning:

- Värderingar i Kungälvs kommun
- Plan för att motverka våldsbejakande extremism
- Säkerhets- och trygghetspolicy
- Riktlinjen mot mutor och jäv
- Riktlinje vid misstanke oegentligheter

Genom dessa styrdokument tagits i beaktning stärks riktlinjens funktion som ett stöd för en rättssäker och värdeneutral valprocess.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Förvaltningen bedömer att riktlinjen för värdeneutrala val- och röstningslokaler stärker medborgarnas möjlighet att på ett tryggt, likvärdigt och självständigt sätt utöva sin demokratiska rätt. Ur ett medborgarperspektiv är det av stor betydelse att val- och röstningslokaler upplevs som neutrala, inkluderande och fria från otillåten påverkan. Riktlinjen stödjer detta genom att skapa tydliga och enhetliga principer för hur lokaler ska väljas, utformas och användas, vilket bidrar till att alla väljare kan känna förtroende för röstningen och valgenomförandet.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Förvaltningen bedömer att riktlinjen medför ökade tydlighet för personer som arbetar med valets genomförande. Detta eftersom riktlinjen bidrar till att tydliggöra Kungälvs kommuns viljeinriktning vid valet av val- och röstmottagningslokaler.

Ekonomisk bedömning

Vid antaget förslag till beslut gör förvaltningen bedömningen att det inte skulle tillkomma några ytterligare kostnader än de som redan är budgeterade för.

Förslag till beslut

Riktlinjen för värdeneutrala val- och röstningslokaler antas.

Anna Hedlin
Enhetschef Förvaltning och Utredning

Tomas Gustavsson
Verksamhetschef Kommuncenter

Åsa Berglie

Sektorchef samhällsbyggnad

Expedieras till: Valsamordnare

För kännedom till:

KUNGÄLVS KOMMUN

Riktlinje för värdeneutrala val- och röstningslokaler

Riktlinje

Diarie-/dokumentnummer: VN…
Beslut: <Datum-…Instans §…/År>
Beredande politiskt organ: Kommunstyrelsen
Giltighetstid: 2029-01-31
Dokumentansvarig: Valsamordnare
Senast uppdaterad av: Moa Stensson

KUNGÄLVS KOMMUN

Innehållsförteckning

1. Inledning 3
2. Relation till andra styrdokument 3
3. Syfte 3
4. Mål och viljeinriktning 3
5. Krav på värdeneutrala val- och röstningslokaler 4
6. Vad ska ses som propaganda och annan otillbörlig påverkan 4
7. Röstmottagaren 5
8. Partipolitiska aktiviteter och propaganda 5
9. Övriga aktiviteter vid val- och röstmottagningslokaler 6
10. Levandegöra 6
11. Uppföljning 6

KUNGÄLVS KOMMUN

1. Inledning

Följande riktlinje bör ses som ett stöd för valadministrationen vid arbetet med val av lokaler i samband med val. Den bör också ses som ett stöd till röstmottagarna i deras arbeta med att motverka propaganda och otillåtna budskap i anslutning till val- och röstningslokaler. Riktlinjen ska även fungera som ett stöd till politiska partier vid planering av valaktiviteter på ett sätt som inte påverkar valets objektivitet.

2. Relation till andra styrdokument

Riktlinjen för värdeneutrala val- och röstningslokaler stödjer och kompletterar flera av Kungälvs kommuns övergripande styrdokument. Kommunens gemensamma värdegrund utgör ramen för hur verksamheter ska bedrivas och ger därmed en grundläggande inriktning för arbetet med att säkerställa opartiska och trygga röstmottagningsmiljöer. Den ligger även i linje med kommunens Plan för att motverka våldsbejakande extremism, som tydliggör ett förebyggande förhållningssätt och betonar vikten av att motverka otillbörlig påverkan och extremistiska uttryck i offentliga miljöer. Vidare knyter riktlinjen an till Säkerhets- och trygghetspolicyn, som fastställer hur kommunens arbete med att främja säkerhet och trygghet ska struktureras, något som är centralt för att väljarna ska känna förtroende i valsituationer.

Den harmoniserar också med kommunens dokument för god förvaltningssed, såsom riktlinje mot mutor och jäv samt riktlinje vid misstanke om oegentligheter, vilka sammantaget syftar till att värna om integritet, saklighet och opartiskhet i kommunens verksamheter. Genom att förhålla sig till dessa styrdokument stärks riktlinjens funktion som ett stöd för en rättssäker och värdeneutral valprocess.

3. Syfte

Syftet med denna riktlinje är att säkerställa att val- och röstningslokaler präglas av värdeneutralitet och att väljare upplever att röstningen genomförs i en saklig, trygg samt opartisk miljö. Röstmottagarna och andra involverade i valets genomförande har en central roll i att upprätthålla i en saklig, trygg samt opartisk miljö för väljare. En del av att upprätthålla dessa värden är röstmottagare och andra involverade arbetar för att motverka förekomsten av propaganda och otillåtna budskap i anslutning till lokalerna.

Riktlinjen ska därför stödja valadministrationen i val av lämpliga lokaler, ge vägledning till röstmottagare i deras arbete på plats samt bidra till att politiska partier kan planera sina valaktiviteter och sin valsedelsutdelning på ett sätt som inte påverkar valets objektivitet.

4. Mål och viljeinriktning

Målsättningen med denna riktlinje är att skapa tydliga förutsättningar och styrning för att säkerställa att val- och röstningslokaler inom Kungälvs kommun är fria från påverkan, upplevs som trygga och värdeneutrala samt uppfyller gällande lagar och krav för ett rättssäkert valgenomförande. Riktlinjen ska bidra till en enhetlig och förutsebar hantering av frågor som rör propaganda, otillåtna budskap och politisk aktivitet i anslutning till röstnings- och vallokaler. Den ska också stärka förtroendet för valprocessen genom att ge valadministrationen, röstmottagare och politiska partier ett gemensamt ramverk som stödjer ett sakligt, opartiskt och professionellt genomförande av valet.

KUNGÄLVS KOMMUN

5. Krav på värdeneutrala val- och röstningslokaler

Varje kommun ska enligt vallagen (2005:837) 4 kap. 20 och 22 §§ säkerställa att det finns lämpliga lokaler som kan användas som val- och röstningslokaler och som i fråga om lokalisering, tillgänglighet och öppethållande ger väljarna goda möjligheter att rösta.

Det framgår även av samma bestämmelser i vallagen att val- och röstningslokaler tydligt ska vara avgränsad och lämpad för ändamålet så att väljare inte hindras eller störs under röstningen. Lokalerna ska i största möjliga mån planeras på ett sätt som undviker köbildning genom att välja tillräckligt många lokaler som är placerade på strategiska platser med lämpliga öppettider.

Lokalerna som används ska inte ha anknytning till viss politisk sammanslutning, viss religiös sammanslutning eller till ett visst företag som gör att väljarna kan bli påverkade i samband med att de röstar. Målsättningen och utgångspunkten bör vara att lokaler som används för röstmottagning uppfattas som värdemässigt neutrala av väljarna.

För att möjliggöra för ett högt valdeltagande ska dock kravet på tillgänglighet ges företräde framför ett tvingande krav på att lokaler undantagslöst måste uppfattas som värdemässigt neutrala och sakna all anknytning till en viss religiös sammanslutning eller till ett visst företag. Undantaget till förmån för tillgänglighet får dock aldrig göras när det kommer till lokaler med koppling till viss politisk sammanslutning.

Även om en lokal på pappret kan bedömas som värdeneutral kan intrycket för en väljare förändras genom eventuell utsmyckning av lokalen. För de fall där kriteriet om värdeneutralitet tvingas stå tillbaka på grund av att andra kriterier väger tynger bör symboler som kan kopplas till en viss religiös sammanslutning eller visst företag avlägsnas från röstmottagningsstället för att öka dess värdeneutralitet.

6. Vad ska ses som propaganda och annan otillbörlig påverkan

Enligt 8 kap. 3 § vallagen får det inte förekomma propaganda eller annat som syftar till att påverka eller hindra väljare från att rösta på ett röstmottagningsställe eller i utrymmen i anslutning till dessa lokaler. Det är viktigt att säkerställa att alla väljare ska ha möjlighet att gå och rösta i en skyddad och värdeneutral miljö utan att behöva utsättas för propaganda eller annan otillbörlig påverkan. Förbudet gäller inte enbart i direkt anslutning till lokalen, utan omfattar även de områden där väljare väntar eller köar för att rösta.

Politisk propaganda omfattar bland annat:

- Affischering om politiska partier utanför officiella anslagstavlor.
- Utdelning av broschyrer, flygblad eller annan skriftlig information om politiska partier.
- Muntlig information, med eller utan högtalare eller annan teknisk utrustning.
- Andra åtgärder som syftar till att otillbörligt påverka eller hindra väljare i deras val.

Utöver dessa exempel kan även andra manifestationer och påverkande budskap såsom flaggor, vimplar, symboler, utställningar, musik eller klädesplagg. Det bör dock alltid göras en bedömning utifrån sitt sammanhang och avsikten för manifestationen och användningen av övriga påverkande budskap.

Väljarna ska kunna välja valsedlar och lägga sin röst i lugn och ro utan yttre påverkan. Därför får propaganda och politiska aktiviteter inte förekomma på eller i nära anslutning till val- och röstningslokalerna. Området inom cirka 15 meter från ingången bör omfattas av förbudet. Vid köbildning gäller samma avstånd räknat från köns början. Ordföranden i valdistriktet eller röstmottagare som arbetar under förtidsröstningen kan besluta om ett annat avstånd om fastighetens utformning eller den ordinarie verksamheten kräver det.

Röstmottagare och partiföreträdare ansvarar gemensamt för att dessa förhållningsregler följs.

KUNGÄLVS KOMMUN

7. Röstmottagaren

Som röstmottagare förväntas det att man uppträder sakligt, opartiskt och bär neutral klädsel. En röstmottagare får inte uppträda på ett sätt som kan äventyra väljarnas förtroende för att valet genomförs på ett rättssäkert.

Röstmottagarna ansvarar för att upprätthålla ordningen på röstmottagningsstället och säkerställa att röstmottagningen kan genomföras.

Ordningen säkerställs genom:

- Att anvisningarna som finns för röstmottagarna efterföljs av de som befinner sig i lokalen eller i ett utrymme intill. Den som inte följer de anvisningar som finns får uppmanas att tillfälligt lämna lokalen eller utrymmet.
- Att röstmottagningen tillfälligt kan avbrytas vid allvarlig ordningsstörning.
- Att röstmottagare som är i tjänst får inte bära partisymboler, dela ut information om politiska frågor till väljare eller på något annat sätt agera så att deras objektivitet kan ifrågasättas.
- Att valnämndens ledamöter och ersättare samt tjänstepersoner från förvaltningen får inspektera röstmottagningen.

Ett parti får inte sätta upp valaffischer i anslutning till ett röstmottagningsställe. Om affischer eller annat kampanjmaterial sitter uppe inom 15 meter från lokalens entré eller där eventuell kö slutar har röstmottagarna rätt att plocka ner detta.

Som röstmottagare har man tystnadsplikt och får inte av någon anledning ange hur en väljare röstat om de av någon anledning har fått ta del av detta.

8. Partipolitiska aktiviteter och propaganda

Partiorganisationerna ska vid planering av sina valaktiviteter såsom affischering, torgmöten, kampanjmaterial och andra politiska insatser ta hänsyn till bestämmelserna i 8 kap. 3 § vallagen. Den plats där väljare köar ska betraktas som en del av röstmottagningsstället eller ett utrymme i direkt anslutning till detta. Politiska partier får därför endast dela ut valsedlar utanför det område där väljare står i kö.

Partifunktionärer som bär partipolitiska banderoller, klädsel, pins eller annan liknande utrustning bör inte uppehålla sig på röstmottagningsstället eller i anslutande utrymmen under längre tid. Om partiföreträdare med sådana attribut behöver,

- lämna valsedlar
- kontrollera valsedelställen
- observera röstmottagningen

När partiföreträdarna utför någon av de listade uppgifterna eller en liknade uppgift bör de ta av sig banderoller och liknande partimärkning under tiden de vistas i lokalen eller i anslutande utrymmen.

En väljare som bär klädsel med partipolitiskt budskap får aldrig nekas att rösta.

Reglerna om propaganda får inte innebära någon inskränkning i den grundlagsskyddade religionsfriheten, vilket innebär att religiös klädsel alltid är tillåten på och i anslutning till ett röstmottagningsställe.

KUNGÄLVS KOMMUN

9. Övriga aktiviteter vid val- och röstmottagningslokaler

Om en kommunal eller privat fastighetsägare ger tillstånd åt ideella och opolitiska föreningar att vistas i anslutning till val- och röstningslokalerna under valdagen eller förtidsröstningen, ska detta ske på ett avstånd som inte påverkar tillträdet till lokalen. Samma krav gäller för aktiviteter eller manifestationer utan tillstånd som kan innehålla propaganda eller annan otillbörlig påverkan.

Utgångspunkten är att sådana aktiviteter ska hållas minst 15 meter från lokalens ingång, om inte valdistriktsordföranden eller en behörig röstmottagare beslutar annat. Dessutom får högtalarutrustning eller annat ljud som kan störa röstmottagningen inte förekomma i samband med dessa aktiviteter.

10. Levandegöra

Kommunen ska aktivt säkerställa att samtliga val- och röstningslokaler präglas av värdeneutralitet och ett tryggt röstningsklimat fritt från otillbörlig påverkan. Detta innebär att vallokaler och deras närområde hålls fria från politiskt budskap, propaganda och annan opinionsbildning under både förtidsröstning och valdag. Levandegörande av riktlinjen sker genom att ansvariga chefer, röstmottagare och fastighetsvärdar ges tydlig information om vilka aktiviteter som är tillåtna respektive förbjudna, samt hur eventuella överträdelser ska hanteras. Kommunen ska även arbeta förebyggande genom att tidigt klargöra för föreningar, aktörer och allmänhet att inget material, ingen påverkan och inga aktiviteter som kan uppfattas som påverkans försök får ske i anslutning till röstmottagningslokalerna. På så sätt säkerställs det att varje väljare kan rösta i en saklig, trygg och opartisk miljö som respekterar demokratins grundläggande principer.

11. Uppföljning

Kommunen ska systematiskt följa upp efterlevnaden av riktlinjen om värdeneutrala vallokaler för att säkerställa att röstningen genomförs i en trygg och opartisk miljö. Efter varje valperiod ska ansvariga tjänstepersoner och röstmottagare rapportera eventuella avvikelser, incidenter eller observationer som rör otillbörlig påverkan, propaganda eller brister i ordningshållningen kring röstmottagningsplatsen. Genom en tydlig och återkommande uppföljningsprocess säkerställs att riktlinjen omsätts i praktiken och kontinuerligt utvecklas i takt med verksamhetens behov.

Sammanträdesprotokoll

§ 14/2026

Riktlinje för värdeneutrala val- och röstningslokaler (Dnr VN2026/0003)

Sammanfattning

Valmyndigheten har tagit fram ett vägledande ställningstagande för kommuner om värdeneutrala röstmottagningsställen och förbud mot propaganda. I ställningstagandet framhåller valmyndigheten kommunens krav på att tillhandahålla lämpliga vallokaler enligt (2005:837) 4 kap. 20 och 22 §§ som ger väljarna goda möjligheter att rösta utifrån lokalernas lokalisering, tillgänglighet samt öppethållande. Samtidigt måste kommunen enligt vallagen ge väljarna ett skydd mot att utsättas för påverkan vid röstningsförfarandet. Detta regleras bland annat i bestämmelser om kravet på värdeneutrala röstmottagningsställen och förbud mot propaganda.

Baserat på kraven i vallagen samt valmyndighetens ställningstagande bedömer förvaltningen att det finns behov att ta beslut om hur Kungälvs kommun definierar och ämnar arbeta för att upprätthålla värdeneutrala val- och röstningslokaler. Men även hur kommunen ska ge möjligheten för väljare att rösta utan risken att utsättas för propaganda eller otillåten påverkan i lokalen.

Syftet med denna riktlinje är att säkerställa att val- och röstningslokaler präglas av värdeneutralitet och att väljare upplever att röstningen genomförs i en saklig, trygg samt opartisk miljö. Röstmottagarna och andra involverade i valets genomförande har en central roll i att upprätthålla en saklig, trygg samt opartisk miljö för väljare. En del av att upprätthålla dessa värden är att röstmottagare och andra involverade arbetar för att motverka förekomsten av propaganda och otillåtna budskap i anslutning till lokalerna

Förvaltningen föreslår följande förslag till beslut:

Riktlinje för värdeneutrala val- och röstningslokaler antas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Riktlinje för värdeneutrala val- och röstningslokaler
Bilaga Förslag - Riktlinje för värdeneutrala val- och röstningslokaler

Förslag till kommunstyrelsen

Riktlinjen för värdeneutrala val- och röstningslokaler antas.

Expedieras till:

För kännedom till:

KUNGÄLVS KOMMUN

Tjänsteutlåtande

Handläggarens namn
Madeleine Nilsson

2026-03-06

Ansökan om bidrag för resa till Hiddenhausen (Dnr KS2026/0542-1)

Sammanfattning

Kungälvs Musikkår har ansökt om 94 000 kronor i bidrag för att möjliggöra en resa till kommunens vänort Hiddenhausen i Tyskland i samband med en redan planerad resa till Tyskland sommaren 2026.

Ansökan behöver prövas mot kommunens riktlinjer för sponsring, som anger att sponsring ska utgöra ett affärsmässigt samarbete med ömsesidig nytta och tydliga motprestationer. Ansökan från Kungälvs Musikkår faller inte in under någon av de stöd till föreningar som finns beslutade i Riktlinjer för förenings- och studieförbundsstöd.

Förvaltningen överlåter, i enlighet med riktlinjen, åt kommunstyrelsen att ta ställning till förfrågan från Kungälvs musikkår.

Juridisk bedömning

Enligt kommunallagen (2017:725) ska en kommun bedriva verksamhet som har anknytning till kommunens geografiska område eller dess medlemmar. Internationella kontakter, såsom vänortssamarbeten, har i rättspraxis bedömts som en möjlig kommunal angelägenhet när de syftar till att främja kulturutbyten, demokratiutveckling eller internationell förståelse.

Förvaltningens bedömning

Bakgrund
Kungälvs kommun och Hiddenhausen har haft ett vänortssamarbete i cirka 30 år. Som en del av det samarbetet har Kungälvs Musikkår besökt Hiddenhausen ett flertal somrar på musikfestival. Kungälvs Musikkår planerar en resa till Bad Bramstedt sommaren 2026 och önskar förlänga vistelsen för att även besöka Hiddenhausen. Merkostnaden är 94 000 kronor. Hiddenhausen har enligt musikkåren erbjudit att stå för halva kostnaden för boende. Övriga kostnader avser bussresa, mat och resterande boendeutgifter. Musikkåren anger att kommunen uttryckt önskemål om att återuppta vänortskontakten och att deras medverkan kan utgöra en del i detta.

Bedömning
Ett genomförande kan bidra till att återuppta ett samarbete med kulturhistorisk betydelse. Det framgår inte tydligt i ansökan vilken marknadsföringsmässig eller kommunikativ motprestation som kommunen kan förvänta sig, vilket är ett centralt krav i riktlinjerna för sponsring.

Konsekvenserna av att inte bevilja bidrag är att resan sannolikt inte kan genomföras. Konsekvenserna av beviljande är framför allt ekonomiska och potentiellt positiva för vänortssamarbetet.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Ärendet kan kopplas till kommunfullmäktiges strategiska mål om att medborgare och näringsliv ska känna ett ökat förtroende för kommunen.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Resan i sig bedöms inte ge större miljöpåverkan än motsvarande internationella kulturresor. Ingen direkt koppling till miljömål inom Agenda 2030 bedöms föreligga.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Kommunens riktlinjer för sponsring anger att sponsring ska ge marknadsföringsmässigt värde, att motprestation ska vara tydlig och att sponsring inte ska täcka föreningars ordinarie kostnader. Ansökan uppfyller inte fullt ut dessa kriterier, men har samtidigt en koppling till internationellt samarbete, vilket inte omfattas direkt av riktlinjerna.

Ansökan från Kungälvs Musikkår faller inte in under någon av de stöd till föreningar som finns beslutade i Riktlinjer för förenings- och studieförbundsstöd (KS2024/2174).

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Åtgärden berör främst personerna som deltar i eller tar del av kommunens internationella samarbeten och kulturutbyten. Nyttan kan ses i form av kulturella kontakter och kommunens samarbete med vänorten.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Åtgärden påverkar inte kommunens medarbetare, arbetsmiljö eller arbetsbelastning.

Ekonomisk bedömning

Ett beviljat bidrag innebär en kostnad på 94 000 kronor. Det behöver finansieras mot eget kapital, då det inte finns avsatta medel för sponsring inom förvaltningens budget.

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen tar ställning till ansökan från Kungälvs Musikkår om bidrag om 94 000 kronor för att möjliggöra en resa till Hiddenhausen sommaren 2026.

Madeleine Nilsson
Tf stabschef säkerhet och kommunikation

Håkan Sandahl
Tf kommundirektör

Expedieras till:

För kännedom till:

Ansökan om ekonomiskt bidrag till Kungälvs Musikkår

Kungälvs kommun har tidigare haft ett tätt samarbete med vänorten Hiddenhausen i Tyskland. Som en del av det samarbetet har Kungälvs Musikkår besökt Hiddenhausen ett flertal somrar på musikfestival.

På senare år har vänsamarbetet mellan kommunerna legat vilande. Nu har Kungälvs kommun uttryckt sin önskan om att Kungälvs Musikkår ska ta upp det här samarbetet med vänorten Hiddenhausen igen och uppmanat oss att åka dit i sommar för att på så sätt knyta band till invånarna i Hiddenhausen. Eftersom Kungälvs Musikkår redan har en resa inplanerad till Bad Bramstedt i Tyskland denna sommar behöver vi ett bidrag från Kungälvs kommun för att kunna genomföra en utökad resa till Hiddenhausen i anslutning till Bad Bramstedt. Vi har varit i kontakt med Hiddenhausen som kan bistå med halva kostnaden för boende.

Vi ansöker om 94 000 SEK från Kungälvs kommun för att kunna täcka kostnader för bussbolag, matutgifter, delvis täcka boende etc. Vi skulle behöva svar på om detta beviljas senast den 5 mars för att kunna gå vidare med våra planer inför sommaren.

Tack på förhand!

Med vänliga hälsningar,

Susanna Németh
Ordförande Kungälvs Musikkår
2026-02-27

Denna behandling '78/26 Uppdrag till kommundirektören om barn- och ungdomsplan' har inget tjänsteutlåtande.

Till
Kommunstyrelsen
För kännedom till:
Kommunfullmäktige
i Kungälvs kommun

Uppföljande granskning av revisionsrapporter från 2023

De förtroendevalda revisorerna i Kungälv har givit Azets i uppdrag att genomföra en uppföljning av revisionsrapporter från 2023. I bifogade rapport framgår Azets gjorda iakttagelser och bedömningar.

Syftet med granskningen har varit att följa upp vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade förbättringsområden och rekommendationer i följande granskningar:

- klimatanpassning i den fysiska planeringen
- personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen

Som framgår av rapporten är Azets bedömning att de rekommendationer som lämnades i granskningsrapporterna, avseende klimatanpassning i den fysiska planeringen endast delvis har beaktats. Vad gäller Personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen är bedömningen tre av fyra lämnade rekommendationer har omhändertagits.

Vad gäller klimatanapassningen i den fysiska planeringen konstateras att kommunstyrelsens avsaknad av mål och uppdrag på området innebär att de inte följs upp inom ramen för verksamhetsuppföljningen.

Utifrån rekommendationen om att säkerställa att tillräckliga åtgärder vidtas för att minska personalomsättningen inom stöd i särskilt boende samt vård- och omsorgsboende bedöms att arbete pågår (2025).

Kommunrevisionen översänder rapporten för kännedom.

Kungälv 2026-02-06

För kommunrevisionen

Göran Johansson
ordförande

Penneo dokumentnyckel: AGBNA-FRM44-LGHOL-4IYAD-YFVU3-NKXNV

Uppföljande granskning av revisionsrapporter från 2023

Rapport

Kungälvs kommun

2026-01-23

Antal sidor: 17

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 **1**

1 Sammanfattning **3**

2 Bakgrund **4**

2.1 Syfte och revisionsfrågor *4*

2.2 Avgränsning *4*

2.3 Revisionskriterier *4*

2.4 Metod *4*

3 Resultat av granskningen **5**

3.1 Granskning av klimatanpassning i den fysiska planeringen *5*

3.1.1 Kommunstyrelsens svar på granskningsrapporten 5

3.1.2 Vidtagna åtgärder utifrån lämnade rekommendationer 6

3.1.3 Sammanfattad bedömning 11

3.2 Granskning av personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen *12*

3.2.1 Kommunstyrelsens svar på granskningsrapporten 12

3.2.2 Vidtagna åtgärder utifrån lämnade rekommendationer 12

3.2.3 Sammanfattad bedömning 16

4 Samlad bedömning och rekommendationer **17**

Penneo dokumentnyckel: AGBNA-FRM44-LGHOL-4IYAD-YFVU3-NKXNV

1 SAMMANFATTNING

Azets har av Kungälvs kommuns revisorer fått i uppdrag att följa upp de två fördjupade granskningar som genomfördes 2023:

- Klimatanpassning i den fysiska planeringen
- Personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen

Syftet med uppföljningarna har varit att bedöma de åtgärder som vidtagits med anledning av revisionens rekommendationer i respektive granskning.

Vår samlade bedömning är att kommunstyrelsen endast delvis har omhändertagit de rekommendationer som lämnats i granskningen av klimatanpassning i den fysiska planeringen men att kommunstyrelsen har omhändertagit tre av fyra rekommendationer som lämnats i granskningen av personal- och kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen.

Avseende granskningen av klimatanpassning i den fysiska planeringen framgår det att flera av de åtgärder som förvaltningen avsåg att vidta, inte har genomförts. Därmed saknas det fortsatt en djupare analys av klimatrelaterade risker inom risk- och sårbarhetsarbetet, samt inför den nya översiktsplanen. Kommunfullmäktiges strategiska mål avseende klimatanpassningar och klimatrelaterade risker bryts heller inte ned till verksamhetsspecifika mål, vilket innebär att det saknas förutsättningar för regelbunden uppföljning av området. Avseende granskningen av personal- och kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen fram det att förvaltningen arbetar aktivt med handlingsplaner och utbildningsinsatser för att minska personalomsättningen men att effekterna inte fullt ut går att se ännu. Förutsättningarna bedöms som goda men kommunstyrelsen bör fortsätta följa utvecklingen. Arbetet bedöms därför vara pågående.

Följande rekommendationer kvarstår:

- Säkerställa att nästa risk- och sårbarhetsanalys analyserar klimatrelaterade risker med hänsyn till hur de påverkas av ett förändrat klimat.
- Se över behovet av ytterligare utredningar och analyser som kan komplettera nuvarande översiktsplan i syfte att säkerställa gemensamma bedömningsgrunder i detaljplaneringen.
- Säkerställa att tillräckliga underlag finns för att kommunen, beaktat översiktsplanens inaktualitet, ska kunna bedöma huruvida ett område överhuvudtaget bör exploateras med hänsyn till klimatrelaterade risker.
- Se över behov att formulera mål avseende klimatanpassningar och hantering av klimatrelaterade risker i den fysiska planeringen utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål om en robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning.
- Säkerställa att tillräckliga åtgärder vidtas för att minska personalomsättningen inom stöd i särskilt boende samt vård- och omsorgsboende.

Penneo dokumentnyckel: AGBNA-FRM44-LGHOL-4IYAD-YFVU3-NKXNV

2 BAKGRUND

Azets har av Kungälvs kommuns revisorer fått i uppdrag att följa upp de två fördjupade granskningar som genomfördes år 2023 med anledning av att de granskningsinsatser som genomförs ska leda till att verksamheterna utvecklas. Således följer revisorerna årligen upp vilka åtgärder som vidtagits till följd av tidigare genomförda granskningar.

Revisorerna har valt att följa upp tidigare genomförda granskningar av klimatanpassning i den fysiska planeringen och personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen. Utifrån granskningarnas resultat identifierades ett antal förbättringsområden och det riktades flera rekommendationer till kommunstyrelsen.

Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

2.1 SYFTE OCH REVISIONSFRÅGOR

Syftet med uppföljningen har varit att bedöma de åtgärder som vidtagits med anledning av revisionens rekommendationer i respektive granskningsrapport.

Uppföljningen avsåg utvalda revisionsrapporter under 2023.

- Klimatanpassning i den fysiska planeringen
- Personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen

2.2 AVGRÄNSNING

Granskningen avser endast att följa upp de rekommendationer som lämnats i tidigare genomförda granskningar.

2.3 REVISIONSKRITERIER

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Denna granskning utgår från samma revisionskriterier som i de tidigare genomförda granskningarna.

2.4 METOD

Den uppföljande granskningen har utförts genom dokumentstudier och intervjuer baserat på de rekommendationer som lämnades i respektive rapport och styrelsens svar på dessa.

De bedömningar som avlämnas i granskningen har utgått ifrån följande bedömningsnivåer.

Penneo dokumentnyckel: AGBNA-FRM44-LGHOL-4IYAD-YFVU3-NKXNV

Rapporten är faktakontrollerad av de intervjuade.

3 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

3.1 GRANSKNING AV KLIMATANPASSNING I DEN FYSISKA PLANERINGEN

Syftet med granskningen var att bedöma om kommunstyrelsen säkerställt att tillräcklig hänsyn tas till klimatförändringar i den fysiska planeringen samt om det fanns en tillräcklig intern kontroll inom området. Granskningen omfattade kommunstyrelsens arbete med klimatanpassningsåtgärder i den fysiska miljön, samt hur detta beaktas i arbetet med översiktsplan och detaljplaner.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte var att kommunstyrelsen delvis säkerställt att tillräcklig hänsyn tas till klimatförändringar i den fysiska planeringen men att det inte fanns en tillräcklig intern kontroll inom området.

Utifrån vår bedömning rekommenderades kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att nästa risk- och sårbarhetsanalys analyserar klimatrelaterade risker med hänsyn till hur de påverkas av ett förändrat klimat.
- Fortsätta arbetet med en ny översiktsplan och säkerställa att nästa översiktsplan utgår från gällande lagstiftning avseende klimatrelaterade risker i fysisk planering.
- Se över behovet av ytterligare utredningar och analyser som kan komplettera nuvarande översiktsplan i syfte att säkerställa gemensamma bedömningsgrunder i detaljplaneringen.
- Säkerställa att tillräckliga underlag finns för att kommunen, beaktat översiktsplanens inaktualitet, ska kunna bedöma huruvida ett område överhuvudtaget bör exploateras med hänsyn till klimatrelaterade risker.
- Säkerställa att den planerade klimatanpassningsanalysen med tillhörande handlingsplan genomförs enligt den tidplan som anges i kommunfullmäktiges planeringsstrategi, samt att analysen omfattar utredning och prioritering av det samlade behovet av klimatanpassningsåtgärder i kommunen.
- Se över behov att formulera mål avseende klimatanpassningar och hantering av klimatrelaterade risker i den fysiska planeringen utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål om en robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning.

3.1.1 Kommunstyrelsens svar på granskningsrapporten

Av kommunstyrelsens svar på granskningsrapporten framgår att kommunstyrelsen avser beakta rekommendationerna i det fortsatta arbetet med klimatanpassning i den fysiska planeringen.

Penneo dokumentnyckel: AGBNA-FRM44-LGHOL-4IYAD-YFVU3-NKXNV

Av svaret framgår också att arbetet med översiktsplanen fortgår, där vidare utredningar och mer samverkan kommer att genomföras för att säkra att den nya översiktsplanen behandlar klimatrelaterade risker i kommunen.

Av svaret framgår även att kommunstyrelsen bedömt att det redan existerar övergripande planeringsunderlag i form av kartor och analyser för klimatrelaterade risker och att kommunen därför inte behöver formulera specifika mål inom området för klimatanpassningar och klimatrelaterade risker.

3.1.2 Vidtagna åtgärder utifrån lämnade rekommendationer

Nedan redogörs de åtgärder som vidtagits utifrån de lämnade rekommendationerna.

Rekommendation 1:

Säkerställa att nästa risk- och sårbarhetsanalys analyserar klimatrelaterade risker med hänsyn till hur de påverkas av ett förändrat klimat.

Kommunstyrelsens svar

Av kommunstyrelsens svar framgår att arbetet med nästa risk- och sårbarhetsanalys kommer att påbörjas under 2026 för att färdigställas under 2027 och att förvaltningen delar bedömningen att en mer djupgående utredning av klimatrelaterade risker bör genomföras inför nästa risk- och sårbarhetsanalys.

Vidtagna åtgärder

Vi har tagit del av *Risk- och sårbarhetsanalys Kungälvs kommun 2023*[1] som ersätter den tidigare risk- och sårbarhetsanalysen. Likt den tidigare risk- och sårbarhetsanalysen behandlas natur- och väderrelaterade händelser så som värmeböljor, större översvämning, skyfall, havsnivåer, skred, skogsbrand, olyckor, bränder och dammbrott. Sannolikheten för klimatrelaterade risker bedöms utifrån FN:s klimatpanels så kallade RCP[2]-scenarier. Scenarierna beskriver olika konsekvenser för miljön beroende på olika nivåer av växthusgasutsläpp fram till år 2100. I den nuvarande risk- och sårbarhetsanalysen behandlas endast risken för översvämningar till följd av höga havsnivåer, risken för skred och risken för värmeböljor utifrån klimatrelaterade risker.

Av kommunstyrelsens svar framgår att förvaltningen bedömer att det krävs större samordning med andra verksamheter inom förvaltningen för att göra en mer djupgående analys av klimatrelaterade risker, huvudsakligen med sakkunniga inom sektor Samhällsbyggnad. Mot bakgrund av detta kommer en utredning genomföras för att undersöka vilka klimatrelaterade risker som utgör ett potentiellt hot för Kungälvs kommun. Utredningen kommer återrapporteras till kommunstyrelsens under hösten 2026.

Av intervjuer framgår att arbetet med nästa risk och sårbarhetsanalys fortgår enligt plan men att det finns en risk att analysen av klimatrelaterade risker inte blir så djupgående som

[1] Risk- och sårbarhetsanalys Kungälvs kommun 2023. (Dnr KS2023/0146) 2023-10-18

[2] FN:s RCP-scenarier (Representative Concentration Pathways) är fyra olika utsläppsscenarier som används av IPCC för att modellera framtida klimatförändringar. De beskriver hur koncentrationen av växthusgaser kan utvecklas fram till år 2100 och vilka effekter detta får på klimatet.

Penneo dokumentnyckel: AGBNA-FRM44-LGHOL-4IYAD-YFVU3-NKXNV

förvaltningen önskat. Av intervjuer framgår också att dialog om frågan pågår med säkerhetsenheten.

Bedömning

Den nuvarande risk- och sårbarhetsanalysen från 2023 har fortsatt liknande brister som tidigare risk- och sårbarhetsanalys från 2019 dvs att endast vissa områden analyseras med direkt hänsyn till effekterna av ett förändrat klimat. Kommunen har för avsikt att åtgärda identifierade brister men först i samband med nästa risk- och sårbarhetsanalys under nästa mandatperiod. Där ska andra klimatrelaterade risker analyseras djupare. Mot bakgrund av detta kvarstår rekommendationen.

Rekommendation 2

Fortsätta arbetet med en ny översiktsplan och säkerställa att nästa översiktsplan utgår från gällande lagstiftning avseende klimatrelaterade risker i fysisk planering.

Kommunstyrelsens svar

Av kommunstyrelsens svar framgår att arbetet fortgår med den nya översiktsplanen. Det finns en beslutad projektplan samt en övergripande tidsplan. Arbetet utgår från PBL (Plan- och bygglag) och de krav som ställs på översiktsplaner.

Vidtagna åtgärder

Det framgår av kommunstyrelsens svar att sektor Samhällsbyggnad har ansvaret för att ta fram planeringsunderlaget för klimatrelaterade risker innan översiktsplanen är klar. Vidare bevakar Länsstyrelsen mellankommunala och statliga intressen. Myndigheten bistår även med yttranden och granskningar avseende klimatrelaterade frågor. Kommunen har antagit en ny planeringsstrategi. Denna identifierar brister i den nuvarande översiktsplanen och anger vad som ska tillföras i den nya. Vidare har den utgångna översiktsplanen analyserats utifrån dess nuvarande relevans. Planen är utdaterad i mycket men bedöms kunna användas övergripande för samhällsutveckling till dess att den nya planen införs. Detta beslut tas för att undvika att kommunen helt står utan en översiktsplan.

Av intervjuer med förvaltningen framgår att den nya översiktsplanen är ute på samråd hos Länsstyrelsen och förväntas antas under hösten 2026. Förvaltningen framhåller dock att det kvarstår arbete med att ta fram tydliga åtgärder. Den nya översiktsplanen behandlar vissa risker, men saknar tydliga beskrivningar av vilka åtgärder som kommunen bör vidta. Vidare lyfts ett behov av mer djupgående analyser inom ramen för den nya översiktsplanen. Dessa kan dock komma att aktualiseras genom den klimatanpassningsanalys som ska tas fram av kommunen. Förvaltningen bedömer att arbetet med den nya översiktsplanen har följt den nya lagstiftningen inom området.

Bedömning

Kommunen har antagit en planeringsstrategi[3] för arbetet med den nya översiktsplanen där man sett över vilka nya lagar och förordningar som tillkommit avseende bland annat klimatrelaterade risker i fysisk planering. Med stöd av Länsstyrelsen kontrolleras arbetet mot rådande

[3] Planeringsstrategi 2024. Kommunfullmäktige 2024-06-13 §95. KS2024/0379. Planeringsstrategin är ett strategiskt dokument för kontinuerlig översiktsplanering enligt kap. 3 i plan- och bygglagen.

Penneo dokumentnyckel: AGBNA-FRM44-LGHOL-4IYAD-YFVU3-NKXNV

lagstiftning, där kommunen uppmärksammat vilka områden som behövs lyftas in i den nya översiktsplanen. Rekommendationen anses därmed åtgärdad.

Rekommendation 3
Se över behovet av ytterligare utredningar och analyser som kan komplettera nuvarande översiktsplan i syfte att säkerställa gemensamma bedömningsgrunder i detaljplaneringen.

Kommunstyrelsens svar
Av kommunstyrelsens svar framgår att kommunen har tagit fram övergripande kartläggningar av skyfall och stigande havsnivåer som underlag för detaljplaneringen. Vidare framgår att det är ett lagkrav enligt PBL att kommunen ska genomföra en ny utredning i varje detaljplaneringsprocess, där varje plats unika förutsättningar ska beaktas i förhållande till klimatrelaterade risker. Förvaltningen tar även stöd från Länsstyrelsens planeringsnivåer avseende en stigande havsnivå vid bedömning i detaljplaneringen.

Vidtagna åtgärder
Av planeringsstrategin framgår att strategiska dokument behöver tas fram som stöd och vägledning i arbetet med bygglov, detaljplaner och andra beslut. Enligt planeringsstrategin ska den nya översiktsplanen kompletteras med bilagor som tas fram parallellt med den nya översiktsplanen. Där ingår arbeten likt, *riskanalys för översvämning, ras, skred och erosion för kommunens tätorter* samt *klimatanpassningsanalys med handlingsplan.* Det framgår även att exploateringsområden som berör jordbruksmark och klimatrisker behöver utredas övergripande inför den nya översiktsplanen.

Av intervjuer framgår att övergripande planeringsunderlag i form av kartor och analyser för stigande havsnivåer, skyfall och skredrisker. Vi har tagit del av en rapport[4] och kommunens digitala karta.

Kommunen har däremot inte tagit fram några bilagor som beskriver riskerna för översvämning, ras, skred och erosion för kommunens tätorter, trots att sådant enligt planeringsstrategin ska redovisas. Kommunen har heller inte genomfört en klimatanpassningsanalys och därför inte heller tagit fram en handlingsplan för området, vilket också utgör ett krav i planeringsstrategin.

Bedömning
Det framgår av planeringsstrategin att ytterligare utredningar och analyser ska tas fram parallellt med den nya översiktsplanen gällande klimatrelaterade risker om ett behov identifieras. Av intervjuer och inhämtat underlag framgår dock att endast planeringsunderlag i form av kartunderlag finns. De bilagor som enligt planeringsstrategin ska finnas gällande riskerna för översvämning, ras, skred och erosion för kommunens tätorter saknas. Likaså saknas en genomförd klimatanpassningsanalys. Rekommendationen kvarstår därför.

Rekommendation 4
Säkerställa att tillräckliga underlag finns för att kommunen, beaktat översiktsplanens

[4] Riskanalys av översvämning, ras, skred- och erosion – centrala Kungälv, Marstrand, Kode, Kärna, Diseröd och Ytterby. 2023-09-01

Penneo dokumentnyckel: AGBNA-FRM44-LGHOL-4IYAD-YFVU3-NKXNV

inaktualitet, ska kunna bedöma huruvida ett område överhuvudtaget bör exploateras med hänsyn till klimatrelaterade risker.

Kommunstyrelsens svar
Av kommunstyrelsens svar framgår att planeringsunderlag för skred, skyfall och översvämningar används för att beakta klimatrelaterade risker vid exploateringar. Vidare framgår det att i de fall där ett område inte omfattas av redan existerande underlag kan material från andra myndigheter användas.

Vidtagna åtgärder
Utifrån den framtagna planeringsstrategin kommer frågan om exploateringsområden som berör jordbruksmark och klimatrisker utredas mer övergripande i kommande översiktsplan. Förvaltningen kan även komma att producera mer material vid behov. Det framgår även av kommunstyrelsens svar att det vid större exploateringar alltid krävs ett hänsynstagande enligt PBL till klimatrelaterade risker i samband med framtagandet av detaljplaner.

Av intervjuer och inskickat underlag framgår att nytt planeringsunderlag i form av kartunderlag i kommunens digitala karta samt analyser för klimatrelaterade risker har tagits fram för den nya översiktsplanen. Förvaltningen uppger att man även kan hämta underlag från Myndigheten för säkerhet och beredskap vid behov. Nya beslut har fattats kring riskområden där områden så som Marstrand och delar av Diseröd inte längre är aktuella för nya exploateringar på grund av klimatrelaterade risker.

Förvaltningen uppger vidare att man på en övergripande nivå bedömer att det finns tillräckliga underlag för att bedöma förutsättningarna och lämpligheten att exploatera ett område med hänsyn till klimatrelaterade risker.

Bedömning
Eftersom kartunderlag har tagits fram för klimatrelaterade risker såsom stigande havsnivåer, skyfall och skredrisker för stora delar av kommunen, och förvaltningen bedömer att detta material är fullt tillräckligt för att kunna bedöma förutsättningarna och lämpligheten för exploatering med hänsyn till klimatrelaterade risker, bedöms rekommendationen vara åtgärdad.

Rekommendation 5
Säkerställa att den planerade klimatanpassningsanalysen med tillhörande handlingsplan genomförs enligt den tidplan som anges i kommunfullmäktiges planeringsstrategi, samt att analysen omfattar utredning och prioritering av det samlade behovet av klimatanpassningsåtgärder i kommunen.

Kommunstyrelsens svar
Av kommunstyrelsens svar framgår att förvaltningen kommer säkerställa att en klimatanpassningsanalys genomförs enligt planeringsstrategins tidsplan. Ekonomiska och personella resurser kommer tillföras för att garantera tidsplanens genomförande.

Vidtagna åtgärder
Av skriftliga svar från förvaltningen framgår att kommunen projektanställt en medarbetare som ska återaktualisera kommunens klimatanpassningsanalys, ett arbete som ska vara färdigställt

Penneo dokumentnyckel: AGBNA-FRM44-LGHOL-4IYAD-YFVU3-NKXNV

senast i maj 2026. Klimatanpassningsanalysen ska utgöra underlag för klimatanpassningsplanen som enligt förvaltningens tidsplan ska vara färdigställd i slutet av 2026. Tidsplanen är dock övergripande till sin karaktär och ingen fast tidpunkt för färdigställande framgår av underlaget.

Intervjuer med förvaltningen visar att arbetet med klimatanpassningsanalysen baseras på den tidigare versionen från 2016. Fokus har legat på att kartlägga kommunens nuvarande arbetssätt samt identifiera möjliga åtgärder för att tillgodose kommunens behov. Förvaltningen uppger vidare att en konsult kommer att anlitas som extern granskare och bollplank och som ska bidra med fördjupade utredningar som täcker hela kommunen. Arbetet kommer att omfatta fördjupade utredningar, vilket innebär att analysen täcker hela kommunens geografiska område där man påvisat att åtgärder behöver utföras. Analysen fortgår med insamling av ytterligare underlag. Denna fördjupade analys ska ligga till grund för den kommande handlingsplanen för klimatanpassning. Arbetet med analysen och framtagandet av underlag till handlingsplanen beräknas vara klart under sommaren 2026.

Bedömning
Av kommunstyrelsens svar samt skriftligt svar från förvaltningen framgår det att kommunen tillsatt resurser för att garantera att tidsplanen hålls. Rekommendationen bedöms vara åtgärdad.

Rekommendation 6
Se över behov att formulera mål avseende klimatanpassningar och hantering av klimatrelaterade risker i den fysiska planeringen utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål om en robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning.

Kommunstyrelsens svar
Av kommunstyrelsens svar framgår att förvaltningen bedömt att det redan existerar tillräcklig lagstiftning som reglerar klimatanpassning och hanterandet av klimatrelaterade risker.

Vidtagna åtgärder
Av kommunstyrelsens svar framgår att kommunen inte har för avsikt att vidta några ytterligare åtgärder.

Bedömning

Av kommunstyrelsens svar framgår att det inte finns någon avsikt att formulera mål avseende klimatanpassning och hanterandet av klimatrelaterade risker. Det finns heller ingen avsikt att ytterligare bryta ner kommunfullmäktiges strategiska mål. Eftersom inga åtgärder inom området vidtagits finns det fortsatt brister i uppföljning inom området. Vi konstaterar att kommunstyrelsens avsaknad av mål och uppdrag på området innebär att det inte följs upp inom ramen för verksamhetsuppföljningen. Att kommunfullmäktiges mål inte bryts ner inom området innebär att det saknas förutsättningar för regelbunden uppföljning. Rekommendationen kvarstår.

Penneo dokumentnyckel: AGBNA-FRM44-LGHOL-4IYAD-YFVU3-NKXNV

3.1.3 Sammanfattad bedömning

Rekommendation	Bedömning
1. Säkerställa att nästa risk- och sårbarhetsanalys analyserar klimatrelaterade risker med hänsyn till hur de påverkas av ett förändrat klimat.	Kvarstår
2. Fortsätta arbetet med en ny översiktsplan och säkerställa att nästa översiktsplan utgår från gällande lagstiftning avseende klimatrelaterade risker i fysisk planering	Åtgärdad
3. Se över behovet av ytterligare utredningar och analyser som kan komplettera nuvarande översiktsplan i syfte att säkerställa gemensamma bedömningsgrunder i detaljplaneringen.	Kvarstår
4. Säkerställa att tillräckliga underlag finns för att kommunen, beaktat översiktsplanens inaktualitet, ska kunna bedöma huruvida ett område överhuvudtaget bör exploateras med hänsyn till klimatrelaterade risker.	Åtgärdad
5. Säkerställa att den planerade klimatanpassningsanalysen med tillhörande handlingsplan genomförs enligt den tidplan som anges i kommunfullmäktiges planeringsstrategi, samt att analysen omfattar utredning och prioritering av det samlade behovet av klimatanpassningsåtgärder i kommunen.	Åtgärdad (arbetet med klimatanpassningsanalysen och handlingsplanen är pågående och planeras vara slutförda i maj respektive hösten 2026)
6. Se över behov att formulera mål avseende klimatanpassningar och hantering av klimatrelaterade risker i den fysiska planeringen utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål om en robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning.	Kvarstår

Penneo dokumentnyckel: AGBNA-FRM44-LGHOL-4IYAD-YFVU3-NKXNV

3.2 GRANSKNING AV PERSONAL- OCH KOMPETENSFÖRSÖRJNING INOM ÄLDREOMSORGEN

Syftet med granskningen var att bedöma om kommunstyrelsen hade säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning av kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen. Granskningen omfattade kommunstyrelsens arbete med kompetensförsörjning inom äldreomsorgen.

Vår samlade bedömning utifrån gransknings syfte var att kommunstyrelsen delvis hade säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning av kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen.

Utifrån vår bedömning rekommenderades kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att sektor Trygghet och stöd färdigställer arbetet med den pågående kompetensförsörjningsplanen.
- Genomföra långsiktiga analyser av kompetensbehovet utifrån prognostiserade volymförändringar.
- I rutinbeskrivningen för rehabiliteringsprocessen tydliggöra om och när förvaltningens HR-avdelning ska kopplas in.
- Säkerställa att tillräckliga åtgärder vidtas för att minska personalomsättningen inom stöd i särskilt boende samt vård- och omsorgsboende.

3.2.1 Kommunstyrelsens svar på granskningsrapporten

Av kommunstyrelsens svar på granskningsrapporten framgår att rekommendationerna kommer att beaktas i det fortsatta arbetet med personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen.

Av kommunstyrelsens svar framgår också att analyser genomförs av personal- och kompetensbehovet inom kommunen men att dessa hade kunnat dokumenterats tydligare, ett arbete som nu påbörjats. Kommunen deltar även i flera projekt som ska stärka kompetensen inom äldreomsorgen.

Vidare framgår det att rutinen för när HR-avdelningen ska kopplas in har reviderats utifrån revisionens rekommendationer.

3.2.2 Vidtagna åtgärder utifrån lämnade rekommendationer

Nedan redogörs för vidtagna åtgärder utifrån tidigare lämnade rekommendationer.

Rekommendation 1

Säkerställa att sektor Trygghet och stöd färdigställer arbetet med den pågående kompetensförsörjningsplanen.

Kommunstyrelsens svar

Av kommunstyrelsens svar framgår att kompetensförsörjningsplan för sektor trygghet och stöd antogs av sektorledningen för sektor Trygghet och stöd 2024-03-11.

Vidtagna åtgärder

Det har antagits en ny kompetensförsörjningsplan för sektor trygghet och stöd. Utöver det har det även tagits fram handlingsplaner för kompetensförsörjning per verksamhetsområde.

Penneo dokumentnyckel: AGBNA-FRM44-LGHOL-4IYAD-YFVU3-NKXNV

Bedömning
Då kompetensförsörjningsplanen har färdigställts bedöms rekommendationen vara åtgärdad.

Rekommendation 2
Genomföra långsiktiga analyser av kompetensbehovet utifrån prognostiserade volymförändringar.

Kommunstyrelsens svar
Av kommunstyrelsens svar framgår att förvaltningen bedömt att långsiktiga analyser genomförs kontinuerligt utifrån kompetensbehovet, men att dessa analyser skulle kunna dokumenterats tydligare. Detta kommer åtgärdas i och med de handlingsplaner som kommer att upprättas per verksamhetsområde.

Vidtagna åtgärder
Det framgår av kommunstyrelsens svar att samtliga insatser som är pågående i verksamheten kopplade till kompetensbehovet ska ha föregåtts av analys. I sektorns nya kompetensförsörjningsplan görs en omvärldsanalys och nulägesbeskrivning gällande de förändrade förutsättningarna för kompetensförsörjningen. Dokumentet innehåller även en analys av nuläget och en kartläggning av anställda inom sektorn samt förväntade avgångar under de kommande åren.

För varje verksamhetsområde[5] med tillhörande enheter har det även tagits fram handlingsplaner för kompetensutveckling. Handlingsplanerna gäller från 2024 till 2027 och innehåller aktiviteter kopplade till kompetensutvecklingen i verksamheten. Aktiviteterna innefattar bland annat att locka nya medarbetare till verksamheten, bibehålla och utveckla kompetensen hos nuvarande personal samt säkerställa en god avvecklingsprocess. Det framgår även att sektorn kommer behöva anställa fler medarbetare och utveckla sitt användande av tekniska hjälpmedel.

I samband med delårsrapporten per augusti 2025 genomfördes en uppföljning av kompetensutvecklingen inom äldreomsorgen, där även kompetensbehovet för verksamheten behandlades. Uppföljningen innehöll en analys av den demografiska utvecklingen i kommunen samt en uppföljning av de mål kommunen satt gällande personalomsättning och kompetensförsörjning.

Av intervju med förvaltningen framgår att utvecklingen av andelen personer 80+ inom olika områden i kommunen följs för att kunna fördela personal där behoven finns. Fokus har legat på flexibilitet bland enheterna för att kunna anpassa sig till volymförändringar. Handlingsplanerna som tagits fram på både enhetsnivå och verksamhetsnivå uppges ha underlättat arbetet med att utveckla arbetet med kompetensförsörjningen.

Bedömning
Genom fastställandet av den nya kompetensförsörjningsplanen finns en övergripande analys av kompetensbehovet inom området. De framtagna handlingsplanerna per verksamhetsområde

[5] Med verksamhetsområden avses sektorns fyra områden: Individ och Familjeomsorg, Stöd inom Funktionshinderområdet, Äldreomsorg samt Hälso- och sjukvård.

Penneo dokumentnyckel: AGBNA-FRM44-LGHOL-4IYAD-YFVU3-NKXNV

bryter ner frågan till verksamhetsnivå och säkrar att aktiviteter kopplade till kompetensförsörjningen genomförs ute i verksamheten. Utifrån genomförda åtgärder bedöms rekommendationen vara åtgärdad.

Rekommendation 3
I rutinbeskrivningen för rehabiliteringsprocessen tydliggöra om och när förvaltningens HR-avdelning ska kopplas in.

Kommunstyrelsens svar
Av kommunstyrelsens svar framgår det att förts in ett förtydligande om och när förvaltningens HR-avdelning ska kopplas in i rehabiliteringsprocessen.

Vidtagna åtgärder
Av kommunstyrelsens svar framgår det att följande förtydligande har förts in i rutinbeskrivningen för rehabiliteringsprocessen:

”HR finns tillgängliga för stöd till chef under hela rehabiliteringsprocessen och kontaktas för rådgivning eller deltagande på möten vid behov. Behovet varierar i ärendena utifrån rehabiliteringens art och chefens erfarenhet. Kontakt med HR ska alltid tas vid begäran om förstadagsintyg och om chefen avser att avsluta rehabiliteringsärendet på grund av att arbetsförmåga saknas.”

Bedömning
Rutinbeskrivningen för rehabiliteringsprocessen har uppdaterats avseende när HR-avdelningen ska kopplas in i ett ärende. Rekommendationen bedöms vara åtgärdad.

Rekommendation 4
Säkerställa att tillräckliga åtgärder vidtas för att minska personalomsättningen inom stöd i särskilt boende samt vård- och omsorgsboende.

Kommunstyrelsens svar
Av kommunstyrelsens svar framgår att det i verksamhetsplan för sektor Trygghet och stöd samt underliggande verksamhetsområden under 2023 och 2024 har fokuserats på tillgång till personal med rätt kompetens. Verksamheterna har brutit ner sektorns mål och arbetar enligt ARUBA-modellen[6] och med SKR:s nio strategier för kompetensförsörjning.

Vidtagna åtgärder
En åtgärd som vidtagits för att minska personalomsättning är utvecklandet av handlingsplaner för samtliga enheter för att analysera avgångsorsaker samt framtagandet av en ny mall för avslutningssamtal. Efter genomgång av handlingsplanerna kan vi konstatera att de skiljer sig åt i omfattning och format mellan enheter. Enheterna Solhaga 1 och Solhaga 2 har genomfört en analys av avgångsorsaker där samtliga avgångar under året inkluderats. En bedömning har även gjorts av personalomsättningen inom enheten. För enheten Kode/Romelanda har ingen handlingsplan upprättats. Det framgår dock av erhållen dokumentation att en sådan ska tas

[6] Etablerad modell för strategisk kompetensförsörjning på en arbetsplats. Akronymen står för Attrahera, Rekrytera, Utveckla, Behålla och Avveckla (medarbetare).

Penneo dokumentnyckel: AGBNA-FRM44-LGHOL-4IYAD-YFVU3-NKXNV

fram. För enheten Ranrike har ingen handlingsplan tagit fram då förvaltningen bedömt att det inte föreligger någon stor personalomsättning inom den enheten.

Vi har även tagit del av den uppföljning som genomfördes i samband med delårsrapporten per augusti 2025 avseende kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen. Av rapporten framgår att flera åtgärder vidtagits och att ytterligare åtgärder planeras. Rapporten betonar vikten av ett fortsatt fokus på kompetensutveckling, där rätt kompetens säkerställs vid rekrytering och personalen ges möjlighet till vidareutbildning. Dessutom kommer arbetet med att förbättra arbetsmiljön inom verksamheten att fortsätta vara prioriterat.

Ett omfattande utbildningsprogram för nya chefer har utvecklats, med fokus på ledarskap, kommunikation, konflikthantering och förändringsledning. Utöver detta erbjuds ett mentor- och coachingprogram, där erfarna ledare delar med sig av sina kunskaper till nya chefer.

Kungälv är även anslutna till projektet FAVO (Fler Anställda i Vård och Omsorg) tillsammans med Alingsås, Härryda, Lerum, Lilla Edet, Mölndal och Partille. Fokuset i projektet ligger på att tydliggöra roller inom äldreomsorgen, ge möjligheter till kompetensutveckling och vidareutbildning. Detta förväntas ge positiva effekter på personalomsättning på sikt.

Av intervjuer framgår att de satsningar som vidtagits avseende personalomsättningen bedöms nå önskad effekt. Enheterna arbetar idag mer aktivt och har en bättre koll på utvecklingen inom personalomsättningen. I ytterområdena är det fortsatt flest utmaningar, då den långa restiden försvårar kompetensförsörjningen vid verksamheterna i Kärna och Marstrand. Det framförs dock att ett arbete pågår med att se över om nya lokaler i Tjuvkil kan åtgärda detta.

Av revisionsrapporten från 2023 framgår att personalomsättningen år 2022 uppgick till 14,9%. I delårsuppföljningen per augusti för sektor Trygghet och stöd framgår att den årliga personalomsättningen för hela sektorn uppgår till 12% i jämförelse med rikssnittet på 15%. Av delårsuppföljningen framgår dock inte specifik statistik för äldreomsorgen[7]. Det framgår heller inte av delårsrapporten om förvaltningen kunnat se att vidtagna åtgärder lett till en minskad personalomsättning inom äldreomsorgen.

Bedömning

Vi ser positivt på att förvaltningen har tagit fram handlingsplaner med syfte att minska personalomsättningen. Även om utformningen varierar mellan enheterna har samtliga verksamheter antingen tagit fram, arbetar med att ta fram eller analyserar behovet av en handlingsplan. Utöver detta har utbildningsinsatser för både personal och chefer genomförts inom verksamhetsområdet, med målet att behålla befintlig kompetens och attrahera nya medarbetare. Att slå fast orsak och verkan i organisatoriska sammanhang är dock i praktiken mycket svårt. Flera faktorer påverkar utfallet samtidigt, vilket gör att det inte går att isolera enskilda åtgärders effekter eller med säkerhet uttala sig om vad som gett upphov till en viss förändring. Vi bedömer dock att det finns goda förutsättningar för att minska personalomsättningen och att kommunstyrelsen framgent behöver följa frågan för att se om

[7] Avser stöd i särskilt boende samt vård- och omsorgsboende.

Penneo dokumentnyckel: AGBNA-FRM44-LGHOL-4IYAD-YFVU3-NKXNV

personalomsättningen specifikt minskar inom äldreomsorgen. Mot bakgrund av ovanstående bedömer vi att arbetet är pågående.

3.2.3 Sammanfattad bedömning

Rekommendation	Bedömning
1. Säkerställa att sektor Trygghet och stöd färdigställer arbetet med den pågående kompetensförsörjningsplanen.	Åtgärdad
2. Genomföra långsiktiga analyser av kompetensbehovet utifrån prognostiserade volymförändringar.	Åtgärdad
3. I rutinbeskrivningen för rehabiliteringsprocessen tydliggöra om och när förvaltningens HR-avdelning ska kopplas in.	Åtgärdad
4. Säkerställa att tillräckliga åtgärder vidtas för att minska personalomsättningen inom stöd i särskilt boende samt vård- och omsorgsboende.	Pågående

Penneo dokumentnyckel: AGBNA-FRM44-LGHOL-4IYAD-YFVU3-NKXNV

4 SAMLAD BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Utifrån genomförd granskning gör vi följande bedömning:

Uppföljande granskning av klimatanpassning i den fysiska planeringen
Vi bedömer att kommunstyrelsen **endast delvis** beaktat de rekommendationer som lämnats i granskningen av klimatanpassning i den fysiska planeringen.

Uppföljande granskning av personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen
Vi bedömer att kommunstyrelsen **har omhändertagit** tre av fyra rekommendationer som lämnats i granskningen av personal- och kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen.

Se inledning samt respektive rapportkapitel för en mer detaljerad beskrivning.

Utifrån resultatet av vår granskning bedömer vi att följande rekommendationer kvarstår:

- Säkerställa att nästa risk- och sårbarhetsanalys analyserar klimatrelaterade risker med hänsyn till hur de påverkas av ett förändrat klimat.
- Se över behovet av ytterligare utredningar och analyser som kan komplettera nuvarande översiktsplan i syfte att säkerställa gemensamma bedömningsgrunder i detaljplaneringen.
- Säkerställa att tillräckliga underlag finns för att kommunen, beaktat översiktsplanens inaktualitet, ska kunna bedöma huruvida ett område överhuvudtaget bör exploateras med hänsyn till klimatrelaterade risker.
- Se över behov att formulera mål avseende klimatanpassningar och hantering av klimatrelaterade risker i den fysiska planeringen utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål om en robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning.
- Säkerställa att tillräckliga åtgärder vidtas för att minska personalomsättningen inom stöd i särskilt boende samt vård- och omsorgsboende.

Penneo dokumentnyckel: AGBNA-FRM44-LGHOL-4IYAD-YFVU3-NKXNV

Datum som ovan

Azets Revision & Rådgivning AB

Erik Söderberg
Certifierad kommunal revisor

Tim Sahlén Starcke
Verksamhetsrevisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

ERIK SÖDERBERG
Certifierad kommunal revisor
Serienummer: ea0c4c51fd4317[…]0e62741725d51
IP: 188.148.xxx.xxx
2026-02-03 14:31:57 UTC

TIM SAHLÉN STARCKE
Verksamhetsrevisor
Serienummer: 15db6383e03905[…]19889fa084a6e
IP: 83.145.xxx.xxx
2026-02-03 14:46:19 UTC

Penneo dokumentnyckel: AGBNA-FRM44-LGHOL-4IYAD-YFVU3-NKXNV

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se **https://eutl.penneo.com**.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:
När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, **https://penneo.com/validator**, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

§ 25/2026

Uppföljande granskning av revisionsrapporter från 2023 (Dnr KS2026/0329)

Sammanfattning
De förtroendevalda revisorerna i Kungälv har givit Azets i uppdrag att genomföra en uppföljning av revisionsrapporter från 2023. I bifogade rapport framgår Azets gjorda iakttagelser och bedömningar.

Syftet med granskningen har varit att följa upp vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade förbättringsområden och rekommendationer i följande granskningar:

- klimatanpassning i den fysiska planeringen
- personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen

Som framgår av rapporten är Azets bedömning att de rekommendationer som lämnades i granskningsrapporterna, avseende klimatanpassning i den fysiska planeringen endast delvis har beaktats. Vad gäller Personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen är bedömningen tre av fyra lämnade rekommendationer har omhändertagits.

Vad gäller klimatanapassningen i den fysiska planeringen konstateras att kommunstyrelsens avsaknad av mål och uppdrag på området innebär att de inte följs upp inom ramen för verksamhetsuppföljningen.

Utifrån rekommendationen om att säkerställa att tillräckliga åtgärder vidtas för att minska personalomsättningen inom stöd i särskilt boende samt vård- och omsorgsboende bedöms att arbete pågår (2025).

Kommunrevisionen översänder rapporten för kännedom.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Missivbrev - Uppföljande granskning av revisionsrapporter från 2023
Bilaga Uppföljande granskning av revisionsrapporter från 2023

Beslut

Informationen antecknas till protokollet.

_____

Denna behandling '80/26 Rapport från utskottet för samhälle och utveckling' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '81/26 Rapport från utskottet för bildning och lärande' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '82/26 Rapport från utskottet för trygghet och stöd' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '83/26 Rapporter från ledamöter med uppdrag i bolag/och eller region ' har inget tjänsteutlåtande.